

Mini İncil

Genel Bakış

Bu, İsa'nın öğretisini ve O'nun öğrettiği, atıfta bulunduğu ve yerine getirdiği yazıları en iyi şekilde yansıtmak amacıyla özenle seçilmiş antik Yunanca metinlerin bir derlemesidir. Amacımız, size orijinal Yunanca'nın mümkün olduğunca tam bir temsilini modern ve okunabilir bir formatta sunmaktır.

Sorumluluk Reddi

Bu çeviri, orijinal Yunanca Septuagint ve Bizans metinlerinden büyük dil modelleri kullanılarak oluşturulmuştur. Bu nedenle orijinal dilin kültür ve dilbilgisine ait birçok unsur içermektedir, ancak hatalar da içerebilir. Garip görünen bir şey varsa, lütfen orijinal Yunanca metni kontrol edin. Bir hata bulursanız, lütfen jesusislord@joshuabible.com adresine e-posta gönderin.

Lisanslama

Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını çoğaltma ve dağıtma izniniz vardır.

Değiştirme veya satma izniniz yoktur. Bir hata bulursanız, lütfen jesusislord@joshuabible.com adresine e-posta gönderin, böylece düzeltip size güncellenmiş bir sürüm sağlayabiliriz.

Yaratılış

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 |
25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 |
47 | 48 | 49 | 50

Matta İncili

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 |
25 | 26 | 27 | 28

Çıkış

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 |
25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40

Markos İncili

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16

Sayılar

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 |
25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36

Yuhanna İncili

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21

Tesniye

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 |
25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34

Yuhanna'nın Mektubu

1 | 2 | 3 | 4 | 5

Yeşu

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24

Yaratılış

1

Başlangıçta Tanrı göğü ve yeri yarattı. Yer ise görünmez ve şekilsizdi, ve karanlık uçurumun üzerindeydi, ve Tanrının ruhu suyun üzerinde hareket ediyordu. Ve Tanrı dedi ki: Işık olsun ve ışık oldu. Ve Tanrı ışığı gördü ki güzeldi, ve Tanrı ışık ile karanlık arasını ayırdı. Ve Tanrı ışığı gündüz, karanlığı ise gece çağırdı. Ve akşam oldu, ve sabah oldu, birinci gün.

Ve Tanrı dedi ki, suyun ortasında bir gök kubbe olsun ve su ile su arasını ayırsın, ve böylece oldu. Ve Tanrı gök kubbeyi yaptı ve Tanrı, gök kubbenin altındaki su ile gök kubbenin üstündeki su arasını ayırdı. Ve Tanrı kubbeyi gök diye adlandırdı ve Tanrı bunun güzel olduğunu gördü, ve akşam oldu ve sabah oldu, ikinci gün.

Ve Tanrı dedi ki: Göğün altındaki su bir yere toplansın ve kuru görünsün. Ve böyle oldu. Göğün altındaki su kendi yerlerine

toplandı ve kuru göründü. Ve Tanrı kuru karayı toprak diye adlandırdı ve suların toplanmalarını denizler diye adlandırdı, ve Tanrı bunun iyi olduğunu gördü. Ve Tanrı dedi ki: Yeryüzü bitki filizlendirsın, cinsine ve benzerliğine göre tohum saçan ot ve cinsine göre tohumu kendi içinde olan meyve veren ağaç yeryüzü üzerinde. Ve böyle oldu. Ve toprak, cinsine ve benzerliğine göre tohum saçan çimen otu ve cinsine göre tohumu kendi içinde olan meyve veren ağaç çıkardı yeryüzünde, ve Tanrı bunun iyi olduğunu gördü. Ve akşam oldu, ve sabah oldu, üçüncü gün.

Ve Tanrı dedi ki: Göğün kubbesinde ışıklar olsun, yeryüzünü aydınlatsınlar, gündüz ile geceyi birbirinden ayırsınlar ve işaretler, zamanlar, günler ve yıllar için olsunlar. Ve göğün gökkubbesinde ışıklar olsunlar, öyle ki yeryüzüne ışık versinler, ve böyle oldu. Ve Tanrı iki büyük ışığı yaptı: günün yönetimi için büyük ışığı ve gecenin yönetimi için küçük ışığı ve yıldızları. Ve Tanrı onları göğün gökkubbesine yerleştirdi, öyle ki yeryüzüne ışık versinler, Ve gündüzü ve geceyi yönetmek ve ışıkla karanlığı birbirinden ayırmak için, ve Tanrı bunun iyi olduğunu gördü. Ve akşam oldu ve sabah oldu, dördüncü gün.

Ve Tanrı dedi ki, sular canlı canları olan sürünen şeyleri çıkarsın ve göğün gökkubbesine göre yerin üzerinde uçan kuşları, ve böyle oldu. Ve Tanrı büyük deniz yaratıklarını ve suların türlerine göre çıkardığı bütün sürünen hayvanların her canını ve türüne göre her kanatlı kuşu yaptı, ve Tanrı bunların iyi olduğunu gördü. Ve Tanrı onları kutsadı ve dedi ki: Çoğalın,

artın ve denizlerdeki suları doldurun; kuşlar da yeryüzünde çoğalsın. Ve akşam oldu, sabah oldu; beşinci gün.

Ve Tanrı dedi ki, toprak cinsine göre yaşayan ruhu çıkarsın: dört ayaklı hayvanları, sürünen şeyleri ve yerin yaban hayvanlarını cinsine göre. Ve böyle oldu. Ve Tanrı, yerin vahşi hayvanlarını türlerine göre, evcil hayvanları türlerine göre ve yerin bütün sürünenlerini türlerine göre yarattı ve Tanrı bunların iyi olduğunu gördü.

Ve Tanrı dedi ki: İnsanı kendi imgemize ve kendi benzerliğimize göre yapalım ve denizin balıklarına, göğün kuşlarına, hayvanlara, tüm yeryüzüne ve yeryüzünde sürünen tüm sürüngenlere hükmedsinler. Ve Tanrı insanı yarattı, Tanrının suretine göre onu yarattı, erkek ve dişi olarak onları yarattı. Tanrı onları kutsadı ve dedi ki: Çoğalın, artın ve yeryüzünü doldurun; ona hükmedin. Denizdeki balıkları, gökteki kuşları, bütün hayvanları, bütün yeryüzünü ve yeryüzünde sürünen bütün sürüngenleri yönetin. Ve Tanrı dedi ki: İşte size verdim: Bütün yeryüzünün üzerinde olan, tohum eken, tohum veren her otu ve kendi içinde tohum veren meyveye sahip her ağacı; bunlar size yiyecek olacak. Ve yerin tüm vahşi hayvanlarına, göğün tüm kuşlarına ve yer üzerinde sürünen, içinde hayat ruhu olan her sürünen şeye, tüm yeşil otu yiyecek olarak verdim ve böyle oldu. Ve Tanrı yaptığı her şeyi gördü ve işte bunlar pek güzeldi, ve akşam oldu ve sabah oldu, altıncı gün.

2

Ve gök, yer ve onların bütün dünyası tamamlandı.

Ve Tanrı altıncı günde yaptığı işlerini tamamladı ve yedinci günde yaptığı tüm işlerinden dinlendi. Ve Tanrı yedinci günü kutsadı ve onu kutsal kıldı, çünkü bu günde Tanrının yapmaya başladığı tüm işlerinden dinlendi.

Bu, Rab Tanrının göğü ve yeri yarattığı gün, göğün ve yerin yaratılışının kitabıdır. Ve tarlanın her yeşil bitkisi yeryüzünde olmadan önce ve tarlanın bütün otları bitmeden önce, çünkü Tanrı yeryüzüne yağmur yağdırmamıştı ve toprağı işleyecek insan yoktu. Bir kaynak yerden yükseliyordu ve yerin tüm yüzeyini suluyordu. Ve Tanrı insanı, yeryüzünün tozundan biçimlendirdi ve onun yüzüne hayat soluğunu üfledi ve insan yaşayan bir ruha dönüştü.

Ve Tanrı, Adende doğuya göre bir cennet dikti ve orada yarattığı insanı yerleştirdi. Ve Tanrı topraktan görünüşe göre güzel ve yiyeceğe göre güzel olan her ağacı çıkardı, ve hayat ağacını cennetin ortasında ve iyiyi ve kötüyü bilen bilgi ağacını. Bir nehir Edemden çıkar cenneti sulamak için, oradan dört kola ayrılır. Birinin adı Pishondur; bu, altının bulunduğu bütün Havilah topraklarını çevreler. O toprakların altını güzeldir ve orada kömür ile yeşil taş vardır. Ve ikinci nehrin ismi Gihondur, bu Etiyopyanın tüm toprağını çevreleyen nehirdir. Ve üçüncü

nehir Dicle'dir; bu, Asurluların karşısından akan nehirdir. Dördüncü nehir ise Fırat'tır. Ve Rab Tanrı biçimlendirdiği adamı aldı ve onu lezzet cennetine yerleştirdi; onu işlesin ve korusun diye. Ve Rab Tanrı Adama emretti, diyerek: Cennetteki her ağaçtan yiyerek yiyeceksin. Ama iyi ve kötüyü bilme ağacından yemeyeceksiniz; ondan yediğiniz gün mutlaka öleceksiniz.

Ve Rab Tanrı dedi ki, adamın yalnız olması güzel değildir, ona göre bir yardımcı yapalım. Ve Tanrı toprağı kullanarak tarlanın tüm yabanıl hayvanlarını ve göğün tüm kuşlarını şekillendirdi ve onları Âdeme getirdi, ne çağıracağını görmek için; ve Âdemin yaşayan ruh olarak çağırdığı her şey, işte bu onun ismidir. Ve Adem tüm hayvanlara, göğün tüm kuşlarına ve tarlanın tüm yabanıl hayvanlarına isimler verdi, ama Adem için ona benzer bir yardımcı bulunmadı. Ve Tanrı, Âdemin üzerine trans koydu ve onu uyuttu; onun kaburga kemiklerinden birini aldı ve onun yerine eti doldurdu. Ve Tanrı, Âdemden aldığı yanı bir kadına dönüştürdü ve onu Âdeme getirdi. Ve Adem dedi ki: Bu şimdi benim kemiklerimden kemik ve benim etimden ettir. Bu, kadın olarak çağrılacak, çünkü o adamdan alındı. Bunun için insan babasını ve annesini terk edecek ve karısına bağlanacak, ve ikisi tek beden olacaklar. Ve ikisi de çıplaktı, hem Adem hem de karısı, ve utanmıyorlardı.

3

Ama yılan, Rab Tanrının yaptığı yeryüzündeki tüm vahşi

hayvanların en bilgisi idi ve yılan kadına dedi: Tanrı, Cennetin her ağacından yemeyeceksiniz mi dedi? Ve kadın yılanı dedi, Cennet ağacının meyvesinden yiyeceğiz, Ama cennetin ortasında olan ağacın meyvesinden, Tanrı dedi ki, ondan yemeyeceksiniz ve ona dokunmayacaksınız, böylece ölmeyesiniz. Ve yılan kadına dedi ki: Ölümle ölmeyeceksiniz. Çünkü Tanrı biliyordu ki, hangi gün ondan yerseniz, gözleriniz açılacak ve iyi ile kötüyü bilerek tanrılar gibi olacaksınız. Ve kadın gördü ki, ağaç yemek için güzeldir ve gözlere hoş görünür ve anlamak için güzeldir, ve onun meyvesinden aldı, yedi ve yanındaki kocasına da verdi ve yediler. Ve ikisinin gözleri açıldı ve çıplak olduklarını anladılar, ve incir ağacının yapraklarını diktiler ve kendilerine peştamallar yaptılar. Ve akşam vaktinde cennette yürüyen Rab Tanrının sesini duydular ve Adem ile karısı Rab Tanrının yüzünden cennetin ağaçlarının ortasında gizlendiler. Ve Rab Tanrı Ademi çağırdı ve ona dedi: Adem, neredesin? Ve ona dedi ki: Cennette yürürken sesini duydum ve korktum çünkü çıplığım, ve gizlendim. Ve Tanrı ona dedi: Kim bildirdi sana çıplak olduğumu? Sana yalnız bundan yememeni emrettiğim ağaçtan yedin mi? Ve Adem dedi ki: Benimle birlikte olması için bana verdiğin kadın, ağaçtan bana verdi ve ben yedim. Ve Rab Tanrı kadına dedi, Bu ne yaptın? Ve kadın dedi, Yılan beni aldattı ve yedim.

Ve Rab Tanrı yılanı dedi ki, Bunu yaptığın için, sen tüm evcil hayvanlardan ve yeryüzündeki tüm yabanıl hayvanlardan lanetlisin; göğsün ve karnın üzerinde gideceksin ve hayatının tüm günlerinde toprak yiyeceksin. Seninle kadın arasında ve

senin soyunla onun soyu arasında düşmanlık koyacağım; o senin başını ezecek, sen de onun topuğunu ezeceksin. Ve kadına dedi ki: Acılarını ve inlemeni kat kat artıracacağım, acılar içinde çocuk doğuracaksın ve kocana yönelişin olacak, o da sana hükmedecek. Ama Ademe dedi ki: Çünkü sen karının sesini dinledin ve sana sadece bundan yememen için emrettiğim ağaçtan yedin, ondan yedin, toprak senin işlerinde lanetlidir, onu bütün hayatının günlerinde acılar içinde yiyeceksin. Dikenler ve devedikenleri sana bitecek ve alanın otunu yiyeceksin. Yüzünün teriyle ekmegini yiyeceksin, alındığın toprağa dönene kadar, çünkü topraktan geldindir ve toprağa gideceksin. Ve Adem, karısının adını Hayat koydu, çünkü o tüm yaşayanların annesiydi. Ve Rab Tanrı, Ademe ve onun karısına deriden tunikler yaptı ve onları giydirdi.

Ve Tanrı dedi ki, işte Adem bizden biri gibi oldu, iyi ve kötüyü bilmek için, ve şimdi sakın elini uzatıp hayat ağacından alıp yemesin ve sonsuza dek yaşamasın. Ve Rab Tanrı onu, alındığı toprağı işlemek için lüks cennetinden dışarı gönderdi. Ve Adamı kovdu ve onu zevk cennetinin karşısına yerleştirdi ve Kerubimleri atadı ve hayat ağacının yolunu korumak için dönen alevli kılıcı yerleştirdi.

4

Adam karısı Havvayı bildi ve gebe kaldıktan sonra Kayını doğurdu ve dedi, Tanrı vasıtasıyla bir adam edindim. Ve onun

kardeşi Habili doğurmayı ekledi, ve Habil koyunların çobanı oldu, Kabil ise toprağı işleyen idi. Ve günler sonra Kain, yerin meyvelerinden Rabbe bir kurban getirdi. Ve Habil de kendi koyunlarının ilk doğanlarından ve onların yağlarından getirdi, ve Tanrı Habile ve onun armağanlarına baktı. Ama Kaine ve onun kurbanlarına dikkat etmedi, ve Kain çok üzüldü ve yüzü düştü. Ve Rab Tanrı Kaine dedi: Neden çok zgn oldun ve neden yüzün düştü? Eğer doğru sunarsın ama doğru blmezsen, günah işlemedin mi? Sessiz ol, onun dönüşü sana doğrudur ve sen ona hükmedeceksin.

Ve Kain, kardeşi Habile dedi: Ovaya gidelim. Ve onlar ovada iken, Kain kardeşi Habilin zerine kalktı ve onu öldürdü. Ve Rab Tanrı Kaine dedi: Nerede senin kardeşin Habil? Ve o dedi: Bilmiyorum, ben kardeşimin bekçisi miyim? Ve Rab dedi ki, Ne yaptın? Kardeşinin kanının sesi topraktan bana feryat ediyor. Ve şimdi sen, kardeşinin kanını elin içinden almak için ağzını açan toprak yüzünden lanetlisin. Toprağı işlediğinde, o artık gücünü sana vermeyecek, inleyerek ve titreyerek olacaksın yeryüzünde. Ve Kayın, Rab Tanrıya dedi ki: Benim suçum affedilmekten daha büyüktür. Eğer sen beni bugün yeryüzünden kovuyorsan ve senin yüzünden gizleneceğim, ve yeryüzünde inleyen ve titreyen olacağım, ve beni bulan herkes beni öldürecek. Ve Rab Tanrı ona dedi ki, böyle değil, Kaini öldüren her kişi yedi kat intikam alınarak cezalandırılacak. Ve Rab Tanrı Kaine bir işaret koydu, onu bulan herkesin onu öldürmemesi için. Kain, Tanrının huzurundan çıktı ve Naid topraklarında, Edenin karşısında oturdu.

Ve Kain karısını bildi ve gebe kaldıktan sonra Hanoku doğurdu. Ve bir şehir inşa ediyordu ve şehri oğlunun adı üzerine Hanok olarak adlandırdı. Hanoka Gaidad oldu ve Gaidad, Mahalaleli doğurdu ve Mahalalel, Methuselahı doğurdu ve Methuselah, Lamechi doğurdu.

Ve Lamech kendisi için iki kadın aldı, birinin adı Adah, ikincinin adı Sella. Ve Ada, Yobeli doğurdu; bu, çadırlarda oturan hayvan yetiştiricilerinin babasıydı. Ve kardeşinin adı Jubaldı, bu santür ve liri icat eden kişiydi. Zillah da Tubalı doğurdu ve o tunç ve demir işleyen çekiç vuran bir demirciydi. Tubalın kız kardeşi ise Noemaydı. Lamech kendi kadınlarına, Adah ve Sellaya dedi: Benim sesimi duyun, Lamechin kadınları, benim sözlerime kulak verin, çünkü bana yara veren bir adamı öldürdüm ve bana çürük veren bir genç adamı öldürdüm. Çünkü Kayinden yedi kez öç alınmışsa, Lamekten yetmiş kez yedi öç alınacak.

Adam karısı Havvayı bildi ve gebe kaldıktan sonra bir oğul doğurdu ve onun adını Set koydu, şöyle diyerek: Çünkü Tanrı bana, Kayinin öldürdüğü Habilin yerine başka bir tohum kaldırdı. Ve Şite bir oğul oldu, onun adını Enos koydu, bu kişi Rab Tanrının adını çağırmayı umut etti.

5

Bu, insanların nesil kitabıdır; hangi gün Tanrı Ademi yarattı, Tanrının sureti üzere onu yarattı Onları erkek ve dişi olarak

yarattı, onları kutsadı ve onları yarattığı gün adlarını Adem koydu. Adem iki yüz otuz yıl yaşadı ve kendi biçimine ve kendi imgesine göre bir oğul doğurdu ve onun ismini Set koydu. Ademin Sethi doğurduktan sonra yaşadığı yıllar yedi yüz oldu ve oğullar ile kızlar doğurdu. Ve Ademin yaşadığı tüm günler dokuz yüz otuz yıl oldu ve öldü. Seth iki yüz beş yıl yaşadı ve Enosu doğurdu. Ve Seth, Enosu doğurduktan sonra yedi yüz yedi yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu. Şitin ömrü dokuz yüz on iki yıl oldu ve öldü. Ve Enos yüz doksan yıl yaşadı ve Kaynanı doğurdu. Ve Enos, Keynanı doğurduktan sonra sekiz yüz on beş yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu. Ve Enosun tüm günleri dokuz yüz beş yıl oldu ve öldü. Ve Kaynan yüz yetmiş yıl yaşadı ve Mahalaleli doğurdu. Ve Kaynan, Mahalaleli doğurduktan sonra yedi yüz kırk yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu. Ve Kaynanın tüm günleri dokuz yüz on yıl oldu ve öldü.

Ve Mahalalel yüz altmış beş yıl yaşadı ve Jaredi doğurdu. Ve Mahalalel, Jaredi doğurduktan sonra yedi yüz otuz yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu. Ve Mahalalelin tüm günleri beş yüz doksan beş yıl oldu ve öldü. Ve Jared yüz altmış iki yıl yaşadı ve Hanoku doğurdu. Ve Jared, Enochu doğurduktan sonra sekiz yüz yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu. Ve Jaredin tüm günleri dokuz yüz altmış iki yıl oldu ve öldü. Ve Hanok yüz altmış beş yıl yaşadı ve Metuşelahı doğurdu. Enoch, Methuselahı doğurduktan sonra iki yüz yıl Tanrıyı hoşnut etti ve oğullar ile kızlar doğurdu. Ve Enochun tüm günleri üç yüz altmış beş yıl oldu. Ve Enoch Tanrıyı hoşnut etti, ve bulunmuyordu, çünkü Tanrı onu taşıdı. Ve Methuselah yüz altmış yedi yıl yaşadı ve Lamechi doğurdu.

Ve Methuselah, Lamechi doğurduktan sonra sekiz yüz iki yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu. Ve Methuselahın yaşadığı tüm günler dokuz yüz altmış dokuz yıl oldu ve öldü. Ve Lamech yüz seksen sekiz yıl yaşadı ve bir oğul doğurdu. Ve onun ismini Nuh koydu, şöyle diyerek: Bu bizi işlerimizden, ellerimizin acılarından ve Rab Tanrının lanetlediği topraktan dinlendirecek. Ve Lamech, Nuhu doğurduktan sonra beş yüz altmış beş yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu. Ve Lamechin tüm günleri yedi yüz elli üç yıl oldu ve öldü. Ve Nuh beş yüz yaşındaydı ve üç oğul doğurdu: Sem, Ham, Yafet.

6

Ve insanlar yeryüzünde çoğalmaya başladığında, onlara kızlar doğdu. Tanrının oğulları, insanların kızlarını gördüklerinde onların güzel olduklarını fark ettiler ve seçtikleri tüm kadınlardan kendilerine eşler aldılar. Ve Rab Tanrı dedi ki, benim ruhum bu insanlarda sonsuza dek kalmayacak, çünkü onlar ettir, onların günleri yüz yirmi yıl olacak. Devler o günlerde yeryüzünde vardı ve ondan sonra da; Tanrının oğulları insanların kızlarına girdiğinde ve onlara çocuklar doğurduklarında, işte onlar çağlardan beri var olan devlerdi, ünlü insanlardı.

Rab Tanrı, insanların kötülüklerinin yeryüzünde çoğaldığını ve herkesin bütün günler boyunca kalbinde özenle kötü şeyler düşündüğünü görmüş, Ve Tanrı, insanı yeryüzünde yarattığı için

düşündü ve tasarladı. Ve Tanrı dedi ki: Yarattığım insanı yeryüzünden sileceğim, insandan hayvana kadar ve sürüngenlerden göğün kuşlarına kadar, çünkü onları yarattığıma üzgünüm.

Ama Nuh, Rab Tanrının önünde lütuf buldu. Bunlar Nuhun nesilleridir. Nuh, kendi neslinde mükemmel olan adil bir adamdı; Nuh, Tanrıyı hoşnut etti. Nuh üç oğul doğurdu: Sem, Ham ve Yafes. Yeryüzü Tanrının önünde bozuldu ve yeryüzü haksızlıkla doldu. Ve Rab Tanrı yeryüzünü gördü ve bozulmuştu, çünkü bütün insan onun yolunu yeryüzünde bozmıştı. Ve Rab Tanrı Nuha dedi ki, her insanın zamanı benim önüme geldi, çünkü yer onların haksızlığıyla dolduruldu ve işte ben onları ve yeri yok edeceğim.

Öyleyse kendin için dörtgen ağaçlardan bir gemi yap, gemide yuvalar yapacaksın ve onu içeriden ve dışarıdan ziftle kaplayacaksın. Ve sandığı böylece yapacaksın: sandığın uzunluğu üç yüz arşın, genişliği elli arşın ve yüksekliği otuz arşın olacak. Sandığı toplayarak yapacaksın ve onu yukarıdan bir arşına tamamlayacaksın. Sandığın kapısını ise yanlardan yapacaksın. Onu alt kat, ikinci kat ve üçüncü kat yapacaksın. Ben ise işte tufanı, suyu yeryüzüne getiriyorum; göğün altında hayat ruhu olan tüm eti yok etmek için ve yeryüzünde ne varsa ölecek.

Ve antlaşmamı seninle kuracağım, gemiye gireceksin sen ve oğulların, karın ve oğullarının karıları seninle birlikte. Ve tüm

hayvanlardan, tüm sürüngenlerden, tüm yabanıl hayvanlardan ve tüm canlılardan ikişer ikişer alıp sandığa getireceksin ki, onları kendinle birlikte yaşatıp besleyesin; erkek ve dişi olacaklar. Tüm uçan kuşlardan türlerine göre, tüm hayvanlardan türlerine göre ve yeryüzünde sürünen tüm sürüngenlerden türlerine göre, hepsinden ikişer ikişer sana girecekler, seninle beslenmek için, erkek ve dişi. Sen de yiyeceğiniz tüm yiyeceklerden kendin için alacaksın ve kendine toplayacaksın, ve bu sana ve onlara yemek için olacak. Ve Nuh, Rab Tanrının ona emrettiği her şeyi yaptı.

7

Ve Rab Tanrı Nuha dedi ki: Sen ve bütün evin gemiye girin, çünkü seni bu nesilde önümde adil gördüm. Temiz hayvanlardan yanına yedi yedi erkek ve dişi getir, ama temiz olmayan hayvanlardan iki iki erkek ve dişi getir. Ve göğün temiz kuşlarından yedişer erkek ve dişi, bütün temiz olmayan kuşlardan ikişer erkek ve dişi alacaksın ki, bütün yeryüzünde soyları devam etsin. Çünkü yedi gün sonra ben yeryüzüne kırk gün ve kırk gece yağmur getireceğim ve yaptığım her varlığı tüm yeryüzünün yüzünden sileceğim. Ve Nuh, Rab Tanrının ona emrettiği her şeyi yaptı. Nuh altı yüz yaşındaydı ve su tufanı yeryüzüne geldi. Nuh ve oğulları ve karısı ve oğullarının karıları onunla birlikte tufanın suları yüzünden gemiye girdiler. Ve temiz kuşlardan, temiz olmayan kuşlardan, temiz hayvanlardan, temiz olmayan hayvanlardan ve yeryüzünde sürünen bütün

şeylerden, İkişer ikişer Nuhun yanına sandığa girdiler, erkek ve dişi, tıpkı Tanrının Nuha emrettiği gibi. Ve yedi gün sonra tufanın suyu yeryüzüne geldi. Nuhun hayatının altı yüzüncü yılında, ikinci ayın yirmi yedinci gününde, bu günde uçurumun bütün kaynakları yarıldı ve göğün sel kapakları açıldı. Ve yağmur yeryüzüne kırk gün ve kırk gece yağdı. Bu günde Nuh, Sam, Ham, Yafes (Nuhun oğulları) ve Nuhun karısı ve oğullarının üç karısı onunla birlikte gemiye girdiler. Ve tüm vahşi hayvanlar ırklarına göre, ve tüm sığırlar ırklarına göre, ve yerin üzerinde hareket eden her sürünen şey ırklarına göre, ve her uçan kuş ırklarına göre, Nuhun yanına gemiye girdiler, ikişer ikişer erkek ve dişi, içinde yaşam ruhu olan tüm canlılardan. Ve girenler, tüm etten erkek ve dişi, Tanrının Nuha emrettiği gibi girdi ve Rab Tanrı gemiyi dışarıdan kapattı.

Ve tufan kırk gün ve kırk gece yeryüzünde oldu, ve su çoğaldı, ve gemiyi kaldırdı, ve yeryüzünden yükseltildi. Ve sular üstün geldi ve yeryüzünde çok arttı ve gemi suların üzerinde yüzdü. Su ise yeryüzünün üzerinde son derece çok üstün geldi ve göğün altında olan tüm yüksek dağları örttü. On beş arşın yukarıda yükseldi su ve kapladı tüm yüksek dağları. Ve yeryüzünde hareket eden bütün canlılar öldü: kuşlar, evcil hayvanlar, yabanıl hayvanlar, yeryüzünde sürünen her şey ve bütün insanlar. Ve yaşam nefesine sahip olan her şey ve karada bulunan her şey öldü. Ve yeryüzünün yüzünde bulunan her canlı varlığı sildi, insandan hayvana kadar, sürünenler ve göğün kuşları, ve yeryüzünden silindiler, ve yalnız Nuh ve onunla birlikte gemide olanlar bırakıldı. Ve su yerin üzerinde

yüz elli gün yükseltildi.

8

Ve Tanrı Nuhu ve onunla birlikte gemide bulunan tüm vahşi hayvanları, tüm sığırları, tüm kuşları ve tüm sürünen şeyleri hatırladı ve Tanrı yeryüzüne ruh getirdi ve su durdu. Ve uçurumun kaynakları ve göğün savakları kapatıldı ve gökten gelen yağmur tutuldu. Ve su yeryüzünden çekiliyordu, ve su yüz elli günden sonra azalıyordu. Ve sandık yedinci ayın yirmi yedinci günü Ararat dağları üzerine oturdu. Su onuncu aya kadar azalıyordu. Ve onuncu ayın birinci günü, dağların tepeleri görüldü. Ve kırk gün sonra Nuh, yaptığı geminin penceresini açtı. Ve kuzgunu gönderdi, ve çıktıktan sonra, suyun yeryüzünden kuruyuncaya kadar geri dönmedi. Ve güvercini arkasından gönderdi, suyun yerin üzerinden azalıp azalmadığını görmek için. Ve güvercin ayaklarına dinlenecek yer bulamadığı için ona gemiye geri döndü, çünkü su bütün yeryüzünün üzerindeydi, ve elini uzatarak onu aldı ve onu yanına gemiye getirdi. Ve yedi gün daha bekledikten sonra, güvercini yine sandıktan dışarı gönderdi. Ve güvercin akşama doğru ona geri döndü ve ağzında bir zeytin yaprağı vardı, ve Nuh suyun yerden çekildiğini anladı. Ve yedi gün daha bekledikten sonra güvercini yine gönderdi ve o bir daha ona geri dönmedi. Nuhun hayatının altı yüz birinci yılında, birinci ayın birinci gününde sular yerden kesildi. Nuh yaptığı geminin çatısını açtı ve sularının yerin yüzünden kesildiğini gördü. İkinci

ayda toprak kurudu, ayın yirmi yedinci günü.

Ve Rab Tanrı Nuha dedi ki, Gemiden çık sen ve karın ve oğulların ve oğullarının karıları seninle birlikte, Seninle birlikte olan tüm vahşi hayvanları, kuşlardan hayvanlara kadar tüm canlıları ve yeryüzünde hareket eden her sürüngenini kendinle birlikte çıkar. Yeryüzünde çoğalın ve artın. Ve Nuh çıktı, ve karısı, ve oğulları, ve oğullarının karıları onunla birlikte Ve tüm vahşi hayvanlar, tüm sığırlar, her kuş ve yeryüzünde hareket eden her sürünen şey, kendi cinslerine göre gemiden çıktılar.

Ve Nuh, Rabbe bir sunak inşa etti ve tüm temiz hayvanlardan ve tüm temiz kuşlardan aldı ve bunları yakmalık sunu olarak sunağın üzerine sundu. Ve Rab Tanrı hoş kokuyu kokladı. Ve Rab Tanrı düşünerek dedi ki: İnsanların işleri yüzünden yeryüzünü bir daha lanetlemeyeceğim, çünkü insanın zihni gençliğinden itibaren dikkatle kötü şeyler üzerine yönelmiştir; bu yüzden yaptığım gibi bütün yaşayan canlıları bir daha vurmayacağım. Yeryüzünün tüm günlerinde, tohum ve hasat, soğuk ve sıcaklık, yaz ve ilkbahar, gündüz ve gece durmayacaktır.

9

Ve Tanrı Nuhu ve onun oğullarını kutsadı ve onlara dedi: Çoğalın ve çok olun ve yeryüzünü doldurun ve onun üzerine hükmedin. Ve sizin titremeniz ve korkunuz, yeryüzünün tüm yabanıl hayvanları üzerine, göğün tüm kuşları üzerine, yeryüzü

üzerinde hareket eden her şey üzerine ve denizin tüm balıkları üzerine olacak; onları ellerinize verdim. Ve yaşayan her sürünen şey, size yiyecek olacak; ot sebzeleri gibi, size her şeyi verdim. Ancak, canın kanı içindeki eti yemeyeceksiniz. Ve zira sizin ruhlarınızın kanını tüm vahşi hayvanların elinden arayacağım, ve insanın kardeşinin elinden insanın ruhunu arayacağım. İnsanın kanını döken, onun kanı yerine kendi kanı dökülecek, çünkü insanı Tanrının suretinde yarattım. Siz ise çoğalın, artın, yeryüzünü doldurun ve ona hükmedin.

Ve Tanrı, Nuha ve onunla birlikte olan oğullarına dedi ki Ve işte ben antlaşmamı sizinle ve sizden sonra gelen soyunuzla kuruyorum, Ve sizinle birlikte olan her canlı varlıkla, kuşlardan, evcil hayvanlardan ve yeryüzünün tüm yabanıl hayvanlarına kadar, gemiden çıkmış olan bütün canlılarla. Ve antlaşmamı sizinle kuracağım, ve tüm beden bir daha tufanın suyundan ölmeyecek, ve bir daha tüm yeryüzünü yok etmek için su tufanı olmayacak. Ve Rab Tanrı Nuha dedi ki: Bu, benim sizinle ve sizinle birlikte olan her yaşayan canla, ebedi nesiller boyunca aramda verdiğim antlaşmanın işaretidir. Yayımı buluta koyuyorum ve bu, benimle yeryüzü arasındaki antlaşmanın işareti olacak. Ve ben bulutları toprağın üzerine topladığımda, yay bulutun içinde görülecek. Ve benimle sizin aranızda ve tüm etten içindeki her yaşayan can arasında olan antlaşmamı hatırlayacağım, ve artık tüm eti yok edecek tufan suyu olmayacak. Yayım bulutta olacak ve ben ebedi ahdi hatırlamak için göreceğim; benimle yer arasında ve yerin üzerinde olan her bedendeki yaşayan can arasında. Ve Tanrı Nuha dedi: Bu, benim

ve yeryüzündeki bütün canlılar arasında kurduğum antlaşmanın işaretidir.

Nuhun gemiden dışarı çıkan oğulları Sem, Ham ve Yafetti. Ham ise Kenanın babasıydı. Bunlar Nuhun üç oğludur, bunlardan tüm yeryüzüne dağıldılar. Ve Nuh, yerin çiftçisi olan adam, bir bağ dikmeye başladı. Ve şaraptan içti ve sarhoş oldu ve evinde soyundu. Ve Kenanın babası Ham, babasının çıplaklığını gördü ve dışarı çıkarak dışarıdaki iki kardeşine bildirdi. Şem ve Yafet giysisini alarak iki omuzlarının üzerine koydular ve geriye doğru yürüdüler ve babalarının çıplaklığını örttüler; yüzleri geriye dönüktü ve babalarının çıplaklığını görmediler. Nuh şaraptan ayıldı ve en genç oğlunun ona ne yaptığını öğrendi. Ve dedi: Lanetli olsun Kenan, kardeşlerinin kölesi olacak. Ve dedi: Semin Tanrısı Rab mübarek olsun ve Kenan onun kölesi olacak. Tanrı Yafeti genişletsin ve Semin evlerinde otursun ve Kenan onun hizmetçisi olsun.

Nuh tufandan sonra üç yüz elli yıl yaşadı. Ve Nuhun tüm günleri dokuz yüz elli yıl oldu ve öldü.

10

Bunlar Nuhun oğulları Sam, Ham ve Yafesin nesilleridir ve tufandan sonra onlara oğullar doğdu.

Yafetin oğulları: Gomer, Magog, Maday, Yavan, Elişa, Tubal,

Meşek ve Tiras. Ve Gamerin oğulları: Aşkenaz, Rifat ve Torgama. Ve Jovanın oğulları: Elişa, Tarşış, Kittim ve Rodanim. Bunlardan ulusların adaları ayrıldı, onların topraklarında, her biri kendi diline göre, kendi kabilelerinde ve kendi uluslarında.

Hamın oğulları: Kuş, Mısır, Put ve Kenan. Kûşun oğulları: Saba, Havila, Sabta, Raama ve Sabteka. Raamanın oğulları: Saba ve Dedan. Kûş, Nemrutu doğurdu; bu kişi yeryüzünde dev olmaya başladı. Bu, Rab Tanrının önünde dev bir avcıydı, bu yüzden diyecekler ki, Rabbin önünde dev avcı Nimrod gibi. Ve onun krallığının başlangıcı Babil, Orek, Arkad ve Kalanne oldu, Şınar topraklarında. O topraktan Assur çıktı ve Ninovayı, Rooboth şehrini ve Calahı inşa etti. ve Nineve ile Kalah arasında Dasahı; bu büyük şehirdir. Ve Mesraim, Ludimi, Naphtaliyi, Enemetimi ve Labimi doğurdu, ve Pathrusimi ve Casluhimi ki oradan Filistliler çıktı, ve Caphtorimi. Canaan ise ilk doğan oğlu Sidonu ve Hittiti doğurdu, ve Yevusluları ve Amorluları ve Girgaşlıları Ve Hivitei, ve Aroukaionu, ve Asennaionu, ve Aradlıyı, ve Samaryalıyı, ve Amatlıyı. Ve bundan sonra Kenanlıların kabileleri dağıldı. Ve Kenanlıların sınırları Saydadan Gerara ve Gazzeye, Sodoma ve Gomoreye, Admaya ve Sevoime Laşaya kadar uzanıyordu. Bunlar Hamın oğullarıdır, kendi kabilelerinde, kendi dillerine göre, kendi bölgelerinde ve kendi milletlerinde.

Ve Şeme de doğdu, o ki tüm Eber oğullarının babasıdır, daha büyük olan Yafetin kardeşidir. Şemin oğulları: Elam, Asur, Arpakşat, Lut, Aram ve Kaynan. Ve Aramın oğulları: Uz, Ul,

Gater ve Meşek. Ve Arphaxad, Cainanı doğurdu ve Cainan, Salayı doğurdu, Sala ise Eberi doğurdu. Ebere iki oğul doğdu; birinin adı Pelegdi, çünkü onun günlerinde yeryüzü bölündü ve kardeşinin adı Yoktandı. Joktan ise Elmodadı, Salethi, Sarmothu ve Jerachı doğurdu. ve Hadoram, ve Abimael, ve Diklah, ve Obal, ve Abimael ve Saba ve Ofır, ve Evilah, ve Yobab; bunların hepsi Yoktanın oğullarıydı. Ve onların yerleşim yeri Masseden doğunun dağı Sapheraya varmak üzere oldu. Bunlar Samın oğullarıdır, kabilelerine göre, dillerine göre, topraklarına göre ve uluslarına göre. Bunlar Nuh oğullarının kabileleridir, nesillerine göre, uluslarına göre; bunlardan ulusların adaları yeryüzüne tufandan sonra dağıldı.

11

Ve bütün yeryüzünde tek dil ve herkes için tek söz vardı. Ve onları doğudan hareket ettirdiklerinde, Şınar topraklarında bir ova buldular ve orada yerleştiler. Ve adam komşusuna dedi ki: Gelin tuğlalar yapalım ve onları ateşte pişirelim. Tuğla onlar için taş oldu ve asfalt onlar için kil oldu. Ve dediler ki: Gelin, kendimiz için bir şehir ve başı göğe kadar ulaşacak bir kule inşa edelim ve kendimiz için bir isim yapalım, bütün yeryüzünün yüzüne dağılmadan önce. Ve Rab, insanoğullarının inşa ettiği şehri ve kuleyi görmek için indi. Ve Rab dedi ki, işte tek bir soy ve hepsinin tek bir dili var, ve bunu yapmaya başladılar, ve şimdi yapmaya girişecekleri her şey onlardan eksik kalmayacak. Gelin, aşağı inip orada onların dilini karıştıralım ki her biri

komşusunun sesini işitmesin. Ve Rab onları oradan tüm yeryüzüne dağıttı ve şehri ve kuleyi inşa etmeyi durdular. Bu yüzden onun adı Karışıklık olarak çağrıldı, çünkü orada Rab bütün yerin dudaklarını karıştırdı ve oradan Rab onları bütün yerin yüzüne dağıttı.

Ve bunlar Sem'in nesilleridir ve Sem, tufandan sonraki ikinci yılda Arfakşatı doğurduğunda yüz yaşındaydı. Ve Sam, Arpaksadı doğurduktan sonra beş yüz yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu ve öldü. Ve Arphaxad yüz otuz beş yıl yaşadı ve Cainanı doğurdu. Ve Arphaxad, Cainanı doğurduktan sonra dört yüz yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu ve öldü. Ve Cainan yüz otuz yıl yaşadı ve Salayı doğurdu, ve Cainan, Salayı doğurduktan sonra üç yüz otuz yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu ve öldü. Ve Sala yüz otuz yıl yaşadı ve Eberi doğurdu. Ve Sala, Eberi doğurduktan sonra üç yüz otuz yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu ve öldü. Ve Eber yüz otuz dört yıl yaşadı ve Pelegi doğurdu. Ve Eber, Pelegi doğurduktan sonra iki yüz yetmiş yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu ve öldü. Ve Faleg yüz otuz yıl yaşadı ve Ragauyu doğurdu. Ve Faleg, Ragauyu doğurduktan sonra, iki yüz dokuz yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu ve öldü. Ve Ragau yüz otuz iki yıl yaşadı ve Seruhu doğurdu. Ve Ragau, Seruchu doğurduktan sonra iki yüz yedi yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu ve öldü. Ve Seruh yüz otuz yıl yaşadı ve Nahoru doğurdu. Ve Seruh, Nahoru doğurduktan sonra iki yüz yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu ve öldü. Ve Nahor yüz yetmiş dokuz yıl yaşadı ve Terahı doğurdu. Ve Nahor, Terahı doğurduktan sonra yüz yirmi beş yıl yaşadı ve oğullar ile

kızlar doğurdu ve öldü. Ve Terah yetmiş yıl yaşadı ve Abramı, Nahoru ve Haranı doğurdu.

Bunlar Terahın nesilleridir: Terah, Abramı, Nahoru ve Haranı doğurdu ve Haran, Lotu doğurdu. Ve Arran, babası Terahın önünde, doğduğu toprakta, Kildaniler bölgesinde öldü. Ve Abram ve Nahor kendilerine eşler aldılar; Abramın eşinin adı Sara ve Nahorun eşinin adı Melka idi, Haranın kızı ve Melkanın babası ve İskanın babası. Ve Sarai kısırdı ve çocuk doğurmuyordu. Ve Terah, oğlu Abramı, torunu Haranın oğlu Lotu ve gelini, oğlu Abramın karısı Saraiyi aldı ve onları Keldaniler ülkesinden Kenan topraklarına gitmek üzere çıkardı ve Harana kadar geldiler ve orada yerleştiler. Ve Terahın Haran diyarındaki tüm günleri iki yüz beş yıl oldu ve Terah Haranda öldü.

12

Ve Rab Abrama dedi ki, senin toprağından ve senin akrabalığından ve senin babanın evinden çık ve sana göstereceğim topraklara gel. Ve seni büyük bir ulus yapacağım ve seni kutsayacağım ve senin adını yükselteceğim ve kutsanmış olacaksın. Ve seni kutlayanları kutlayacağım ve seni lanetleyenleri lanetleyeceğim ve yeryüzünün tüm kabileleri sende kutlanacak. Ve Abram gitti, tıpkı Rab ona konuştuğı gibi, ve Lot onunla gitti, Abram ise yetmiş beş yaşındaydı, Harandan çıktığı zaman. Ve Abram karısı Saraiyi ve kardeşinin oğlu Lotu

ve sahip oldukları bütün mallarını ve edindikleri bütün canları Harandan aldı ve Kenan topraklarına gitmek üzere çıktılar. Ve Abram o toprakları uzunluğuna, Şekem yerine, yüksek meşeye kadar geçti, ama Kenanlılar o zaman o toprakta oturuyorlardı. Ve Rab Abrama göründü ve ona dedi: Senin soyuna bu toprakları vereceğim. Ve Abram orada kendisine görünen Rabbe bir sunak inşa etti. Ve oradan Beytelin doğusundaki dağa doğru ayrıldı ve çadırını orada, batıda Beytel ve doğuda Angai olacak şekilde kurdu ve orada Rabbe bir sunak inşa etti ve Rabbin adını çağırdı. Ve Abram ayrıldı ve giderek çölde kamp kurdu.

Ve yeryüzünde kıtlık oldu, ve Abram Mısra orada göçmen olarak yaşamak için indi, çünkü kıtlık yeryüzünde güçlendi. Abram Mısra girmek üzere yaklaştığında, Abram karısı Saraya şöyle dedi: Biliyorum ki sen güzel yüzlü bir kadınsın. Bu yüzden Mısırlılar seni gördüklerinde, Bu onun karısıdır diyecekler ve beni öldürecekler, ama seni koruyacaklar. O hâlde dedim ki onun kız kardeşim, böylece senin sayende bana iyi olur ve canım senin uğruna yaşar. Abram Mısra girdiğinde, Mısırlılar onun karısını gördüler ve çok güzel olduğunu anladılar. Ve Firavunun yöneticileri onu gördü ve onu Firavuna övdüler ve onu Firavunun evine getirdiler. Ve Abrama onun sayesinde iyi davrandılar, ve ona koyunlar, buzağılar, eşekler, hizmetçiler, cariyeler, katırlar ve develer oldu. Ve Tanrı, Abramın karısı Sarai yüzünden Firavunu ve onun evini büyük ve kötü belalarla cezalandırdı. Firavun Abramı çağırdı ve dedi ki, Bana bunu ne yaptın? Neden bana onun senin karın olduğunu söylemedin? Niçin o benim kız kardeşim diye söyledin? Ben onu kendime eş

olarak aldım. Şimdi işte karın karşında duruyor, al ve git. Ve Firavun, Abramı, onun karısını ve ona ait olan her şeyi göndermek için adamlara emir verdi.

13

Abram, karısı, tüm malları ve Lot ile birlikte Mısırdan çıkıp çöle gitti. Abram ise hayvanlar, gümüş ve altın bakımından son derece zengindi. Ve geldiği yerden çöle doğru gitti, Beytele kadar, çadırının daha önce olduğu yere kadar, Beytel ile Angai arasında. Sunağın yerine, orada ilk başta yaptığı yere; ve orada Abram, Rabbin adını çağırdı. Ve Abram ile birlikte seyahat eden Lotun koyunları, sığırları ve çadırları vardı. Ve toprak onları birlikte barındırmaya yetmedi, çünkü mülkleri çoktu, ve toprak onları birlikte barındırmaya yetmedi. Abramın hayvanlarının çobanları ile Lotun hayvanlarının çobanları arasında kavga çıktı; Kenanlılar ve Perizziler o zaman o toprakta oturuyorlardı. Abram, Lota dedi ki, benim ve senin aranda, benim çobanlarımla senin çobanların arasında savaş olmasın, çünkü biz kardeş insanlarız. İşte tüm toprak senin önünde değil mi? Benden ayrıl; eğer sen sola gidersen, ben sağa giderim, eğer sen sağa gidersen, ben sola giderim. Ve Lut gözlerini kaldırarak Ürdünün tüm çevre bölgesini gördü, çünkü Tanrı Sodom ve Gomorayı yıkmadan önce tümü sulanmıştı, Tanrının cenneti gibi ve Mısır toprakları gibi, Soara gelinceye kadar. Ve Lut kendisi için Ürdünün tüm çevre bölgesini seçti ve Lut doğudan ayrıldı ve her biri kardeşinden ayrıldı. Abram Kenan

topraklarında oturdu, Lot ise çevre bölgenin şehrinde oturdu ve Sodomda çadır kurdu. Ama Sodomdaki insanlar Tanrının önünde son derece kötü ve günahkârdılar. Tanrı, Lotun ondan ayrılmasından sonra Abramsa dedi ki, gözlerini kaldır ve şimdi bulunduğun yerden kuzeye, güneye, doğuya ve denize doğru bak, Çünkü gördüğün tüm toprakları sana ve senin soyuna sonsuza kadar vereceğim. Ve senin soyunu yeryüzünün kumu gibi yapacağım; eğer biri yeryüzünün kumunu sayabilirse, senin soyun da sayılacaktır. Kalk ve toprağı uzunluğuna ve genişliğine dolaş, çünkü onu sana ve senin soyuna sonsuza dek vereceğim. Ve çadırını taşıyan Abram gelip Hebronda bulunan Mamre meşe ağacının yanına yerleşti ve orada Rabbe bir sunak inşa etti.

14

Şinar kralı Amarphalın, Ellasar kralı Ariokun, Elam kralı Kedorlaomerin ve milletler kralı Tidalın krallığı zamanında oldu ki, Sodom kralı Balla, Gomorra kralı Barsa, Adama kralı Sennaar, Zeboiim kralı Symobor ve Balak kralı ile savaş yaptılar; bu, Zoardır. Tüm bunlar tuzlu vadi üzerine anlaştılar; bu, tuzlar deniziydi. On iki yıl Kedorlaomere hizmet ettiler, on üçüncü yılda ise ayaklandılar. Onondördüncü yılda Kodorlahomor ve onunla birlikte olan krallar geldi ve Astarottaki devleri, Karnaimi, onlarla birlikte olan güçlü ulusları ve Saue şehrindeki Ommailileri yok ettiler. Ve Seir dağlarındaki Horileri, çölde bulunan Paran terebentine kadar (vurdular). Ve geri dönerek hüküm pınarına geldiler; bu Kadeştir. Amalekin bütün

hükümdarlarını ve Hazazon-tamarda oturan Amorluları kestiler. Sodom kralı, Gomorrah kralı, Admah kralı, Zeboiim kralı ve Balak kralı -ki bu Zoardır- çıktılar ve tuzlu vadide onlara karşı savaş düzeni kurdular. Elam kralı Chedorlaomere, uluslar kralı Tidala, Shinar kralı Amraphele ve Ellasar kralı Ariocha doğru, dört kral beşe karşı. Tuzlu vadi katran kuyularıyla doluydu, Sodom kralı ve Gomora kralı kaçtı ve oraya düştüler, ama geride kalanlar dağlık bölgeye kaçtılar. Sodom ve Gomorranın bütün atlarını ve bütün yiyeceklerini aldılar ve gittiler. Avramın kardeşinin oğlu Lotu ve onun eşyasını aldılar ve ayrıldılar, çünkü o Sodomda oturuyordu.

Kurtarılanlardan biri gelip İbrani Abrama haber verdi; kendisi ise Amorlu Mamrenin meşesi yanında oturuyordu, Eşkolun ve Onanın kardeşi olan. Onlar Abramın müttefikleriydi. Abram, kardeşi Lotun esir alındığını duyunca, kendi evinde doğmuş adamlarını, üç yüz on sekiz kişiyi saydı ve onların peşinden Dana kadar kovaladı. Ve gece kendisi ve hizmetkârları onların üzerine düştü ve onları vurdu ve onları Şamın solunda olan Hobaya kadar kovaladı. Ve Sodomun tüm atını geri getirdi, ve yeğeni Lotu geri getirdi, ve onun tüm mallarını, ve kadınları, ve halkı. Sodom kralı, Kedorlaomeri ve onunla birlikte olan kralları yendikten sonra geri dönen onu karşılamaya çıktı, Şave vadisine; bu, kralların ovasıydı.

Ve Salem kralı Melkisedek ekmek ve şarap getirdi; o, yüce Tanrının rahipiydi. Ve Abramı kutsadı ve dedi: Kutsanmış olsun Abram, göğü ve yeri yaratan en yüce Tanrıya. Ve mübarek olsun

en yüksek Tanrı, düşmanlarını sana boyun eğmiş olarak teslim eden, ve İbrahim ona her şeyden onda birini verdi. Sodom kralı Abrama şöyle dedi: Adamları bana ver, ama atları kendin al. Abram, Sodom kralına dedi ki: Elimi göğü ve yeri yaratan en yüksek Tanrı Rabbe doğru uzatacağım, Eğer bir iplikten ayakkabı bağına kadar senin tüm şeylerinden bir şey alacak olursam, sen Ben Abramı zenginleştirdim demeyesin diye. Genç adamların yedikleri ve benimle birlikte giden adamlar Eşkol, Onan, Mamrenin payı hariç, bunlar pay alacaklar.

15

Bu sözlerden sonra Rabbin sözü Abrama bir görümde oldu, diyerek: Korkma Abram, ben senin kalkanınım, ödülün pek çok olacak. Abram diyor ki: Efendi Rabbim, bana ne vereceksin? Ben çocuksuz gidiyorum ve evimin oğlu, Masekin oğlu, bu Şamlı Eliezer. Ve Abram dedi ki, Madem bana tohum vermedin, evimde doğan benim mirasçım olacak. Ve hemen Rabbin sesi ona geldi, diyerek: Bu sana mirasçı olmayacak, ama senden çıkacak olan, bu sana mirasçı olacak. Onu dışarı çıkardı ve ona dedi, gerçekten göğü bak yukarı ve yıldızları say, eğer onları sayabileceksen, ve dedi, böylece senin soyun olacak. Ve Abram Tanrıya inandı ve bu ona doğruluk olarak sayıldı. Ama ona dedi: Ben seni Keldaniler ülkesinden çıkarmış olan Tanrıyım, bu toprakları sana miras olarak vermek için. Ama dedi ki, Efendi Rab, onu miras alacağımı neye göre bileceğim? Ona dedi: Bana üç yaşında bir düve, üç yaşında bir keçi, üç yaşında bir koç, bir

kumru ve bir güvercin al. Ama ona bütün bunları aldı ve onları ortadan böldü ve onları birbirinin karşısına koydu, ancak kuşları bölmedi. Kuşlar cisimlerin, onların ikiye bölünmüş parçalarının üzerine indi ve Abram onlarla birlikte oturdu. Güneşin batışı sırasında Abrama derin bir trans hali düştü ve işte, büyük ve karanlık bir korku onu sardı. Ve Abrama şöyle söylendi: Bilerek bileceksin ki senin soyun kendine ait olmayan bir toprakta misafir olacak, ve onları köleleştirecekler, ve onlara kötü davranacaklar, ve onları alçaltacaklar, dört yüz yıl. Ama onların köle olarak hizmet edecekleri ulusu ben yargılayacağım; bundan sonra ise buradan büyük servetle çıkacaklar. Sen ama atalarına barış içinde gideceksin, güzel bir yaşlılıkta beslenmiş olarak. Dördüncü kuşakta buraya geri dönecekler, çünkü Amorluların günahları henüz şimdiye kadar dolmamıştır. Güneş batıya doğru olduğunda, bir alev meydana geldi ve işte tüten bir fırın ve ateş meşaleleri ortaya çıktı; bunlar bu bölünmüş parçaların ortasından geçti. O gün Rab, Abrama bir antlaşma yaptı ve dedi: Senin soyuna bu toprakları vereceğim, Mısır ırmağından büyük Fırat ırmağına kadar. Kenilileri, Kenizzileri ve Kadmonluları, ve Hititlileri ve Perizlileri ve Refalıları ve Amoritleri ve Kenanlıları ve Hivlileri ve Girgaşlıları ve Yevusluları.

16

Sarai, Abramın karısı, ona çocuk doğurmamıştı ve onun Mısırlı bir cariyesi vardı, adı Hagardı. Sarai, Abrama dedi ki, İşte Rab

beni doğurmaktan alıkoydu, öyleyse cariyeme gir ki ondan çocuk sahibi olayım. Abram da Sarainin sesini dinledi. Ve Abramın karısı Sarai, Abramın Kenan topraklarında oturmasından on yıl sonra, kendi hizmetçisi Mısırlı Haceri alarak onu kocası Abrama eş olarak verdi. Ve Hacere girdi ve gebe kaldı ve hamile olduğunu gördü ve hanımı onun gözünde değersizleştirdi. Sarai, Abrama dedi ki, senden haksızlığa uğruyorum, ben cariyemi senin bağrına verdim, ama o hamile olduğunu görünce, onun önünde küçük düşürüldüm. Tanrı benim ve senin aranda yargılasın. Abram Saraiya dedi ki: İşte hizmetçin senin ellerindedir, ona sana hoş geldiği gibi davran. Sarai ona kötü davrandı ve o da onun yüzünden kaçtı.

Rabbin meleği onu çölde, Şur yolundaki su pınarının başında buldu. Rabbin meleği ona dedi: Hacer, Sarayın hizmetçisi, nereden geliyorsun ve nereye gidiyorsun? O da dedi: Efendim Sarayın yüzünden kaçıyorum. Rabbin meleği ona şöyle dedi: Hanımefendine geri dön ve onun otoritesi altında boyun eğ. Ve Rabbin elçisi ona dedi ki: Senin soyunu çoğalta çoğalta artıracam ve çokluğundan sayılamayacak. Ve Rabbin meleği ona dedi ki: İşte sen gebe kaldın ve bir oğul doğuracaksın ve onun adını İsmail koyacaksın, çünkü Rab senin düşkünlüğünü işitti. Bu kaba bir adam olacak, onun elleri herkesin üzerine olacak, ve herkesin elleri onun üzerine olacak, ve bütün kardeşlerinin yüzüne karşı oturacak. Ve ona konuşan Rabbin adını Sen beni gören Tanrı'sın diye çağırdı, çünkü Gerçekten de bana görünen Tanrıyı gördüm dedi. Bunun için o kuyuya Beni gören Diri Olanın kuyusu dedi; işte o, Kadeş ile Barad

arasındadır. Ve Hacer, Abrama bir oğul doğurdu ve Abram, Hacerin kendisine doğurduğu oğlunun adını İsmail koydu. Abram seksen altı yaşındaydı, Hagar Abrama İsmaili doğurduğunda.

17

Abram doksan dokuz yaşında oldu. Rab Abrama göründü ve ona dedi: Ben senin Tanrınım, önümde hoşnut edici ol ve kusursuz ol. Ve ahdimi benimle seninle arasında kuracağım ve seni son derece çoğaltacağım. Ve Abram yüzünün üzerine düştü. Ve Tanrı ona diyerek konuştu: Ve ben, işte benim ahdim seninledir ve sen ulusların çokluğunun babası olacaksın. Ve senin adın artık Abram çağrılmayacak, ama senin adın Abraham olacak, çünkü seni birçok ulusun babası yaptım. Ve seni son derece çok artıracam ve seni milletlere koyacağım ve krallar senden çıkacak. Ve ahdimi senin ile senin tohumun arasında, onların nesilleri boyunca ebedi bir ahit olarak kuracağım; senin ve senin soyunun Tanrısı olmak için. Ve sana ve senden sonraki soyuna, içinde ikamet ettiğin toprakları, bütün Kenan topraklarını ebedi mülk olarak vereceğim ve onların Tanrısı olacağım. Ve Tanrı İbrahime dedi: Sen ise benim antlaşmamı koruyacaksın, sen ve senin soyun, senden sonra nesilleri boyunca. Ve bu, sizin tutacağınız antlaşmadır: Benimle sizin aranızda ve sizden sonra senin soyunla onların nesillerine kadar, sizin her erkeğiniz sünnet edilecektir. Ve sünnet derinizin etini sünnet ettireceksiniz ve bu benimle aranızda antlaşmanın

işareti olacaktır. Ve sekiz günlük çocuk size sünnet edilecek, nesilleriniz boyunca her erkek, hem evde doğan hem de senin soyundan olmayan her yabancı oğuldan gümüşle satın alınan. Evinde doğan ve gümüşle satın alınan mutlaka sünnet edilecek, ve antlaşmam bedeniniz üzerinde ebedi bir antlaşma olacak. Ve sünnetlenmemiş erkek ki sekizinci günde sünnet derisinin etini sünnetlenmeyecek, o ruh kendi ırkından yok edilecek, çünkü benim antlaşmamı bozdu. Ve Tanrı, İbrahime dedi ki: Senin karın Sarayın adı artık Saray olarak çağrılmayacak, onun adı Sara olacak. Onu kutsayacağım ve sana ondan bir çocuk vereceğim ve onu kutsayacağım ve uluslar olacak ve ulusların kralları ondan çıkacak. Ve İbrahim yüzüstü düştü ve güldü, ve zihninde şöyle dedi: Yüz yaşındaki birine oğul olacak mı? Ve Sara doksan yaşında doğuracak mı? Abraham Tanrıya dedi ki, bu İsmail senin önünde yaşasın. Tanrı, İbrahime şöyle dedi: Evet, karın Sara sana bir oğul doğuracak ve onun adını İshak koyacaksın. Onunla ebedi bir antlaşma kuracağım; ona ve ondan sonra gelen soyuna Tanrı olacağım. İsmail hakkında ise, işte seni duydum ve işte onu kutsadım ve onu artıracacağım ve onu pek çok çoğaltacağım, on iki millet doğuracak ve onu büyük bir millet yapacağım. Ama ahidimi İshaka kuracağım, Saranın sana bu zamanda, gelecek yılda doğuracağı çocuğa. Onunla konuşmayı tamamladı ve Tanrı, Abrahamın yanından yukarı çıktı.

Ve İbrahim kendi oğlu İsmaili, bütün ev halkını, gümüşle satın alınan herkesi ve İbrahimin evindeki bütün erkekleri aldı ve Tanrının ona söylediği gibi, o günün vaktinde onların

sünnetsizliklerini sünnet etti. Abraham doksan dokuz yaşındaydı, sünnet derisinin etini sünnet ettirdiği zaman. İsmail, onun oğlu on üç yaşındaydı, sünnet derisinin eti sünnet edildiği zaman. O günün zamanında İbrahim sünnet edildi ve oğlu İsmail, Ve onun evinin tüm erkekleri, onun evde doğanları ve yabancı uluslardan gümüşle satın alınanlar.

18

Tanrı ona Mamre meşesinde göründü, o öğlen vakti çadırının kapısında otururken. Gözlerini yukarı kaldırıp baktığında gördü ve işte üç adam onun yanında duruyordu, ve görünce çadırının kapısından onları karşılamak için koştu ve yere secde etti. Ve dedi ki: Efendim, eğer gözünde lütuf bulduysam, kulunun yanından geçme. Su alınsın, ayaklarınızı yıkasınlar ve ağacın altında serinleyin. Ve ekmek alacağım ve yiyeceksiniz. Ve bundan sonra yolunuza geçeceksiniz, hizmetkarınıza doğru saptığınız için. Ve dedi, böyle yap, konuştuğun gibi. Ve Abraham çadıra, Sarahya doğru acele etti ve ona dedi ki, acele et ve üç ölçek ince unu yoğur ve küllerde pişmiş ekmekler yap. Ve İbrahim öküzlere koştu, yumuşak ve güzel bir buzağı aldı ve hizmetkâra verdi, o da onu yapmak için acele etti. Tereyağını, sütü ve hazırladığı danayı aldı ve onların önüne koydu ve yediler, kendisi ise ağacın yanında duruyordu.

Ona dedi ki, Karın Sara nerede? O da cevap verdi, İşte çadırda. Ama dedi, dönerek bu zamana göre, mevsimler içinde sana

geleceğim ve senin karın Sara bir oğula sahip olacak. Sara ise onun arkasında, çadırın kapısında duydu. Abraham ve Sarah yaşlılardı, günlerde ilerlemiş kişilerdi ve Sarah'ın kadınca halleri kesilmişti. Sara kendi kendine gülerek dedi ki: Bu şimdiye kadar bana olmadı, efendim de yaşlı. Ve Rab, Abraham'a dedi: Neden Sarah kendi içinde güldü ve Gerçekten doğuracak mıyım? Ben ise yaşlanmış oldum dedi? Tanrıdan hiçbir söz imkansız olmayacak; bu zamanda sana döneceğim ve Saranın bir oğlu olacak. Sara inkar etti ve dedi ki: Gülmedim, çünkü korkmuştu. Ve ona dedi: Hayır, fakat güldün.

Adamlar oradan ayağa kalkarak Sodom ve Gomorranın üzerine baktılar. Abraham ise onlarla birlikte yolculuk ediyor, onları uğurluyordu. Ama Rab dedi ki, ben kulum İbrahimden yaptıklarımı gizlemeyeceğim. Abraham ise büyük ve çok sayıda bir ulus olacak ve yeryüzünün bütün ulusları onun aracılığıyla kutsanacak. Biliyordum çünkü oğullarına ve ondan sonra evine emredecek ve Rabbin yollarını koruyacaklar, doğruluk ve adalet yapacaklar, öyle ki Rab İbrahime ona söylediği her şeyi getirsin. Rab dedi ki, Sodomun ve Gomoranın feryadı bana çoğalmıştır ve onların günahları son derece büyüktür. İnerek göreceğim; onların bana gelen feryadları tamamlanıyor mu, yoksa değil mi, bileyim diye. Ve adamlar oradan geri dönerek Sodoma geldiler, ama İbrahim hâlâ Rabbin önünde duruyordu. Ve Abraham yaklaşıp dedi: Adil olanı dinsizle birlikte yok etme, yoksa adil olan da dinsiz gibi olacak. Eğer şehirde elli doğru kişi varsa, onları yok edecek misin? Elli doğru kişi sebebiyle tüm yeri bağışlamayacak mısın, eğer onlar orada varsa? Hiçbir şekilde

sen bu sözü yapmayacaksın, adil olanı tanrısızla birlikte öldürmek için, ve adil olan tanrısız gibi olacak, hiçbir şekilde! Bütün dünyayı yargılayan sen, yargı yapmayacak mısın? Rab dedi ki, eğer Sodomda şehrin içinde elli adil kişi olsalar, onlar yüzünden bütün şehri ve tüm yeri bağışlayacağım. Ve Abraham cevap vererek dedi: Şimdi Rabbime konuşmaya başladım, oysa ben toprak ve külüm. Eğer elli adil kişi kırk beşe düşerse, beşin uğruna tüm şehri yok edecek misin? Ve dedi: Hayır, yok etmeyeceğim, eğer orada kırk beş bulursam. Ve ona doğru hâlâ konuşmak için ekledi ve dedi: Ama eğer orada kırk bulunursa, ve dedi: Kırk uğruna yok etmeyeceğim. Ve dedi, Efendim, konuşacak olursam bir şey değil mi? Eğer orada otuz bulunursa? Ve dedi, Otuz kişi için yok etmeyeceğim. Ve dedi, Madem Rabbe konuşmak hakkına sahibim, eğer orada yirmi bulunursa? Ve dedi, Orada yirmi bulursam yok etmeyeceğim. Ve dedi, Efendim, bir kez daha konuşsam olmaz mı? Ya orada on kişi bulunursa? Ve dedi, On kişi uğruna yok etmeyeceğim. Rab, İbrahimle konuşmayı bıraktığında gitti ve İbrahim kendi yerine döndü.

19

İki elçi akşam vakti Sodoma geldi. Lot, Sodomun kapısının yanında oturuyordu; Lot onları görünce, onları karşılamak için kalktı ve yüzüstü yere kapanarak secde etti. Ve dedi: İşte, efendiler, hizmetkarınızın evine dönün ve konaklayın ve ayaklarınızı yıkayın ve erken kalkarak yolunuza ayrılacaksınız. Ve dediler: Hayır, ama sokakta konaklayacağız. Ve onlara ısrar

etti ve ona doğru döndüler ve onun evine girdiler ve onlara içecek yaptı ve onlara mayasız ekmek pişirdi ve yediler. Ama uyumadan önce, şehrin erkekleri, Sodumlular evi çevrelediler; genç adamdan yaşlıya kadar tüm halk birlikte. Ve Lutu çağırıyorlardı ve ona diyorlardı: Bu gece sana giren adamlar nerede? Onları bize çıkar ki onlarla ilişkide bulunalım. Lot onlara doğru eşiğe çıktı ve kapıyı arkasından kapattı. Ama onlara şöyle dedi: Hiçbir şekilde kardeşler, kötülük yapmayın. Benim iki kızım var, onlar erkek tanımadılar, onları size çıkaracağım ve onları size hoş geldiği gibi kullanın, yalnız bu erkeklere haksızlık yapmayın, çünkü onlar benim damımın barınağı altına girdiler. Ona dediler ki: Çekil oradan! Geçici ikamet etmek için geldin, yargıç mı olacaksın şimdi? Öyleyse sana onlardan daha kötü muamele edelim. Ve Luta şiddetle baskı yaptılar ve kapıyı kırmak için yaklaştılar. Adamlar ellerini uzatarak Lotu kendilerine doğru eve çektiler ve evin kapısını kapattılar. Evin kapısının önünde bulunan adamları, küçüğünden büyüğüne kadar körlükle vurdular ve kapıyı ararken şaşkına döndüler. Adamlar Lota dediler ki, burada sana ait damatların, oğulların ya da kızların var mı? Ya da şehirde sana ait başka biri var mı? Buradan çıkar, Çünkü biz bu yeri yok ediyoruz, zira onların feryadı Rabbin önünde yükseldi ve Rab bizi onu yok etmek için gönderdi. Lot dışarı çıktı ve kızlarını almış olan damadlarına konuştu ve dedi ki: Kalkın ve bu yerden çıkın, çünkü Rab şehri yok ediyor. Ama damadlarının önünde şaka yapıyor gibi göründü. Fakat şafak söktüğünde melekler Lotu acele ettiriyorlardı ve diyorlardı ki: Kalk, karını ve sahip olduğun iki kızını al ve çık git, böylece sen de şehrin

günahlarıyla birlikte mahvolmayasın. Ve tereddüt ettiler, melekler ise onun elinden, karısının elinden ve iki kızının ellerinden tuttular, çünkü Rab onu esirgiyordu.

Ve onları dışarı çıkardıkları zaman oldu ki, dediler: Kurtararak kurtar kendi ruhunu, arkana bakma, tüm bölgede durma, dağa kurtar kendini, sakın sürüklenip alınmayasın. Lot onlara dedi ki, yalvarıyorum Rab, kulun senin önünde merhamet buldu beri, ve sen senin adaletini büyüttün, sen benim üzerimde yaptığın o, ruhumu yaşatmak için, ben ama dağa kurtarılamayacağım, kötülükler beni yakalamasın hiç, ve öleyim. İşte bu şehir, oraya sığınmam için yakın, o küçüktür ve oraya kurtulacağım. Küçük değil mi? Canım senin sayende yaşayacak. Ve ona dedi: İşte senin yüzüne hayret ettim ve bu söz üzerine, hakkında konuştuğun şehri yıkmayacağım. Acele et bu yüzden orada kurtulmak için, çünkü sen oraya gelene kadar hiçbir şey yapamayacağım. Bu yüzden o şehrin adını Zoar koydu. Güneş toprağın üzerine çıktı ve Lot Zoara girdi. Ve Rab, Sodom ve Gomora üzerine kükürt ve ateş yağdırdı, Rabbin yanından gökten. Ve bu şehirleri, tüm çevre bölgesini, şehirlerde yaşayan tüm sakinleri ve topraktan biten her şeyi yıktı. Ve onun kadını arkasına baktı ve tuz sütunu oldu. Abraham sabah erkenden Rabbin önünde durduğu yere gitti. Ve Sodomun ve Gomorrahın üzerine baktı ve çevre bölgenin üzerine, ve gördü ki işte topraktan bir alev yükseliyordu, tıpkı bir fırının buharı gibi. Tanrı çevre bölgenin tüm şehirlerini yok ettiğinde, Tanrı İbrahimi hatırladı ve Rabbin Lutun içlerinde yaşadığı şehirleri yıktığı sırada Lutu yıkımın ortasından gönderdi.

Lot Zoardan çıkıp dağa gitti ve kendisi ile iki kızı orada oturdu, çünkü Zoarda oturmaktan korktu, ve kendisi ile iki kızı mağarada oturdu. Yaşlı olan genç olana dedi ki, babamız yaşlıdır ve yeryüzünde tüm dünyada olduğu gibi bize gelecek kimse yoktur. Gel, babamıza şarap içirelim, onunla yatalım ve babamızdan soy diritelim. O gece babalarına şarap içirdiler ve büyük kız girerek o gece babasıyla yattı ve baba onun ne yatışında ne de kalkışında farkında olmadı. Ertesi gün oldu ve büyük kız kardeş küçük kız kardeşe dedi ki: İşte dün gece babamızla yattım, bu gece de ona şarap içirelim ve sen girerek onunla yat, ve babamızdan soy devam ettirelim. O gece de babalarına şarap içirdiler ve küçük olan girerek babasıyla yattı, ve o, onun yatışında ve kalkışında bilmedi. Ve Lotun iki kızı babalarından gebe kaldılar. Ve büyük kız bir oğul doğurdu ve onun adını Moab koydu, Babamdan diyerek, bu Moabluların babası bugüne kadar. Küçük kız da bir oğul doğurdu ve onun adını Amman koyarak dedi: Benim soyumun oğlu, bu Ammonluların babasıdır bugüne kadar.

20

Ve İbrahim oradan güneye doğru toprağa taşındı ve Kadeş ile Şur arasında oturdu ve Gerarda misafir olarak kaldı. Abraham, karısı Sarah hakkında O benim kız kardeşimdir dedi, çünkü O benim karımdır demekten korktu, şehrin adamları onun yüzünden onu öldürmesinler diye. Gerar kralı Abimelek gönderdi ve Sarahı aldı. Ve Tanrı gece uykuda Abimeleke girdi

ve dedi: İşte sen aldığın kadın yüzünden öleceksin, o ise bir adamla evli biridir. Abimelech ama ona dokunmadı ve dedi: Rab, bilmeyen ve adil bir milleti yok edecek misin? Kendisi bana kız kardeşim demedi mi? Ve o da bana erkek kardeşim dedi. Temiz bir kalple ve doğru ellerle bunu yaptım. Tanrı ona uykuda dedi, ve ben bildim ki bunu temiz bir kalple yaptın, ve seni bana karşı günah işlemekten esirgedim, bunun için sana ona dokunmana izin vermedim. Şimdi kadını adama geri ver, çünkü o bir peygamberdir ve senin için dua edecek ve yaşayacaksın; ama eğer geri vermezsen, bil ki sen ve bütün sana ait olanlar ölecek. Ve Abimelek sabah erken kalktı ve bütün hizmetkârlarını çağırdı ve bütün bu sözleri onların kulaklarına konuştı ve bütün insanlar çok korktular. Ve çağırdı Abimeleki Abrahamı ve dedi ona, ne bu yaptın bize? Kesinlikle değil günahladık içine seni, çünkü getirdin üzerine beni ve Abimelek, Abraham'a dedi ki: Neyi görerek bunu yaptın? Abraham dedi ki: Çünkü dedim ki, bu yerde tanrı korkusu yok ve beni karım sebebiyle öldürecekler. Ve gerçekten, o benim kız kardeşimdir babamdan ama annemden değil, ve bana karı oldu. Tanrı beni babamın evinden çıkardığında, ona şöyle dedim: Gireceğimiz her yerde bana bu iyiliği göstereceksin; benim kardeşim olduğumu söyle. Abimelek bin didrahma, koyunlar, buzağılar, hizmetkârlar ve genç kadınlar aldı ve İbrahime verdi ve ona karısı Sarayı geri verdi. Ve Abimelek Abraham'a dedi: İşte benim toprağım senin önünde, nerede sana hoş gelirse otur. Ama Saraha dedi ki: İşte senin kardeşine bin didrahma verdim, bunlar senin yüzünün onuru için sana olacak ve seninle birlikte olan tüm kadınlara, ve her şeyi doğru konuş. İbrahim Tanrıya

dua etti ve Tanrı Abimelechi, karısını ve cariyelerini iyileştirdi ve onlar doğurdular. Çünkü Rab, İbrahimin karısı Sara sebebiyle, Abimelekin evindeki her rahmi dışarıdan kapatarak kapatmıştı.

21

Ve Rab Sarayı söylediği gibi ziyaret etti ve Rab Saraya konuştuğu gibi yaptı. Ve gebe kaldıktan sonra Abrahama yaşlılığında bir oğul doğurdu, Rabbin ona söylediği zamanda. Ve Abraham, Sarahnın kendisine doğurduğu oğlunun adını İşhak koydu. İbrahim, İşhakı sekizinci günde sünnet etti, Tanrının ona emrettiği gibi. Ve Abraham yüz yaşındaydı, oğlu İşhak ona doğduğuunda. Sara dedi ki: Rab beni güldürdü; kim duyarsa benimle birlikte sevinecek. Ve kim Abrahama Sarahın bir çocuk emzirdiğini bildirecek dedi, çünkü yaşlılığımda bir oğul doğurdum. Ve çocuk büyüdü ve sütten kesildi, ve İbrahim büyük bir ziyafet yaptı, oğlu İşhakın sütten kesildiği gün. Sara, Mısırlı Hacerin Abrahamdan olan oğlunu kendi oğlu İşhak ile oynarken gördü Ve İbrahime dedi: Bu cariyeyi ve onun oğlunu kov, çünkü bu cariyenin oğlu benim oğlum İşhak ile miras almayacak. Söz, oğlu hakkında İbrahimin gözünde çok sert göründü. Tanrı, İbrahime dedi ki: Çocuk ve cariyeye hakkında gözünde sert olmasın; Sarah sana ne söylerse, onun sesini dinle, çünkü soyun İşhaktan çağrılacak. Ve bu cariyenin oğlunu da büyük bir ulus yapacağım, çünkü o senin soyundandır. İbrahim sabah kalktı ve ekmeklerle bir tulum su aldı ve Hacere verdi ve çocuğu onun

omzuna koydu ve onu gönderdi. Gittikten sonra çölde, Yemin Kuyusu civarında dolaştı. Tulumdaki su tükendi ve çocuğu bir köknar ağacının altına bıraktı. Gidip uzaktan, bir yay atışı kadar mesafeden onun karşısına oturdu, çünkü Çocuğumun ölümünü görmeyeceğim dedi. Ve onun karşısına oturdu; çocuk haykırıp ağladı. Tanrı, çocuğun bulunduğu yerden sesini duydu ve Tanrının meleği gökten Hacere seslendi ve ona dedi ki: Ne oluyor Hacer? Korkma, çünkü Tanrı çocuğun bulunduğu yerden sesini duydu. Kalk ve çocuğu al, ve onu elinle tut, çünkü onu büyük bir ulus yapacağım. Ve Tanrı onun gözlerini açtı ve yaşayan su kuyusunu gördü ve gitti ve tulumu suyla doldurdu ve çocuğa içirdi. Ve Tanrı çocukla birlikteydi, büyüdü, çölde yaşadı ve okçu oldu. Ve çölde oturdu ve annesi ona Mısırın Paran bölgesinden bir kadın aldı.

O zaman oldu ki, Abimelek, danışmanı Ohozat ve ordusunun başkomutanı Fikol, İbrahime şöyle dediler: Tanrı yaptığın her şeyde seninledir. Şimdi öyleyse bana Tanrıya yemin et ki, bana haksızlık etmeyeceksin, ne tohumuma ne de ismime, ama seninle yaptığım adalete göre benimle ve içinde ikamet ettiğin bu toprakla davranacaksın. Ve Abraham dedi ki, Ben yemin edeceğim. Ve Abraham, Abimelechi, Abimelechin hizmetkârlarının aldığı su kuyuları hakkında azarladı. Ve Abimelek ona dedi ki: Bu sözü sana kimin yaptığını bilmedim, sen de bana anlatmadın, ben de duymadım, ancak bugün. Ve Abraham koyunlar ve danalar aldı, Abimeleche verdi ve ikisi de antlaşma yaptılar. Ve Abraham koyunlardan yedi dişi kuzuyu ayrı olarak ayırdı. Ve Abimelek Abraham'a dedi, Yalnız ayırdığın

bu koyunların yedi dişi kuzusu nedir? Ve Abraham dedi ki, yedi dişi kuzuyu benden alacaksın, böylece bunlar bana tanıklık olsun ki, bu kuyuyu ben kazdım. Dolayısıyla o yerin adını Yemin Kuyusu olarak adlandırdı, çünkü orada ikisi de ant içmişlerdi. Ve yemin kuyusunda antlaşma yaptılar, Abimelek, danışmanı Ohozat ve ordusunun başkomutanı Fikol kalktılar ve Filistinlilerin topraklarına döndüler. Ve Abraham yemin kuyusunun yanına tarla dikti ve orada Rabbin, ebedi Tanrının ismini çağırdı. Abraham, Filistinlerin topraklarında uzun günler oturdu.

22

Ve bu sözlerden sonra Tanrı İbrahimi test etti ve ona dedi: İbrahim, İbrahim ve o dedi: İşte ben. Ve dedi: Al oğlunu, sevgili oğlunu, sevdiğin İshakı ve yüksek toprağa git ve onu orada yakmalık sunu olarak sunup götür, sana söyleyeceğim dağlardan biri üzerine. İbrahim sabah kalktı, eşeğini semertledi ve yanına iki hizmetkârı ve oğlu İshakı aldı ve yakmalık sunu için odunları yard, kalktı gitti ve Tanrının ona söylediği yere üçüncü günde geldi. Ve Abraham gözlerini kaldırıp baktığında, o yeri uzaktan gördü. Ve Abraham hizmetçilerine dedi: Siz burada eşekle oturun, ben ve çocuk buraya kadar gideceğiz ve tapındıktan sonra size döneceğiz. İbrahim yakmalık sununun odunlarını aldı ve oğlu İshaka yükledi, elleriyle ateşi ve kılıcı aldı ve ikisi birlikte gittiler. İshak, babası İbrahime dedi: Baba. O da dedi: Ne var, çocuğum? Dedi: İşte ateş ve odunlar var, ama yakmalık sunu

için koyun nerede? Abraham dedi ki, Tanrı kendisi için yakmalık sunu koyununu görecektir, çocuğum. İkisi birlikte gittikten sonra, Tanrının ona söylediği yere geldiler ve İbrahim orada sunağı inşa etti ve odunları yerleştirdi ve oğlu İshakı bağladıktan sonra onu sunağın üzerine, odunların üstüne yerleştirdi. Ve İbrahim oğlunu kesmek için kılıcı almak üzere elini uzattı. Ve Rabbin Meleği onu gökten çağırdı ve dedi ki: İbrahim, İbrahim! O da dedi ki: İşte buradayım. Ve dedi ki, elini çocuğun üzerine koyma ve ona hiçbir şey yapma, çünkü şimdi bildim ki sen Tanrıdan korkarsın ve sevgili oğlunu benim için esirgemediğini. Ve İbrahim gözlerini kaldırıp baktı ve işte boynuzlarından bir çallığa tutunmuş bir koç gördü. Ve İbrahim gitti ve koçu aldı ve onu oğlu İshak yerine yakmalık sunu olarak sundu.

Ve İbrahim o yerin adını Rab gördü diye adlandırdı, öyle ki bugün Dağda Rab göründü desinler. Ve Rabbin Meleği, İbrahimi gökyüzünden ikinci kez çağırdı, diyerek, Kendim üzerine yemin ettim, diyor Rab, çünkü sen bu sözü yaptın ve senin sevgili oğlunu benim için esirgemediğin için, Gerçekten seni kutsayan kutsayacağım ve senin tohumunu çoğaltan çoğaltacağım, göğün yıldızları gibi ve denizin kenarındaki kum gibi, ve senin tohumun düşmanların şehirlerini miras alacak. Ve senin tohumun içinde yeryüzünün tüm milletleri kutsanacaklar, çünkü sen benim sesime itaat ettin. İbrahim hizmetkârlarına döndü ve ayağa kalkıp birlikte yemin kuyusuna gittiler. Ve İbrahim yemin kuyusunda yerleşti.

Bu sözlerden sonra oldu ki, İbrahime haber verildi ve dediler ki:

İşte Milkah da senin kardeşin Nahora oğullar doğurdu. Uz ilk oğul ve onun kardeşi Buz ve Suriyelilerin babası Kamuil ve Hazadı, Azauyu, Phaldesi, Jeldaphı ve Bethueli. Bethuel, Rebeccayı doğurdu. Bunlar, Melchanın İbrahimin kardeşi Nahora doğurduğu sekiz oğuldur. Adı Reuma olan cariyesi de Tabeki, Taamı, Tohosu ve Mohayı doğurdu.

23

Sarahın ömrü yüz yirmi yedi yıl oldu. Ve Sara, Kenan topraklarında vadi içinde olan Arbok şehrinde öldü; bu Hebrondur. İbrahim ise Sara için yas tutmak ve ağıt yakmak üzere geldi. Ve Abraham ölüsünün yanından kalktı ve Abraham, Hetin oğullarına diyerek dedi, Ben sizinle birlikte bir misafir ve yabancıyım, öyleyse bana aranızda bir mezar mülkiyeti verin ve ölümü önümden kaldırmak için gömeceğim. Hetin oğulları Abrahama cevap verdiler, şöyle diyerek: Hayır efendim. Bizi dinle, sen Tanrının yanında bir kralısın aramızda, bizim seçkin mezarlarımızda ölünü göm, çünkü hiçbirimiz mezarını senden esirgemeyecek, ölünü oraya gömmenden. Ayağa kalkan İbrahim ise toprağın halkına, Hetin oğullarına eğildi. Ve Abraham onlara şöyle dedi: Eğer ölümü benim önümden gömmek istiyorsanız, beni dinleyin ve benim için Zoharın oğlu Ephrona konuşun. Ve bana çift mağarayı versin, ona ait olan, tarlasının bir parçasında bulunan, değerli gümüş karşılığında bana onu verin sizin aranızda mezar mülkiyeti için. Ephron, Het oğullarının ortasında oturuyordu, ama Hittiteli Ephron, Abrahama, Het

oğullarının ve şehre girenlerin hepsinin dinlemesiyle cevap verdi, söyleyerek, Yanımda ol efendim ve beni dinle; tarlayı ve içindeki mağarayı sana veriyorum, tüm vatandaşlarımın önünde sana verdim, ölünü göm. Ve İbrahim, o yerin halkının önünde secde etti. Ve Efrona, toprağın halkının önünde, kulaklara dedi: Eğer bana karşıysan, beni dinle, tarlanın gümüşünü benden al ve ölümü orada gömeceğim. Efron, Abrahama cevap verdi ve dedi ki, Hayır efendim, duydum ki toprak dört yüz gümüş didrahmadır, ama bu benim ve senin aramızda ne ki? Sen ölünü göm. Ve Abraham, Efronu duydu ve Abraham, Efrona Het oğullarının kulaklarına söylediği gümüşü geri verdi: tüccarlarca kabul edilmiş gümüşten dört yüz didrahma. Ve Efronun tarlası ayakta kaldı, ki çift mağarada idi, ki Mamrenin karşısındadır; tarla ve mağara ki onda idi, ve her ağaç ki tarlada idi, ve her şey ki onun sınırlarında çevrededir. İbrahime, Het oğullarının önünde ve şehre girenlerin tümünün önünde mülk olarak. Bunlardan sonra İbrahim, karısı Sarayı Mamrenin karşısındaki çifte alandaki mağaraya gömdü; bu, Kenan topraklarındaki Hebrondur. Ve tarla ve içindeki mağara, Hetin oğullarından Abrahama mezar mülkiyeti olarak onaylandı.

24

Ve Abraham yaşlı ve günleri ilerlemiş idi ve Rab Abrahamı her şeyde kutsadı.

Ve Abraham, evinin en yaşlı hizmetçisine, tüm mallarının yöneticisine dedi: Elini uyluğumun altına koy. Ve seni göğün Tanrısı Rab ve yerin Tanrısı üzerine yemin ettiriyorum ki, oğlum İshaka aralarında yaşadığım Kenanlıların kızlarından kadın almayasın. Ama benim doğduğum topraklara, benim kabileme gideceksin ve oğlum İshak için oradan bir kadın alacaksın. Hizmetçi ona dedi ama, eğer kadın benimle birlikte bu topraklara gitmeyi istemezse, oğlunuzu oradan çıktığınız topraklara geri götürüyim mi? İbrahim ona dedi ki, kendine dikkat et, oğlumu oraya geri götürme. Göğün Rabbi Tanrısı ve yerin Tanrısı, beni babamın evinden ve doğduğum yerden alan, bana konuşan ve bana yemin eden, Sana ve senin soyuna bu toprakları vereceğim diyen, O, melekini senin önünde gönderecek ve oğlum için oradan bir eş alacaksın. Eğer kadın seninle bu topraklara gitmeyi istemezse, benim yeminimden temiz olacaksın, yalnız oğlumu oraya geri götürme. Ve hizmetçi elini efendisi Abrahamın uyluğunun altına koydu ve ona bu söz hakkında yemin etti. Ve hizmetçi, efendisinin develerinden on deve aldı ve efendisinin bütün iyi şeylerinden kendisiyle birlikte aldı ve ayağa kalkarak Mezopotamyaya, Nahor şehrine gitti. Ve develeri şehrin dışında su kuyusunun yanında akşama doğru yatırdı, su çeken kadınların çıktığı zamanda.

Ve dedi: Rab, efendim İbrahimin Tanrısı, bugün önümde beni başarılı kıl ve efendim İbrahime merhamet göster. İşte ben su kaynağının başında duruyorum ve şehir sakinlerinin kızları su çekmeye çıkıyorlar. Ve ben hangi bakireye Su testini eğ ki içeyim dersem, o da bana Sen iç ve develerini de sulayacağım, içmeyi

bırakıncaya kadar derse, işte onu kulun İshak için hazırladın ve bununla bileceğim ki efendim İbrahime merhamet ettin.

Ve o, zihninde konuşmayı bitirmeden önce, işte Rebeka çıkıyordu; İbrahim'in kardeşi Nahor'un karısı Milkanın oğlu Betuelden doğmuş olan ve su testisini omuzlarında taşıyan Rebeka. Ama bakire görünüşte çok güzeldi, bakire idi, hiçbir adam onu bilmemişti, pınara inerek su testisini doldurdu ve çıktı. Hizmetçi onunla karşılaşmak için koştu ve dedi, Bana testinden biraz su ver. O ise İç, efendim dedi ve acele etti, su testisini koluna indirdi ve içmesi bitene kadar ona su içirdi. Ve dedi ki, Senin develerine de su vereceğim, hepsi içene kadar. Ve acele etti ve su testisini yalağa boşalttı ve tekrar su çekmek için kuyuya koştu ve tüm develere su çekti. Adam onu dikkatlice gözlemliyordu ve Rabbin yolunu başarılı kılıp kılmadığını bilmek için sessiz kalıyordu. Ama bütün develer içmeyi bıraktığında, adam bir drahmi ağırlığında altın küpeler ve onun ellerine on altın ağırlığında iki bilezik aldı. Ve ona sordu ve dedi: Kimin kızıydın? Bana bildir, babanın yanında bizim için konaklayacak yer var mı? O ise ona şöyle dedi: Ben Bathuelin kızıyım, Melchasın Nahora doğurduğu. Ve ona dedi ki, Bizde bol saman ve yem var, ayrıca konaklama için yer de var. Ve adam memnun olarak Rabbe secde etti. Ve dedi: Mübarek olsun efendim İbrahim'in Tanrısı Rab, ki O adaletini ve gerçeğini efendimden esirgemedi ve beni de Rab, efendimin kardeşinin evine ulaştırdı. Ve hizmetçi koşarak annesinin evine bu sözleri bildirdi. Rebeccanın bir kardeşi vardı, adı Labandı ve Laban dışarıda, kaynağın yanındaki adamın yanına koştu. Onun kız

kardeşinin ellerindeki küpeleri ve bilezikleri gördüğünde ve kız kardeşi Rebekanın Adam bana böyle konuştu dediğini duyduğunda, pınarın yanında develerinin üzerinde duran adamın yanına geldi. Ve ona dedi: Buraya gel, gir, Rabbin kutsanmış! Neden dışarıda duruyorsun? Ben evi ve develer için yer hazırladım. Adam eve girdi ve develeri boşalttı ve develere saman ve yem verdi ve onun ayaklarını ve onunla birlikte olan adamların ayaklarını yıkamak için su verdi. Ve onlara yemek için ekmekler koydu ve dedi ki: Sözlerimi söyleyene kadar yemeyeceğim. Ve dedi ki: Konuş.

Ve dedi: Abrahamın hizmetkarıyım. Rab efendimi çok mübarek etti ve o yükseltildi, ve ona koyunlar, buzağılar, gümüş, altın, hizmetkârlar, genç kadınlar, develer ve eşekler verdi. Ve efendimin karısı Sarah, o yaşlandıktan sonra efendime bir oğul doğurdu, ve ona sahip olduğu her şeyi verdi. Ve efendim beni yemin ettirdi, diyerek: Oğlum için, ben yabancı olarak yaşadığım onların topraklarında, Kenanlıların kızlarından bir kadın almayacaksın. Ama babamın evine gideceksin ve benim kabileme, ve oradan oğlum için bir eş alacaksın. Ama efendime dedim ki, kadın benimle gitmeyebilir. Ve bana dedi ki: Rab Tanrı, Onun önünde hoşnut olduğum, Elçisini seninle gönderecek ve yolunu başarılı kılacak ve oğlum için benim kabilemden ve babamın evinden kadın alacaksın. O zaman benim lanetlerimden masum olacaksın, çünkü ne zaman kabileme gelersen ve sana vermezlerse, benim yeminimden masum olacaksın. Ve bugün pınara gelip dedim ki: Rab, efendim İbrahimin Tanrısı, eğer sen şimdi üzerinde yürüdüğüm bu

yolumda beni başarılı kılıyorsan, İşte ben su pınarının üzerinde duruyorum ve şehrin adamlarının kızları su çekmeye çıkıyorlar ve hangi bakireye ben bana çömleğinden biraz su içir dersem o olacak Ve bana Sen de iç ve develerine de su vereceğim derse, bu kadın Rabbin kendi hizmetkârı İshak için hazırladığı kadındır ve bununla efendim İbrahime merhamet ettiğini bileceğim. Zihnim içinde konuşmayı bitirmeden önce, hemen Rebeka omuzlarında su testisi taşıyarak çıkıyordu ve kaynağa indi ve su çekti. Ben de ona, Bana içir dedim. Ve acele ederek su testisini koluna indirdi ve dedi: Sen iç, develerini de sulayacağım ve içtiler ve develeri suladı. Ve ona sordum ve dedim ki: Kimin kızıydın, bana söyle. O ise şöyle dedi: Ben Bethuelin kızıyım, Nahorun oğlunun, Milcah'nın ona doğurduğu. Ve ona küpeleri taktım ve bilezikleri ellerine. Ve memnun olarak Rabbe tapındım ve efendim İbrahim'in Tanrısı olan Rabbi kutsadım; O beni gerçek yolda müreffeh kıldı ki efendimin kardeşinin kızını onun oğlu için alayım. Eğer siz benim efendime merhamet ve adalet gösteriyorsanız bildirin; ama eğer göstermiyorsanız da bildirin ki sağa veya sola döneyim.

Laban ve Bethuel cevap vererek dediler ki, bu mesele Rabden çıktı, sana kötü veya iyi karşı konuşamayacağız. İşte Rebeka senin önünde, al ve git, ve efendinin oğluna kadın olsun, Rabbin konuştuğu gibi. İbrahim'in hizmetkârı onların sözlerini duyduğunda, yere kapanarak rabbe secde etti. ve hizmetçi gümüş ve altın kapları ve giysiyi dışarı çıkararak Rebeccaya verdi ve onun kardeşine ve onun annesine hediyeler verdi Ve yediler ve içtiler, hem kendisi hem de onunla birlikte olan

adamlar, ve uyudular, ve sabah ayağa kalkıp dedi ki, beni gönderin ki efendime gideyim. Ama onun kardeşleri ve annesi dediler ki, bakire bizimle on gün kadar kalsın, ve bundan sonra ayrılacak. O ise onlara dedi ki, beni alıkoymayın, Rab yolumu bana müsait kıldı, beni gönderin ki efendime gideyim. Onlar dediler ki, Hizmetçiye çağıralım ve onun ağzına soralım. Ve Rebekkeyi çağırdılar ve ona dediler: Bu adamla gidecek misin? O da dedi: Gideceğim. Ve onların kız kardeşleri Rebekkeyi, onun mallarını, İbrahimin hizmetkârını ve onunla birlikte olanları gönderdiler. Ve Rebekayı kutsadılar ve ona dediler: Kız kardeşimiz sen, binlerce on binlere dönüş ve tohumun düşmanlarının şehirlerini miras alsın. Rebeka ve hizmetçileri ayağa kalkarak develerin üzerine bindiler ve adamla birlikte gittiler, ve hizmetçi Rebekayı alarak gitti.

İshak çölden Görüş Kuyusuna göre geçiyordu, kendisi ise güneye doğru toprakta oturuyordu. Ve İshak akşama doğru ovada sohbet etmek için dışarı çıktı ve gözlerini kaldırıp baktığında gelen develeri gördü. Ve Rebeka gözlerini kaldırıp yukarı baktı, İshakı gördü ve deveden atladı. Ve hizmetçiye dedi: Tarlada bize doğru yürüyen o adam kim? Hizmetçi dedi: Bu benim efendimdir. O ise örtüyü alıp giydi. Ve hizmetkâr, yaptığı tüm sözleri İshaka anlattı. İshak annesinin evine girdi ve Rebekayı aldı ve o onun karısı oldu ve onu sevdi ve İshak annesi Sara hakkında teselli buldu.

Ancak Abraham bir kadın aldı, adı Keturah idi. O, ona Zombranı, Iezanı, Madalı, Midianı, Iesboku ve Soieyi doğurdu. Iezan, Sabayı ve Dedanı doğurdu, Dedanın oğulları ise Asshurim, Letushim ve Leummimdi. Midianın oğulları ise Gepher, Apher, Enoch, Abida ve Eldaag idi; bunların hepsi Keturahın oğullarıydı. Abraham tüm mülklerini oğlu İshaka verdi. Ve cariyelerinin oğullarına İbrahim hediyeler verdi ve onları İshak oğlundan, daha o yaşarken, doğuya, doğu topraklarına gönderdi. Bunlar İbrahimin yaşadığı hayatının yıllarıdır, yüz yetmiş beş yıl. Ve Abraham güzel bir yaşlılıkta, yaşlı bir adam olarak, günlerle dolu halde tükenerek öldü ve halkına katıldı. Ve onu oğulları İshak ve İsmail gömdüler, çift mağaraya, Hititli Sohar oğlu Efronun tarlasına, ki Mamrenin karşısındadır. Tarlayı ve mağarayı, Abrahamın Het oğullarından edindiği, orada Abrahamı ve karısı Sarahı gömdüler. İbrahim öldükten sonra, Tanrı onun oğlu İshakı kutsadı ve İshak görüm kuyusunun yanında oturdu. Bunlar İbrahimin oğlu İsmailin nesilleridir; onu Saranın cariyesi, Mısırlı Hacer, İbrahim'e doğurdu. Ve bunlar İsmailin oğullarının isimleridir, nesillerinin isimlerine göre: İsmailin ilk doğanı Nebayot ve Kedar ve Nabdeel ve Massam, ve Masma, ve Duma, ve Masse, Ve Choddan, ve Teman, ve Ietur, ve Naphes ve Kedma. Bunlar İsmailin oğullarıdır ve bunlar onların çadırlarındaki ve yerleşim yerlerindeki isimleridir; uluslarına göre on iki hükümdar. Ve bunlar İsmailin hayatının yıllarıdır, yüz otuz yedi yıl, ve tükenerek öldü ve soyuna katıldı. O, Havilahtan Mısırın karşısında bulunan Sura kadar, Asurlulara gidene kadar olan bölgede yerleşti; bütün kardeşlerinin karşısında yerleşti.

Ve bunlar İbrahimin oğlu İshakın nesilleridir, İbrahim İshakı doğurdu. İshak, Mezopotamya Suriyeden Suriyelinin Betuelin kızı Rebekayı, Suriyelinin Labanın kız kardeşini kendisi için karı olarak aldığıında kırk yaşındaydı. İshak, karısı Rebeka için Rabbe yalvarıyordu, çünkü kısırdı, ve Tanrı onu duydu ve karısı Rebeka gebe kaldı. Çocuklar onun içinde zıplıyorlardı ve dedi ki: Eğer bana böyle olacaksa, neden bana bu? Ve Rabden öğrenmek için gitti. Ve Rab ona dedi ki, iki millet senin karnında vardır ve iki halk senin rahminden ayrılacaktır, ve halk halkı aşacak ve büyük olan küçük olana hizmet edecek. Ve onun doğurma günleri tamamlandı ve işte karnında ikizler vardı. İlk doğan çıktı; kızıldı, bütününüyle sanki tüylü bir deri gibiydi ve onun adını Esav koydular. Ve bundan sonra kardeşi dışarı çıktı ve eli Esavın topuğunu tutmuştu, ve onun adını Yakup koydu. İshak ise Rebeka onları doğurduğunda altmış yaşındaydı. Genç adamlar büyüdüler ve Esav avlanmayı bilen kırsal bir adamdı, Yakup ise evde oturan sade bir adamdı. İshak Esavı sevdi, çünkü onun avı kendisine yemek oluyordu; Rebeka ise Yakupu sevdi.

Yakup çorba pişirdi, Esav ise tarladan bitkin halde geldi. Ve Esav, Yakupa dedi: Beni şu kırmızı çorbadan doyur, çünkü bayılıyorum. Bu yüzden onun adı Edom olarak çağrıldı. Yakup, Esava şöyle dedi: Bugün doğumuşluk hakkını bana sat. Ve Esav dedi ki: İşte ben ölmek üzereyim, bu büyüklük hakkının bana ne faydası var? Ve Yakup ona dedi: Bugün bana yemin et. Ve ona yemin etti. Esav ise doğuş hakkını Yakupa sattı. Jacob ise Esauya ekmek ve mercimek çorbası verdi; Esau yedi, içti, kalkıp gitti ve Esau doğuş hakkını küçümsedi.

Toprak üzerinde bir kıtlık oldu, daha önce İbrahim'in zamanında olan kıtlıktan ayrı olarak, ve İshak Filistlilerin kralı Abimeleke Gerara gitti. Rab ona göründü ve dedi ki, Mısıra inme, fakat sana söyleyeceğim toprakta otur. Ve bu toprakta otur, ben seninle olacağım ve seni kutsayacağım. Çünkü sana ve soyuna bütün bu toprakları vereceğim ve baban Avrahama ettiğim yemini yerine getireceğim. Ve senin tohumunu göğün yıldızları gibi çoğaltacağım ve senin tohumuna bu toprakların tümünü vereceğim ve yeryüzünün tüm ulusları senin tohumunda kutsanacaklar. Senin baban Abraham benim sesime itaat ettiği için, benim emirlerimi korudu, benim buyruklarımı, benim hükümlerimi ve benim yasalarımı. İshak Gerarada yerleşti. Yerin adamları onun karısı Rebeka hakkında sordular ve o dedi: Benim kız kardeşimdir. Çünkü Benim karısıdır demeye korktu, yoksa yerin adamları Rebeka için onu öldürebilirlerdi, çünkü o görünüşte güzeldi. Orada uzun zaman kaldı ve Gerar kralı Abimelek pencereden eğilip baktığında, İshakı karısı Rebeka ile oynarken gördü. Abimelek İshakı çağırdı ve ona dedi: Öyleyse gerçekten senin kadının mıdır? Neden benim kız kardeşimdir dedin? İshak ona dedi: Çünkü dedim ki, onun yüzünden ölmeyeyim. Abimelek ona dedi ki, bize bunu ne yaptın; neredeyse soyumdan biri senin karınla yattı ve üzerimize cehalet getirmiş olurdun. Abimelek bütün halkına emretti, diyerek: Bu adama ve onun karısına dokunan herkes ölümle suçlu olacaktır. İshak o toprakta ekti ve o yıl yüz kat veren arpa

buldu, Rab onu kutsadı. Ve adam yükseltildi ve ilerledikçe daha büyük oldu, son derece büyük oluncaya kadar. Ona koyun sürüleri, sığır sürüleri ve çok sayıda tarım arazisi oldu. Filistliler onu kışkırdılar. Ve onun babasının hizmetkârlarının, babasının zamanında kazdıkları tüm kuyuları, Filistliler tıkadılar ve onları toprakla doldurdular. Abimelek İshaka dedi: Bizden ayrıl git, çünkü bizden çok daha güçlü oldun. Ve İshak oradan ayrıldı ve Gerar vadisinde konakladı ve orada yerleşti.

Ve yine İshak, babası İbrahimin hizmetkârlarının kazdığı su kuyularını kazdı, ve Filistliler babası İbrahimin ölmesinden sonra onları tıkadılar, ve onlara babasının adlandırdığı isimlere göre isimler verdi. Ve İshakın hizmetkârları Gerar vadisinde kazdılar ve orada canlı su kuyusu buldular. Ve Gerarın çobanları İshakın çobanlarıyla kavga ettiler, suyun kendilerinin olduğunu iddia ederek, ve kuyunun ismini Haksızlık koydular, çünkü ona haksızlık etmişlerdi. Oradan ayrıldıktan sonra başka bir kuyu kazdı, onun hakkında da tartıştılar ve onun adını Düşmanlık koydu. Oradan ayrıldıktan sonra başka bir kuyu kazdı, ve onun hakkında kavga etmediler, ve onun adını Geniş Yer koydu, söyleyerek, Çünkü şimdi Rab bize genişlik verdi ve bizi yeryüzünde çoğalttı.

Oradan yemin kuyusuna gitti. Ve o gece Rab ona göründü ve dedi: Ben senin baban İbrahimin Tanrısıyım, korkma, çünkü ben seninleyim ve seni kutsayacağım ve senin soyunu baban İbrahim vasıtasıyla çoğaltacağım. Ve orada bir sunak inşa etti ve Rabbin adını çağırdı ve orada çadırını dikti, ve orada İshakın

hizmetkârları Gerar vadisinde bir kuyu kazdılar. Abimelech, Gerardan onun yanına gitti ve danışmanı Ahuzzath ile ordusunun başkomutanı Phicol da beraberindeydi. Ve İshak onlara dedi: Neden bana geldiniz? Siz benden nefret ettiniz ve beni aranızdan uzaklaştırdınız. The ama dediler, görmüş olarak görmüş olduk ki idi Rab ile senin, ve dedik, olsun öyleyse arasında bizim ve arasında senin, ve yapacağız ile senin antlaşma, Bizimle kötülük yapmaman için, çünkü biz sana iğrenç muamele etmedik, ve sana iyi davrandık, ve seni barış ile gönderdik, ve şimdi sen Rab tarafından mübareksın. Ve onlar için bir ziyafet verdi ve yediler ve içtiler. Ve sabah kalkıp her biri komşusuna yemin etti, ve İshak onları gönderdi, ve ondan esenlik ile ayrıldılar. O gün oldu ve İshakın hizmetkarları gelerek ona kazdıkları kuyu hakkında bildirdiler ve Su bulamadık dediler. Ve onu Yemin diye çağırdı, bu yüzden o şehre Yemin Kuyusu adını verdi, bugüne kadar.

Esav kırk yaşındaydı ve Hititli Beokun kızı Yudit ve Hititli Elonun kızı Basematı karı olarak aldı. Ve İshak ile Rebeka ile kavga ediyorlardı.

27

Oldu ki İshak yaşlandıktan sonra, gözleri görmek için karardı ve büyük oğlu Esavı çağırdı ve ona dedi: Oğlum, ve o dedi: İşte buradayım. Ve dedi ki, İşte yaşlandım ve ölüm günümü bilmiyorum. Şimdi öyleyse silahını, sadağını ve yayını al, ovaya

çık ve benim için av. Ve bana, benim sevdiğim gibi yemekler yap ve bana getir ki yiyeyim, öyle ki ruhum seni ölmeden önce kutsasın. Rebecca, Isaacın oğlu Esauya konuştuğunu duydu, Esau ise babasına av avlamak için ovaya gitti. Rebecca küçük oğlu Jacoba dedi ki: Bak, babanın kardeşin Esauya konuştuğunu duydum, şöyle diyordu: Bana av getir ve bana yemekler yap ki yedikten sonra seni Rabbin önünde kutsayayım ölmeden önce. Şimdi oğlum, beni dinle, sana emrettiğim gibi. Ve koyunlara giderek, oradan bana iki yumuşak ve güzel genç keçi al, ve onları babanın sevdiği gibi yemekler yapacağım. Ve babanın yiyeceğini ona götüreceksin ve yiyecek, öyle ki baban ölmeden önce seni kutsasın. Yakup annesi Rebekaya dedi, Kardeşim Esav kıllı bir adamdır, ama ben pürüzsüz bir adamım. Babam bana dokunmasın, onun önünde hor gören biri gibi olacağım ve kendime lanet getireceğim, bereket değil. Annesi ona dedi ki, Lanetin benim üzerime olsun evladım, sadece sözümü dinle, git ve bana getir. Gidip aldı ve annesine getirdi, annesi de babasının sevdiği gibi yemekler yaptı.

Ve Rebeka, büyük oğlu Esavın yanında evde olan güzel cübbesini alarak, küçük oğlu Yakupa giydirdi. Ve oğlakların derilerini onun kollarına ve boynunun çıplak yerlerine sardı. Ve yemekleri ve yaptığı ekmekleri oğlu Yakupun ellerine verdi. Ve babasına getirdi, dedi ama: Baba. O ise dedi: İşte ben buradayım, sen kimsin, çocuğum? Ve Yakup babasına dedi: Ben senin ilk doğanın Esavım, sana söylediğin gibi yaptım. Kalk otur ve avımdan ye, böylece ruhun beni kutsasın. İshak oğluna dedi: Bu ne, ey çocuğum, hızlıca buldun? O da dedi: Senin Tanrın Rab

önüme teslim etti. İshak, Yakupa dedi ki: Bana yaklaş ve sana dokunayım, çocuğum, sen benim oğlum Esav mısın, değil misin? Yakup, babası İshaka yaklaştı ve İshak ona dokundu ve dedi: Ses gerçekten Yakupun sesi, ama eller Esavın elleri. Ve onu tanımadı, çünkü elleri onun, kardeşi Esaunun elleri gibi kıllıydı, ve onu kutsadı. Ve dedi: Sen benim oğlum Esav mısın? O ise dedi: Benim. Ve dedi ki: Bana getir ve avından yiyeceğim, çocuğum, ki ruhum seni kutsasın. Ve ona sundu, ve yedi, ve ona şarap getirdi, ve içti. Ve babası İshak ona dedi: Bana yaklaş ve beni öp, oğlum. Ve yaklaşıp onu öptü ve giysilerinin kokusunu kokladı ve onu kutsadı ve dedi: İşte oğlumun kokusu, Rabbin kutsadığı dolu tarlanın kokusu gibi. Ve Tanrı sana gökünü çiyinden ve yerin bolluğundan ve tahıl ve şarap çokluğundan verebilir. Ve milletler sana hizmet etsin, ve hükümdarlar sana secde etsin, ve kardeşinin efendisi ol, ve babanın oğulları sana secde edecekler; seni lanetleyen lanetli olsun, ama seni kutsayan kutsanmış olsun.

Ve İshakın oğlu Yakupu kutsamayı durdurmasından sonra oldu ki, Yakup babası İshakın huzurundan çıktığında, kardeşi Esav avdan geldi. Ve o da yemekler yaptı ve babasına getirdi, ve babasına dedi: Babam kalsın ve oğlunun avından yesin, böylece senin ruhun beni kutsasın. Ve İshak, onun babası, ona dedi: Sen kimsin? O ise dedi: Ben senin ilk doğan oğlum Esavım. İshak son derece büyük bir şaşkınlığa düştü ve dedi ki: Öyleyse bana av avlayan ve getiren, sen gelmeden önce hepsinden yediğim kişi kimdi? Onu kutsadım ve kutlu olacak. Esau, babası Isaacın sözlerini duyduğunda, son derece büyük ve acı bir sesle

haykırdı ve dedi ki, Beni de kutsa, baba. Ama ona dedi: Kardeşin hile ile geldi ve senin kutsamanı aldı. Ve dedi: Haklı olarak Yakup adı verildi ona, çünkü beni aldattı, işte bu ikinci kez; ilk doğuşluk hakkımı aldı ve şimdi de kutsamayı aldı. Ve Esav babasına dedi: Bana bir kutsama bırakmadın mı, baba? İshak cevap vererek Esava dedi ki: Eğer onu senin efendin yapmışsam ve bütün kardeşlerini onun hizmetkârları yapmışsam, tahıl ve şarapla onu desteklemişsem, sana ne yapacağım, çocuğum? Esav babasına dedi: Senin tek bir bereketin yok mu baba? Beni de kutsa baba. İshak derinden etkilendi ve Esav yüksek sesle haykırıp ağladı. İshak, onun babası, cevap vererek ona dedi: İşte, yerin zenginliğinden yerleşimin olacak ve yukarıdan göğün çiyinden. Ve sen kılıcınla yaşayacaksın ve kardeşine hizmet edeceksin, ama ne zaman onun boyunduruğunu boynundan yok edip çözersen.

Ve Esav, babasının kendisini mübarek kıldığı bereket hakkında Yakupa kin besledi, ama Esav kendi zihninde dedi: Babamın yas günleri yaklaşsın ki, kardeşim Yakupu öldüreyim. Rebekaya büyük oğlu Esavın sözleri bildirildi ve haber göndererek küçük oğlu Yakupu çağırdı ve ona dedi ki, işte kardeşin Esav seni öldürmekle tehdit ediyor. Şimdi bu yüzden çocuğum, sesimi dinle ve kalkıp Harrana, kardeşim Labanın yanına, Mezopotamyaya kaç. Ve onunla birlikte birkaç gün kal, öfkesi geçene kadar. Ve kardeşinin öfkesi senden geçer ve ona yaptıklarını unuttur, ve haber gönderip seni oradan çağıracağım, sakın bir günde ikinizden de çocuksuz kalayım. Rebeka İshaka dedi ki, Het oğullarının kızları yüzünden hayatımdan bıktım;

eğer Yakup bu toprakların kızlarından bir karı alacaksa, bana yaşamak ne ki?

28

İshak, Yakupu çağırarak onu kutsadı ve ona şöyle emretti: Kenanlıların kızlarından kadın almayacaksın. Kalkarak Mezopotamyaya kaç, annenin babası Bethuelin evine, ve oradan kendin için annenin kardeşi Labanın kızlarından bir kadın al. Tanrım seni kutsasın, seni çoğaltsın, seni artırsın ve sen ulusların toplulukları olacaksın. Ve sana babam İbrahim'in kutsamasını versin, sana ve senden sonra soyuna, senin garip olarak kaldığın toprağı miras alասn diye, onu Tanrı İbrahime vermişti. Ve İshak, Yakupu gönderdi ve o Mezopotamyaya, Yakup ve Esavın annesi Rebekanın kardeşi, Suriyeli Betuelin oğlu Labana gitti.

Esav gördü ki İshak Yakupu kutsadı ve oradan kendisi için bir kadın almak üzere onu Suriye Mezopotamyasına gönderdi, onu kutsamakta ve ona emrederek şöyle dedi: Kenanlıların kızlarından kadın almayacaksın. Ve Yakup babasını ve annesini dinledi ve Suriye Mezopotamyasına gitti. Esav da Kenan kızlarının babası İshakın gözünde kötü olduklarını görmüştü, Esau, İsmaille gitti ve İbrahim'in oğlu İsmailin kızı, Nebayotun kız kardeşi Maeleti mevcut karılarına ek olarak kendisine eş olarak aldı.

Ve Yakup yemin kuyusundan çıktı ve Harana gitti. Ve bir yere rastladı ve orada uyudu, çünkü güneş batmıştı, ve o yerin taşlarından aldı ve başının altına koydu ve o yerde uyudu. Rüya gördü ve işte yeryüzüne dikilmiş bir merdiven vardı; onun başı göğe ulaşıyordu ve Tanrının habercileri onun üzerinde çıkıp iniyorlardı. Rab onun üzerine duruyordu ve dedi: Ben senin baban İbrahimin Tanrısı ve İshakın Tanrısıyım, korkma; üzerinde uyuduğun toprak, onu sana ve senin soyuna vereceğim. Ve senin soyun yeryüzünün kumu gibi olacak ve denize, güneye, kuzeye ve doğuya yayılacak ve yeryüzünün bütün kabileleri sende ve senin soyunda kutsanacaklar. Ve işte ben seninle birlikteyim, seni koruyarak gittiğin her yolda, ve seni bu topraklara geri döndürecekim, çünkü sana söylediğim her şeyi yapana kadar seni asla terk etmeyecekim. Ve Yakup uykusundan uyandı ve dedi ki: Rab bu yerde var, ben ise bilmiyordum. Ve o korktu ve dedi: Ne kadar korkunç bir yer burası! Bu, Tanrının evi ve göğün kapısından başka bir şey değil. Ve Yakup sabah kalktı ve orada başının altına yerleştirmiş olduğu taşı aldı ve onu sütun olarak dikti ve onun üzerine yağ döktü. Ve o yerin adını Tanrının Evi koydu ve şehrin önceki adı Luzdu. Ve Yakup adakta bulundu, diyerek: Eğer Rab Tanrı benimle olur ve bu yolda, gittiğim yolda beni korur ve bana yiyecek ekmek ve giyecek giysi verirse, Ve beni kurtuluşla babamın evine geri döndürürse, Rab benim Tanrım olacak. Ve bu taş ki ben sütun olarak diktim, bana Tanrının evi olacak ve bana vereceğin her şeyin onda birini sana sunacağım.

Ve Yakup ayaklarını kaldırarak doğu topraklarına gitti, Suriyeli Betuelin oğlu Labana doğru, Yakup ve Esavın annesi Rebekanın kardeşine. Ve gördü, ve işte ovada bir kuyu vardı, orada üç koyun sürüsü onun üzerinde dinleniyordu, çünkü o kuyudan sürüleri sularlardı, ama kuyunun ağzının üzerinde büyük bir taş vardı. Ve orada tüm sürüler toplanıyordu ve kuyunun ağzından taşı yuvarlıyorlardı ve koyunları suluyorlardı ve taşı kuyunun ağzı üzerine, yerine geri koyuyorlardı. Yakup onlara dedi, Kardeşler, siz nerelisiniz? Onlar da dediler, Harrandanız. Ama onlara dedi: Nahorun oğlu Laban biliyor musunuz? Onlar da dediler: Biliyoruz. Onlara O iyi mi? dedi. Onlar da İyi dediler ve işte onun kızı Rahel koyunlarla geliyordu. Ve Yakup dedi ki: Gün henüz uzun, hayvanları toplama vakti henüz gelmedi, koyunları sulayıp giderek otlatın. Onlar ise dediler ki: Tüm çobanlar toplanıp taşı kuyunun ağzından yuvarlayana kadar yapamayacağız ve sonra koyunları sulayacağız. O henüz onlarla konuşurken, işte Labanın kızı Rahel babasının koyunlarıyla geliyordu, çünkü o babasının koyunlarını otlatıyordu. Yakup, dayısı Labanın kızı Raheli ve dayısı Labanın koyunlarını gördüğünde, yaklaşıp kuyunun ağzından taşı yuvarladı ve dayısı Labanın koyunlarını suladı. Ve Yakup Racheli öptü ve yüksek sesle ağladı. Ve Rahele bildirdi ki, babasının kardeşidir ve Rebekanın oğludur, ve koşarak babasına bu sözlerle göre bildirdi. Laban, kız kardeşinin oğlu Yakupun adını duyunca, onu karşılamaya koştı, ona sarılıp öptü, onu evine getirdi ve Labana

bütün bu sözleri anlattı. Ve Laban ona dedi: Sen benim kemiklerimden ve benim etimdensin, ve onunla bir ay kaldı.

Laban Yakupa dedi ki, sen benim kardeşim olduğun için, bana karşılıksız hizmet etmeyeceksin, söyle bana ücretin nedir? Labanın iki kızı vardı; büyüğünün adı Leah, küçüğünün adı Racheldi. Leahnın gözleri zayıftı, ama Rachel hem biçim olarak güzeldi hem de görünüş olarak çok güzeldi. Yakup Raheli sevdi ve dedi ki, senin daha genç kızın Rahel için sana yedi yıl hizmet edeceğim. Laban ona dedi, Onu sana vermem, onu başka bir adama vermemden daha iyidir; benimle kal. Ve Yakup, Rahel için yedi yıl hizmet etti ve bunlar, onun onu sevmesinden dolayı, onun gözünde birkaç gün gibi idiler. Yakup, Labana şöyle dedi: Karımı bana ver, çünkü günler doldu, böylece onun yanına girebilirim. Laban o yerin bütün adamlarını topladı ve bir düğün yaptı. Ve akşam oldu, ve onun kızı Leayı alarak Yakupa getirdi, ve Yakup onun yanına girdi. Laban kızı Leaya hizmetçisi Zilpayı hizmetçi olarak verdi. Sabah oldu ve işte Lea idi. Yakup Labana dedi ki: Bana bunu ne yaptın? Rahel için sana hizmet etmedim mi? Niçin beni aldattın? Laban cevap verdi: Bizim yerimizde böyle değildir, büyükten önce küçüğü vermek. Öyleyse bunun yedi gününü tamamla, ve sana bunu da vereceğim, benim yanımda çalıştığın işin karşılığında, yedi yıl daha. Yakup böylece yaptı ve bunun yedi gününü tamamladı, ve Laban ona kızı Raheli eş olarak verdi. Laban kızına cariyesi Bilhayı cariyeye olarak verdi. Ve Rahele girdi, ama Raheli Leadan daha çok sevdi ve ona yedi yıl daha hizmet etti.

Rab Tanrı, Leanın sevilmediğini görünce onun rahmini açtı, ancak Rahel kıırdı. Lea gebe kaldı ve Yakupa bir oğul doğurdu, onun adını Ruben koydu ve dedi ki: Çünkü Rab benim aşığılanmamı gördü ve bana bir oğul verdi, şimdi kocam beni sevecek. Ve yine gebe kaldı ve Yakuba ikinci bir oğul doğurdu ve dedi ki, Rab nefret edildiğimi işitti ve bana bunu da verdi ve onun adını Şimon koydu. Ve yine gebe kaldı ve bir oğul doğurdu ve dedi ki, şimdi bu zamanda kocam bana bağlanacak, çünkü ona üç oğul doğurdum, bu yüzden onun adını Levi koydu. Ve yine gebe kalarak bir oğul doğurdu ve dedi ki: Şimdi bu sefer Rabbe şükür edeceğim. Bu yüzden onun adını Yahuda koydu ve doğurmaktan vazgeçti.

30

Rahel, Yakupa çocuk doğurmadığını gördüğünde kız kardeşini kıskandı ve Yakupa dedi ki: Bana çocuklar ver, yoksa öleceğim. Yakup Rahele kızarak şöyle dedi: Ben Tanrının yerine miyim ki seni rahmin meyvesinden mahrum eden? Rahel, Yakupa dedi ki, işte cariyem Bilha, onunla yat, ve benim dizlerim üzerine doğuracak, ve ben de ondan çocuk sahibi olacağım. Ve ona cariyesi Bilhahı eş olarak verdi ve Yakup onun yanına girdi. Ve Rahelin cariyesi Bilhah gebe kaldı ve Yakupa bir oğul doğurdu. Ve Rahel dedi: Tanrı beni haklı buldu ve sesimi duydu, bana bir oğul verdi, bu nedenle onun adını Dan koydu. Ve Rahelin cariyesi Bilhah yine gebe kaldı ve Yakupa ikinci bir oğul doğurdu. Ve Rahel dedi ki: Tanrım bana yardım etti ve kız

kardeşimle greştim ve galip geldim. Ve onun adını Naftali koydu. Lea doğurmaktan vazgeçtiğini gördü ve cariyesi Zilpayı aldı ve onu Yakupa karı olarak verdi ve Yakup onun yanına girdi. Ve Leahnın hizmetçisi Zilpah gebe kaldı ve Yakupa bir oğul doğurdu. Ve Lea dedi ki, Ne talih! ve onun ismini Gad koydu. Ve Leahnın cariyesi Zelpha yine gebe kaldı ve Yakupa ikinci bir oğul doğurdu. Ve Lea dedi ki: Mutluyum ben, çünkü kadınlar beni mutlu çağıracaklar ve onun adını Aşer koydu. Ruben buğday hasat günlerinde tarlaya gitti ve adamotu elmaları buldu, onları annesi Leaya getirdi. Rahel ise kızkardeşi Leaya dedi ki, Oğlunun adamotlarından bana ver. Leah dedi ki, Kocamı almış olman sana yeterli değil mi; oğlumun mandrakelerini de mi alacaksın? Rachel ise dedi ki, öyle değil, oğlunun mandrakeleri karşılığında bu gece seninle uyusun. Yakup akşam tarladan döndü ve Lea onu karşılamaya çıktı ve dedi ki, bugün bana geleceksin, çünkü seni oğlumun adamotları karşılığında kiraladım, ve o gece onunla yattı. Ve Tanrı Leayı dinledi ve gebe kalarak Yakupa beşinci oğlunu doğurdu. Ve Lea dedi ki: Tanrı bana dlm verdi, çünkü hizmetçi kızımı kocama verdim ve onun adını İssakar koydu, ki bu dl demektir. Ve Lea yine gebe kaldı ve Yakupa altıncı oğlunu doğurdu. Ve Lea dedi ki, Tanrı bana güzel bir armağan verdi şimdi bu zamanda, kocam beni seçecek, çünkü ona altı oğul doğurdum, ve onun ismini Zebulun koydu. Ve bundan sonra bir kız doğurdu ve onun adını Dina koydu. Tanrı Racheli hatırladı ve Tanrı onu duydu ve onun rahmini açtı. Ve gebe kalarak Yakupa bir oğul doğurdu. Rahel ise, Tanrım ayıbımı aldı dedi. Ve onun ismini Yusuf koydu, diyerek: Tanrı bana bir oğul daha eklesin.

Rahel Yusufu doğurunca, Yakup Labana dedi ki, beni gönder, yerime ve toprağıma gideyim. Kadınlarımı ve çocuklarımı geri ver, onlar için sana hizmet ettim ki gideyim, çünkü sen benim sana nasıl hizmet ettiğimi biliyorsun. Laban ona dedi ki: Eğer gözünde lütuf bulduysam, fal baktım çünkü Tanrı senin gelişin sayesinde beni mübarek kıldı. Ücretini bana söyle, vereceğim. Yakub dedi ki, sana nasıl hizmet ettiğimi biliyorsun ve hayvanlarının benimle birlikte ne kadar çok olduğunu biliyorsun. Çünkü benden önce senin malların azdı ve çokluğa büyüdü, ve Rab Tanrı benim ayağım üzerine seni kutsadı; şimdi öyleyse ben de ne zaman kendime bir ev kuracağım? Ve Laban ona dedi: Sana ne vereceğim? Yakup ona dedi: Bana hiçbir şey vermeyeceksin, eğer bana bu sözü yaparsan, yine senin koyunlarını çobanlık edeceğim ve koruyacağım. Bugün tüm koyunların geçsin ve oradan kuzular arasındaki her koyu renkli koyunu ve keçiler arasındaki her çizgili ve benekli olanı ayır, bunlar benim ücretim olacak. Ve benim adaletim yarın günü bana cevap verecek, çünkü benim ücretim senin önündedir: keçilerde benekli ve çizgili olmayan ve kuzularda koyu olmayan her şey bende çalınmış olacak. Laban ona dedi, senin sözüne göre olsun. Ve o gün benekli ve çizgili tekeler ile benekli ve çizgili bütün keçileri, kuzular arasındaki her koyu renkli olanı ve aralarındaki her beyaz olanı ayırdı ve oğullarının eline verdi. Ve üç günlük yol mesafesini aralarına koydu, onlarla Yakupun arasına. Yakup ise Labanın geri kalan koyunlarını güdüyordu. Yakup kendisi için taze sığla ağacı, ceviz ve çınar ağacından çubuklar aldı ve Yakup onları beyaz çizgilerle soydu; yeşili kazıyarak, soyduğu beyaz kısım çubuklar üzerinde alacalı

göründü. Ve soyduğu çubukları su yalaklarının teknelerine yerleştirdi, öyle ki koyunlar içmeye geldiklerinde, çubukların önüne içmeye geldiklerinde, koyunlar çubuklara bakarak gebe kalsınlar. Ve koyunlar çubukların yanında gebe kalıyordu ve koyunlar saf beyaz, alacalı ve kül renkli benekli yavrular doğuruyorlardı. Yakup kuzuları ayırdı ve koyunların karşısına beyaz çizgili koç ile kuzuların içindeki her alaca hayvanı koydu, ve kendisi için sürüleri ayrı tuttu ve onları Labanın koyunlarıyla karıştırmadı. Ve oldu ki, koyunlar kızıştığı ve gebe kaldığı zamanda, Yakup çubukları koyunların önüne yalakların içine koydu, onların çubuklara göre gebe kalmaları için. Ne zaman koyunlar doğurduğunda koymazdı, ama işaretsiz olanlar Labanın oldu, işaretli olanlar ise Yakupun oldu. Ve adam son derece zenginleşti ve onun çok hayvanı, öküzleri, hizmetçileri, genç kadınları, develeri ve eşekleri oldu.

31

Yakup, Labanın oğullarının sözlerini duydu; onlar diyorlardı ki: Yakup babamızın her şeyini aldı ve babamızın mallarından bütün bu ihtişamı elde etti. Ve Yakup, Labanın yüzünü gördü ve işte ona karşı önceki günlerdeki gibi değildi. Rab Yakupa şöyle dedi: Babanın toprağına ve soyuna geri dön, ben seninle olacağım. Yakup, Lea ve Raheli sürülerin bulunduğu ovaya çağırdı. Ve onlara dedi: Ben babanızın yüzünü görüyorum, çünkü bana karşı dün ve önceki gün olduğu gibi değil, ama babamın Tanrısı benimle oldu. Ve siz de biliyorsunuz ki, tüm

gücümle babanıza hizmet ettim. Ama babanız beni aldattı ve ücretimi on kere değiştirdi; Tanrı ise ona bana zarar vermesine izin vermedi. Eğer böyle derse, alacalı olanlar senin ücretin olacak ve bütün koyunlar alacalı doğuracak; ama eğer derse, beyaz olanlar senin ücretin olacak ve bütün koyunlar beyaz doğuracak. Ve Tanrı babanızın tüm hayvanlarını aldı ve onları bana verdi. Ve koyunlar gebe kalırken, uykumda gözlerimle gördüm ve işte tekeler ve koçlar koyunların ve keçilerin üzerine çıkıyorlardı; beyaz, benekli ve kül rengi benekliydi. Ve Tanrının Meleği uykumda bana dedi ki: Yakup! Ben de dedim ki: Nedir? Ve dedi ki: Gözlerini kaldır ve bak, koyunların ve keçilerin üzerine çıkan tekeler ve koçlar benekli, alacalı ve kül renkli beneklilerdir; çünkü Labanın sana yaptığı her şeyi gördüm. Ben, sana Tanrının yerinde görünen Tanrıyım; orada bana bir sütun meshettin ve orada bana bir adak adadın. Şimdi bu yüzden kalk ve bu topraktan çık ve doğum yerinin topraklarına git ve ben seninle olacağım. Ve Rahel ve Lea cevap vererek ona dediler ki: Babamızın evinde bizim hâlâ payımız veya mirasımız yok mu? Ona yabancılar gibi sayılmadık mı? Çünkü bizi sattı ve gümüşümüzü tüketerek yedi. Tanrının babamızdan aldığı tüm zenginlik ve şan bizim ve çocuklarımızın olacak, şimdi öyleyse Tanrının sana söylediği her şeyi yap. Yakup kalkıp kadınlarını ve çocuklarını develerin üzerine aldı. Ve ona ait tüm malları, Mezopotamyada elde ettiği tüm eşyasını ve tüm sahip olduklarını götürdü, babası İshaka Kenan topraklarına gitmek için. Laban koyunlarını kırkmaya gitti, Rachel ise babasının putlarını çaldı. Yakup, Suriyeli Labana kaçtığını bildirmemek için gizledi. Ve o, kendisi ve bütün malları ile kaçtı ve nehri geçti

ve Gilead dağına yöneldi. Üçüncü gün Suriyeli Labana Yakupun kaçtığı bildirildi. Ve kardeşlerini yanına alarak, yedi gün yol onun peşinden kovaladı ve onu Gilead dağında yakaladı. Tanrı gece uykuda Suriyeli Labana geldi ve ona dedi: Kendini koru, Yakupla asla kötü konuşma. Ve Laban Yakupa yetiştii, Yakup çadırını dağda kurmuştu, Laban da kardeşlerini Gilat dağında yerleştirdi. Laban Yakupa dedi: Ne yaptın? Niçin gizlice kaçtın ve beni aldattın, ve kızlarımı kılıçla alınmış esirler gibi götürdün? Ve eğer bana bildirmiş olsaydın, seni sevinçle, müzikçilerle, davullarla ve lirle gönderirdim. Ve çocuklarımı ve kızlarımı öpmek için layık görülmedim, şimdi ise akılsızca davrandın. Ve şimdi elim sana zarar vermek için güçlüdür, ama babanın Tanrısı dün bana dedi ki, Kendini koru, Yakupla asla kötü konuşma. Şimdi bu yüzden gittin, çünkü arzuyla babanın evine gitmek arzuladın, neden tanrılarımı çaldın? Yakup cevap vererek Labana dedi ki, korktum, çünkü dedim ki, kızlarını benden ve tüm benimkileri alırsın diye. Ve Yakup dedi ki: Senin tanrılarını kimin yanında bulursan, kardeşlerimizin önünde yaşamayacak. Yanımda seninkilerin ne olduğunu tanı ve al. Ve onun yanında hiçbir şey tanımadı. Ama Yakup bilmiyordu ki karısı Rahel onları çalmıştı. Laban girip Leahnın evini aramıştı ve bulamamıştı, Leahnın evinden çıktı ve Jacobun evini aramıştı, iki hizmetçinin evinde de aramıştı ve bulamamıştı, sonra Rachelin evine de girdi. Rachel putları aldı ve onları devenin eyer çantalarına attı ve onların üzerine oturdu. Ve babasına dedi: Ağır alma efendim, senin önünde ayağa kalkamıyorum, çünkü kadınların adeti benim başıma geldi. Laban bütün evde aradı ve putları bulmadı. Yakup kızdı ve

Labanla ekişti, Yakup cevap vererek Labana dedi ki: Benim suçum nedir? Benim gnahım nedir ki peşimden koştun? Ve sen benim evimin tüm eşyalarını aradığın için; senin evinin tüm eşyalarından ne buldun? Onu buraya senin kardeşlerinin ve benim kardeşlerimin önüne koy, ve ikimizin arasında yargılasınlar. Bunlar bana yirmi yıl, ben seninle oldum, koyunların ve keçilerin yavrusuz bırakılmadı, koyunlarının kolarını yemedim. Yabanıl hayvanlar tarafından paralananı sana getirmedim, gündüz hırsızlıklarını ve gece hırsızlıklarını kendim dyordum. Gündüz sıcakla yakılıyordum ve gece donla, ve uyku gözlerimden kaçıyordu. Bunlar bana yirmi yıl, ben senin evinde oldum, sana on dört yıl iki kızın yerine kölece çalıştım ve altı yıl senin koyunlarında çalıştım ve sen benim ücretimi on kere değiştirdin. Eğer babam İbrahimin Tanrısı ve İşhakın korkusu bana olmasaydı, şimdi beni eli boş göndermiş olurdu, alaltılmamı ve ellerimin emeğini Tanrı gördü ve seni dn azarladı.

Laban cevap vererek Yakupa dedi ki, kızlar benim kızlarımdır, oğullar benim oğullarımdır, hayvanlar benim hayvanlarımdır ve senin gördüğün her şey benimdir; kızlarıma bugün ne yapabilirim ki, ya da onların doğurdukları çocuklarına? şimdi bu yüzden gel, ben ve sen arasında bir antlaşma yapalım ve bu benim ve senin aranda bir tanıklık olacak, ama ona dedi, işte bizimle kimse yok, bak Tanrı benim ve senin aranda tanıktır. Yakup bir taş alarak onu sütün olarak dikti. Yakup kardeşlerine dedi ki, Taşları toplayın, ve taşları topladılar ve bir tepe yaptılar ve orada tepenin üzerinde yediler, ve Laban ona dedi, Bu tepe

bugün benim ve senin aranda tanıklık eder. Ve Laban onu tanıklık tepesi diye çağırdı, Yakup ise onu tanık tepesi diye çağırdı. Laban Yakupa dedi ki, işte bu yığın ve benim ile senin aranda kurduğum bu sütun, bu yığın tanıklık eder ve bu sütun tanıklık eder, bu nedenle adı yığın tanıklık eder diye çağrıldı. Ve o görüş ki dedi, Tanrı benim ve senin aranda gözet sin, çünkü birbirimizden ayrılacağız. Eğer kızlarımı alçaltırsan, eğer kızlarımın yanına başka kadınlar alırsan, bak, bizimle birlikte gören kimse yok, Tanrı benim ve senin aramda tanıktır. Eğer ben sana doğru geçmezsem, sen de bana doğru bu tepeyi ve bu sütunu kötülük amacıyla geçmeyeceksin. İbrahimin Tanrısı ve Nahorun Tanrısı aramızda yargılasın, ve Yakup babası İshakın korkusu üzerine yemin etti. Ve dağda kurban kesti ve kardeşlerini çağırdı ve yediler, içtiler ve dağda uyudular.

32

Laban sabah kalkarak oğullarını ve kızlarını öptü ve onları kutsadı, ve Laban dönüp kendi yerine gitti.

Ve Yakup kendi yoluna gitti ve yukarı bakınca Tanrının ordugâhının kamp kurmuş olduğunu gördü ve Tanrının melekleri onunla karşılaştılar. Yakup onları gördüğünde, Bu Tanrının kampıdır dedi ve o yerin adını Kamplar koydu.

Yakup, habercileri önden kardeşi Esava, Seir topraklarına, Edom bölgesine gönderdi. Ve onlara emrederek dedi: Efendim Esauya

böyle söyleyeceksiniz: Kölen Yakup böyle söyler: Laban ile misafir oldum ve şimdiye kadar geciktim. Ve bana sığırlar, eşekler, koyunlar, hizmetçiler ve cariyeler oldu ve efendim Esava bildirmek için gönderdim, ki kulun senin önünde lütuf bulsun. Haberciler Yakupa dönerek şöyle dediler: Kardeşin Esavın yanına gittik ve işte kendisi dört yüz adamla birlikte seni karşılamaya geliyor. Yakup çok korktu ve sıkıntıya düştü, ve yanındaki halkı, öküzleri, develeri ve koyunları iki kampa böldü. Ve Yakup dedi: Eğer Esav bir kampa gelir ve onu vurursa, ikinci kamp kurtulacak. Yakup dedi ki: Babam İbrahimin Tanrısı ve babam İshakın Tanrısı, bana Doğduğun topraklara dön, seni iyi edeceğim diye söyleyen Rab sen, Bana, kuluna gösterdiğin tüm adalet ve tüm gerçekten yeter. Çünkü bu değneğimle bu Şeriyayı geçtim, şimdi ise iki ordugah oldum. Beni kardeşimin elinden, Esaunun elinden kurtar, çünkü ben ondan korkuyorum, gelip beni ve anneleri çocuklarıyla birlikte vuracak diye. Sen ama dedin ki, Seni iyi yapacağım ve tohumunu denizin kumu gibi yapacağım ki, çokluğundan sayılmayacak. Ve o gece orada uyudu ve getirdiği hediyelerden aldı ve kardeşi Esava gönderdi. İki yüz keçi, yirmi teke, iki yüz koyun, yirmi koç, Emziren develer ve onların yavruları otuz, sığırlar kırk, boğalar on, eşekler yirmi ve taylar on. Ve onları hizmetkârlarına verdi, her sürüyü ayrı ayrı. Hizmetkârlarına dedi ki, önümde gidin ve sürüler arasında aralık yapın. Ve ilk kişiye emretti, diyerek: Eğer kardeşim Esau sana karşılaşır ve seni sorar, diyerek: Kimin adamısın ve nereye gidiyorsun ve kimin bunlar, senin önünde gidenler? Diyeceksin: Senin hizmetkârın Yakup hediyeler gönderdi benim efendim Esava ve işte kendisi bizim

arkamızdan geliyor. Ve birinciye, ikinciye, üçüncüye ve bu sürülerin önünde giden herkese emretti, diyerek: Esav sizi bulduğunda bu sözü ona söyleyin, Ve söyleyeceksiniz: İşte kulun Yakup bizim arkamızdan geliyor. Çünkü dedi: Onun önünden giden armağanlarla onun yüzünü yatıştıracağım, ve bundan sonra onun yüzünü göreceğim, çünkü belki benim yüzümü kabul edecek. Ve hediyeler onun önünde gitti, kendisi ise o gece kampda uyudu. O gece kalkarak iki karısını, iki cariyesini ve on bir çocuğunu aldı ve Yabbok geçidini geçti. Ve onları aldı, sel yatağını geçti ve bütün mallarını karşıya geçirdi.

Ama Yakup yalnız kaldı ve bir adam onunla sabaha kadar güreşti. Gördü ama ona karşı yapamayacağını ve uyluğunun genişliğine dokundu ve Yakupun uyluğunun genişliği onunla güreşirken uyustu. Ve ona dedi, Beni gönder, çünkü şafak söktü. O ise dedi, Seni göndermeyeceğim, eğer beni kutsamazsan. Ona Senin adın nedir? dedi; o da Yakup dedi. Ve ona dedi ki: Senin adın artık Yakup çağrılmayacak, ama İsrail olacak senin adın, çünkü Tanrı ile güçlendin ve insanlarla güçlü olacaksın. Yakup sordu ve dedi ki, Bana adını bildir. O da dedi ki, Niçin benim adım soruyorsun? Ve onu orada kutsadı. Yakup o yere Tanrının Şekli adını verdi, çünkü Tanrıyı yüz yüze gördüm ve canım kurtuldu dedi. Tanrının görünümünü geçip gittiğinde güneş ona doğdu, o ise uyluğundan topallıyordu. Bunun için İsrailin oğulları uyluğun çukuru üzerinde olan ve uyuşmuş siniri bu güne kadar yemezler, çünkü Yakupun uyluğunun çukurundaki uyuşmuş sinire dokunuldu.

Yakup gözlerini kaldırıp baktı ve işte kardeşi Esav dört yüz adamla birlikte geliyordu, ve Yakup çocukları Leaya, Rahele ve iki cariyeye böldü. Ve iki genç kadını ve onların oğullarını ilk sıraya yerleştirdi, ve Leah ile onun çocuklarını arkaya, ve Rachel ile Josephi en sona. Kendisi onların önünde ilerledi ve yedi kez yere secde etti, kardeşine yaklaşıp kadar. Ve Esav onu karşılamaya koştu ve onu kucaklayarak boynuna sarıldı ve onu öptü ve ikisi de ağladılar. Ve Esav yukarı bakarak kadınları ve çocukları gördü ve dedi, bunlar sana nedir? O ise dedi, çocuklar kimlere Tanrı senin kuluna merhamet etti. Ve genç kadınlar ve onların çocukları yaklaştılar ve secde ettiler. Ve Leah ve onun çocukları yaklaştı ve secde ettiler, ve bunlardan sonra Rachel ve Joseph yaklaştı ve secde ettiler. Ve dedi, Bunlar sana nedir, karşılaştığım tüm bu kamplar? O ise dedi, Kölen senin önünde lütuf bulsun diye, efendim. Esav dedi ki: Benim çok şeyim var kardeşim, seninki senin olsun. Yakup dedi ki, eğer senin önünde lütuf bulduysam, benim ellerimle getirdiğim hediyeleri kabul et, çünkü senin yüzünü gördüm, tıpkı biri Tanrının yüzünü görür gibi, ve benimle hoşnut olacaksın. Benim bereketlerimi al, sana getirdiklerimi, çünkü Tanrı bana merhamet etti ve benim her şeyim var; onu zorladı ve aldı. Ve dedi: Ayrılıp düz yoldan gidelim. Ama ona dedi ki: Efendim bilir ki çocuklar daha naziktir ve koyunlar ile inekler benim sorumluluğumda emzirmektedir. Eğer onları bir gün zorlarsam, bütün hayvanlar ölecektir. Efendim önünde gitsin hizmetkarının, ben ise yolda

ilerleyeceğim yolculuğun rahatlığına göre karşımda ve genç adamların ayağına göre, efendime Seire gelene kadar. Esav dedi ki, yanında bırakacağım benimle olan halktan seninle. O ise dedi ki, neden bunu? Yeterlidir çünkü senin önünde lütuf buldum, efendim. Esav o gün kendi yoluna Seire döndü. Yakup çadırlara doğru ayrıldı ve kendisi için orada evler yaptı, hayvanları için de çadırlar yaptı; bu nedenle o yerin adını Çadırlar koydu.

Ve Yakup, Suriye Mezopotamya'sından döndüğünde, Kenan topraklarında bulunan Şekem şehri Saleme geldi ve şehrin önüne kamp kurdu. Ve orada çadırını kurduğu tarlanın o parçasını, Şekemin babası Emmordan yüz amnon karşılığında edindi. Ve orada bir sunak kurdu ve İsrailin Tanrısını çağırdı.

34

Dina, Leanın Yakupa doğurduğu kızı, yerlilerin kızlarını görmek için dışarı çıktı. Ve onu Şekem gördü, Hivli Emmorun oğlu, o toprakların hükümdarı ve onu alarak onunla yattı ve onu aşağıladı. Ve Yakupun kızı Dinanın ruhuna dikkat etti ve bakireyi sevdi ve onunla bakire gönlüne göre konuştu. Şekem babası Emmora dedi ki, bu kızı bana eş olarak al. Jacob, Emmorun oğlunun kızı Dinahı kirlettiğini duydu, ama oğulları hayvanlarıyla ovadaydılar, Jacob ise onlar gelene kadar sessiz kaldı. Şekemin babası Emmor, onunla konuşmak için Yakupa doğru gitti. Yakupun oğulları tarladan geldiler; duydukları zaman adamlar derinden yaralandılar ve bu onlar için son

derece acı vericiydi, çünkü İsrailde utanç verici bir şey yapılmıştı - Yakupun kızıyla yatmıştı - ve bu böyle kalmayacaktı. Ve Emmor onlara şöyle dedi: Oğlum Şekem canı gönülden kızınızı seçti, öyleyse onu ona eş olarak verin. Ve bizimle evlilik yapın, kızlarınızı bize verin ve kızlarımızı oğullarınıza alın. Ve aramızda oturun, ve işte toprak önünüzde geniştir, oturun ve onun üzerinde ticaret yapın ve onda mülk edinin. Şekem onun babasına ve kardeşlerine dedi: Sizin gözünüzde lütuf bulayım ve ne söylerseniz vereceğiz. Başlık parasını çok fazla çoğaltın, ve bana söyleyeceğiniz gibi vereceğim, ve bana bu kızı karı olarak vereceksiniz.

Yakubun oğulları Şekeme ve onun babası Emmora hile ile cevap verdiler ve onlarla konuştular, çünkü kız kardeşleri Dinayı kirlettiler. Ve Dinanın kardeşleri Simeon ve Levi onlara dediler ki: Bu sözü yerine getiremeyiz, kız kardeşimizi sünnetsiz olan bir adama veremeyiz, çünkü bu bizim için ayıptır. Yalnızca bunda size benzer kılınacağız ve aranızda oturacağız, eğer siz de bizim gibi olursanız, sizin her erkeğiniz sünnet edilirse. Ve kızlarımızı size vereceğiz ve sizin kızlarınızdan kendimize kadınlar alacağız ve yanınızda oturacağız ve tek bir ırk olacağız. Ama eğer sünnet olmak için bizi dinlemezseniz, kızımızı alıp gideceğiz. Ve sözler Emmorun ve Emmorun oğlu Şekemin önünde hoş karşılandı. Ve genç adam bu sözü yapmayı geciktirmedi, çünkü Yakupun kızına tutulmuştu, kendisi ise babasının evindeki herkesin en şerefliyi. Emmor ve oğlu Şekem şehirlerinin kapısına geldiler ve şehirlerinin adamlarına şöyle konuştular: Şu insanlar barışçıldılar, bizimle bu toprakta

otursunlar ve onda ticaret yapsınlar, işte toprak onların önünde geniştir, onların kızlarını bize eş olarak alacağız ve bizim kızlarımızı onlara vereceğiz. Sadece bunda bize benzer olacaklar o insanlar bizimle oturmak için, böylece bir halk olmak için, bizim her erkeğimizin sünnet edilmesinde, tıpkı onların da sünnet edilmiş olmaları gibi. Onların hayvanları, dört ayaklıları ve malları bizim olmayacak mı? Sadece bunda onlara benzeşelim ve bizimle oturacaklar. Ve Emmoru ve oğlu Sykemi dinlediler, şehirlerinin kapısında ticaret yapan herkes ve her erkek sünnet derisinin etini sünnet ettiler.

Üçüncü gün oldu ki, acı içinde iken, Yakupun iki oğlu Şimon ve Levi, Dinanın kardeşleri, her biri kılıcını aldı ve şehre güvenle girdiler ve bütün erkekleri öldürdüler. Emmoru ve oğlu Şekemi kılıçla öldürdüler, Dinahı Şekemin evinden aldılar ve çıktılar. Yakupun oğulları yaralıların üzerine girdiler ve kız kardeşleri Dinanın kirletildiği şehri yağmaladılar. Ve onların koyunlarını, öküzlerini ve eşeklerini, şehirde ne kadar çok varsa ve ovada ne kadar çok varsa aldılar. Ve onların tüm bedenlerini ve tüm eşyalarını ve kadınlarını esir aldılar ve şehirde ne varsa ve evlerde ne varsa yağmaladılar. Yakup, Şimon ve Leviye dedi ki: Beni nefret edilen yaptınız, öyle ki toprakta oturan herkese, hem Kenanlılara hem de Perizzilere kötü oldum; ben ise sayıca azdım ve üzerime toplanarak beni yok edecekler; ben ve evim yok olacağız. Onlar ise dediler ki, Ama kız kardeşimize fahişe gibi mi davranacaklar?

Tanrı Yakupa dedi ki: Kalk ve Beytel yerine çık, orada otur ve sen kardeşin Esavın yüzünden kaçarken sana görünen Tanrıya orada bir sunak yap. Yakub evine ve yanındaki herkese dedi: Aranızdaki yabancı tanrıları kaldırın, kendinizi arındırın ve elbiselerinizi değiştirin. Ve kalkıp Beytele çıkalım ve orada benim sıkıntı günümde beni dinleyen, benimle olan ve gittiğim yolda beni kurtaran Tanrıya bir sunak yapalım. Ve Yakupa ellerinde olan yabancı tanrıları ve kulaklarındaki küpeleri verdiler, ve Yakup onları Şekemdeki yabanıl fıstık ağacının altında sakladı ve bugüne kadar onları yok etti. İsrail Şekemden çıktı ve Tanrı korkusu etraflarındaki şehirlerin üzerine çöktü ve İsrail oğullarını takip etmediler. Yakup, Kenan topraklarında bulunan ve Beytel olan Luza geldi, kendisi ve onunla birlikte olan bütün halk. Ve orada bir sunak inşa etti ve o yerin adını Beytel koydu, çünkü orada Tanrı ona göründü, onun kardeşi Esavın yüzünden kaçarken.

Rebekanın dadısı Deborah öldü ve Beytelin aşağısında, meşe ağacının yanına gömüldü ve Yakup onun ismini yas meşesi olarak adlandırdı. Tanrı, Yakupa Suriye Mezopotamyasından geldiğinde hâlâ Luzda göründü ve Tanrı onu kutsadı. Ve Tanrı ona dedi: Senin adın artık Yakup olarak çağrılmayacak, fakat senin adın İsrail olacak ve onun adını İsrail olarak çağırdı. Tanrı ona dedi ki, ben senin Tanrınım, çoğal ve artın, uluslar ve ulusların toplulukları senden olacak ve krallar senin belinden

çıkacak. Ve toprağı ki Abrahama ve Isaaca verdim, onu sana verdim, sana olacak ve senden sonra senin soyuna bu toprağı vereceğim. Tanrı, onunla konuştuğı yerden yukarı çıktı. Ve Yakup, Tanrının onunla konuştuğı yerde taş bir sütun dikti ve onun üzerine içki sunusu döktü ve onun üzerine yağ döktü. Ve Yakup, Tanrının orada kendisiyle konuştuğı yerin adını Beytel koydu. Yakup Beytelden ayrıldıktan sonra çadırını Gader kulesinin ötesine dikti. Habrathaya yaklaşıp Efrataya gelmek üzereyken Rahel doğurdu ve doğumda zor eylem yaptı. Ama onu doğururken zorlandığında, ebe ona dedi ki: Cesaret et, çünkü bu da senin için bir oğuldur. Ruhunu salıverirken oldu ki, çünkü ölüyordu, onun adını acımın oğlu diye çağırdı, ama babası onun adını Benyamin diye çağırdı. Rachel öldü ve Efratanın at yarışı meydanının yolunda gömüldü; bu Beytlehemdir. Ve Yakup onun mezarı üzerine bir sütun dikti, bu Rahelin mezarı üzerindeki sütundur bu güne kadar. İsrail o toprakta oturduğu zaman, Ruben gitti ve babası Yakupun cariyesi Ballas ile yattı ve İsrail bunu duydu ve bu onun gözünde kötü göründü. Yakupun oğulları on iki idi.

Leahnın oğulları: Yakupun ilk doğanı Ruben, Şimon, Levi, Yahuda, İssakar, Zevulun. Rahelin oğulları ise Yusuf ve Benyamin. Rahelin hizmetçisi Ballasın oğulları: Dan ve Naftali. Leahnın cariyesi Zilpahın oğulları ise Gad ve Asherdir; bunlar Yakupun Suriye Mesopotamiasında doğan oğullarıdır. Yakup, babası İshakın yanına Mamreye, ovanın şehrine geldi; bu, İbrahim ve İshakın ikamet ettiği Kenan topraklarındaki Hebrondur. İshakın yaşadığı günler yüz seksen yıl oldu. Ve İshak

gücü tükenerek öldü ve yaşlı ve günleri dolu olarak soyuna katıldı, ve oğulları Esav ve Yakup onu gömdüler.

36

Bunlar Esavın nesilleridir, kendisi Edomdur. Esau, Kenanlıların kızlarından kendisi için kadınlar aldı: Hittili Ailomun kızı Adayı ve Hivli Sebegonun oğlu Ananın kızı Olibemayı. Ve İsmailin kızı, Nebayotun kız kardeşi Basemathı. Ada ona Elifazı doğurdu ve Basemat da Ragueli doğurdu. Ve Olibema, Ieousu, Ieglomu ve Koreyi doğurdu; bunlar Esaunun Kenan topraklarında ona doğan oğullarıdır. Esav kadınlarını, oğullarını, kızlarını, evinin tüm halkını, tüm mallarını, tüm hayvanlarını, Kenan topraklarında edindiği her şeyi ve elde ettiği her şeyi aldı ve Esav, kardeşi Yakupun yüzünden Kenan topraklarından ayrılıp gitti. Onların malları birlikte oturmak için çok fazlaydı ve geçici olarak kaldıkları toprak, mallarının çokluğundan dolayı onları taşıyamıyordu. Esav, Seir dağında yerleşti; Esavın kendisi Edomdur. Bunlar Edomun babası Esavın Seir dağındaki nesilleridir. Ve bunlar Esavın oğullarının isimleridir: Elifas, Esavın karısı Adanın oğlu ve Raguel, Esavın karısı Basemathın oğlu. Eliphazın oğulları Thaiman, Omar, Zophar, Gothom ve Kenaz oldular. Thamna, Esaunun oğlu Eliphazın cariyesiydi ve Eliphaza Amaleki doğurdu; bunlar Esaunun karısı Adanın oğullarıdır. Bunlar Raguelin oğullarıydı: Nahath, Zare, Some ve Moze; bunlar Esaunun karısı Basemathın oğullarıydı. Bunlar Olibemasın oğullarıdır; Olibemas, Sebegonun oğlu Ananın kızı

ve Esaunun karısıydı. O, Esauya İeousu, İeglomu ve Koreyi doğurdu. Bunlar Esavın oğullarının liderleridir: Esavın ilk doğanı Elifasın oğulları, lider Taiman, lider Omar, lider Sofar, lider Kenéz. Lider Korah, lider Gothom, lider Amalek; bunlar Eliphazın Idumea topraklarındaki liderleridir, bunlar Adanın oğullarıdır. Ve bunlar Esaunun oğlu Raguelin oğullarıdır: önder Nahoth, önder Zare, önder Some, önder Moze; bunlar Edom topraklarında Raguelin önderleridir, bunlar Esaunun karısı Basemathın oğullarıdır. Bunlar Esavın karısı Olibemasın oğullarıdır: önder İeous, önder İeglom, önder Kore; bunlar Ananın kızı, Esavın karısı Olibemasın önderleridir. Bunlar Esavın oğullarıdır ve bunlar onların liderleridir, bunlar Edomun oğullarıdır. Bunlar Horlu Seirin, ülkede oturanın oğullarıdır: Lotan, Şoval, Sivon, Ana. Ve Dişon, Asar ve Rison; bunlar Edom topraklarında Seir oğlunun Horri liderleridir. Lotanın oğulları Horit ve Heman oldular ve Lotanın kızkardeşi Timna idi. Bunlar Şovalın oğullarıdır: Golam, Manahat, Gaibel, Sofar ve Omar. Ve bunlar Zibeonun oğullarıdır: Aiah ve Ana. Bu, babasının yük hayvanlarını otlatırken çölde Jamini bulan Anadır. Bunlar ise Ananın oğullarıdır: Dişon ve Ananın kızı Oholibama. Bunlar ise Dişonun oğullarıdır: Amadah, Asban, İthran ve Haran. Bunlar ise Asarın oğullarıdır: Balaam, Zoukam ve Ioukam. Bunlar ise Risonun oğullarıdır: As ve Aran. Bunlar Horri önderleridir: önder Lotan, önder Şobal, önder Zibeon, önder Ana, Lider Dişon, lider Asar, lider Rison, bunlar Horri liderleridir, onların liderlikleri içinde Edom topraklarında.

Ve bunlar Edomda hüküm sürmüş olan krallardır, İsrailde bir

kral hüküm sürmeden önce. Ve Edomda Beor oğlu Balak hüküm sürdü ve onun şehrinin adı Dennaba idi. Balak öldü ve onun yerine Bosorradan Zara oğlu Jobab hüküm sürdü. Jobab öldü ve onun yerine Thaiman topraklarından Asom hüküm sürdü. Asom öldü ve onun yerine Baradın oğlu Adad hüküm sürdü, o Moab ovasında Midyanı vuran, ve onun şehrinin adı Gethaim. Adad öldü ve yerine Masrekahtan Samlah hüküm sürdü. Samada öldü ve onun yerine nehir kenarındaki Roobothtan Saul hüküm sürdü. Saul öldü ve onun yerine Achoburun oğlu Ballenon hüküm sürdü. Achoburun oğlu Ballenon öldü ve onun yerine Baradın oğlu Arad hüküm sürdü. Onun şehrinin adı Peordu. Karısının adı Metebeeldi, Maizoobun oğlu Matraithin kızı. Bunlar Esaunun liderlerinin isimleridir, onların kabilelerinde, onların yerlerine göre, onların bölgelerinde ve onların uluslarında: lider Thamna, lider Gola, lider Jether, Lider Olibemas, lider Helas, lider Finon, Lider Kenaz, lider Teman, lider Mazar, Önder Magediel, önder Zaphoin, bunlar Edomun önderleridir, onların mülkiyetindeki toprakta inşa edilmiş yerlerde, bu Esau Edomun babasıdır.

37

Yakup, babasının misafir olarak kaldığı Kenan topraklarında oturdu ve bunlar Yakupun nesilleridir. Joseph on yedi yaşındaydı, babasının koyunlarını kardeşleriyle birlikte güdüyordu, genç olarak, babasının eşlerinden Ballasın oğullarıyla ve Zilpahın oğullarıyla birlikte, ve Joseph babaları

İsraile onlar hakkında kötü bir suçlama getirdi. Jacob, Josephi bütün oğullarından daha çok severdi, çünkü o onun yaşlılık oğluydu ve ona renkli bir cüppe yaptı. Onun kardeşleri, babanın onu bütün oğullarından daha çok sevdiğini gördüklerinde, ondan nefret ettiler ve ona barışçıl hiçbir şey söyleyemediler. Yusuf bir rüya gördü ve onu kardeşlerine bildirdi. Ve onlara dedi ki: Gördüğüm bu rüyayı dinleyin. Sizin ovanın ortasında demetler bağladığınızı düşündüm, ve benim demetim ayağa kalktı ve dik dikildi, sizin demetleriniz ise döndükten sonra benim demetimi secde ettiler. Kardeşleri ona dediler ki: Sen gerçekten bizim üzerimize hükümdar mı olacaksın, yoksa bize egemen mi olacaksın? Ve onun rüyaları ve sözleri yüzünden onu daha çok nefret etmeye devam ettiler. Başka bir rüya gördü ve onu babasına ve kardeşlerine anlattı ve dedi ki: İşte başka bir rüya gördüm, tıpkı güneş, ay ve on bir yıldız bana secde ediyorlardı. Ve babası onu azarladı ve ona dedi, Nedir bu gördüğün rüya? Acaba gerçekten ben, annen ve kardeşlerin gelerek sana yere secde mi edeceğiz? Kardeşleri onu kıskandılar, ama babası sözü sakladı. Onun kardeşleri, babalarının koyunlarını otlatmak için Şekeme gittiler. Ve İsrail, Yusuf'a dedi: Senin kardeşlerin Şekemde sürü gütmüyorlar mı? Gel, seni onlara göndereceğim. O da ona: İşte ben dedi. İsrail ona dedi, git ve kardeşlerinin ve koyunların iyi olup olmadığını gör ve bana haber ver, ve onu Hebron vadisinden gönderdi, ve Şekeme geldi. Ve bir adam onu ovada dolaşırken buldu, ve adam ona sordu, diyerek, Ne arıyorsun? O ise dedi ki, Kardeşlerimi arıyorum, bana nerede otlattıklarını söyle. Adam ona dedi ki, buradan ayrıldılar, çünkü onların Dothaime gidelim dediklerini duydum,

ve Yusuf kardeşlerinin peşinden gitti ve onları Dothaimde buldu.

Onu uzaktan, onlara yaklaşmadan önce önceden gördüler ve onu öldürmek için kötülük planladılar. Her biri kardeşine dedi ki, İşte şu rüya gören geliyor. Şimdi öyleyse gelin, onu öldürelim ve onu kuyulardan birine atalım ve söyleyelim ki kötü bir vahşi hayvan onu yedi, ve göreceğiz onun rüyalarının ne olacağını. Ruben işitince, onu onların ellerinden kurtardı ve dedi ki: Onu ruha vurmayalım. Ruben onlara dedi, kan dökmeyin, onu çöldeki bu çukurlardan birine atın, ama ona el sürmeyin, böylece onu onların ellerinden kurtarabilsin ve onu babasına geri versin. Ve oldu ki, Yusuf kardeşlerinin yanına geldiğinde, Yusufun üzerindeki renkli tuniği soydular. Ve onu alıp kuyuya attılar; kuyu boştu, içinde su yoktu. Ekmek yemek için oturdular ve gözlerini kaldırıp baktıklarında, işte Gileaddan gelen İsmaili yolcular gördüler; develeri buhur, reçine ve mür ile yüklüydü. Bunları Mısra götürmek için gidiyorlardı.

Yahuda kardeşlerine şöyle dedi: Kardeşimizi öldürüp kanını gizlersek ne faydası var? Gelin, onu şu İsmaililere satalım, ellerimiz onun üzerine olmasın, çünkü o bizim kardeşimiz ve bizim etimizdir. Kardeşleri de duydular. Ve Midyanlı tüccarlar geçiyorlardı, ve Yusufu kuyudan çekip çıkardılar, ve Yusufu İsmailîlere yirmi altına sattılar. Ve Yusufu Mısra indirdiler. Ruben kuyuya döndü ama Yusufu kuyuda görmedi ve giysilerini yırttı. Ve kardeşlerine döndü ve dedi, Çocuk yok, ben ise hala nereye gidiyorum? Yusufun tuniğini aldıktan sonra, bir keçi

oğlağı kestiler ve tünîği kanla kirlettiler. Ve alaca tünîği gönderdiler ve babalarına getirdiler ve dediler: Bunu bulduk, senin oğlunun tünîği mi değil mi tanı. Ve onu tanıdı ve dedi: Oğlumun kıyafetidir, kötü bir hayvan onu yedi, bir hayvan Yusufu kapıp götürdü. Yakup giysilerini yırttı ve beline çuval bezi koydu ve oğlu için uzun günler yas tuttu. Onun bütün oğulları ve kızları toplandılar ve onu teselli etmek için geldiler, ama teselli edilmek istemedi, şöyle diyerek: Oğlumun yanına yas tutarak ölümler diyarına ineceğim. Ve babası onun için ağladı. Midyanlılar Yusufu Mısır'a, Firavunun hadım başaşıcsısı Potifara sattılar.

38

O zaman oldu ki, Yahuda kardeşlerinden ayrılıp indi ve Odollamlı bir adama vardı, onun adı Eiras idi. Ve Yahuda orada Kenanlı bir adamın kızını gördü; onun adı Şua idi ve onu aldı ve onunla birleşti. Ve gebe kaldıktan sonra bir oğul doğurdu ve onun adını Er koydu. Ve yine gebe kalarak bir oğul doğurdu ve onun adını Onan koydu. Ve bir oğul daha doğurdu ve onun adını Şilo koydu; bu, onları doğurduğu zaman Kasbide idi. Ve Yahuda, ilk oğlu Er için bir kadın aldı; onun adı Tamardı. Yahudanın ilk doğan oğlu Er, Rabbin önünde kötüydü ve Tanrı onu öldürdü. Yahuda, Onana dedi ki: Kardeşinin karısına gir, onunla evlen ve kardeşin için soy yetiştir. Onan, tohumun kendisine ait olmayacağını bildiği için, kardeşinin karısının yanına her girdiğinde, kardeşine tohum vermemek için toprağa döktü.

Tanrının önünde kötü göründü, çünkü bunu yaptı ve onu da öldürdü.

Yahuda, gelini Tamara dedi ki: Oğlum Şiloh büyüyene kadar babanın evinde dul olarak otur. Çünkü şöyle düşündü: Kardeşleri gibi bu da ölmesin sakın. Tamar da gidip babasının evinde oturdu. Günler çoğaldı ve Yahudanın karısı Şua öldü. Yahuda teselli bulunca, koyunlarını kırankların yanına çıkıttı; kendisi ve çobanı Adullamlı Hira, Timnaya gittiler. Ve Tamara, gelinine bildirildi, diyerek: İşte kayınpederin Tamnaya çıkıyor, koyunlarını kırmak için. Ve dulluğunun giysilerini üzerinden çıkararak yaz giysisini giydi, kendini süsledi ve Enan kapılarına oturdu; orası Tamna geçit yolundadır, çünkü gördü ki Şilom büyümüşü, ama o, onu ona karı olarak vermemişti. Ve Yahuda onu gördüğünde, onu bir fahişe sanmıştı, çünkü yüzünü örtmüşü ve onu tanımamıştı. Yoldan ona doğru döndü ve ona dedi: Sana girmeme izin ver, çünkü onun gelini olduğunu bilmiyordu. O ise dedi: Eğer bana girersen bana ne vereceksin? O ise dedi: Ben sana sürülerimden bir keçi oğlağı göndereceğim. O da dedi: Eğer sen göndermene kadar bana bir rehin verirsen. O ama dedi ki: Hangi rehini sana vereceğim? O da dedi ki: Yüzüğünü, gerdanlığını ve elindeki asanı. Ve ona verdi, onun yanına girdi ve onun tohumundan gebe kaldı. Ve ayağa kalkıp gitti ve yaz giysisini üzerinden çıkardı ve dul giysilerini giydi. Yahuda, rehnini kadından geri almak için Adullamlı çobanının eliyle keçi oğlağını gönderdi, ama onu bulamadı. Yerin adamlarına sordu: Enanda yol üzerinde olan fahişe nerede? Dediler ki: Burada fahişe yoktu. Ve Yahudaya döndü ve dedi ki:

Bulamadım ve o yerdeki adamlar burada fahişe olmadığını söylüyorlar. Yahuda dedi ki: Onları alsın, ama sakın gülünç duruma düşmeyelim. Ben gerçekten de bu oğlağı gönderdim, ama sen onu bulamadın. Üç ay sonra Yahudaya haber verildi: Gelinin Tamar fahişelik yaptı ve işte fahişelikten rahmine düştü. Yahuda dedi: Onu dışarı çıkarın ve yakılsın. Ama o götürülürken kayınpederine haber gönderdi, diyerek: Bu eşyalar kime ait olan adamdan ben hamile kaldım ve dedi: Tanı bu yüzük, zincir ve asa kimin. Yahuda tanıdı ve dedi: Tamar haklıdır, ben değil, çünkü onu oğlum Şiloha vermedim. Ve bir daha onunla yatmadı. Ve doğum yaptığı zaman oldu ki, rahmine ikizler vardı. Onu doğururken, biri elini öne çıkardı, ebe alarak elinin üzerine kırmızı bağladı ve Bu önce çıkacak dedi. Ama elini geri çekince hemen kardeşi çıktı. O ise dedi: Senin yüzünden çit nasıl yırtıldı? Ve onun adını Phares koydu. Ve bundan sonra kardeşi dışarı çıktı; elinin üzerinde kırmızı iplik vardı ve onun adını Zara koydu.

39

Joseph Mısıra götürüldü ve onu, oraya getiren İsmailîlilerin ellerinden, Firavunun hadımını, baş aşçı, Mısırlı adam Potiphar satın aldı. Ve Rab Yusuf ile idi, ve o başarılı bir adam idi, ve Mısırlı efendisinin evinde oldu. Efendisi biliyordu ki Rab onunla birlikteydi ve ne yaparsa yapsın, Rab onu ellerinde başarılı kıları. Ve Yusuf, efendisinin önünde lütuf buldu ve ona hoşnut etti. Ve onu evinin üzerine atadı ve ona ait olan her şeyi Yusufun

eline verdi. Onun evinin ve ona ait olan her şeyin üzerine atandıktan sonra, Rab Mısırlının evini Yusuf sayesinde kutsadı ve Rabbin bereketi onun evindeki ve tarlasındaki bütün mallarında oldu. Ve ona ait olan her şeyi Yusufun ellerine teslim etti ve yediği ekmek dışında kendi işlerinden hiçbir şey bilmiyordu. Yusuf ise son derece güzel ve yakışıklıydı. Ve bu sözlerden sonra oldu ki, efendisinin karısı gözlerini Yusufun üzerine dikti ve dedi ki, benimle yat. O ama istemedi ve efendisinin karısına dedi ki, efendim benim sayemde evinde hiçbir şeyi bilmiyor ve kendisine ait olan her şeyi ellerime verdi, Ve bu evde benden üstün hiçbir şey yoktur, ne de benden hiçbir şey geri tutulmamıştır, senden başka, çünkü sen onun karısısın. Nasıl yaparım bu kötü işi ve Tanrının önünde günah işlerim? Ne zaman ona Yusuf'a gün be gün konuşsa da, o, onunla yatmak ve onunla birlikte olmak için ona boyun eğmiyordu. Böyle bir gün oldu ve Yusuf işlerini yapmak için eve girdi ve evde içeride kimse yoktu. Ve onu giysilerinden çekti, benimle yat diyerek, ve giysilerini onun ellerinde bırakarak kaçtı ve dışarı çıktı. Onun ellerinde kendi elbiselerini bırakıp kaçtığını ve dışarı çıktığını gördüğünde Ve evde olanları çağırdı ve onlara dedi, söyleyerek, bakın, bize İbrani hizmetçiyi getirdi bizimle alay etmek için, bana girdi söyleyerek benimle yat, ve büyük sesle bağırdım. Ama o, sesimi yükselttiğimi ve bağırdığımı duyunca, giysilerini yanımda bırakarak kaçtı ve dışarı çıktı. Ve giysileri yanında bıraktı, efendisi evine gelene kadar. Ve ona bu sözlerle göre konuştu, diyerek: Bize getirdiğin İbrani hizmetkâr bana girdi, benimle alay etmek için, ve bana dedi, seninle yatacağım. Ama o, sesimi yükselttiğimi ve bağırdığımı duyunca, giysilerini

yanımda bırakarak kaçtı ve dışarı çıktı. Efendi, karısının ona söylediği sözleri duyduğunda, Senin hizmetkarın bana böyle yaptı dediğinde, gazapla öfkeleni.

Ve efendi Yusufu alarak onu kaleye, kralın mahkumlarının orada tutulduğu yere, kaleye koydu. Ve Rab Yusuf ile idi ve onun üzerine merhamet döktü ve ona baş gardiyanın önünde lütuf verdi. Ve baş gardiyan hapishaneyi Yusufun eline verdi ve hapishanedeki tüm tutukluları ve orada yapılan her şeyi o yapıyordu. Hapishanenin baş gardiyanı onun vasıtasıyla hiçbir şey bilmiyordu, çünkü her şey Yusufun eli vasıtasıyla oluyordu, Rab onunla olduğu için, ve o ne yaptıysa, Rab onu onun ellerinde başarılı kılıyordu.

40

Bu sözlerden sonra oldu ki, Mısır kralının baş sakisi ve baş fırıncı, efendileri Mısır kralına karşı günah işlediler. Ve Firavun iki hadımına, baş sakisine ve baş fırıncıya kızdı. Ve onları gözetim altına, hapishaneye, Yusufun orada hapsedildiği yere yerleştirdi. Ve baş gardiyan onları Yusufu emanet etti ve Yusuf onlara hizmet etti, ve günlerce hapishanede kaldılar. Ve her ikisi de bir gecede rüya gördüler, ve zindanda bulunan Mısır kralının baş sakisi ile baş fırıncısının rüyalarının görümü bu idi. Yusuf sabah onların yanına girdi ve onları gördü ve sıkıntılıydılar. Ve Firavunun hadımlarına, efendisinin yanında onunla birlikte hapishanede olanlara sordu, diyerek: Neden yüzleriniz bugün

asık? Onlar ona dediler ki, bir rüya gördük ve onu yorumlayan yok. Ama Yusuf onlara dedi ki, onların yorumu Tanrıdan değil mi? Öyleyse bana anlatın. Ve baş saki rüyasını Yusuf'a anlattı ve dedi: Uykumda önümde bir asma vardı. Ama asmada üç dal vardı ve bu geliyordu, sürgünler çıkarmıştı, üzüm salkımları olgunlaşmıştı. Firavunun kadehi elimdeydi ve üzümü aldım, onu kadehe sıktım ve kadehi Firavunun eline verdim. Ve Yusuf ona dedi ki, bu onun yorumudur: üç dal, üç gündür. Üç gün daha var, ve Firavun senin görevini hatırlayacak, ve seni baş şarap dökücülüğüne geri getirecek, ve Firavunun kupasını eline vereceksin, önceki görevine göre, nasıl şarap dökücü idiyse öyle. Ama işler iyi gittiğinde beni hatırla ve bana merhamet et, beni Firavuna hatırlat ve beni bu hapisneden çıkar. Çünkü İbranilerin topraklarından hırsızlıkla çalındım ve burada hiçbir şey yapmadım, ama beni bu çukura attılar. Baş fırıncı doğru yorumladığını görünce Yusuf'a dedi: Ben de bir rüya gördüm ve başımın üzerinde üç sepet ince ekmek taşıdığımı sanıyordum. Ama en üstteki sepette, Firavunun yediği her türden fırıncı işi vardı ve göğün kuşları onları başımın üstündeki sepetten yedi. Yusuf cevap vererek ona şöyle dedi: Bunun yorumu şudur: Üç sepet, üç gündür. Üç gün sonra Firavun senin başını senden alacak ve seni bir ağaca asacak, göğün kuşları da etlerini senden yiyecek. Üçüncü günde oldu ki, Firavunun doğum günüydü ve tüm hizmetkârlarına şölen verdi, ve sakisinin görevini ve fırıncının görevini hizmetkârlarının arasında hatırladı. Ve baş şarap sunucuyu görevine geri yerleştirdi ve kadehi Firavunun eline verdi. Ama baş fırıncıyı astı, tıpkı Yusuf'un onlara yorumladığı gibi. Ve baş saki Yusuf'u hatırlamadı, aksine onu

unuttu.

41

İki yıl geçtikten sonra Firavun bir rüya gördü; nehrin üzerinde durduğunu düşündü. Ve işte nehirden yedi inek çıkıyordu; biçimleri güzel ve etleri seçkindi ve Acheide otuyorlardı. Diğer yedi sığır bunların ardından nehirden çıkıyordu, görünüş bakımından çirkin ve et bakımından zayıf, ve nehrin kıyısında sığırların yanında otuyorlardı. Ve yedi çirkin ve zayıf inek, yedi güzel görünümlü ve semiz ineği yedi ve Firavun uyandı. Ve ikinci kez rüya gördü ve işte tek bir saptan yedi başak çıkıyordu, seçkin ve güzel. Ve işte yedi ince ve rüzgar tarafından harap edilmiş başak, onların ardından filizleniyordu. Ve yedi ince ve rüzgar tarafından harap edilmiş başak, yedi seçkin ve dolu başağı yuttu, Firavun uyandı ve bu bir rüyaydı. Sabah oldu ve ruhu rahatsız oldu. Haber göndererek Mısırın tüm yorumcularını ve tüm bilgelerini çağırdı ve Firavun onlara rüyasını anlattı, ancak Firavuna onu yorumlayan olmadı. Ve baş saki Firavuna konuştu, diyerek: Bugün günahımı hatırlıyorum. Firavun hizmetkârlarına kızdı ve bizi baş aşçının evindeki hapishaneye koydu, beni ve baş fırıncıyı. Ve ikimiz de bir gecede rüya gördük, ben ve o, her birimiz kendi rüyasını gördük. Orada bizimle birlikte baş aşçının İbrani genç hizmetçisi vardı ve ona anlattık ve bize yorumladı. Oldu ki, nasıl bize yorumladıysa öyle de oldu, ben görevime geri yerleştirildim, o ise asıldı. Firavun haber göndererek Yusufu çağırdı ve onu hapishaneden

çıkardılar, onu tıraş ettiler, cübbesini değiştirdiler ve Firavuna geldi. Firavun Yusuf'a dedi: Bir rüya gördüm ve onu yorumlayan yok; ben ise senin hakkında, rüyaları duyup yorumladığını söyleyenleri duydum. Yusuf, Firavuna cevap vererek dedi ki, Tanrı olmadan Firavunun kurtuluşuna cevap verilmeyecektir. Firavun Yusuf'a konuştu ve dedi ki: Uykumda nehrin kenarında durduğumu sandım. Ve tıpkı nehirden yedi inek çıkıyordu; görünüşleri güzel ve etleri dolgundu, ve Acheide otluyorlardı. Ve işte, onların arkasından nehirden yedi başka sığır çıkıyordu; kötü ve görünüş bakımından çirkin ve et bakımından zayıftılar; bunlar gibi çirkinlerini tüm Mısır topraklarında görmemiştim. Ve yedi çirkin ve zayıf sığır, ilk yedi güzel ve seçkin sığırı yedi. Ve onların karınlarına girdiler, ve ayırt edilebilir olmadılar, çünkü onların karınlarına girdiler, ve onların görünüşleri çirkindi, tıpkı başlangıçta olduğu gibi, ama uyandıktan sonra uyudum. Ve uykumda yine gördüm ve tıpkı yedi başak tek bir sapta çıkıyordu, dolu ve güzeldi. Diğerleri ise yedi ince ve rüzgar vurmuş başak, onların yanında filizleniyordu. Ve yedi ince ve rüzgar tarafından tahrip edilmiş başak, yedi güzel ve dolu başağı yuttu, bunun üzerine yorumculara söyledim, ama bana bunu açıklayan olmadı.

Ve Yusuf Firavuna dedi ki, Firavunun rüyası birdir; Tanrının yapacağı her şeyi Firavuna gösterdi. Yedi güzel sığır yedi yıldır ve yedi güzel başak yedi yıldır, Firavunun rüyası birdir. Ve yedi zayıf inek, onların ardından yükselen, yedi yıldır, ve yedi zayıf ve rüzgar tarafından harap edilmiş başak, yedi yıldır, yedi kıtlık yılı olacaktır. Firavuna söylediğim söz ise, Tanrının yapacağı her

şeyi Firavuna göstermiştir. İşte yedi yıl büyük bolluk geliyor bütün Mısır topraklarında. Ama bundan sonra yedi yıl kıtlık gelecek ve bütün Mısırdaki olacak olan doygunluğu unutacaklar ve kıtlık toprağı tüketecek. Ve bolluk yeryüzünde bunlardan sonra olacak kıtlıktan dolayı bilinmeyecek, çünkü o son derece şiddetli olacak. Firavunun rüyasının iki kez tekrarlanması hakkında, çünkü Tanrıdan gelen söz gerçek olacak ve Tanrı onu yapmayı hızlandıracak. Şimdi bu nedenle akıllı ve zeki bir adam düşün ve onu Mısır toprakları üzerine ata. Ve Firavun yapsın ve toprağın üzerine valiler atasın, ve Mısır toprağının yedi bolluk yılının tüm ürünlerini toplansınlar. Ve gelmekte olan bu iyi yedi yılın bütün yiyeceklerini toplayınlar ve tahıl Firavunun eli altında toplansın, yiyecekler şehirlerde saklansın. Ve saklanan yiyecekler, Mısır topraklarında olacak yedi kıtlık yılı için ülke adına olacak ve ülke kıtlık yüzünden yok olmayacak. Ama bu söz Firavunun ve bütün hizmetkarlarının önünde hoş karşılandı.

Ve Firavun tüm hizmetkarlarına dedi: Böyle bir adam bulacak mıyız ki, Tanrının ruhu ondadır? Firavun Yusuf'a dedi ki, madem Tanrı sana bütün bunları gösterdi, senden daha bilge ve daha akıllı bir adam yoktur. Sen benim evimin üzerinde olacaksın ve senin ağzına benim bütün halkım itaat edecek, ancak taht konusunda ben senden daha büyük olacağım. Firavun Yusuf'a dedi ki, işte seni bugün bütün Mısır toprakları üzerine atıyorum. Ve Firavun yüzüğü elinden çıkararak onu Yusufun eline taktı ve onu ince keten elbise giydirdi ve boynuna altın zincir taktı. Ve onu ikinci arabasına bindirdi ve önünde

tellal ilan etti ve onu bütün Mısır toprakları üzerine atadı. Firavun Yusuf'a dedi: Ben Firavunum, sensiz hiç kimse elini bütün Mısır toprakları üzerine kaldırmayacak. Ve Firavun, Yusuf'a Psontomphanech adını verdi ve ona Heliopolis rahibi Potiferanın kızı Asenati eş olarak verdi. Joseph otuz yaşındaydı, Mısır kralı Firavunun önünde durduğu zaman, ve Joseph Firavunun huzurundan çıktı ve bütün Mısır topraklarını dolaştı. Ve toprak, yedi refah yılında demetler verdi. Ve yedi yıl boyunca Mısır topraklarında bolluk olduğu sırada tüm yiyecekleri topladı ve yiyecekleri şehirlere yerleştirdi; her şehrin çevresindeki ovaların yiyeceklerini o şehre koydu. Ve Yusuf, denizin kumu gibi çok fazla tahıl topladı, sayılamayacak kadar çok, çünkü sayı yoktu.

Ama Yusuf'a iki oğul oldu, kıtlığın yedi yılı gelmeden önce; onları ona Asenat doğurdu, Heliopolis rahibi Potipheranın kızı. Yusuf ilk oğlunun adını Manaşşe koydu, çünkü Tanrı ona bütün sıkıntılarını ve babasının evindeki her şeyi unutturdu. İkincinin adını ise Efrayim koydu, çünkü Tanrı beni alçalma diyarımda çoğalttı. Mısır topraklarında olan bolluk yıllarının yedisi geçti. Ve kıtlığın yedi yılı gelmeye başladı, Yusufun söylediği gibi, ve tüm toprakta kıtlık oldu, ama Mısırın tüm toprağında ekmekler vardı. Ve tüm Mısır toprağı açlık çekti, halk ekmek için Firavuna feryat etti ve Firavun tüm Mısırlılara dedi ki, Yusuf'a gidin ve o size ne söylerse yapın. Ve kıtlık bütün yeryüzünün üzerindeydi, Yusuf ise bütün ambarları açtı ve bütün Mısırlılara sattı. Ve tüm bölgeler Mısır'a geldiler, Yusuftan satın almak için, çünkü kıtlık tüm topraklarda hüküm sürüyordu.

Yakup, Mısırdaki satış olduğunu görünce oğullarına dedi ki, niçin tembellik ediyorsunuz? İşte, Mısırdaki tahıl olduğunu duydum; oraya inin ve bize azıcık yiyecek satın alın ki yaşayalım ve ölmeyelim.

Yusufun on kardeşi Mısırdan tahıl satın almak için gittiler. Ama Yusufun kardeşi Benjamini, kardeşleriyle birlikte göndermedi, çünkü Ona bir zarar gelmesin dedi. İsrailin oğulları, gelenlerle birlikte satın almak için geldiler, çünkü Kenan topraklarında kıtlık vardı. Joseph toprakların hükümdarıydı, bu kişi toprakların bütün halkına satış yapıyordu, ve Josephin kardeşleri gelip ona yüzüstü yere secde ettiler. Yusuf kardeşlerini görünce tanıdı, ama kendini onlara yabancı gösterdi ve onlara sert konuştu ve onlara dedi: Nereden geldiniz? Onlar ise dediler: Kenan topraklarından yiyecek satın almak için. Yusuf kardeşlerini tanıdı, ama onlar onu tanımadılar. Ve Yusuf, kendisinin gördüğü rüyalarını hatırladı ve onlara dedi: Siz casussunuz, ülkenin izlerini öğrenmek için geldiniz. Onlar dediler ki, Hayır, efendim, senin hizmetkârların yiyecek satın almak için geldik. Hepimiz bir adamın oğullarıyız, barışçıyız, senin kulların casuslar değildir. Ama onlara dedi ki, Hayır, siz yerin izlerini görmek için geldiniz. Onlar dediler: Biz on iki kardeşiz, senin kullarınız, Kenan topraklarında. İşte en genç bugün babamızla birlikte, ama diğeri yok. Yusuf onlara dedi: Size söylediğim şey budur, casuslar olduğunuzu

söylemiştim. Bununla kanıtlanacaksınız, Firavunun sağlığı hakkı için, küçük kardeşiniz buraya gelmedikçe buradan çıkmayacaksınız. Aranızdan birini gönderin ve kardeşinizi alsın, siz ise sözlerinizin açığa çıkması için tutuklu kalın, eğer doğru söylüyorsanız ya da hayır, eğer hayırsa, Firavunun sağlığı hakkı için, gerçekten casussunuz. Ve onları üç gün hapishaneye koydu. Üçüncü gün onlara dedi: Bunu yapın ve yaşayacaksınız, çünkü ben Tanrıdan korkarım. Eğer barışçılısanız, kardeşlerinizden biri hapishanede tutulsun, siz ise gidin ve tahıl tedariklerinizi geri getirin. Ve küçük kardeşinizi bana getirin, ve sözlerinize inanılacak, ama eğer getirmezsensiz öleceksiniz. Onlar da böyle yaptılar. Ve her biri kardeşine dedi ki, evet, çünkü biz kardeşimiz hakkında günahlar içindeyiz, çünkü onun ruhunun sıkıntısını görmezden geldik, bize yalvarırken onu dinlemedik, ve bunun sebebiyle bu sıkıntı üzerimize geldi. Reuben onlara cevap verdi, size söylemedim mi, çocuğa zarar vermeyin diye, ama beni dinlemediniz; ve işte onun kanı isteniyor. Onlar bilmiyorlardı ki Yusuf işitiyordu, çünkü tercüman onların arasındaydı. Yusuf onlardan dönüp ağladı ve tekrar onlara yaklaştı ve onlara söyledi ve Şimonu onlardan aldı ve onu onların önünde bağladı.

Yusuf ise onların kaplarını tahılla doldurmayı, her birinin gümüşünü kendi çuvalına geri vermeyi ve onlara yol için erzak vermeyi emretti, ve onlara böyle yapıldı. Ve tahılı eşeklerinin üzerine koyduktan sonra, oradan gittiler. Ancak biri konakladıkları yerde eşeklerine yem vermek için çuvalını çözünce, gümüş kesesini gördü; bu, çuvalın ağzının üzerindeydi.

Ve kardeşlerine dedi: Gümüşüm bana geri verildi ve işte bu benim çantamda. Kalpleri şaşırdı ve birbirlerine rahatsız bir şekilde dediler: Tanrı bize bunu neden yaptı? Onların babaları Yakupa Kenan topraklarına geldiler ve başlarına gelen bütün olayları ona bildirerek dediler ki, Yeryüzünün efendisi olan adam bize sert konuştu ve bizi casusluk yapıyormuşuz gibi hapse koydu. Ona dedik ki, biz barışçılız, biz casus değiliz. On iki kardeşiz, babamızın oğullarıyız, biri mevcut değil, küçük olanı ise bugün babamızla birlikte Kenan topraklarında. O toprak efendisi adam bize şöyle dedi: Bununla barışçıl olduğunuzu bileceğim; bir kardeşinizi burada benimle bırakın, evinizin tahlil ihtiyacını alarak gidin. Ve küçük kardeşinizi bana getirin, ve bileceğim ki siz casuslar değilsiniz, ama barışçılısınız, ve kardeşinizi size geri vereceğim, ve bu toprakta ticaret yapacaksınız. Onlar çuvallarını boşaltırken, her birinin gümüş kesesinin kendi çuvalında olduğu ortaya çıktı ve gümüş keselerini gördüklerinde kendileri ve babaları korktular. Onlara babaları Yakup dedi, beni çocuksuz bıraktınız, Yusuf yok, Şimon yok, ve Bünyamini alacaksınız; bütün bunlar benim başıma geldi. Ruben, onların babasına dedi ki: Eğer onu sana geri getirmezsem benim iki oğlumu öldür; onu benim elime ver, ben de onu sana geri getireceğim. Ama o dedi ki, oğlum sizinle gitmeyecek, çünkü kardeşi öldü ve o yalnız başına kaldı, ve eğer gittiğiniz yolda ona bir şey olursa, ihtiyarlığımı kederle ölümler diyarına indireceksiniz.

Kıtlık yeryüzünde şiddetlendi. Ama Mısırdan getirdikleri tahılı yemeyi bitirdikleri zaman oldu ve babaları onlara dedi: Yine giderek bize azıcık yiyecek satın alın. Yahuda ona dedi ki: O ülkenin efendisi olan adam bize ciddi bir şekilde uyararak şöyle dedi: Küçük kardeşiniz sizinle birlikte olmadıkça yüzümü göremeyeceksiniz. Eğer gerçekten kardeşimizi bizimle gönderirsen, aşağı ineceğiz ve sana yiyecek satın alacağız. Eğer kardeşimizi bizimle göndermezsen gitmeyeceğiz, çünkü o adam bize şöyle dedi: Küçük kardeşiniz sizinle birlikte olmadıkça benim yüzümü görmeyeceksiniz. İsrail dedi ki: Neden bana kötülük yaptınız, adama sizin bir kardeşiniz olduğunu haber vererek? Onlar dediler ki: O adam bizi ve neslimizi sorarak sordu, diyerek: Babanız hala yaşıyor mu ve sizin bir kardeşiniz var mı? Biz ona bu sorgulamaya göre bildirdik. Bize Kardeşinizi getirin diyeceğini bilmiyorduk. Yahuda babası İsraille dedi, çocuğu benimle gönder ve ayağa kalkıp gideceğiz, böylece yaşayalım ve ölmeyelim, hem biz, hem sen, hem de eşyamız. Ama ben onu beklerim, benim elimden onu ara; eğer onu sana getirmezsem ve onu senin önünde durdurmassam, sana karşı bütün günler boyunca günah işlemiş olacağım. Eğer gecikmemiş olsaydık, şimdiye kadar iki kez dönmüş olurduk. İsrail, onların babası, onlara dedi: Eğer böyle ise, bunu yapınız, toprağın meyvelerinden kaplarınıza alınız ve o adama hediyeler, reçine, bal, tütüsü, mür, terebentin ve fındıklar aşağı getiriniz. Ve iki kat gümüşü ellerinize alın, torbalarınızda geri döndürülmüş olan gümüşü yanınızda geri götürün, belki bir yanılgıdır. Ve kardeşinizi alın ve ayağa kalkarak o adama doğru inin. Benim Tanrım size o adamın önünde lütuf versin ve bir kardeşinizi ve

Benyamini geri göndersin; ben ise çocuklarımdan yoksun kaldığım gibi, yoksun kaldım.

Adamlar bu hediyeleri ve iki kat gümüşü ellerinde alarak Bünyamini de yanlarına aldılar ve ayağa kalkıp Mısıra indiler ve Yusuf önünde durdular. Yusuf onları ve aynı anneden kardeşi Bünyamini gördü ve evinin sorumlusuna dedi: Adamları eve getir, kurbanları kes ve hazırla, çünkü adamlar öğlen benimle etmek yiyecekler. Adam Yusufun söylediği gibi yaptı ve adamları Yusufun evine getirdi. Adamlar Yusufun evine götürüldüklerini görünce dediler ki, başlangıçta çuvallarımıza geri konulan gümüş yüzünden içeri getiriliyoruz, bizi yanlış suçlamak ve bize saldırmak, bizi köle olarak almak ve eşeklerimizi almak için. Yusufun evinin sorumlusu olan adama yaklaşıp, evin kapısında onunla konuştular. Efendimiz, başlangıçta yiyecek satın almak için inmiştik diyerek söylediler. Ama konakladığımız yere geldiğimizde çuvallarımızı açtık ve işte her birimizin çuvalında kendi gümüşü vardı; gümüşümüzü tam ağırlığıyla şimdi ellerimizde geri getirdik. Ve yiyecek satın almak için yanımızda başka gümüş getirdik, gümüşü çuvallarımıza kimin koyduğunu bilmiyoruz. Onlara dedi ki: Size lütfkar olsun, korkmayın; Tanrınız ve babalarınızın Tanrısı size torbalarınızda hazineler verdi ve gümüşünüzü kabul edilebilir bularak aldım. Ve Şimonu onlara doğru çıkardı. Ve onların ayaklarını yıkamaları için su getirdi ve onların eşeklerine yem verdi. Yusufun öğlen orada yemek yiyeceğini duydukları için hediyeleri hazırladılar. Yusuf eve girdi ve ellerinde tuttıkları hediyeleri ona eve sundular ve yüzüstü yere

kapanarak ona secde ettiler. Onlara sordu, Nasılsınız? ve onlara dedi, Sizin babanız, bahsettiğiniz o yaşlı adam sağlıklı mı? Hala yaşıyor mu? Onlar ise dediler, senin hizmetkarın babamız sağlıklıdır, hala yaşıyor. Ve dedi, o adam Tanrıya kutludur, ve eğilerek ona tapındılar. Yusuf gözlerini kaldırıp baktı ve aynı anneden kardeşi Bünyamini gördü ve dedi: Bu, bana getireceğinizi söylediğiniz küçük kardeşiniz mi? Ve dedi: Tanrı sana merhamet etsin, evladım. Yusuf rahatsız oldu, çünkü iç organları kardeşi için burkulmaktaydı ve ağlamak istiyordu, ancak odaya girdiğinde orada ağladı.

Ve yüzünü yıkayıp dışarı çıktıktan sonra kendini kontrol etti ve Ekmekleri koyun dedi. Ve yemeği sadece ona koydular, ve onlara ayrı, ve onunla birlikte yemek yiyen Mısırlılara ayrı, çünkü Mısırlılar İbranilerle birlikte ekmek yiyemezlerdi, çünkü bu Mısırlılar için iğrençliktir. Onun önünde oturdular, ilk doğan kendi ayrıcalıklarına göre ve genç kendi gençliğine göre, insanlar ise her biri kendi kardeşine karşı şaşırdılar. Onun yanından kendilerine porsiyon aldılar, ve Benyaminin porsiyonu hepsinin porsiyonlarından beş kat büyütüldü onlarınkine göre, ve onunla birlikte içtiler ve neşelendiler.

44

Ve Yusuf evinin başında olana emretti, diyerek: Adamların çuvallarını yiyeceklerle, taşıyabildikleri kadar doldurun ve her birinin gümüşünü çuvalın ağzına koyun. Ve benim gümüş

bardağımı en gencin çuvalına koyun ve onun tahılının bedelini de. Yusufun sözüne göre oldu, nasıl söylediyse öyle.

Sabah şafak söktü ve adamlar, kendileri ve eşekleri gönderildi. Onlar şehirden çıkmışlardı ama uzağa gitmemişlerdi, ve Yusuf evinin sorumlusuna dedi: Kalk, adamların peşinden takip et ve onları yakalayacaksın, ve onlara diyeceksin: Neden iyiliklerin yerine kötölükle karşılık verdiniz? Niçin benim gümüş bardağımı çaldınız? Bu, efendimin içtiği bardak değil mi? O, bununla fal bakar. Yaptığınız şey kötüdür. Onları bularak, onlara bu sözlerle göre konuştu. They said to him, Why does the lord speak according to these words? May it not become for your servants to do according to this word. Eğer torbalarımızda bulduğumuz gümüşü Kenan topraklarından sana geri getirdiysek, efendinin evinden nasıl gümüş veya altın çalardık? Yanında bulduğın o fincan senin hizmetkârlarının ölsün, ve biz de efendimize hizmetkâr olacağız. O ama dedi, şimdi, nasıl söylerseniz, böyle olacak, kimin yanında fincan bulunursa, o benim kölem olacak, siz ama temiz olacaksınız. Ve acele ettiler ve her biri kendi çuvalını yere indirdi ve her biri kendi çuvalını açtı. En yaşlıdan başlayarak araştırdı, en gence gelinceye kadar. Ve kupayı Bünyaminin çantasında buldu. Ve giysilerini yırttılar ve her biri çuvalını eşeğinin üzerine koydu ve şehre geri döndüler.

Yahuda ve kardeşleri Yusufun yanına girdiler, o hâlâ oradayken, ve onun önünde yere kapandılar. Yusuf onlara dedi ki, nedir bu yaptığınız şey? Benim gibi bir adamın kehanet ile kehanette

bulunacağını bilmiyor musunuz? Yahuda dedi ki, efendiye ne cevap vereceğiz, ya ne konuşacağız, ya da nasıl haklı çıkarılacağız? Tanrı senin kullarının haksızlığını buldu. İşte biz efendimizin hizmetkarlarıyız, hem biz, hem de kupanın bulunduğu kişi. Ama Yusuf dedi, bana bu sözü yapmak olmasın, kupa yanında bulunduğu adam kendisi benim kölem olacak, siz ama kurtuluşla babanıza çıkın. Yahuda ona yaklaşıp dedi ki, yalvarırım efendim, hizmetkarın senin önünde bir söz konuşsun ve hizmetkarına öfkelenme, çünkü sen Firavun ile birliktesin. Efendim, sen hizmetkârlarına sordun, Babanız veya kardeşiniz var mı? diyerek. Ve efendiye dedik ki: Bizim yaşlı bir babamız var ve onun yaşlılığında doğmuş genç bir çocuğu var, ve onun kardeşi öldü, ama o annesinden yalnız kaldı, ve babası onu sevdi. Sen hizmetkârlarına, Onu bana getirin ve ben ona bakacağım dedin. Ve efendiye dedik ki, çocuk babasını bırakamayacak, eğer babasını bırakırsa ölecek. Sen ama hizmetkârlarına söyledin, eğer sizin genç kardeşiniz sizinle inmezse, yüzümü görmeye devam etmeyeceksiniz. Kulun babamıza çıktığımızda, ona efendimizin sözlerini bildirdik. Babamız dedi ki, tekrar gidin ve bize azıcık yiyecek satın alın. Ama biz dedik ki, inemeyeceğiz, ancak eğer bizim genç kardeşimiz bizimle inerse ineceğiz, çünkü bizim genç kardeşimiz bizimle olmadan o adamın yüzünü göremeyeceğiz. Ama babamız bize dedi, Siz biliyorsunuz ki kadın bana iki doğurdu, Biri benden ayrılıp gitti ve siz onun vahşi hayvanlar tarafından yenildiğini söylediniz, onu şimdiye kadar görmedim. Eğer onu da yüzümden alırsanız ve yolda ona bir zaaf olursa, yaşlılığımı kederle ölümler diyarına indireceksiniz. Şimdi bu

yüzden, eğer hizmetkarın olan babamıza gidersem ve çocuk bizimle olmazsa, ama onun canı bunun canına bağlıysa ve olacak ki onu görmekte çocuk bizimle olmadığında ölecek ve hizmetkârların indirecek yaşlılığı hizmetkârın babanın bizim keder ile ölümler diyarına Çünkü senin kulun babadan çocuğu teslim aldı ve dedi ki: Eğer onu sana getirmezsem ve onu senin önünde durdurmassam, babaya karşı bütün günler günahkâr olacağım. Şimdi bu yüzden çocuğun yerine sana hizmetçi olarak, efendinin ev hizmetçisi olarak kalacağım, ama çocuk onun kardeşleriyle çıksın. Çünkü çocuk bizimle olmadan babaya nasıl gideceğim ki, babamı bulacak kötülükleri görmeyeyim?

45

Ve Yusuf yanında duran herkesin huzurunda dayanamadı, fakat dedi ki, herkesi benden uzaklaştırın, ve Yusuf kendini kardeşlerine tanıttığında yanında hiç kimse durmuyordu. Ve ağlayarak sesini bıraktı, bütün Mısırlılar işittiler ve Firavunun evine duyuldu. Yusuf kardeşlerine dedi, ben Yusufum, babam hala yaşıyor mu? Ve kardeşler ona cevap veremediler, çünkü rahatsız olmuşlardı. Yusuf kardeşlerine dedi ki, bana yaklaşın, ve yaklaştılar, ve dedi, ben Yusufum, sizin kardeşiniz, kimi Mısıra sattınız. Şimdi bu yüzden üzölmeyin ve beni buraya sattığınız için size zor gelmesin, çünkü Tanrı beni sizden önce hayat için gönderdi. Bu, yeryüzünde kıtlığın ikinci yılıdır ve hala beş yıl daha kalmıştır ki, onlarda ne sürme ne de hasat olacaktır. Çünkü Tanrı beni sizden önce gönderdi, yeryüzünde sizin bir

kalıntınızı bırakmak ve sizin büyük bir soyunuzu beslemek için. Şimdi öyleyse, siz beni buraya göndermediniz, ama Tanrı gönderdi ve beni Firavuna baba gibi yaptı ve onun bütün evinin efendisi ve bütün Mısır topraklarının hükümdarı yaptı. Acele ederek babama çıkın ve ona söyleyin, oğlun Yusuf bunları söylüyor: Tanrı beni bütün Mısır topraklarının efendisi yaptı, bu yüzden bana gelin ve orada kalmayın. Ve sen Arabistanın Gesem topraklarında oturacaksın ve sen bana yakın olacaksın, sen ve senin oğulların ve senin oğullarının oğulları, senin koyunların ve senin öküzlerin ve sana ait olan her şey. Ve seni orada besleyeceğim, çünkü hâlâ beş yıl kıtlık var, böylece sen, oğulların ve tüm malların yok olmayasınız. İşte gözleriniz görüyor ve kardeşim Benyaminin gözleri görüyor ki, size konuşan benim ağzımdır. Öyleyse babama Mısırdaki tüm ihtişamımı ve gördüğünüz her şeyi rapor edin ve acele ederek babamı buraya getirin. Ve kardeşi Benyaminin boynuna kapanarak onun üzerine ağladı ve Benyamin de onun boynuna ağladı. Ve bütün kardeşlerini öptükten sonra, onların üzerine ağladı ve bundan sonra kardeşleri onunla konuştular.

Ve Firavunun evine Yusufun kardeşleri geldi diye bir haber yaygın olarak duyuldu, Firavun ve onun sarayı sevindi. Firavun Yusuf'a dedi, kardeşlerine söyle, bunu yapın, çuvallarınızı doldurun ve Kenan topraklarına gidin. Ve babanızı ve mallarınızı alarak bana gelin, ve size Mısırın tüm iyiliklerini vereceğim, ve toprağın illiğini yiyeceksiniz. Sen ama bunları emret, onlara Mısır topraklarından arabalar almak, çocuklarınız için ve kadınlarınız için, ve babanızı alıp gelin. Ve eşyalarınızın

gözlerine acımayın, çünkü Mısırın tüm iyi şeyleri sizin olacak. İsrailin oğulları böylece yaptılar, ve Yusuf onlara kral Firavun tarafından söylenenlere göre arabalar verdi ve onlara yol için erzak verdi. Ve hepsine ikişer elbise verdi, ama Benyamine üç yüz altın ve beş değişik elbise verdi. Ve babasına bunların aynısını gönderdi ve Mısırın tüm iyi şeylerinden taşıyan on eşek ve babasına yol için ekmek taşıyan on katır gönderdi. O, kardeşlerini gönderdi ve onlar gittiler. Onlara, Yolda kızgın olmayın dedi. Ve Mısırdan çıkıp Kenan diyarına, babaları Yakupa geldiler. Ve ona bildirdiler, şöyle diyerek: Senin oğlun Yusuf yaşıyor ve o tüm Mısır topraklarını yönetiyor. Yakup aklıyla şaşkına döndü, çünkü onlara inanmamıştı. Yusufun onlara söylediği, Yusuf tarafından söylenmiş olan her şeyi ona anlattılar. Yusufun onu almak için gönderdiği arabaları görünce, babaları Yakupun ruhu canlandı. İsrail dedi ki, bana büyük bir şeydir, eğer oğlum Yusuf hala yaşıyorsa, gidip onu ölmeden önce göreceğim.

46

Ayrılan İsrail ise, kendisi ve bütün malları ile birlikte, Yemin Kuyusuna geldi ve babası İshakın Tanrısına kurban sundu. Tanrı, İsraille gecenin görümünde dedi: Yakup, Yakup. O da dedi: Nedir? O ama ona söyler, Ben senin babalarının Tanrısıyım, Mısıra inmekten korkma, çünkü seni orada büyük bir ulus yapacağım. Ve ben seninle birlikte Mısıra ineceğim ve ben seni sonunda çıkaracağım ve Yusuf ellerini gözlerinin üzerine

koyacak. Yakup Yemin Kuyusundan kalktı ve İsrailin oğulları babalarını, yüklerini ve kadınlarını Yusufun onu taşımak için gönderdiği arabalar üzerine aldılar. Ve onların mallarını ve Kenan topraklarından edindikleri tüm mülkü aldıktan sonra, Yakup ve onunla birlikte bütün soyu Mısıra girdiler. Oğullarını ve oğullarının oğullarını yanında, kızlarını ve kızlarının kızlarını ve bütün soyunu Mısıra götürdü. Bunlar, babaları Yakup ile birlikte Mısıra giren İsrail oğullarının isimleridir. Yakup ve oğulları: Yakupun ilk doğanı Ruben. Reubenin oğulları ise Enoch, Pallu, Hezron ve Charmidir. Simeonun oğulları: Hamul, Jamin, Ehud, Jachin, Zohar ve Kenanlı kadından olan oğlu Saul. Levinin oğulları: Gershon, Kath ve Merari. Yahudanın oğulları Er, Onan, Şiloh, Peres ve Zerahtır, ama Er ve Onan Kenan topraklarında öldüler, Peresin oğulları ise Hesron ve Hamul oldular. Issacharın oğulları ise Tola, Phua, Hashum ve Shimron. Zebulunun oğulları: Sered, Allon ve Achoel. Bunlar Leahnın oğullarıdır, onları Suriyenin Mezopotamya'sında Yakupa doğurdu, ve onun kızı Dinah; tüm canlar, oğullar ve kızlar, otuz üç. Kadın oğulları: Saphon, Angis, Sannis, Thasoban, Aedeis, Aroedeis ve Areeleis. Aşerin oğulları: İemna, İessoua, İeoul, Baria ve onların kızkardeşi Sara. Barianın oğulları: Kobor ve Melkiil. Bunlar Zilpahın oğullarıdır; onu Laban kızı Leaha vermişti ve o, bunları Yakupa doğurdu; on altı kişi. Yakupun karısı Rahelin oğulları: Yusuf ve Benyamin. Yusufun Mısır topraklarında oğulları oldu, onları Heliopolis rahibi Potiferanın kızı Asenat doğurdu: Manaşseyi ve Efrayimi. Manaşşenin oğulları oldu, onları Suriyeli cariyeye doğurdu: Makiri. Makir ise Gilatı doğurdu. Manaşşenin kardeşi Efrayimin oğulları: Sutelah

ve Tahan. Sutelahın oğulları: Edom. Benyaminin oğulları ise Bala, Bohor ve Asbeldi. Balanın oğulları ise Gera, Noeman, Ahis, Ros ve Mamfim oldular; Gera ise Aradı doğurdu. Bunlar Rahelin Yakupa doğurduğu oğullardır, tüm canlar on sekizdir. Danın oğulları ise Asomdur. Ve Naftalinin oğulları: Asiel, Guni, Issaar ve Sollem. Bunlar Ballasın oğullarıdır; onu Laban kızı Rahele vermişti ve o, bunları Yakupa doğurdu; tüm canlar yedidir. Yakup ile birlikte Mısıra giren, onun belinden çıkan tüm canlar, Yakupun oğullarının kadınları hariç, tüm canlar altmış altıydı. Yusufun Mısır topraklarında doğan oğulları dokuz candı. Yakupla birlikte Mısıra giren Yakupun evinin bütün canları yetmiş beş kişiydi.

Yahudayı ise ondan önce Yusufa gönderdi, Kahramanlar şehrinde onunla buluşmak için, Ramses topraklarına. Yusuf arabalarını koşarak, babası İsraili karşılamak için Kahramanlar şehrine doğru gitti, ve ona görüldüğünde boynuna sarıldı ve hıçkıra hıçkıra ağladı. Ve İsrail, Yusufa dedi: Şimdi öleceğim, çünkü senin yüzünü gördüm, zira sen hâlâ yaşıyorsun. Yusuf kardeşlerine dedi: Yukarı çıkıp Firavuna bildireceğim ve ona söyleyeceğim: Benim kardeşlerim ve babamın evi, Kenan topraklarında idiler, bana gelmişler. Adamlar çobandır, çünkü hayvancıydılar ve sığırlarını, öküzlerini ve tüm mallarını getirdiler. Eğer Firavun sizi çağırır ve size İşiniz nedir? diye sorarsa Diyeceksiniz ki, Biz senin kulların çocukluğumuzdan şimdiye kadar sürü besleyicisi adamlarız, hem biz hem de babalarımız, Arabistanın Goşen topraklarında oturmanız diye, çünkü her koyun çobanı Mısırlılar için iğrenç bir şeydir.

Yusuf gelip Firavuna bildirdi ve dedi ki: Babam ve kardeşlerim, hayvanları, öküzleri ve sahip oldukları her şey ile birlikte Kenan topraklarından geldiler ve işte şimdi Goşen bölgesindedirler. Onun kardeşlerinden beş adam aldı ve onları Firavunun önüne çıkardı. Ve Firavun, Yusufun kardeşlerine dedi: Sizin işiniz nedir? Onlar da Firavuna dediler: Senin kulların koyun çobanlarıdır, hem biz hem de babalarımız. Firavuna dediler ki, toprakta geçici ikamet etmek için geldik, çünkü hizmetkârlarının hayvanları için otlak yoktur, çünkü Kenan topraklarında kıtlık güçlendi, şimdi öyleyse Goşen topraklarında oturacağız. Firavun Yusuf'a dedi ki, Goşen topraklarında otursunlar, eğer biliyorsan ki onların içinde güçlü adamlar vardır, onları benim hayvanlarımın yöneticileri olarak ata. Mısır'a Yusuf'a doğru Yakup ve oğulları geldiler ve Mısır kralı Firavun duydu. Ve Firavun, Yusuf'a dedi ki: Baban ve kardeşlerin sana geldiler. İşte Mısır toprağı senin önündedir, babanı ve kardeşlerini en iyi toprakta yerleştir. Yusuf babası Yakup'u içeri getirdi ve onu Firavunun önünde durdurdu, Yakup da Firavunu kutsadı. Firavun Yakupa, Hayatının yılları kaçtır? dedi. Yakup Firavuna şöyle dedi: Garip olarak yaşadığım ömrümün yılları yüz otuz yıldır; ömrümün günleri az ve sıkıntılı olmuştur; babalarımın garip olarak yaşadıkları ömür yıllarına ulaşmamıştır. Ve Yakup, Firavunu mübarekledikten sonra, onun huzurundan çıktı.

Ve Yusuf babasını ve kardeşlerini yerleştirdi ve onlara Mısır topraklarında, en iyi toprakta, Ramses bölgesinde mülkiyet verdi, tıpkı Firavunun emrettiği gibi. Ve Yusuf babasına, kardeşlerine ve babasının bütün evine bedene göre tahıl ölçüyordu.

Tahıl bütün toprakta yoktu, çünkü kıtlık son derece şiddetlenmişti, Mısır toprağı ve Kenan toprağı kıtlıktan tükenmişti. Yusuf, Mısır topraklarında ve Kenan topraklarında bulunan bütün gümüşü topladı; satın aldıkları tahıl karşılığında onlara ölçüp verdi ve Yusuf bütün gümüşü Firavunun evine getirdi. Ve Mısır topraklarından ve Kenan topraklarından bütün gümüş tükendi ve bütün Mısırlılar Yusuf'a gelerek dediler ki: Bize ekmek ver ve neden senin önünde ölelim? Çünkü gümüşümüz bitmiştir. Yusuf onlara dedi ki, hayvanlarınızı getirin ve size ekmek vereceğim, hayvanlarınızın yerine, eğer gümüşünüz tükenmişse. Onlar hayvanlarını Yusuf'a getirdiler ve Yusuf onlara atların yerine, koyunların yerine, öküzlerin yerine ve eşeklerin yerine ekmek verdi ve o yıl onları tüm hayvanlarının yerine ekmekle besledi. O yıl geçti ve ikinci yılda ona geldiler ve ona dediler ki: Efendimizin önünde yok olmayalım; çünkü gümüşümüz tükendi ve mallarımız ve hayvanlarımız sana, efendiye gitti ve efendimizin önünde bize kalan bir şey yok, ancak kendi bedenimiz ve toprağımız var. Öyleyse senin önünde ölmeyelim ve toprak ıssız kalsın diye, bizi ve toprağımızı ekmek karşılığında satın al, ve biz ve toprağımız Firavunun köleleri olacağız, tohum ver, böylece ekelim ve yaşayalım ve ölmeyelim, ve toprak ıssız kılınmayacak.

Ve Yusuf, Mısırlıların tüm toprağını Firavun için edindi, zira Mısırlılar topraklarını Firavuna sattılar, çünkü kıtlık onlara üstün geldi ve toprak Firavunun oldu. Ve halkı ona kul etti, Mısırın bir ucundan diğer ucuna kadar. Sadece rahiplerin toprakları hariç, Yusuf bunu satın almadı; çünkü Firavun rahiplere bir bağış vermişti ve onlar Firavunun kendilerine verdiği bağışla geçiniyorlardı, bu nedenle topraklarını satmadılar. Yusuf tüm Mısırlılara dedi ki, işte bugün sizi ve toprağınızı Firavun için sahiplendim, kendiniz için tohum alın ve toprağı ekin. Onun ürünleri olacak ve beşinci kısmı Firavuna vereceksiniz, ama dört kısım toprağa tohum için ve size ve evlerinizdeki herkese yiyecek için olacak. Ve dediler ki, Bizi kurtardın, efendimizin önünde lütuf bulduk ve Firavunun köleleri olacağız. Ve Yusuf onlara bu güne kadar süren bir emir koydu: Mısır toprağı üzerinde Firavuna pay ayırmak, sadece rahiplerin toprağı hariç, o Firavuna ait değildi.

İsrail, Mısır topraklarında Gesem bölgesine yerleşti ve orada miras edindiler, büyüdüler ve son derece çoğaldılar. Yakup Mısır topraklarında onyediyıl yaşadı ve Yakupun hayatının günleri yüz kırkyedi yıl oldu. İsrailin ölme günleri yaklaştı ve oğlu Yusufu çağırdı ve ona dedi: Eğer senin önünde lütuf bulduysam, elini uyluğumun altına koy ve bana sadakat ve gerçeklik göster, beni Mısırdan gömmü. Ama ben atalarımınla yatacağım ve sen beni Mısırdan çıkaracaksın ve beni onların mezarına gömeceksin, o ise dedi, ben senin sözüne göre yapacağım. Ama dedi ki, bana yemin et, ve ona yemin etti, ve İsrail asasının ucuna secde etti.

Bundan sonra oldu ki, Yusufa bildirildi: Baban hasta diye, ve o iki oğlu Manaşşe ve Efrayimi yanına alarak Yakupa geldi. Yakuba rapor edildi, dediler ki: İşte oğlun Yusuf sana doğru geliyor. Ve İsrail güçlenerek yatağın üzerine oturdu. Ve Yakup, Yusufa dedi: Benim Tanrım, Kenan topraklarında Luzda bana göründü ve beni kutsadı. Ve bana dedi ki: İşte ben seni artıracam ve seni çoğaltacağım ve seni ulusların toplulukları haline getireceğim ve sana bu toprakları vereceğim ve senden sonra senin soyuna ebedi mülkiyet olarak vereceğim. Şimdi bu yüzden, ben sana Mısıra gelmeden önce Mısır topraklarında sana doğan iki oğlun bana aittir, Efrayim ve Manaşşe, Ruben ve Şimon gibi bana olacaklar. Ama bunlardan sonra doğuracağın çocuklar, kardeşlerinin adı altında olacaklar ve onların mirasları üzerine çağrılacaklar. Ben Suriyenin Mezopotamya'sından gelirken, annen Rahel Kenan topraklarında öldü; Efrataya varmak üzere Habratha at yarışı yerinin yakınlarında iken, onu at yarışı yeri yoluna gömdüm; burası Beytlehemdir.

İsrail, Yusufun oğullarını görünce dedi: Bunlar sana kim? Yusuf babasına dedi, Bunlar benim oğullarımdır, Tanrının burada bana verdiği. Yakup da dedi, Onları bana getir ki onları kutsayayım. İsrailin gözleri yaşlılıktan dolayı kararmıştı ve göremiyordu, ve onları kendisine yaklaştırdı, ve onları öptü, ve onları kucakladı. Ve İsrail Yusufa dedi: İşte senin yüzünden

mahrum edilmedim ve işte Tanrı bana senin tohumunu da gösterdi. Ve Yusuf onları dizlerinden çıkardı ve ona yere yüzlerini koyarak secde ettiler. Yusuf iki oğlunu alarak, Efrayimi sağına İsrailin solundan, Manaşşeyi ise soluna İsrailin sağından yerleştirip onları ona yaklaştırdı. İsrail sağ elini uzatarak Efrayimin başına koydu, oysa bu daha gençti, ve sol elini Manaşşenin başına koydu, ellerini çapraz tutarak.

Ve onları kutsadı ve dedi: Babalarım İbrahim ve İshakın önünde hoşnut olduğu Tanrı, gençliğimden bu güne kadar beni besleyen Tanrı, Beni tüm kötülüklerden kurtaran Melek, bu çocukları kutsasın ve onlarda benim adım ve babalarım İbrahim ile İshakın adı anılsın ve yeryüzünde büyük bir çokluk olarak çoğalsınlar. Yusuf, babasının sağ elini Efrayimin başına koyduğunu görünce, bu ona ağır göründü ve Yusuf babasının elini tuttu, onu Efrayimin başından kaldırıp Manaşşenin başına koymak için. Yusuf babasına dedi ki, öyle değil baba, çünkü bu ilk doğandır, sağ elini onun başına koy. Ve istemedi ama dedi: Biliyorum evladım, biliyorum ve bu bir halka dönüşecek ve bu yüceltilecek ama onun küçük kardeşi ondan daha büyük olacak ve onun soyu ulusların çokluğuna dönüşecek. Ve o gün onları kutsadı, şöyle diyerek: Sizin aracılığınızla İsrail kutsanacak, şöyle diyecekler: Tanrı seni Efrayim gibi ve Manaşşe gibi yapsın. Ve Efrayimi Manaşşenin önüne yerleştirdi. İsrail, Yusuf'a dedi ki, işte ben ölüyorum ve Tanrı sizinle olacak ve sizi babalarınızın toprağına geri döndürecek. Ben ise sana Şekemi kardeşlerinden üstün olarak veriyorum, onu Amorluların elinden kılıcım ve yayımla aldım.

Yakup oğullarını çağırđı ve onlara dedi: Toplanın ki size son günlerde başınıza ne geleceğini bildireyim. Toplanın ve beni dinleyin, Yakupun oğulları, dinleyin İsrail, babanızı dinleyin. Reuben, sen ilk doğanımsın, gücümsün ve çocuklarımla başlangıcısın; taşınması zor ve inatçısın. Küstahça davrandın, su gibi taşma, çünkü babanın yatağına çıktın, o zaman çıktığın döşegi kirlettin. Simeon ve Levi kardeşler, kendi seçimleriyle haksızlık tamamladılar. Onların meclisine ruhum gelmesin ve onların yapısı üzerine karaciğerim çekişmesin, çünkü onlar öfkeleriyle insanları öldürdüler ve arzularıyla boğanın ayak damarlarını kestiler. Onların öfkesi lanetlidir, çünkü inatçıdır ve onların gazabı lanetlidir, çünkü katılaştırılmıştır; onları Yakupta böleceğim ve onları İsrailde saçacağım. Judah, kardeşlerin seni övdü, ellerin düşmanlarının sırtında olacak, babanın oğulları sana secde edecek. Aslan yavrusu Yahuda, filizden oğlum, yukarı çıktın, uzanıp yattın aslan gibi ve yavru gibi, kim kaldıracak onu? Yahudadan hükümdar eksilmeyecek ve onun kalçalarından önder, ona ayrılmış olanlar gelinceye kadar, ve o, ulusların beklentisidir. Tayını asmaya ve eşeğinin tayını sarmaşığa bağlayarak, cübbesini şarapta ve örtüsünü üzüm kanında yıkayacak. Gözleri şaraptan parlak, dişleri süttten beyaz. Zebulun kıyıda oturacak ve kendisi gemilerin limanının yanında olacak, ve Sidona kadar uzanacak. İssakar güzel olanı arzuladı, miras paylarının arasında dinlenerek. Ve dinlenmenin güzel olduğunu ve toprağın verimli olduğunu görerek, omzunu

çalışmaya koydu ve çiftçi bir adam oldu. Dan kendi halkını yargılayacak, tıpkı İsraildeki bir kabile gibi. Ve Dan yol üzerinde bir yılan, patika üzerinde pusuya yatmış, atın topuğunu ısırarak olsun, ve atlı geriye düşecek, Rabbin kurtuluşunu bekleyen. Gad, akıncı birliği ona saldırarak, ama o, onların ardına düşecek. Asherin ekmeği besleyicidir ve o, hükümdarlar için lüks sağlayacaktır. Naphtali yayılan bir gövdedir, neslinde güzellik verir. Büyümüş oğul Yusuf, büyümüş kıskanılan oğlum, en genç oğlum, bana geri dön. Hakkında müzakere ederek hakaret ettikleri kişiye karşı okçular kin beslediler. Onların yayları güçle parçalandı ve onların ellerinin kollarının sinirleri tükendi, Yakupun hükümdarının eli vasıtasıyla, oradan babanın Tanrısı katından İsrailin kudreti geldi. Ve benim Tanrım sana yardım etti ve seni yukarıdan gökten gelen kutsamayla, her şeye sahip olan yerin kutsamasıyla, memelerin ve rahmin kutsaması uğruna kutsadı. Babanın ve annenin bereketleri, kalıcı dağların bereketlerinden üstün geldi ve ebedi tepelerin bereketleri üzerine; Yusufun başı üzerine ve kardeşler arasında önder sayıldığıнын tepesi üzerine olacaklar. Benjamin yırtıcı bir kurttur, sabah hâlâ yiyecek ve akşama besin verir. Bütün bunlar Yakupun on iki oğludur ve bunları babaları onlara söyledi ve onları kutsadı, her birini kendi kutsamasına göre kutsadı. Ve onlara dedi ki, ben halkıma katılıyorum, beni babalarımın birlikte Hititli Efronun tarlasındaki mağaraya gömün, Çift mağarada, Mamrenin karşısında, Kenan topraklarında; İbrahimin Hittili Efrondan mezar mülkü olarak edindiği mağarada. Orada İbrahimi ve karısı Sarayı gömdüler, orada İshakı ve karısı Rebekayı gömdüler, orada Leayı gömdüler. Het

oğullarından, içinde bulunan mağara ile birlikte tarlanın mülkiyetinde. Ve Yakup oğullarına emir verdikten sonra dinlendi ve ayaklarını yatağın üzerine kaldırarak tükendi ve halkına katıldı.

50

Ve Yusuf babasının yüzüne kapanarak ağladı ve onu öptü. Ve Yusuf, mumyalayıcı hizmetkârlarına babasını mumyalamaları için emretti ve mumyalayıcılar İsraili mumyaladılar. Ve onun kırk gününü tamamladılar, zira gömünün günleri böyle sayılır, ve Mısır onu yetmiş gün yas tuttu. Yas günleri geçtikten sonra, Yusuf Firavunun yöneticilerine şöyle dedi: Eğer gözünüzde lütuf bulduysam, Firavunun kulaklarına benim hakkımda şöyle söyleyin: Babam beni yemin ettirdi ve dedi ki: Kenan toprağında kendim için kazdığım mezarda beni orada gömeceksin. Şimdi öyleyse, gidip babamı gömeceğim ve döneceğim. Ve Firavun, Yusuf'a dedi: Git, babanı göm, tıpkı sana yemin ettirdiği gibi. Ve Yusuf babasını gömmek için gitti, ve onunla birlikte Firavunun tüm hizmetkârları, ve onun evinin yaşlıları, ve Mısır topraklarının tüm yaşlıları gittiler, Yusufun tüm ev halkı, onun kardeşleri, onun tüm babasal evi, onun akrabalığı ve koyunlar ve öküzler Goşen topraklarında bırakıldı. Ve onunla birlikte savaş arabaları ve atlılar çıktı ve kamp son derece büyüktü. Ve Ürdünün ötesinde olan Atad harman yerine geldiler ve onun için büyük ve son derece güçlü bir yas tuttular ve babası için yedi gün yas yaptı. Ve Kenan topraklarının sakinleri Atad

harman yerindeki yası gördüler ve dediler: Bu, Mısırlılar için büyük bir yastır. Bu nedenle oranın adını Mısır Yası koydu; orası Ürdünün ötesindedir. Ve onun oğulları ona böyle yaptılar. Ve oğulları onu Kenan topraklarına götürdüler ve onu çift mağaraya gömdüler; İbrahimin Hittili Efrondan mezar mülkiyeti olarak edindiği mağaraya, Mamrenin karşısında. Ve Yusuf Mısıra döndü, kendisi ve kardeşleri ve babasını gömmek için onunla birlikte çıkmış olanlar.

Yusufun kardeşleri, babalarının öldüğünü görünce, dediler ki: Yusuf bize kin tutmasın ve ona gösterdiğimiz tüm kötülüklerin karşılığını bize ödetmesin. Ve Yusuf gelerek şöyle dediler: Baban ölmeden önce yemin ettirdi ve dedi ki, Yusuf'a böyle deyin: Onların haksızlığını ve günahını bağışla, çünkü sana kötülük gösterdiler, ve şimdi babanın Tanrısının hizmetkârlarının haksızlığını kabul et, ve Yusuf ağladı onlar ona konuşurken. Ve ona gelerek dediler ki, biz senin hizmetkârlarınız. Ve Yusuf onlara dedi ki, korkmayın, çünkü ben Tanrınınım. Siz benim hakkımda kötülük plânladınız, ama Tanrı benim hakkımda iyilik plânladı, böylece bugün olduğu gibi olsun ve çok sayıda halk beslensin. Ve onlara dedi ki: Korkmayın, ben sizi ve evlerinizi besleyeceğim. Ve onları teselli etti ve yüreklerine hitap etti. Ve Yusuf Mısırda yerleşti, kendisi ve kardeşleri ve babasının bütün hanesi, ve Yusuf yüz on yıl yaşadı. Ve Yusuf, Efrayimin üçüncü kuşağa kadar çocuklarını gördü, ve Manaşşenin oğlu Makirin oğulları Yusufun uylukları üzerine doğdular. Ve Yusuf kardeşlerine dedi ki: Ben ölüyorum, ama Tanrı kesinlikle sizi ziyaret edecek ve sizi bu topraktan,

Tanrının atalarımız İbrahim, İshak ve Yakupa yemin ettiği toprağa çıkaracak. Ve Yusuf, İsrailin oğullarına yemin ettirdi, diyerek: Tanrının sizi ziyaret edeceği ziyarette, kemiklerimi buradan kendinizle birlikte taşıyacaksınız. Ve Yusuf yüz on yaşında öldü ve onu gömdüler ve tabutu Mısırdaki koydular.

Matta İncili

1

İsa Mesihin, Davut oğlunun, İbrahim oğlunun soy kitabı. İbrahim İshakı doğurdu, İshak da Yakupu doğurdu, Yakup da Yahudayı ve kardeşlerini doğurdu. Judah, Tamardan Phares ve Zerahı doğurdu, Phares Hezronu doğurdu, Hezron Aramı doğurdu, Aram, Aminadabı doğurdu, Aminadab, Nahşonu doğurdu, Nahşon, Salmonu doğurdu, Salmon, Rahabtan Boazı doğurdu, Boaz, Ruttan Obedi doğurdu, Obed, İşayı doğurdu, Jesse, kral Davudu doğurdu. Kral Davud ise Uriyanın karısından Süleymanı doğurdu. Süleyman, Rehavamı doğurdu, Rehavam, Aviyayı doğurdu, Aviya, Asayı doğurdu, Asa, Jehoshaphatı doğurdu, Jehoshaphat, Joramı doğurdu, Joram, Uziahı doğurdu. Uziah, Jothamı doğurdu, Jotham, Ahazı doğurdu, Ahaz, Hezekiahı doğurdu. Hezekiah, Manassehi doğurdu; Manasseh, Amonu doğurdu; Amon, Josiahı doğurdu. Josiah, Jeconiahı ve onun kardeşlerini Babil sürgünü zamanında doğurdu.

Babil sürgününden sonra Yekonyah, Şealtieli doğurdu ve

Şealtiel, Zerubbabeli doğurdu. Zerubbabel, Abiudu doğurdu, Abiud, Eliakimi doğurdu, Eliakim, Azoru doğurdu, Azor, Zadoku doğurdu, Zadok, Achimi doğurdu, Achim, Eliudu doğurdu, Eliud, Eleazarı doğurdu; Eleazar, Mattanı doğurdu; Mattan, Yakupu doğurdu. Yakub ise Yusufu doğurdu, Meryemin kocasını; ondan Mesih denilen İsa doğdu. Dolayısıyla İbrahimden Davuta kadar tüm kuşaklar on dört kuşaktır ve Davuttan Babil sürgününe kadar on dört kuşak ve Babil sürgününden Mesihe kadar on dört kuşaktır.

İsa Mesih'in doğumu şöyle oldu: Annesi Meryem, Yusuf'a nişanlanmıştı. Onlar bir araya gelmeden önce, Meryemin Kutsal Ruhtan hamile olduğu anlaşıldı. Joseph ama onun kocası adil olduğu için ve onu açıkça utandırmak istemediği için, onu gizlice boşamayı diledi. Ama o bunları düşünürken, işte Rabbin meleği rüyada ona göründü ve dedi: Yusuf, Davudun oğlu, karın Meryemi almaktan korkma, çünkü onda doğmuş olan Kutsal Ruhtandır. Bir oğul doğuracak ve onun adını İsa koyacaksın, çünkü o, halkını onların günahlarından kurtaracak. Bütün bunlar oldu ki, Rab tarafından peygamber aracılığıyla söylenmiş olan yerine getirilsin, İşte, bakın, kız rahimde gebe kalacak ve bir oğul doğuracak ve onun adını Emmanuel koyacaklar ki bu çevrildiğinde Tanrı bizimle demektir.

Yusuf uykudan uyandıktan sonra, Rabbin habercisinin kendisine emrettiği gibi yaptı ve karısını yanına aldı. Ve onu, ilk doğan oğlunu doğurana kadar tanımadı ve onun adını İsa koydu.

2

İsa, Yahudiye'nin Beytleheminde Kral Hirodesin günlerinde doğmuşken, işte doğudan münecimler Kudüsey geldiler. Yahudilerin doğmuş kralı nerede? diyerek sordular, çünkü onun yıldızını doğuda gördük ve ona tapmaya geldik. Kral Hirodes bunu duyunca rahatsız oldu ve bütün Yerusâlim onunla birlikte Ve halkın tüm baş rahiplerini ve yazıcılarını toplayarak, onlara Mesihin nerede doğacağını soruyordu. Onlar ona dediler: Yahudiye'nin Betleheminde, çünkü peygamber aracılığıyla böyle yazılmıştır. Ve sen Beytlehem, Yahuda toprağı, Yahudanın liderleri arasında hiçbir şekilde en küçük değilsin, çünkü senden bir lider çıkacak; o, benim halkım İsraili güdecektir.

O zaman Hirodes, gizlice çağırdığı münecimlerden görünen yıldızın zamanını kesin olarak öğrendi. Ve onları Beytleheme göndererek dedi ki, Gidin, çocuk hakkında kesin olarak araştırın, ama ne zaman bulursanız, bana bildirin, böylece ben de gelip ona tapınayım. Onlar kralı dinledikten sonra yola koyuldular ve işte doğuda gördükleri yıldız onların önünden gidiyordu, gelip çocuğun bulunduğu yerin üzerinde durana kadar. Yıldızı gördüklerinde ise son derece büyük bir sevinçle sevindiler. Eve geldiklerinde çocuğu annesi Meryem ile birlikte gördüler ve yere kapanarak ona secde ettiler ve hazinelerini açarak ona hediyeler sundular: altın, günlük ve mür. Ve rüyada uyarılmış olarak Hirodesey dönmemeye, başka bir yoldan kendi topraklarına geri çekildiler.

Onlar geri çekildikten sonra, işte Rabbin meleği rüyada Yusufu görünerek dedi: Kalk, çocuğu ve annesini al ve Mısıra kaç, ve sana söyleyene kadar orada kal, çünkü Hirodes çocuğu yok etmek için arayacak. O ise ayağa kalkarak çocuğu ve annesini gece aldı ve Mısıra çekildi. Ve Hirodesin ölümüne kadar orada kaldı, öyle ki Rab tarafından peygamber aracılığıyla söylenmiş olan söz yerine gelsin: Mısırdan oğlumu çağırdım.

O zaman Hirodes, münecimler tarafından aldatıldığını görerek çok öfkeleni ve göndererek Beytlehemde ve onun bütün sınırlarında iki yaşından aşığı bütün çocukları, münecimlerden kesin olarak öğrendiğı zamana göre öldürdü. O zaman peygamber Yeremya tarafından söylenmiş olan söz yerine geldi. Ramahta bir ses duyuldu, ağıt ve ağlama ve büyük yas, Rachel çocuklarını ağlıyordu ve teselli edilmek istemedi, çünkü onlar yoksullar.

Hirodes öldükten sonra, işte Rabbin habercisi Mısırdaki Yusufu rüyada gördü. Şöyle diyerek: Kalk, çocuğu ve annesini al ve İsrail topraklarına git, çünkü çocuğun ruhunu arayanlar öldüler. Ama o kalktı, çocuğu ve annesini aldı ve İsrail topraklarına geldi.

Ama Arkelausun babası Hirodesin yerine Yahudiye üzerinde hüküm sürdüğünü işitince, oraya gitmeye korktu; ancak rüyada uyarılınca Celile bölgelerine çekildi. Ve gelip Nazaret denilen şehre yerleşti, böylece peygamberler aracılığıyla söylenmiş olan Nazaralı çağrılacak sözü yerine gelsin.

3

O günlerde Vaftizci Yuhanna, Yahudiye çölünde vaaz ederek gelir. Ve şöyle diyerek: Tövbe edin, çünkü göklerin krallığı yaklaştı. Çünkü bu, Yeşaya peygamber tarafından söylenmiş olandır: Çölde haykıranın sesi, Rabbin yolunu hazırlayın, onun patıklarını düz yapın.

Yuhannanın elbisesi deve kıllarından idi ve belinin etrafında deri bir kemer vardı, besini ise çekirgeler ve yabani bal idi. O zaman Kudüs ve bütün Yahudiye ve Ürdünün bütün çevre bölgesi ona doğru gidiyordu. Ve Ürdünde onun tarafından günahlarını itiraf ederek vaftiz ediliyorlardı.

Ama Ferisiler ve Sadukilerin çoğunun onun vaftizine gelmekte olduğunu görünce, onlara dedi: Engerek dölü, size yaklaşmakta olan gazaptan kaçmayı kim gösterdi? Öyleyse tövbeye layık meyve verin. Ve kendi kendinize Babamız İbrahim var demeyi düşünmeyin. Çünkü size söylerim ki Tanrı bu taşlardan İbrahime çocuklar çıkarabilir. Zaten balta ağaçların köküne dayanmıştır, bu yüzden iyi meyve vermeyen her ağaç kesilir ve ateşe atılır.

Ben gerçekten sizi suyla tövbeye vaftiz ediyorum, ama benden sonra gelen benden daha güçlüdür, ben onun ayakkabılarını taşımaya layık değilim, o kendisi sizi Kutsal Ruhla ve ateşle vaftiz edecek. Yaba küreği elinde olan ve harman yerini iyice

temizleyecek olan, buğdayını ambarına toplayacak, ama samanı sönmeyen ateşte yakacak.

O zaman İsa, Yahya tarafından vaftiz edilmek için Celileden Ürdüne, Yahyanın yanına gelir. Ama Yuhanna onu engelliyordu ve dedi ki: Benim senin tarafından vaftiz edilmeye ihtiyacım var, sen mi bana geliyorsun? Ama İsa ona cevap vererek şöyle dedi: Şimdi bırak, çünkü her türlü doğruluğu yerine getirmek bize böylece uygundur. O zaman ona izin verdi. Ve vaftiz edilen İsa, hemen sudan çıktı ve işte gökler ona açıldı ve Tanrının Ruhunun güvercin gibi inerek onun üzerine geldiğini gördü. Ve işte göklerden bir ses şöyle dedi: Bu benim sevgili oğlumdur, ondan hoşnudum.

4

O zaman İsa, şeytan tarafından denenmek için Ruh tarafından çöle götürüldü. Ve kırk gün ve kırk gece oruç tuttuktan sonra acıktı. Ve ona yaklaşan sınayan dedi ki, eğer Tanrının oğlu isen, söyle ki bu taşlar ekmek olsun. O ise cevap vererek dedi: Yazılmıştır: İnsan yalnız ekmekle yaşamaz, fakat Tanrının ağzından çıkan her sözle yaşar. O zaman şeytan onu kutsal şehre götürür ve tapınağın köşesine dikerek koyar. Ve ona der ki, Eğer Tanrının oğlu isen, kendini aşağı at, çünkü yazılmıştır ki, habercilerine senin hakkında emredecektir ve elleri üzerinde seni kaldıracaklar, sakın ayağını taşa çarpmayasın diye.

İsa ona dedi, yine yazılmıştır, Rabbin Tanrını denemeyeceksin.

Yine şeytan onu çok yüksek bir dağa alır ve ona dünyanın bütün krallıklarını ve onların ihtişamını gösterir. Ve ona şöyle söyler: Eğer düşerek bana tapınırsan, bunların hepsini sana vereceğim. O zaman İsa ona der: Git arkama, Şeytan! Çünkü yazılmıştır: Rabbin olan Tanrına tapacaksın ve yalnız Ona hizmet edeceksin. O zaman şeytan onu bıraktı ve işte elçiler gelip ona hizmet ettiler.

İsa, Yuhannanın teslim edildiğini işitince Celileye çekildi. Ve Nasırayı geride bırakarak geldi ve Zabulon ile Naftali sınırları içinde, kıyıdaki Kapernauma yerleşti. İşaya peygamber aracılığıyla söylenmiş olan söz yerine getirilsin diye Zebulun toprağı ve Naphtali toprağı, deniz yolu, Ürdünün ötesi, ulusların Celilesi. Karanlıkta oturan halk büyük bir ışık gördü ve ölüm gölgesinde oturanların üzerine ışık doğdu.

O zamandan itibaren İsa, Tövbe edin, çünkü göklerin krallığı yaklaştı diye vaaz etmeye ve söylemeye başladı.

Celile denizinin yanında yürürken iki kardeş gördü: Petrus denilen Simun ve onun kardeşi Andreas denize ağ atıyorlardı, çünkü balıkçıydılar. Ve onlara der ki, Benim ardımdan gelin ve sizi insan balıkçıları yapacağım. Onlar ise ağları hemen bırakarak ona tabi oldular. Ve oradan ilerleyerek, Zebedinin oğlu Yakup ve kardeşi Yuhanna olmak üzere diğer iki kardeşi gördü; onlar teknede babaları Zebedi ile birlikte ağlarını tamir

ediyorlardı ve onları çağırđı. Onlar ise hemen teknelerini ve babalarını bırakarak ona uydular.

Ve İsa, onların cemaatlerinde öğreterek, krallığın müjdesini duyurarak ve halkın içindeki her hastalığa ve her hastalığa hizmet ederek bütün Galileyi dolaştı. Ve onun şöhreti bütün Suriyeye yayıldı, ve ona çeşitli hastalıklara ve ıstıraplara tutulmuş, kötü durumda olan bütün hastaları, cin çarpmışları, sara hastalarını ve felçlileri getirdiler, ve onları iyileştirdi. Ve Celileden, Dekapolisten, Kudüsten, Yahudiyeden ve Ürdünün ötesinden birçok kalabalık ona tabi oldu.

5

Kalabalıkları görünce dağa çıktı ve o oturduğunda öğrencileri ona yaklaştı. Ve ağzını açarak onlara şöyle öğretiyordu: Ruhta yoksul olanlar ne mutludur, çünkü göklerin krallığı onlarındır. Mübarek yas tutanlardır, çünkü onlar teselli edileceklerdir. Mübarek uysal olanlar, çünkü onlar toprağı miras alacaklar. Mübarek, adalet için aç ve susuz olanlardır, çünkü onlar doyurulacaklardır. Merhametliler ne mutludur, çünkü onlar merhamet göreceklerdir. Kalbi temiz olanlar mübarektir, çünkü onlar Tanrıyı görecekler. Barışseverler mübarektir, çünkü onlar Tanrının oğulları olarak çağrılacaklar. Mübarek, adalet uğruna zulme uğramışlar, çünkü Gökler Krallığı onlarındır. Mübarek olursunuz, insanlar sizi aşağıladığında, zulmettiğinde ve benim uğruma hakkınızda yalan söyleyerek her türlü kötü sözü

söylediğinde. Sevinin ve coşkuyla sevinin, çünkü sizin ödülünüz göklerde büyüktür, zira sizden önce peygamberlere de böyle zulüm ettiler.

Siz dünyanın tuzusunuz, ama eğer tuz tatsız olursa, neyle tuzlanacak? Artık hiçbir işe yaramaz, ancak dışarı atılmak ve insanlar tarafından çiğnenmek için. Siz dünyanın ışığısınız. Dağın üzerinde kurulmuş bir şehir gizlenemez. Ne de bir lamba yakıp onu sepetin altına koyarlar, aksine kandilliğin üzerine koyarlar ve evdeki herkese ışık verir. Böylece ışığınız insanların önünde parlсын ki, güzel işlerinizi görsünler ve göklerdeki Babanızı yüceltsinler.

Kanunu veya peygamberleri yok etmek için geldiğimi sanmayın; yok etmek için gelmedim, aksine tamamlamak için geldim. Gerçekten size söylüyorum ki, gök ve yer geçip gitmedikçe, her şey oluncaya kadar yasadan bir iota ya da bir serif kesinlikle geçip gitmeyecektir. Kim eğer bu en küçük emirlerden birini bozar ve böylece insanlara öğretirse, göklerin krallığında en küçük çağrılacaktır; ama kim yapar ve öğretirse, bu kişi göklerin krallığında büyük çağrılacaktır. Çünkü size söylüyorum ki, eğer sizin doğruluğunuz din bilginlerinin ve Ferisilerin doğruluğundan daha fazla olmasa, göklerin krallığına asla girmeyeceksiniz. Eskilere öldürmeyeceksin denildiğini duyduunuz; kim öldürürse yargıda suçlu olacaktır. Ama ben size söylüyorum ki, kardeşine boş yere öfkelenen her kişi yargılamaya suçlu olacaktır; kim kardeşine raka derse, yüksek meclis önünde suçlu olacaktır; kim ahmak derse, ateş

cehennemine suçlu olacaktır. Eğer hediyeni sunağın üzerine sunarken orada kardeşinin sana karşı bir şeyi olduğunu hatırlarsan Hediyei sunağın önünde orada bırak ve önce git kardeşinle barış, sonra gel ve hediyeni sun. Yolda onunla birlikteyken hasımınla çabucak iyi geçin, yoksa hasım seni hakime teslim eder ve hakim seni görevliye teslim eder ve hapse atılırsın. Sana gerçekten söylüyorum, son kuruşu geri ödeyene kadar oradan çıkamazsın.

Eskilere zina etmeyeceksin denildiğini işittiniz. Ama ben size diyorum ki, bir kadına onu arzu etmek için bakan her kişi, kalbinde onunla zaten zina etmiştir. Eğer sağ gözün seni günaha düşürürse, onu sök ve kendinden at, çünkü organlarından birinin yok olması senin için faydalıdır ve bütün vücudunun cehenneme atılmaması için. Ve eğer sağ elin seni günaha düşürürse, onu kes ve kendinden at, çünkü organlarından birinin yok olması senin için faydalıdır ve bütün bedeninin cehenneme atılmaması.

Söylendi ki, kim karısını boşarsa, ona boşanma belgesi versin. Ama ben size diyorum ki, kim karısını zina sebebi dışında boşarsa onu zina ettirmiş olur ve kim boşanmış biriyle evlenirse zina etmiş olur.

Yine duydunuz ki eskilere söylendi: Yalan yere yemin etmeyeceksin, ama yeminlerini Rabbe vereceksin. Ama ben size söylüyorum hiç yemin etmeyin, ne gökte, çünkü o Tanrının tahtıdır Ne yeryüzü üzerine, çünkü Onun ayaklarının

ayakaltlığıdır, ne de Kudüs üzerine, çünkü büyük Kralın şehridir. Ne de başın üzerine yemin et, çünkü bir saç telini beyaz ya da siyah yapamazsın. Sözüünüz evet evet, hayır hayır olsun; bunların fazlası kötünden gelir.

Göz yerine göz ve diş yerine diş denildiğini duydunuz. Ama ben size söylüyorum, kötüye karşı koymayın; kim seni sağ yanağına vuracaksa, ona diğerini de çevir. Ve seninle yargılanmak ve tünüğünü almak isteyen kişiye, ona üst giysiyi de bırak. Ve kim seni bir mil yürümeye zorlarsa, onunla iki mil git. Senden isteyene ver ve senden ödünç almak isteyenenden yüz çevirme.

Şöyle söylendiğini duydunuz: Komşunu seveceksin ve düşmanından nefret edeceksin. Ama ben size söylüyorum, düşmanlarınızı sevin, size lanet edenleri kutlayın, size nefret edenlere iyi davranın ve size kötü davrananlara ve size zulmedenlere dua edin. Öyle ki göklerdeki Babanızın oğulları olasınız, çünkü O, güneşini kötülerin ve iyilerin üzerine doğdurur ve yağmurunu doğruların ve doğru olmayanların üzerine yağdırır. Eğer sizi sevenleri seviyorsanız, ne ödülünüz var? Vergi toplayanlar da aynısını yapmıyor mu? Ve eğer sadece arkadaşlarınızı selamlarsanız, ne fazlalık yaparsınız? Vergi toplayıcılar da böyle yapmıyor mu? Öyleyse siz mükemmel olacaksınız, tıpkı göklerdeki Babanızın mükemmel olduğu gibi.

6

Sadakanızı insanların önünde onlara görünmek için yapmamaya dikkat edin, aksi takdirde göklerdeki Babanızın yanında ödülünüz olmaz. Ne zaman sadaka verirsen, önünde boru çalma, tıpkı ikiyüzlülerin cemaatlerde ve sokaklarda yaptıkları gibi, böylece insanlar tarafından yüceltilsinler diye. Gerçekten size söylerim, onlar ücretlerini almışlardır. Ama sen sadaka verirken sol elin, sağ elinin ne yaptığını bilmesin. Öyle ki sadakan gizlide olsun, ve gizlide gören baban sana açıkta verecek.

Ve ne zaman dua etsen, ikiyüzlüler gibi olmayacaksın, çünkü onlar cemaatlerde ve sokakların köşelerinde ayakta durup dua etmeyi severler, böylece insanlara görünürler; gerçekten size söylüyorum ki, onlar ücretlerini almışlardır. Ama sen ne zaman dua edersen, iç odana gir ve kapını kapattıktan sonra gizlide olan Babana dua et, ve gizlide gören Baban sana açıkta karşılık verecek.

Dua ederken, putperestler gibi gevezelik etmeyin, çünkü onlar çok konuşmalarıyla duyulacaklarını sanırlar. Bu yüzden onlara benzer olmayın, zira Babanız siz Ondan istemeden önce neye ihtiyacınız olduğunu bilir. Böylece o halde siz dua edin: Göklerdeki Babamız, adın mukaddes kılınsın, Senin krallığın gelsin, senin iraden olsun, gökte olduğu gibi yeryüzünde de. Günlük ekmeğimizi bugün bize ver. Ve bizim borçlarımızı bize bağışla, nasıl ki biz de bizim borçlularımızı bağışlıyoruz. Ve bizi ayartmaya götürme, ama bizi şerden kurtar. Çünkü krallık, güç ve yücelik sonsuza dek senindir, amin.

Eğer insanların suçlarını bağışlarsanız, sizin göksel babanız da size bağışlayacaktır. Eğer siz insanların suçlarını bağışlamazsanız, Babanız da sizin suçlarınızı bağışlamayacaktır.

Ne zaman oruç tutarsanız, ikiyüzlüler gibi kasvetli olmayın, çünkü onlar yüzlerini tahrip ederler ki insanlara oruç tutuyormuş gibi görünsünler, gerçekten size söylerim ki onlar ödülleri almışlardır. Ama sen oruç tutarken başını yağla ve yüzünü yıka Öyle ki insanlara oruç tutarak görünmeyesin, ama gizlide olan babana görünesin, ve gizlide gören baban sana açıkta verecek.

Yeryüzünde kendinize hazineler biriktirmeyin, orada güve ve pas yok eder ve orada hırsızlar kazıp çalarlar, Ama sizler için gökte hazineler biriktirin, orada ne güve ne de pas yok eder ve orada hırsızlar ne delip geçer ne de çalar Nerede hazineniz varsa, orada kalbiniz de olacaktır.

Bedenin kandili gözdür; eğer gözün saf ise, tüm bedenin aydınlık olacaktır. Eğer gözün kötü ise, bütün bedenin karanlık olacak. Öyleyse içindeki ışık karanlık ise, karanlık ne kadar büyük?

Hiç kimse iki efendiye hizmet edemez, çünkü ya birinden nefret edip diğerini sevecek, ya da birine bağlanıp diğerini hor görecektir. Tanrıya ve servete hizmet edemezsiniz.

Bu yüzden size söylüyorum, ruhunuz için ne yiyeceğiniz ve ne

ieeğiniz konusunda endişelenmeyin, bedeniniz için de ne giyeceğiniz konusunda endişelenmeyin. Ruh yiyecekten daha değerli değil midir ve beden giysiden? Gđđn kuşlarına bakın, çünkü ne ekerler ne biçerler ne de ambarlara toplarlar, ve göksel Babanız onları besler, siz onlardan daha değerli değil misiniz? Peki sizden kim kaygılanarak ömrüne bir arşın ekleyebilir? Ve giysi hakkında neden endişeleniyorsunuz? Tarlanın zambaklarını düşünün, nasıl büyürler; ne çalışırlar ne de eğirirler. Ama size söylüyorum ki Süleyman bile tüm şan şöhretinde bunlardan biri gibi giyinmedi. Eğer Tanrı, bugün var olan ve yarın fırına atılan tarlanın otunu böyle giydiriyorsa, sizi çok daha fazla giydirmez mi, ey az imanlılar? Bu yüzden, Ne yiyelim, ne içelim ya da ne giyelim? diyerek kaygılanmayın. Çünkü bütün bunları uluslar arar, zira sizin göksel Babanız bunların hepsine ihtiyaç duyduğunuzu bilir. Ama siz önce Tanrının Krallığını ve Onun adaletini arayın, ve bütün bunlar size verilecektir. O halde yarın için kaygılanmayın, çünkü yarın kendi kaygısını kendisi taşıyacaktır; güne kendi kötölüğü yeter.

7

Yargılamayın, böylece yargılanmayasınız, Zira hangi yargıyla yargılasanız yargılanacaksınız, ve hangi ölçüyle ölçerseniz size ölçülecek. Ama neden kardeşinin gözündeki toz parçacığını görüyorsun da kendi gözündeki kirişi fark etmiyorsun? Ya da nasıl diyeceksin kardeşine, Bırak çıkarayım talaşı gözünden, ve işte kiriş senin gözünde? Ey ikiyüzlü, önce kendi gözündeki

kirişı çıkar, sonra kardeşinin gözündeki talaşı çıkarmak için açıkça görebileceksin.

Kutsal olanı köpeklere vermeyin ve incilerinizi domuzların önüne atmayın, yoksa onları ayaklarıyla çiğnerler ve dönüp sizi parçalarlar.

İsteyin ve size verilecek, arayın ve bulacaksınız, kapıyı çalın ve size açılacak. Çünkü isteyen herkes alır, arayan bulur ve kapı çalana açılır. Ya da hanginiz var ki, oğlu ekmek istese, ona taş verir mi? Ve eğer balık isterse, ona yılan vermez mi? Eğer öyleyse siz, kötü olsanız da, çocuklarınıza iyi hediyeler vermeyi biliyorsunuz, göklerdeki Babanız isteyenlere iyi şeyleri ne kadar daha çok verecek?

Bu nedenle, insanların size yapmalarını istediğiniz her şeyi siz de onlara öyle yapın, çünkü yasa ve peygamberler budur.

Dar kapıdan girin, çünkü geniş kapı ve geniş yol yıkıma götürür, ve ondan girenler çoktur. Ne dar kapıdır ve sıkıntılı yoldur hayata götüren ve azdır onu bulanlar.

Ama yalancı peygamberlerden dikkat edin, hangileri size koyun giysileri içinde geliyorlar, fakat içeriden yırtıcı kurtlardır. Onların meyvelerinden onları tanıyacaksınız. Dikenlerden üzüm ya da devedikilerinden incir toplarlar mı? Böylece her iyi ağaç güzel meyveler verir, ama çürük ağaç kötü meyveler verir. İyi bir ağaç kötü meyveler veremez, ne de çürük bir ağaç güzel

meyveler verebilir. Her güzel meyve yapmayan ağaç kesilir ve ateşe atılır. Öyleyse onları meyvelerinden tanıyacaksınız.

Bana Rab, Rab diyen herkes göklerin krallığına girmeyecek, ancak göklerdeki Babamın iradesini yapan girecek. Birçokları o gün bana diyecek ki, Ya Rab, ya Rab! Senin adınla peygamberlik etmedik mi, senin adınla cinleri kovmadık mı ve senin adınla birçok mucize yapmadık mı? Ve sonra onlara itiraf edeceğim ki sizi asla tanımadım; uzaklaşın benden, ey kanunsuzluk işleyenler.

Her kim bu sözlerimi işitir ve onları yaparsa, onu evini kayanın üzerine inşa eden akıllı adama benzeteceğim. Yağmur indi, ırmaklar geldi, rüzgarlar esti ve o eve çarptılar; ama yıkılmadı, çünkü kaya üzerine kurulmuştu. Ve benim bu sözlerimi işiten ve onları yapmayan herkes, evini kumun üzerine inşa etmiş akılsız bir adama benzetilecektir. Ve yağmur indi, ırmaklar geldi, rüzgarlar esti ve o eve çarptılar; ev düştü ve onun düşüşü büyük oldu.

Ve oldu ki, İsa bu sözleri tamamladığı zaman kalabalıklar onun öğretisine şaşırdılar. Çünkü onları otoriteye sahip biri olarak öğretiyordu ve yazıcılar gibi değil.

8

O dağdan aşağı indiğinde, birçok kalabalık ona takip etti. Ve işte

bir cüzamlı gelip ona tapındı ve dedi ki: Efendim, eğer istersen beni temizleyebilirsin. Ve İsa elini uzatarak ona dokundu ve İstiyorum, temizlen dedi ve hemen onun cüzzamı temizlendi. Ve İsa ona der ki: Bak, hiç kimseye söyleme, ama git kendini rahibe göster ve Musanın emrettiği hediye onlara tanıklık olarak sun.

Kapernauma girdiğinde, bir yüzbaşı ona yaklaşarak rica etti ve dedi, Efendim, benim hizmetçim evde felçli olarak yatıyor, korkunç bir şekilde acı çekiyor. Ve İsa ona der ki, Ben gelip onu iyileştireceğim. Ve yüzbaşı cevap vererek dedi ki, Efendim, çatım altına girmen için yeterli değilim, ama sadece sözle söyle ve hizmetkarım iyileştirilecek. Çünkü ben de yetki altında olan bir adamım, kendi emrimde askerlerim var ve birine Git derim ve gider, diğerine Gel derim ve gelir, ve köleme Bunu yap derim ve yapar. İsa bunu işitince hayret etti ve kendisini takip edenlere dedi ki, gerçekten size söylüyorum, İsrailde bile bu kadar büyük iman bulmadım. Ama size şunu söylüyorum ki, doğudan ve batıdan birçokları gelecek ve İbrahim, İshak ve Yakup ile birlikte göklerin krallığında sofraya oturacaklar. Ama krallığın oğulları dış karanlığa atılacaktır; orada ağlama ve diş gıcırdatma olacaktır. Ve İsa yüzbaşıya dedi: Git, ve inandığın gibi sana olsun. Ve onun hizmetkârı o saatte iyileştirildi.

Ve İsa, Petrusun evine geldiğinde, onun kayınvalidesinin yatmış ve ateşli hasta olduğunu gördü. Ve onun eline dokundu, ve ateş onu bıraktı, ve kalktı ve ona hizmet etti. Akşam olduğunda, ona birçok cin çarpmış kişiyi getirdiler ve ruhları sözle kovdu ve kötü durumda olan herkesi iyileştirdi. Böylece Yeşaya

peygamber aracılığıyla söylenmiş olan söz yerine getirilmiş olsun: Kendisi bizim zayıflıklarımızı aldı ve hastalıkları taşıdı.

İsa etrafındaki birçok kalabalığı görünce, karşı yakaya geçmeyi emretti. Ve yaklaşan bir din bilgini ona dedi: Öğretmen, nereye gidersen seni takip edeceğim. Ve İsa ona der ki, tilkilerin inleri vardır ve göğün kuşlarının yuvaları vardır, ama insanoğlunun başını yaslayacak yeri yoktur. Onun öğrencilerinden bir başkası ona dedi ki, Efendi, önce gidip babamı gömmeme izin ver. Ama İsa ona dedi: Beni takip et ve bırak ölüler kendi ölülerini gömsün.

Ve o gemiye bindikten sonra, öğrencileri onu takip etti. Ve işte denizde büyük bir fırtına çıktı, öyle ki gemi dalgalar tarafından örtülüyordu, ama o uyuyordu. Ve yaklaşan öğrencileri onu uyandırdılar ve dediler ki, Efendi, bizi kurtar, mahvoluyoruz. Ve onlara der ki: Neden korkaksınız, ey az imanlılar? Sonra ayağa kalkarak rüzgarlara ve denize azarladı ve büyük bir sakinlik oldu. Ama insanlar hayret ederek dediler ki, Bu ne biçim biri ki rüzgarlar ve deniz bile ona itaat ediyor?

Ve o, Gergesenlerin topraklarına, ötesine geldiğinde, mezarlardan çıkan iki cin çarpmış kişi ona karşıladı; çok zorluydular, öyle ki kimse o yoldan geçmeye güçlü değildi. Ve işte onlar bağırdılar ve dediler ki: Bizimle senin ne ilgin var, İsa, Tanrının Oğlu? Zamanından önce bizi işkence etmeye mi buraya geldin? Onlardan uzakta çok sayıda domuz sürüsü otliyordu. Ama cinler ona yalvararak diyorlardı ki, Eğer bizi kovuyorsan,

bize domuz sürüsüne gitmeye izin ver. Ve onlara Gidin dedi. Onlar da dışarı çıkıp domuz sürüsünün içine gittiler ve işte bütün domuz sürüsü uçurumdan denize doğru attı ve sularda öldüler. Ama çobanlar kaçtılar ve şehre giderek her şeyi ve cin çarpmış adamların durumunu bildirdiler. Ve işte bütün şehir İsayı karşılamaya çıktı, ve onu gördüklerinde onların sınırlarından ayrılması için yalvardılar.

9

Ve gemiye binerek karşıya geçti ve kendi şehrine geldi. Ve işte ona, yatağın üzerine yatırılmış bir felçliyi getiriyorlardı, ve İsa onların imanını görünce felçliye dedi: Cesur ol, çocuğum, günahların bağışlandı. Ve işte, din bilginlerinden bazıları kendi kendilerine, Bu küfür ediyor dediler. Ve İsa onların düşüncelerini görünce dedi, Neden siz kalplerinizde kötü şeyler düşünüyorsunuz? Hangisi daha kolaydır, Günahların bağışlandı demek mi, yoksa Kalk ve yürü demek mi? Ama İnsanoğlunun yeryüzünde günahları bağışlama yetkisine sahip olduğunu bilersiniz diye, o zaman felçliye şöyle der: Kalk, yatağını al ve evine git. Ve kalkarak kendi evine gitti. Ama kalabalıklar gördükten sonra hayret ettiler ve böyle bir yetkiyi insanlara vermiş olan Tanrıyı yücelttiler.

Ve İsa oradan geçerken, vergi toplama yerinde oturan Mattai adında bir adam gördü ve ona, Beni takip et dedi. Ve o ayağa kalkarak onu takip etti. Ve o evde yaslanmışken, işte birçok vergi

toplayıcı ve günahkar gelerek İsa ve onun öğrencileriyle birlikte sofrada yaslanıyorlardı. Ve Ferisiler gördükten sonra onun öğrencilerine dediler: Niçin sizin öğretmeniniz vergi toplayıcıları ve günahkarlarla birlikte yemek yiyor? İsa bunu duyunca onlara şöyle dedi: Sağlıklı olanların doktora ihtiyacı yoktur, ancak hasta olanların vardır. Gidin ve öğrenin merhamet nedir, kurban değil istiyorum. Çünkü doğruları değil, günahkarları tövbeye çağırmaya geldim.

O zaman Yuhannanın öğrencileri ona yaklaşarak şöyle dediler: Neden biz ve Ferisiler çok oruç tutarız, ama senin öğrencilerin oruç tutmaz? İsa onlara şöyle dedi: Damat kendileriyle birlikte olduğu sürece düğün salonunun oğulları yas tutabilir mi? Ama damat onlardan alınıp götürüldüğünde günler gelecek ve o zaman oruç tutacaklar. Hiç kimse eski bir elbiseye çekilmemiş bezden yama koymaz, çünkü yama elbiseden kopar ve daha kötü bir yırtık oluşur. Ne de yeni şarabı eski tulumlara atarlar, aksi halde tulumlar patlar, şarap dökülür ve tulumlar yok olur, ama yeni şarabı yeni tulumlara atarlar ve her ikisi de korunur.

O bunları onlara konuşurken, işte bir yönetici yaklaşıp ona tapındı ve dedi ki: Kızım az önce öldü, ama gel, elini onun üzerine koy ve yaşayacak. İsa kalkıp onu takip etti ve öğrencileri de. Ve işte on iki yıldır kanamadan muzdarip bir kadın, arkadan yaklaşarak onun giysisinin püskülüne dokundu. Çünkü kendi kendine, Eğer sadece onun giysisine dokunsam, kurtulacağım diyordu. Ama İsa dönerek ve onu görerek dedi: Cesur ol kızım, imanın seni kurtardı. Ve kadın o saatten itibaren kurtarıldı. Ve

İsa yöneticinin evine geldiğinde, flüt çalanları ve gürültü yapan kalabalığı görünce onlara der ki, Çekilin, çünkü kız ölmedi, ama uyuyor. Ve onunla alay ediyorlardı. Ama kalabalık dışarı çıkarıldığında, içeri girerek onun elini tuttu ve kız kalktı. Ve bu söylenti bütün o topraklara yayıldı.

Ve İsa oradan geçerken, iki kör ona bağırarak ve Bize merhamet et, Davutun oğlu diyerek onu takip etti. Eve geldiğinde, körler ona yaklaştılar ve İsa onlara söyler: Bunu yapabileceğime inanıyor musunuz? Ona söylerler: Evet, Efendi. O zaman onların gözlerine dokundu ve İmanınıza göre size olsun dedi. Ve onların gözleri açıldı ve İsa onları sert bir şekilde uyararak dedi ki: Dikkat edin, hiç kimse bilmesin. Ama onlar dışarı çıktıktan sonra, onu o bütün toprakta yaydılar.

Onlar dışarı çıkarlarken, işte ona dilsiz, cin çarpmış bir insan getirdiler. Ve şeytan kovulduktan sonra dilsiz konuştu ve kalabalıklar hayret ederek, İsrailde hiçbir zaman böylesi görülmedi dediler. Ama Ferisiler, cinlerin hükümdarı ile cinleri kovuyor, diyorlardı.

Ve İsa tüm şehirleri ve köyleri dolaştı, onların cemaatlerinde öğretmek, krallığın iyi haberini duyurarak ve halktaki her hastalığa ve her hastalığa hizmet ederek.

Kalabalıkları görünce onlar hakkında merhamet etti, çünkü çobana sahip olmayan koyunlar gibi bitkin ve dağınıktılar. O zaman öğrencilerine şöyle der: Hasat gerçekten çok, ama işçiler

az. Bu yüzden hasat efendisine dua edin ki, işçileri kendi hasadına gönderebilsin.

10

Ve on iki öğrencisini çağırarak onlara kirli ruhlar üzerinde yetki verdi, öyle ki onları kovabilsinler ve her hastalığı ve her rahatsızlığı iyileştirebilsinler. Ve on iki elçinin isimleri bunlardır: birincisi Petrus diye çağrılan Simon ve kardeşi Andreas, Zebedinin oğlu Yakup ve kardeşi Yuhanna, Philip ve Bartholomew, Thomas ve vergi toplayıcı Matthew, Alphaeusun oğlu James ve Thaddaeus diye çağrılan Lebbaeus, Simon Kenanlı ve Yahuda İskariyot, onu teslim eden.

Bu on ikiyi İsa gönderdi, onlara emrederek şöyle dedi: Ulusların yoluna gitmeyin ve Samiriyelilerin şehrine girmeyin, Gidin, daha çok İsrail evinin kaybolmuş koyunlarına. Giderken ilan edin ve şöyle söyleyin: Göklerin krallığı yaklaştı. Hastaları iyileştirin, cüzamlıların temizleyin, ölüleri diriltin, cinleri kovun; karşılıksız aldınız, karşılıksız verin. Kemerlerinize altın, gümüş ya da bronz edinmeyin Yola çanta almayın, ne de iki tunik, ne de sandaletler, ne de değnek, çünkü işçi kendi yiyeceğine layıktır. Hangi şehre veya köye girerseniz, orada kim layık ise araştırın ve oradan ayrılana kadar orada kalın. Eve girerken onu selamlayın ve Bu eve barış olsun deyin. Ve eğer ev gerçekten layıkça, barışınız onun üzerine gelsin; eğer layık değilse, barışınız size geri dönsün. Ve kim sizi kabul etmez ve sözlerinizi

duymazsa, o evin ya da o şehrin dışına çıkarken ayaklarınızın tozunu silkeleyin. Amen, size söylüyorum ki, yargı gününde Sodom ve Gomorra topraklarına, o şehirden daha katlanılabilir olacak.

İşte ben sizi kurtların ortasına koyunlar gibi gönderiyorum, öyleyse yılanlar gibi akıllı ve güvercinler gibi masum olun. Ama insanlardan dikkat edin, çünkü sizi meclislere teslim edecekler ve onların sinagoglarında sizi kırbaçlayacaklar. Ve liderler ve krallar önüne getirileceksiniz benim yüzümden, onlara ve uluslara tanıklık için. Ne zaman sizi teslim edecekler, nasıl veya ne konuşacağınız konusunda endişelenmeyin, çünkü o saatte ne konuşacağınız size verilecektir. Çünkü konuşanlar siz değilsiniz, fakat babanızın Ruhudur içinde konuşan. Kardeş kardeşi ölüme teslim edecek ve baba çocuğu, ve çocuklar ebeveynlerine karşı ayaklanacaklar ve onları ölüme mahkum edecekler. Ve benim adım yüzünden herkes tarafından nefret edileceksiniz, ama sonuna kadar dayanan kurtulacaktır. Fakat onlar sizi bu şehirde zulüm ettiklerinde, diğerine kaçın, çünkü gerçekten size söylüyorum, İnsanoğlu gelinceye kadar İsrailin şehirlerini bitiremeyeceksiniz. Öğrenci, öğretmeninden üstün değildir; köle de efendisinden üstün değildir. Öğrencinin öğretmeni gibi olması yeterlidir ve kölenin de efendisi gibi olması. Eğer ev sahibini Beelzebul diye çağırdılarsa, ev halkını ne kadar daha çok çağırırlar? Bu yüzden onlardan korkmayın, çünkü açığa çıkarılmayacak hiçbir örtülü şey yoktur ve bilinmeyecek hiçbir gizli şey yoktur. Size karanlıkta söylediğimi ışıktta söyleyin, ve kulağınıza duyduğunuzu damların üzerinde ilan edin. Ve bedeni

öldürenlerden korkmayın, ama ruhu öldürmeye muktedir olmayanlardan; daha çok, hem ruhu hem de bedeni cehennemde yok etmeye muktedir olandan korkun. İki serçe bir assariona satılmaz mı? Ve onlardan biri babanızın izni olmadan yere düşmeyecektir. Ama sizin başınızın bütün saçları bile sayılmıştır. Bu nedenle korkmayın, siz birçok serçeden daha değerlisiniz.

Her kim beni insanların önünde itiraf ederse, ben de onu göklerdeki Babamın önünde itiraf edeceğim. Kim olursa olsun beni insanların önünde inkar ederse, ben de onu göklerdeki Babamın önünde inkar edeceğim.

Barışı yeryüzüne getirmek için geldiğimi sanmayın; barış getirmeye gelmedim, kılıç getirmeye geldim. Çünkü adamı babasına karşı, kızı annesine karşı ve gelini kayınvalidesine karşı bölmeye geldim. Ve bir adamın düşmanları kendi ev halkıdır.

Babasını ya da annesini benden çok seven bana layık değildir, ve oğlunu ya da kızını benden çok seven bana layık değildir, Ve kim kendi haçını almaz ve benim ardımdan takip etmez, benim layık değildir. Ruhunu bulmuş olan onu kaybedecek ve ruhunu benim için kaybetmiş olan onu bulacak.

Sizi kabul eden beni kabul eder ve beni kabul eden beni göndereni kabul eder. Bir peygamberi peygamber adına kabul eden, peygamberin ödülünü alacaktır; adil bir kişiyi adil kişi

adına kabul eden de, adil kişinin ödölünü alacaktır. Ve kim eğer bu küçüklerden birine bir fincan soğuk su sadece bir öğrenci adına içirirse, gerçekten size söylerim, ödölünü asla kaybetmeyecektir.

11

Ve İsa on iki öğrencisine talimat vermeyi bitirdiğinde, oradan onların şehirlerinde öğretmek ve vaaz etmek için ayrıldı.

John ise hapisanede Mesihin işlerini duyarak öğrencilerinden ikisini gönderdi Ona şöyle dedi: Gelmekte olan sen misin, yoksa başka birini mi bekleyelim? Ve İsa onlara cevap vererek dedi: Gidin ve Yuhannaya duyduklarınızı ve gördüklerinizi bildirin. Körler yeniden görüyor ve topallar yürüyor, cüzamlılar temizleniyor ve sağırlar işitiyor, ölüler diriltiliyor ve fakirlere müjde veriliyor. Ve mübarek olan, benden gücenmemiş olan kimsedir.

Bunlar giderken İsa, kalabalıklara Yuhanna hakkında konuşmaya başladı: Çöle ne seyretmeye çıktınız? Rüzgârda sallanan bir kamış mı? Ama ne görmek için çıktınız? Yumuşak giysiler giyinmiş bir insan mı? İşte yumuşak giysiler giyenler kralların evlerindedir. Ama ne görmek için çıktınız? Bir peygamber mi? Evet, size söylüyorum, bir peygamberden daha fazlasını. Çünkü bu, hakkında yazılmış olan kişidir: İşte ben, habercimi senin önüne gönderiyorum; o, senin yolunu senin

önünde hazırlayacaktır.

Gerçekten size söylüyorum, kadından doğanlar arasında Vaftizci Yuhannadan daha büyük biri yükselmemiştir, ama göklerin krallığında en küçük olan ondan daha büyüktür. Ama Vaftizci Yahyanın günlerinden şimdiye kadar göklerin krallığı zorla alınıyor ve zorbalara onu ele geçiriyor. Çünkü bütün peygamberler ve yasa Yuhannaya kadar peygamberlik ettiler. Ve eğer kabul etmek istiyorsanız, o, gelecek olan İlyastır. Kulakları olan işitsin.

Peki bu kuşağı kime benzeteceğim? Pazarlarda oturan, arkadaşlarına seslenerek konuşan çocuklara benzer, Flüt çaldık size ve dans etmediniz, ağıt söyledik size ve yas tutmadınız. Çünkü Yuhanna ne yiyerek ne içerek geldi ve diyorlar ki, cinni var. İnsanoğlu yiyip içerek geldi ve diyorlar ki, İşte obur ve şarap içen bir adam, vergi toplayanların ve günahkârların dostu. Ve bilgelik kendi çocukları tarafından haklı çıkarıldı.

O zaman, mucizelerinin çoğunun gerçekleştiği şehirleri kınamaya başladı, çünkü tövbe etmediler. Vay haline Chorazin, vay haline Bethsaida, çünkü eğer sizde gerçekleşen mucizeler Tyrede ve Sidonda gerçekleşmiş olsaydı, çoktan çul ve kül içinde oturarak tövbe etmiş olurlardı. Fakat size söylüyorum ki, yargı gününde Sur ve Sayda için sizden daha katlanılabilir olacak. Ve sen Kapernaum, göğe kadar yükseltilmiş olan, cehenneme kadar indirileceksin, çünkü eğer senin içinde gerçekleşen mucizeler Sodomda gerçekleşmiş olsaydı, bugüne kadar ayakta kalırlardı.

Fakat size söylüyorum ki, yargı gününde Sodom topraklarına sana olacağından daha katlanılabilir olacak.

O zaman İsa cevap vererek dedi ki: Seni övüyorum Baba, göğün ve yerin Rabbi, çünkü bunları bilgelardan ve akıllılardan gizledin ve onları küçük çocuklara açıkladın, Evet Baba, çünkü senin önünde böyle hoşnut olundu. Her şey bana babam tarafından teslim edildi ve hiç kimse oğulu bilmez, ancak baba bilir; ne de babayı biri bilir, ancak oğul bilir ve oğulun açığa çıkarmayı dilediği kişi bilir. Emek veren ve yüklenmiş olan hepiniz bana gelin, ben sizi dinlendireceğim. Benim boyunduruğumu üzerinize alın ve benden öğrenin, çünkü ben yumuşak huylu ve alçakgönüllüyüm, ve ruhlarınız için huzur bulacaksınız. Çünkü benim boyunduruğum iyidir ve benim yüküm hafiftir.

12

O zaman İsa, Şabat günü ekin tarlalarından geçiyordu, öğrencileri acıkmıştı ve başakları koparıp yemeye başladılar. Ama Ferisiler görerek ona dediler, İşte senin öğrencilerin Şabat gününde yapmak yasak olan şeyi yapıyorlar. O ise onlara şöyle dedi: Davidin kendisi ve yanındakiler acıktığında ne yaptığını okumadınız mı? Tanrının evine nasıl girdi ve sunum ekmeklerini yedi ki, bunları yemek ona mümkün değildi, ne de onunla birlikte olanlara, sadece rahiplere mümkündü? Ya yasada okumadınız mı ki Sebt günlerinde rahipler tapınakta

Sebt gününü ihlal ederler ve suçsuz olurlar? Ama ben size derim ki burada tapınaktan daha büyük olan vardır. Eğer merhamet isterim, kurban değil, bunun ne olduğunu bilseydiniz, suçsuzları mahkum etmezsiniz. Çünkü insanoğlu şabatın da efendisidir.

Ve oradan ayrılarak onların cemaatine geldi. Ve işte orada eli kuru bir adam vardı, ve ona sordular, diyerek: Sebt günlerinde iyileştirmek caiz midir? ki onu suçlasınlar. O ama onlara dedi ki, Hanginiz bir koyunu olan adam olacak ki, eğer bu şabat günü bir çukura düşerse, onu tutup kaldırmayacak mı? O halde insan koyundan ne kadar farklıdır; böylece şabat günlerinde iyi yapmak caizdir. O zaman adama diyor: Elini uzat. Ve uzattı ve diğeri gibi sağlıklı bir şekilde iyileştirildi. Ferisiler dışarı çıktıktan sonra, onu yok etmek amacıyla ona karşı konsey topladılar. İsa bunu öğrenince oradan ayrıldı ve birçok kalabalık ona tabi oldu ve onların hepsini iyileştirdi. Ve onları azarladı ki onu açığa çıkarmasınlar. İşaya peygamber aracılığıyla söylenmiş olan söz yerine gelsin diye İşte benim kulumdur, onu seçtim, benim sevgilim, ona ruhum hoşnut oldu, ruhumu onun üzerine koyacağım ve hükmü uluslara bildirecek. Kavga etmeyecek ve bağırmayacak, sokaklarda kimse onun sesini işitmeyecek. Ezilmiş kamışı kırmayacak ve için için yanan fitili söndürmeyecek, adaleti zafere ulaştırana kadar. ve onun ismine milletler umut edecek

O zaman ona cin çarpmış, kör ve dilsiz biri getirildi ve onu iyileştirdi, öyle ki kör ve dilsiz olan konuşabildi ve görebildi. Ve tüm kalabalıklar şaşırıyorlardı ve diyorlardı: Bu, Davudun oğlu

Mesih değil mi? Ama Ferisiler duyarak dediler ki, bu, şeytanları ancak şeytanların hükümdarı Beelzebul ile kovmaktadır. İsa onların düşüncelerini bilerek onlara dedi: Kendi içinde bölünmüş her krallık harap olur ve kendi içinde bölünmüş her şehir ya da ev ayakta kalamaz. Ve eğer şeytan şeytanı kovuyorsa, kendi kendine bölünmüştür; öyleyse onun krallığı nasıl ayakta duracak? Ve eğer ben şeytanları Beelzebul ile kovuyorsam, sizin oğullarınız kiminle kovacaklar? Bu yüzden onlar sizin yargıçlarınız olacaklar. Eğer ben Tanrının Ruhu ile şeytanları kovuyorsam, o halde Tanrının krallığı üzerinize ulaşmıştır. Ya da biri, önce güçlü adamı bağlamadıkça, nasıl onun evine girip eşyalarını çalabilir? Ancak o zaman evini yağmalayacak. Benimle olmayan bana karşıdır, ve benimle toplamayan dağıtır.

Bu yüzden size söylüyorum, her günah ve küfür insanlara bağışlanacak, ama Ruha küfür insanlara bağışlanmayacak. Ve kim eğer İnsanoğluna karşı söz söylese, ona bağışlanacaktır, ama kim Kutsal Ruha karşı söylese, ona bağışlanmayacaktır, ne şimdiki çağda ne de gelecek olanda.

Ya ağacı güzel yapın ve meyvesini güzel yapın, ya da ağacı çürük yapın ve meyvesini çürük yapın, çünkü ağaç meyvesinden bilinir. Engerek yavruları, kötü olduğunuz halde nasıl iyi şeyler konuşabilirsiniz? Çünkü ağız kalbin bolluğundan konuşur. İyi adam iyi hazinesinden iyi şeyler çıkarır ve kötü adam kötü hazinesinden kötü şeyler çıkarır. Ama size söylüyorum ki, insanların konuşacağı her boş söz hakkında, yargı gününde

hesap verecekler. Çünkü kendi sözlerinle aklanacaksın ve kendi sözlerinle mahkum olacaksın.

O zaman yazıcılardan ve Ferisilerden bazıları cevap vererek dediler ki, Öğretmen, senden bir işaret görmek istiyoruz. Ama o, cevap vererek onlara dedi: Kötü ve zina eden nesil işaret arıyor ve ona hiçbir işaret verilmeyecek, ancak peygamber Yunusun işareti hariç. Tıpkı Yunus peygamberin büyük balığın karnında üç gün ve üç gece olduğu gibi, böylece İnsanoğlu da yerin kalbinde üç gün ve üç gece olacak. Ninovalı adamlar bu nesille birlikte yargıda kalkacaklar ve onu mahkum edecekler, çünkü Yunusun vaazına tövbe ettiler, ve işte burada Yunustan daha büyüğü var. Güney kraliçesi bu nesille birlikte yargıda kalkacak ve onu mahkum edecek, çünkü dünyanın uçlarından Süleymanın bilgeliğini dinlemek için geldi, ve işte burada Süleymandan daha büyüğü var.

Ne zaman kirli ruh insandan çıksa, susuz yerlerden geçer, dinlenme arar ve bulamaz. O zaman der ki, Çıktığım yerden evime döneceğim ve geldiğinde evi boş, süpürülmüş ve süslenmiş bulur. O zaman gider ve kendisinden daha kötü yedi başka ruhu yanına alır, ve içeri girerek orada otururlar, ve o adamın son hali ilkinden daha kötü olur. Böylece bu kötü nesle de olacaktır.

O hâlâ kalabalıklara konuşurken, işte annesi ve kardeşleri dışarıda durmuşlardı, ona konuşmak istiyorlardı. Ama biri ona dedi, İşte annen ve kardeşlerin dışarıda duruyorlar, seni görmek

istiyorlar. Ama o, kendisine söyleyene cevap vererek dedi: Benim annem kim ve benim kardeşlerim kimler? Ve elini öğrencilerine doğru uzatarak dedi, İşte benim annem ve benim kardeşlerim, Kim ki benim göklerdeki Babamın iradesini yaparsa, o benim erkek kardeşim, kızkardeşim ve annemdir.

13

O gün İsa evden çıkarak denizin yanında oturuyordu Ve ona doğru çok kalabalıklar toplandı, öyle ki o tekneye girerek oturdu, ve bütün kalabalık kıyıda duruyordu. Ve onlara benzetmelerle birçok şey söyleyerek konuştu: İşte, eken kişi ekmek için dışarı çıktı. Ve o ekerken, bazıları yolun kenarına düştü, ve kuşlar gelip onları yedi. Ama diğerleri taşlık yerlere düştü, orada çok toprağı yoktu, ve hemen filizlendi çünkü toprağın derinliği yoktu, Güneş doğduğunda yakıldı ve kökü olmadığı için kurudu. Diğerleri ise dikenlerin üzerine düştü ve dikenler çıkıp onları boğdu, Ama diğerleri iyi toprağa düştü ve meyve verdi; biri yüz, biri altmış, biri otuz. Kulakları olan işitsin.

Ve yaklaşan öğrenciler ona dediler: Neden onlara benzetmelerle konuşursun? O ise cevap vererek onlara dedi ki: Size göklerin krallığının gizemlerini bilmek verilmiştir, ama onlara verilmemiştir. Çünkü kim sahipse, ona verilecek ve bolluk içinde olacak, ama kim sahip değilse, sahip olduğu da ondan alınacaktır. Bu yüzden onlara benzetmelerle konuşuyorum ki, görerek görmesinler ve işiterek işitmesinler ve anlamasınlar.

Sakın geri dönmeyinler, ve sonra onlara Yeşayanın şöyle diyen kehaneti yerine gelecek: İşiterek işiteceksiniz ama anlamayacaksınız, ve görerek göreceksiniz ama görmeyeceksiniz, Çünkü bu halkın kalbi kalınlaştı, ve kulaklarıyla ağır işittiler, ve gözlerini kapadılar, olmasın ki gözleriyle görsünler ve kulaklarıyla işitseler ve kalpleriyle anlasalar ve dönsünler, ve ben onları iyileştireceğim.

Sizin gözleriniz mübarek, çünkü görüyorlar ve kulaklarınız mübarek, çünkü işitiyorlar. Amen, size gerçekten söylüyorum ki, birçok peygamber ve doğru kişi sizin gördüklerinizi görmeyi arzuladılar ama göremediler, ve sizin işittiklerinizi işitmeyi arzuladılar ama işitemediler.

Siz bu nedenle ekenin benzetmesini dinleyin. Krallığın sözünü işiten ve anlamayan herkesin kalbine ekilen tohumu, kötü olan gelir ve alır; bu, yol kenarına ekilmiş olandır. Kayalık yerlere ekilmiş olan ise, sözü işiten ve onu hemen sevinçle kabul eden kişidir. Ama kendisinde kökü yoktur, fakat geçicidir, söz yüzünden sıkıntı ya da zulüm olduğunda hemen tökezler. Ama dikenlerin arasına ekilmiş olan, bu sözü işiten kişidir; bu çağın endişesi ve zenginliğin aldatması sözü boğar ve meyvesiz olur. Ama iyi toprağa ekilmiş olan, bu, sözü işiten ve anlayan kişidir, ki gerçekten meyve verir ve yapar: biri yüz, biri altmış, biri otuz.

Başka bir mesel onlara koyarak dedi: Göklerin krallığı, tarlasına iyi tohum ekmiş bir adama benzetildi. İnsanlar uyurken düşmanı geldi ve tahılın ortasına yabancı otlar ekip gitti. Ne

zaman ot filizlenip meyve verdi, o zaman yabancı otlar da göründü. Ev sahibinin köleleri yaklaşıp ona dediler: Efendi, sen tarlana iyi tohum ekmedin mi? Öyleyse yabancı otlar nereden var? O ise onlara dedi: Düşman bir adam bunu yaptı. Köleler ise ona dediler: Öyleyse gidip onları toplamamızı ister misin? Ama o dedi ki, Hayır, belki yabancı otları toplarken onlarla birlikte buğdayı da koparabilirsiniz. Her ikisinin de hasada kadar birlikte büyümesine izin verin, ve hasat zamanında biçicilere söyleyeceğim, önce yabancı otları toplayın ve onları yakmak için demetler halinde bağlayın, ama tahılı benim ambarıma toplayın.

Onlara başka bir mesel anlattı ve dedi ki: Gökler krallığı, bir adamın alıp kendi tarlasına ektiği hardal tanesine benzer. O, gerçekten tüm tohumların en küçüğüdür, ama büyüdüğünde tüm sebzelerin en büyüğü olur ve ağaç haline gelir, öyle ki göğün kuşları gelip onun dallarında yuva yapar.

Onlara başka bir mesel anlattı: Gökler krallığı, bir kadının alıp üç ölçek una sakladığı ve tamamı mayalanana kadar beklediği mayaya benzer.

Bütün bu şeyleri İsa kalabalıklara benzetmelerle konuştu, ve onlara benzetme olmadan hiçbir şey konuşmazdı. Böylece peygamber aracılığıyla söylenmiş olan şey yerine getirilmiş olsun: Ağzımı benzetmelerle açacağım, dünyanın kuruluşundan beri gizlenmiş şeyleri söyleyeceğim.

O zaman kalabalıkları bırakarak evine geldi. Ve öğrencileri ona yaklaşıp dediler ki, Tarladaki yabancı otların benzetmesini bize açıkla. O ise cevap vererek onlara dedi: İyi tohumueken, insanoğludur. Tarla dünyadır, iyi tohum krallığın oğullarıdır, yabancı otlar ise kötünün oğullarıdır. Onları eken düşman şeytandır, hasat çağın sonudur ve biçiciler elçilerdir. Nasıl ki yabancı otlar toplanır ve ateşle yakılırsa, bu çağın sonunda da böyle olacak. İnsanoğlu elçilerini gönderecek ve onlar, krallığından tüm sürçme taşlarını ve kanunsuzluk yapanları toplayacaklar. Ve onları ateş fırınına atacaklar, orada ağlama ve diş gıcırdatma olacak. O zaman adil olanlar, babalarının krallığında güneş gibi parlayacaklar. Duymak için kulakları olan duysun.

Yine göklerin krallığı, tarlada gizlenmiş hazineye benzer; onu bulan adam onu gizledi ve sevincinden gidip sahip olduğu her şeyi sattı ve o tarlayı satın aldı.

Yine gökler krallığı, güzel inciler arayan tüccar bir insana benzer. Kim değerli bir inci bulmuştu, gitti ve sahip olduğu her şeyi sattı ve onu satın aldı.

Yine göklerin krallığı, denize atılmış ve her türden toplamış ağa benzer, Dolduğu zaman onu kıyıya çıkararak oturup iyileri kaplara topladılar, çürükleri ise dışarı attılar. Çağın sonunda böyle olacak. Elçiler çıkacak ve kötülerini adil olanların ortasından ayıracaklar. Ve onları ateş fırınına atacaklar, orada ağlama ve diş gıcırdatma olacak. İsa onlara söyler: Bütün

bunları anladınız mı? Ona derler ki: Evet, Efendimiz. O ama onlara dedi ki, bu yüzden göklerin krallığına eğitilmiş olan her bilgin, hazinesinden yeni ve eski şeyleri çıkaran bir ev efendisine benzer.

İsa bu benzetmeleri bitirdiğinde oradan ayrıldı. Ve kendi vatanına gelip onları kendi cemaatlerinde öğretiyordu, öyle ki onlar şaşırıyorlardı ve diyorlardı, Bu bilgelik ve bu güçler buna nereden? Bu, marangozun oğlu değil mi? Onun annesi Meryem denilmiyor mu ve kardeşleri Yakup, Yoses, Simun ve Yahuda değil mi? Ve onun kız kardeşleri hepsi yanımızda değil mi? O halde bunun bütün bunları nereden var? Ve ona gücendiler. Ama İsa onlara dedi ki: Bir peygamber ancak kendi vatanında ve kendi evinde onursuz olur. Ve orada onların imansızlığı yüzünden çok mucize yapmadı.

14

O zamanda tetrark Hirodes, İsanın şöhretini duydu. Ve onun hizmetkârlarına dedi: Bu, Vaftizci Yuhannadır; o ölülerden dirildi ve bu yüzden güçler onda çalışıyor. Zira Hirodes, kardeşi Philippusun karısı Hirodyas yüzünden Johnu ele geçirip onu bağladı ve hapse koydu. Çünkü Yuhanna ona diyordu: Onu almana izin verilmez. Ve onu öldürmek istediği halde kalabalıktan korktu, çünkü onu peygamber gibi tutuyorlardı. Hirodesin doğum günü kutlaması yapılırken, Hirodiyanın kızı ortada dans etti ve Hirodesin hoşuna gitti. Bunun üzerine yemin

ederek ona isteyeceği Şeyi vereceğine s  z verdi. O ise, annesi tarafından kışkırtılarak, Bana burada bir tabak   zerinde Vaftizci Yuhannanın başını ver diyor. Ve kral   z  ld  , ama yeminleri ve sofradaki konukları y  z  nden verilmesini emretti. Ve (birini) g  ndererek Yuhannanın başını hapishanede kesti. Ve onun başı bir tabak   zerine getirildi ve kıza verildi, ve o annesine getirdi. Ve yaklaşan   ğrencileri cesedi aldılar ve onu g  md  ler, ve gelerek İsa'ya bildirdiler.

İsa bunu işitince oradan bir tekneyle ıssız bir yere tek başına   ekildi ve kalabalıklar bunu duyunca Şehirlerden yaya olarak ona tabi oldular. Ve dışarı   ıkan İsa   ok kalabalık g  rd   ve onlara merhamet etti ve onların hastalarını iyileştirdi. Akşam olduğunda,   ğrencileri ona yaklaşarak dediler ki: Burası ıssız bir yer ve vakit zaten ge ti, kalabalıkları salıver ki k  ylere gidip kendilerine yiyecek satın alsınlar. Ama İsa onlara dedi, Gitmeye ihtiya ları yok, siz onlara yemek verin. Onlar ona dediler ki, Burada beş ekmek ve iki balıktan başka bir Őeyimiz yok. O ise dedi: Onları bana buraya getirin. Ve kalabalıklara otların   zerine uzanmalarını emrettikten sonra, beş ekmek ve iki balığı alıp g  ğe bakarak kutsadı ve kırarak ekmekleri   ğrencilere verdi,   ğrenciler de kalabalıklara verdi. Ve hepsi yedi ve doyd   ve par  alardan artakalanı on iki dolu sepet topladılar. Yemek yiyenler ise kadınlar ve   ocuklar hari  yaklaşık beş bin erkekti.

Ve İsa, kalabalıkları g  ndermesine kadar,   ğrencilerini hemen tekneye binmeye ve karşı kıyıya   ne ge meye zorladı. Ve kalabalıkları salıverdikten sonra, dua etmek i in dağa tek başına

çıktı. Akşam olduğunda orada yalnızdı. Ama gemi zaten denizin ortasındaydı ve dalgalar tarafından sıkıntı çekiyordu, çünkü rüzgar karşıdan esiyordu. Ama gecenin dördüncü nöbetinde İsa, denizin üzerinde yürüyerek onlara doğru gitti. Ve öğrenciler onu denizin üzerinde yürürken görünce rahatsız oldular, Hayalet diye söyleyerek, ve korkudan bağırdılar. Ama İsa hemen onlara konuştu ve şöyle dedi: Cesur olun, benim, korkmayın. Petrus ona cevap vererek dedi ki: Efendim, eğer sen isen, bana suların üzerinde sana doğru gelmemi emret. O ise Gel dedi. Ve Petrus gemiden inip İsaya doğru gelmek için suların üzerinde yürüdü. Güçlü rüzgarı görünce korktu ve batmaya başlayarak bağırdı, Rab, beni kurtar. Ama İsa hemen elini uzatarak onu tuttu ve ona dedi: Ey az imanlı, neden şüphe ettin? Ve onlar tekneye bindiklerinde rüzgar durdu. Teknede olanlar gelip ona tapındılar ve Gerçekten Tanrının oğlusun dediler.

Ve karşıya geçtikten sonra Gennesaret topraklarına geldiler. Ve o yerin adamları onu tanıyınca, o bütün çevre bölgeye haber gönderdiler ve ona kötü durumda olan herkesi getirdiler Ve ona yalvarıyorlardı ki, giysisinin saçağına bile sadece dokunabilsinler, ve dokunmuş olan herkes kurtarıldı.

15

O zaman Kudüsten gelen din alimleri ve Ferisiler İsaya yaklaşarak şöyle dediler, Senin öğrencilerin neden yaşlıların geleneğini ihlal ediyorlar? Çünkü ekmek yedikleri zaman

ellerini yıkamıyorlar. O ama cevap vererek onlara dedi: Neden siz de Tanrının emrini kendi geleneğiniz yüzünden ihlal ediyorsunuz? Çünkü Tanrı emretti ve dedi ki, babana ve annene saygı göster, ve babasına ya da annesine kötü söz söyleyen ölümle ölsün. Ama siz diyorsunuz ki, kim babasına veya annesine benden faydalanacağı şey armağandır derse, ve babasını veya annesini onurlandırmasın, ve sizin geleneğiniz yüzünden Tanrının emrini geçersiz kıldınız. İkiyüzlüler, İşaya sizin hakkınızda iyi peygamberlik etti, şöyle diyerek: Bu halk bana ağızlarıyla yaklaşır ve dudaklarıyla beni onurlandırır, ama kalpleri benden uzaktır. Ama bana boşuna tapınıyorlar, insanların emirlerini öğreti olarak öğreterek.

Ve kalabalığı çağırarak onlara dedi: Duyun ve anlayın, Ağza giren insan kirletmez, ama ağızdan çıkan, işte bu insanı kirletir. O zaman yaklaşan öğrencileri ona dediler: Biliyor musun ki Ferisiler bu sözü işitince gücendiler? Ama o cevap vererek dedi ki, benim göksel Babamın ekmediği her ekim kökünden sökülecektir. Onları bırakın, körlerin kör rehberleridir; kör eğer köre rehberlik ederse, ikisi de çukura düşecektir. Petrus cevap vererek ona dedi, bize bu meseli açıkla. Ama İsa dedi ki, Hâlâ siz de mi anlayırsınız? Henüz anlamıyor musunuz ki ağza giren her şey karına gider ve helaya atılır? Ama ağızdan çıkanlar kalpten gelir ve işte onlar insanı kirletir. Çünkü kötü düşünceler, cinayetler, zinalar, fuhuşlar, hırsızlıklar, yalan tanıklıklar ve küfürler kalpten çıkar. Bunlar insanı kirleten şeylerdir, ama yıkanmamış ellerle yemek yemek insanı kirletmez.

Ve İsa oradan çıkıp Sur ve Sayda bölgelerine çekildi. Ve işte, o sınırlardan çıkmış olan Kenanlı bir kadın ona haykırarak dedi: Bana merhamet et, Rab, Davutun oğlu; kızım kötü bir şekilde cin çarpmış. O ama ona bir söz cevap vermedi. Ve öğrencileri yaklaşarak ona şöyle diyerek istekte bulundular: Onu gönder, çünkü arkamızdan bağılıyor. O ama cevap vererek dedi: Ben sadece İsrail evinin kaybolmuş koyunlarına gönderildim. O ama gelince ona secde etti ve Efendim, bana yardım et dedi. O ama cevap vererek dedi ki, çocukların ekmeğini alıp küçük köpeklerle atmak güzel değildir. O ise dedi, Evet, Efendi, çünkü küçük köpekler de efendilerinin masasından düşen kırıntılardan yer. O zaman İsa ona cevap vererek dedi: Ey kadın, senin imanın büyüktür, sana istediğin gibi olsun. Ve o andan itibaren kızı iyileştirildi.

Ve İsa oradan ayrılarak Celile Denizinin yanına geldi ve dağa çıkarak orada oturdu. Ve ona, yanlarında topal, kör, sağır, sakat ve daha birçok başkalarını getiren büyük kalabalıklar yaklaştı ve onları İsanın ayaklarının yanına bıraktılar ve o onları iyileştirdi. Öyle ki kalabalıklar, sağırların işittiğini, dilsizlerin konuştuğunu, sakatların sağlıklı olduğunu, topalların yürüdüğünü ve körlerin gördüğünü görünce hayrete düştüler ve İsrailin Tanrısını yücelttiler.

İsa, öğrencilerini çağırarak dedi ki: Kalabalığa merhamet ediyorum, çünkü üç gündür benimle kalıyorlar ve yiyecek bir şeyleri yok. Onları aç göndermek istemiyorum, yoksa yolda bitkin düşerler. Ve onun öğrencileri ona derler ki, Nereden bize

ıssızlıkta bu kadar çok ekmek ki bu kadar çok kalabalığı doyuralım? İsa onlara, Kaç ekmeğiniz var? diye sorar. Onlar ise, Yedi ekmek ve birkaç küçük balık dediler. Ve kalabalıklara toprak üzerine uzanmalarını emretti. Ve yedi ekmeği ve balıkları alıp şükrettikten sonra kırdı ve kendi öğrencilerine verdi, öğrenciler de kalabalıklara verdi. Ve hepsi yedi ve doydular, ve parçaların kalanından yedi dolu sepet kaldırdılar. Yiyen erkekler ise kadınlar ve çocuklar hariç dört bin kişiydi. Ve kalabalıkları gönderdikten sonra gemiye bindi ve Magdalanın sınırlarına geldi.

16

Ve yaklaşan Ferisiler ve Sadukiler, sınayarak ondan gökten bir işaret göstermesini istediler. O ama cevap vererek onlara dedi: Akşam olduğunda diyorsunuz ki, Güzel hava olacak, çünkü gökyüzü kırmızıdır. Ve sabah, Bugün fırtına olacak dersiniz, çünkü gök kızarıp kasvetlidir. Ey ikiyüzlüler, göğün görünüşünü yorumlamasını biliyorsunuz ama zamanların belirtilerini anlayamıyor musunuz? Kötü ve zina eden nesil işaret arıyor, ve ona Yunus peygamberin işaretinden başka hiçbir işaret verilmeyecek. Ve onları bırakarak gitti.

Ve onun öğrencileri karşı tarafa geldiklerinde ekmek almayı unuttular. Ama İsa onlara dedi, Görün ve Ferisilerin ve Sadukîlerin mayasından dikkat edin. Onlar ise kendi aralarında, Ekmek almadık diyerek tartışıyorlardı. Ama İsa bunu bilerek

onlara dedi: Kendi aranızda ne tartışıyorsunuz, ey az imanlılar? Ekmek almadığınız için mi? Henüz anlamıyor musunuz, beş bin kişinin beş ekmeğini ve kaç sepet aldığınızı hatırlamıyor musunuz? Dört bin kişiye verilen yedi ekmeği ve kaç sepet topladığınızı da mı hatırlamıyorsunuz? Nasıl anlamıyorsunuz ki size ekmek hakkında değil, Ferisilerin ve Sadukîlerin mayasından sakınmanızı söyledim? O zaman anladılar ki, ekmeğin mayasından değil, ama Ferisiler ve Sadukîlerin öğretisinden sakınmayı söylemişti.

İsa, Filipusun Sezariye bölgelerine geldiğinde, öğrencilerine soruyordu: İnsanlar, İnsanoğlunun kim olduğunu söylerler benim hakkımda? Onlar ise dediler: Kimileri Vaftizci Yuhanna, kimileri İlyas, kimileri de Yeremya ya da peygamberlerden biri. Onlara söyler, Ama siz benim kim olduğumu söylersiniz? Simon Petrus cevap vererek dedi ki, sen yaşayan Tanrının oğlu Mesih'sin. Ve cevap veren İsa ona dedi: Mübareksin Simon Bar-yona, çünkü et ve kan bunu sana açığa çıkarmadı, ama göklerdeki babam. Ve ben de sana söylerim ki sen Petrussun, ve bu kayanın üzerine benim topluluğumu inşa edeceğim, ve Hadesin kapıları ona galip gelemeyecek. Ve sana göklerin krallığının anahtarlarını vereceğim, ve yeryüzünde ne bağlarsan göklerde bağlanmış olacak, ve yeryüzünde ne çözersen göklerde çözülmüş olacak. O zaman öğrencilerine, kendisinin İsa Mesih olduğunu hiç kimseye söylememeleri için emretti.

O zamandan itibaren İsa, öğrencilerine Kudüse gitmesi,

ihtiyarlardan, başkâhinlerden ve yazıcılardan çok acı çekmesi, öldürülmesi ve üçüncü günde diriltilmesi gerektiğini göstermeye başladı. Ve Petrus onu bir kenara alarak ona azarlamaya başladı, diyerek: Sana merhamet olsun, Efendi, bu sana asla olmayacak. O ama dönerek Petrusa dedi: Git arkama şeytan, benim tökezleme taşımsın, çünkü Tanrının işlerini değil, insanların işlerini düşünüyorsun.

O zaman İsa, öğrencilerine dedi ki: Eğer biri benim ardımdan gelmek istiyorsa, kendini inkâr etsin, haçını kaldırsın ve beni takip etsin. Kim ruhunu kurtarmak isterse, onu kaybedecek; kim ise benim uğruma ruhunu kaybederse, onu bulacak. Çünkü insan tüm dünyayı kazanır ama ruhunu kaybederse ne faydası olur? Ya da insan ruhu karşılığında ne verecek? Çünkü İnsanoğlu, Babasının ihtişamıyla ve melekleriyle birlikte gelmek üzeredir ve o zaman herkese kendi eylemine göre karşılık verecektir. Amen, size söylüyorum, burada duranlardan bazıları vardır ki, onlar insanoğlunun kendi krallığında geldiğini görene kadar ölümü tatmayacaklar.

17

Ve altı gün sonra İsa, Petrusu, Yakupu ve onun kardeşi Yuhannayı yanına alır ve onları yüksek bir dağa tek başlarına çıkarır. Ve onların önünde dönüştürüldü ve yüzü güneş gibi parladı, giysileri ise ışık gibi beyaz oldu. Ve işte Musa ve İlyas, onunla konuşarak onlara göründüler. Petrus cevap vererek

İsaya dedi ki, Rab, burada olmamız ne güzel; eğer istersen, burada üç çadır kuralım: biri sana, biri Musaya ve biri de İlyasa. O hâlâ konuşurken, parlak bir bulut onları gölgeledi ve buluttan bir ses şöyle dedi: Bu benim sevgili oğlumdur, ondan hoşnudum, onu dinleyin. Ve öğrenciler bunu duyunca yüzüstü düştüler ve çok korktular. Ve İsa yaklaşarak onlara dokundu ve dedi ki, Kalkın ve korkmayın. Gözlerini kaldırdıklarında ise, İsadan başka kimseyi görmediler. Ve onlar dağdan inerken, İsa onlara emretti ve dedi ki, hiç kimseye bu görümü söylemeyin, ta ki İnsanoğlu ölülerden dirilene kadar. Ve onun öğrencileri ona sordular, söyleyerek: Öyleyse din bilginleri neden İlyasın önce gelmesi gerektiğini söylerler? Ama İsa onlara cevap vererek şöyle dedi: İlyas gerçekten önce gelir ve her şeyi eski haline getirir. Ben size söylüyorum ki İlyas zaten geldi ve onu tanımadılar, ama ona istedikleri kadar yaptılar, böylece insanoğlu da onlar tarafından acı çekecek. O zaman öğrenciler, onlara Vaftizci Yahya hakkında söylediğini anladılar.

Ve onlar kalabalığa geldiklerinde, bir adam ona yaklaştı, diz çökerek ve söyleyerek, Rab, oğluma merhamet et, çünkü sara nöbeti geçiriyor ve çok acı çekiyor; zira sık sık ateşe düşüyor ve sık sık suya düşüyor. Ve onu senin öğrencilerine getirdim, ama onu iyileştiremediler. Cevap veren İsa dedi ki, ey imansız ve sapkın nesil, ne zamana kadar sizinle olacağım; ne zamana kadar size katlanacağım; onu bana buraya getirin. Ve İsa ona azarladı ve cin ondan çıktı ve hizmetçi o saatten iyileştirildi. O zaman öğrenciler İsaya tek başına yaklaşarak dediler ki: Neden biz onu kovamadık? Ama İsa onlara dedi: Sizin imansızlığınız

yüzünden. Gerçekten size söylüyorum, eğer hardal tanesi kadar imanınız olursa, bu dağa buradan oraya taşın diyeceksiniz ve taşınacak, ve size hiçbir şey imkansız olmayacak. Ancak bu tür, yalnızca dua ve oruçla çıkar.

Onlar Celileye dönerken İsa onlara dedi: İnsanoğlu insanların ellerine teslim edilecektir. Ve onu öldürecekler ve üçüncü gün dirilecek. Ve çok üzüldüler.

Onlar Kapernauma geldiklerinde, iki dragma vergi toplayanlar Petrusa yaklaşıp dediler, Sizin öğretmeniniz iki dragma vergisini ödemiyor mu? Söyler, Evet. Ve eve girdiğinde, İsa onu önceden karşıladı ve dedi, Sana ne görünüyor, Simon? Dünyanın kralları kimlerden vergi veya haraç alırlar? Kendi oğullarından mı yoksa yabancılardan mı? Petrus ona, Başkalarından der. İsa ona, Öyleyse oğullar özgürdür dedi. Ama onları gücendirmeyelim diye, denize git, olta iğnesini at ve ilk çıkan balığı al, ağzını açınca bir stater bulacaksın, onu alıp benim ve senin yerine onlara ver.

18

O saatte öğrenciler İsaya gelerek dediler ki: Peki göklerin krallığında en büyük olan kimdir? Ve İsa bir çocuğu çağırarak onu onların ortasına koydu ve dedi, Gerçekten size söylüyorum, eğer dönüp çocuklar gibi olmazsanız, asla göklerin krallığına giremezsiniz. Kim ki kendini bu çocuk gibi alçaltırsa, işte

göklerin krallığında en büyük olan budur. Ve kim böyle bir çocuğu benim adım üzerine alırsa, beni alır Ama bana inanan bu küçüklerden birini tökezleten kimse için, eşek değirmen taşının boynuna asılması ve denizin derinliklerinde batırılması daha iyi olur. Vay dünyaya tökezleme taşlarından, çünkü tökezleme taşlarının gelmesi zorunludur, fakat vay o adama ki tökezleme taşı onun aracılığıyla gelir. Eğer elin ya da ayağın seni günaha düşürüyorsa, onları kes ve kendinden at, çünkü hayata total ya da sakat girmek, iki elin ya da iki ayağın olup ebedi ateşe atılmaktan daha iyidir. Eğer gözün seni günaha düşürürse, onu söküp çıkar ve kendinden at; tek gözlü olarak hayata girmek senin için daha iyidir, iki göze sahip olarak ateş cehennemine atılmaktan. Dikkat edin, şu küçüklerden birini hor görmeyesiniz, çünkü size söylüyorum ki onların melekleri göklerde her zaman benim göklerdeki Babamın yüzünü görürler. Çünkü insanoğlu kaybolan(ı) kurtarmak için geldi.

Size ne görünüyor; eğer bir adamın yüz koyunu olursa ve onlardan biri kaybolursa, doksan dokuzunu dağlarda bırakarak, gidip kaybolan olanı aramaz mı? Ve eğer onu bulmayı başarırsa, gerçekten size söylerim ki, yolunu kaybetmemiş doksan dokuz tanesinden daha çok onun için sevinir. Göklerdeki Babanızın önünde isteği, bu küçüklerden birinin yok olması değildir.

Eğer kardeşin sana karşı günah işlerse, git ve onu yalnız seninle onun arasında azarla; eğer seni dinlerse, kardeşini kazanmış oldun. Eğer ama dinlemezse, yanına al seninle birlikte bir veya iki kişi daha, ki iki ya da üç tanığın ağzı üzerine her söz

kurulabilsin. Eğer onları dinlemezse, topluluğa söyle; eğer topluluğu da dinlemezse, senin için tıpkı yabancı ve vergi toplayıcı gibi olsun. Gerçekten size söylüyorum, yeryüzünde ne bağlarsanız gökte de bağlanmış olacak ve yeryüzünde ne çözerseniz gökte de çözülmüş olacaktır. Yine size gerçekten söylüyorum ki, eğer sizden iki kişi yeryüzünde herhangi bir şey hakkında anlaşılırsa, ne isterlerse göklerdeki Babamdan onlara verilecektir. Zira iki ya da üç kişi benim adıma toplanmış olduğu yerde, ben de onların ortasında varım.

O zaman Petrus ona yaklaşarak dedi: Efendi, kardeşim bana karşı kaç kere günah işlerse onu bağışlayayım? Yedi kereye kadar mı? İsa ona şöyle der: Sana yedi kez kadar değil, yetmiş kez yedi kadar derim.

Bu nedenle göklerin krallığı, köleleriyle hesaplaşmak isteyen bir krala benzetildi. O hesaplaşmaya başladığında, ona on bin talant borcu olan bir borçlu getirildi. Ama geri ödeyecek parası olmadığından, efendisi onun satılmasını, karısının ve çocuklarının ve sahip olduğu her şeyin satılmasını ve borcun ödenmesini emretti. Düşen köle ona tapınarak dedi ki: Efendim, bana karşı sabırlı ol ve her şeyi sana geri ödeyeceğim. O kölenin efendisi merhamet duyarak onu serbest bıraktı ve borcunu bağışladı. Ama o köle dışarı çıktıktan sonra, kendisine yüz dinar borçlu olan arkadaş kölelerinden birini buldu ve onu yakalayarak boğuyordu, Eğer bir şey borçluysan bana geri öde diyerek. Bu yüzden arkadaş kölesi onun ayaklarına düşerek ona yalvarıyordu, diyerek: Bana karşı sabırlı ol ve sana geri

ödeyeceğim. O ama istemedi, fakat gidip onu hapse attı, borçlu olduğunu geri ödeyene kadar.

Onun arkadaş köleleri olanları gördükten sonra çok üzüldüler ve geldikten sonra efendilerine olan her şeyi açıkladılar. O zaman efendisi onu çağırarak ona dedi: Kötü köle, sen bana yalvardığın için tüm o borcu sana bağışladım. Sen de arkadaş kölen olan kişiye merhamet etmen gerekmez miydi, tıpkı benim sana merhamet ettiğim gibi? Ve efendisi öfkelenerek onu, kendisine borçlu olduğu her şeyi geri ödeyene kadar işkencecilere teslim etti. Eğer her biriniz kardeşinin suçlarını kalpten bağışlamazsanız, göksel Babam da size böyle yapacaktır.

19

İsa bu sözleri bitirdiğinde Celileden ayrıldı ve Ürdünün ötesindeki Yahudiye sınırlarına geldi. Ve kalabalıklar ona çokça takip ettiler ve onları orada iyileştirdi. Ve Ferisiler ona yaklaştılar, onu test ederek ve ona söyleyerek: Bir adamın karısını her sebepten dolayı boşaması mümkün müdür? O ama cevap vererek onlara dedi: Başlangıçtan beri onları erkek ve dişi yapanı okumadınız mı? ve dedi, Bunun için insan babasını ve annesini terk edecek ve karısına bağlanacak, ve ikisi bir beden olacaklar. Öyle ki artık iki değiller, ama bir ettirler. O halde Tanrının birleştirdiğini insan ayırmasın. Ona şöyle derler: Öyleyse Musa neden boşanma belgesi vermeyi ve onu boşamayı emretti? Onlara şöyle söyler: Musa, sizin yürek sertliğiniz

yüzünden kadınlarınızı boşamanıza izin verdi, ama başlangıçtan beri böyle olmamıştır. Ama size şunu söylüyorum ki, kim zina dışında karısını boşar ve başka bir kadınla evlenirse zina eder, ve boşanmış kadınla evlenen de zina eder. Öğrencileri ona derler ki, eğer adamın kadınla ilişkisinin nedeni böyleyse, evlenmek faydalı değildir. O ama onlara dedi ki: Herkes bu sözü kabul etmez, ancak kendilerine verilmiş olanlardır. Zira anne karnından böyle doğan hadımlar vardır. Ve insanlar tarafından hadım edilen hadımlar vardır, ve göklerin krallığı için kendilerini hadım eden hadımlar vardır. Bunu kabul edebilen kabul etsin.

O zaman ona çocuklar getirildi ki, onlara ellerini koysun ve dua etsin, ama öğrenciler onları azarladılar. Ama İsa dedi: Çocukları bırakın ve onların bana gelmesini engellemeyin, çünkü göklerin krallığı böylelerininindir. Ve ellerini onların üzerine koyduktan sonra oradan gitti.

Ve işte biri ona yaklaşarak dedi: İyi öğretmen, sonsuz hayata sahip olmak için ne iyi şey yapmalıyım? O ama ona dedi ki, Beni neden iyi diyorsun? Tanrıdan başka kimse iyi değildir. Eğer hayata girmek istiyorsan, emirleri tut. Ona, Hangi türden? diye sorar; İsa ise şöyle dedi: Öldürmeyeceksin, zina etmeyeceksin, çalmayacaksın, yalan tanıklık etmeyeceksin, Babayı ve anneyi onurlandır ve komşunu kendin gibi seveceksin. Genç adam ona der ki, Bütün bunları gençliğimden beri korudum, hâlâ neyi eksik ediyorum? İsa ona dedi ki, eğer mükemmel olmak istiyorsan, git mallarını sat ve fakirlere ver, ve gökte hazinen

olacak, ve gel beni takip et. Genç adam bu sözü duyunca üzümlere gitti, çünkü çok mülkü vardı. İsa öğrencilerine dedi ki, gerçekten size söylüyorum, zengin bir kişi göklerin krallığına zorlukla girecek. Yine size söylüyorum, bir devenin iğne deliğinden geçmesi, zengin bir adamın Tanrının krallığına girmesinden daha kolaydır. Ama onun öğrencileri işittiklerinde son derece şaşırdılar ve O halde kim kurtulabilir? diyorlardı. İsa onlara baktıktan sonra dedi ki, insanlar için bu imkansızdır, ama Tanrı için her şey mümkündür. O zaman Petrus cevap vererek ona dedi: İşte biz her şeyi bıraktık ve sana tabi olduk, o halde bize ne olacak? Ama İsa onlara dedi: Gerçekten size söylüyorum ki, yenilenme zamanında, İnsanoğlu kendi görkemli tahtına oturduğunda, beni takip etmiş olan sizler de on iki taht üzerinde oturup İsrailin on iki kabilesini yargılayacaksınız. Ve her kim benim adım uğruna evleri veya kardeşleri veya kız kardeşleri veya babasını veya annesini veya karısını veya çocuklarını veya tarlalarını bıraktıysa, yüz kat alacak ve sonsuz hayatı miras alacaktır. Ama birinci olanların çoğu sonuncu olacak ve sonuncular birinci olacak.

20

Çünkü göklerin krallığı, sabah erkenden bağına işçi kiralamak için çıkan bir ev sahibine benzer. Ve işçilerle günlük bir denarius karşılığında anlaştıktan sonra, onları kendi bağına gönderdi. Ve üçüncü saat civarında dışarı çıkarak, pazaryerinde boş duran diğerlerini gördü. Ve onlara dedi: Siz de bağa gidin ve

size adil olan ne ise vereceğim. Ama onlar gittiler. Altıncı ve dokuzuncu saatte yine dışarı çıkarak aynı şekilde yaptı. On birinci saatte dışarı çıkarak boş duran başkalarını buldu ve onlara der ki: Neden burada bütün gün boş duruyorsunuz? Ona Çünkü kimse bizi kiralamadı derler. Onlara Gidin, siz de bağa ve ne adılse onu alacaksınız der. Akşam olduğunda, bağın efendisi yöneticisine der ki, işçileri çağır ve onlara ücretlerini ver, sonunculardan başlayarak ilklere kadar. Ve on birinci saatte gelenler, her biri bir denarius aldılar. İlk gelenler daha fazla alacaklarını düşündüler, ama onlar da birer denarius aldılar. Ama aldıktan sonra ev efendisine karşı mırıldanıyorlardı Bunlar, son gelenler bir saat çalıştılar ve sen onları, günün yükünü ve sıcağını taşımış olan bizlere eşit yaptın diyerek. Ama o, onlardan birine cevap vererek dedi: Arkadaş, sana haksızlık etmiyorum. Benimle bir denarius için anlaşmadın mı? Seninkini al ve git; ama ben bu sonuncuya da sana verdiğim gibi vermek istiyorum. Ya da benim mallarımla istediğimi yapmam bana izin verilmiş değil mi? Gözün kötü mü çünkü ben iyiyim? Böylece sonuncular ilk olacaklar ve ilkler sonuncu olacaklar, çünkü çağrılmışlar çoktur ama seçilmişler azdır.

Ve İsa Kudüse giderken on iki öğrencisini yolda bir kenara alarak onlara dedi Bakın, biz Kudüse gidiyoruz ve insanoğlu baş rahiplere ve yazıcılara teslim edilecek ve onu ölüme mahkum edecekler. Ve onu uluslara teslim edecekler, alay etsinler, kamçilasınlar ve çarmıha gersinler diye, ve üçüncü günde dirilecek.

O zaman Zebedinin oğullarının annesi, oğullarıyla birlikte ona yaklaştı, secde ederek ondan bir şey istedi. O ama ona dedi, Ne istiyorsun? Ona diyor, Söyle ki benim bu iki oğlum senin krallığında biri senin sağında, biri senin solunda otursunlar. İsa cevap verdi ama dedi, ne istediğinizi bilmiyorsunuz. Ben içmek üzere olduğum kâseyi içebilir misiniz, ya da ben vaftiz edildiğim vaftizle vaftiz edilebilir misiniz? Ona dediler ki, yapabiliriz. Ve onlara söyler: Gerçekten benim kupamı içeceksiniz ve ben vaftiz edildiğim vaftizle vaftiz edileceksiniz, ama benim sağımda ve solumda oturmak benim vermem değildir, ancak benim Babam tarafından kimler için hazırlanmışsa onlarındır. Ve on kişi duyunca, iki kardeş hakkında kızdılar. İsa onları yanına çağırarak dedi ki, biliyorsunuz ki ulusların hükümdarları onlara efendilik ediyor ve büyükleri onlar üzerinde otorite kullanıyor. Sizin aranızda böyle olmayacak; ama kim sizin aranızda büyük olmak isterse, sizin hizmetkârınız olacak. Ve kim sizin aranızda birinci olmak isterse, sizin köleniz olacaktır. Tıpkı insanoğlunun hizmet edilmek için değil, ama hizmet etmek ve ruhunu çocukların yerine fidiye olarak vermek için geldiği gibi.

Ve onlar Erihadan çıkarken, büyük bir kalabalık onu takip etti. Ve işte, yolun yanında oturan iki kör, İsanın geçtiğini işitince bağırdılar ve dediler ki: Bize merhamet et, Efendi, Davutun oğlu. Ama kalabalık onları susturmaları için azarladı, fakat onlar daha yüksek sesle bağırarak dediler ki, Bize merhamet et, Rab, Davutun Oğlu. Ve İsa durarak onları çağırdı ve dedi: Sizin için ne yapmamı istiyorsunuz? Ona şöyle söylerler: Efendimiz, gözlerimiz açılsın. Merhamet duyan İsa onların gözlerine

dokundu ve hemen onların gözleri görmeye başladı ve onu takip ettiler.

21

Ve Kudüse yaklaştıklarında Beytfaciye, Zeytin Dağına geldiklerinde, İsa iki öğrenci gönderdi Onlara şöyle dedi: Karşınızdaki köye gidin ve hemen bağlanmış bir eşek ve onunla birlikte bir sığa bulacaksınız, çözerek bana getirin. Ve eğer biri size bir şey söylerse, Rabbin onlara ihtiyacı var diyeceksiniz ve hemen onları geri gönderecektir. Bütün bunlar, peygamber tarafından söylenmiş olan yerine getirilsin diye olmuştur Siyon kızına söyleyin: İşte senin kralın sana geliyor, alçakgönüllü ve bir eşeğe, yük hayvanının yavrusu olan sıpaya binmiş olarak.

Öğrenciler gittiler ve İsanın onlara emrettiği gibi yaptılar. Eşeği ve tayı getirdiler, onların üzerine giysilerini koydular ve üzerine oturdu. En büyük kalabalık kendi giysilerini yola serdi, diğerleri ise ağaçlardan dallar kesip yola seriyordu. Ama önden giden ve arkadan takip eden kalabalıklar bağırarak diyorlardı: Hoşana Davudun Oğluna! Mübarek olsun Rabbin adıyla gelen! Hoşana yücelerde!

Ve o Kudüse girdiğinde, bütün şehir sarsıldı ve Bu kim? diye sordu. Ama kalabalıklar diyorlardı ki, bu, Celilenin Nasıra'sından peygamber İsadır.

Ve İsa, Tanrının tapınağına girdi ve tapınakta satanların ve satın alanların hepsini dışarı attı, para değıştiricilerin masalarını devirdi ve güvercin satanların sandalyelerini devirdi. Ve onlara der ki: Yazılmıştır, benim evim dua evi olarak çağrılacaktır, ama siz onu haydutların mağarası yaptınız.

Ve topallar ve körler tapınakta ona yaklaştılar ve onları iyileştirdi. Ama baş rahipler ve yazıcılar yaptığı harikaları ve tapınakta bağırın ve Davudun oğluna hoşanna söyleyen çocukları görmüş olarak kızdılar Ve ona dediler: Bunların ne söylediklerini duyuyor musun? İsa ise onlara dedi: Evet, hiç okumadınız mı ki bebeklerin ve emzirenlerin ağzından övgü hazırladım? Ve onları bırakarak şehrin dışına, Beytanyaya çıktı ve orada konaklandı.

Sabah şehre dönerken acıktı. Ve yol üzerinde bir incir ağacı görerek onun üzerine geldi, ve onda yapraklardan başka hiçbir şey bulamadı, ve ona dedi, artık senden sonsuza dek meyve olmasın. Ve incir ağacı hemen kurudu. Ve öğrenciler bunu görünce hayret ederek, İncir ağacı nasıl hemen kurudu? dediler. İsa onlara cevap vererek dedi ki: Gerçekten size söylüyorum, eğer imana sahip olur ve şüphe etmezseniz, sadece incir ağacına olanı yapmakla kalmaz, hatta bu dağa Kaldırıl ve denize atıl dersiniz, olacaktır. Ve duada inanarak ne isterseniz, hepsini alacaksınız.

Ve o kutsal yere geldiğinde, öğretirken ona halkın başkâhinleri ve yaşlıları yaklaştılar, söyleyerek: Hangi yetkiyle bunları

yapıyorsun ve kim sana bu yetkiyi verdi? İsa onlara cevap verdi ve dedi ki, ben de size bir söz soracağım, eğer onu bana söylerseniz, ben de size hangi yetkiyle bunları yaptığımı söyleyeceğim. Yahyanın vaftizi nereden geliyordu, gökten mi yoksa insanlardan mı? Onlar ise kendi aralarında akıl yürüterek şöyle diyorlardı: Eğer gökten dersek, bize Öyleyse neden ona inanmadınız? diyecek. Ama eğer insanlardan diyelim, kalabalıktan korkuyoruz, çünkü hepsi Yuhannayı peygamber olarak kabul ediyor. Ve İsaya cevap vererek dediler ki, Bilmiyoruz. O da onlara dedi ki, Ben de size hangi yetkiyle bunları yaptığımı söylemiyorum.

Peki size ne görünüyor? Bir adamın iki çocuğu vardı ve birincisine yaklaşıp dedi ki: Çocuğum, bugün git benim bağımda çalış. O ise cevap vererek İstemiyorum dedi, ama sonra pişman olup gitti. Ve ikinciye yaklaşıp aynı şekilde dedi. O ise cevap vererek dedi: Ben, efendim ama gitmedi. İkisinden hangisi babanın iradesini yerine getirdi? Ona diyorlar ki, ilki. İsa onlara diyor ki, gerçekten size söylüyorum ki vergi toplayıcıları ve fahişeler Tanrının krallığına sizden önce giriyorlar. Çünkü Yuhanna adalet yolunda size geldi ve ona inanmadınız, ama vergi toplayıcılar ve fahişeler ona inandılar, siz ise gördükten sonra tövbe etmediniz ve ona inanmadınız.

Başka bir mesel dinleyin. Bir ev efendisi vardı ki, bağ dikti ve etrafına çit koydu ve içinde şarap sıkma yeri kazdı ve kule inşa etti ve onu çiftçilere kiraya verdi ve yolculuğa çıktı. Ama meyvelerin zamanı yaklaştığında, kölelerini çiftçilere

meyvelerini almak için gönderdi. Ve çiftçiler onun kölelerini alarak kimini dövdüler, kimini öldürdüler, kimini de taşladılar. Yine ilklerden daha çok sayıda başka köleler gönderdi ve onlara da aynı şekilde yaptılar. Ama sonra onlara oğlunu göndererek dedi ki, oğluma saygı gösterecekler. Ama çiftçiler oğlu gördükten sonra kendi aralarında dediler: Bu mirasçıdır, gelin onu öldürelim ve mirasını ele geçirelim. Ve onu alıp bağın dışına attılar ve öldürdüler. Ne zaman bağın efendisi gelirse, o çiftçilere ne yapacak? Ona şöyle derler: Kötüleri kötü bir şekilde yok edecek ve bağı, meyvelerini zamanında kendisine verecek olan başka çiftçilere kiralayacak. İsa onlara söyler: Hiçbir zaman yazılarda okumadınız mı, inşa edenlerin reddettiği taş, bu köşe başı oldu, Rabden bu oldu ve bizim gözlerimizde harikadır?

Bu yüzden size şunu söylüyorum: Tanrının krallığı sizden alınacak ve onun meyvelerini veren ulusa verilecektir. Ve bu taş üzerine düşen parçalanacak, ama o kimin üzerine düşerse, onu dağıtacak. Ve baş rahipler ve Ferisiler onun mesellerini duyduklarında, onların hakkında söylediğini bildiler. Ve onu yakalamak isteyenler kalabalıklardan korktular, çünkü onu bir peygamber olarak görüyorlardı.

22

Ve İsa tekrar cevap vererek onlara benzetmelerle söyledi, Gökler krallığı, oğlu için düğün yapan bir krala benzetildi. Ve kölelerini gönderdi, düğünlere çağrılmış olanları çağırmak için, ve onlar

gelmek istemediler. Yine başka köleleri göndererek dedi ki, davetlilere söyleyin, işte ziyafetimi hazırladım, boğalarım ve besili hayvanlarım kesildi, ve her şey hazır, gelin düğüne. Ama onlar ihmal ederek gittiler; biri kendi tarlasına, diğeri ise ticaretine. Geri kalanlar ise onun kölelerini yakalayıp hakaret ettiler ve öldürdüler. O kral bunu işitince öfkelenildi ve ordularını göndererek o katilleri yok etti ve onların şehrini yaktı. O zaman kölelerine der: Düğün gerçekten hazır, ama davet edilenler layık değildi. Öyleyse yolların kavşaklarına gidin ve kaç kişi bulursanız düğüne çağırın. Ve o köleler yollara çıkarak buldukları herkesi, kötülerini ve iyilerini topladılar ve düğün sofrası yaslanmış olanlarla doldu. Kral, misafirleri seyretmek için girdiğinde, orada düğün elbisesi giymemiş bir adam gördü. Ve ona der ki: Arkadaş, düğün elbisesine sahip olmadan buraya nasıl girdin? O ise susturuldu. O zaman kral hizmetkârlara dedi: Onun ayaklarını ve ellerini bağlayarak onu kaldırın ve dış karanlığa atın, orada ağlama ve dış gıcırdatma olacak. Zira davetliler çoktur, ama seçilmişler azdır.

O zaman Ferisiler gidip danıştılar ki onu sözle tuzağa düşürsünler. Ve onların öğrencilerini Hirodyalılarla birlikte ona gönderiyorlar, diyerek: Öğretmen, biliyoruz ki sen gerçeksinsin ve Tanrının yolunu gerçekte öğretiyorsun, ve sana hiçbir şey önemli değildir, çünkü insanların yüzüne bakmazsın, O halde bize söyle, sana ne gibi görünüyor? Sezara vergi vermek caiz midir, değil midir? Ama İsa onların kötülüğünü bilmiş olarak dedi, Beni niçin sınırıyorsunuz, ikiyüzlüler? Bana vergi parasını gösterin. Onlar da ona bir denarius getirdiler. Ve onlara, Bu

resim ve yazıt kimin? diye sorar. Ona Sezarın derler. O zaman onlara şöyle der: Öyleyse Sezarın olan şeyleri Sezara, Tanrının olan şeyleri de Tanrıya verin. Ve duydukları zaman hayret ettiler ve onu bırakıp gittiler.

O gün ona, diriliş olmadığını söyleyen Sadukiler geldi ve ona sordular. Diyerek ki, Öğretmen, Musa dedi ki, eğer biri çocuk sahibi olmadan ölürse, kardeşi onun karısıyla evlenecek ve kardeşi için soy kaldıracak. Aramızda yedi kardeş vardı ve ilki evlenip öldü ve tohumu olmadığı için karısını kardeşine bıraktı. Benzer şekilde ikinci ve üçüncü de, yediye kadar. Sonra hepsinden sonra kadın da öldü. Dirilişte yedi kişiden hangisinin karısı olacak? Çünkü hepsi onunla evlendi. İsa cevap vererek onlara dedi: Aldanıyorsunuz, çünkü ne yazıları biliyorsunuz ne de Tanrının gücünü. Zira dirilişte ne evlenirler ne de evlendirilirler, ama gökteki Tanrının elçileri gibidirler. Ama ölümlerin dirilişi hakkında, size Tanrı tarafından söyleneni okumadınız mı? Ben İbrahimin Tanrısı ve İshakın Tanrısı ve Yakupun Tanrısıyım; Tanrı ölümlerin Tanrısı değil, ama yaşayanların Tanrısıdır. Ve kalabalıklar onun öğretisini duyduklarında şaşırıyorlardı.

Ferisiler, onun Sadukileri susturduğunu duyunca, bir araya toplandılar. Ve onlardan biri, bir hukuk uzmanı, onu test ederek sordu ve dedi Öğretmenim, kanunda hangi emir büyüktür? Ama İsa ona dedi ki, Rabbin olan Tanrını bütün kalbin ve bütün ruhun ve bütün aklınla seveceksin. Bu, birinci ve büyük emirdir. İkincisi ise buna benzerdir: Komşunu kendin gibi seveceksin.

Bütün yasa ve peygamberler bu iki emir üzerine dayanır.

Ferisiler toplanmışken İsa onlara sordu Mesih hakkında size ne görünüyor? Kimin oğludur? diye sorarak. Ona Davutun diye cevap veriyorlar. Onlara şöyle söyler: Öyleyse Davud, Ruhta onu nasıl Efendi diye çağırır, derken: Rab benim Rabbime dedi: Sağımda otur, düşmanlarını ayaklarının altına serene kadar.

Eğer Davud onu Rab diye çağırıyorsa, o nasıl onun oğlu olur?

Ve hiç kimse ona bir söz ile cevap veremedi, ne de o günden sonra artık kimse ona soru sormaya cesaret edemedi.

23

O zaman İsa, kalabalıklara ve öğrencilerine konuştu. Söyleyerek: Musanın koltuğu üzerine yazıcılar ve Ferisiler oturdular. Bunun için, eğer size korumak için ne söylerlerse hepsini koruyun ve yapın, ama onların işlerine göre yapmayın, çünkü söylerler ve yapmazlar. Çünkü ağır ve taşınması zor yükler bağlarlar ve insanların omuzları üzerine koyarlar, ama kendi parmaklarıyla onları hareket ettirmek istemezler. Ama onların tüm işlerini insanlara görünmek için yapıyorlar. Çünkü muska kutularını genişletiyorlar ve giysilerinin saçaklarını büyütüyorlar, Onlar ziyafetlerdeki şeref yerini ve cemaatlerdeki baş koltukları severler Ve çarşılardaki selamları ve insanlar tarafından rabbi rabbi diye çağrılmayı. Siz ama rabbi diye çağrılmayın, çünkü

sizin öğretmeniniz bir tanedir, o Mesih'tir, siz hepiniz ise kardeşlersiniz. Ve yeryüzünde kimseye babanız diye hitap etmeyin, çünkü Babanız birdir, O göklerde'dir. Ne de öğretmenler diye çağrılın, çünkü sizin öğretmeniniz birdir, o da Mesih'tir. Sizin aranızda daha büyük olan, sizin hizmetçiniz olacak. Kim kendini yükseltirse alçaltılacak ve kim kendini alçaltırsa yükseltilecek.

Vay halinize yazıcılar ve Ferisiler, sizi ikiyezlüler, çünkü dul kadınların evlerini yiyip bitiriyorsunuz ve bahane olarak uzun uzun dua ediyorsunuz, bu yüzden daha ağır yargı alacaksınız. Vay halinize, ey yazıcılar ve Ferisiler, sizi ikiyezlüler! Çünkü göklerin krallığını insanların önünde kapatıyorsunuz; siz zaten girmiyorsunuz, girenleri de girmelerine izin vermiyorsunuz. Vay halinize yazıcılar ve Ferisiler, sizi ikiyezlüler, çünkü bir mühtedi kazanmak için denizi ve karayı dolaşıyorsunuz, ve o mühtedi olduğunda, onu kendinizden iki kat daha fazla cehennem evladı yapıyorsunuz. Vay halinize, kör rehberler! Diyorsunuz ki: Kim tapınakta yemin ederse, bu hiçbir şey değildir; ama kim tapınağın altınında yemin ederse, borçludur. Aptallar ve körler! Hangisi daha büyüktür, altın mı yoksa altını kutsayan tapınak mı? Ve kim sunakta yemin ederse, bu hiçbir şeydir; ama kim onun üzerindeki hediyeye yemin ederse, borçludur. Aptallar ve körler, hangisi daha büyüktür: bağış mı yoksa bağışı kutsayan sunak mı? Sunakta yemin eden, hem sunağa hem de onun üzerindeki her şeye yemin etmiş olur. Ve tapınakta yemin eden, hem tapınağa hem de onda ikamet edene yemin etmiş olur Ve gökte yemin eden, Tanrının tahtına ve onun

üzerinde oturana yemin etmiş olur. Vay halinize yazıcılar ve Ferisiler, sizi ikiyüzlüler! Çünkü nane, dereotu ve kimyonun öşrünü veriyorsunuz, ama yasanın daha ağır olan şeylerini ihmal ettiniz: adaleti, merhameti ve imanı. Bunları yapmanız gerekirdi, ama onları da ihmal etmemeniz gerekirdi. Kör rehberler, sivrisineği süzgeçten geçirenler ama deveyi yutanlardır. Vay halinize yazıcılar ve Ferisiler, sizi ikiyüzlüler, çünkü bardağın ve çanağın dışını temizlersiniz, ama içleri yağma ve adaletsizlikle doludur. Kör Ferisi, önce bardağın ve çanağın içini temizle ki dışları da temiz olsun. Vay halinize yazıcılar ve Ferisiler, sizi ikiyüzlüler, çünkü kireçlenmiş mezarlara benzersiniz; bunlar dışarıdan güzel görünürler ama içeriden ölü kemikleri ve her türlü pislikle doludurlar. Böylece sizler de dışarıdan insanlara adil görünürsünüz, ama içeriden ikiyüzlülük ve yasadızlık ile dolusunuz. Vay halinize, ey yazıcılar ve Ferisiler, siz ikiyüzlüler, çünkü peygamberlerin mezarlarını inşa ediyor ve adil olanların anıtlarını süslüyorsunuz, Ve söylersiniz ki, Eğer atalarımızın günlerinde olsaydık, peygamberlerin kanına onların ortakları olmazdık. Böylece, peygamberleri öldürmüş olanların oğulları olduğunuza kendiniz tanıklık ediyorsunuz. Ve siz babalarınızın ölçüsünü doldurun. Yılanlar, engerek yavruları, cehennem yargısından nasıl kaçacaksınız? Bu yüzden işte ben size peygamberler, bilgiler ve din bilginleri gönderiyorum ve onlardan bazılarını öldüreceksiniz ve çarmıha gereceksiniz, ve onlardan bazılarını kendi sinagoglarınızda kırbaçlayacaksınız ve şehirden şehire kovacaksınız. Öyle ki, yeryüzünde dökülen bütün adil kan, adil Habilin kanından Berekya oğlu Zekerriyanın kanına kadar

üzerinize gelsin; onu tapınakla sunak arasında öldürdünüz. Gerçekten size söylüyorum ki, bunların hepsi bu neslin üzerine gelecek. Ey Kudüs, Kudüs, peygamberleri öldüren ve kendisine gönderilenleri taşıyan, kaç kez senin çocuklarını toplamayı arzuladım, tıpkı bir tavuğun civcivlerini kanatlarının altına toplaması gibi, ama siz istemediniz. İşte eviniz size ıssız bırakılıyor. Çünkü size söylüyorum, beni şu andan itibaren görmeyeceksiniz, Rabbin adıyla gelen kutsanmıştır diyene kadar.

24

Ve dışarı çıkan İsa tapınaktan gidiyordu, ve öğrencileri ona tapınağın binalarını göstermek için yaklaştılar. Ama İsa onlara dedi, Bütün bunları görmüyor musunuz? Gerçekten size söylüyorum, burada taş üstüne taş kalmayacak, hepsi yıkılacak. Ama o Zeytin Dağında otururken, öğrenciler ona tek başına yaklaşarak dediler ki, Bize söyle, bunlar ne zaman olacak ve senin gelişinin ve çağın tamamlanmasının işareti ne olacak? Ve İsa onlara cevap vererek dedi: Dikkat edin, kimse sizi saptırmasın. Çünkü birçokları benim adıma gelecekler, Ben Mesihim diyerek ve birçoklarını aldatacaklar. Siz savaşları ve savaş söylentilerini duymak üzere olacaksınız, ama telaşlanmayın, çünkü bunların hepsinin olması gereklidir, fakat son henüz değildir. Çünkü millet millete ve krallık krallığa karşı kalkacak, ve her yerde kıtlıklar, vebalar ve depremler olacak, Ama bütün bunlar doğum sancılarının başlangıcıdır. O zaman

sizi sıkıntıya teslim edecekler ve sizi öldürecekler, ve benim ismim sebebiyle bütün milletler tarafından nefret edilenler olacaksınız. Ve o zaman birçokları gücendirilecek, birbirlerini teslim edecekler ve birbirlerinden nefret edecekler. Ve birçok sahte peygamber ortaya çıkacak ve birçok kişiyi saptıracaklar. Ve kanunsuzluğun çoğalması nedeniyle, birçoklarının sevgisi soğuyacak. Ama sonuna kadar dayanan kurtulacaktır. Ve bu krallık müjdesi tüm dünyada bütün uluslara tanıklık olarak ilan edilecek, ve sonra son gelecek. Bu yüzden, ne zaman Daniel peygamber vasıtasıyla söylenmiş olan ıssızlığın iğrenç şeyini kutsal yerde duran görürseniz, okuyan anlasın. O zaman Yahudiyedeki insanlar dağlara kaçsınlar, Damın üzerinde olan, evinden eşyalarını almak için aşağı inmesin. Ve tarlada olan, giysilerini almak için geri dönmesin. Vay ama o günlerde hamile olanlara ve emzirenlere. Dua edin ki kaçsınız kışın ya da Şabatta olmasın. O zaman öyle büyük bir sıkıntı olacak ki, dünyanın başlangıcından şimdiye kadar böylesi olmamıştır ve olmayacaktır. Ve eğer o günler kısaltılmamış olsaydı, hiçbir beden kurtarılmış olmazdı, ama seçilmişler için o günler kısaltılacak. O zaman eğer biri size İşte burada Mesih veya Burada dese, inanmayın. Çünkü sahte mesihler ve sahte peygamberler ortaya çıkacaklar ve büyük işaretler ve mucizeler gösterecekler, böylece mümkünse seçilmişleri bile saptıracaklar. İşte size önceden söyledim. Eğer size İşte çöldedir deseler, dışarı çıkmayın; İşte iç odalardadır deseler, inanmayın. Tıpkı şimşegin doğudan çıkıp batıya kadar görüldüğü gibi, insanoğlunun gelişi de böyle olacak, Çünkü ceset nerede olursa, kartallar oraya toplanacaktır.

Hemen o günlerin sıkıntısından sonra güneş karartılacak ve ay ışığını vermeyecek, yıldızlar gökten düşecek ve göklerin güçleri sarsılacak.

Ve o zaman insanoğlunun işareti gökte görünecek, ve o zaman yeryüzünün bütün kabileleri yas tutacaklar ve insanoğlunun göğün bulutları üzerinde büyük güç ve şanla geldiğini görecekler. Ve meleklerini büyük boru sesiyle gönderecek, ve onlar seçilmişlerini dört rüzgardan, göklerin uçlarından uçlarına kadar toplayacaklar. İncir ağacından benzetmeyi öğrenin. Dalı yumuşak olduğunda ve yapraklar sürdüğünde, yazın yakın olduğunu bilirsiniz. Böylece siz de bunların hepsini gördüğünüz zaman, onun kapılarda yakın olduğunu bilin. Amen, size söylüyorum, bütün bunlar oluncaya kadar bu kuşak geçmeyecek. Gök ve yer geçip gidecek, ama benim sözlerim asla geçip gitmeyecek. O gün ve saat hakkında hiç kimse bilmez, göklerin habercileri de bilmez, yalnızca benim babam bilir. Tıpkı Nuhun günleri gibi, insanoğlunun gelişi de böyle olacak. Zira tıpkı tufandan önceki günlerde yiyor, içiyor, evleniyor ve evlendiriyorlardı, ta Nuhun gemiye girdiği güne kadar, Ve tufan gelip hepsini alana kadar bilmediler; insanoğlunun gelişi de böyle olacak. O zaman tarlada iki kişi olacak, biri alınacak ve biri bırakılacak Değirmende öğüten iki kadından biri alınır ve biri bırakılır. Uyanık olun bu nedenle, çünkü Rabbinizin hangi saatte geleceğini bilmiyorsunuz. O zaman şunu bilin ki, eğer ev efendisi hırsızın hangi nöbette geldiğini bilseydi, uyanık kalırdı ve evinin delinmesine izin vermezdi. Bu yüzden siz de hazır olun, çünkü insanoğlu düşünmediğiniz saatte gelir.

Peki kim o sadık ve akıllı köle ki, efendisi onu hizmetinin başına atadı, onlara zamanında besin versin diye? Kutlu o köledir ki efendisi geldiğinde onu böyle yaparken bulacaktır. Gerçekten size söylüyorum ki, onu bütün mallarının üzerine atayacak. Eğer o kötü köle kalbinde Efendim gelmekte gecikiyor derse, ve onun arkadaş kölelerini vurmaya başlar ve sarhoşlarla yer içer, O kölenin efendisi, onun beklemediği günde ve bilmediği saatte gelecektir. Ve onu ikiye bölecek ve onun payını ikiyüzlülerle birlikte yerleştirecek, orada ağlama ve diş gıcırdatma olacak.

25

O zaman göklerin krallığı, kandillerini alarak damadı karşılamaya çıkan on bakireye benzetilecek. Beş tanesi akıllıydı ve beş tanesi aptaldı. Akılsız olanlar, kendi meşalelerini almış olmalarına rağmen, yanlarında yağ almadılar. Ama akıllı olanlar, kandillerinin yanı sıra kaplarında yağ aldılar. Damat gecikince hepsi uyukladı ve uyudu. Ama gece yarısı bir çığlık koptu: İşte damat geliyor, onu karşılamaya çıkın! O zaman o bakire kızların hepsi kalktı ve kandillerini süslediler. Ahmaklar akıllılara dediler ki, bize yağınızdan verin, çünkü meşalelerimiz sönüyor. Akıllılar cevap vererek dediler ki: Sakın hem bize hem size yetmez; daha çok satanlara gidin ve kendiniz için satın alın. Onlar satın almaya giderken damat geldi ve hazır olanlar onunla birlikte düğüne girdiler, ve kapı kapatıldı. Sonra ise kalan bakireler de geliyorlar ve Efendimiz, efendimiz, bize aç diyorlar. Ama o cevap vererek dedi: Gerçekten size söylüyorum,

sizi tanımıyorum. Uyanık olun bu nedenle, çünkü İnsanoğlunun hangi gün ve saatte geleceğini bilmiyorsunuz.

Tıpkı seyahate çıkan bir adam kendi kölelerini çağırıp onlara mallarını teslim ettiği gibi Ve birine beş talant, diğerine iki, öbürüne bir verdi, her birine kendi gücüne göre, ve hemen yolculuğa çıktı. Giden ve beş talantı alan kişi onlarla çalıştı ve beş talant daha kazandı. Aynı şekilde iki talantı alan da iki talant daha kazandı. Ama bir tanesini alan gidip toprağı kazdı ve efendisinin gümüşünü sakladı. Ama çok zaman sonra, o kölelerin efendisi geliyor ve onlarla hesaplaşıyor. Ve beş talenti almış olan yaklaşıarak, başka beş talenti sundu ve dedi ki: Efendim, beş talenti bana teslim etmiştin, işte onların üzerine başka beş talenti kazandım. Efendisi ona dedi: Aferin, iyi ve sadık köle, az şey üzerinde sadık oldun, seni çok şey üzerine atayacağım, efendinin sevincine gir. Yaklaşan ve iki talenti almış olan da dedi ki: Efendim, iki talenti bana teslim ettin, bak, onların üzerine iki talent daha kazandım. Efendisi ona dedi: Aferin, iyi ve sadık köle, az şey üzerinde sadık oldun, çok şey üzerinde seni görevlendireceğim, efendinin sevincine gir. Yaklaşan ve tek yetenek almış olan da dedi ki: Efendim, seni tanıdım ki sen sert bir adamsın, ekmediğin yerde biçen ve saçmadığın yerden toplayan. Ve korkarak gidip senin talentini toprağı sakladım, işte seninki sende. Ama efendisi ona cevap vererek dedi: Kötü ve tembel köle, ekmediğim yerde biçtiğimi ve saçmadığım yerden topladığımı biliyordun. O hâlde senin benim gümüşümü bankerlere atman gerekirdi, ve ben geldiğimde benimkini faizi ile birlikte alırdım. O halde ondan talantı alın ve

on talanta sahip olana verin. Zira sahip olan herkese verilecektir ve bolluk içinde olacaktır, ama sahip olmayanın elindekiler de ondan alınacaktır. Ve o işe yaramaz köleyi dış karanlığa atın; orada ağlama ve dış gıcırdatma olacaktır.

Ne zaman insanoğlu bütün kutsal elçileriyle birlikte kendi ihtişamı içinde gelirse, o zaman kendi ihtişam tahtı üzerine oturacaktır. Ve bütün uluslar onun önünde toplanacak ve onları birbirlerinden ayıracak, tıpkı çobanın koyunları tekelerden ayırdığı gibi, Ve koyunları sağına, keçileri ise soluna kuracak. O zaman kral, sağ tarafındakilere diyecek: Gelin, Babamın kutsanmışları, dünyanın temelinden beri sizin için hazırlanmış olan krallığı miras alın. Çünkü acıktım ve bana yemek verdiniz, susadım ve bana içecek verdiniz, yabancı idim ve beni kabul ettiniz, Çıplaktım ve beni giydirdiniz, hasta oldum ve beni ziyaret ettiniz, hapishanede idim ve bana geldiniz. O zaman doğrular ona şöyle cevap verecekler: Efendimiz, seni ne zaman aç gördük de besledik, ya da susuz gördük de su verdik? Ne zaman seni yabancı olarak gördük ve yanımıza aldık, ya da çıplak olarak gördük ve giydirdik? Ama seni ne zaman hasta veya hapiste gördük ve sana geldik? Ve kral cevap vererek onlara diyecek ki: Gerçekten size söylüyorum, benim en küçük kardeşlerimden birine ne kadar yaptınız, bana yaptınız. O zaman solda olanlara da diyecek: Gidin benden, ey lanetlenenler, şeytana ve onun habercilerine hazırlanmış olan ebedi ateşe. Çünkü acıktım ve bana yemek vermediniz, susamıştım ve bana içecek vermediniz, Yabancıydım ve beni toplamadınız, çıplaktım ve beni giydirmediniz, zayıftım ve

hapisteydim ve beni ziyaret etmediniz. O zaman ona cevap verecekler ve kendileri şöyle diyecekler: Efendimiz, seni ne zaman aç, susuz, yabancı, çıplak, hasta veya hapiste gördük de sana hizmet etmedik? O zaman onlara şöyle cevap verecek: Amin, size söylüyorum, bunların en küçüklerinden birine yapmadığınız sürece, bana da yapmadınız. Ve bunlar sonsuz cezaya gidecekler, ama adil olanlar sonsuz hayata gidecekler.

26

Ve oldu ki İsa bütün bu sözleri bitirdiğinde, öğrencilerine şöyle dedi Biliyorsunuz ki iki gün sonra Paskalya oluyor ve İnsanoğlu çarmıha gerilmek üzere teslim ediliyor. O zaman baş rahipler, yazıcılar ve halkın yaşlıları, Kayafa denilen baş rahibin avlusunda toplandılar. Ve onlar İsayı hile ile yakalayıp öldürmek için birlikte danıştılar. Ama diyorlardı ki, bayramda olmasın, böylece halk arasında kargaşa çıkmasın.

İsa Beytanyada cüzzamlı Simonun evinde bulunduğunda, Çok değerli koku yağı alabaster tutan bir kadın ona yaklaştı ve yaslanmış olan onun başının üzerine döktü. Ama onun öğrencileri bunu gördükten sonra öfkelendiler ve şöyle dediler: Bu israf neye? Çünkü bu koku çok paraya satılabilir ve fakirlere verilebilirdi. Ama İsa bildiğinde onlara dedi, kadına neden zahmet veriyorsunuz; çünkü o bana güzel bir iş yaptı. Yoksulları her zaman kendinizle birlikte bulundurursunuz, ama beni her zaman bulundurmayacaksınız. Çünkü bu kadın bu kokuyu

benim bedenimin üzerine dökerek beni gömmeye hazırlamak için yaptı. Amen, size söylüyorum, bu müjde bütün dünyada nerede ilan edilirse, bu kadının yaptığı da onun anısına söylenecek.

O zaman on ikilerden biri olan, Yahuda İskariyot denilen kişi, baş rahiplere giderek dedi, Bana ne vermek istersiniz, ben de size onu teslim edeyim? Onlar da ona otuz gümüş verdiler. Ve o zamandan itibaren onu teslim etmek için fırsat arıyordu.

Mayasız ekmeklerin ilk gününde öğrenciler İsaya gelerek ona, Fısıh yemeğini yemen için nerede hazırlamamızı istersin? dediler. O ise dedi ki: Şehre gidin, falan kişiye gidin ve ona deyin ki, Öğretmen şöyle söylüyor: Benim vaktim yakındır, Hamursuz Bayramını öğrencilerimle birlikte senin yanında yapacağım. Ve öğrenciler, İsanın onlara emrettiği gibi yaptılar ve Fısıh bayramını hazırladılar. Akşam olunca, on iki ile sofrada uzanmıştı. Ve onlar yemek yerken dedi, Gerçekten size söylüyorum ki, sizden biri beni teslim edecek. Ve çok üzülerek, onlardan her biri ona söylemeye başladı: Ben değilim, değil mi Efendim? O ama cevap vererek dedi: Benimle birlikte çanağa elini daldıran, işte o beni teslim edecek. Gerçekten İnsanoğlu, onun hakkında yazıldığı gibi gider, ama vay haline o adamın ki onun aracılığıyla İnsanoğlu ihanete uğratılır; o adam hiç doğmamış olsaydı onun için daha iyi olurdu. Ama onu ele veren Yahuda cevap vererek dedi: Ben değilim ya, rabbi? Ona şöyle söylüyor: Sen söyledin. Onlar yemek yerken İsa ekmeği aldı ve şükrettikten sonra kırdı ve öğrencilere verdi ve dedi: Alın, yiyin,

bu benim bedenimdir. Ve kâseyi alıp şükrettikten sonra onlara verdi ve Bundan hepiniz için dedi. Çünkü bu benim yeni antlaşmanın kanımdır, birçokları için günahların bağışlanmasına dökülmektedir. Size söylerim ki, şu andan itibaren asmanın bu ürününden içmeyeceğim, ta o güne kadar, onu sizinle yeni olarak babamın krallığında içeceğim zaman.

Ve ilahiler söyledikten sonra Zeytinler Dağına çıktılar. O zaman İsa onlara söyler, Hepiniz bu gece benden ötürü tökezleyeceksiniz, çünkü yazılmıştır: Çobanı vuracağım ve sürünün koyunları dağıtılacak.

Ama ben dirildikten sonra sizden önce Celileye gideceğim. Petrus cevap vererek ona dedi: Eğer herkes senin yüzünden tökezlerse, ben asla tökezlemeyeceğim. İsa ona dedi: Amen, sana söylüyorum ki bu gece horoz ötmeden önce beni üç kez inkâr edeceksin. Petrus ona şöyle der: Seninle birlikte ölmem gerekse bile, seni asla inkâr etmeyeceğim. Benzer şekilde bütün öğrenciler de aynısını söylediler.

O zaman İsa onlarla birlikte Gethsemane denilen yere gelir ve öğrencilere söyler: Ben oraya gidip dua edene kadar burada oturun. Ve Petrusu ve Zebedinin iki oğlunu yanına alarak üzölmeye ve sıkıntı çekmeye başladı. O zaman İsa onlara der ki, Ruhum ölüme kadar çok üzgün, burada kalın ve benimle uyanık olun. Ve biraz ileri giderek yüzüstü düştü, dua ederek ve şöyle diyerek: Babam, eğer mümkünse, bu kâse benden geçsin, ancak benim istediğim gibi değil, senin istediğin gibi olsun. Ve

öğrencilere gelir ve onları uyurken bulur, ve Petrusa söyler: Böylece benimle bir saat uyanık kalmaya güçlü olamadınız mı? Uyanık olun ve dua edin ki ayartmaya girmeyesiniz; ruh gerçekten isteklidir ama beden zayıftır. Yine ikinci kez uzaklaşarak dua etti ve dedi: Babam, eğer bu kupa benden geçip gidemiyorsa, onu içmeden olmayacaksa, senin iraden olsun. Ve geldiğinde onları yeniden uyurken bulur, çünkü onların gözleri ağırlaşmıştı. Ve onları bırakarak tekrar gitti ve üçüncü kez aynı sözleri söyleyerek dua etti. O zaman öğrencilerine doğru gelir ve onlara şöyle der: Bundan sonra uyuyor ve dinleniyor musunuz? İşte saat yaklaştı ve insanoğlu günahkârların eline teslim ediliyor. Kalkın, gidelim; işte beni teslim eden yaklaştı.

Ve o hala konuşurken, işte on ikiden biri olan Yahuda geldi ve onunla birlikte halkın baş rahipleri ve yaşlılarından kılıçlar ve sopalarla büyük bir kalabalık vardı. Ama onu ele veren, onlara bir işaret verdi ve dedi ki: Kimi öpersem, odur, onu yakalayın. Ve hemen İsa'ya yaklaşarak, Selam, rabbi dedi ve onu öptü. Ama İsa ona, Arkadaş, bunun için mi buradasın? dedi. Sonra yaklaşp ellerini İsanın üzerine koydular ve onu yakaladılar. Ve işte İsa ile birlikte olanlardan biri elini uzatıp kılıcını çekti ve başrahibin kölesini vurup kulağını kesti. O zaman İsa ona der, Kılıcını yerine koy, çünkü kılıç alanların hepsi kılıçla ölecekler. Ya babamı şimdi çağıramayacağımı ve onun bana on iki lejyondan daha fazla haberci sağlayacağını mı sanıyorsun? O halde böyle olması gerektiğine dair yazılar nasıl yerine getirilsin? O saatte İsa kalabalıklara dedi: Bir haydutun üzerine gider gibi mi kılıçlar ve sopalarla çıktınız beni yakalamak için? Her gün

tapınakta size doğru oturarak öğretiyordum ve beni tutmadınız. Ama bütün bunlar, peygamberlerin yazıları yerine getirilsin diye oldu. O zaman bütün öğrenciler onu bırakarak kaçtılar.

İsayı ele geçirenler onu, din bilginleri ve ihtiyarların toplandığı yere, başkâhin Kayafaya götürdüler. Petrus ise onu uzaktan başpapazın avlusuna kadar takip ediyordu ve içeri girerek yardımcılarla birlikte oturdu, sonunu görmek için. Başkâhinler, yaşlılar ve bütün meclis, İsayı ölüme mahkûm etmek için Onun aleyhine yalancı tanıklık arıyorlardı. Ve bulamadılar, ve birçok yalancı şahit öne çıkmasına rağmen bulamadılar. Ancak daha sonra iki yalancı şahit öne çıktı. Dedim ki, bu kişi dedi ki, Tanrının tapınağını yıkabilirim ve üç gün içinde onu yeniden inşa edebilirim. Ve başrahip ayağa kalkarak ona dedi, Hiçbir şey cevap vermiyor musun? Bunlar senin aleyhine ne tanıklık ediyorlar? Ama İsa susuyordu. Ve başkâhin cevap vererek ona dedi: Seni yaşayan Tanrıya göre yemin ettiriyorum ki bize söyleyesin, eğer sen Tanrının oğlu Mesih isen. İsa ona der ki: Sen söyledin, ancak size söylüyorum, şu andan itibaren İnsanoğlunu göreceksiniz, gücün sağında oturan ve göğün bulutları üzerinde gelen. O zaman başrahip giysilerini yırttı ve dedi ki: Küfür etti, artık tanıklara ne ihtiyacımız var? İşte şimdi onun küfrünü duyduunuz. Ne size görünüyor? Onlar ise cevap vererek dediler, Ölüm cezasına layıktır. O zaman onun yüzüne tükürdüler ve onu vurdular, diğerleri ise onu tokatladı. Bize kehanette bulun, ey Mesih, sana vuran kimdir? diyerek.

Ama Petrus dışarıda avluda oturuyordu ve ona bir hizmetçi kız

yaklaşarak dedi, Sen de Celileli İsa ile birliktedin. O ama onların hepsinin önünde inkâr etti ve dedi ki, Ne dediğini bilmiyorum. Ama o kapıya çıktığında, başka biri onu gördü ve oradakilere Bu da Nasıralı İsa ile birlikteydi dedi. Ve yine yemin ederek o adamı tanımadığını inkar etti. Kısa bir süre sonra yaklaşan ayakta duranlar Petrusa dediler ki, gerçekten sen de onlardansın, çünkü konuşman seni açıkça belli ediyor. O zaman lanetlemeye başladı ve O adamı tanımıyorum diye yemin etti. Ve hemen horoz öttü. Ve Petrus, İsanın ona söylemiş olduğu sözü hatırladı ki horoz ötmeden önce üç kez beni inkâr edeceksin, ve dışarı çıkarak acı acı ağladı.

27

Sabah olduğunda, tüm baş rahipler ve halkın ileri gelenleri İsayı öldürmek için ona karşı karar aldılar Ve onu bağlayarak götürdüler ve onu vali Pontius Pilatusa teslim ettiler.

O zaman, onu teslim eden Yahuda, onun mahkum edildiğini görünce pişman oldu ve otuz gümüş parayı baş rahiplere ve yaşlılara geri verdi. Masum kanı teslim ederek günah işledim diyerek. Onlar ise Bize ne? Sen bilirsin dediler. Ve gümüş paraları tapınağa atarak çekildi ve gidip kendini astı. Ama baş rahipler gümüş paraları alarak dediler ki, Bunları hazineye atmak caiz değildir, çünkü kan bedelidir. Danışma yaparak, çömlekçinin tarlasını onlardan yabancıların gömülmesi için satın aldılar. Bu yüzden o tarla, bugüne kadar kan tarlası diye

adlandırıldı. O zaman Yeremya peygamber aracılığıyla söylenmiş olan söz yerine getirildi: Ve İsrail oğullarından fiyatlandırdıkları kişinin değeri olan otuz gümüş parayı aldılar, Ve onları çömlekçinin tarlasına verdiler, Rabbin bana emrettiği gibi.

İsa, valinin önünde durdu ve vali ona sordu, Sen Yahudilerin kralı mısın? İsa ona, Sen söylüyorsun dedi. Ve başkâhinler ve yaşlılar tarafından suçlanırken hiçbir şey cevap vermedi. O zaman Pilatus ona, Senin aleyhine kaç şey tanıklık ettiklerini duymuyor musun? der. Ve ona tek bir söz bile cevap vermedi, öyle ki vali son derece şaşırıldı. Bayrama göre lider, kalabalığın istediği bir tutuklunun serbest bırakılmasına alışkındı. Ama o zaman Barabbas denilen seçkin bir tutsağa sahiptiler. Onlar toplanmışken Pilatus onlara dedi: Sizin için kimi salıvereyim? Barabbası mı yoksa Mesih denilen İsayı mı? Çünkü onu kıskançlık yüzünden teslim ettiklerini biliyordu. O, yargı kürsüsünde otururken, karısı ona haber göndererek dedi ki: O adil adamla hiçbir işin olmasın, çünkü bugün rüyamda onun yüzünden çok acı çektim. Ama başkâhinler ve ihtiyarlar kalabalıkları ikna ettiler ki Barabbası istesinler, İsayı ise yok etsinler. Lider cevap vererek onlara dedi, İkisinden hangisini size salıvermemi istiyorsunuz? Onlar ise Barabbası dediler. Pilatus onlara der ki: Öyleyse Mesih denilen İsaya ne yapayım? Hepsi ona derler ki: Çarmıha gerilsin. Ama lider, Ne kötülük yaptı ki? dedi. Onlar ise aşırı şekilde bağırarak, Çarmıha gerilsin diyorlardı. Pilatus hiçbir şey fayda sağlamadığını, aksine daha çok kargaşa olduğunu görünce, su alarak ellerini kalabalığın

önünde yıkadı ve şöyle dedi: Bu adil adamın kanından masunum, siz göreceksiniz. Ve tüm halk cevap vererek dedi ki: Onun kanı bizim ve çocuklarımızın üzerine olsun. O zaman onlara Barabbası serbest bıraktı, ama İsayı kamçılattıktan sonra çarmıha gerilmesi için teslim etti.

O zaman liderin askerleri İsayı alarak praetoriuma götürdüler ve onun etrafına bütün kohortu topladılar. Ve onu soyduktan sonra ona kırmızı bir pelerin giydirdiler Ve dikenlerden bir taç ördükten sonra onun başının üzerine koydular ve onun sağ eline bir kamış verdiler, ve önünde diz çöktükten sonra ona alay ederek dediler ki: Sevinç olsun Yahudilerin kralı. Ve ona tükürüp kamışı alarak başına vuruyorlardı. Ve ona alay ettiklerinde, pelerini soyup kendi giysilerini giydirdiler ve onu çarmıha germek için götürdüler.

Dışarı çıkarlarken Kireneli bir adam buldular, adı Simondu, onu haçını kaldırsın diye zorla çalıştırdılar. Ve Golgotha denilen yere geldiklerinde ki bu, kafatası yeri olarak adlandırılır, Ona safra ile karıştırılmış sirke içmeleri için verdiler ve tattıktan sonra içmek istemedi. Onu çarmıha gerdikten sonra, kura atarak giysilerini aralarında bölüştüler. Ve oturanlar onu orada gözetiyorlardı. Ve onlar, onun başının üstüne yazılmış suçlamasını koydular: Bu, Yahudilerin Kralı İsadır. O zaman onunla birlikte iki haydut çarmıha gerilir, biri sağdan ve biri soldan. Ama yanından geçenler, başlarını sallayarak ona küfrediyorlardı. Ve şöyle diyerek: Tapınağı yıkan ve üç günde inşa eden, kendini kurtar! Eğer Tanrının Oğlu isen, haçtan in

aşağı! Benzer şekilde baş rahipler de yazıcılarla, yaşlılarla ve Ferisilerle birlikte alay ederek diyorlardı, Başkalarını kurtardı, kendisini kurtaramıyor; eğer İsrailin kralıysa, şimdi çarmıhtan aşağı insin ve ona inanacağız. Tanrıya güvenmiştir, kurtarsın şimdi onu, eğer onu istiyorsa, çünkü Tanrının oğluyum dedi. Onunla birlikte çarmıha gerilen haydutlar da onu aynı şekilde aşağılıyorlardı.

Altıncı saatten dokuzuncu saate kadar bütün yeryüzünde karanlık oldu. Dokuzuncu saatte İsa büyük bir sesle bağırarak dedi: Eli, eli, lama sabaktani; bu şu demektir: Tanrım, Tanrım, beni neden terk ettin? Orada duranlardan bazıları işittikten sonra, Bu, İlyası çağırıyor diyorlardı. Ve hemen onlardan biri koştu ve bir sünger aldı, sirke ile doldurdu ve kamaşa koyarak ona içirdi. Geri kalanlar ise Bırak, görelim, Elijah onu kurtarmaya geliyor mu? diyorlardı. Ama İsa yine büyük sesle bağırarak ruhunu bıraktı. Ve işte tapınağın perdesi yukarıdan aşağıya kadar ikiye yırtıldı, yer sarsıldı ve kayalar yarıldı. ve mezarlar açıldı ve uyumuş olan azizlerin birçok bedeni dirildi. Ve mezarlardan çıktıktan sonra, onun dirilişinden sonra kutsal şehre girdiler ve birçoklarına göründüler. Ama yüzbaşı ve onunla birlikte İsayı nöbet tutan adamlar, depremi ve olan olayları gördüklerinde çok korktular ve Gerçekten bu, Tanrının Oğluydu dediler. Orada uzaktan izleyen birçok kadın vardı, onlar İsayı Celileden takip etmişler ve ona hizmet ediyorlardı. İçlerinde Mecdelli Meryem, Yakub ve Yosenin annesi Meryem ve Zebedinin oğullarının annesi vardı.

Akşam olmuştu, Arimatheadan zengin bir adam geldi, adı Yusuftu, o da kendisi İsanın öğrencisi olmuştu. Bu, Pilatusa yaklaşıarak İsanın bedenini istedi. O zaman Pilatus bedenın verilmesini emretti. Ve Yusuf cesedi alarak onu temiz keten beze sardı. Ve onu, kayaya oyduğı yeni mezarına koydu ve mezarın kapısına büyük bir taş yuvarlayarak oradan ayrıldı. Orada Mecdelli Meryem ve diğeri Meryem vardı, mezarın karşısında oturuyorlardı.

Hazırlık gününden sonraki gün başkâhinler ve Ferisiler Pilatusun yanına toplandılar. Efendim, o aldaticının hâlâ hayattayken üç gün sonra diriltileceğim dediğini hatırladık. Öyleyse emret, mezarın üçüncü güne kadar güvenli kılınmasını, sakın onun öğrencileri gece gelip onu çalmasını ve halka ölülerden dirildi demesinler, ve son sapma ilkinden daha kötü olur. Pilatus onlara dedi: Muhafızınız var, gidin bildiğiniz şekilde güvenli hale getirin. Onlar ise giderek, taşı mühürleyerek mezarı nöbetçiyle birlikte güvence altına aldılar.

28

Şabat günlerinin geç saatlerinde, haftanın ilk gününe doğru şafak sökerken, Mecdelli Meryem ve diğeri Meryem mezarı görmek için geldiler. Ve işte büyük bir deprem oldu, çünkü Rabbin meleği gökten inip yaklaşıarak taşı kapıdan yuvarladı ve onun üzerinde oturuyordu. Onun görünüşü şimşek gibiydi ve giysisi kar gibi beyazdı. Onun korkusundan nöbet tutanlar

sarsıldılar ve ölümler gibi oldular. Ama melek kadınlara cevap vererek dedi ki, Siz korkmayın, çünkü çarmıha gerilmiş olan İsayı aradığınızı biliyorum, O burada değil, çünkü dediği gibi dirildi. Gelin, Rabbin yattığı yeri görün. Ve hızlıca gidip onun öğrencilerine söyleyin ki ölümlerden dirildi ve işte sizi Celileye götürmek için önden gidiyor, orada onu göreceksiniz; işte size söyledim. Ve mezardan hızlıca çıktıktan sonra, korku ve büyük sevinçle onun öğrencilerine bildirmek için koştular. Onlar onun öğrencilerine haber vermeye giderlerken, işte İsa onlara karşı çıktı ve Sevinin dedi. Onlar da yaklaşarak onun ayaklarını tuttular ve ona secde ettiler. O zaman İsa onlara diyor: Korkmayın, gidin kardeşlerime haber verin ki Celileye gitsinler, orada beni görecekler.

Onlar giderken, işte nöbetçilerden bazıları şehre gelip başkâhinlere olan her şeyi bildirdiler. Ve ihtiyarlarla birlikte toplanıp görüştükten sonra, askerlere yeterli miktarda gümüş vererek dediler ki, Söyleyin ki, onun öğrencileri gece gelip onu çaldılar, biz uyurken. Ve eğer bu vali tarafından duyulursa, biz onu ikna edeceğiz ve sizi kaygısız kılacağız. Onlar ise gümüş paraları alarak kendilerine öğretildiği gibi yaptılar. Ve bu söz Yahudiler arasında bugüne kadar yayıldı.

Ama on bir öğrenci Celileye gittiler, İsanın onlara tayin ettiği dağa. Ve onu gördüklerinde ona tapındılar, ama bazıları şüphe etti. Ve İsa yaklaşarak onlara diyerek konuştu: Bana gökte ve yeryüzünde tüm yetki verildi. Giderek tüm ulusları öğrenci yapın, onları Babanın ve Oğulun ve Kutsal Ruhun adına vaftiz

ederek, Onlara size emrettiğim her Şeyi korumayı 6đreterek, ve
işte ben sizinle birlikteyim b6t6n g6nler boyunca 6açın
tamamlanmasına kadar. Amin.

Çıkış

1

Bunlar, babaları Yakup ile birlikte Mısıra girmiş olan İsrail oğullarının adlarıdır; her biri bütün evidle girdi. Reuben, Simeon, Levi, Judah, Issachar, Zebulun, Benjamin, Dan ve Naftali, Gad ve Aşer. Yusuf ise Mısırdıydı ve Yakuptan gelen bütün canlar yetmiş beşti. Yusuf öldü ve onun bütün kardeşleri ve o neslin tamamı öldü. İsrailin oğulları büyüdüler ve çoğaldılar ve sayıca çok oldular ve son derece güçlendiler; toprak ise onları çoğalttı. Mısır üzerine Yusufu tanımayan başka bir kral ortaya çıktı. Ulusuna dedi ki, işte İsrail oğullarının soyu büyük bir çokluktur ve bizden daha güçlüdür. Gelin öyleyse onlara karşı kurnazca davranalım, olmasın ki çoğalsınlar ve ne zaman bize bir savaş olursa, bunlar da düşmanlara katılacaklar ve bize karşı savaştıktan sonra topraktan çıkıp gidecekler. Ve onlara işlerin gözetmenlerini atadı ki, onları işlerde eziyet etsinler. Ve Firavun için tahkim edilmiş şehirler inşa ettiler: hem Peithoyu, hem Ramsesi, hem de Güneş şehri olan Onu. Ama onları ne kadar ezdikçe, o kadar daha çok çoğalıyorlardı ve son

derece güçleniyorlardı, ve Mısırlılar İsrailin oğullarından tiksiniyorlardı. Ve Mısırlılar, İsrail oğullarını zorla ezdi. Ve onların hayatını sert işlerde, çamurla ve tuğla yapımında, ve ovalardaki tüm işlerde acı çektirerek, bütün bu işlerde onları zorla köleleştiriyorlardı.

Ve Mısırlıların kralı İbranilerin ebelerine dedi, birinin ismi Şifra ve ikincinin ismi Pua, Ve dedi ki: İbrani kadınlara ebelik yaptığınızda ve onlar doğum yapmak üzere olduklarında, eğer erkek ise onu öldürün, ama eğer dişi ise onu koruyun. Ebeler Tanrıdan korktular ve Mısır kralının onlara emrettiği gibi yapmadılar ve erkek çocukları canlı tuttular. Mısır kralı ebeleri çağırdı ve onlara dedi ki, neden bu şeyi yaptınız ve erkek çocukları hayatta tuttunuz? Ebeler Firavuna dediler ki, İbrani kadınlar Mısırlı kadınlar gibi değildir, çünkü ebeler onlara varmadan önce doğururlar ve doğurdular. Tanrı ebelere iyilik yaptı ve halk çoğaldı ve son derece güçlendi. Ebeler Tanrıdan korktukları için kendilerine evler yaptılar. Firavun bütün halkına emrederek dedi ki: İbranilere doğan her erkek çocuğu ırmağa atın ve her kız çocuğunu hayatta tutun.

2

Levi kabilesinden biri vardı ve Levi kızlarından birini aldı. Ve rahmine aldı ve bir erkek çocuk doğurdu, onu zarif görünce ise, onu üç ay sakladılar. Fakat onu daha fazla gizleyemediklerinden, annesi onun için bir sepet aldı ve onu zift ile sıvadı ve çocuğu

onun içine koydu ve onu nehrin kenarındaki bataklığa yerleştirdi. Ve onun kız kardeşi uzaktan izliyordu, ona ne olacağını öğrenmek için.

Firavunun kızı nehirde yıkanmak için indi ve hizmetçileri nehir kenarında yürüyorlardı. Bataklıktaki sepeti görünce hizmetçisini göndererek onu aldı. Açtığında sepette ağlayan bir çocuk görür ve Firavunun kızı ona acıdı ve dedi, bu İbranilerin çocuklarından. Ve onun kız kardeşi Firavunun kızına dedi: İster misin sana İbranilerden emziren bir kadın çağırayım ve o sana bu çocuğu emzirecek? Firavunun kızı dedi ki, git; genç kadın gidip çocuğun annesini çağırdı. Firavunun kızı ona dedi ki, bu çocuğu benim için koru ve benim için onu emzir, ben de sana ücretini vereceğim, kadın çocuğu aldı ve onu emzirdi. Çocuk büyütöldükten sonra, onu Firavunun kızına getirdi ve o, ona oğul oldu. Kız onun ismini Musa koydu, Onu sudan çektim diyerek.

O çok günlerde büyümüş olan Musa, kardeşleri İsrail oğullarına doğru çıktı ve onların emeğini gözlemleyince, bir Mısırlı adamın kendi kardeşlerinden, İsrail oğullarından bir İbraniyi dövdüğünü görür. Etrafına baktıktan sonra burada ve orada hiç kimseyi görmeyince, Mısırlıyı vurduktan sonra onu kumun içine sakladı. İkinci gün dışarı çıktığında, kavga eden iki İbrani adam görür ve haksızlık yapana, Neden komşunu vuruyorsun? der. O ama dedi: Kim seni üzerimize yönetici ve yargıç atadı? Yoksa sen de beni öldürmek mi istiyorsun, dün o Mısırlıyı öldürdüğün gibi? Musa ise korktu ve dedi: Demek bu söz böyle açığa çıkmış.

Firavun bu sözü duydu ve Musayı öldürmeyi aradı. Musa, Firavunun yüzünden çekildi ve Midyan topraklarında oturdu; Midyan topraklarına gelmiş ve kuyunun üzerine oturdu. Midian rahibinin yedi kızı vardı; bunlar babaları Jethronun koyunlarını otlatıyorlardı. Geldiklerinde ise babaları Jethronun koyunlarını sulamak için havuzları doldurana kadar su çekiyorlardı. Çobanlar geldi ve onları kovdular, ama Musa ayağa kalkarak onları kurtardı, onlar için su çekti ve koyunlarını sulattı. Onların babası Raguele geldiler, o da onlara, Neden bugün gelmekte acele ettiniz? dedi. Onlar dediler ki, Mısırlı bir adam bizi çobanlardan kurtardı ve bize su çekti ve koyunlarımızı sulattı. O ama kızlarına dedi: Nerede o? Niçin adamı bıraktınız? Öyleyse onu çağırın ki ekmek yesin. Musa o adamın yanında yerleşti ve o, kızı Sipporayı Musaya eş olarak verdi. Rahmine almış olan kadın bir oğul doğurdu ve Musa onun adını Gerşom koydu, şöyle diyerek: Çünkü ben yabancı bir ülkede garibim. Ama o çok günlerden sonra, Mısır kralı öldü ve İsrail oğulları işlerden dolayı inlediler ve haykırdılar ve onların feryadı işlerden dolayı Tanrıya yükseldi Ve Tanrı onların iniltisini duydu ve Tanrı İbrahime, İshaka ve Yakupa verdiği antlaşmasını hatırladı. Ve Tanrı İsrail oğullarını gördü ve kendini onlara tanıttı.

3

Ve Musa, kayınpederi Midyanlı rahip Jethronun koyunlarını güdüyordu ve koyunları çölün ötesine götürdü ve Horeb dağına geldi. Rabbin meleği ona bir çalının içinden çıkan ateş alevinde

göründü ve o, çalının ateşte yandığını ama çalının yanıp tükenmediğini gördü. Musa dedi ki: Geçip şu büyük görümü göreceğim, çünkü çalı yanmıyor. Ama Rab onun görmek için yaklaştığını gördü, Rab onu çalılıktan çağırdı, diyerek, Musa, Musa, o da dedi, Nedir? O ise dedi ki, buraya yaklaşma, ayaklarındaki sandaletini çöz, çünkü üzerinde durduğun yer kutsal topraktır. Ve dedi: Ben senin babanın Tanrısıyım, İbrahimin Tanrısı, İshakın Tanrısı ve Yakupun Tanrısı. Ama Musa yüzünü çevirdi, çünkü Tanrının önünde doğrudan bakmaktan korkuyordu. Rab Musaya dedi: Mısırdaki olan halkımın eziyetini gördüm, angaryacılar yüzünden ettikleri feryadı duydum, çünkü onların acısını biliyorum. Ve onları Mısırlıların elinden kurtarmak için indim ve onları o topraktan çıkarmak için, ve onları iyi ve geniş bir toprağa getirmek için, süt ve bal akan bir toprağa, Kenanlıların, Hititlilerin, Amorluların, Perizlilerin, Girgaşlıların, Hivlilerin ve Yevusluların yerine. Ve şimdi işte, İsrail oğullarının feryadı bana ulaşmıştır ve ben Mısırlıların onlara yaptığı baskıyı görmüşümdür. Ve şimdi buraya gel, seni Mısır kralı Firavuna göndereceğim ve halkım İsrail oğullarını Mısır topraklarından çıkaracaksın.

Ve Musa Tanrıya dedi: Ben kimim ki Mısır Kralı Firavuna gideyim ve İsrail oğullarını Mısır topraklarından çıkarayım? Tanrı Musaya dedi ki: Seninle olacağım ve seni gönderdiğimin işareti budur: Halkımı Mısırdan çıkardığında, bu dağda Tanrıya hizmet edeceksiniz. Ve Musa Tanrıya dedi: İşte ben İsrail oğullarına gideceğim ve onlara şöyle söyleyeceğim:

Babalarımızın Tanrısı beni size gönderdi. Bana soracaklar: Onun adı nedir? Onlara ne söyleyeceğim? Ve Tanrı Musaya dedi ki: Ben Olanım ve dedi: İsrail oğullarına şöyle söyleyeceksin: Olan beni size gönderdi. Ve Tanrı Musaya yine dedi, İsrail oğullarına böyle diyeceksin: Babalarımızın Tanrısı Rab, İbrahimin Tanrısı, İshakın Tanrısı ve Yakupun Tanrısı beni size gönderdi, bu benim ebedi ismimdir ve nesiller boyunca anılacak ismimdir. Geldiğin zaman İsrail oğullarının yaşlılar meclisini topla ve onlara şöyle diyeceksin: Babalarımızın Tanrısı Rab bana göründü; İbrahimin Tanrısı, İshakın Tanrısı ve Yakupun Tanrısı şöyle dedi: Sizi gerçekten ziyaret ettim ve Mısırda size olanların hepsini gördüm. Ve dedi ki: Sizi Mısırlıların eziyetinden çıkaracağım, Kenanlıların, Hititlilerin, Amorluların, Perizlilerin, Girgaşlıların, Hivlilerin ve Yevusluların toprağına, süt ve bal akan toprağına götüreceğim. Ve sesin duyulacak, ve sen ve İsrailin ihtiyarlar meclisi Mısır kralı Firavuna gireceksiniz, ve ona diyeceksiniz ki: İbranilerin Tanrısı bizi çağırdı, öyleyse üç günlük yol çöle gideceğiz, böylece Tanrımıza kurban keselim. Ama ben biliyorum ki Firavun, Mısır kralı, güçlü el olmadıkça sizi gitmek için bırakmayacak. Ve elimi uzatarak Mısırlıları vuracağım, onlara yapacağım tüm harikalarım, ve bundan sonra o sizi gönderecek. Ve bu halka Mısırlıların önünde lütuf vereceğim, ama ayrıldığınız zaman boş ayrılmayacaksınız. Ama her kadın, komşusundan ve çadır arkadaşından gümüş kaplar, altın ve giysiler isteyecek; bunları oğullarınızın ve kızlarınızın üzerine koyacaksınız ve Mısırlıları yağmalayacaksınız.

4

Musa cevap verdi ve dedi ki: Eğer bana inanmazlarsa ve sesimi dinlemezlerse, çünkü diyecekler ki Tanrı sana görünmedi, onlara ne diyeceğim? Rab ona dedi ki, Elindeki bu nedir? O da dedi ki, Değnek. Ve dedi, Onu yere at. Ve onu yere attı ve yılan oldu ve Musa ondan kaçtı. Ve Rab Musaya dedi ki: Elini uzat ve kuyruğu tut. O da elini uzatarak kuyruğu tuttu ve onun elinde asa oldu. Böylece sana inanabilsinler ki, onların babalarının Tanrısı, İbrahimin Tanrısı, İshakın Tanrısı ve Yakupun Tanrısı sana göründü. Rab ona yine dedi, elini koynuna sok, ve elini koynuna soktu, ve elini koynundan çıkardı, ve eli kar gibi oldu. Ve tekrar dedi: Elini koynuna koy. Ve elini koynuna koydu ve onu koynundan çıkardı, ve tekrar etinin rengine geri döndü. Eğer sana inanmazlar ve birinci işaretin sesini dinlemezlerse, ikinci işaretin sesine inanacaklar. Ve eğer sana bu iki işarete inanmazlar ve sesini dinlemezlerse, nehrin suyundan alacaksın ve kuru toprağın üzerine dökeceksin, ve nehirden aldığın su, kuru toprak üzerinde kan olacak. Musa Rabbe dedi ki, yalvarırım Rab, ben dünden önce de, üçüncü günden önce de, senin kulunla konuşmaya başladığından beri de yeterli değilim, ben zayıf sesli ve yavaş dilliyim. Rab Musaya dedi ki, insana ağzı kim verdi? Ağır işiteni, sağırı, göreni ve körü kim yaptı? Ben, Tanrı değil miyim? Ve şimdi git, ben senin ağzını açacağım ve sana söyleyeceğin şeyi öğreteceğim. Ve Musa dedi ki, Yalvarıyorum Rab, gönderecek olduğun başka yetenekli birini ata. Ve Rab, Musaya öfkeyle gazaplanarak dedi: İşte senin

kardeşin Levili Harun değil mi? Biliyorum ki o sana konuşacak ve işte o seni karşılamaya çıkacak ve seni gördüğünde kendi içinde sevinecek. Ve ona söyleyeceksin ve sözlerimi onun ağzına koyacaksın, ve ben senin ağzını ve onun ağzını açacağım, ve size ne yapacağınızı öğreteceğim. Ve o senin için halka konuşacak ve o senin ağzın olacak, sen de onun için Tanrıya karşı olacaksın. Ve bu değneği, yılanı dönmüş olanı, eline alacaksın; onunla bu işaretleri yapacaksın.

Musa gitti ve kayınpederi Yetroya döndü ve dedi ki: Gidip Mısırdaki kardeşlerime döneceğim ve hala yaşayıp yaşamadıklarını göreceğim. Yetro Musaya Sağlıcakla git dedi. O uzun günlerden sonra Mısır kralı öldü. Rab, Midyanda Musaya şöyle dedi: Git, Mısıra dön, çünkü senin canını arayan herkes öldü. Musa karısını ve çocuklarını alarak onları yük hayvanlarının üzerine bindirdi ve Mısıra döndü, Musa da Tanrının değneğini eline aldı. Rab Musaya şöyle dedi: Sen Mısıra gidip dönerken, ellerine verdiğim bütün mucizeleri gör; onları Firavunun önünde yapacaksın. Ama ben onun kalbini katılaştıracam ve halkı göndermeyecek. Sen ise Firavuna diyeceksin, Rab bunları söylüyor: İlk doğan oğlum İsrailidir. Sana dedim ki, halkımı gönder ki bana hizmet etsinler; eğer onları göndermek istemiyorsan, bil ki ben senin ilk doğan oğlunu öldüreceğim. Yolda, konaklama yerinde Rabbin Meleği ona rastladı ve onu öldürmeye çalıştı. Ve Sepphora bir çakıl taşı alarak oğlunun sünnet derisini kesti ve onun ayaklarına kapanıp dedi: Çocuğumun sünnet kanı durdu. Ve ondan ayrıldı, çünkü Çocuğumun sünnet kanı durdu dedi. Rab Haruna dedi:

Musayı karşılamak için çöle git. Ve gitti ve Tanrının dağında onunla karşılaştı ve birbirlerini öptüler. Ve Musa, Haruna Rabbin gönderdiği bütün sözleri ve ona emrettiği bütün sözleri bildirdi. Musa ve Harun gitti ve İsrail oğullarının yaşlılar meclisini topladılar. Ve Harun, Tanrının Musaya konuştuğu tüm bu sözleri konuştu ve işaretleri halkın önünde yaptı. Ve halk inandı ve sevindi, çünkü Tanrı İsrail oğullarını ziyaret etti ve onların sıkıntısını gördü; halk eğildi ve secde etti.

5

Ve bunlardan sonra Musa ve Harun Firavuna girdiler ve ona dediler: İsrailin Tanrısı Rab şunları söyler: Halkımı gönder ki çölde bana bayram etsinler. Firavun dedi ki: Kim o ki, İsrail oğullarını gönderebilmem için onun sesini dinleyeyim? Rabbi tanımıyorum ve İsraili göndermiyorum. Ve ona şöyle derler: İbranilerin Tanrısı bizi çağırdı, o halde üç günlük yol çöle gideceğiz, böylece Rabbimiz Tanrımıza kurban keselim, yoksa bize ölüm veya cinayet karşılaşsın. Mısır kralı onlara dedi: Neden Musa ve Harun halkı işlerinden saptırıyorsunuz? Gidin, her biriniz kendi işine. Ve dedi Firavun, işte şimdi çoğalm Firavun, halkın angaryacılarına ve yazıcılarına emretti, söyleyerek Artık halka tuğla yapımı için saman vermeyeceksiniz, tıpkı dün ve önceki gün gibi, ama kendileri gitsinler ve kendilerine saman toplasınlar. Ve onların her gün yaptıkları tuğla yapımının düzenlenmesini onlara yükleyeceksin, hiçbir şey eksiltmeyeceksin, çünkü onlar boşta duruyorlar, bu

yüzden bağırıyolar, söyleyerek, Kalkalım ve Tanrımıza kurban keselim. Bu insanların işleri ağırlaştırılsın ve bunlar hakkında kaygılsınlar, boş sözlerle kaygılanmasınlar.

Gözetmenler ve yazıcılar onları acele ettiriyorlardı ve halka şöyle diyorlardı: Firavun bunları söylüyor: Artık size saman vermiyorum. Siz kendiniz gidip kendinize saman toplayın, nereden bulursanız; çünkü düzenlemenizden hiçbir şey alınmayacak. Ve halk saman sapı toplayıp saman yapmak için bütün Mısır topraklarına dağıldı. Ancak görevliler onları acele ettiriyordu ve diyorlardı ki: Size saman verildiği zamandaki gibi, günlük görevlerinizi tamamlayın. Ve İsrail oğullarının ırkından olan, onların üzerine atanmış yazıcılar, Firavunun gözetmenleri tarafından kırbaçlandılar, şöyle diyerek: Neden tuğla yapımı katkılarınızı dün ve evvelsi gün olduğu gibi ve bugün tamamlamadınız? İsrail oğullarının yazıcıları girdikten sonra Firavuna bağıldılar, Neden senin hizmetkârlarına böyle yapıyorsun? Saman senin hizmetkârlarına verilmiyor ve tuğlayı bize yapın diyorlar, ve işte senin hizmetkârların kırbaçlanmış; öyleyse senin halkına haksızlık edeceksin. Ve onlara dedi ki: Boşsunuz, tembel insanlarsınız, bu yüzden Gidelim, Tanrımıza kurban keselim diyorsunuz. Şimdi bu yüzden gidin ve çalışın, çünkü saman size verilmeyecek ve tuğla yapımının miktarını teslim edeceksiniz. İsrail oğullarının yazıcıları kendilerini kötü durumda görüyorlardı ve diyorlardı ki: Güne ait tuğla yapımının belirlenen miktarını eksik bırakmayacaksınız. Firavundan çıkarken, onları karşılamaya gelen Musa ve Harunla karşılaştılar. Ve onlara dediler ki, Tanrı sizi görsün ve yargılasın,

çünkü bizim kokumuzu Firavunun önünde ve onun hizmetkârlarının önünde iğrenç yaptınız, onun ellerine kılıç vererek bizi öldürmek için. Musa Rabbe döndü ve dedi: Yalvarırım Rab, neden bu halka kötü muamele ettin ve neden beni gönderdin? Ve Firavuna senin adın üzerine konuşmak için gittiğimden beri, bu halka eziyet etti ve senin halkını kurtarmadın.

6

Ve Rab Musaya dedi: Şimdi Firavuna ne yapacağımı göreceksin, çünkü güçlü elle onları gönderecek ve yüksek kolla onları kendi topraklarından kovacak. Tanrı Musaya konuştu ve ona şöyle dedi: Ben Rabbim. Ve Abrahama, İshaka ve Yakupa göründüm, onların Tanrısı olarak, ve benim adım Rabi onlara açıklamadım. Ve onlarla antlaşmamı kurdum, böylece onlara Kenanlıların topraklarını vermek için, içinde göç ettikleri ve üzerinde yerleştikleri toprakları. Ve ben İsrail oğullarının, Mısırlıların onları köleleştirdiği iniltisini duydum ve sizin antlaşmanızı hatırladım. Git, İsrail oğullarına şöyle dedim: Ben Rabbim ve sizi Mısırlıların hakimiyetinden çıkaracağım, sizi kölelikten kurtaracağım ve sizi yüksek kolla ve büyük yargıyla fidye vereceğim. Ve sizi kendime halk olarak alacağım ve sizin Tanrınız olacağım, ve bileceksiniz ki ben Rab sizin Tanrınızım, sizi Mısırlıların baskısından çıkararım. Ve sizi toprağa getireceğim, elimi uzattığım toprağa, onu İbrahim ve İshaka ve Yakupa vermek için, ve onu size miras olarak vereceğim, ben Rab. Musa

İsrail oğullarına böyle konuştu, ama cesaretsizlikten ve sert işlerden dolayı Musayı dinlemediler. Rab Musaya şöyle dedi, Gir, Mısır kralı Firavuna konuş ki, İsrail oğullarını onun toprağından göndersin. Musa Rabbin önünde konuştu ve dedi: İşte İsrail oğulları beni dinlemediler, Firavun beni nasıl dinleyecek? Ben ise sözsüzüm. Rab, Musa ve Haruna dedi ve onlara Mısır Kralı Firavuna karşı emir verdi, böylece İsrail oğullarını Mısır topraklarından göndersin.

Ve bunlar onların atalarının evlerinin liderleridir, İsrailin ilk doğanı Rubenin oğulları: Hanok ve Pallu, Hesron ve Karmi, bu Rubenin soyu. Ve Şimonun oğulları: Yemuel ve Yamin ve Ehud ve Yakın ve Sohar ve Kenanlı kadından olan Saul; bunlar Şimonun oğullarının aileleridir. Ve bunlar, Levinin oğullarının akrabalıklarına göre isimleridir: Gerşon, Kehat ve Merari. Levinin ömrü yüz otuz yedi yıld. Ve bunlar Gerşonun oğullarıdır: Livni ve Şimi, ailelerinin evleri. Ve Kaathın oğulları: Amram, İsaar, Hebron ve Ozeiel, ve Kaathın hayatının yılları yüz otuz üç yıl. Ve Merarinin oğulları, Mahli ve Mushi. Bunlar Levinin atasal evleridir, onların akrabalıklarına göre. Ve Amram, babasının kardeşinin kızı Yokhebedi kendisine karı olarak aldı ve ona Harunu, Musayı ve onların kız kardeşi Miryamı doğurdu. Amramın ömrü ise yüz otuz iki yıl oldu. Ve İssakarın oğulları: Kore, Nafek ve Zekri. Ve Ozeielin oğulları: Misael, Elisaphan ve Segrei. Harun, Aminadabın kızı, Nahşonun kız kardeşi Elizabeti kendisine karı olarak aldı ve ona Nadabı, Abiudu, Elazarı ve Itamarı doğurdu. Korahın oğulları ise Asir, Elkanah ve Abiasardır; bunlar Korahın nesilleridir. Ve Harunun

oğlu Eleazar, Phutielin kızlarından birini kendisine karı olarak aldı ve o, kendisine Phinehası doğurdu; bunlar Levililerin aile başlangıçlarıdır, nesillerine göre. Bu Harun ve Musadır ki, Tanrı onlara İsrail oğullarını güçleriyle birlikte Mısır topraklarından çıkarmalarını söyledi. Bunlar Mısır kralı Firavuna konuşanlardır, ve İsrail oğullarını Mısır topraklarından çıkardılar, kendisi Harun ve Musa. Rabbin Musaya Mısır ülkesinde konuştuğu gün. Ve Rab Musaya konuştu, diyerek: Ben Rabbim, Mısır kralı Firavuna sana söylediğim her şeyi söyle. Ve Musa Rabbin önünde dedi ki, işte ben zayıf sesliyim ve Firavun beni nasıl işitecek,

7

Ve Rab Musaya şöyle dedi: İşte seni Firavuna tanrı yaptım ve kardeşin Harun senin peygamberin olacak. Sen ama ona sana emrettiğim her şeyi konuşacaksın ve senin kardeşin Harun Firavuna konuşacak, öyle ki İsrail oğullarını onun topraklarından göndersin. Ben ama Firavunun kalbini katılaştıracam ve işaretlerimi ve harikalarımı Mısır topraklarında çoğaltacağım. Ve Firavun sizi dinlemeyecek ve elimi Mısırın üzerine koyacağım ve halkımı, İsrail oğullarını, gücümle Mısır topraklarından büyük bir ölçle çıkaracağım. Ve tüm Mısırlılar bilecekler ki ben Rabbim, elimi Mısırın üzerine uzatırken, ve İsrail oğullarını onların ortasından dışarı çıkaracağım. Musa ve Aharon, Rabbin onlara emrettiği gibi yaptılar. Musa seksen yaşındaydı ve kardeşi Harun seksen üç

yaşındaydı, Firavuna konuştuklarında. Ve Rab, Musaya ve Haruna şöyle dedi: Ve eğer Firavun size, Bize bir işaret ya da mucize gösterin diyerek konuşursa, kardeşin Haruna diyeceksin ki, Asayı al ve Firavunun ve onun hizmetkârlarının önünde yere at ve ejderha olacak. Musa ve Harun, Firavunun ve onun hizmetkârlarının önüne girdiler ve Rabbin onlara emrettiği gibi yaptılar. Harun asayı Firavunun ve onun hizmetkârlarının önüne attı ve asa ejderhaya dönüştü. Firavun ise Mısırın bilgelerini ve büyücülerini bir araya çağırdı, ve Mısırlıların büyücüleri de kendi büyüleriyle aynı şekilde yaptılar. Ve her biri kendi değneğini attı ve bunlar ejderhalara dönüştü, ve Harunun değneği onların değneklerini yuttu. Ve Firavunun kalbi güçlendi ve onları dinlemedi, tıpkı Rabbin onlara emrettiği gibi.

Rab Musaya şöyle dedi: Firavunun kalbi katılaştırılmıştır, halkı salıvermemektedir. Sabah Firavuna git, işte o suya çıkıyor ve sen onunla nehrin kıyısında karşılaşacaksın, ve yılanı dönmüş değneği elinde alacaksın. Ve ona diyeceksin ki, İbranilerin Tanrısı Rab beni sana gönderdi ve dedi ki, halkımı saliver ki çölde bana kulluk etsinler, ve işte sen şimdiye kadar dinlemedin. Rab şunları söyler: Bununla bileceksin ki ben Rabbim, işte ben elimdeki değnekle nehirdeki suyun üzerine vuruyorum ve kan haline dönüşecek. Ve nehirdeki balıklar ölecek, nehir kokacak ve Mısırlılar nehirden su içemeyecek. Rab Musaya dedi ki, kardeşin Haruna söyle: Asanı eline al ve elini Mısırın suları üzerine, nehirleri üzerine, kanalları üzerine, bataklıkları üzerine ve toplanmış tüm suları üzerine uzat, kan olacak. Ve Mısırın tüm topraklarında, ağaçlarda ve taşlarda kan oldu. Ve

Musa ve Harun, Rabbin onlara emrettiği gibi böyle yaptılar ve değneğini kaldırarak Firavunun ve onun hizmetkârlarının önünde ırmaktaki suyu vurdu ve ırmaktaki bütün suyu kana çevirdi. Ve nehirdeki balıklar öldü ve nehir koktu ve Mısırlılar nehirden su içemiyorlardı ve kan tüm Mısır topraklarındaydı. Mısırlı büyücüler de kendi büyüleriyle aynı şeyi yaptılar, ve Firavunun kalbi katılaştırıldı, ve onları dinlemedi, tıpkı Rabbin dediği gibi. Döndükten sonra Firavun evine girdi ve aklını buna bile vermedi. Bütün Mısırlılar nehrin çevresinde su içmek için kazdılar ve nehirden su içemiyorlardı. Ve yedi gün tamamlandı, Rabbin ırmağı vurmasından sonra.

Rab Musaya dedi ki, Firavuna gir ve ona diyeceksin ki, Rab bunları söyler: Halkımı gönder ki bana hizmet etsinler. Eğer sen göndermek istemiyorsan, işte ben senin tüm sınırlarını kurbağalarla vuruyorum. Ve nehir kurbağalar kusacak ve çıkarak senin evlerinin içine girecekler, senin yatak odalarının depolarının içine, senin yataklarının üzerine, senin hizmetkârlarının evlerinin üzerine ve senin halkının, senin hamur teknelerinin içinde ve senin fırınlarının içinde. Ve senin üzerine, ve senin hizmetkârlarının üzerine, ve senin halkının üzerine kurbağalar çıkacaklar.

8

Rab Musaya dedi: Kardeşin Haruna söyle, esasını nehirlerin, kanalların ve bataklıkların üzerine uzatsın ve kurbağaları

çıkarsın. Ve Harun elini Mısırın suları üzerine uzattı ve kurbağaları çıkardı, ve kurbağa çıktı ve Mısırın toprağını kapladı. Mısırlı büyücüler de aynı şekilde kendi büyülerıyla yaptılar ve kurbağaları Mısır topraklarına çıkardılar. Ve Firavun Musayı ve Harunu çağırdı ve dedi: Benim için Rabbe dua edin ve kurbağaları benden ve halkımdan kaldırsın, ben de onları göndereceğim ve Rabbe kurban etsinler. Musa Firavuna dedi: Bana söyle, ne zaman senin, hizmetkârların ve halkın için dua edeyim ki kurbağalar senden, halkından ve evlerinizden yok olsun; ancak nehirde kalacaklar. O ise dedi: Yarın olsun. Bunun üzerine dedi: Dediğin gibi olsun ki, Rabden başka kimse olmadığını bilesin. Ve kurbağalar senden, sizin evlerinizden, çiftliklerden, senin hizmetkârlarından ve senin halkından kaldırılacaklar; ancak nehirde bırakılacaklar. Musa ve Harun Firavunun yanından çıktılar ve Musa, Firavunun tayin ettiği kurbağalar hakkındaki anlaşma konusunda Rabbe feryat etti. Rab, Musanın dediği gibi yaptı ve kurbağalar evlerden, avlulardan ve tarlalardan öldüler. Ve onları yığınlar yığınlar topladılar ve toprak koktu. Firavun rahatlamanın olduğunu görünce kalbi katılaştı ve Rabbin söylediği gibi onları dinlemedi. Rab Musaya şöyle dedi: Haruna söyle, elini uzatsın ve değneğiyle yerin toprağına vursun; sivrisinekler insanlarda, dört ayaklı hayvanlarda ve tüm Mısır topraklarında olacak. Bunun üzerine Harun elini değnekle uzattı ve yerin toprağını vurdu; sivrisinekler insanlarda ve dört ayaklı hayvanlarda oldu ve yerin her toprağında sivrisinekler oldu. Büyücüler de aynı şekilde kendi büyülerıyla sivrisinekleri çıkarmak için yaptılar, ama bunu başaramadılar ve sivrisinekler hem insanlarda hem

de dört ayaklı hayvanlarda ortaya çıktı. Büyücüler bu yüzden Firavuna dediler ki, Bu Tanrının parmağıdır ve Firavunun kalbi katılaştırıldı ve onları dinlemedi, tıpkı Rabbin söylediği gibi. Rab Musaya dedi ki, sabah erkenden kalk ve Firavunun önünde dur, işte kendisi suya çıkacak ve ona diyeceksin, Rab bunları söyler, halkımı gönder ki çölde bana kulluk etsinler. Eğer halkımı göndermeyi istemiyorsan, işte ben senin üzerine, hizmetkârlarının üzerine, halkının üzerine ve evlerinizin üzerine at sineği gönderiyorum ve Mısırlıların evleri at sineği ile dolacak ve onların üzerinde bulundukları toprak da dolacak. Ve o gün, halkımın üzerinde bulunduğu Geşem topraklarında harikalar işleyeceğim; orada köpek sineği olmayacak, böylece tüm dünyanın Rabbi Tanrısı olduğumu bilesin. Ve benim halkımla senin halkın arasında bir ayrım yapacağım, ve bu yarın yeryüzünde olacak. Rab böylece yaptı ve köpeksineği sürüsü Firavunun evlerine, onun hizmetkârlarının evlerine ve tüm Mısır topraklarına geldi ve toprak köpeksineği tarafından yok edildi.

Firavun Musayı ve Harunu çağırdı ve dedi ki, gelin Rabbiniz Tanrıya bu toprakta kurban kesin. Ve Musa dedi ki: Böyle olmak mümkün değil, çünkü Mısırlıların iğrençliklerini Rabbimiz Tanrımıza kurban edeceğiz; eğer Mısırlıların iğrençliklerini onların önünde kurban etsek, taşlanacağız. Üç günlük yol gideceğiz çöle ve Tanrımıza kurban keseceğiz, tıpkı Rabbin bize söylediği gibi. Ve Firavun dedi ki: Ben sizi gönderiyorum ve Tanrınıza çölde kurban edin, ama uzağa gitmeyeceksiniz; öyleyse benim için Rabbe dua edin. Musa dedi ki: Ben senin

yanından çıkacağım ve Tanrıya dua edeceğim, köpek sineği yarın senin hizmetkârlarından ve halkından gidecek; Firavun, halkı Rabbe kurban etmek için göndermemek amacıyla aldatmaya devam etmesin. Musa Firavundan çıktı ve Tanrıya dua etti. Rab, Musanın dediği gibi yaptı ve sinek sürüsünü Firavundan, onun hizmetkârlarından ve onun halkından kaldırdı ve hiçbirisi kalmadı. Ve Firavun bu sefer de yüreğini ağırlaştırdı ve halkı salıvermeyi istemedi.

9

Rab Musaya dedi ki, Firavuna gir ve ona söyle, İbranilerin Tanrısı Rab şunları söyler: Halkımı gönder ki bana hizmet etsinler. Eğer gerçekten halkımı göndermek istemiyorsan, ama hâlâ onun üzerinde hâkimsen, İşte, Rabbin eli senin ovalardaki hayvanlarının üzerine olacak, atlara, yük hayvanlarına, develere, sığırlara ve koyunlara; son derece büyük bir ölüm olacak. Ve ben o zamanda Mısırlıların hayvanları ile İsrail oğullarının hayvanları arasında harikalar yapacağım, İsrail oğullarının hiçbirinden söylenen şey ölmeyecek. Ve Tanrı bir sınır koydu, diyerek: Yarın Rab bu sözü yeryüzünde yerine getirecek. Ve Rab ertesi gün bu sözü yerine getirdi ve Mısırlıların bütün hayvanları öldü, ama İsrail oğullarının hayvanlarından hiçbirisi ölmedi. Firavun, İsrail oğullarının hayvanlarından hiçbirinin ölmediğini görünce, Firavunun kalbi katılaştı ve halkı göndermedi. Rab, Musaya ve Haruna şöyle dedi: Siz fırın isinden ellerinizi doldurun ve Musa onu

Firavunun ve onun hizmetkârlarının önünde göğ e doğru serpin. Ve Mısırın tüm toprağı üzerine toz olsun ve insanların üzerine ve dört ayaklı hayvanların üzerine olacak, yaralar, kaynayan kabarcıklar hem insanlarda hem de dört ayaklı hayvanlarda, Mısırın tüm toprağında. Ve Musa, Firavunun önünde fırının isini aldı ve onu gökyüzüne saçtı, ve insanlarda ve dört ayaklı hayvanlarda kaynayan kabarcıklı yaralar oluştu. Ve büyücüler Musanın önünde duramadılar çıbanlar yüzünden, çünkü çıbanlar büyücülerin üzerinde ve Mısırın tüm topraklarında olmuştu. Rab Firavunun kalbini katılaştırdı ve Rabbin emrettiğı gibi onları dinlemedi. Rab Musaya dedi ki, sabah erkenden kalk ve Firavunun önünde dur ve ona diyeceksin, İbranilerin Tanrısı Rab şunları söyler, halkımı gönder ki bana hizmet etsinler. Çünkü şimdi ben tüm belalarımı senin kalbine, hizmetkârlarının ve halkının içine gönderiyorum, böylece bilesin ki tüm yeryüzünde benim gibi başkası yoktur. Şimdi elimi uzatıp seni ve halkını vuracağım, öldüreceğim ve yeryüzünden yok olacaksın. Ve bunun için korunmuş oldun ki, sende gücümü göstereyim ve adım bütün yeryüzünde ilan edilsin. Hâlâ sen halkımı salıvermemelerine engel mi oluyorsun? İşte ben yarın bu saatte çok fazla dolu yağdıracağım, öyle bir dolu ki böylesi Mısırd a olmamıştır, yaratıldığı günden bu güne kadar. Şimdi bu yüzden acele et hayvanlarını ve ovada sana ait olan her şeyi toplamak, çünkü bütün insanlar ve hayvanlar, ovada sana ait olanlar, ovalarda bulunup da eve girmeyenler, onların üzerine dolu düşecek ve ölecekler. Firavunun hizmetkârlarından Rabbin sözünden korkan kişi, hayvanlarını evlere topladı. Ama kim Rabbin sözüne dikkat

etmediyse, hayvanlarını tarlalarda bıraktı.

Rab Musaya dedi ki: Elini göğre doğru uzat ve Mısırın tüm toprakları üzerine, insanlar üzerine, hayvanlar üzerine ve yeryüzündeki tüm otlar üzerine dolu yağacak. Musa elini göğre doğru uzattı ve Rab gök gürültüleri ve dolu verdi, ve ateş yeryüzüne düştü, ve Rab bütün Mısır topraklarının üzerine dolu yağdırdı. Dolu vardı ve dolu içinde alevlenen ateş vardı; dolu son derece şiddetliydi, öyle ki böylesi Mısırdan olmamıştı, üzerine ulus olduğu günden beri. Dolu, Mısırın tüm topraklarında insandan hayvana kadar her şeyi vurdu ve ovadaki tüm otları vurdu, ovalardaki tüm ağaçları da dolu ezdi. İsrail oğullarının bulunduğu Gesem toprakları hariç, dolu olmadı. Firavun haber göndererek Musayı ve Harunu çağırdı ve onlara dedi ki, Şimdi günah işledim, Rab adildir, ben ise ve halkım dinsiziz. Bu yüzden benim için Rabbe dua edin, ve Tanrının sesleri, dolu ve ateş olmaktan dursun, ve sizi göndereceğim, ve artık kalmaya devam etmeyeceksiniz. Musa ona şöyle dedi: Şehirden çıkar çıkmaz ellerimi Rabbe doğru yayacağım, sesler duracak, dolu ve yağmur artık olmayacak, böylece yeryüzünün Rabbine ait olduğunu bilesin. Sen ve hizmetkârların henüz Rabden korkmadınız, biliyorum. Ama keten ve arpa vuruldu, çünkü arpa ayakta duruyordu ve keten tohumlanıyordu. Ama buğday ve kınalı buğday vurulmadı, çünkü geçti. Musa Firavundan ayrılıp şehrin dışına çıktı ve ellerini Rabbe doğru uzattı, ve sesler durdu, ve dolu ve yağmur artık yeryüzüne düşmedi. Firavun yağmurun, dolunun ve seslerin durduğunu görünce günah etmeye devam etti ve kendi kalbini ile hizmetkârlarının kalbini katılaştırdı. Ve

Firavunun kalbi katılaştırıldı ve İsrail oğullarını göndermedi, tıpkı Rabbin Musaya söylediği gibi.

10

Rab Musaya dedi ki: Firavuna gir, çünkü ben onun kalbini ve hizmetkârlarının kalbini sertleştirdim ki bu işaretler sırayla onların üzerine gelebilsin, Öyle ki çocuklarınızın kulaklarına ve çocuklarınızın çocuklarına, Mısırlılarla ne kadar alay ettiğimi ve onlara yaptığım işaretlerimi anlatabilirsiniz, ve bileceksiniz ki ben Rabbinim. Musa ve Harun Firavunun huzuruna girdiler ve ona dediler ki: İbranilerin Tanrısı Rab şöyle diyor: Ne zamana kadar benden utanmak istemeyeceksin? Halkımı salıver ki bana kulluk etsinler. Eğer sen halkımı göndermeye istekli değilsen, işte ben yarın bu saatte tüm sınırlarının üzerine çok sayıda çekirge getireceğim. Ve yerin görünüşünü kaplayacak, ve yeri göremeyeceksin, ve yerin kalan fazlalığını, dolunun size bıraktığını yiyecek, ve yer üzerinde size büyüyen her ağacı yiyecek. Ve senin evlerin, hizmetkârlarının evleri ve Mısırlıların bütün topraklarındaki bütün evler doldurulacak; bunları senin babaların ve onların büyük dedeleri, yeryüzünde oldukları günden bu güne kadar asla görmemişlerdir. Ve Musa dönüp Firavunun yanından çıktı. Ve Firavunun hizmetkârları ona diyorlar: Ne zamana kadar bu bizim için bir tuzak olacak? Adamları gönder, böylece kendi Tanrılarına kulluk etsinler, yoksa Mısırın helak olduğunu bilmek mi istiyorsun? Ve Musa ile Harunu Firavuna geri döndürdüler, ve onlara dedi: Gidin ve

Rabbiniz Tanrıya hizmet edin, peki kimler ve kimler gidecek olanlar? Musa şöyle der: Gençlerimiz ve yaşlılarımızla gideceğiz, oğullarımız ve kızlarımızla, koyunlarımız ve sığırlarımızla gideceğiz, çünkü Rabbin bayramıdır. Ve onlara dedi: Sizi gönderdiğim gibi Rab sizinle böyle olsun; sizin eşyanızla birlikte değil mi? Görün ki kötülük size eklenmiştir. Böyle değil, erkekler gitsin ve Tanrıya kulluk etsinler, çünkü bunu kendiniz arıyorsunuz, ama onları Firavunun huzurundan kovdular. Rab Musaya dedi ki: Elini Mısır topraklarının üzerine uzat ve çekirge toprağın üzerine çıksın ve toprağın bütün otunu ve ağaçların bütün meyvesini, dolunun bıraktığını yesin. Ve Musa değneği göğesine kaldırdı ve Rab güney rüzgarını toprağın üzerine getirdi, o bütün gün ve bütün gece. Sabah oldu ve güney rüzgarı çekirgeyi aldı. Ve onu Mısırın tüm topraklarına getirdi ve Mısırın bütün sınırlarına son derece çok sayıda kondurdu; ondan önce böyle bir çekirge olmamıştı ve bundan sonra da böyle olmayacak. Ve yerin görünüşünü kaplattı ve yer bozuldu ve yerin her otunu yuttu ve ağaçların her meyvesini ki doludan kalmıştı, ağaçlarda hiçbir yeşil şey kalmadı ve ovanın her otunda, Mısırın her toprağında.

Firavun aceleyle Musa ve Harunu çağırttı ve dedi ki, Rabbiniz Tanrının önünde ve size karşı günah işledim. Öyleyse şimdi benim günahımı kabul edin ve Rabbiniz Tanrıya dua edin ki bu ölümü benden kaldırsın. Musa Firavundan çıktı ve Tanrıya dua etti. Ve Rab denizden şiddetli bir rüzgar estirdi ve çekirgeyi aldı ve onu Kızıldenize attı ve Mısırın tüm topraklarında bir çekirge bile kalmadı. Ve Rab, Firavunun kalbini sertleştirdi ve İsrail

oğullarını göndermedi. Rab Musaya dedi ki, elini göğre doğru uzat ve Mısır ülkesi üzerine karanlık olsun, elle tutulur karanlık. Musa elini göğre doğru uzattı ve Mısırın bütün toprakları üzerine karanlık, kasvet ve fırtına oldu, üç gün boyunca. Ve hiç kimse kardeşini üç gün görmedi ve hiç kimse yatağından üç gün kalkmadı, ama İsrailin bütün oğullarına oturdukları her yerde ışık vardı. Ve Firavun Musayı ve Harunu çağırdı ve dedi ki: Gidin, Rabbiniz Tanrıya hizmet edin, ancak koyunlarınızı ve sığırlarınızı bırakın ve yükünüz sizinle gitsin. Ve Musa dedi ki, Ama sen de bize yakmalık sunular ve kurbanlar vereceksin ki, bunları Rabbimiz Tanrımıza sunacağız. Ve hayvanlarımız bizimle gidecek ve bir tırnak bile bırakmayacağız, çünkü onlardan Rabbimiz Tanrımıza tapınmak için alacağız, ama biz Rabbimiz Tanrımıza ne ile tapınacağımızı bilmiyoruz, oraya gelene kadar. Rab Firavunun kalbini katılaştırdı ve onları göndermek istemedi. Ve Firavun söylüyor: Git buradan, dikkat et kendine, bir daha yüzümü görmeye kalkma, çünkü hangi gün bana görünürsen, ölürsün. Moses der ki, Söyledin, artık sana yüz yüze görünmeyeceğim.

11

Rab Musaya dedi ki, ben hâlâ Firavunun ve Mısırın üzerine bir darbe daha getireceğim ve bunlardan sonra sizi buradan gönderecek, ama sizi her şeyle birlikte gönderdiğinde, sizi tamamen kovacak. Bu yüzden halkın kulaklarına gizlice konuş ve herkes komşusundan gümüş kaplar, altın kaplar ve giysiler

istesin. Rab, kendi halkına Mısırlıların önünde lütuf verdi ve onlara ödünç verdiler. Adam Musa, Mısırlıların önünde, Firavunun önünde ve onun hizmetkârlarının önünde son derece büyük oldu. Ve Musa dedi, Rab bunları söyler: Gece yarısı ben Mısırın ortasına giriyorum, Ve Mısır ülkesindeki her ilk doğan ölecek, taht üzerinde oturan Firavunun ilk doğanından, değirmen taşının yanındaki hizmetçi kadının ilk doğanına kadar ve her hayvanın ilk doğanına kadar. Ve tüm Mısır topraklarında büyük bir feryat olacak ki, böylesi olmamıştır ve böylesi bir daha olmayacaktır. Ve İsrailin bütün oğulları arasında, insandan hayvana kadar, hiçbir köpek diliyle hırıldamayacak, böylece Rabbin Mısırlılar ile İsrail arasında ne kadar ayırım yapacağını bilebilesin. Ve bütün bu hizmetkârların bana inecekler ve bana secde edecekler, diyerek: Sen ve önderlik ettiğin bütün halkın çıkın, ve bundan sonra çıkacağım. Musa ise Firavundan öfkeyle çıktı. Rab Musaya dedi ki, Firavun sizi duymayacak, böylece işaretlerimi ve mucizelerimi Mısır topraklarında çoğaltacağım. Musa ve Harun bütün bu işaretleri ve harikaları Mısır topraklarında Firavunun önünde yaptılar, ama Rab Firavunun kalbini sertleştirdi ve İsrail oğullarını Mısır topraklarından göndermek için dinlemedi.

12

Rab, Mısır topraklarında Musaya ve Haruna şöyle dedi: Bu ay gerçekten sizin için ayların başlangıcıdır, yılın ayları içinde sizin için birinci olanıdır. İsrail oğullarının tüm topluluğuna

söyleyerek konuş: Bu ayın onuncu günü, her biri atalarının evlerine göre bir koyun alsınlar, her biri evine göre bir koyun. Eğer evde az kişi olurlarsa, öyle ki bir koyun için yeterli olmazlarsa, yanındaki komşusunu yanına alacak; canların sayısına göre, her biri kendisine yeterli olanı koyun için sayacak. Sizin için mükemmel, erkek, bir yaşında bir koyun olacak; kuzulardan ve oğlaklardan alacaksınız. Ve bu ayın on dördüncü gününe kadar sizin için saklanmış olacak, ve İsrail oğullarının cemaatinin bütün topluluğu onu akşama doğru kesecek. Ve kanından alacaklar ve iki kapı sövesinin üzerine ve lentonun üzerine koyacaklar, onları yiyecekleri evlerde. Ve bu gece ateşte kavrulmuş eti yiyecekler ve mayasız ekmeği acı otlarla birlikte yiyecekler. Onlardan çiğ yemeyeceksiniz, ne de suda haşlanmış, ancak ateşte kavrulmuş olarak; baş, ayaklar ve bağırsaklarla birlikte. Ondan sabaha kadar hiçbir şey bırakmayacaksınız ve onun kemiğini kırmayacaksınız, ama ondan sabaha kadar kalan şeyleri ateşte yakacaksınız. Böylece onu yiyeceksiniz: belleriniz kuşanmış, sandallarınız ayaklarınızda ve değnekleriniz ellerinizde olacak, ve onu aceleyle yiyeceksiniz. Bu, Rabbe ait Hamursuz Bayramıdır. Ve bu gece Mısır topraklarında geçeceğim ve Mısır topraklarında insandan hayvana kadar her ilk doğanı vuracağım ve Mısırlıların bütün tanrılarına karşı intikam alacağım, ben Rab. Ve kan, sizin için, siz orada hangi evlerde iseniz, o evlerin üzerinde bir işaret olacak, ve kanı göreceğim, ve sizi koruyacağım, ve Mısır topraklarında vuracağım zaman, içinizde yok edilme belası olmayacak.

Ve bu gün sizin için bir anma günü olacak ve onu Rab için bir

bayram olarak bütün nesilleriniz boyunca kutlayacaksınız, ebedi bir kural olarak onu kutlayacaksınız. Yedi gün mayasız ekmek yiyeceksiniz ve birinci günden itibaren evlerinizden mayayı kaldıracaksınız; her kim maya yerse, o can İsrailden yok edilecek, birinci günden yedinci güne kadar. Ve birinci gün kutsal çağrılacak ve yedinci gün size kutsal çağrılmış olacak; onlarda hiçbir kulluk işi yapmayacaksınız, ancak her can için yapılacak olan, yalnız bu size yapılacak. Ve siz bu emri koruyacaksınız, çünkü bu günde gücünüzü Mısır topraklarından çıkaracağım ve bu günü nesilleriniz için ebedi bir kural yapacaksınız. Birinci ayın on dördüncü gününde başlayarak, akşamdan itibaren mayasız ekmek yiyeceksiniz, ayın yirmi birinci gününe kadar, akşama kadar. Yedi gün evlerinizde maya bulunmayacak, her kim mayalı ekmek yerse, o ruh İsrail cemaatinden yok edilecek, hem yabancılar hem de toprağın yerlileri arasında. Her mayalı ekmeği yemeyeceksiniz, fakat bütün oturma yerlerinizde mayasız ekmek yiyeceksiniz.

Musa, İsrail oğullarının tüm yaşlılar meclisini çağırdı ve onlara dedi: Giderek, akrabalıklarınıza göre kendinize koyun alın ve Paskalyayı kurban edin. Bir demet zufa alacaksınız ve kapının yanındaki kana batırıp kapı sövesinüzere ve her iki kapı sövesinin üzerine, kapının yanında olan kandan süreceksiniz; siz ise sabaha kadar her biriniz kendi evinin kapısından çıkmayacaksınız. Rab Mısırlıları vurmak için geçecek ve kapı sövesinin üzerindeki kanı ve her iki kapı sövesinin üzerindeki kanı görecek ve Rab kapıyı geçecek ve yok edenin evlerinize girip vurmak için girmesine izin vermeyecek. Ve bu sözü kendin

ve oğulların için sonsuza kadar bir kural olarak koruyun. Eğer Rabbin size söz verdiği gibi vereceği topraklara girdiğinizde, bu hizmeti koruyun. Ve eğer oğullarınız size Bu hizmet nedir? diye sorarlarsa. Ve onlara diyeceksiniz ki, bu Fısıh Rabbe kurbandır, nasıl ki O, Mısırdaki İsrail oğullarının evlerini korudu, Mısırlıları vurduğu zaman bizim evlerimizi kurtardı, ve halk eğilerek secde etti. Ve İsrail oğulları gidip yaptılar, Rabbin Musaya ve Haruna emrettiği gibi, öylece yaptılar.

Gece yarısı oldu ve Rab, Mısır topraklarındaki bütün ilk doğanları vurdu; tahtında oturan Firavunun ilk doğanından, çukurdaki esir kadının ilk doğanına ve bütün hayvanların ilk doğanına kadar. Ve Firavun gece kalktı ve onun hizmetkârları ve tüm Mısırlılar ve tüm Mısır topraklarında büyük bir feryat oldu, çünkü içinde ölü olmayan ev yoktu. Ve Firavun, Musayı ve Harunu geceleyin çağırdı ve onlara dedi: Kalkın ve halkımın arasından çıkın, hem siz hem de İsrail oğulları, gidin ve dediğiniz gibi Rabbiniz Tanrıya hizmet edin. Ve koyunlarınızı ve öküzlerinizi alarak gidin, beni de gerçekten kutlayın. Ve Mısırlılar halkı topraktan atmak için gayretle zorluyorlardı, çünkü dediler ki, hepimiz ölüyoruz. Halk, mayalanmadan önce hamurlarını, giysilerine sarılı olarak omuzlarının üzerine aldı. İsrail oğulları, Musanın onlara emrettiği gibi yaptılar ve Mısırlılardan gümüş kaplar, altın kaplar ve giysiler istediler. Ve Rab, halkına Mısırlıların önünde lütuf verdi ve onlara ödünç verdiler ve Mısırlıları yağmaladılar.

İsrail oğulları Ramsesten Sukkota hareket ettiler; yayan askerler

altı yüz bin erkekti, ağırlıklar hariç. Ve onlarla birlikte çok büyük karışık bir topluluk çıktı, ve koyunlar, ve öküzler, ve son derece çok sayıda hayvanlar. Ve onlar Mısırdan çıkardıkları hamuru mayasız küllerde pişmiş ekmekler olarak pişirdiler, çünkü mayalanmamıştı, çünkü Mısırlılar onları kovdular ve kalmaya güçleri yetmedi, ne de yol için kendilerine erzak hazırladılar. İsrail oğullarının Mısır topraklarında ve Kenan topraklarında oturdukları süre dört yüz otuz yıldı. Ve dört yüz otuz yıl sonra, Rabbin tüm gücü gece Mısır topraklarından çıktı. Bu gece Rab için bir korunmadır, onları Mısır topraklarından dışarı çıkarmak için; bu gece Rab için bir korunmadır, bütün İsrail oğullarına nesilleri boyunca olmak için. Rab Musaya ve Haruna şöyle dedi: Fısıhın kanunu budur: hiçbir yabancı ondan yemeyecektir. Ve her hizmetkârı veya gümüşle satın alınmış köleyi sünnet edeceksin, sonra o ondan yiyecek. Misafir veya ücretli işçi ondan yemeyecek. Bir evde yenilecek ve etleri evden dışarı çıkarmayacaksınız, ve ondan kemik kırmayacaksınız. İsrail oğullarının bütün cemaati onu yapacak. Eğer size bir yabancı yaklaşırsanız ve Rab için fısıh yapmak isterse, onun her erkeğini sünnet edeceksiniz, ve sonra onu yapmak için yaklaşacak, ve toprağın yerlisi gibi olacak; hiçbir sünnetlenmemiş kişi ondan yemeyecek. Yerli için ve aranızda gelen yabancı için tek bir yasa olacak. Ve İsrail oğulları, Rabbin Musa ve Haruna onlar hakkında emrettiği gibi yaptılar; böylece yaptılar. Ve o gün oldu ki, Rab İsrail oğullarını Mısır topraklarından onların gücüyle birlikte çıkardı.

13

Rab Musaya şöyle dedi: İsrail oğulları arasında her rahmi açan ilk doğanı, insandan hayvana kadar, bana kutsa; benimdir. Musa halka dedi ki, bu günü hatırlayın, hangi gün Mısır topraklarından, kölelik evinden çıktınız, çünkü Rab sizi buradan güçlü elle çıkardı, ve maya yenmeyecek. Çünkü bugün siz yeni aylar ayında çıkıyorsunuz. Ve Rabbin Tanrın seni Kenanlıların, Hititlilerin, Amorluların, Hivlilerin, Yevusilerin, Girgaşilerin ve Perizlilerin topraklarına getirdiği zaman olacak ki, O senin babalarına süt ve bal akan toprağı sana vereceğine yemin etmişti ve sen bu hizmeti bu ayda yapacaksın. Altı gün mayasız ekmek yiyeceksiniz, ama yedinci gün Rabbin bayramıdır. Yedi gün mayasız ekmek yiyeceksiniz, sana mayalı ekmek görülmeyecek, ne de senin bütün sınırlarında maya olacak. Ve o gün oğluna duyuracaksın, şöyle diyerek: Rab Tanrı bunu benim için yaptı, Mısırdan çıktığımda. Ve senin elin üzerinde sana bir işaret olacak ve gözlerin önünde bir anma olacak, böylece Rabbin yasası senin ağzında olur, çünkü güçlü elle Rab Tanrı seni Mısırdan çıkardı. Ve bu kanunu, zamanların mevsimlerine göre günden güne koruyun.

Ve Rab senin Tanrın seni Kenanlıların topraklarına getirdiğinde, babalarına yemin ettiği şekilde, onu sana verecek. Ve Rab için rahmi açan her erkeğı ayıracaksın; sürülerinden veya hayvanlarından sana ne kadar olursa, erkekleri Rab için kutsayacaksın. Eşegin rahmini açan her şeyi koyunla

değiştireceksin; eğer değiştirmezsen onu kurtaracaksın. Oğullarının her ilk doğanını kurtaracaksın. Eğer bunlardan sonra oğlun sana Bu nedir? diye sorarsa, ona şöyle söyleyeceksin: Rab bizi güçlü eliyle Mısır topraklarından, kölelik evinden çıkardı. Ne zaman Firavun bizi göndermeyi reddedip katılaştırdığında, Mısır topraklarında insanların ilk doğanlarından hayvanların ilk doğanlarına kadar her ilk doğanı öldürdü, bu nedenle ben rahmi açan her erkeği Rabbe kurban ederim ve oğullarımın her ilk doğanını kurtarırım. Ve senin elin üzerinde bir işaret olacak ve gözlerin önünde sarsılmaz olacak, çünkü Rab seni güçlü elle Mısırdan çıkardı.

Firavun halkı gönderdiğinde, Tanrı onları Filistin topraklarının yoluyla yönlendirmedi, çünkü yakındı, zira Tanrı dedi ki, sakın halk savaş görünce pişman olup Mısıra geri dönmesin. Ve Tanrı halkı çöle giden yol ile, Kızıldenize doğru çevirdi, beşinci kuşakta ise İsrail oğulları Mısır topraklarından çıktılar. Ve Musa, Yusufun kemiklerini yanında aldı, çünkü İsrail oğullarına ant içirerek şöyle demişti: Rab mutlaka sizi ziyaret edecek ve benim kemiklerimi buradan sizinle birlikte taşıyacaksınız.

İsrail oğulları Sukkottan ayrılarak Etamda, çölün yanında kamp kurdular. Tanrı onlara önderlik etti, gündüz bulut sütunu içinde yolu göstermek için, gece ise ateş sütunu içinde. Bulut sütunu gündüz ve ateş sütunu gece, tüm halkın önünden ayrılmadı.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: İsrail oğullarına konuş ve geri dönerek yerleşmenin karşısında, Migdol ile deniz arasında, Baal-Sefonun karşısında kamp kursunlar; onların önünde deniz kıyısında kamp kuracaksın. Ve Firavun halkına diyecek: İsrail oğulları başıboş dolaşıyorlar bu toprakta, çünkü çöl onları kapatmış. Ben ise Firavunun kalbini katılaştıracam ve onların peşinden takip edecek, ve Firavunda ve tüm ordusunda yüceltileceğim, ve tüm Mısırlılar bilecekler ki ben Rabbim, ve böyle yaptılar. Ve Mısırlıların kralına halkın kaçtığı bildirildi ve Firavunun ve hizmetkârlarının kalbi halk hakkında değişti ve dediler: Ne yaptık bunu, İsrail oğullarını serbest bırakarak bize hizmet etmemelerini sağladık? Firavun savaş arabalarını koştur ve bütün halkını kendisiyle birlikte götürdü. Ve altı yüz seçilmiş savaş arabası, Mısırlıların tüm atlıları ve hepsinin üzerinde üçüncü rütbe subayları almıştı. Ve Rab, Mısır kralı Firavunun ve onun hizmetkârlarının kalbini katılaştırdı, ve İsrail oğullarının arkasından kovaladı, ama İsrail oğulları yüksek el ile çıkıyorlardı. Ve Mısırlılar onların arkalarından takip ettiler ve onları deniz yanında kamp kurmuş olarak buldular, ve Firavunun tüm atları ve arabaları ve atlıları ve ordusu yerleşimin karşısında, Baal zephonun karşısında. Ve Firavun yaklaşıyordu ve yukarı baktıktan sonra İsrail oğulları gözleriyle gördüler ki Mısırlılar onların arkasında ordugah kurmuşlardı ve çok korktular, İsrail oğulları ise Rabbe feryat ettiler. Ve Musaya dediler ki: Mısır topraklarında mezar olmadığı için mi bizi çölde öldürmek üzere çıkardın? Bize ne yaptın, bizi Mısırdan çıkararak? Bu, Mısırdan sana söylediğimiz söz değil miydi: Bizi bırak, Mısırlılara kulluk edelim; çünkü Mısırlılara kulluk etmek

bizim için bu çölde ölmekten daha iyidir.

Musa halka dedi ki: Cesaret edin, durun ve Rabbin size bugün yapacağı kurtuluşu görün, çünkü Mısırlıları bugün gördüğünüz gibi, onları bir daha sonsuza kadar görmeyeceksiniz. Rab sizin için savaştacak ve siz sessiz kalacaksınız. Rab Musaya şöyle dedi: Bana ne diye feryat ediyorsun? İsrail oğullarına söyle ve yola çıksınlar. Ve sen asanı kaldır ve elini denizin üzerine uzat ve onu yar, ve İsrail oğulları denizin ortasından kuru yere göre girsinler. Ve işte ben Firavunun ve bütün Mısırlıların kalbini katılaştıracam ve onların ardından girecekler ve Firavunda ve onun bütün ordusunda ve savaş arabalarında ve atlarında yüceltileceğim. Ve tüm Mısırlılar bilecekler ki ben Rabbin, Firavunda, arabalarda ve atlarında yüceltilirken. Tanrının İsrail oğullarının ordugahının önünde giden Meleği kaldırıldı ve arkalarına gitti; bulut sütunu da onların önünden kaldırıldı ve arkalarında durdu. Ve Mısırlıların kampının ortasına, Mısırlıların kampının ortasına ve İsrailin kampının ortasına girdi ve durdu. Karanlık ve kasvet oldu ve gece geçti, bütün gece boyunca birbirleriyle karışmadılar. Musa elini denizin üzerine uzattı ve Rab bütün gece şiddetli güney rüzgarıyla denizi geri sürdü ve denizi kuru hale getirdi ve su bölündü. Ve İsrail oğulları denizin ortasına kuru yerden girdiler ve sular onların sağında duvar, solunda duvar oldu.

Mısırlılar kovaladılar ve onların arkasından girdiler; Firavunun bütün atları, savaş arabaları ve biniciler denizin ortasına girdiler. Sabah nöbetinde oldu ki, Rab ateş ve bulut sütunu

içinde Mısırlıların ordugahına baktı ve Mısırlıların ordugahını kargaşaya attı. Ve onların savaş arabalarının akslarını bağladı ve onları zorla götürdü, ve Mısırlılar dediler ki, İsrailin önünden kaçalım, çünkü Rab onlar için Mısırlılara karşı savaşıyor. Rab Musaya dedi: Elini denizin üzerine uzat ve su geri dönsün ve Mısırlıları, arabaları ve binicileri örtüsün. Musa elini denizin üzerine uzattı ve su gün doğarken karaya geri döndü, ama Mısırlılar suyun altında kaçtılar ve Rab Mısırlıları denizin ortasında silkeledi. Ve geri dönen su, savaş arabalarını ve binicileri kapladı, ve Firavunun denize onların arkasından girmiş olan tüm gücünü kapladı, ve onlardan bir tek kişi bile bırakılmadı. Ama İsrail oğulları denizin ortasında kuru yerden geçerek gittiler, su onlara sağdan duvar ve soldan duvar oldu. Ve Rab o gün İsraili Mısırlıların elinden kurtardı ve İsrail, Mısırlıları denizin kıyısında ölmüş olarak gördü. İsrail, Rabbin Mısırlılara yaptığı büyük eli gördü, halk Rabden korktu ve Tanrıya ve onun hizmetkârı Musaya inandılar.

15

O zaman Musa ve İsrail oğulları bu şarkıyı Tanrıya söylediler ve dediler ki: Rabbe şarkı söyleyelim, çünkü görkemli bir şekilde yüceltildi, atı ve biniciyi denize attı. Yardımcı ve koruyucu oldu bana kurtuluş için, bu benim Tanrım ve onu yücelteceğim, babamın Tanrısı ve onu yükselteceğim. Rab savaşları kırandır, Rab onun adıdır. Firavunun savaş arabalarını ve gücünü denize attı, seçilmiş biniciler ve üçüncü rütbeli subaylar kırmızı

denizde yutuldu. Deniz onları kapladı, taş gibi derinliklere battılar. Senin sağın, Rab, güçle yüceltildi, senin sağ elin, Rab, düşmanları paramparça etti. Ve görkeminin çokluğuyla düşmanları ezdin, gazabını gönderdin, onları anız gibi yuttu. Ve öfkenin ruhu sayesinde sular ayrıldı, sular duvar gibi dondu, dalgalar denizin ortasında dondu. Düşman dedi ki: Takip edip yakalayacağım, ganimetleri bölüşeceğim, ruhumu dolduracağım, kılıcımla öldüreceğim, elim hükmedecek. Ruhunu gönderdin, deniz onları örttü, güçlü suda kurşun gibi battılar. Tanrılar arasında kim sana benzer, ya Rab? Kim sana benzer? Kutsallar arasında yüceltilmiş, görkem içinde harika, harikalar yapan. Sen sağ elini uzattın, toprak onları yuttu. Adaletinle yol gösterdin bu halkına, kurtardığın halka; gücünle onları kutsal konağına götürdün. Uluslar duydular ve öfkelendiler; sancılar sardı Filistinde oturanları. O zaman Edomun önderleri acele ettiler ve Moavlıların hükümdarları; onları titreme sardı, Kenanda oturanların hepsi eridiler. Onların üzerine titreme ve korku düşsün, kolunun büyüklüğü ile taşlaştırılsınlar, halkın geçinceye kadar, ya Rab, bu edindiğin halkın geçinceye kadar. Onları içeri götürerek senin miras dağına dik, senin hazırladığın hazır meskene, ey Rab, senin ellerinin hazırladığı kutsal yere, ey Rab. Rab çağlar boyunca hükmediyor ve çağlar üstüne ve daha ötesi. Çünkü Firavunun atları, arabaları ve binicileri denize girdi ve Rab denizin suyunu onların üzerine getirdi, ama İsrail oğulları denizin ortasında kuru yerden geçerek gittiler.

Peygamber kadın, Harunun kız kardeşi Miryam, tefini eline almıştı ve bütün kadınlar onun arkasından tefler ve korolarla

çıkıldılar. Meryem onların arasından başladı, söyleyerek: Rabbe şarkı söyleyelim, çünkü görkemli bir şekilde yüceltildi; atı ve biniciyi denize fırlattı. Musa, İsrail oğullarını Kızıldenizden çıkardı ve onları Şur çölüne götürdü, ve çölde üç gün gittiler, ve içecek su bulamadılar. Merraya geldiler ve Merradan içemediler, çünkü sular acıydı; bu yüzden o yerin adını Acılık koydu. Ve halk Musaya karşı mırıldandı, diyerek, Ne içeceğiz? Musa Rabbe bağırdı ve Rab ona bir ağaç gösterdi ve onu suya attı ve su tatlılaştırıldı, orada ona hükümler ve yargılar koydu ve orada onu denedi Ve dedi ki: Eğer Rabbin Tanrının sesini gerçekten işitirsen ve Onun önünde hoş olan şeyleri yaparsan, emirlerine kulak verirsen ve bütün hükümlerini korursan, Mısırlılara getirdiğim bütün hastalıkları senin üzerine getirmeyeceğim, zira ben seni şifa veren Tanrın Rabbim. Ve Elime geldiler ve orada on iki su pınarı ve yetmiş hurma ağacı gövdesi vardı, ve orada suların yanında kamp kurdular.

16

Elimden ayrıldılar ve bütün İsrail oğullarının topluluğu Sin çölüne geldi; bu çöl Elim ile Sinay arasındadır. Onların Mısır topraklarından çıkışlarının ikinci ayının on beşinci günüydü. İsrail oğullarının tüm cemaati Musa ve Haruna karşı mırıldandı. Ve İsrail oğulları onlara dedi ki: Keşke Mısır topraklarında Rab tarafından vurularak ölseydik, et tencerelerinin başında oturduğumuz ve doyuncaya kadar ekmek yediğimiz zaman; çünkü siz bizi bu çöle çıkardınız, bütün bu cemaati kıtlıkta

öldürmek için. Rab Musaya dedi ki: İşte ben size gökten ekmekler yağdıracağım ve halk çıkacak ve her gün için günlük olanı toplayacaklar, böylece onları deneyeceğim; benim yasamda yürüyecekler mi yoksa yürümeyecekler mi. Ve altıncı günde olacak ki, içeri getirdiklerini hazırlayacaklar ve her gün topladıklarının iki katı olacak. Ve Musa ve Harun, İsrail oğullarının tüm cemaatine dedi: Akşam bileceksiniz ki Rab sizi Mısır topraklarından çıkardı. Ve sabah, Tanrının şikayetinizi dinlemesiyle Rabbin şanını göreceksiniz, ama biz neyiz ki bize karşı sızlanıyorsunuz? Ve Musa dedi: Rab size akşam yemek için et ve sabah doyuncaya kadar ekmek verdiğinde, çünkü Rab sizin homurdanmanızı duydu, hangi siz bize karşı homurdanıyorsunuz, biz ise neyiz? Çünkü sizin homurdanmanız bize karşı değil, ama Tanrıya karşıdır.

Musa Haruna dedi ki, İsrail oğullarının tüm cemaatine söyle, Tanrının önüne gelin, çünkü sizin sızlanmanızı işitmiştir. Ne zaman Harun İsrail oğullarının tüm cemaatine konuşuyordu, çöle döndüler ve Rabbin görkemi bulutta görüldü. Ve Rab Musaya şöyle konuştu: İsrail oğullarının şikayetini duydum, onlara konuş ve de ki: Akşama doğru et yiyeceksiniz ve sabah ekmekle doyurulacaksınız ve bileceksiniz ki ben Rab sizin Tanrınızım. Akşam oldu ve yıldırıncılar yükseldi ve kampı kapladı; sabah olduğunda çığ kampın çevresinde dururken. Ve işte çölün yüzünde, kişniş tohumu gibi ince, beyaz, yerin üzerinde kırağı gibi bir şey vardı. İsrail oğulları onu gördükten sonra birbirlerine dediler ki, Bu nedir? Çünkü bunun ne olduğunu bilmiyorlardı. Musa onlara dedi ki, Bu, Rabbin size

yemeniz için verdiği ekmektir. Bu, Rabbin emrettiği sözdür: Ondan her biriniz, kişi başına düşene göre, canlarınızın sayısına göre birer homer toplayın; her biriniz çadır arkadaşlarınızla birlikte toplayın. İsrail oğulları böyle yaptılar ve kimi çok, kimi az topladı. Ve homer ile ölçtüklerinde, çok toplayan fazla bulmadı ve az toplayan eksik bulmadı; her biri kendi ihtiyacına göre toplamıştı. Musa onlara dedi ki, hiç kimse sabaha kadar ondan bir şey bırakmasın.

Ve onlar Musayı dinlemediler, ama bazıları ondan sabaha kadar bıraktılar, ve kurtlar kaynattı, ve koktu, ve Musa onlara öfkelen-di. Ve onu her sabah topladılar, her biri kendisine düşen miktarı, güneş ısındığında ise eriyordu. Altıncı günde oldu ki, gerekli şeyleri iki kat topladılar, her biri için iki homer; cemaatin bütün yöneticileri gelip Musaya bildirdiler. Musa onlara dedi ki, Rabbin konuştuğu söz bu değil mi? Yarın Rab için kutsal dinlenme şabatıdır; ne kadar pişirecekseniz pişirin ve ne kadar kaynatacaksanız kaynatın ve tüm fazlalığı sabaha kadar depoda bırakın. Ve onlar, Musanın kendilerine emrettiği gibi sabaha kadar ondan bıraktılar ve kokmadı, onda kurt da oluşmadı. Musa dedi ki: Bugün yiyin, çünkü bugün Rab için şabattır, ovada bulunmayacak. Altı gün toplayacaksınız, ama yedinci gün şabattır, çünkü o gün olmayacak. Yedinci günde halktan bazıları toplamak için dışarı çıktılar ama bulamadılar. Rab Musaya dedi: Ne zamana kadar emirlerimi ve yasalarımı dinlemeyi istemeyeceksiniz? Bakın, çünkü Rab size şabatlara, bu günü verdi, bu yüzden kendisi size altıncı günde iki günlük ekmekleri verdi, her biriniz kendi evlerinizde oturacaksınız, hiç kimse

yedinci günde kendi yerinden dışarı çıkmasın. Ve halk yedinci günde dinlendi. Ve İsrailin oğulları onun adını Man koydular; beyaz kişniş tohumu gibiydi ve tadı ballı kek gibiydi. Musa şöyle dedi: Rabbin emrettiği söz budur: Mandan bir homer doldurun, nesilleriniz için depoya koyun ki, Rab sizi Mısır topraklarından çıkardığında çölde yediğiniz ekmeği görsünler. Ve Musa, Haruna dedi: Altın bir kavanoz al ve içine bir homer dolusu man koy ve onu Tanrının önüne yerleştir, sizin nesilleriniz için saklanmak üzere. Rabbin Musaya emrettiği şekilde, Harun onu tanıklığın önüne korumak için koydu. İsrailin oğulları kırk yıl man yediler, iskân edilmiş dünyaya gelinceye kadar man yediler, Fenikenin bir bölümüne varıncaya kadar. Gömor ise üç ölçünün onda biri idi.

17

Ve bütün İsrail oğullarının cemaati, Rabbin sözü uyarınca kamplarına göre Sin çölünden ayrıldı ve Refidimde konakladılar, ancak halkın içmesi için su yoktu. Ve halk Musaya karşı homurdandı, diyerek: Bize su ver ki içelim. Ve Musa onlara dedi: Neden bana karşı homurdanıyorsunuz ve neden Rabbi sınıyorsunuz? Halk orada suya susamıştı ve halk orada Musaya söylenerek dedi ki: Neden bunu yaptın? Bizi Mısırdan çıkardın, bizi ve çocuklarımızı ve hayvanlarımızı susuzlukla öldürmek için mi? Musa Rabbe bağırdı ve dedi ki: Bu halka ne yapacağım? Biraz daha ve beni taşılayacaklar. Ve Rab Musaya dedi ki: Bu halkın önünde git, halkın ihtiyarlarından yanına al ve nehri

vurduğun asayı eline al ve git. İşte ben senin önünde, Horebdeki kayanın üzerinde orada duracağım ve sen kayaya vuracaksın ve ondan su çıkacak ve halk içecek. Musa da böylece İsrail oğullarının önünde yaptı. Ve o yerin ismini Deneme ve Sövmek olarak isimlendirdi, İsrail oğullarının sövmesi nedeniyle ve Rabbi denemelerinden dolayı, Rab aramızda mı, yoksa değil mi? diyerek.

Amalek geldi ve Refidimde İsraille savaştı. Musa, Yeşuya dedi ki: Kendin için güçlü adamlar seç ve çıkıp yarın Amaleke karşı savaş. İşte ben tepenin zirvesinde duracağım ve Tanrının asası elimde olacak. Ve Yeşu, Musanın ona dediği gibi yaptı ve çıkıp Amaleke karşı savaş düzeni kurdu, ve Musa ve Harun ve Hur tepenin zirvesine çıktılar. Ve Musa ellerini kaldırdığında İsrail üstün geldi, ama ellerini indirdiğinde Amalek üstün geldi. Musanın elleri ağırdı, ve bir taş alarak onu onun altına koydular, ve onun üzerine oturdu, ve Harun ve Hur onun ellerini bir yandan, ve bir yandan desteklediler, ve Musanın elleri güneş batana kadar sabit kaldı. Ve Yeşu, Amaleki ve tüm halkını kılıçla bozguna uğrattı. Rab Musaya dedi ki, bunu bir anıt olarak kitaba yaz ve Yeşunun kulaklarına ver, çünkü Amalekin anıtını gökyüzünün altından tamamen sileceğim. Ve Musa Rabbe bir sunak inşa etti ve onun adını Rab benim sığınağımdır koydu. Çünkü Rab gizli elle Amaleke karşı nesilden nesile savaşır.

Midyanlı rahip İothor, Musanın kayınpederi, Rabbin kendi halkı İsrail için yaptığı her şeyi duydu, çünkü Rab İsraili Mısırdan çıkarmıştı. Musanın kayınpederi Jethro, Musanın karısı Zipporahı onun salıverilmesinden sonra aldı. ve onun iki oğlunu, onlardan birinin adı Gerşom idi, diyerek, yabancı bir toprakta misafir idim, Ve ikincinin adı Eliezerdi, şöyle diyerek: Çünkü babamın Tanrısı benim yardımcımdır ve beni Firavunun elinden kurtardı. Ve Musanın kayınpederi Yetro, oğulları ve karısıyla birlikte Musaya doğru çöle çıktı, onun Tanrının dağı üzerinde kamp kurduğu yere. Musaya bildirildi: İşte kayınpederin Jethro sana doğru geliyor ve karın ile iki oğlun onunla birlikte. Musa kayınpederini karşılamak için dışarı çıktı ve ona secde etti, onu öptü ve birbirlerini selamlaştılar, sonra onları çadıra getirdi. Ve Musa, Rabbin Firavuna ve bütün Mısırlılara İsrail uğruna yaptığı her şeyi, yolda onların başına gelen bütün zahmeti ve Rabbin onları Firavunun elinden ve Mısırlıların elinden nasıl kurtardığını kayınbabasına anlattı. Yitro, Rabbin onlara yaptığı tüm iyi şeyler üzerine şaşırdı, çünkü onları Mısırlıların elinden ve Firavunun elinden kurtardı. Ve Yetro dedi ki, Rab mübarek olsun, çünkü onları Mısırlıların elinden ve Firavunun elinden kurtardı. Şimdi anladım ki Rab, bütün tanrılardan büyüktür, çünkü onlara saldırdılar. Musanın kayınpederi Yethro, Tanrıya yakmalık sunular ve kurbanlar sundu; Harun ve İsrailin bütün ihtiyarları da Musanın kayınpederiyle birlikte Tanrının huzurunda ekmeek yemek için geldiler.

Ve ertesi gün Musa halkı yargılamak için oturdu, bütün halk ise

sabahtan akşama kadar Musanın yanında duruyordu. Ve Yetro halka yaptığı her şeyi gördükten sonra şöyle diyor: Halka yaptığın bu nedir? Neden sen yalnız oturuyorsun, bütün halk ise sabahtan akşama kadar senin yanında duruyor? Ve Musa kayınbabasına der ki, Çünkü halk Tanrıdan hüküm aramak için bana gelir. Ne zaman onlar arasında bir anlaşmazlık olsa ve bana gelseler, her birini yargılarım ve onlara Tanrının buyrukları ile kanununu bildiririm. Musanın kayınpederi ona dedi: Sen bu işi doğru yapmıyorsun. Sabırsızlıkla yıkıma uğrayacaksın sen ve seninle birlikte olan bütün bu halk; bu söz senin için ağırdır, bunu yalnız başına yapamazsın. Şimdi bu yüzden beni dinle ve sana öğüt vereceğim, ve Tanrı seninle olacak; sen halk için Tanrıya karşı olan şeylerde ol, ve onların sözlerini Tanrıya sunacaksın. Ve onlara Tanrının emirlerini ve Onun yasasını şahit tutarak bildireceksin, ve onlara hangi yollarda yürüyeceklerini göstereceksin, ve yapacakları işleri. Ve sen, tüm halk arasından güçlü, Tanrıdan korkan, adil, kibirden nefret eden adamları kendin için seç ve onlara binbaşılar, yüzbaşılar, ellibaşılar ve onbaşılar olarak atayacaksın. Ve onlar halkı her zaman yargılayacaklar, ama aşırı küstah sözü sana getirecekler, hükümlerin küçük şeylerini ise kendileri yargılayacaklar, ve senden hafifletecekler, ve sana yardım edecekler. Eğer bu sözü yaparsan, Tanrı seni güçlendirecek ve ayakta durabileceksin, ve bütün bu halk kendi yerine barış içinde gelecek. Musa kayınpederinin sesini duydu ve ona söylediği her şeyi yaptı. Musa bütün İsrailden güçlü adamlar seçti ve onları binbaşılar, yüzbaşılar, ellibaşılar ve onbaşılar olarak atadı. Ve onlar halkı her zaman yargıladılar, ama her ağır

meseleyi Musaya getirdiler, ama her hafif meseleyi kendileri yargıladılar. Musa kayınpederini uğurladı ve o kendi ülkesine gitti.

19

Üçüncü ayın İsrail oğullarının Mısır topraklarından çıkışının bu gününde, Sina çölüne geldiler. Ve onlar Raphideinden ayrıldılar ve Sinai çölüne geldiler ve İsrail orada dağın karşısında kamp kurdu. Ve Musa, Tanrının dağına çıktı ve Tanrı onu dağdan çağırdı, şöyle diyerek: Bunları Yakupun evine söyleyeceksin ve İsrailin oğullarına bildireceksin. Kendiniz gördünüz Mısırlılara ne kadar çok şey yaptığımı ve sizi kartal kanatları üzerindeymiş gibi alıp kendime doğru getirdiğimi. Ve şimdi eğer sesimi gerçekten işitirseniz ve antlaşmamı korursanız, bana tüm uluslardan özel bir halk olacaksınız, çünkü tüm yeryüzü benimdir. Siz bana krallık rahipliği ve kutsal ulus olacaksınız; bu sözleri İsrail oğullarına söyleyeceksin. Musa geldi ve halkın yaşlılarını çağırdı ve Tanrının onlara emrettiği bütün bu sözleri onların önüne koydu. Bütün halk bir ağızdan cevap verdi ve dediler ki: Tanrının söylediği her şeyi yapacağız ve işiteceğiz. Musa da bu sözleri Tanrıya sundu. Rab Musaya dedi ki, işte ben sana bulut sütunu içinde geliyorum, böylece halk seninle konuştuğumu duysun ve sana sonsuza kadar inansın. Musa da halkın sözlerini Rabbe bildirdi. Rab Musaya dedi: İn ve halka uyarıda bulun, onları bugün ve yarın arındır ve giysilerini yıkasınlar. Ve üçüncü güne hazır olsunlar, çünkü üçüncü günde

Rab Sina Dağının üzerine inecek, bütün halkın önünde. Ve halkı çevrede ayıracaksın, şöyle diyerek: Dağa çıkmaktan ve ona bir şey dokunmaktan kendinize dikkat edin, dağa dokunan herkes ölümle ölecek. Onun eline el değmeyecek, zira taşlarla taşlanacak ya da okla vurulacak; ister hayvan ister insan olsun yaşamayacak. Sesler, borular ve bulut dağdan ayrıldığında, onlar dağa çıkacaklar.

Musa dağdan halka indi ve onları kutsadı ve giysilerini yıkadılar. Ve halka şöyle dedi: Hazır olun, üç gün boyunca kadına yaklaşmayın. Üçüncü gün şafak vaktinde oldu ki, sesler, şimşekler ve karanlık bir bulut Sina Dağının üzerinde meydana geldi, borunun sesi büyük yankılandı ve kamptaki bütün halk korkuya kapıldı. Ve Musa, halkı Tanrı ile karşılaşmak için kamptan dışarı çıkardı ve dağın eteğinde durdular. Sina dağının tamamı tütüyordu, çünkü Tanrı ateş içinde onun üzerine inmişti, ve duman yükseliyordu, bir fırının dumanı gibi, ve bütün halk son derece şaşırıldı. Borunun sesleri giderek çok daha güçlü oluyordu. Musa konuştu ve Tanrı ona sesle cevap verdi. Rab Sina Dağının zirvesine indi ve Rab Musayı dağın zirvesine çağırdı ve Musa çıktı. Ve Tanrı Musaya şöyle dedi: İn ve halka uyarıda bulun ki, asla Tanrıya anlamak için yaklaşmasınlar ve onlardan bir çokluk düşmesin, Ve Rab Tanrıya yaklaşan rahipler kutsal kılınsınlar, olmasın ki Rab onları yok etsin.

Ve Musa Tanrıya dedi: Halk Sina Dağına çıkamayacak, çünkü sen bize şöyle söyleyerek tanıklık ettin: Dağı ayır ve onu kutsa. Rab ona dedi ki: Git, aşağı in ve sen ve Aaron seninle birlikte

yukarı çıkın, ama rahipler ve halk Tanrıya doğru yukarı çıkmak için zorla yol açmasınlar, yoksa Rab onları yok eder. Musa halka indi ve onlara dedi.

20

Ve Rab bütün bu sözleri söyleyerek konuştu. Ben senin Tanrın Rabbim, seni Mısır topraklarından, kölelik evinden çıkaran. Benim dışımda sana başka tanrılar olmayacak. Kendin için put yapmayacaksın, ne de yukarıda gökyüzünde olanların, ne aşağıda yeryüzünde olanların, ne de yeryüzünün altındaki sularda olanların hiçbirinin benzerini yapmayacaksın. Onlara tapmayacaksın ve onlara kulluk etmeyeceksin, çünkü ben Senin Tanrın Rabbim, kıskanç bir Tanrıyım, babaların günahlarını çocuklara, benden nefret edenlere üçüncü ve dördüncü nesle kadar ödetirim. ve beni sevenlere ve emirlerimi koruyanlara binlerce merhamet gösterene Rabbın Tanrının adını boş yere almayacaksın, çünkü Rab Tanrın, onun adını boş yere alanı temize çıkarmayacaktır. Şabat gününü kutsal kılmayı hatırla. Altı gün çalışacaksın ve bütün işlerini yapacaksın. Ama yedinci günde, Rabbin senin Tanrının Şabat günüdür; sen bu günde hiçbir iş yapmayacaksın, sen ve oğlun ve kızın, kölen ve cariyesinin, öküzün ve yük hayvanın ve her hayvanın ve sende oturan yabancı. Zira Rab altı gün içinde göğü, yeri, denizi ve bunların içindeki her şeyi yaptı ve yedinci günde dinlendi, bu nedenle Rab yedinci günü kutsadı ve onu kutsal kıldı. Babana ve annene saygı göster, böylece sana iyi olur ve böylece Rabbin

Tanrının sana verdiği iyi toprak üzerinde uzun ömürlü olursun. Sen zina etmeyeceksin. Çalmayacaksın. Sen katletmeyeceksin. Komşuna karşı yalan tanıklık etmeyeceksin. Komşunun karısını arzu etmeyeceksin, komşunun evini arzu etmeyeceksin, ne onun tarlasını, ne onun hizmetçisini, ne onun genç kadını, ne onun öküzünü, ne onun yük hayvanını, ne onun her hayvanını, ne de komşuna ait olan her şeyi.

Ve bütün halk sesi, meşaleleri, boru sesini ve tüten dağı gördü; korkan bütün halk uzaktan durdu. Ve Musaya dediler: Sen bize konuş, ama Tanrı bize konuşmasın, yoksa ölürüz. Ve Musa onlara der ki, cesur olun, çünkü Tanrı sizi denemek için size geldi, öyle ki onun korkusu sizde olsun, böylece günah işlemeyesiniz. Halk uzaktan dururken, Musa Tanrının bulunduğu karanlığa girdi. Rab Musaya dedi ki, bunları Yakupun evine söyleyeceksin ve İsrail oğullarına ilan edeceksin: Siz gördünüz ki gökten size konuştum. Kendinize gümüş tanrılar yapmayacaksınız ve kendinize altın tanrılar yapmayacaksınız. Sunağı topraktan bana yapacaksınız ve onun üzerine yakmalık sunularınızı, kurtuluşlarınızı, koyunlarınızı ve danalarınızı kurban edeceksiniz; her yerde, eğer orada ismimi isimlendirirsem, sana geleceğim ve seni kutsayacağım. Eğer bana taşlardan bir sunak yaparsan, onları yontulmuş taşlardan inşa etmeyeceksin, çünkü kılıcını onların üzerine sallamışsın ve kirletilmişlerdir. Basamaklarla benim sunağıma çıkmayacaksın, böylece onun üzerinde çıplaklığını açığa çıkarmayacaksın.

21

Ve bunlar, onların önüne koyacağın hükümlerdir. Eğer İbrani bir hizmetçi satın alırsan, altı yıl sana hizmet edecek, ama yedinci yılda özgür olarak bedava ayrılacak. Eğer o yalnız başına girerse, yalnız başına çıkacaktır; ama eğer bir kadın onunla birlikte girerse, onun kadını da çıkacaktır. Ve eğer efendi ona bir kadın verirse ve kadın ona oğullar veya kızlar doğurursa, kadın ve çocuklar efendisinin olacak, ama o yalnız çıkacak. Eğer hizmetçi cevap vererek Efendimi, eşimi ve çocuklarımı sevdim, özgür olarak gitmiyorum dese, Efendisi onu Tanrının huzuruna getirecek, sonra onu kapıya ya da eşiğe getirecek ve efendisi bizle kulağını delecek, ve ona sonsuza dek hizmet edecek.

Eğer biri kendi kızını hizmetçi olarak satarsa, kadın kölelerin kaçıdığı gibi ayrılmayacaktır. Eğer kendisiyle anlaştığı efendisini hoşnut etmezse, onu kurtaracak, ama yabancı bir ulusa onu satmaya yetkili değildir, çünkü ona karşı sözünü bozdu. Eğer ama oğluna nişanlasa onu, kızların hakkına göre davranacak ona. Eğer kendisi için başka birini alırsa, onun gerekli şeylerini, giyimini ve birlikteliğini eksik etmeyecek. Eğer bu üç şeyi ona yapmazsa, gümüş ödemededen bedelsiz çıkacaktır. Eğer biri birini vurur ve ölürse, ölümle cezalandırılsın. Ama o isteyerek değil, Tanrı onu onun ellerine teslim etti, sana öldürenin oraya kaçacağı bir yer vereceğim. Eğer biri komşusuna hile ile saldırıp onu öldürmek isterse ve sığınırsa, onu sunağımdan alıp öldüreceksin. Kim babasını veya annesini vuruyor, ölümle

cezalandırılınsın. Babasına veya annesine kötü söz söyleyen, ölümle ölecek. Eğer biri İsrail oğullarından birini çalar, onu zorbalık ederek satar ve bu suç onda bulunursa, ölümle ölsün. Eğer iki adam birbirine hakaret edip komşuyu taşla veya yumrukla vursalar ve o ölmeyip yatağa düşse Eğer adam ayağa kalkıp dışarıda asayla yürürse, vuran kişi masum olacaktır, ancak onun atıl kaldığı süreyi ve tedavi masraflarını ödeyecektir. Eğer biri hizmetçisini veya cariyesini sopayla vurur ve elleri altında ölürse, ceza ile cezalandırılacaktır. Eğer bir veya iki gün hayatta kalırsa, cezalandırılmasın, çünkü gümüş onundur. Eğer iki erkek kavga ederse ve hamile bir kadına vururlarsa, ve çocuğu tam şekillenmemiş olarak düşerse, kadının kocasının belirlediği şekilde değerlendirme ile para cezası ödenecektir. Eğer şekillendirilmiş ise, ruh yerine ruh verecek. Göz yerine göz, diş yerine diş, el yerine el, ayak yerine ayak. Yanık yerine yanık, yara yerine yara, çürük yerine çürük. Eğer birisi hizmetçisinin gözünü ya da hizmetçi kadınının gözünü vurur ve kör ederse, onları gözlerinin yerine özgür gönderecek. Eğer hizmetçisinin dişini ya da hizmetçi kadınının dişini çıkarırsa, onları dişlerinin yerine özgür gönderecektir. Eğer bir boğa bir adamı veya kadını boynuzlarsa ve ölürse, boğa taşlarla taşlanacak ve eti yenmeyecek, ama boğanın sahibi masum olacak. Eğer boğa dünden ve üçüncü günden önce boynuzlayan idi, ve onun efendisine tanıklık edilse, ve onu yok etmese, ama bir adamı ya da kadını öldürse, boğa taşlanacaktır ve onun efendisi ölüme mahkum edilecektir. Ama eğer ona fidye dayatılırsa, onlar ona ne kadar dayatılırsa canı için o kadar fidye verecek. Eğer bir oğlu veya kızı boynuzlarsa, bu hukuka

göre ona yapsınlar. Eğer boğa bir hizmetçiyi veya genç kadını boynuzlarsa, onların efendisine otuz didrahma gümüş verecek ve boğa taşlanacak. Eğer birisi bir çukur açar veya bir çukur kazar ve onu örtmezse, ve oraya bir buzağı veya eşek düşerse, Çukurun sahibi tazminat ödeyecek, hayvanın sahibine gümüş verecek, ama ölen hayvan kendisinin olacak. Eğer bazı kişinin boğası komşunun boğasını boğazlarsa ve ölürse, yaşayan boğayı satacaklar ve parasını bölecekler ve ölü boğayı bölecekler. Eğer boğanın dünden önce ve üçüncü günden önce boynuzlayıcı olduğu bilinirse, ve efendisine tanıklık edilmiş olsalar, ve onu yok etmezse, boğa yerine boğa ödeyecek, ama ölmüş olan ona olacak.

Eğer birisi bir buzağı veya koyun çalarsa ve onu keserse veya satarsa, buzağının yerine beş buzağı ödeyecek ve koyunun yerine dört koyun ödeyecek.

22

Eğer hırsız delik içinde bulundu ve vurularak ölürse, ona cinayet yoktur. Eğer güneş onun üzerine yükselirse suçludur, karşılığında ölecektir; eğer ona ait bir şey yoksa, hırsızlığın yerine satılsın. Eğer çalınmış şey onun elinde bulunursa, eşekten koyuna kadar yaşayan olarak, onları iki kat ödeyecek. Eğer biri bir tarlayı veya bağı otlatırsa ve hayvanını salıverip başka bir tarlayı otlatmasına izin verirse, kendi tarlasından ürününe göre ödeyecektir; ama eğer tüm tarlayı otlatırsa, kendi

tarlasının en iyilerini ve kendi bağının en iyilerini ödeyecektir. Eğer çıkan ateş dikenleri bulur ve harman yerlerini veya başakları veya ovayı yakıp tüketirse, ateşi tutuşturan ödeyecektir.

Eğer biri komşusuna gümüş veya eşyalar korumak için verir ve adamın evinden çalınırsa, eğer hırsız bulunursa, iki katını ödeyecek. Eğer hırsız bulunmazsa, evin efendisi Tanrının önüne gelecek ve komşusunun tüm emaneti üzerinde kötülük yapmadığına yemin edecek. Her belirtilen haksızlık hakkında - buzağı, yük hayvanı, koyun, giysi ve iddia edilen her türlü kayıp konusunda - ne olursa olsun, her ikisinin yargısı Tanrının önüne gelecek ve Tanrı tarafından suçlu bulunan kişi komşusuna iki kat ödeyecek. Eğer biri komşusuna bir yük hayvanı veya buzağı veya koyun veya herhangi bir hayvan korumak için verir ve o kırılır veya ölür veya esir alınır ve hiç kimse bilmez, Tanrının yemini her ikisinin arasında olacak, gerçekten komşusunun emanetine hiç kötülük yapmamış olduğuna dair, ve böylece efendisi kabul edecek, ve ödemeyecek. Eğer onun yanından çalınırsa, efendiye ödeyecek. Eğer vahşi hayvanlar tarafından parçalanmışsa, onu av yerine götürecektir ve tazminat ödemeyecek. Eğer birisi komşusundan bir şey isterse ve o kırılırsa veya ölürse veya esir alınırsa, ama sahibi onunla birlikte değilse, ödeyecektir. Ama eğer efendi onunla ise, ödemeyecek, ama eğer kiralık işçi ise, onun ücreti yerine ona olacak.

Eğer biri nişanlanmamış bir bakireyi aldatır ve onunla yatarsa,

başlık parası vererek onu kendisine karı edecek. Eğer babası reddederek reddetse ve kızını ona kadın olarak vermeyi istemese, bakirelerin başlığı ne kadar ise babaya o kadar gümüş ödeyecek. Büyücüleri canlı tutmayacaksınız. Hayvanla yatan herkesi ölümle öldüreceksiniz. Tanrılara kurban kesen ölümle yok edilecektir; yalnızca Rab müstesna.

Ve yabancıya kötü davranmayacaksınız, ne de onu sıkıştırmayacaksınız, çünkü siz yabancılar idiniz Mısır ülkesinde. Hiçbir dul kadına ve yetime kötü muamele etmeyeceksiniz. Eğer onlara kötülükle kötü muamele ederseniz ve feryat ederek bana haykırırlarsa, onların sesini mutlaka dinleyeceğim. Ve öfkeyle gazaba geleceğim ve sizi kılıçla öldüreğim, kadınlarınız dul kalacak ve çocuklarınız yetim olacak. Eğer yanındaki fakir kardeşe gümüş ödünç verersen, onu zorlayan olmayacaksın, ona faiz koymayacaksın. Eğer komşunun elbisesini rehin olarak alırsan, güneş batmadan önce ona geri vereceksin, Çünkü bu onun örtüsüdür, yalnızca bu onun çıplaklığının giysisidir, neyin içinde uyuyacak? Eğer öyleyse bana haykırırsa, onu dinleyeceğim, çünkü ben merhametliyim. Tanrılar hakkında kötü konuşmayacaksın ve halkının yöneticisi hakkında kötü söylemeyeceksin. Harman yerinin ve şaraphanenin ilk meyvelerini geciktirmeyeceksin, oğullarının ilk doğanlarını bana vereceksin. Böyle yapacaksın senin buzağını ve senin koyununu ve senin yük hayvanını: yedi gün annesinin yanında olacak, sekizinci günde ise onu bana vereceksin. Ve bana kutsal insanlar olacaksınız, ve yırtıcı hayvanlar tarafından öldürülmüş eti yemeyeceksiniz, onu

köpeğe atınız.

23

Boş söylenti kabul etmeyeceksin, haksızla anlaşarak haksız tanık olmayacaksın. Kötülük için çoğunlukla birlikte olmayacaksın, yargıyı saptırmak için çoğunlukla birlikte sapmak üzere kalabalıkla birleştirilmeyeceksin. Ve yargıda fakir adama merhamet etmeyeceksin. Eğer düşmanın öküzüne veya onun yük hayvanına başıboş dolaşırken karşılaşırsan, geri çevirerek ona geri vereceksin. Eğer düşmanın yük hayvanının yükü altında düşmüş olduğunu görürsen, onu geçip gitmeyeceksin, ama onunla birlikte onu kaldıracaksın.

Yoksulun yargısında onun hükmünü saptırmayacaksın. Her haksız sözden uzak duracaksın, masum ve adil olanı öldürmeyeceksin ve hediyeler uğruna tanrısızı haklı çıkarmayacaksın. Ve armağanları almayacaksın, çünkü armağanlar görenlerin gözlerini kör eder ve adil sözleri bozar. Ve garip olanı ezmeyeceksiniz, çünkü siz garibin ruhunu biliyorsunuz, zira kendiniz Mısır topraklarında garip idiniz. Altı yıl toprağını ekeceksin ve ürünlerini toplayacaksın. Yedinci yılda bırakma yapacaksın ve onu bırakacaksın, ulusunun fakirleri yiyecek, kalanı ise vahşi hayvanlar yiyecek; böylece bağını ve zeytin bahçeni de yapacaksın. Altı gün işlerini yapacaksın, ama yedinci günde dinlenme olacak, böylece öküzün dinlensin ve yük hayvanın, ve böylece hizmetçi kızının oğlu ve yabancı

ferahlasın. Size söylediğim her şeyi koruyun ve başka tanrıların adları anılmayacak, ağzınızdan da duyulmayacak.

Yılın üç zamanında bana bayram yapın. Mayasız ekmekler bayramını tutmaya özen gösterin, yedi gün mayasız ekmek yiyeceksiniz, tıpkı sana emrettiğim gibi, yeni ayın zamanına göre, çünkü o ayda Mısırdan çıktın; huzuruma eli boş çıkmayacaksın. Ve hasat bayramını, işlerinin ilk meyvelerini yapacaksın, tarlana ekeceğin şeylerin, ve yılın çıkışı üzerine tamamlanma bayramını, tarlandan olan işlerinin toplanmasında. Yılın üç zamanında her erkeğin Rabbin Tanrının önünde görülecek. Çünkü milletleri senin önünden kovduğumda ve sınırlarını genişlettiğimde, kanımı maya üzerine kurban etmeyeceksin ve bayramımın yağı sabaha kadar kalmayacak. Toprağının ilk ürünlerinin ilk meyvelerini Rabbin Tanrının evine getireceksin, kuzuyu annesinin sütünde haşlamayacaksın. Ve işte, ben meleğimi senin önüne gönderiyorum ki, seni yolda korusun ve seni hazırladığım topraklara getirsin. Kendin için dikkat et ve onu dinle ve ona itaatsizlik etme, çünkü seni geri çekmeyecek, çünkü benim ismim onun üzerindedir. Eğer sesimi gerçekten işitirseniz ve sana emrettiğim her şeyi yaparsanız ve antlaşmamı korursanız, tüm uluslar arasından bana özel bir halk olacaksınız, çünkü tüm dünya benimdir; siz ise bana kraliyet rahibi ve kutsal bir ulus olacaksınız. Bu sözleri İsrail oğullarına söyleyeceksin. Eğer sesimi gerçekten işitirseniz ve sana söylediğim her şeyi yaparsanız, düşmanlarına düşman olacağım ve sana karşı koyanlara karşı koyacağım. Çünkü meleğim senin önderin

olarak gidecek ve seni Amorlulara, Hititlere, Perizzilere, Kenanlılara, Girgaşlılara, Hivlilere ve Yevuslulara götürecektir ve onları yok edeceğim. Onların tanrılarına tapınmayacaksın, onlara hizmet etmeyeceksin, onların işlerine göre yapmayacaksın, ama yıkarak yıkacaksın ve kırarak kıracaksın onların sütunlarını. Ve Rabbine, Tanrına hizmet edeceksin ve ekmeğini, şarabını ve suyunu kutsayacağım ve hastalığı sizden uzaklaştıracam. Kısır erkek olmayacak, ne de kısır olmayacak toprağın üzerinde, günlerinin sayısını doldurarak dolduracağım. Ve korkuyu önünden göndereceğim ve senin girdiğin tüm ulusları şaşkına çevireceğim ve tüm düşmanlarını kaçak yapacağım. Ve eşekarılarını önden göndereceğim ve Amorluları, Hivlileri, Kenanlıları ve Hititleri önünden kovacaksın. Onları bir yıl içinde atmayacağım, böylece toprak ıssız olmaz ve senin üzerine toprağın vahşi hayvanları çok olmaz. Seni büyüyüp toprağı miras alana kadar onları senden yavaş yavaş kovacağım. Ve sınırlarını Kızıldenizden Filistin Denizine kadar, çölden büyük Fırat Nehrine kadar belirleyeceğim ve o toprakta oturanları elinize teslim edeceğim ve onları önünden kovacağım. Onlarla ve onların tanrılarıyla antlaşma yapmayacaksın. Ve onlar senin toprağında yerleşmeyecekler, seni bana karşı günah işletmesinler diye; çünkü eğer onların tanrılarına hizmet edersen, bunlar senin için bir engel olacaktır.

24

Ve Musaya dedi: Sen, Harun, Nadab, Abiud ve İsrailin yetmiş

yaşlısı Rabbe doğru çıkın ve uzaktan Rabbe tapınacaksınız. Ve Musa yalnız Tanrıya yaklaşıacak, ama onlar yaklaşmayacaklar, halk ise onlarla birlikte çıkmayacak. Musa girdi ve halka Tanrının tüm sözlerini ve emirlerini anlattı. Tüm halk tek sesle cevap verdi ve dedi ki: Rabbin konuştuğu tüm sözleri yapacağız ve işiteceğiz. Ve Musa Rabbin tüm sözlerini yazdı, sabah erkenden kalkarak Musa dağın yanına bir sunak inşa etti ve İsrailin on iki kabilesi için on iki taş dikti. Ve İsrail oğullarının genç adamlarını gönderdi ve yakmalık sunular sundular ve Tanrıya kurtuluş kurbanı olarak danalar kestiler. Musa kanın yarısını alıp kaselere döktü, kanın yarısını ise sunağa döktü. Ve antlaşma kitabını alarak halkın kulaklarına okudu, ve dediler ki, Rabbin konuştuğu her şeyi yapacağız ve işiteceğiz. Musa kanı alıp halkın üzerine serpti ve dedi: İşte Rabbin sizinle bütün bu sözler hakkında yaptığı antlaşmanın kanı.

Ve Musa, Harun, Nadab, Abihu ve İsrailin yaşlılar meclisinden yetmiş kişi yukarı çıktı. Ve İsrailin Tanrısının durduğu yeri gördüler; onun ayaklarının altındakiler safir tuğla işi gibiydi ve göğün gökkubbesi gibi saflıktaydı. Ve İsrailin seçilmişlerinden hiçbiri yok olmadı ve Tanrının yerinde göründüler ve yediler ve içtiler. Ve Rab Musaya dedi: Dağa, bana doğru çık ve orada ol; sana taş tabletleri vereceğim, kanunu ve emirleri, onlara kanun koymak için yazdıklarımı. Ve Musa ayağa kalktı ve yanında duran Yeşu ile birlikte Tanrının dağına çıktılar. Ve ihtiyarlara dediler ki: Biz size dönene kadar burada bekleyin. İşte Harun ve Hur sizinle birlikte; eğer birinin bir davası olursa, onlara gitsinler. Ve Musa ve Yeşu dağa çıktı ve bulut dağı örttü. Ve

Tanrının görkemi Sina dağının üzerine indi ve bulut onu altı gün örttü ve Rab yedinci günde bulutun ortasından Musayı çağırdı. Rabbin görkeminin görünüşü, dağın zirvesinde yanan ateş gibi, İsrail oğullarının önünde idi. Ve Musa bulutun ortasına girdi ve dağa çıktı ve orada dağda kırk gün ve kırk gece kaldı.

25

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: İsrail oğullarına dedim ki: Herkesten ilk meyveleri alın, kimin kalbine uygun görünürse, ve benim ilk meyvelerimi alacaksınız. Ve bu, onlardan alacağınız ilk meyvelerdir: altın, gümüş ve bronz. Ve sümbül, ve mor, ve çift kırmızı, ve bükülmüş ince keten ve keçi kılları, Ve kırmızıya boyanmış koç derileri, sümbül rengi deriler ve çürümez odunlar, Ve Sardius taşları ve oyma için taşlar, omuz parçası ve uzun elbise için. Ve bana bir kutsal yer yapacaksın ve aranızda görüneceğim. Ve bana, dağda sana gösterdiğim her şeye göre yapacaksın; çadırın örneğini ve onun bütün kaplarının örneğini, böylece yapacaksın. Ve çürümez ahşaptan tanıklık sandığı yapacaksın, iki buçuk arşın uzunluk, bir buçuk arşın genişlik ve bir buçuk arşın yükseklik. Ve onu saf altınla kaplayacaksın, içeriden ve dışarıdan onu kaplayacaksın ve onun çevresine bükülmüş altın pervazlar yapacaksın. Ve bunun için dört altın halka yapacaksın ve dört kenarın üzerine koyacaksın: bir kenarın üzerine iki halka ve ikinci kenarın üzerine iki halka. Sen çürümez ahşaptan sıriklar yapacaksın ve onları altınla kaplayacaksın, Ve direkleri sandığın yanlarındaki halkalara

sokacaksın, sandığı onlarla taşımak için. Sandığın halkalarının içinde sıırıklar kıılmıdamadan kalacak. Ve sandığın içine sana vereceğim tanıklıkları koyacaksın. Ve saf altından bir merhamet koltuğu örtüsü yapacaksın, iki buçuk arşın uzunluğunda ve bir buçuk arşın genişliğinde. Ve dövülmüş altından iki keruv yapacaksın ve onları merhamet koltuğunun her iki tarafına koyacaksın. Bir keruv bu taraftan, bir keruv de merhamet kapağının öbür tarafından yapılacak ve iki keruvu iki taraf üzerine yapacaksın. Keruvlar kanatlarını yukarıdan uzatarak, kanatlarıyla bağışlanma yerinin üzerini gölgeleyecekler ve yüzleri birbirine dönük olacak; keruvların yüzleri bağışlanma yerine doğru olacak. Ve sen merhamet koltuğunu sandığın üzerine yukarıdan koyacaksın, ve sandığın içine sana vereceğim tanıklıkları atacaksın. Ve kendimi sana oradan bildireceğim ve seninle bağışlanma kapağının üzerinden, tanıklık sandığının üzerinde bulunan iki kerubim arasından konuşacağım ve sana İsrail oğullarına emredeceğim her şeye göre konuşacağım. Ve saf altından bir masa yapacaksın; uzunluğu iki arşın, genişliği bir arşın ve yüksekliği bir buçuk arşın olacak. Ve bunun çevresine altın bükülmüş pervazlar yapacaksın ve bunun çevresine bir karış yüksekliğinde taç yapacaksın.

Ve taç için çevresine bükülmüş bir pervaz yapacaksın. Ve dört altın halka yapacaksın ve dört halkayı onun ayaklarının dört köşesine, kenarın altına koyacaksın. Ve halkalar, taşıma sıırıkları için yuvalar olacak, böylece masa onlarla taşınacak. Ve sıırıkları çürümez ahşaptan yapacaksın ve onları saf altınla kaplayacaksın ve masa onlarla taşınacak. Ve onun tabaklarını,

buhurdanları, dökme sunusu kaplarını ve içlerine dökceğin fincanları yapacaksın; onları saf altından yapacaksın. Ve masanın üzerine huzur ekmeklerini önümde sürekli olarak koyacaksın.

Ve saf altından bir şamdan yapacaksın, dövme olarak şamdanı yapacaksın, onun gövdesi ve dalları ve kaseleri ve düğmeleri ve zambakları ondan olacak. Altı dal yanlardan çıkıyordu, şamdanın bir tarafından üç dal ve şamdanın ikinci tarafından üç dal. Ve badem şeklinde oyulmuş üç kase, bir dalda bir top ve bir zambak vardı; kandillikten çıkan altı dalın tamamında böyleydi. Ve kandillikte badem şeklinde oyulmuş dört kase, bir dalda topuzlar ve zambaklar vardı. Yumru iki borunun altında ondan, ve yumru dört borunun altında ondan, böylece kandilden çıkan altı borunun, ve kandilde badem şeklinde oyulmuş dört kase. Düğmeler ve dallar ondan olsun, tamamı tek parça saf altından işlenmiş olsun. Ve onun yedi kandilini yapacaksın ve kandilleri yerleştireceksin ve bir yüzden parlayacaklar. Ve onun buhurdanlığını ve altlıklarını saf altından yapacaksın. Bütün bu kaplar bir talent saf altından yapılmıştır. Gör, sana dağda gösterilen şekle göre yapacaksın.

26

Ve çadırı on perdeden yapacaksın; bükülmüş ince ketenden, mavi, mor ve bükülmüş kırmızı iplikten, Keruvi işlemeli dokuma işiyle onları yapacaksın. Bir perdenin uzunluğu yirmi

sekiz arşın ve genişliği dört arşın olacak; ölçü bütün perdeler için aynı olacak. Beş perde birbirine bitişik olacak, biri diğerine tutunarak, ve beş perde birbirine birleştirilmiş olacak. Ve onlara mavi ilmekler yapacaksın, bir perdenin kenarı üzerine, bir taraftan birleşme yerine doğru, ve böylece dış perdenin kenarı üzerine yapacaksın, ikinci birleşme yerine doğru. Bir perdeye elli ilmek yapacaksın ve ikinci perdenin birleşme yerine göre parçasından elli ilmek yapacaksın; bunlar karşılıklı olarak her birinde birbirine denk gelecek. Ve elli altın halka yapacaksın ve perdeleri halkalarla birbirlerine birleştireceksin ve çadır bir olacak. Ve çadırın üzerine tüylü derilerden bir örtü yapacaksın, on bir deri yapacaksın onları. Bir perdenin uzunluğu otuz arşın ve bir perdenin genişliği dört arşın olacak, on bir perdenin hepsi aynı ölçüde olacak. Ve beş deriyi birbirine birleştireceksin ve altı deriyi birbirine birleştireceksin ve altıncı deriyi çadırın önüne göre katlayacaksın. Ve bir perdenin kenarı üzerine, birleşme yerine göre ortadaki, elli ilmek yapacaksın ve ikinci perdenin bitişen kenarı üzerine elli ilmek yapacaksın.

Ve elli tunç halka yapacaksın ve halkaları ilmeklerle birleştireceksin ve derileri birleştireceksin ve bir olacak. Ve çadırın örtülerinde taşan kısmı altına koyacaksın, örtünün kalan yarısını çadırın örtülerinin taşan kısmına örteceksin, çadırın arkasına örteceksin. Çadırın perdelerinin uzunluğundan artan kısmından, bundan bir arşın ve şundan bir arşın, çadırın yanları üzerine oradan ve oradan örtecek olacak ki örtsün. Ve çadır için kırmızıya boyanmış koç derileri örtüsü yapacaksın ve yukarıdan sümbül renkli deri örtüler.

Ve çadırın sütunlarını çürümez ağaçtan yapacaksın. Bir sütunu on arşın yapacaksın ve bir sütunun genişliği bir buçuk arşın olacak. Bir direğe iki zıvana, birbirine karşılık gelen, böyle yapacaksın çadırın tüm direkleri için. Ve çadıra sütunlar yapacaksın, kuzey tarafında yirmi sütun. Ve yirmi sütun için kırk gümüş taban yapacaksın, bir sütun için onun her iki parçasına iki taban, ve bir sütun için onun her iki parçasına iki taban. Ve güneye doğru olan ikinci taraf, yirmi sütun, ve onların kırk gümüş tabanı, bir sütun için her iki tarafına iki taban, ve bir sütun için her iki tarafına iki taban. Ve çadırın arkasından, denize doğru olan kısma göre altı sütun yapacaksın. Ve çadırın arka köşeleri üzerine iki sütun yapacaksın. Ve aşağıdan eşit olacak, aynı şekilde başlardan bir birleşmeye kadar eşit olacaklar, böyle her iki köşeye de yapacaksın, eşit olsunlar. Ve sekiz sütun olacak ve onların kaideleri on altı gümüş olacak, bir sütun için onun her iki parçasına iki kaide ve bir sütun için iki kaide. Ve çürümez ağaçlardan sürgüler yapacaksın, çadırın bir tarafındaki bir direk için beş tane. Ve çadırın ikinci bir yanındaki direğe beş sürgü, ve çadırın denize doğru arka yanındaki direğe beş sürgü. Ve orta çubuk direklerin arasında bir taraftan diğer tarafa uzansın. Ve sütunları altınla kaplayacaksın ve halkaları altından yapacaksın; bunların içine sürgüleri geçireceksin ve sürgüleri altınla kaplayacaksın. Ve çadırı sana dağda gösterilen biçime göre kuracaksın.

Ve mavi, mor, eğrilmiş kırmızı ve dokunmuş ince ketenden bir perde yapacaksın; onu Keruvi işlemeli, dokunmuş bir iş olarak yapacaksın. Ve onu, altınla kaplanmış dört çürümez sütun

üzerine koyacaksın ve onların başlıkları altın, ve onların tabanları dört gümüş olacak. Ve perdeyi sütunların üzerine koyacaksın ve orada, perdenin içine, tanıklık sandığını getireceksin ve perde sizin için kutsal ile kutsalların kutsalı arasını ayıracak. Ve tanıklık sandığını perde ile kutsalların kutsalında örteceksin. Ve sen masayı perdenin dışına yerleştireceksin, ve şamdanı masanın karşısına, çadırın güney tarafına yerleştireceksin, ve masayı çadırın kuzey tarafına yerleştireceksin. Ve çadırın kapısı için mavi, mor ve bükülmüş kırmızı ve bükülmüş ince ketenden nakışlı bir örtü yapacaksın. Ve perde için beş sütun yapacaksın ve onları altınla kaplayacaksın ve başlıkları altın olacak ve onlar için beş tunç kaide döneceksin.

27

Ve çürümez ahşaptan bir sunak yapacaksın, beş arşın uzunluğunda ve beş arşın genişliğinde, sunak kare olacak ve üç arşın yüksekliğinde olacak. Ve boynuzları dört köşenin üzerine yapacaksın, boynuzlar ondan olacak, ve onları tunçla kaplayacaksın. Ve sunak için bir taç yapacaksın ve onun örtüsünü, onun çanaklarını, onun et çengellerini, onun buhurdanını ve onun bütün kaplarını tunçtan yapacaksın. Ve ona ağ işi tunç bir ızgara yapacaksın, ve ızgaraya dört kenarın altında tunçtan dört halka yapacaksın. Ve onları sunağın ızgarasının altına aşağıdan koyacaksın, ızgara ise sunağın yarısına kadar olacak. Ve sunağa çürümez ahşaptan sırtıklar

yapacaksın ve onları tunçla kaplayacaksın. Ve sııkları halkaların içine sokacaksın ve sııklar sunağı taşıırken onun yanlarında olsunlar. Onu oyuk ve dikişsiz yapacaksın; dağda sana gösterilene göre, onu böyle yapacaksın. Ve çadır için bir avlu yapacaksın, güneye doğru olan yan için avlunun perdeleri bükülmüş ince ketenden olacak, bir yan için uzunluk yüz arşın. Ve onların sütunları yirmi, onların tabanları yirmi tunçtan, onların halkaları ve tutucuları gümüşlendi. Böylece doğruya bakan tarafta perdeler yüz arşın uzunluğunda, direkleri yirmi, tabanları yirmi tunçtan, halkaları ve direklerin tutucu kancaları ve tabanları gümüşle kaplanmış. Avlunun deniz tarafındaki genişliği elli arşın perdelerle, onların on sütunu ve onların on tabanı. Ve avlunun güneye doğru genişliği elli arşındı; perdeleri, on sütunu ve on tabanı vardı. Ve perdelerin yüksekliği bir yan tarafta on beş arşındı, sütunları üç ve tabanları üç. Ve ikinci taraf on beş arşın perdelerin yüksekliği, direkleri üç ve tabanları üç. Ve avlunun kapısı için yirmi arşın yüksekliğinde bir örtü, mavi, mor ve bükümlü kırmızı iplikten ve nakışçının işçiliğiyle bükümlü ince ketenden yapılmıştı; direkleri dört ve tabanları dört idi. Avlunun tüm direkleri çepeçevre gümüşle kaplanmış, başlıkları gümüş ve tabanları tunçtur. Avlunun uzunluğu yüz üzerine yüz, genişliği elli üzerine elli ve yüksekliği beş arşın bükülmüş ince ketenden; tabanları ise bronzdan. Ve tüm yapı ve tüm aletler ve avlunun kazıkları tunçtu.

Ve sen İsrail oğullarına emret ve sana zeytinlerden sıkılmamış, saf, dövülmüş yağ getirsinler, ışık için yakmak üzere, öyle ki kandil sürekli yansın Tanıklık çadırında, ahdin üzerindeki

perdenin dışında, onu Harun ve oğulları akşamdan sabaha kadar Rabbin önünde yakacaklar; bu, İsrail oğullarından gelen sizin nesilleriniz için ebedi bir kuraldır.

28

Ve sen, kardeşin Harunu ve onun oğullarını İsrail oğullarından kendine yaklaştır; bana kâhinlik etmeleri için: Harun, Nadab, Abihud, Elazar ve İtamar, Harunun oğulları. Ve kardeşin Aaron için onur ve şan amacıyla kutsal bir kaftan yapacaksın. Ve sen, zihin olarak bilge olan herkese konuş; onları bilgelik ve algı ruhuyla doldurdum ve onlar Harunun kutsal kaftanını yapacaklar ki, onda bana hizmet etsin. Ve bunlar onların yapacağı giysilerdir: göğüslük, omuzluk, uzun elbise, dokuma tunik, sarık ve kemer; ve onlar Harun ve oğulları için bana kâhinlik hizmeti etmeleri için kutsal giysiler yapacaklar. Ve onlar altını, sümbülü, moru, kırmızıyı ve ince keteni alacaklar. Ve onlar, nakışlı dokuma işi olan, bükülmüş ince ketenden omuz parçasını yapacaklar. İki omuz parçası, iki tarafta takılmış olarak, birbirine birleştirilmiş olacak. Ve omuz parçalarının üzerinde olan kumaş, onun yapımına göre saf altından, mavi, mor ve bükülmüş kırmızı iplikten ve bükülmüş ince ketenden olacak. Ve iki taş, zümrüt taşlarını alacaksın ve onların üzerine İsrail oğullarının isimlerini kazıyacaksın. Altı isim bir taş üzerine ve kalan altı isim ikinci taş üzerine onların doğumlarına göre. Taş işleme sanatının bir işi olarak, mühür oyması gibi iki taş İsrail oğullarının isimleri üzerine oyacaksın. Ve sen iki taş

efodun omuzları üzerine koyacaksın, bunlar İsrail oğulları için anma taşlarıdır ve Harun, İsrail oğullarının isimlerini Rabbin önünde iki omzu üzerinde taşıyacaktır, onlar için bir anma olarak. Ve saf altından omuzluklar yapacaksın. Ve saf altından, çiçeklerle süslü, örgü işi iki püsküllü zincir yapacaksın ve o örülmüş püsküllü zincirleri omuz parçalarının üzerine, onların ön taraflarındaki omuz parçalarına göre koyacaksın.

Ve hükümlerin göğüslüğünü yapacaksın, nakışlı iş olarak, efodun biçimine göre onu yapacaksın altından, lacivertten, mordan, bükülmüş kırmızıdan ve bükülmüş ince ketenden. Onu kare yapacaksın, çift olacak, uzunluğu bir karış ve genişliği bir karış. Ve ona taşlarla bezeli dört sıralı bir kumaş dokuyacaksın, taşların sırası olacak: sardiyon, topaz ve zümrüt, birinci sıra. Ve ikinci sıra: kömür, safir ve yeşim. Ve üçüncü sıra: ligurium, akik, ametist. Ve dördüncü sıra, sarı yakut, beril ve oniks, altınla sarılmış, altın içinde bağlanmış olsunlar, kendi sıralarına göre. Ve taşlar, İsrail oğullarının isimlerinden on iki olsun, onların isimlerine göre, mühür oymaları, her biri kendi ismine göre on iki kabile için olsun. Ve kehanet göğüslüğü üzerine birbirine örülmüş saçaklar yapacaksın, saf altından zincir işi olarak. Ve Harun, İsrail oğullarının isimlerini hüküm göğüslüğü üzerinde, göğsü üzerine alacak, kutsala girerken Tanrının önünde anma olarak. Ve hüküm göğüslüğünün üzerine tezahürü ve hakikati koyacaksın, ve Harunun göğsü üzerinde olacak, ne zaman Rabbin önünde kutsala girerse, ve Harun İsrail oğullarının hükümlerini Rabbin önünde göğsü üzerinde sürekli taşıyacak. Ve bütünüyle mavi, uzun bir iç giysi yapacaksın. Ve

onun ortasından bir açıklık olacak, açıklığın çevresinde bir kenar bulunacak, dokuma işi olarak birleşme ondan dokunmuş olacak, böylece yırtılmasın. Ve giysinin eteğinin altına, aşağıdan, çiçek açan nar gibi, maviden, mordan, eğrilmiş kırmızıdan ve bükülmüş ince ketenden küçük narlar yapacaksın; giysinin eteğinin çevresine, aynı biçimde altın küçük narlar ve bunların arasına çepeçevre çanlar yapacaksın. Altın nar yanında dodona ve çiçekli süsleme, elbise kenarı üzerine çepeçevre. Ve Harun hizmet ederken sesi işitilebilir olacak, Rabbin önünde kutsala girerken ve çıkarken, böylece ölmesin. Ve sen saf altın bir levha yapacaksın ve onun üzerine bir mühür kazıması kazıyacaksın: Rabbin Kutsal Yeri. Ve onu bükülmüş lacivert üzerine koyacaksın ve sarığın üzerinde olacak, sarığın ön tarafında olacak. Ve Harunun alnı üzerinde olacak ve Harun kutsal şeylerin günahlarını kaldıracak, İsrail oğullarının kutsal kıldıkları her kutsal armağanın günahlarını, ve Harunun alnı üzerinde sürekli olacak, Rabbin önünde onlar için kabul edilebilir olsun diye.

Ve tuniklerin süslemeleri ince ketenden olacak, ince ketenden bir sarık yapacaksın ve nakışlı bir kemer yapacaksın. Ve Harunun oğulları için tunikler, kuşaklar ve sarıklar yapacaksın; onları onur ve şan için yapacaksın. Ve onları kardeşin Haruna ve onunla birlikte oğullarına giydireceksin, onları mesh edeceksin, ellerini dolduracaksın ve onları takdis edeceksin ki bana kâhinlik etsinler. Ve onlara, bedenlerinin çıplaklığını örtmek için keten bacak örtüleri yapacaksın; belden uyluklara kadar olacak. Ve Harun onlara sahip olacak ve oğulları, tanıklık

çadırına girdikleri zaman veya kutsal sunağa hizmet etmek için yaklaştıkları zaman, ve kendilerine günah getirmeyecekler, böylece ölmeyecekler, ebedi kural ona ve ondan sonra onun soyuna.

29

Ve bunlar, onlara yapacağın şeylerdir: onları bana rahiplik etmeleri için kutsal kılacaksın. Sığırlardan bir dana, kusursuz iki koç alacaksın. Ve yağ ile yoğrulmuş mayasız ekmekler ve yağ ile sürülmüş mayasız yufkalar; buğday unundan onları yapacaksın. Ve onları bir sepetin üzerine koyacaksın ve onları sepetle birlikte sunacaksın, buzağıyı ve iki koçu da. Ve Harunu ve oğullarını tanıklık çadırının kapısına getireceksin ve onları suyla yıkayacaksın. Ve giysileri alarak kardeşin Harunu giydireceksin: uzun cübbeyi, omuzluğu ve göğüslüğü; ve göğüslüğü ona omuzluğa birleştireceksin. Ve sarıgı onun başına koyacaksın ve kutsal levhayı sarığın üzerine koyacaksın. Ve mesh yağını alacak ve onu onun başı üzerine dökeceksin ve onu mesh edeceksin. Ve onun oğullarını getireceksin ve onlara tunikler giydireceksin. Ve onları kemerlerle kuşatacaksın ve onlara sarıkları koyacaksın ve onlara sonsuza dek bana kâhinlik olacak ve Harunun ellerini ve oğullarının ellerini takdis edeceksin. Ve buzağıyı Tanıklık Çadırının kapısına getireceksin ve Harun ile oğulları ellerini buzağının başına koyacaklar, Rabbin önünde, Tanıklık Çadırının kapısının yanında. Ve buzağıyı Rabbin önünde, tanıklık çadırının kapılarının yanında

keseceksin. Ve buzağının kanından alacaksın ve parmağınla sunağın boynuzları üzerine koyacaksın, kalan bütün kanı ise sunağın tabanının yanına dökeceksin. Ve karın üzerindeki her yağı, karaciğerin lobunu, iki böbreği ve onların üzerindeki yağı alacaksın ve sunağın üzerine koyacaksın. Ama buzağının etlerini, derisini ve gübresini kampın dışında ateşle yakacaksın, çünkü günahtır.

Ve bir koçu alacaksın, ve Harun ve onun oğulları ellerini koçun başının üzerine koyacaklar. Ve onu keseceksin ve kanı alarak sunağın çevresine dökeceksin. Ve koçu uzuvlarına göre ikiye keseceksin, ve iç organları ve ayakları su ile yıkayacaksın, ve onları baş ile birlikte ikiye bölünmüş parçaların üzerine koyacaksın. Ve bütün koçu sunağın üzerine sunacaksın, Rabbe yakmalık sunu olarak, hoş koku için; Rabbe buhurdur. Ve ikinci koçu alacaksın ve Harun ile oğulları ellerini koçun başının üzerine koyacaklar. Ve onu keseceksin ve onun kanını alacaksın ve Harunun sağ kulak memesinin üzerine, sağ elinin ucunun üzerine ve sağ ayağının ucunun üzerine koyacaksın; ve onun oğullarının sağ kulaklarının memeleri üzerine, onların sağ ellerinin uçları üzerine ve onların sağ ayaklarının uçları üzerine koyacaksın. Ve sunaktaki kandan ve mesh yağından alacaksın ve Harunun ve onun giysisinin üzerine, oğullarının ve oğullarının giysilerinin üzerine onunla birlikte serpeceksin, ve kendisi ve giysisi ve oğulları ve oğullarının giysileri onunla birlikte kutsal kılınacak, koçun kanını ise sunağın çevresine dökeceksin. Ve koçun yağını, karnı örten yağı, karaciğerin lobunu, iki böbreği, üzerlerindeki yağı ve sağ kolu alacaksın, çünkü bu bir

tamamlanma kurbanıdır. Ve yağdan bir ekmek ve Rabbin önünde konulmuş mayasız ekmeklerin sepetinden bir düz çörek. Ve hepsini Harunun elleri üzerine ve oğullarının elleri üzerine koyacaksın ve onları Rabbin önünde adak olarak ayıracaksın. Ve onları onların ellerinden alacaksın ve yakma sunusu sunağı üzerine Rabbin önünde hoş kokulu bir koku olarak sunacaksın; bu, Rabbe bir sunudur. Ve Haruna ait olan adanma koçunun göğüs parçasını alacaksın ve onu Rabbin önünde bir sunu olarak ayıracaksın, ve bu senin payın olacak. Ve göğüs sunusunu ve kaldırma sunusunun kolunu kutsayacaksın; bunlar Harundan ve oğullarından, takdis koçundan ayrılmış ve alınmıştır. Ve Haruna ve onun oğullarına İsrail oğullarından ebedi bir kural olacak, çünkü bu bir ayrılmadır ve İsrail oğullarının kurtuluş kurbanlarından İsrail oğullarına bir sunu olacak, Rabbe sunu.

Ve Harunun kutsal cüppesi, oğullarına ondan sonra kalacak, onları onunla mesh etmek ve ellerini takdis etmek için. Yedi gün boyunca onları, onun oğullarından onun yerine geçecek olan kâhin giyecek; o ki Tanıklık Çadırına kutsal yerlerde hizmet etmek için girecektir. Ve tamamlanmanın koçunu alacaksın ve etleri kutsal bir yerde haşlayacaksın. Ve Harun ve oğulları koçun etlerini ve sepetteki ekmekleri tanıklık çadırının kapısının yanında yiyecekler. Ellerini tamamlamak ve onları kutsamak için, kendilerinde kutsandıkları şeyleri yiyecekler ve yabancı onlardan yemeyecek, çünkü kutsaldır. Eğer tamamlanma kurbanının etlerinden ve ekmeklerinden sabaha kadar bir şey kalırsa, kalanları ateşle yakacaksın, yenmeyecek, çünkü

kutsaldır.

Ve Haruna ve onun oğullarına, sana emrettiğim her şeye göre böyle yapacaksın, yedi gün onların ellerini kutsal kılacaksın. Ve günahın buzağısını temizlenme gününde yapacaksın ve sunağı kutsarken onu temizleyeceksin ve onu mesh edeceksin, böylece onu kutsayacaksın. Yedi gün sunağı temizleyeceksin ve onu kutsayacaksın, ve sunak kutsalların kutsal olacak; sunağa dokunan herkes kutsal kılınacak. Ve bunlar, sunağın üzerinde yapacağın şeylerdir: Bir yaşında kusursuz iki kuzu, her gün sunağın üzerinde sürekli olarak, devamlı sunu.

Bir kuzuyu sabahleyin yapacaksın ve ikinci kuzuyu akşamleyin yapacaksın. Ve bir hinin dörtte biri ile karıştırılmış dövülmüş zeytinyağında ince unun ondallığı, ve bir kuzu için bir hinin dörtte biri şarap dökme sunusu. Ve ikinci kuzuyu akşam vakti sunacaksın, sabah kurbanına ve onun içki sunusuna göre, Rabbe hoş kokulu sunu olarak yapacaksın. Nesilleriniz boyunca sürekli kurban, Tanıklık Çadırının kapısında, Rabbin önünde, orada sana kendimi bildireceğim yerde, seninle konuşmak için. Ve orada İsrail oğullarına tayin edeceğim ve kendi görkemimle kutsal kılınacağım. Ve Tanıklık Çadırını ve sunağı kutsal kılacağım, ve Harunu ve oğullarını bana kâhin olarak hizmet etmeleri için kutsal kılacağım. Ve İsrail oğulları arasında çağrılacağım ve onların Tanrısı olacağım. Ve bilecekler ki, ben onların Tanrısı Rabim; onları Mısır topraklarından çıkaran, onlara çağrılmak ve onların Tanrısı olmak için.

Ve çürümez ahşaptan buhur sunağı yapacaksın. Ve onu bir arşın uzunluğunda ve bir arşın genişliğinde yapacaksın, kare olacak ve iki arşın yüksekliğinde olacak, boynuzları ondan olacak. Ve onun ızgarasını, çevresindeki duvarlarını ve boynuzlarını saf altınla kaplayacaksın ve onun çevresine altından bükülmüş bir taç yapacaksın. Ve onun bükülmüş pervazının altında iki saf altın halka yapacaksın; iki yanına, iki tarafına yapacaksın ve bunlar sııklar için tutucular olacak, böylece onu onlarla taşıyacaksın. Ve çürümez ağaçlardan sııklar yapacaksın ve onları altınla kaplayacaksın. Ve onu, tanıklıklar sandığının üzerinde olan örtünün karşısına koyacaksın; orada sana kendimi tanıtacağım. Ve Harun, her sabah kandillere bakım yaptığında, onun üzerine ince bileşik tütsü yakacak. Ve Harun lambaları geç vakitte yaktığında, onun üzerinde tütsü yakacak. Rabbin önünde sürekli devam eden tütsü, onların nesilleri boyunca. Ve onun üzerine başka buhur, sunu, kurban getirmeyecek ve onun üzerine içme sunusu dökmeyeceksin. Ve Harun, yılda bir kez, temizlemenin kanından onun boynuzları üzerine kefarete edecek ve onu kuşakları boyunca temizleyecek; bu Rab için kutsalların kutsalıdır.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Eğer İsrail oğullarının sayımını onların yoklamasında alırsan, ve her biri canının fidyasını Rabbe verecek, ve onların yoklamasında onlarda düşüş olmayacak. Ve bu, muayeneden geçecek olanların vereceği

şeydir: kutsal didrachmaya göre olan didrachmanın yarısı; didrachma yirmi oboldir, didrachmanın yarısı ise Rabbe sunulan katkıdır. Yirmi yaşında ve yukarı olan, sayıma giren her kişi Rabbe katkısı verecektir. Zengin olan eklemeyecek ve fakir olan, didrachmanın yarısından eksiltmeyecek; Rabbe katkısı vermekte, canlarınız için kefaret etmek üzere. Ve İsrail oğullarından katkıların gümüşünü alacaksın ve onu Tanıklık Çadırının hizmetine vereceksin, ve bu, canlarınız için kefaret etmek üzere Rabbin önünde İsrail oğullarına anma olacak. Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Tunçtan bir havuz ve onun için tunçtan bir taban yap, yıkanmak için, ve onu Tanıklık Çadırı ile sunak arasına koyacaksın, ve içine su dökceksin. Ve Harun ve oğulları ondan ellerini ve ayaklarını su ile yıkayacaklar. Ne zaman Tanıklık Çadırına girseler, suyla yıkanacaklar ve ölmeyecekler, ne zaman sunağa yaklaşp hizmet etmek ve yakmalık sunuları Rabbe sunmak için. Elleri ve ayakları suyla yıkayacaklar, Tanıklık Çadırına girdiklerinde suyla yıkayacaklar ki ölmesinler, ve bu onlar için ebedi bir kural olacak, ona ve ondan sonraki nesilleri için. Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Ve sen baharatları al: seçkin mür çiçeğinden beş yüz şekel, kokulu tarçından bunun yarısı olan iki yüz elli şekel ve kokulu kamıştan iki yüz elli şekel, ve kutsal irisin beş yüz şekelini ve zeytinlerden bir hin yağ. Ve onu kutsal mesh yağı yapacaksın, kokucunun sanatıyla yapılmış kokulu koku; kutsal mesh yağı olacak. Ve ondan Tanıklık Çadırını, Tanıklık Çadırının Sandığını ve onun bütün kaplarını meshedeceksin, ve kandilliği ve tüm kaplarını ve buhur sunağını, Ve yakmalık sunuların sunağını ve onun bütün kaplarını, ve masayı ve onun bütün kaplarını, ve

leğeni. Ve onları kutsal kılacaksın ve en kutsal şeyler olacaklar; onlara dokunan herkes kutsal kılınacak. Ve Harunu ve onun oğullarını mesh edeceksin ve onları bana kâhinlik etmeleri için takdis edeceksin. Ve İsrail oğullarına şöyle söyleyeceksin: Bu kutsal mesh yağı sizin için nesillerinize olacak. İnsan eti üzerine sürülmeyecek, ve bu bileşime göre kendiniz için aynı şekilde yapmayacaksınız, kutsal dır, ve sizin için kutsallık olacak. Kim böyle yaparsa ve kim ondan yabancıya verirse, halkından yok edilecektir.

Ve Rab Musaya dedi: Kendin için baharatlar al: mür, onyks, tatlı kokulu galbanum ve şeffaf buhur, eşit eşite olacak. Ve onun içinde ıtriyatçının işi olan karıştırılmış buhur yapacaklar; temiz, kutsal bir iş. Ve bunlardan ince toz yapacaksın ve Tanıklık Çadırında, tanıklıkların önüne koyacaksın; orası benim sana kendimi bildireceğim yerdir. Bu buhur sizin için kutsalların kutsalı olacaktır. Bu bileşime göre kendiniz için yapmayacaksınız; size Rab için kutsal olacaktır. Kim aynı şekilde yaparsa, onu koklamak için, kendi halkı arasından yok olacaktır.

31

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: İşte adıyla Beseleeli, Urei oğlu Horu Yahuda kabilesinden çağırmışım. Ve onu, her işte düşünmek için ilahi bilgelik, anlayış ve bilgi ruhuyla doldurdum. ve tasarlamak; altını, gümüşü, tuncu, sümbülü, moru ve eğrilmiş kırmızıyı işlemek Ve taş işleme işlerinde ve

ahşabın marangozluk işlerinde, tüm işlere göre çalışmak. Ve ben onu ve Ahisamachın oğlu Eliabı Dan kabilesinden verdim, ve her anlayışlı kalbe anlayış verdim, Ve sana emrettiğim her şeyi yapacaklar: tanıklık çadırını, antlaşma sandığını, onun üzerindeki bağışlanma yerini ve çadırın eşyalarını. ve sunakları ve masayı ve onun bütün kaplarını ve saf şamdanı ve onun bütün kaplarını ve leğeni ve tabanını Ve Harunun hizmet için elbiselerini ve oğullarının bana kâhin olarak hizmet etmeleri için elbiselerini, Ve mesh etme yağını ve kutsal bileşimin buhurunu, sana emrettiğim her şeye göre yapacaklar.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Ve sen İsrail oğullarına emret ve de: Bakın, Şabatlarımı koruyacaksınız; bu benim ve sizin aranızda nesilleriniz boyunca bir işarettir, öyle ki sizi kutsal kılanın ben Rab olduğumu bilesiniz. Ve şabatları tutacaksınız, çünkü bu sizin için Rabbe kutsaldır; onu kirleten ölümle öldürülecektir, onda iş yapacak olan her kim olursa, o ruh kendi halkının ortasından yok edilecektir. Altı gün işlerini yapacaksın, ama yedinci günde şabat, Rabbe kutsal bir dinlenme olacak; yedinci günde iş yapan herkes ölüme mahkum edilecek. Ve İsrail oğulları, şabatları nesillerince tutmak için onları koruyacaklar. Benim ve İsrail oğulları arasında ebedi bir Ahit, bende ebedi bir işarettir, çünkü Rab altı günde göğü ve yeri yarattı, ve yedinci günde dinlendi ve durdu. Ve Musaya verdi, ona Sina Dağında konuşmayı bitirdiğinde, tanıklığın iki levhasını, Tanrının parmağıyla yazılmış taş levhaları.

Ve halk Musanın dağdan inmekte geciktiğini görünce, halk Harunun üzerine toplandı ve ona dediler ki: Kalk ve bize önümüzden gidecek tanrılar yap, çünkü bizi Mısır topraklarından çıkaran bu adam Musaya ne olduğunu bilmiyoruz. Ve Harun onlara söyler: Kadınlarınızın ve kızlarınızın kulaklarındaki altın küpeleri çıkarın ve bana getirin. Ve bütün halk, kulaklarındaki altın küpeleri çıkardılar ve Haruna getirdiler. Ve onların ellerinden aldı ve onları kalemle şekillendirdi ve onları dökme buzağı yaptı ve dedi: Bunlar senin tanrıların İsrail, seni Mısır toprağından çıkaranlar. Ve Harun onu görerek, onun karşısında bir sunak inşa etti ve Harun ilan ederek dedi ki: Yarın Rabbin bayramı. Ve ertesi gün sabah erkenden kalkarak yakmalık sunular sundu ve kurtuluş kurbanı getirdi, halk yemek içmek için oturdu ve eğlenmek için kalktılar.

Ve Rab Musaya şöyle dedi: Hızla git, buradan aşağı in, çünkü senin halkın günah işledi, o halk ki sen Mısır topraklarından çıkardın. Onlar benim kendilerine emrettiğim yoldan hızlıca saptılar, kendilerine bir buzağı yaptılar ve ona tapdılar ve ona kurban kestiler ve dediler ki: Ey İsrail, bunlar seni Mısır topraklarından çıkaran tanrılarıdır. Ve şimdi bana izin ver ve onlara karşı gazapla öfkelenerek onları yok edeceğim ve seni büyük bir ulus yapacağım. Ve Musa, Rab Tanrının önünde yalvardı ve dedi: Neden, Rab, senin halkına gazapla

öfkeleniyorsun? Onları Mısır topraklarından büyük kuvvetle ve yüksek kolunla çıkardın. Mısırlılar hiçbir zaman Onları kötülükle çıkardı, dağlarda öldürmek ve onları yeryüzünden yok etmek için diyerek söylemesinler. Gazabının öfkesinden vazgeç ve halkının kötülüğüne karşı merhametli ol. Senin kulların İbrahim, İshak ve Yakupu hatırlayarak, kendine göre onlara yemin ettin ve onlara şöyle söyledin: Sizin soyunuzu gökteki yıldızların çokluğu gibi çoğaltacağım ve onlara vermeyi söylediğin bütün bu toprakları onlara vereceğim ve onu sonsuza dek miras alacaklar. Ve Rab, halkını korumak için razı oldu.

Ve Musa geri dönerek dağdan indi ve tanıklığın iki levhası ellerindeydi; taş levhalar her iki taraftan yazılmıştı, bir yandan ve öbür yandan yazılmışlardı. Ve tabletler Tanrının işiydi ve yazı, tabletlere oyulmuş Tanrının yazısıydı. Ve Yeşu, bağırarak halkın sesini duymuş olarak, Musaya söyler: Kampta savaş sesi var. Ve diyor ki: Bu, güçle önderlik edenlerin sesi değildir, ne de bozguna uğrayanları yönetenlerin sesi, ama ben şarap şarkısı söyleyenlerin sesini duyuyorum.

Ve kampa yaklaştığında buzağıyı ve dansları gördü, ve öfkeyle öfkelenen Musa ellerinden iki levhayı fırlattı ve onları dağın eteğinde parçaladı. Ve onların yaptığı buzağıyı alarak onu ateşte yaktı ve onu ince öğüttü ve onu suyun altına serpti ve onu İsrail oğullarına içirdi. Ve Musa, Haruna dedi: Bu halk sana ne yaptı ki, onların üzerine büyük bir günah getirdin? Ve Harun Musaya dedi: Öfkelenme efendim, çünkü sen bu halkın dürtüsünü biliyorsun. Çünkü bana şöyle söylüyorlar: Bize önümüzden

gidecek tanrılar yap, zira bizi Mısırdan çıkaran bu adam Musaya ne olduğunu bilmiyoruz. Ve onlara dedim ki, eğer birinizde altın süsler varsa çıkarın, ve bana verdiler, ve ateşe attım, ve bu buzağı çıktı. Ve Musa halkın dağıldığını gördü, çünkü Harun onları düşmanlarına sevinç kaynağı olacak şekilde dağıtmıştı. Musa kampın kapısında durdu ve dedi ki, Kim Rabden yana? Bana gelsin. Bunun üzerine Levinin bütün oğulları ona toplandılar. Ve onlara şunları söyler, İsrailin Tanrısı Rab der ki: Her biriniz kendi kılıcını uyluğunuzun üzerine koyun ve ordugahın içinden kapıdan kapıya geçin ve geri dönün, ve her biriniz kardeşini, her biriniz komşusunu ve her biriniz en yakınını öldürün. Ve Levinin oğulları Musanın onlara söylediği gibi yaptılar, ve o gün halktan üç bin adam düştü. Ve Musa onlara dedi: Bugün ellerinizi Rabbe doldurdunuz; her biri kendi oğlunda veya kendi kardeşinde, size bereket verilmek üzere.

Ve ertesi gün oldu ki, Musa halka dedi: Siz büyük bir günah işlediniz ve şimdi Tanrıya çıkacağım ki günahınız hakkında kefaret edeyim. Musa Rabbe döndü ve dedi: Yalvarıyorum Rab, bu halk büyük bir günah işledi ve kendileri için altın tanrılar yaptılar. Ve şimdi, eğer onların günahını bağışlarsan bağışla, ama eğer bağışlamazsan, beni yazdığın kitabından sil. Ve Rab Musaya dedi: Eğer biri benim önümde günah işlediyse, onu kitabımdan sileceğim. Şimdi git, aşağı in ve bu halkı sana söylediğim yere götür; işte meleğim senin önünde gidecek; ama hangi gün hesap soracağım günde, onların günahını üzerlerine getireceğim Ve Rab, Harunun yaptığı buzağı nedeniyle halkı cezalandırdı.

Ve Rab Musaya dedi ki: Önden git, buradan yukarı çık, sen ve halkın, kimleri Mısır topraklarından çıkardın, İbrahim'e, İshaka ve Yakupa ant içerek Sizin soyunuza onu vereceğim dediğim toprağa. Ve meleğimi senin önüne göndereceğim ve Amorluları, Hititlileri, Perizlileri, Girgaşileri, Hivvileri, Yebusîleri ve Kenanlıları kovacak. Ve seni süt ve bal akan toprağa getireceğim, ama seninle birlikte çıkmayacağım, çünkü sen dik boyunlu bir halsın, yolda seni yok etmeyeyim diye. Ve halk bu kötü sözü duyunca yas tuttu. Ve Rab İsrailin oğullarına dedi ki, siz dik boyunlu bir halsınız, görüyorsunuz, üzerinize başka bir darbe daha getirmeyeyim ve sizi tüketmeyeyim, şimdi öyleyse görüşlerinizin elbiselerini ve süsünüzü çıkarın, ve sana ne yapacağımı göstereceğim. Ve İsrail oğulları süslerini ve giysilerini Horev dağından çıkardılar. Ve Musa çadırını alarak kampın dışına, kamptan uzağa dikti ve Tanıklık Çadırı diye çağrıldı, ve oldu ki Rabbi arayan herkes kampın dışındaki çadıra çıkıyordu. Ne zaman Musa kampın dışındaki çadıra giriyordu, bütün halk kendi çadırlarının kapılarının yanında duruyordu, her biri izleyerek, ve Musa çadıra girene kadar giden Musayı gözlemliyorlardı. Musa çadıra girdiğinde, bulut sütunu inerdi ve çadırın kapısında dururdu ve Musaya konuşurdu. Ve Musaya konuşuyordu. Tüm halk, çadırın kapısı üzerinde duran bulut sütununu gördü ve tüm halk ayağa kalkarak, her biri kendi çadırının kapısından tapındı. Ve Rab Musaya yüz yüze konuştu, nasıl biri kendi arkadaşına konuşacaksa öyle, ve Musa kampa

döndü, ama hizmetçi Yeşu, Nunun oğlu, genç adam çadırdan çıkmıyordu.

Musa Rabbe şöyle dedi: İşte sen bana Bu halkı yukarı çıkar diyorsun, ama sen bana benimle kimi göndereceğini göstermedin. Oysa sen bana Seni herkesten tanıyorum ve benim yanımda lütfu sahipsin demiştin. Eğer bu yüzden senin önünde lütfu bulduysam, kendini bana göster, seni açıkça göreyim, öyle ki senin önünde lütfu bulmuş olayım, ve bileyim ki bu büyük ulus senin halkındır. Ve der ki, Ben kendim senin önünde gideceğim ve sana huzur vereceğim. Ve ona der ki, eğer sen kendin birlikte gitmezsen, beni buradan yukarı götürme. Ve nasıl gerçekten bilinecek ki ben ve halkın senin yanında lütfu bulmuşum, ancak senin bizimle yolculuk etmenle mi; ve ben ve halkın yeryüzünde olan tüm uluslar arasında yüceltileceğim. Ve Rab Musaya dedi: Bu sözü de, senin söylediğin bu sözü yapacağım, çünkü benim önümde lütfu buldun ve seni herkesten biliyorum. Ve diyor ki: Kendini bana göster. Ve dedi: Ben senin önünden görkemimle geçeceğim ve Rab adımla senin önünde çağıracağım, ve kime merhamet edersem ona merhamet edeceğim ve kime acırsam ona acıyacağım. Ve dedi ki: Benim yüzümü göremeyeceksin, çünkü hiçbir insan benim yüzümü görüp de yaşayamaz. Ve Rab dedi ki: İşte yanımda bir yer var, kayanın üzerine duracaksın, Ne zaman görkemim geçip gitse, seni kayanın yarığına yerleştireceğim ve ben geçene kadar elimle seni örtüp koruyacağım. Ve elimi çekeceğim, ve sonra arkamı göreceksin, ama yüzüm sana görülmeyecek.

Ve Rab Musaya dedi: Kendin için iki taş levha yont, tıpkı ilkiler gibi, ve dağa bana doğru çık, ve levhaların üzerine senin ezdiğin ilk levhalarda olan sözleri yazacağım. Ve sabaha hazır ol ve Sina Dağının üzerine çık ve orada dağın tepesinde benim için dur. Ve hiç kimse seninle birlikte çıkmasın, ne de o dağın her yerinde görülsün, ve koyunlar ve sığırlar o dağın yakınında otlamasınlar. Ve tıpkı ilk levhalar gibi iki taş levha yontu yaptı, ve Musa erkenden kalkarak Sina dağına çıktı, çünkü Rab ona emretmişti, ve Musa iki taş levhayı aldı. Ve Rab bulut içinde indi ve orada onun yanında durdu ve Rabbin ismiyle çağırdı. Ve Rab onun yüzünün önünden geçti ve Rab Tanrı çağırdı: merhametli ve acıyıcı, sabırlı ve merhameti bol ve gerçek. Ve adaleti koruyan ve binlere merhamet gösteren, kanunsuzlukları ve haksızlıkları ve günahları kaldıran, ama suçluyu temizlemeyecek olan, babaların kanunsuzluklarını çocukların ve çocukların çocuklarının üzerine, üçüncü ve dördüncü nesle kadar getiren. Ve Musa acele ederek toprağa eğildi ve secde etti, Ve dedi ki, Eğer senin önünde lütuf bulduysam, Rabbim bizimle birlikte gitsin, çünkü halk dik boyunludur, ve sen bizim günahlarımızı ve kanun tanımazlıklarımızı alacaksın, ve biz sana ait olacağız.

Ve Rab Musaya dedi: İşte, ben senin tüm halkının önünde seninle bir antlaşma koyuyorum; hiçbir yerde ve hiçbir ulusta olmamış şanlı şeyler yapacağım. Ve sen içlerinde olduğun tüm halk, Rabbin işlerini göreceksin, çünkü sana yapacağım şeyler

harikadır. Sen sana emrettiğim her şeye dikkat et, işte ben sizin önünüzden Amorluları, Kenanlıları, Perizlileri, Hititleri, Hivlileri, Girgaşlıları ve Yevusluları kovuyorum. Kendin için dikkat et, asla antlaşma yapma girdiğin toprak üzerinde oturanlara, olmasın sana onlar sizin içinizde bir sürçme taşı. Onların sunaklarını yıkacaksınız, dikili taşlarını parçalayacaksınız, korularını keseceksiniz ve tanrılarının oyma putlarını ateşte yakacaksınız. Çünkü siz başka tanrılara tapınmayacaksınız, zira Rab Tanrı kıskanç bir isimdir, O kıskanç bir Tanrıdır. Asla o toprakta oturanlarla antlaşma yapma; yoksa onların tanrılarının ardından zina ederler, onların tanrılarına kurban keserler, seni davet ederler ve sen de onlarınkinden yersin. Ve onların kızlarından senin oğullarına alacaksın ve senin kızlarından onların oğullarına vereceksin ve senin kızların onların tanrılarının ardından fahişelik edecekler ve senin oğulların onların tanrılarının ardından fahişelik edecekler. Ve kendin için dökme tanrılar yapmayacaksın. Ve mayasız ekmeğin bayramını tutacaksın, yedi gün mayasız ekmek yiyeceksin, tıpkı sana emrettiğim gibi, yeni ayın zamanında, çünkü yeni ayda Mısırdan çıktın. Rahmi açan her erkek bana aittir; buzağının ve koyunun her ilk doğanı. Ve koşum hayvanının ilk doğanını koyunla kurtaracaksın, ama eğer onu kurtarmazsan, değerini vereceksin. Oğullarının her ilk doğanını kurtaracaksın, önümde eli boş görünmeyeceksin.

Altı gün çalışacaksın, ama yedinci günde dinleneceksin; ekim ve hasat zamanında da dinlenme olacak. Ve haftalar bayramını bana yapacaksın, buğday hasadının başlangıcında, ve yılın

ortasında toplantı bayramını. Yılın üç zamanında her erkeğin İsrailin Tanrısı Rabbin önünde görülecek. Zira ulusları senin önünden kovduğumda ve sınırlarını genişlettiğimde, Rabbin Tanrının huzurunda görünmek için yılda üç kez çıktığında hiç kimse toprağını arzu etmeyecek. Benim tütsülerimin kanını mayalı ekmek üzerine kesmeyeceksin ve Paskalya bayramının kurbanları sabaha kadar kalmayacak. Toprağının ilk ürünlerini Rabbin Tanrının evine koyacaksın, kuzuyu annesinin sütünde haşlamayacaksın. Ve Rab Musaya dedi: Bu sözleri kendin için yaz, çünkü bu sözler üzerine seninle ve İsrail ile antlaşma yaptım. Ve Musa orada Rabbin önünde kırk gün ve kırk gece kaldı, ekmek yemedi ve su içmedi, ve antlaşmanın bu sözlerini, on emri, levhaların üzerine yazdı.

Musa dağdan inerken ve iki levha Musanın ellerinin üzerindeyken, dağdan inerken Musa, ona konuşurken yüzünün renginin görünüşünün yüceltildiğini bilmiyordu. Harun ve İsrailin bütün ihtiyaçları Musayı gördüler ve onun yüzünün renginin görünüşü yüceltilmişti ve ona yaklaşımdan korktular. Ve Musa onları çağırdı, ve Harun ve cemaatin bütün önderleri ona doğru döndüler, ve Musa onlara konuştu.

Ve bundan sonra İsrailin bütün oğulları ona yaklaştılar ve Rabbin Sina Dağında kendisine emrettiği her şeyi onlara emretti. Ve onlara konuşmayı bıraktığı için yüzüne bir örtü koydu. Musa, Rabbin huzuruna Onunla konuşmak için girdiğinde, çıkana kadar örtüyü kaldırırdı ve çıktığında İsrail oğullarının hepsine Rabbin kendisine emrettiği her şeyi

söylerdi. Ve İsrail oğulları Musanın yüzünün yüceltildiğini gördüler, ve Musa onunla konuşmaya girene kadar kendi yüzüne bir örtü koydu.

35

Ve Musa, İsrail oğullarının tüm cemaatini topladı ve dedi: Bunlar, Rabbin onlara yapmalarını söylediği sözlerdir. Altı gün işlerini yapacaksınız, ama yedinci günde dinlenme olacak, kutsal şabat, Rabbe dinlenme; bu günde iş yapan herkes ölsün. Şabat gününde tüm konutlarınızda ateş yakmayacaksınız, ben Rab. Ve Musa, İsrail oğullarının tüm cemaatine şöyle dedi: Rabbin emrettiği söz budur: Aranızdan Rabbe bir adak alın; kalbiyle kabul eden herkes Rabbe ilk ürünleri getirecek: altın, gümüş, bronz. Lacivert, mor, kırmızı çift bükülmüş iplik, bükülmüş ince keten ve keçi kılları, Ve kırmızıya boyanmış koç derileri, sümbül rengi deriler ve çürümez odunlar, ve sardiyu taşları ve oyma için taşlar, omuz parçası ve uzun elbise için. Ve kalben bilge olan herkes aranızda gelip Rabbin emrettiği her şeyi yapsın. Çadırı ve örtüleri ve perdeleri ve çapraz çubukları ve sürgüleri ve sütunları Ve tanıklığın sandığını, onun sırkalarını, onun kefareti kapığını ve perdeyi, ve masayı ve onun tüm kaplarını ve ışığın lambayını ve onun bütün kaplarını ve sunağı ve onun tüm kaplarını Ve kâhin Harunun kutsal cüppelerini ve onların içinde hizmet edecekleri cüppeleri ve kâhinlik için Harunun oğullarının tuniklerini ve mesh yağını ve bileşik buhuru.

Ve İsrail oğullarının tüm cemaati Musanın yanından çıktı. Ve her biri kalplerinin getirdiğini getirdiler, ve ruhlarına uygun görünen kadarıyla sunu getirdiler, ve Rabbe sunu getirdiler tanıklık çadırının tüm işleri için, ve onun tüm hizmeti için ve kutsalın tüm giysileri için. Ve erkekler kadınlardan, aklına uygun gelen herkes, mühürler, küpeler, yüzükler, örgülü zincirler ve bilezikler getirdi; her altın eşyayı getirdi. Ve Rabbe altın katkıları getiren herkes ve yanında ince keten, sümbül mavisi deriler ve kırmızıya boyanmış koç derileri bulunan herkes bunları getirdi. Ve sunu alan herkes, Rabbe sunular olarak gümüş ve bronz getirdiler, ve yanlarında çürümez odunlar bulunanlar, hazırlık işlerinin hepsi için getirdiler. Ve aklıyla bilge olan her kadın elleriyle eğirdi ve eğrilmiş şeyleri getirdiler: mor maviyi, moru, kırmızıyı ve ince keteni. Ve tüm kadınlar ki onların zihinlerine bilgelikle uygun göründü, keçi kollarını eğirdiler. Ve hükümdarlar zümrüt taşlarını ve dolgu taşlarını omuzluğa ve göğüslüğe getirdiler, ve bileşimleri, mesh etme yağını ve buhur bileşimini. Ve her erkek ve kadın ki, onların zihinleri kendilerini bütün işleri yapmaya girmeye taşıdı, Rabbin Musa vasıtasıyla yapmalarını emrettiği kadar çok işleri, İsrail oğulları Rabbe sunu getirdiler. Ve Musa, İsrail oğullarına dedi ki: İşte Tanrı, Yahuda kabilesinden Uri oğlu Hurun torunu Besaleli ismiyle çağırdı, Ve onu ilahi ruh ile doldurdu: bilgelik, anlayış ve her türlü bilgi ile. Mimarlığın tüm işlerine göre mimar olmak, altını, gümüşü ve bronzunu işlemek ve taşı işlemek, ahşapları işlemek ve hikmetle her işi yapmak. Ve gerçekten ona ve Dan kabilesinden Ahisamak oğlu Eliaba, zihinlerinde öğretme yeteneğini verdi. Ve onları bilgelik, anlayış

ve zihinle doldurdu; kutsal işleri yapmayı anlamak için her şeyi, dokunmuş şeyleri ve işlemeli şeyleri kırmızı ve ince ketene dokumayı, her mimarlık işini ve nakış işini yapmayı öğretti.

36

Bezalel ve Eliab ve akılda bilge olan herkes ki onlara bilgelik ve bilgi verildi, Rabbin emrettiği her şeye göre kutsal görevlere uygun tüm işleri yapmayı anlamak için yaptılar. Ve Musa, Besaleli ve Eliabı ve Tanrının kalplerinde bilgi verdiği hikmete sahip olan herkesi ve işlere yaklaşmayı gönüllü olarak isteyen herkesi çağırdı, öyle ki onları tamamlasınlar. Ve Musadan, İsrail oğullarının kutsal işleri yapmak için getirdikleri bütün katkıları aldılar ve kendileri hâlâ sabah getirenler tarafından sunulanları kabul ediyorlardı. Ve kutsal işleri yapan tüm bilge kişiler geldi, her biri kendi yaptığı işe göre. Ve Musaya dedi ki, halk Rabbin yapmayı emrettiği işlere göre çokluk getiriyor. Ve Musa emretti ve kampta ilan etti, şöyle diyerek: Erkek ve kadın artık kutsal yerin ilk meyveleri için çalışmasınlar, ve halk daha fazla sunmaktan alıkonuldu. Ve işler onlar için inşaatı yapmaya yeterliydi ve fazla bıraktılar. Ve her bilge kişi, Rabbin Musaya emrettiği gibi, rahip Harunun kutsal elbiselerini yapanlar arasında çalıştı. Ve omuz parçasını altından, lacivertten, mordan, eğrilmiş kırmızıdan ve bükülmüş ince ketenden yaptı. Ve altın yapraklar kıl gibi kesildi, öyle ki mavi, mor, eğrilmiş kırmızı ve bükülmüş ince keten ile birlikte dokusunlar; onu dokunmuş bir iş olarak yaptılar. Her iki tarafın parçalarını

birlikte tutan omuz parçaları, kendi içinde birbirine dokunmuş dokuma iş. Ondan, onun işçiliğine göre onu yaptılar: altından, maviden, mordan, bükülmüş kırmızıdan ve bükülmüş ince ketenden, Rabbin Musaya emrettiği gibi. Ve her iki zümrüt taşıyı yaptılar, birbirine tutturulmuş ve altınla çevrilmiş, oyulmuş ve İsrail oğullarının isimleriyle mühür oyması şeklinde kazınmış. Ve onları efodun omuzları üzerine yerleştirdi, İsrail oğullarının anma taşları olarak, Rabbin Musaya emrettiği gibi.

Ve göğüslüğü yaptılar; efodun işine göre, nakışlı dokunmuş iş olarak, altından, lacivertten, mordan, bükülmüş kırmızıdan ve bükülmüş ince ketenden. Göğüslüğü kare ve çift kat yaptılar, uzunluğu bir karış ve genişliği bir karış, çift kat. Ve onun üzerine taşlarla bezeli dört sıralı bir kumaş dokundu, taşların sırası: akik ve topaz ve zümrüt, birinci sıra. ve ikinci sıra, kömür ve safir ve yeşim, Ve üçüncü sıra, ligurium ve akik ve ametist, Ve dördüncü sıra, altınla çevrelenmiş ve altınla bağlanmış sarı yakut, beryl ve oniks. Ve taşlar, İsrailin oğullarının isimlerinden on iki taneydi; onların isimlerinden mühürler gibi oyulmuş, her biri kendi isminden on iki kabileye göre. Ve göğüslüğün üzerine saf altından, örgü işi olan, birlikte örülmüş saçaklar yaptılar. Ve iki altın omuzluk ve iki altın halka yaptılar ve iki altın halkayı göğüslüğün her iki köşesi üzerine koydular. Ve altın örgülü zincirleri göğüslüğün her iki tarafındaki halkaların üzerine koydular. Ve iki katkıya iki örülmüş zinciri koydular. Ve bunları iki omuz parçasının üzerine yerleştirdiler ve efodun omuzları üzerine, karşı tarafa, ön yüze göre yerleştirdiler. Ve iki altın halka yaptılar ve onları göğüslüğün ucundaki iki kanatçık

üzerine ve efodun arka kısmının ucu üzerine, içten koydular. Ve iki altın halka yaptılar ve bunları efodun her iki omzuna, onun altına, ön tarafa, efodun dokuma işinin üst kısmındaki birleşme yerine göre koydular. Ve göğüslüğü, onun üzerindeki halkalardan efodun halkalarına bağladı; maviden tutturulmuş, efodun kumaşına örülmüş olarak, böylece göğüslük efoddan gevşemesin diye, Rabbin Musaya emrettiği gibi. Ve omuz parçasının altına dokunmuş işi olan, tamamı mavi bir iç giysi yaptılar. Ama tuniğin açıklığı ortasında dokunmuş, iç içe geçmiş, çevresinde kenarı olan, çözülmez açıklık, Ve tuniğin kenarı üzerine, aşağıdan, çiçek açan nar gibi küçük narlar yaptılar; maviden, mordan ve eğrilmiş kırmızıdan ve bükülmüş ince ketenden. Ve altın çanlar yaptılar ve çanları cübbenin kenarına, narların arasına, etrafına yerleştirdiler. Altın çan ve nar, cübbenin eteği üzerinde etrafında, hizmet etmek için, Rabbin Musaya emrettiği gibi. Ve Harun ve oğulları için ince ketenden dokunmuş iş tunikler yaptılar. ve sarıkları ince ketenden, ve sarığı ince ketenden, ve pantolonları bükülmüş ince ketenden, Ve onların kuşaklarını ince ketenden, maviden, mordan ve bükülmüş kırmızıdan, nakışlı işten yaptılar, Rabbin Musaya emrettiği tarzda. Ve onlar saf altından kutsal adanmış levhayı yaptılar ve üzerine mühür gibi oyulmuş harflerle Rabbe Kutsal yazdılar. Ve onlar mavi kenarı üzerine koydular, böylece sarığın üzerine yukarıdan yatsın, Rabbin Musaya emrettiği tarzda.

Ve çadır için on perde yaptılar. Bir perdenin uzunluğu yirmi sekiz arşın idi, hepsi aynıydı, ve bir perdenin genişliği dört arşındı. Ve perdeyi mavi, mor ve kırmızı eğrilmiş iplikten ve bükülmüş ince ketenden yaptılar; Keruv işlemeli dokunmuş bir işti. Ve onu altınla kaplanmış dört çürümez sütun üzerine koydular; başlıkları altın, tabanları ise dört gümüştü. Ve tanıklık çadırının kapısının perdesini mavi, mor ve eğrilmiş kırmızı iplikten ve bükülmüş ince ketenden yaptılar; Kerubim işlemeli dokuma işiydi. Ve onların beş sütununu, halkaları, onların başlıklarını ve onların kancalarını altınla kapladılar ve onların beş tabanı tunçtu.

Ve avlunun güney tarafını yaptılar; avlunun perdeleri bükülmüş ince ketenden, yüz arşın idi. Ve onların sütunları yirmi, onların tabanları da yirmi. Kuzeye doğru olan taraf yüz üzerine yüz, güneye doğru olan taraf yüz üzerine yüz, onların sütunları yirmi ve onların kaideleri yirmi. Ve denize doğru olan taraf elli arşın perdeler, direkleri on ve temelleri on. Ve doğuya bakan yan elli arşın perdelerle, arkaya göre on beş arşın. ve onların sütunları üç ve onların tabanları üç Ve ikinci tarafın arkasında, avlunun kapısının her iki yanında, on beş arşın perdeler, bunların üç sütunu ve üç temeli vardı. Çadırın tüm perdeleri bükülmüş ince ketenden yapılmıştır. Ve sütunların tabanları tunçtu, kancaları gümüştü, başlıkları gümüşle kaplanmıştı ve sütunlar gümüşle kaplanmıştı, avlunun tüm sütunları. Ve avlunun kapısının perdesi, nakışlı iş, maviden, mordan ve eğrilmiş kırmızıdan ve bükülmüş ince ketenden, uzunluğu yirmi arşın, yüksekliği ve genişliği beş arşın, avlunun perdelerine

denk gelen, Ve onların sütunları dört, onların kaideleri dört tunçtan, onların kancaları gümüşten ve onların başlıkları gümüşle kaplanmıştı. Ve avlunun etrafındaki tüm kazıklar bronzdu ve gümüşle kaplanmıştı. Ve bu, tanıklık çadırının düzenlemesidir; Musaya emredildiği gibi, hizmet Levililerin olacaktı, rahip Harunun oğlu İtamar aracılığıyla.

Ve Urinin oğlu Bezalel, Yehuda kabilesinden, Rabbin Musaya emrettiği gibi yaptı, ve Ahisamachın oğlu Eliab, Dan kabilesinden, dokuma işlerin, işlemeli işlerin ve sanatsal işlerin baş zanaatkârı oldu; kırmızı ve ince keten dokumak için.

38

Ve Bezalel sandığı yaptı. ve onu içeriden ve dışarıdan saf altınla kaplattı Ve ona dört altın halka döktü: iki tanesini bir yanın üzerine ve iki tanesini ikinci yanın üzerine. Levyeler geniş olmalı ki, onu onlarla kaldırebilsinler. Ve saf altından sandığın üstünde merhamet koltuğunu yaptı, ve iki altın kerubimi Bir keruv bağışlanma kapağının bir ucunda, ve bir keruv bağışlanma kapağının ikinci ucunda, Kanatlarıyla bağışlanma yerini gölgelendirenler. Ve saf altından önde bahsedilen masayı yaptı. Ve ona dört halka döktü, iki tane bir tarafına ve iki tane öbür tarafına, geniş, böylece onları sııklarla taşımak için. Ve sandığın ve masanın sııklarını yaptı ve onları altınla kapladı. Ve masanın kaplarını yaptı: tabakları, buhurdanları, fincanları ve içlerinde dökme sunusu yapılacak olan dökme sunusu

kaplarını altından yaptı. Ve ışık veren altın lambayı yaptı. katı gövdeyi ve onun her iki tarafından çıkan küçük kamışları Onun kamışlarından çıkan filizler, onun kamışlarından çıkıntı yapan filizler; üç tanesi bundan, üç tanesi de bundan, birbirlerine eşit yapılmış. Ve uçlarında bulunan lambaları onlardan fındık şeklindedir ve yuvaları onlardandır ki lambalar onların üzerinde olsun ve yedinci yuva, lambanın ucunun üzerinde, tepenin üzerinde, yukarıdan, katı, bütün altın. Ve onun üzerinde yedi altın lamba, ve onun altın maşaları, ve onların altın testileri. Bu, sütunları gümüşle kapladı ve sütun için altın halkalar döktü ve çubukları altınla kapladı ve perdenin sütunlarını altınla kapladı ve altın ilmekler yaptı. Bu, çadırın altın halkalarını, avlunun halkalarını ve örtüyü yukarıdan germek için tunç halkaları yaptı. Bu, çadırın gümüş başlıklarını, çadırın kapısının tunç başlıklarını, avlunun kapısını döktü ve sütunlar için gümüş kancalar yaptı; sütunların üzerine bunları gümüşle kapladı. Bu, çadırın kazıklarını ve avlunun tunç kazıklarını yaptı. Bu, Korahın cemaatiyle birlikte isyan etmiş adamların tunç buhurdanlıklarından tunç sunağı yaptı. O, sunağın tüm kaplarını, ateşliğini, tabanını, çanakları ve tunç et çengellerini yaptı. Bu, sunak için ağ işi bir örtü yaptı, ateşliğin altından onun yarısına kadar, ve ona sunağın örtüsünün dört köşesinden dört tunç halka yerleştirdi, sırtlar için geniş, böylece onlarla sunağı kaldırmak için, Bu, kutsal meshetme yağını ve buhurdan temiz bileşimini, parfümcünün işi olarak yaptı. Bu, tunç leğeni ve onun tunç tabanını, Tanıklık Çadırının kapıları yanında oruç tutan kadınların aynalarından, onu diktiği gün yaptı.

Ve havuzu yaptı ki, Musa ve Harun ve onun oğulları, tanıklık çadırına girerken veya hizmet etmek için sunağa yaklaştıklarında, ellerini ve ayaklarını ondan yıkasınlar; Rabbin Musaya emrettiği gibi ondan yıkanırlardı.

39

Kutsal yere ait tüm işlerde, her türlü işçiliğe göre hazırlanan bütün altın, ilk meyvelerden olan altından dokuz yirmi talant ve yedi yüz yirmi shekel oldu, kutsal shekele göre. Ve cemaatin sayılmış adamlarından gümüş adak yüz talant ve bin yedi yüz yetmiş beş shekeldi, kişi başına bir drahmi, shekelin yarısı, kutsal shekele göre, Sayımdan geçen her yirmi yaşında ve yukarı kişi, altmış bin kişiye, üç bin beş yüz elli kişiye. Ve yüz talant gümüş, çadırın yüz başlığının dökümüne ve perdenin başlıklarına kullanıldı. Yüz başlık yüz talent için, her başlığa bir talent, Ve bin yedi yüz yetmiş beş shekeli sütunlar için çengellere yaptı ve başlıklarını altınla kapladı ve onları süsledi.

Ve adağın tuncu yetmiş talant ve bin beş yüz shekeldi. Ve ondan tanıklık çadırının kapısının tabanlarını yaptılar. ve avlunun çevresindeki tabanları ve avlunun kapısının tabanlarını ve çadırın kazıklarını ve avlunun çevresindeki kazıklarını ve sunağın tunç örtüsü ve sunağın bütün kapları ve Tanıklık Çadırının bütün aletleri Ve İsrail oğulları, Rabbin Musaya emrettiği gibi, böylece yaptılar. Sunudan kalan altından, Rabbin önünde onlarla hizmet etmek için kaplar yaptılar. Ve geride

birakılan sümbül rengini, morunu ve kırmızıyı kullanarak Harun için hizmet elbiseleri yaptılar, öyle ki onlarla kutsal yerde hizmet etsin. Ve giysileri Musaya getirdiler, çadırı, onun kaplarını, temelleri, onun sürgülerini ve direkleri, ve sunağı ve onun tüm kaplarını

Ve yağlama yağını ve bileşim buhurunu ve saf şamdanı, ve onun kandillerini, yanma kandillerini ve ışık yağını, Ve sunum masasını ve onun tüm kaplarını ve öne konmuş ekmekleri, Ve kutsal olan Harunun cüppelerini ve oğullarının cüppelerini kâhinlik için, Ve avlunun perdeleri ve sütunlar ve çadırın kapısının perdesi ve avlunun kapısının perdesi, Ve çadırın bütün kapları ve onun bütün aletleri, kırmızıya boyanmış koç derileri ve lacivert örtüler ve geri kalanların örtüleri, kazıklar ve Tanıklık Çadırının işleri için bütün aletler. Rabbin Musaya emrettiği her şeyi İsrail oğulları böyle yaptılar, tüm eşyayı. Musa tüm işleri gördü ve onları Rabbin Musaya emrettiği şekilde yapmışlardı, böylece onları yaptılar ve Musa onları kutsadı.

40

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Birinci ayın yeni ayında, ayın birinci gününde, tanıklık çadırını kuracaksın. Ve tanıklık sandığını koyacaksın ve sandığı perdeyle örteceksin. Ve masayı içeri getireceksin ve onun adak ekmeklerini dizeceksin, ve şamdanı içeri getireceksin ve onun kandillerini yerleştireceksin. Ve altın sunağı, sandığın önünde tütsü yakmak için koyacaksın

ve tanıklık çadırının kapısı üzerine perde örtüsünü koyacaksın. Ve adakların sunağını tanıklık çadırının kapılarının yanına koyacaksın, Ve çadırın etrafına koyacaksın ve onun tümünü çevresinde kutsayacaksın. Ve mesh yağını alacaksın ve çadırı mesh edeceksin ve ondaki her şeyi ve onu kutsal kılacaksın ve onun bütün kaplarını ve kutsal olacak. Ve adakların sunağını meshedersin ve onun tüm kaplarını, ve sunağı kutsarsın, ve sunak kutsalların en kutsalı olacak. Ve Harunu ve oğullarını Tanıklık Çadırının kapısına getireceksin ve onları suyla yıkayacaksın. Ve Aaronu kutsal giysilerle giydireceksin, ve onu meshedersin, ve onu kutsarsın, ve o bana kâhinlik eder. Ve onun oğullarını getireceksin ve onlara tunikler giydireceksin. Ve onları, babalarını meshettiğin gibi meshedersin, ve bana kâhinlik edecekler, ve öyle olacak ki, onlara verilen bu meshediş, nesillerinin tümünde ebediyen kâhinlik olacak. Musa, Rabbin ona emrettiği her şeyi böylece yaptı.

Ve ikinci yılın birinci ayının yeni ayında, onların Mısırdan çıkışlarında çadır dikildi. Ve Musa çadırı kurdu, başlıkları yerleştirdi, sürgüleri taktı ve direkleri dikti. Ve perdeleri çadırın üzerine gerdi ve çadırın örtüsünü onun üzerine yukarıdan koydu, Rabbin Musaya emrettiği gibi. Ve tanıklıkları alarak sandığın içine attı ve direkleri sandığın altına yerleştirdi. Ve sandığı çadıra getirdi ve perdenin örtüsünü koydu ve tanıklık sandığını örttü, Rabbin Musaya emrettiği şekilde. Ve masayı tanıklık çadırının içine, çadırın perdesinin dışında, kuzeye doğru koydu. Ve Rabbin Musaya emrettiği şekilde, adak ekmeklerini Rabbin önüne koydu. Ve şamdanı tanıklık çadırına,

Çadırın güneye bakan yanına yerleştirdi. Ve Rabbin Musaya emrettiği şekilde, kandillerini Rabbin önüne yerleştirdi. Ve altın sunağı Tanıklık çadırında perdenin karşısına yerleştirdi. Ve onun içinde bileşim buhurunu yaktı, tıpkı Rabbin Musaya emrettiği gibi. Ve adakların sunağını çadırın kapılarının yanına koydu. Ve çadırın ve sunağın çevresine avluyu kurdu ve Musa tüm işleri tamamladı.

Ve bulut tanıklık çadırını kapladı ve Rabbin görkemi çadırı doldurdu. Ve Musa, Tanıklık çadırına giremedi, çünkü bulut onun üzerine gölge salıyordu ve adır Rabbin görkemiyle dolmuştu. Ne zaman bulut çadırın üzerinden yükseldiğinde, İsrail oğulları eşyalarıyla birlikte yola koyulurdu. Eğer bulut ıkılmazsa, bulutun çıktığı güne kadar g etmezlerdi. Çünkü çadırın üzerinde gündüz bulut, gece ise ateş vardı; bütün İsrail halkının önünde, onların tüm yola çıkışlarında.

Markos İncili

1

İsa Mesihin, Tanrının oğlunun müjdesinin başlangıcı.
Peygamberlerde yazıldığı gibi, işte ben habercimi senin önüne gönderiyorum; o senin yolunu senin önünde hazırlayacak. Çölde haykıranın sesi: Rabbin yolunu hazırlayın, onun patikalarını düz yapın.

Yuhanna çölde vaftiz ediyor ve günahların bağışlanması için tövbe vaftizini vaaz ediyordu. Ve tüm Yahudiye bölgesi ve Kudüslüler ona doğru gidiyordu ve hepsi Ürdün Nehrinde onun tarafından vaftiz ediliyordu, günahlarını itiraf ederek. Yuhanna deve tüylerine giyinmişti ve belinde deri kemer vardı, çekirge ve yabani bal yiyordu. Ve şöyle diyerek vaaz ediyordu: Benden sonra benden daha güçlü olan geliyor, ben eğilerek onun ayakkabılarının kayışını çözmeye layık değilim. Ben sizi suyla vaftiz ettim, ama o sizi Kutsal Ruhla vaftiz edecek.

Ve o günlerde İsa, Celilenin Nasıra'sından geldi ve Yuhanna tarafından Ürdünde vaftiz edildi. Ve sudan çıkar çıkmaz, göklerin yırtıldığını ve Ruhun güvercin gibi üzerine indiğini gördü. Ve göklerden bir ses geldi: Sen benim sevgili oğlumsun, senden hoşnudum.

Ve Ruh hemen onu çöle atar. Ve orada çölde kırk gün şeytan tarafından denenirken bulundu, ve vahşi hayvanlarla birlikteydi, ve melekler ona hizmet ediyorlardı.

Yahya teslim edildikten sonra İsa, Tanrının Krallığının müjdesini duyurarak Celileye geldi. Ve şöyle diyordu: Zaman dolmuştur ve Tanrının krallığı yaklaşmıştır, tövbe edin ve müjdeye inanın.

Celile denizinin yanında yürürken Simunu ve onun kardeşi Andreası gördü; denizde ağ atıyorlardı, çünkü balıkçılardı. Ve İsa onlara dedi: Benim ardımdan gelin ve sizi insanların balıkçıları yapacağım. Ve onların ağlarını hemen bırakarak onu takip ettiler. Ve oradan biraz ilerlediğinde, Zebedinin oğlu Yakupu ve onun kardeşi Yuhannayı gördü, ve onlar teknede ağları tamir ediyorlardı, Ve hemen onları çağırdı. Babaları Zebediyi teknede ücretli işçilerle birlikte bırakarak onun ardından gittiler.

Ve onlar Kapernauma girdiler ve hemen Şabat günü cemaate girerek öğretiyordu. Ve onun öğretisi üzerine şaşırıyorlardı, çünkü onlara otorite sahibi biri gibi öğretiyordu, ve din bilginleri gibi değil. Ve onların topluluğunda kirli ruh içinde bir

adam vardı ve bağırdı Söyleyerek, Bırak, bizimle ve seninle ne ilgisi var, İsa Nazaretli? Bizi yok etmeye mi geldin? Senin kim olduğunu biliyorum, sen Tanrının Kutsalısın. Ve İsa ona azarlayarak dedi: Sus ve ondan çık! Murdar ruh onu sarsarak ve yüksek sesle bağırarak ondan çıktı. Ve herkes şaşırdı, öyle ki kendi aralarında tartışarak şöyle dediler: Bu nedir? Bu yeni öğreti nedir ki, otorite ile kirli ruhlara bile emrediyor ve onlar ona itaat ediyorlar? Ve onun şöhreti hemen Celilenin bütün çevre bölgesine yayıldı.

Ve topluluktan çıkar çıkmaz, Yakup ve Yuhanna ile birlikte Simon ve Andreasın evine geldiler. Ama Simonun kayınvalidesi ateşler içinde yatıyordu. Ve hemen ona onun hakkında söylediler. Ve yaklaşarak onun elinden tutup onu kaldırdı ve ateş onu hemen bıraktı ve onlara hizmet etti. Akşam olduğunda, güneş battığı zaman, kötü durumda olan herkesi ve cin çarpmışları ona getiriyorlardı. ve bütün şehir kapıya doğru toplanmıştı Ve çeşitli hastalıklardan kötü durumda olan birçok kişiyi iyileştirdi ve birçok cini kovdu ve cinlerin konuşmasına izin vermedi, çünkü onun Mesih olduğunu biliyorlardı.

Ve sabahleyin, gece vakti çok erken kalkarak çıktı ve ıssız bir yere gitti ve orada dua ediyordu. ve Simon ve onunla birlikte olanlar onu kovaladılar Ve onu bulduktan sonra ona Herkes seni arıyor derler. Ve onlara der ki, Komşu kasabalara gidelim ki orada da vaaz edeyim, çünkü bunun için çıkmışım. Ve onların bütün Celiledeki topluluklarında vaaz ediyor ve cinleri kovuyordu.

Ve cüzamlı bir adam ona doğru gelir, ona yalvararak ve ona diz çökerek ve ona şöyle söyleyerek: Eğer istersen, beni temizleyebilirsin. İsa merhamet duyarak elini uzattı, ona dokundu ve ona dedi: İstiyorum, temizlen. Ve o söyler söylemez, cüzzam hemen ondan uzaklaştı ve temizlendi. Ve ona sert bir şekilde uyardıktan sonra, hemen onu dışarı attı ve ona şöyle der, Bak, hiçbir kimseye hiçbir şey söyleme, ama git kendini rahibe göster ve senin temizlenmen hakkında Musanın emrettiği şeyi onlara tanıklık olsun diye sun. Ama o dışarı çıktıktan sonra sözü çokça ilan etmeye ve yaymaya başladı, öyle ki artık açıkça şehre girmeye muktedir olamadı, fakat dışarıda ıssız yerlerde idi ve ona her taraftan geliyorlardı.

2

Ve birkaç gün sonra Kapernauma tekrar girdi ve evde olduğu duyuldu. Ve hemen birçok kişi toplandı, öyle ki artık kapıya doğru bile gidemiyorlardı, ve onlara sözü söylüyordu. Ve ona doğru geliyorlar, dört kişi tarafından taşınan bir felçliyi getirerek. Kalabalık yüzünden ona yaklaşamadıkları için, bulunduğu yerin çatısını açtılar ve kazdıktan sonra felçlinin üzerinde yattığı şilteyi aşağı indirdiler. İsa onların inancını görerek felçliye der ki, Evlat, günahların bağışlandı. Ama yazıcılardan bazıları orada oturuyordu ve kalplerinde düşünüyorlardı. Bu neden böyle küfürler ediyor? Günahları kim bağışlayabilir, bir tek Tanrıdan başka? Ve İsa, ruhunda onların kendi içlerinde böyle düşündüklerini hemen anlayınca, onlara

dedi: Neden bunları kalplerinizde düşünöyorsunuz? Hangisi daha kolaydır, felçliye Günahların bağışlandı demek mi, yoksa Kalk, yatağını al ve yürü demek mi? Ama siz bilirsiniz diye, insanoğlunun yeryüzünde günahları bağışlama yetkisine sahip olduğunu, felçliye söyler, Sana söylüyorum, kalk ve şilteni al ve evine git. Ve hemen kalktı ve şilteyi kaldırarak herkesin önünde çıktı, öyle ki herkes şaşırđı ve Asla böyle bir şey görmedik diyerek Tanrıyı yücelttiler.

Ve denizin yanında tekrar dışarı çıktı, ve bütün kalabalık ona doğru geliyordu, ve onlara öğretiyordu. Ve geçerken Alfeusun oğlu Leviyi vergi toplama yerinde otururken gördü ve ona, Beni takip et dedi. Ve o ayağa kalkarak onu takip etti. Ve onun evinde yemek için uzandığında, çok sayıda vergi toplayıcıları ve günahkarlar İsa ve onun öğrencileriyle birlikte sofrada uzanıyorlardı, çünkü çok sayıdaydılar ve ona tabi olmuşlardı. Din bilginleri ve Ferisiler, onun vergi toplayanları ve günahkârlarla yemek yediğini görünce, öğrencilerine, Neden vergi toplayanları ve günahkârlarla yiyip içiyor? diye soruyorlardı. Ve İsa duyarak onlara der ki: Güçlü olanların doktora ihtiyacı yoktur, fakat kötü durumda olanların vardır. Ben doğru olanları çağırmaya gelmedim, fakat günahkarları tövbeye.

Ve Yahyanın öğrencileri ve Ferisilerin öğrencileri oruç tutuyorlardı. Ve geliyorlar ve ona söylüyorlar, Neden Yahyanın öğrencileri ve Ferisilerin öğrencileri oruç tutuyorlar, ama senin öğrencilerin oruç tutmuyorlar? İsa onlara dedi: Damat

kendileriyle birlikteyken, düğün salonunun oğulları oruç tutabilirler mi? Damadı yanlarında bulundurdıkları sürece oruç tutamazlar. Ama günler gelecek, güvey onlardan alınıp götürüldüğü zaman, ve sonra o günlerde oruç tutacaklar. Hiç kimse eski bir giysi üzerine çürümemiş bezden yama dikmez, aksi takdirde yeni yama eskiden kopar ve daha kötü bir yırtık oluşur. Ve hiç kimse yeni şarabı eski tulumlara atmaz, aksi takdirde yeni şarap tulumları patlatır, ve şarap dökülür ve tulumlar yok olur, ama yeni şarap yeni tulumlara atılmalıdır.

Ve sebt günlerinde tahıl tarlalarından geçerken, öğrencileri başakları kopararak yol açmaya başladı. Ve Ferisiler ona diyorlardı: Bak, onlar Sebt günlerinde izin verilmeyen şeyi yapıyorlar. Ve o onlara diyordu: Hiçbir zaman okumadınız mı Davudun ne yaptığını, ne zaman ihtiyaç duydu ve acıktı, hem kendisi hem de onunla birlikte olanlar? Abiyatar başkâhinin zamanında Tanrının evine nasıl girdi ve adak ekmeklerini yedi ki bunları kâhinlerden başkasının yemesi yasak değildi ve yanındakilere de verdi? Ve onlara diyordu ki: Şabat insan için oldu, insan şabat için değil. Böylece İnsanoğlu sebt gününün de efendisidir.

3

Ve tekrar topluluğa girdi ve orada eli kurumuş bir adam vardı. Ve onu, Şabat günü onu iyileştirip iyileştirmeyeceğini görmek için izliyorlardı, böylece onu suçlayabilsinler. Ve kurumuş eli

olan adama söyler: Ortaya kalk. Ve onlara der ki, Şabat günlerinde iyilik yapmak mı caizdir yoksa kötülük yapmak mı? Ruh kurtarmak mı yoksa öldürmek mi? Onlar ise sessiz kaldılar. Ve onlara öfkeyle bakarak, kalplerinin katılığı yüzünden üzülererek, adama dedi: Elini uzat. Ve uzattı, ve eli diğeri gibi sağlıklı bir şekilde iyileştirildi. Ve Ferisiler dışarı çıkarak hemen Hirodesçilerle birlikte ona karşı danışma yaptılar, onu yok etmek için.

Ve İsa, öğrencileriyle birlikte denize doğru çekildi ve Celileden büyük bir kalabalık onu takip etti. Yahudiyeden, Kudüsten, İdumiyeden, Ürdünün ötesinden ve Sur ile Sayda çevresinden büyük bir kalabalık, onun yaptıklarını duyarak yanına geldiler. Ve öğrencilerine dedi ki, kalabalık yüzünden kendisine baskı yapmasınlar diye küçük bir tekne hazır beklesin. Çünkü birçoklarını iyileştirmişti, öyle ki hastalığı olanlar ona dokunmak için üzerine atılıyorlardı. Ve kirli ruhlar, onu ne zaman görseler, önüne kapanıyorlardı ve bağırarak diyorlardı ki sen Tanrının oğlusun. Ve onları sıkıca azarladı ki onu açığa çıkarmasınlar.

Ve dağa çıkar ve kendisinin istediği kimseleri çağırır ve onlar ona gittiler. Ve on iki kişi seçti ki, onunla olsunlar ve onları ilan etmek üzere göndersin ve hastalıkları iyileştirmek ve cinleri kovmak yetkisine sahip olmak Ve Simuna Petrus ismini koydu. ve Zebedeenin oğlu Jamesi ve Jamesin kardeşi Johnu, ve onlara Boanerges isimlerini koydu, ki bu gök gürültüsünün oğulları demektir, ve Andreasi, Filipusu, Bartholomaeusu, Matthaeusu,

Thoması, Alphaeusun oğlu Jacobusu, Thaddaeusu ve Kenanlı Simonu ve onu teslim eden Yahuda İskariyot.

Ve eve geliyorlar, ve kalabalık yine bir araya geliyor, öyle ki onlar ekmek bile yiyemiyorlar. Ve onun yanındakiler bunu duyunca onu ele geçirmek için çıktılar, çünkü aklını kaçırdı diyorlardı. Ve Kudüsten gelen yazıcılar, Beelzebula sahiptir ve cinlerin hükümdarıyla cinleri kovuyor diyorlardı. Ve onları çağırarak, benzetmelerle onlara şöyle dedi: Şeytan, şeytanı nasıl kovabilir? Ve eğer bir krallık kendi içinde bölünmüşse, o krallık ayakta duramaz. Ve eğer bir ev kendi içinde bölünürse, o ev ayakta kalamaz. Ve eğer şeytan kendi kendine karşı ayaklandı ve bölündü ise, ayakta kalamaz, fakat sonu gelmiştir. Hiç kimse, önce güçlü adamı bağlamadıkça, onun evine girip eşyalarını yağmalayamaz; ancak önce güçlü adamı bağlarsa, o zaman evini yağmalayacaktır. Gerçekten size söylüyorum ki, insanoğullarının işlediği bütün günahlar ve ettikleri ne kadar küfür olursa olsun bağışlanacaktır, Ama kim Kutsal Ruha küfür ederse, sonsuza kadar bağışlanmaya sahip değildir, fakat ebedi yargının suçlusudur. Çünkü kirli bir ruha sahip diyorlardı.

Bu yüzden onun annesi ve kardeşleri geliyorlar ve dışarıda dururken onu çağırmak için ona haber gönderdiler. Ve etrafında bir kalabalık oturuyordu, ona dediler ki, İşte annen ve kardeşlerin dışarıda seni arıyorlar. Ve onlara şöyle cevap verdi: Benim annem ya da benim kardeşlerim kim? Ve etrafına bakınarak çevresinde oturanları göstererek söyler: Bakın, annem ve kardeşlerim. Kim Tanrının iradesini yaparsa, bu

benim kardeşim ve kız kardeşim ve annemdir.

4

Ve yine denizin yanında öğretmeye başladı ve ona doğru büyük bir kalabalık toplandı, öyle ki o tekneye girerek denizde oturdu ve bütün kalabalık denize doğru karada idi. Ve onlara benzetmelerle çok şey öğretiyordu ve öğretisinde onlara diyordu ki, Dinleyin. İşte ekici ekmek için dışarı çıktı. Ve ekim sırasında bir kısmı yolun üzerine düştü ve kuşlar gelip onu yedi. Ve diğeri kayalık yere düştü, orada çok toprağı yoktu, ve hemen filizlendi çünkü toprağın derinliğı yoktu, Güneş doğduğunda yakıldı ve kökü olmadığı için kurudu. Ve diğeri dikenlerin içine düştü, ve dikenler yukarı çıktılar ve onu boğdular, ve meyve vermedi. Ve diğeri güzel toprağı düştü ve yükselen ve büyüyen meyve verdi, ve otuz, altmış ve yüz kat verdi. Ve onlara diyordu ki, duymak için kulakları olan duysun. Ama o yalnız kaldığında, etrafındakiler on ikiyle birlikte ona benzetme hakkında sordular. Ve onlara diyordu ki, Sizlere Tanrının krallığının gizemlerini bilmek verilmiştir, ama dışarıdakilere her şey benzetmelerle oluyor, Öyle ki bakarak görmezler ve işiterek anlamazlar, yoksa geri dönerler ve günahları bağışlanır.

Ve onlara söyler, bu meseli bilmiyor musunuz, ve tüm meselleri nasıl bileceksiniz? Ekici sözü ekiyor. Bunlar yol kenarındakilerdir; söz nerede ekilirse, ne zaman işitseler hemen şeytan gelir ve onların kalplerinde ekilen sözü alır. Ve bunlar,

taşlık yerlere ekilenler gibidir; bunlar sözü duyduklarında hemen sevinçle onu alırlar, Ve onlar kendi içlerinde köke sahip değiller, ama geçicidirler; sonra söz nedeniyle sıkıntı veya zulüm olduğunda, hemen tökezlerler. Ve bunlar dikenlerin arasına ekilenlerdir, sözü işitenlerdir. Ve bu çağın kaygıları ve zenginliğin aldatması ve kalan şeyler hakkındaki arzular içeri girerek sözü boğar ve verimsiz olur. Ve bunlar iyi toprağa ekilenlerdir; sözü duyarlar ve kabul ederler, ve otuzda, altmışta ve yüzde meyve verirler.

Ve onlara diyordu: Lamba, sepet altına ya da yatak altına konulsun diye mi gelir? Şamdan üzerine konulsun diye gelmez mi? Çünkü gizli olan yoktur ki açığa çıkarılmasın, ne de saklı olan olmuştur ki açığa çıkmasın. Eğer birinin duyacak kulakları varsa, duysun. Ve onlara diyordu: Neyi duyduğunuza dikkat edin. Hangi ölçüyle ölçerseniz, size de o ölçüyle ölçülecek ve size, duyan sizlere, daha fazlası eklenecektir. Kim sahip olursa, ona verilecek, ve kim sahip değilse, sahip olduğu da ondan alınacak. Ve o diyordu: Tanrının krallığı böyledir, tıpkı bir adamın toprağa tohum atması gibi, Ve gece gündüz uyur ve uyanır, ve tohum filizlenir ve büyür, nasıl olduğunu kendisi bilmez. Çünkü toprak kendiliğinden meyve verir: önce ot, sonra başak, sonra başakta dolu tahıl. Ancak meyve olgunlaştığında, hemen orağı gönderir, çünkü hasat zamanı gelmiştir.

Ve o diyordu: Tanrının krallığını neye benzetelim? Ya da onu hangi meselle karşılaştıralım? Hardal tanesine benzer ki, toprağa ekildiğinde, yeryüzündeki bütün tohumların en

küçüğüdür, Ve ne zaman ekilirse, yukarı çıkar ve bütün sebzelerden daha büyük olur, ve büyük dallar yapar, öyle ki göğün kuşları onun gölgesi altında yuva kurabilir.

Ve onlara sözü, işitmeye muktedir oldukları kadar, böyle çok benzetmelerle konuşuyordu. Mesel olmadan onlara sözü söylemiyordu, ama kendi öğrencilerine her şeyi açıklıyordu.

Ve o gün akşam olunca onlara söyler, Öte tarafa geçelim. Ve kalabalığı bırakarak onu teknede olduğu gibi alıyorlar, ve diğer tekneler de onunla birlikteydi. Ve büyük bir rüzgar kasırgası oluyor, dalgalar tekneye vuruyordu, öyle ki tekne zaten dolmaya başlamıştı. Ve o, kıçta yastığın üzerine uyuyordu. Onu uyandırıyorlar ve ona diyorlar ki: Öğretmenim, bizim yok olmamız senin umurunda değil mi? Ve uyandırıldıktan sonra rüzgarı azarladı ve denize dedi: Sessiz ol, sakın ol. Ve rüzgar durdu ve büyük bir dinginlik oldu. Ve onlara dedi, Neden bu kadar korkaksınız? Nasıl imanınız yok? Ve büyük bir korku korktular ve birbirlerine diyorlardı: Kim acaba bu, çünkü rüzgar ve deniz ona itaat ediyor?

5

Ve denizin ötesine, Gergesenlerin topraklarına geldiler. Ve o gemiden çıkar çıkmaz, mezarlardan pis ruha sahip bir adam onunla karşılaştı. Kim mezarlarda ikamet ediyordu, ve hiç kimse onu zincirlerle bağlayamıyordu, Çünkü o sık sık

prangalarla ve zincirlerle bağlanmıştı, ve zincirler onun tarafından parçalanmıştı ve prangalar kırılmıştı, ve hiç kimse onu evcilleştirmeye muktedir değildi Ve her gece ve gündüz mezarlarda ve dağlarda bağıyor ve kendini taşlarla kesiyordu. İsayı uzaktan görünce koştu ve ona secde etti Ve yüksek sesle haykırarak der, Bana ve sana ne, İsa, en yüksek Tanrının oğlu? Seni Tanrıya yemin ettiriyorum, bana işkence etme. Ona Ey murdar ruh, bu adamdan çık! diyordu. Ve ona sordu, Senin adın ne? Ve cevap verdi, Benim adım Lejyon, çünkü biz çoğuz. Ve onu çok rica etti ki onları ülkenin dışına göndermesin. Ama orada dağa doğru otlayan büyük bir domuz sürüsü vardı. Ve tüm cinler ona yalvararak dediler ki: Bizi domuzların içine gönder, böylece onların içine girelim. Ve İsa hemen onlara izin verdi. Kirli ruhlar çıkıp domuzların içine girdiler ve sürü uçurumdan aşağı denize doğru atıldı, yaklaşık iki bin taneydi ve denizde boğuluyorlardı. Ve domuzları güden çobanlar kaçtılar ve şehir ve tarlalara haber verdiler, ve ne olduğunu görmek için çıktılar. Ve İsaya doğru geliyorlar ve cin çarpmış olanı oturmuş, giyinmiş ve sağlıklı akıllı halde görüyorlar; lejyona sahip olmuş olanı. Ve korktular. Ve görenler, onlara cin çarpmış adama ne olduğunu ve domuzlarla ilgili olayı anlattılar. Ve onu kendi sınırlarından gitmesi için çağırmaya başladılar. Ve o gemiye binerken, cin çarpmış adam ona yalvarıyordu ki onunla birlikte olsun. Ve ona izin vermedi, ama ona şöyle dedi: Git evine, seninkilerin yanına ve onlara Rabbin sana neler yaptığını ve sana nasıl merhamet ettiğini anlat. Ve gitti ve Dekapoliste İsanın ona yaptığı her şeyi duyurmaya başladı, ve herkes hayret etti.

Ve İsa tekneyle tekrar karşı tarafa geçince, büyük bir kalabalık onun üzerine toplandı ve denizin yanındaydı. Ve cemaat yöneticilerinden biri gelir, adı Yairdir, ve onu görünce onun ayaklarına kapanır Ve ona çok yalvardı ve dedi ki: Benim küçük kızım ölüm noktasında, gelerek ona ellerini koyasın ki kurtulsun ve yaşasın. Ve onunla birlikte gitti ve büyük bir kalabalık onu izliyordu ve onu sıkıştırıyorlardı. Ve on iki yıldır kan akışı içinde olan bir kadın, Ve birçok doktor tarafından çok acı çekmiş ve yanındaki her şeyini harcamış ve hiçbir fayda görmemiş, aksine daha da kötüye gitmiş, İsa hakkında işitmiş olan kadın, kalabalığın içinde arkadan gelip onun giysisine dokundu. Çünkü kendi kendine diyordu ki: Eğer onun giysilerine dokunsam bile, kurtulacağım. Ve hemen onun kanının kaynağı kurudu ve vücudunda hastalıktan iyileştiğini bildi. Ve hemen İsa, kendisinden çıkan gücü kendi içinde fark ederek, kalabalığın içinde dönerek dedi: Kim benim giysilerime dokundu? Ve öğrencileri ona diyorlardı: Kalabalığın seni sıkıştırdığını görüyorsun ve Kim bana dokundu? diyorsun? Ve bunu yapmış olan kadını görmek için etrafına bakıyordu. Kadın ise, başına geleni bilerek korkup titreyerek geldi ve önüne kapanıp ona bütün gerçeği söyledi. O ama ona dedi: Kızım, senin imanını seni kurtardı, barış içinde git ve hastalığından sağlıklı ol. Hâlâ o konuşurken, cemaat yöneticisinin yanından gelenler şöyle dediler: Kızın öldü, öğretmeni neden hâlâ rahatsız ediyorsun? Ama İsa, konuşulan sözü hemen işitince sinagog yöneticisine söyler: Korkma, sadece inan. Ve kimsenin kendisiyle birlikte gelmesine izin vermedi, sadece Petrus, Yakubus ve Yakubusun kardeşi Yuhanna müstesna. Ve cemaat yöneticisinin evine gelir

ve gürültü görür, çok ağlayan ve feryat eden insanlar görür. İçeri girerek onlara şöyle dedi: Neden telaşlanıp ağlıyorsunuz? Çocuk ölmedi, uyuyor. Onunla alay ettiler. Ama o, herkesi dışarı attıktan sonra çocuğun babasını, annesini ve yanındakileri alır ve çocuğun yattığı yere girer. Ve çocuğun elini tutarak ona der: Talitha koumi - ki çevrildiğinde şu demektir: Kız, sana söylüyorum, kalk. Ve kız hemen ayağa kalktı ve yürümeye başladı, çünkü on iki yaşındaydı. Ve büyük bir şaşkınlığa kapıldılar. Ve onlara hiç kimsenin bunu bilmemesi için kesinlikle emretti ve ona yemek verilmesini söyledi.

6

Ve oradan çıktı ve kendi vatanına geldi, ve öğrencileri onu takip ediyordu. Ve sebt olduğunda cemaatte öğretmeye başladı, ve işiten birçokları şaşırarak diyorlardı: Bunlar buna nereden? Ve ona verilen bu bilgelik nedir, ve onun elleri vasıtasıyla böylesi güçler oluyor? Bu, Meryemin oğlu, Yakupun, Yusufun, Yahudanın ve Simunun kardeşi olan marangoz değil mi? Ve onun kız kardeşleri burada bizimle değil mi? Ve ona güveniyorlardı. İsa onlara dedi ki, bir peygamber ancak kendi vatanında, akrabaları arasında ve kendi evinde haksız sayılır. Ve orada hiçbir güç gösteremedi, sadece birkaç hastanın üzerine ellerini koyarak onları iyileştirdi. Ve onların imansızlığı nedeniyle hayret ediyordu. Ve etraftaki köyleri dolaşarak öğretiyordu.

Ve on ikiye çağırır ve onları ikişer ikişer göndermeye başladı ve onlara kirli ruhlar üzerinde yetki veriyordu. Ve onlara emretti ki yola hiçbir şey almasınlar, sadece değnek hariç; çanta da almasınlar, ekmek de almasınlar, kemerlerine bakır para da almasınlar. ama sandaletler giymiş olarak ve iki tunik giymemek. Ve onlara şöyle diyordu: Nereye bir eve girseniz, oradan ayrılana kadar orada kalın, Ve sizleri kabul etmeyenler ve sözlerinizi dinlemeyenler ne kadar çok olursa olsun, oradan çıkarken ayaklarınızın altındaki tozu onlara tanıklık olmak üzere silkeleyin; gerçekten size söylüyorum ki, yargı gününde Sodoma veya Gomoraya, o şehirden daha katlanılabilir olacaktır. Ve dışarı çıkarak vaaz ettiler ki, tövbe etsinler. Ve birçok cini kovuyorlardı ve birçok hastayı yağla meshediyor ve iyileştiriyorlardı.

Ve Kral Hirodes duydu, çünkü onun adı açığa çıkmıştı, ve diyordu ki: Vaftizci Yuhanna ölümlerden dirildi ve bu yüzden mucizevi güçler onda iş görüyor. Diğerleri İlyastır diyorlardı, diğerleri ise Peygamberlerden biri gibi bir peygamberdir diyorlardı. Herod işitince dedi ki: Benim kellemi vurduğum Yuhanna budur, kendisi ölümlerden dirildi. Çünkü Hirodesin kendisi, kardeşi Philippusun karısı Hirodiya yüzünden Yuhannayı yakalatıp zindana attırdı, çünkü onunla evlenmişti. Çünkü Yuhanna, Hirodesin Kardeşinin karısını almana izin verilmez diyordu. Ama Herodias ona kin tutuyordu ve onu öldürmek istiyordu, ancak yapamıyordu. Zira Hirodes, Yuhannadan korkuyordu, onu adil ve kutsal bir adam olarak bildiği için ve onu koruyordu, ve onun sözlerini işitince çok şey

yapıyordu ve memnuniyetle onu dinliyordu. Ve uygun bir gün geldiğinde, Hirodes doğum gününde büyüklerine, binbaşılara ve Celilenin ileri gelenlerine akşam yemeği verdi. Ve Herodiasın kızı içeri girip dans edince ve Herodu ve birlikte sofraya uzananları hoşnut edince, kral kıza dedi ki, benden ne istersen iste, sana vereceğim. Ve ona yemin etti ki, benden ne istersen sana vereceğim, krallığımın yarısına kadar. O ise dışarı çıkarak annesine dedi, Ne istemeliyim? O da dedi, Vaftizci Yuhannanın başını. Ve aceleyle hemen krala girerek şöyle istedi: İstiyorum ki bana hemen bir tabak üzerinde Vaftizci Yuhannanın başını veresin. Ve kral çok üzölmüş olmasına rağmen, yeminleri ve sofradaki konukları yüzünden onu reddetmek istemedi. Ve kral hemen cellat göndererek onun başının getirilmesini emretti. O ise gidip onu hapisanede başını kesti ve başını bir tepsi üzerinde getirip kıza verdi, kız da onu annesine verdi. Onun öğrencileri duyunca geldiler ve onun cesedini aldılar ve onu bir mezara koydular.

Ve elçiler İsayı toplandılar ve ona her şeyi, neler yaptıklarını ve neler öğrettiklerini bildirdiler. Ve onlara dedi: Siz kendiniz ıssız bir yere çekilin ve biraz dinlenin, çünkü gelenler ve gidenler çoktu ve yemek yemeye bile vakit bulamıyorlardı. Ve onlar tekneyle ıssız bir yere kendi başlarına gittiler. Onların gittiğini gördüler ve birçokları onları tanıdı; tüm şehirlerden yaya olarak oraya koştular, onların önüne geçtiler ve ona doğru toplandılar. Ve dışarı çıkan İsa çok kalabalık gördü ve onlara merhamet etti, çünkü çobanı olmayan koyunlar gibiydiler, ve onlara çok şey öğretmeye başladı. Ve zaten vakit çok ilerlemiş olduğunda,

öğrencileri ona yaklaşarak şöyle dediler: Burası ıssız bir yer ve vakit de çok ilerledi. Onları salıver ki etraftaki tarlalara ve köylere giderek kendilerine ekmek satın alsınlar, çünkü yiyecek bir şeyleri yok. O ama cevap vererek onlara dedi: Siz verin onlara yemek. Ve ona diyorlar: Gidip iki yüz denarii karşılığında ekmek satın alıp onlara yemek olarak verelim mi? O ama onlara der ki, Kaç ekmeğiniz var? Gidin ve bakın. Öğrendikten sonra derler ki, Beş ekmek ve iki balık. Ve onlara hepsinin yeşil ot üzerine grup grup yaslanmalarını emretti. Ve yüzer yüzer ve ellişer ellişer gruplar halinde uzandılar. Ve beş ekmeği ve iki balığı alarak göğe bakıp kutsadı, ekmekleri böldü ve öğrencilere verdi ki onların önüne koysunlar, ve iki balığı hepsine paylaştırdı. ve hepsi yedi ve doydu Ve on iki sepet dolu parça ve balıklardan topladılar. Ve ekmekleri yemiş olanlar beş bin erkekti.

Ve hemen öğrencilerini tekneye binmeye ve Bethsaidaya doğru karşı yakaya geçmeye zorladı, kendisi kalabalığı gönderene kadar. Ve onlara veda ettikten sonra dua etmek için dağa gitti. Ve akşam olduğunda tekne denizin ortasındaydı ve o, karada yalnızdı. Ve onların kürek çekerken işkence çektiklerini gördü, çünkü rüzgar onlara karşıydı, ve gecenin dördüncü nöbeti sıralarında denizin üzerinde yürüyerek onlara doğru gelir, ve onları geçmek istedi. Onlar ise onu denizin üzerinde yürürken gördüklerinde bir hayalet olduğunu sandılar ve bağırıldılar. Çünkü hepsi onu gördüler ve telaşlandılar. Ve hemen onlarla konuştu ve onlara dedi, Cesur olun, benim, korkmayın. Ve teknelerine doğru çıktı ve rüzgar durdu, ve kendi içlerinde aşırı

derecede şaşırdılar ve hayret ettiler. Çünkü ekmekler konusunda anlamadılar, ama onların kalbi katılaştı.

Ve karşıya geçtikten sonra Gennesaret topraklarına gittiler ve demirlediler. Ve onlar gemiden çıkar çıkmaz hemen onu tanıdılar. O bütün çevre bölgeyi koşarak dolaştılar ve sedyelerin üzerinde kötü durumda olanları, orada olduğunu duydukları yere taşımaya başladılar. Ve nereye girerse, köylere veya şehirlere veya tarlaların içine, çarşılarda hastaları koyuyorlardı ve ona yalvarıyorlardı ki giysisinin saçağına bile dokunsunlar, ve ona dokunan kaç kişi varsa kurtarıyorlardı.

7

Ve Ferisiler ve Kudüsten gelen din bilginlerinden bazıları onun yanına toplandılar, Ve onun öğrencilerinden bazılarının kirli ellerle, yani yıkanmamış ellerle ekmek yediklerini gördükten sonra onları suçladılar. Çünkü Ferisiler ve tüm Yahudiler, eğer ellerini yumrukla yıkamazlarsa yemezler, ihtiyarların geleneğini tutarak, Ve pazaryerinden döndüklerinde, eğer yıkanmazlarsa yemezler, ve aldıkları ve uymak zorunda oldukları başka birçok şey vardır: bardakların, testilerin, bakır kapların ve yatakların yıkanması. Sonra Ferisiler ve yazıcılar ona soruyorlar: Neden senin öğrencilerin yaşlıların geleneğine göre yürümüyorlar, ama yıkanmamış ellerle ekmeği yiyorlar? O ise cevap vererek onlara dedi ki: İşaya sizin hakkınızda, o ikiyüzlüler hakkında iyi peygamberlik etti, nasıl yazılmışsa: Bu halk dudaklarıyla beni

onurlandırır, ama kalpleri benden uzak durmaktadır. Ama bana boşuna tapınıyorlar, insanların emirlerini öğreti olarak öğreterek.

Çünkü Tanrının emrini bırakarak insanların geleneğini tutuyorsunuz; testilerin ve bardakların yıkamalarını ve buna benzer başka birçok şeyi yapıyorsunuz. Ve onlara diyordu: Kendi geleneğinizi korumak için Tanrının emrini ne güzel bir kenara bırakıyorsunuz. Çünkü Musa dedi ki, Babanı ve anneni onurlandır, ve babasına ya da annesine kötü söz söyleyen ölümle ölsün, Ama siz diyorsunuz ki, eğer bir adam babasına veya annesine Korban derse, yani Benden faydalanabileceğin şey armağandır derse, ve artık ona babasına veya annesine hiçbir şey yapmasına izin vermiyorsunuz Tanrının sözünü, teslim ettiğiniz geleneğinizle geçersiz kılıyorsunuz ve buna benzer birçok şey yapıyorsunuz. Ve bütün kitleyi çağırarak onlara diyordu: Hepiniz beni dinleyin ve anlayın. İnsanın dışarıdan içine giren hiçbir şey onu kirletemez, ama insanı kirleten çıkan şeylerdir. Ve kalabalıktan eve girdiğinde, öğrencileri ona mesel hakkında soruyorlardı. Ve onlara der, Siz de böyle anlayışsız mısınız? Henüz anlamıyor musunuz ki dışarıdan insanın içine giren her şey onu kirletemez? Çünkü onun kalbine girmez, ama mideye girer ve helaya çıkar, bütün yiyecekleri temizleyerek. O diyordu ki, insandan dışarı çıkan, işte o insanı kirletir. Çünkü içeriden, insanların kalbinden kötü düşünceler çıkar: zinalar, fuhuşlar, cinayetler, hırsızlıklar, açgözlülükler, kötülükler, aldatma, sefahat, kötü göz, küfür, kibir, ahmaklık, Bütün bunlar kötü şeyler içeriden çıkar ve insanı

kirletir.

Ve oradan kalkıp Sur ve Sayda sınırlarına gitti. Ve bir eve girdiğinde hiç kimsenin bilmesini istemedi, ama gizli kalamadı. Küçük kızı murdar ruha sahip olan bir kadın, onun hakkında duyunca gelip ayaklarına kapandı Kadın ise Yunanlıydı, ırkça Sirofenikeli idi ve kızından cini çıkarması için ona yalvarıyordu. İsa ona şöyle dedi: Bırak önce çocuklar doyurulsun, çünkü çocukların ekmeğini alıp küçük köpeklere atmak iyi değildir. O ama cevap verdi ve ona dedi ki: Evet, Efendim, masanın altındaki küçük köpekler de çocukların kırıntılarından yerler. Ve ona dedi ki, bu söz nedeniyle git, şeytan senin kızından çıkmıştır. Ve evine giderek çocuğu yatağa uzanmış ve cinin çıkmış olduğunu buldu.

Ve yine Tyros ve Sidon sınırlarından çıkarak, Dekapolis sınırlarının ortasından Celile Denizine doğru geldi. Ve ona sağır ve konuşma engelli birini getiriyorlar ve ona yalvarıyorlar ki elini onun üzerine koysun. Ve onu kalabalıktan kenara alarak, kendi başına, parmaklarını onun kulaklarına soktu ve tükürüp onun diline dokundu. Ve göğe doğru bakarak içini çekti ve ona der ki, Effata, yani açıl. Ve hemen onun kulakları açıldı ve dilinin bağı çözüldü ve doğru konuşuyordu. Ve onlara hiçbir kimseye söylememeleri için emretti, ama kendisi onlara ne kadar emrediyorsa, onlar o kadar daha fazla vaaz ediyorlardı. Ve son derece şaşırdılar ve şöyle dediler: Her şeyi iyi yaptı, sağırları işitir kılıyor ve dilsizleri konuşturuyor.

O günlerde yine büyük bir kalabalık toplanmıştı ve yiyecek bir şeyleri yoktu. İsa, öğrencilerini yanına çağırarak onlara dedi ki, Kalabalığa merhamet ediyorum, çünkü üç gündür benimle kalıyorlar ve yiyecek bir şeyleri yok. Ve eğer onları aç evlerine gönderirsem, yolda bayılacaklar, çünkü onlardan bazıları uzaktan gelmişler. Ve öğrencileri ona cevap verdiler: Nereden bunları biri burada, ıssızlıkta ekmeklerle doyurabilecek? Ve onlara soruyordu: Kaç ekmeğiniz var? Onlar da dediler: Yedi. Kalabalığa yere yaslanmalarını emretti ve yedi ekmeği alıp şükrettikten sonra kırdı ve öğrencilerine verdi ki önlerine koysunlar, ve kalabalığın önüne koydular. Ve birkaç küçük balıkları vardı, ve onları da mübarek kıldıktan sonra bunları da önlerine koymalarını söyledi. Yediler ve doyuruldular ve parçaların artıklarından yedi sepet kaldırdılar. Yaklaşık dört bin kişiydiler ve onları gönderdi. Ve gemiye girdikten hemen sonra öğrencileriyle birlikte Dalmanutha bölgelerine geldi.

Ferisiler dışarı çıktılar ve onu sınayarak gökten bir işaret isteyerek onunla tartışmaya başladılar. Ve ruhunda derin bir inilti çekerek der ki, Bu nesil neden işaret arıyor? Gerçekten size söylüyorum, bu nesle işaret verilmeyecek. Ve onları bırakarak gemiye tekrar gitti.

Ve ekmek almayı unuttular, ve tekmede yanlarında bir ekmekten başka ekmekleri yoktu. Ve onlara şöyle buyuruyordu: Dikkat

edin, Ferisilerin mayasından ve Hirodesin mayasından sakının. Ve birbirlerine, Ekmeklerimiz yok diyerek tartışıyorlardı. Ve İsa bunu bilerek onlara şöyle der: Ekmek olmadığı için ne tartışıyorsunuz? Hâlâ anlamıyor musunuz, kavramıyor musunuz? Hâlâ katılaşmış bir kalbe mi sahipsiniz? Gözleriniz olduğu halde görmüyor musunuz ve kulaklarınız olduğu halde duymuyor musunuz? Ve hatırlamıyor musunuz?

Beş ekmeği beş bin kişiye böldüğüm zaman, kaç sepet dolu parça kaldırdınız? Ona derler ki, on iki. Yediyi dört bin kişiye böldüğünüzde, kaç sepet dolusu parça topladınız? Onlar da yedi dediler. Ve onlara dedi, Henüz anlamıyor musunuz?

Ve Bethsaidaya gelir ve ona bir kör getirirler ve ona dokunsun diye yalvarırlar. Ve kör adamın elinden tutarak onu köyün dışına çıkardı, ve onun gözlerine tükürüp, ellerini ona koyarak, ona bir şey görüp görmediğini soruyordu. Ve yukarı bakarak dedi, İnsanları ağaçlar gibi yürürken görüyorum. Sonra tekrar ellerini onun gözlerinin üzerine koydu ve onu yukarı baktırdı, ve iyileştirildi, ve her şeyi açıkça gördü. Ve onu evine gönderdi, şöyle diyerek: Ne köye gir, ne de köyde birine söyle.

Ve İsa ve öğrencileri Filipusun Sezariye köylerine çıktılar, ve yolda öğrencilerine soruyordu, onlara şöyle diyerek: İnsanlar benim kim olduğumu söylüyorlar? Onlar ise cevap verdiler: Vaftizci Yahya, diğerleri İlyas, diğerleri ise peygamberlerden biri. Ve kendisi onlara söyler: Ama siz benim kim olduğumu söylersiniz? Cevap veren Petrus ona söyler: Sen Mesih'sin. Ve

onları azarladı ki hiçbir kimseye onun hakkında söylemesinler.

Ve onlara öğretmeye başladı ki İnsanoğlunun çok acı çekmesi, ihtiyarlar, başkâhinler ve din bilginleri tarafından reddedilmesi, öldürülmesi ve üç gün sonra dirilmesi gereklidir. Ve sözü açıkça konuşuyordu. Petrus onu yanına alarak ona azarlamaya başladı. O ama dönüp öğrencilerini görünce Petrusu azarladı ve dedi: Çekil arkama şeytan, çünkü sen Tanrının işlerini değil, insanların işlerini düşünüyorsun.

Ve kalabalığı öğrencileriyle birlikte çağırarak onlara dedi: Kim benim ardımdan gelmek isterse, kendini inkâr etsin, haçını yüklensin ve beni takip etsin. Kim kendi ruhunu kurtarmak isterse, onu kaybedecek; kim ise kendi ruhunu benim ve müjde uğruna kaybederse, bu onu kurtaracak. Bir insan tüm dünyayı kazanır da ruhunu kaybederse, bunun ona ne faydası olacak? Ya insan kendi ruhu karşılığında ne verecek? Kim eğer benden ve benim sözlerimden bu zinakâr ve günahkâr nesilde utanırsa, insanoğlu da babasının şanında kutsal habercilerle birlikte geldiğinde ondan utanacaktır.

9

Ve onlara diyordu ki, gerçekten size söylüyorum, burada duranlardan bazıları vardır ki, onlar Tanrının krallığının güç içinde gelmiş olduğunu görene kadar ölümü asla tatmayacaklar.

Ve altı gün sonra İsa, Petrusu ve Yakubu ve Yuhannayı yanına alır ve onları yüksek bir dağa, kendi başlarına, yalnız getirir, ve onların önünde dönüştürüldü, Ve onun giysileri parıldayan oldu, kar gibi çok beyaz; yeryüzündeki hiçbir çamaşırcının böyle beyazlatamayacağı kadar. Ve onlara İlyas, Musa ile birlikte göründü ve İsa ile konuşuyorlardı. Ve Petrus cevap vererek İsaya söyler, Rabbi, bizim burada olmamız güzeldir ve üç çadır yapalım: sana bir, Musaya bir ve İlyasa bir. Zira ne konuşacağını bilmiyordu, çünkü dehşete düşmüşlerdi. Ve onları gölgelendiren bir bulut oluştu, ve buluttan bir ses geldi ve dedi: Bu benim sevgili oğlumdur, onu dinleyin. Ve aniden etraflarına bakınca artık hiç kimseyi görmediler, yalnızca İsayı yanlarında gördüler. Onlar dağdan inerken, onlara hiç kimseye gördüklerini anlatmamaları için emretti, ancak İnsanoğlu ölümlerden dirildiğinde. Ve sözü tuttular, kendi aralarında ölümlerden dirilmenin ne olduğunu tartışarak. Ve ona soruyorlardı, diyerek: Yazıcılar, İlyasın önce gelmesi gerektiğini söylüyorlar. O ama cevap vererek onlara dedi: İlyas gerçekten önce gelip her şeyi restore eder ve insanoğlunun çok acı çekmesi ve hor görülmesi nasıl yazılmıştır? Ama size söylüyorum ki İlyas da geldi ve ona istedikleri her şeyi yaptılar, onun hakkında yazıldığı gibi.

Ve öğrencilere geldiğinde, onların etrafında büyük bir kalabalık ve onlarla tartışan yazıcılar gördü. Ve hemen bütün kalabalık onu görünce şaşırdılar ve koşarak onu selamladılar. Ve yazıcılara sordu: Kendi aranızda ne tartışıyorsunuz? Ve kalabalıktan biri cevap vererek dedi: Öğretmenim, dilsiz bir ruha sahip olan oğlumu sana getirdim. Ve onu nerede yakalasa,

onu yere çarpar, köpürür, dişlerini gıcırdatır ve solar. Senin öğrencilerine onu kovmaları için söyledim, ama güçleri yetmedi. O ama cevap vererek ona söyler: Ey imansız nesil, ne zamana kadar sizinle olacağım? Ne zamana kadar size katlanacağım? Getirin onu bana. Ve onu ona getirdiler. Ve onu görür görmez ruh hemen onu sarsıntı geçirtti, ve yere düşerek köpürerek yuvarlandı. Ve babasına sordu, bu ona ne kadar zamandır olmuştur? O da dedi, çocukluktan beri. Ve sık sık onu ateşe attı ve sulara, onu yok etmek için, ama eğer bir şey yapabilirsen, bize merhamet ederek bize yardım et. İsa ona dedi ki, Eğer inanabilirsen, inanan kişiye her şey mümkündür. Ve çocuğun babası hemen gözyaşları ile haykırarak dedi ki: İnanıyorum Efendim, imansızlığıma yardım et. İsa, kalabalığın birlikte koşarak toplandığını görünce, murdar ruhu azarlayarak ona dedi: Ey dilsiz ve sağır ruh, ben sana emrediyorum, ondan çık ve bir daha ona girme. Ve bağırdıktan ve onu çok sarstıktan sonra çıktı, ve ölü gibi oldu, öyle ki birçokları öldü dedi. Ama İsa onu elinden tutarak kaldırdı ve o kalktı. Ve o eve girdikten sonra, öğrencileri ona özel olarak soruyorlardı, Biz neden onu dışarı atamadık? Ve onlara şöyle dedi: Bu tür, ancak dua ve oruçla çıkabilir.

Ve oradan çıkarak Celileden geçiyorlardı ve kimsenin bilmesini istemiyordu. Çünkü öğrencilerini öğretiyordu ve onlara diyordu ki, İnsanoğlu insanların ellerine teslim edilecek ve onu öldürecekler, ve öldürüldükten sonra üçüncü gün dirilecek. Ama onlar o sözü anlamıyorlardı ve ona sormaktan korkuyorlardı.

Ve Kapernauma geldi, ve evde olunca onlara soruyordu: Yolda kendi aranızda ne tartışıyordunuz? Onlar susuyorlardı, çünkü yolda birbirleriyle kim daha büyük diye tartışmışlardı. Ve oturup on ikiyi çağırdı ve onlara der ki, eğer biri birinci olmak isterse, herkesin sonuncusu ve herkesin hizmetçisi olacaktır. Ve bir çocuğu alarak onu onların ortasına koydu ve onu kucaklayarak onlara dedi, Kim bu gibi çocuklardan birini benim adım üzerine kabul ederse, beni kabul eder; ve kim beni kabul ederse, yalnızca beni kabul etmekle kalmaz, beni göndereni de kabul eder. Yuhanna ona cevap vererek dedi ki: Öğretmen, senin adınla cinleri kovan birini gördük; bizi takip etmediği için onu engelledik, çünkü bizi takip etmiyor. Ama İsa dedi ki, Onu engellemeyin, çünkü benim adım üzerine mucize yapacak ve sonra hemen beni kötü konuşabilecek hiç kimse yoktur. Kim sizin karşınızda değilse, sizin için olandır. Kim size bir bardak su verirse benim adımda, çünkü Mesihinsiniz, gerçekten size söylerim, ödülünü asla kaybetmez.

Ve kim bu bana inanan küçüklerden birini tökezletirse, onun için daha iyi olurdu eğer boynuna bir değirmen taşı asılmış ve denize atılmış olsaydı. Ve eğer elin seni günaha düşürürse, onu kes. Senin için sakat olarak hayata girmek iyidir, ya da iki eline sahip olarak Cehenneme, sönmeyen ateşe gitmek. Onların kurdunun ölmediği ve ateşin söndürülmediği yer. Ve eğer ayağın seni tökezletirse, onu kes; sana topal olarak hayata girmek, iki ayağa sahip olarak sönmez ateşe, cehenneme atılmaktan daha iyidir. Onların kurdunun ölmediği ve ateşin sönmediği yer. Ve eğer gözün seni günaha sürüklerse onu çıkar at; Tanrının

krallığına tek gözle girmek senin için daha iyidir, yoksa iki göze sahip olarak ateş cehennemine gitmektense. Onların kurdunun ölmediği ve ateşin sönmediği yer. Çünkü herkes ateşle tuzlanacak ve her kurban tuzla tuzlanacak. Tuz iyidir, ama eğer tuz tuzsuz olursa, onu neyle baharatlandıracaksınız; kendinizde tuz bulundurun ve birbirinizle barış içinde olun.

10

Ve oradan kalkıp Ürdünün ötesinden geçerek Yahudiye sınırlarına gelir, ve kalabalıklar yine ona doğru toplanırlar, ve alışkın olduğu gibi, yine onlara öğretiyordu. Ve Ferisiler yaklaşıp ona, bir adamın karısını boşamasının mümkün olup olmadığını soruyorlardı, onu test ederek. O ise cevap vererek onlara dedi, Musa size ne emretti? Onlar ise dediler ki, Musa boşanma belgesi yazmaya ve boşamaya izin verdi. Ve İsa cevap vererek onlara dedi: Sizin kalp sertliğinize göre size bu emri yazdı. Ama yaratılışın başlangıcından itibaren Tanrı onları erkek ve dişi olarak yarattı. Bunun için adam babasını ve annesini terk edecek, karısına bağlanacak ve ikisi tek beden olacak. Öyle ki artık iki değil, fakat bir bedendir, O halde Tanrının birleştirdiğini insan ayırmasın. Ve evde yine öğrenciler bu konuda ona sorular soruyorlardı Ve onlara şöyle söyler: Kim karısını boşar ve başka bir kadınla evlenirse, ona karşı zina etmiş olur. Ve eğer bir kadın kocasını boşayıp başkasıyla evlenirse, zina eder.

Ve ona çocuklar getiriyorlardı ki onlara dokunsun, ama öğrenciler getirenleri azarlıyorlardı. İsa bunu görünce kızdı ve onlara dedi, Bırakın çocukları bana gelsin ve onları engellemeyin, çünkü Tanrının krallığı böylelerin olanlarıdır. Gerçekten size söylüyorum, kim Tanrının krallığını bir çocuk gibi almazsa, asla ona giremez. Ve onları kucaklayarak, ellerini onların üzerine koyarak kutsadı.

Ve o yola çıkarken, biri koşarak yanına geldi ve önünde diz çökerek ona sordu: İyi öğretmenim, sonsuz yaşamı miras almak için ne yapmalıyım? İsa ona dedi ki, Beni neden iyi diyorsun? Tanrıdan başka kimse iyi değildir. Emirleri bilirsin: Zina etmeyeceksin, öldürmeyeceksin, çalmayacaksın, yalan tanıklık etmeyeceksin, aldatmayacaksın, babana ve annene saygı göster. O ise cevap vererek ona dedi: Öğretmenim, bunların hepsini gençliğimden beri korudum. Ama İsa ona bakarak onu sevdi ve ona şöyle dedi: Sende bir şey eksik. Eğer mükemmel olmak istiyorsan git, sahip olduğun her şeyi sat ve fakirlere ver, böylece gökte hazineye sahip olacaksın ve gel, haçını yüklenip beni takip et. O ama sözün üzerine asık suratlı olarak üzgün bir şekilde gitti, çünkü çok mülke sahipti.

Ve İsa etrafına bakınarak öğrencilerine söyler: Paraya sahip olanlar Tanrının krallığına ne zorlukla girecekler! Ama öğrenciler onun sözlerine şaşırdılar. Ancak İsa tekrar cevap vererek onlara dedi: Çocuklar, servete güvenenlerin Tanrının krallığına girmesi ne kadar zordur, Bir devenin iğne deliğinden geçmesi, zengin birinin Tanrının krallığına girmesinden daha

kolaydır. Onlar ise aşırı şekilde şaşırarak kendi aralarında şöyle diyorlardı: Peki kim kurtulabilir? Onlara bakan İsa söyler, İnsanlar için imkansız, ama Tanrı için değil, çünkü her şey Tanrı için mümkündür. Petrus ona şöyle söylemeye başladı: İşte biz her şeyi bıraktık ve sana tabi olduk. İsa cevap vererek dedi ki: Gerçekten size söylüyorum, hiç kimse yoktur ki benim uğruma ve müjde uğruna evini veya kardeşlerini veya kız kardeşlerini veya babasını veya annesini veya karısını veya çocuklarını veya tarlalarını bırakmış olsun, Eğer şimdi bu zamanda evleri, erkek kardeşleri, kız kardeşleri, babayı, anneyi, çocukları ve tarlaları zulümlerle birlikte yüz kat ve gelecek çağda sonsuz hayatı almazsa. Ama birinciler sonuncu, sonuncular da birinci olacaklar.

Kudüse giden yolda çıkıyorlardı ve İsa onların önünde gidiyordu, şaşıyorlardı ve takip ederken korkuyorlardı. Yine on ikiyi yanına alarak, kendisine olacakları onlara anlatmaya başladı. Çünkü işte Kudüse gidiyoruz ve İnsanoğlu başkâhinlere ve din bilginlerine teslim edilecek, ve onu ölüme mahkûm edecekler ve onu uluslara teslim edecekler, Ve onunla alay edecekler ve onu kırbaçlayacaklar ve ona tükürürler ve onu öldürecekler ve üçüncü gün dirilecek.

Ve Zebedinin oğulları Yakup ve Yuhanna ona yaklaşarak dediler ki: Öğretmen, ne istesek bize yapmanı isteriz. O ama onlara şöyle dedi: Sizin için ne yapmamı istiyorsunuz? Onlar ise ona dediler: Bize izin ver ki, biri senin sağında ve biri senin solunda senin şanında oturalım. Ama İsa onlara dedi, Ne istediğinizi

bilmiyorsunuz. Benim içtiğim kâsedan içebilir misiniz ve benim vaftiz edildiğim vaftizle vaftiz edilebilir misiniz? Onlar ona Yapabiliriz dediler. Ama İsa onlara dedi: Benim içtiğim kâsedan içeceksiniz ve benim olduğum vaftizle vaftiz olacaksınız. Ama sağımda ve solumda oturmak benim verebileceğim bir şey değil, ancak bunun için hazırlanmış olanlara aittir.

Ve on kişi duyunca Yakup ve Yuhanna hakkında öfkelenmeye başladılar. Ama İsa onları çağırarak onlara der ki: Bilirsiniz ki ulusları yönetiyor görünenlerin onlara efendilik ettiklerini ve onların büyüklerinin onlar üzerinde otorite kullandıklarını, Ama sizde böyle olmayacak, fakat sizde büyük olmak isteyen kim varsa, sizin hizmetçiniz olacak. ve kim sizin aranızda birinci olmak isterse, herkesin kölesi olacaktır Çünkü insanoğlu hizmet edilmek için değil, hizmet etmek ve canını çokların yerine fide olarak vermek için geldi.

Ve Erihaya geliyorlar. Ve onun Erihadan çıkarken, öğrencilerinin ve büyük bir kalabalığın da beraberinde, Timayusun oğlu kör Bartımayus yol kenarında oturarak dileniyordu. Ve İsa Nasıralının olduğunu duyunca, bağırma ve söylemeye başladı: Davutun oğlu İsa, bana merhamet et. Ve birçok kişi ona susması için azarlıyordu, ama o daha çok bağırıyordu: Davudun oğlu, bana merhamet et. Ve İsa durarak dedi, Onu çağırın, ve köre çağırarak ona dediler, Cesaret et, kalk, seni çağırıyor. Ama o, giysisini atarak ayağa kalkıp İsaya geldi. Ve İsa ona cevap vererek der: Senin için ne yapmamı istersin? Kör ise ona dedi: Rabbuni, tekrar görebilmem için. Ve İsa ona şöyle dedi: Git,

imanın seni kurtardı. Adam hemen yeniden görmeye başladı ve yolda İsayı takip etti.

11

Ve Kudüse, Beytfaciye ve Beytanyaya, Zeytinler Dağına yaklaştıklarında, öğrencilerinden ikisini gönderir. Ve onlara der: Karşınızdaki köye gidin ve hemen oraya girer girmez bağlı bir tay bulacaksınız, üzerine hiçbir insan oturmamış; onu çözerek getirin. Ve eğer biri size Bunu ne yapıyorsunuz? derse, Rabbin ona ihtiyacı var deyin ve hemen onu tekrar buraya gönderecektir. Gittiler ve tayı kapının dışında, sokakta bağlı buldular ve onu çözdüler. Ve orada duranlardan bazıları onlara, Tayı çözerek ne yapıyorsunuz? diyorlardı. Onlar da İsanın emrettiği gibi onlara söylediler ve onları bıraktılar. Ve tayı İsaye getirdiler ve onun üzerine giysilerini attılar ve o onun üzerine oturdu. Birçokları giysilerini yola serdiler, diğerleri ise ağaçlardan yapraklı dallar kesip yola seriyorlardı. Ve önde gidenler ve takip edenler bağırıyorlardı, diyerek: Hosanna, Rabbin adıyla gelen mübarek olsun. Mübarek olsun, Rabbimizin adıyla gelen babamız Davudun krallığı, yücelerde hosanna.

İsa Kudüse girdi ve tapınağa girdi, her şeye etrafına bakındıktan sonra, saat zaten akşam olmuşken, on ikiyle birlikte Beytanyaya gitti.

Ve ertesi gün Bethanyden çıktıklarında acıktı Ve uzaktan

yaprakları olan bir incir ağacı görerek, acaba onda bir şey bulur mu diye geldi, ve ona varınca yapraklardan başka hiçbir şey bulmadı, çünkü incir mevsimi değildi. Ve cevap vererek ona dedi: Artık sonsuza dek senin meyveni hiç kimse yemesin. Ve onun öğrencileri bunu duyuyorlardı.

Ve tekrar Kudüse geliyorlar, ve İsa tapınağa girmiş olarak tapınakta satanları ve satın alanları dışarı atmaya başladı, ve para değiştiricilerinin masalarını ve güvercin satanların sandalyelerini devirdi. Ve kimsenin tapınaktan kap taşımaya izin vermiyordu Ve onlara şöyle diyerek öğretiyordu: Benim evim bütün uluslar için dua evi olarak çağrılacak diye yazılmamış mı? Ama siz onu haydutlar mağarası yaptınız.

Ve yazıcılar, Ferisiler ve başkâhinler duydular ve onu nasıl yok edebileceklerini arıyorlardı, çünkü ondan korkuyorlardı, zira bütün kalabalık onun öğretilerine şaşırıyordu. Ve geç olduğunda, şehrin dışına çıkıyordu.

Ve sabah geçerlerken incir ağacını köklerinden kurumuş olarak gördüler. Ve Petrus hatırlayarak ona söyler, Rabbi, bak, lanetlediğin incir ağacı kurudu. Ve İsa onlara cevap vererek söylüyor: Tanrıya imanınız olsun. Gerçekten size söylüyorum ki, kim bu dağa Kaldırıl ve denize atıl dese ve kalbinde şüphe etmeyip söylediği şeyin olacağına inansa, söylediği şey ona olacaktır. Bu yüzden size söylüyorum, dua ederek ne istiyorsanız, aldığınıza inanın ve sizin olacaktır. Ve ne zaman dua ederek ayakta durursanız, birine karşı bir şey tutuyorsanız

bağışlayın, öyle ki göklerdeki Babanız da sizin suçlarınızı bağışlasın. Ama eğer siz bağışlamazsanız, babanız da sizin suçlarınızı bağışlamayacak.

Ve tekrar Kudüse geliyorlar ve o tapınakta yürürken, başkâhinler, yazıcılar ve yaşlılar ona geliyorlar. Ve ona söylerler: Hangi yetkiyle bunları yapıyorsun? Ya da kim sana bu yetkiyi verdi ki bunları yapasın? İsa ise onlara cevap vererek dedi: Ben de size bir söz soracağım ve bana cevap verin, o zaman size hangi yetkiyle bunları yaptığımı söyleyeceğim. Yahyanın vaftizi gökten miydi yoksa insanlardan mı? Bana cevap verin. Ve kendi aralarında akıl yürütüyorlardı ve diyorlardı ki, Eğer gökten dersek, Öyleyse neden ona inanmadınız? diyecek. Ama insanlardan mı diyelim? Halktan korkuyorlardı, çünkü herkes Yuhannayı peygamber olarak kabul ediyordu. Ve cevap vererek İsa'ya şöyle derler: Bilmiyoruz. İsa da onlara cevap vererek şöyle der: Ben de size hangi yetkiyle bunları yaptığımı söylemem.

12

Ve onlara benzetmelerle söylemeye başladı: Bir adam bağ dikti ve etrafına çit koydu ve şarap sıkma yeri kazdı ve kule inşa etti, ve onu çiftçilere kiraya verdi ve uzağa gitti. Ve zamanı geldiğinde çiftçilere bir köle gönderdi ki bağın meyvesinden alsın. Ve onu alıp dövdüler ve eli boş gönderdiler. Ve yine onlara başka bir köle gönderdi, ve onu taşıyarak başından yaraladılar ve horlanmış olarak gönderdiler. Ve yine başka birini gönderdi

ve onu da öldürdüler; daha birçok başkalarını da, kimini döverek, kimini de öldürerek. Hâlâ bir sevgili oğlu olduğu için, onu da son olarak onlara gönderdi ve Oğluma saygı gösterecekler diye söyledi. Ama o çiftçiler, onu gelirken gördüklerinde, kendi aralarında dediler ki: Bu mirasçıdır, gelin onu öldürelim ve miras bizim olacak. Ve onu alarak öldürdüler ve onu bağın dışına attılar. Öyleyse bağın efendisi ne yapacak? Gelecek ve bu çiftçileri yok edecek, ve bağı başkalarına verecek. Ne de bu yazıyı okudunuz mu: inşa edenlerin reddettiği taş, köşenin başı oldu. Rabdan oldu bu ve gözlerimizde harikadır.

Ve onu yakalamayı arıyorlardı, ama kalabalıktan korktular, çünkü o temsili hikayeyi onlara söylemişti. Ve onu bırakarak gittiler.

Ve Ferisilerin ve Hirodyalıların bazılarını ona gönderirler ki, onu sözle yakalasınlar. Onlar gelip ona dediler ki: Öğretmen, senin doğru olduğunu biliyoruz ve hiç kimse hakkında endişelenmezsin, çünkü insanların yüzüne bakmazsın, ama Tanrının yolunu gerçeğe öğretirsin. O halde bize söyle, Sezara vergi vermek caiz midir ya da değil midir? Verelim mi yoksa vermeyelim mi? O ama onların ikiyüzlülüklerini bilerek onlara dedi: Beni neden sınıyorsunuz? Bana bir denarius getirin ki göreyim. Onlar da getirdiler. Ve onlara şöyle söyler: Bu resim ve yazıt kimin? Onlar da Sezarın dediler. Ve İsa cevap vererek onlara dedi: Sezarın olanı Sezara, Tanrının olanı Tanrıya verin. Ve ona hayret ettiler.

Ve Sadukiler ona geliyorlar, onlar diriliş olmadığını söylüyorlar, ve ona soruyorlardı diyerek, Öğretmen, Musa bize yazdı ki eğer birinin kardeşi ölür ve karısını bırakır, ve çocuk bırakmazsa, onun kardeşi onun karısını alsın ve kardeşine soy yetiştirsın. Öyleyse yedi kardeş vardı. İlk kardeş bir kadın aldı ve ölürken tohum bırakmadı. Ve ikinci onu aldı ve öldü, ve o da tohum bırakmadı. Ve üçüncü de aynı şekilde. Ve yedi kişi onu aldı ve tohum bırakmadılar. Hepsinin sonunda kadın da öldü. O hâlde dirilişte, kalktıklarında, kadın hangisinin karısı olacak? Çünkü yedisi de onu karı olarak almıştı. Ve İsa cevap vererek onlara dedi: Yazıları ve Tanrının gücünü bilmediğiniz için yanılmıyor musunuz? Çünkü ölümlerden dirildiğinde, ne evlenirler ne de evlendirilirler, fakat göklerdeki elçiler gibi olurlar. Ölümlerin diriltilmeleri hakkında ise, Musanın kitabında, çalı bölümünde Tanrının ona nasıl söylediğini okumadınız mı? Ben İbrahimin Tanrısı, İshakın Tanrısı ve Yakupun Tanrısıyım diyerek. O, ölümlerin Tanrısı değil, yaşayanların Tanrısıdır; bu nedenle siz çok yanılıyorsunuz.

Ve din bilginlerinden biri yaklaşıp, onların tartıştıklarını işitmiş ve onlara iyi cevap verdiğini görmüş olarak, ona sordu: Tüm buyrukların ilki hangisidir? İsa ona cevap verdi ki: Herşeyin ilk emri şudur: Dinle, İsrail, Rabbimiz Tanrı tek Rabdir, Ve Rabbini, Tanrını, bütün kalbin ve bütün ruhun ve bütün aklın ve bütün gücünle seveceksin. Bu birinci buyruktur. Ve ikinci benzer olan şu: Komşunu kendin gibi seveceksin. Bunlardan daha büyük başka bir emir yoktur. Ve yazıcı ona dedi ki, Doğru söyledin öğretmen, gerçekten bir tanedir ve ondan

başkası yoktur. Ve onu bütün kalpten ve bütün anlayıştan ve bütün ruhtan ve bütün güçten sevmek, ve komşuyu kendisi gibi sevmek bütün yakmalık sunulardan ve kurbanlardan daha fazladır. Ve İsa, akıllıca cevap verdiğini görerek ona dedi: Sen Tanrının krallığından uzak değilsin. Ve artık hiç kimse ona soru sormaya cesaret edemedi.

Ve İsa tapınakta öğretirken cevap verip diyordu: Din bilginleri Mesihin Davutun oğlu olduğunu nasıl söylerler? Zira Davudun kendisi Kutsal Ruhta dedi, Rab benim Rabbime der, sağımda otur, düşmanlarını ayaklarının ayak altlığı yapana kadar. Davudun kendisi onu Efendi diye çağırıyor, peki nasıl olur da onun oğlu olur? Büyük kalabalık onu memnuniyetle dinliyordu.

Ve onlara öğretilinde şöyle diyordu: Cüppeler içinde dolaşmayı ve çarşılarda selamlaşmayı seven din bilginlerinden sakının. ve toplanmalarda baş koltukları ve şöenlerde baş yerleri. Dulların evlerini yiyip bitiren ve bahane olarak uzun dua edenler, bunlar daha ağır yargı alacaklar.

Ve İsa hazinenin karşısına oturmuş, kalabalığın hazineye nasıl bronz attığını gözlüyordu. Birçok zengin kişi çok para atıyordu ve fakir bir dul kadın gelip iki küçük para attı ki bu bir kuadranstır. Ve öğrencilerini çağırarak onlara dedi: Gerçekten size söylüyorum ki bu fakir dul kadın, hazineye atanların hepsinden daha fazlasını attı, Çünkü hepsi bollukları içinden attılar, ama bu kadın yoksulluğu içinden sahip olduğu her şeyi, bütün geçimini attı.

13

Ve o tapınaktan dışarı çıkarken, öğrencilerinden biri ona der: Öğretmenim, bak ne türlü taşlar ve ne türlü binalar! Ve İsa cevap vererek ona dedi: Bu büyük binaları görüyor musun? Burada taş üzerine taş bırakılmayacak, hepsi yıkılacak. Ve O, Zeytinler Dağında tapınağın karşısında otururken, Petrus ve Yakup ve Yuhanna ve Andreas Ona özel olarak soruyorlardı, Bize söyle, bunlar ne zaman olacak ve tüm bunlar tamamlanmak üzereyken işaret ne olacak? İsa cevap vererek onlara şöyle söylemeye başladı: Dikkat edin, sakın kimse sizi saptırmasın. Çünkü birçokları benim adıma gelecekler, Ben Oyum diyerek ve birçoklarını saptıracaklar. Ne zaman savaşları ve savaş haberlerini duyarsanız, telaşlanmayın, çünkü bunların olması gereklidir, ama henüz son değildir. Çünkü millet millete ve krallık krallığa karşı kalkacak, ve çeşitli yerlerde depremler olacak, ve kıtlıklar ve kargaşalar olacak. Bunlar doğum sancılarının başlangıcıdır. Ama siz kendinize dikkat edin. Çünkü sizi meclislere teslim edecekler ve onların toplantı yerlerinde dövüleceksiniz ve benim uğruma önderler ile krallar önünde duracaksınız, onlara tanıklık olmak için. Ve müjdenin önce tüm uluslara ilan edilmesi gereklidir. Ne zaman sizi teslim ederek götürseler, önceden ne konuşacağınız hakkında kaygılanmayın ve pratik yapmayın, ama o saatte size ne verilirse onu konuşun, çünkü konuşanlar siz değilsiniz, ama Kutsal Ruhtur. Kardeş kardeşi ölüme teslim edecek ve baba çocuğunu, ve çocuklar ebeveynlerine karşı ayaklanacaklar ve onları ölüme mahkum

edecekler. Ve benim adım yüzünden herkes tarafından nefret edileceksiniz, ama sonuna kadar dayanan kurtarılacak.

Ne zaman ıssızlığın iğrenç şeyini görürseniz, Daniel peygamber tarafından söylenmiş olanı, olmaması gereken yerde duran - okuyan anlasın - o zaman Yahudiyede olanlar dağlara kaçınsınlar. Damın üzerinde olan aşağı inmesin eve, girmesin de evinden bir şey almaya. Ve tarlada olan, elbisesini almak için geri dönmesin. Vay ama o günlerde hamile olanlara ve emzirenlere. Dua edin ki kaçışınız kışın olmasın. Çünkü o günler öyle bir sıkıntı olacak ki, Tanrının yarattığı yaratılışın başlangıcından şimdiye kadar böylesi olmamış ve olmayacaktır. Ve eğer Rab günleri kısaltmamış olsaydı, hiçbir et kurtulmazdı, ama seçtiği seçilmişler için günleri kısalttı. Ve o zaman eğer biri size İşte Mesih burada, işte orada derse, inanmayın. Çünkü sahte mesihler ve sahte peygamberler ortaya çıkacaklar ve işaretler ile mucizeler gösterecekler ki, mümkünse seçilmişleri bile saptırsınlar. Ama siz bakın, işte size her şeyi önceden söyledim. Ama o günlerde, o sıkıntıdan sonra güneş kararacak ve ay ışığını vermeyecek. Ve yıldızlar gökten düşecekler ve göklerdeki güçler sarsılacak. Ve sonra insanoğlunun bulutlar içinde büyük güç ve ihtişamla geldiğini görecekle. Ve sonra onun habercilerini gönderecek ve onun seçilmişlerini dört rüzgardan, yerin ucundan göğün ucuna kadar toplayacak.

İncir ağacından bu benzetmeyi öğrenin. Onun dalı yumuşadığında ve yaprakları sürdüğünde, yazın yakın olduğunu bilirsiniz. Böylece siz de, bunların olduğunu

gördüğünüz zaman, onun kapılarda yakın olduğunu bilin. Amen, size söylüyorum ki, bütün bunlar gerçekleşinceye kadar bu nesil asla geçip gitmeyecek. Gök ve yer geçip gidecek, ama benim sözlerim asla geçip gitmeyecek.

O gün ya da o saat hakkında hiç kimse bilmez, ne gökteki haberciler, ne de oğul, sadece baba bilir. Bakın, uyanık olun ve dua edin, çünkü o zamanın ne zaman olduğunu bilmiyorsunuz. Yolculuğa çıkan bir adam gibi, evini bırakarak ve kölelerine yetkiyi vererek ve her birine işini vererek, kapıcıya da beklemesini emretti. Uyanık olun o halde, çünkü evin efendisinin ne zaman geleceğini bilmiyorsunuz: geç mi, gece yarısı mı, horozun ötüşünde mi, yoksa sabah mı. Aniden gelip sizi uyurken bulmasın. Ama size söylediklerimi hepsine söylüyorum: Uyanık olun.

14

Fısıh ve Mayasız Ekmek Bayramı iki gün sonraydı. Baş rahipler ve din bilginleri, onu hileyle yakalayıp nasıl öldürebileceklerini arıyorlardı. Ama diyorlardı ki, Şenlik sırasında değil, yoksa halkın arasında kargaşa olur.

Ve o Bethanyde cüzzamlı Simonun evinde iken, o yaslanmışken bir kadın geldi, saf ve çok pahalı nard yağından merhem içeren bir kavanoz taşıyordu, ve kavanoz kırarak onun başına döktü. Ama bazıları kendi aralarında öfkelenerek şöyle diyorlardı: Bu

kokulu yağın israfı niçin oldu? Çünkü bu koku üç yüz denariusun üzerinde satılabilir ve fakirlere verilebilirdi, ve ona kızıyorlardı. Ama İsa dedi ki, Bırakın onu, neden ona zahmet veriyorsunuz? Benim için güzel bir iş yaptı. Çünkü yoksulları her zaman kendinizle birlikte bulundurursunuz ve ne zaman isterseniz onlara iyilik yapabilirsiniz, ama beni her zaman yanınızda bulundurmayacaksınız. Bu kadın elinde ne varsa onu yaptı, önceden benim bedenimi gömülmek için yağladı. Amen, size söylüyorum, bu müjde bütün dünyada nerede ilan edilirse, bu kadının yaptığı da onun anısına söylenecektir.

Ve on ikilerden biri olan İskariotlu Yahuda, onu onlara teslim etmek için başkâhinlere gitti. Onlar bunu duyunca sevindiler ve ona gümüş paralar vermeyi vaat ettiler, o da onu nasıl uygun bir fırsatta teslim edeceğini arıyordu.

Ve mayasız ekmeklerin ilk günü, Fısıh kurbanını kestikleri zaman, öğrencileri ona, Nereye gidelim de Fısıh yemeğini yemen için hazırlayalım? dediler. Ve öğrencilerinden ikisini gönderir ve onlara şöyle der: Şehre gidin ve su testisi taşıyan bir adam size rastlayacak, onu takip edin. Ve nereye girerse, ev efendisine söyleyin ki öğretmen şöyle söylüyor: Öğrencilerimle birlikte Fısıh yemeğini yiyeceğim konaklamam nerede? Ve o kendisi size büyük, döşenmiş ve hazır bir üst oda gösterecek; orada bizim için hazırlayın. Ve onun öğrencileri çıktılar ve şehre geldiler, ve onlara söylediği gibi buldular, ve Fısıhı hazırladılar. Ve akşam olunca on ikiyle birlikte gelir. Ve onlar uzanmışken ve yiyorlarken İsa dedi: Gerçekten size söylüyorum ki, sizden biri

bana ihanet edecek, benimle yemek yiyen. Onlar üzülmeye başladılar ve ona birer birer Ben değilim ya? ve bir diğeri Ben değilim ya? diye sormaya başladılar. Ama o, cevap vererek onlara dedi: Onikiden biri, benimle çanağa daldıran. İnsanoğlu, onun hakkında yazılmış olduğu gibi gider; ama vay haline o adamın ki, onun aracılığıyla İnsanoğlu ihanet edilir; o adam hiç doğmamış olsaydı onun için iyi olurdu. Ve onlar yemek yerlerken, İsa ekmek aldı, kutsadı, kırdı ve onlara verdi ve dedi: Alın, yiyin, bu benim bedenimdir. Ve kadahi alıp şükrettikten sonra onlara verdi ve hepsi ondan içti. Ve onlara dedi, Bu benim kanımdır, yeni antlaşmanın birçokları için dökülmekte olan. Gerçekten size söylüyorum ki, artık asmanın ürününden asla içmeyeceğim, ta ki onu Tanrının krallığında yeni olarak içeceğim o güne kadar.

Ve ilahiler söyledikten sonra Zeytin Dağına çıktılar. Ve İsa onlara şöyle der: Hepiniz bu gece benim yüzümden tökezleyeceksiniz, çünkü şöyle yazılmıştır: Çobanı vuracağım ve koyunlar dağılacak. Ama dirildikten sonra sizden önce Celileye gideceğim. Petrus ona dedi ki, Eğer herkes tökezlese bile, ben tökezlemem. Ve İsa ona der ki: Gerçekten sana söylerim ki sen bugün bu gece horozun iki kez ötmesinden önce beni üç kez inkâr edeceksin. Ama Petrus aşırı derecede daha çok diyordu: Eğer seninle birlikte ölmem gerekse bile, seni asla inkâr etmeyeceğim. Aynı şekilde hepsi de böyle diyordu.

Ve onlar Gethsemane adlı yere gelirler ve öğrencilerine, Ben dua edene kadar burada oturun der. Ve Petrusu, Yakubusu ve

Yuhannayı yanına aldı ve büyük sıkıntı çekmeye ve üzülmeye başladı. Ve onlara dedi ki: Ruhum ölüme kadar çok üzgün. Burada kalın ve uyanık olun. Ve biraz ileri giderek yüzüstü toprağa düştü ve dua ediyordu ki, eğer mümkünse, o saat ondan geçsin. Ve diyordu, Abba, Baba, her şey sana mümkündür, bu kâseyi benden uzaklaştır, ama ben ne istiyorum değil, ama sen ne istersen. Ve gelir ve onları uyurken bulur, ve Petrusa söyler: Simun, uyuyor musun? Bir saat uyanık kalamadınız mı? Uyanık olun ve dua edin ki ayartmaya girmeyesiniz; ruh gerçekten isteklidir ama beden zayıftır. Ve tekrar giderek aynı sözü söyleyerek dua etti. Ve geri döndüğünde onları yine uyurken buldu, çünkü gözleri ağırlaşmıştı ve ona ne cevap vereceklerini bilmiyorlardı. Ve üçüncü kez gelir ve onlara der ki, artık mı uyuyorsunuz ve dinleniyorsunuz? Yeter, saat geldi, işte insanoğlu günahkarların ellerine teslim ediliyor, Kalkın, gidelim; işte beni ele veren yaklaştı.

Ve hemen, o daha konuşurken, on ikilerden biri olan İskariotlu Yahuda geldi ve onunla birlikte kılıçlar ve sopalarla, baş rahipler, din bilginleri ve ihtiyarlar tarafından gönderilmiş büyük bir kalabalık vardı. Onu teslim eden kişi onlara bir işaret vermişti ve şöyle demişti: Kimi öpersem, odur; onu yakalayın ve güvenle götürün. Ve gelir gelmez hemen ona yaklaşıp, Selam, rabbi dedi ve onu öptü. Onlar ise ellerini onun üzerine koydular ve onu yakaladılar. Ama yanında duranlardan biri kılıcını çekerek başrahibin kölesini vurdu ve onun kulağını kesti. Ve İsa cevap vererek onlara şöyle dedi: Bir hayduta karşı çıkar gibi mi kılıçlar ve sopalarla beni yakalamaya geldiniz, Her gün sizin

yanınızda tapınakta öğretirken idim ve beni yakalamadınız. Ama yazılar yerine getirilsin diye. Ve onu bırakarak hepsi kaçtı. Ve bir genç adam, çıplak bedeninin üzerine keten kumaş giymiş olarak onu takip etti ve genç adamlar onu yakaladılar. O ise keten kumaşı bırakarak çıplak halde onlardan kaçtı.

Ve İsayı başkâhine götürdüler ve ona tüm başkâhinler, ihtiyarlar ve yazıcılar toplandılar. Petrus uzaktan ona başrahibin avlusunun içine kadar takip etti ve hizmetlilerle birlikte oturmuş, ışığa doğru ısınıyordu. Ama başrahipler ve bütün konsey, İsayı öldürmek için ona karşı tanıklık arıyorlardı ve bulamıyorlardı. Çünkü birçokları onun aleyhine yalan tanıklık ediyorlardı ve tanıklıklar birbirine uymuyordu. Ve bazıları ayağa kalkarak ona karşı yalan tanıklık ediyor ve şöyle diyorlardı Çünkü biz onun şöyle söylediğini işittik: Ben bu elle yapılmış tapınağı yıkacağım ve üç gün içinde elle yapılmamış başka bir tapınak inşa edeceğim. Ve böyle de onların tanıklığı eşit değildi. Ve ayağa kalkan başrahip ortaya çıkarak İsayaya sordu: Hiçbir şey cevap vermiyor musun? Bunlar senin aleyhine ne tanıklık ediyorlar? O ama sessiz kaldı ve hiçbir şey cevaplamadı. Yine başkâhin onu sorguladı ve ona dedi: Sen misin Mesih, mübarek olanın oğlu? Ama İsa dedi ki: Ben Oyum ve insanoğlunun gücün sağında oturan ve göğün bulutları üzerinde gelen olduğunu göreceksiniz. Ama başrahip tuniklerini yırttıktan sonra, Artık tanıklara ne ihtiyacımız var? diyor. Küfrü kesinlikle duydunuz, size nasıl görünüyor? Onların hepsi ise onu ölüm cezasına layık görerek mahkum ettiler. Ve bazıları ona tükürmeye, yüzünü örtmeye, onu yumruklamaya ve ona Bize

kehanette bulun, seni vuran kimdir? demeye başladılar. Ve asistanlar onu darbelerle dövdüler.

Ve Petrus aşağıda avluda iken, başrahibin genç hizmetçilerinden biri gelir Ve ısınan Petrusu görüp ona bakarak der ki, Sen de Nasıralı İsa ile birliktedin. O ama inkar etti ve dedi ki: Bilmiyorum, ne de anlıyorum senin ne dediğini. Ve dışarı çıktı ön avluya, ve horoz öttü. Ve genç kadın onu görünce, yanında duranlara yine Bu onlardan biridir demeye başladı. O ama yine inkar ediyordu. Ve kısa bir süre sonra yine yanında duranlar Petrusa diyorlardı: Gerçekten onlardansın, çünkü sen Celilelisin ve konuşman da benziyor. Ama o, Sizin söylediğiniz bu adamı tanımıyorum diye lanetlemeye ve yemin etmeye başladı. Ve ikinci kez horoz öttü. Ve Petrus, İsanın kendisine söylediği sözü hatırladı: Horoz iki kere ötmeden önce, beni üç kere inkâr edeceksin. Ve ağlamaya başladı.

15

Ve sabah olur olmaz baş rahipler, yaşlılarla, yazıcılarla ve bütün konseyiyle birlikte toplantı yaptılar, İsayı bağlayıp götürdüler ve Pilatusa teslim ettiler. Ve Pilatus ona sordu, Sen Yahudilerin kralı mısın? O ise cevap vererek ona dedi, Sen söylüyorsun. Ve baş rahipler onu birçok şeyle suçladılar, ama kendisi hiçbir şey cevap vermedi. Ama Pilatus ona yeniden soruyordu, diyerek: Hiçbir şey cevap vermiyor musun? Bak, senin aleyhine ne kadar tanıklık ediyorlar. Ama İsa artık hiçbir şey cevap vermedi, öyle

ki Pilatus şaşırdı. Bayrama göre onlara istedikleri bir tutukluyu salıveriyordu. Barabbas denilen kişi, ayaklanma sırasında cinayet işlemiş olan isyancılarla birlikte bağlı tutuluyordu. Ve kalabalık bağırarak, her zaman onlara yaptığı gibi talepte bulunmaya başladı. Pilate onlara cevap vererek dedi: Yahudilerin kralını size serbest bırakmamı ister misiniz? Çünkü baş rahiplerin onu kıskançlık nedeniyle teslim ettiklerini biliyordu. Ama başkâhinler, onlara daha çok Barabbası serbest bırakabilsin diye kalabalığı kışkırttılar. Pilate ise onlara tekrar cevap vererek dedi: Öyleyse Yahudilerin kralı dediğiniz kişiye ne yapmamı istiyorsunuz? Ama onlar tekrar, Onu çarmıha ger! diye bağıldılar. Ama Pilatus onlara dedi: Ne kötülük yaptı ki? Onlar ise daha da şiddetle bağıldılar: Onu çarmıha ger! Pilate, kalabalığı tatmin etmek isteyerek, onlara Barabbası serbest bıraktı ve İsayı kamçılattıktan sonra çarmıha gerilmek üzere teslim etti.

Askerler onu avlunun içine, yani praetoriuma götürdüler ve bütün kohortu bir araya topladılar. Ve onu mora giydiriyorlar ve dikenlerden ördükleri tacı onun başına koyuyorlar. Ve onu selamlamaya başladılar. Selam Yahudilerin Kralı! Ve onun başını kamışla vuruyorlardı ve ona tükürüyorlardı, ve dizlerini koyarak ona diz çöküyorlardı. Ve ona alay ettiklerinde, onu mordan soydular ve onu kendi giysileriyle giydirdiler, ve onu çarmıha germek için dışarı çıkardılar.

Ve tarladan gelen, İskender ve Rufusun babası olan Kireneli Simon adında geçmekte olan birini onun haçını taşıması için

zorlarlar.

Ve onu Golgotha yerine getirirler, ki bu çevrildiğinde kafatası yeri demektir. Ve ona mür ile karıştırılmış şarap içmesi için veriyorlardı, ama o almadı. Ve onu çarmıha gerdikten sonra, kimin ne alacağını belirlemek için üzerlerine kura atarak giysilerini bölüşüyorlar. Saat üçtü ve onu çarmıha gerdiler. Ve onun suçlamasının yazıtı yazılmıştı: Yahudilerin Kralı.

Ve onunla birlikte iki haydut çarmıha geriyorlar, biri sağından ve biri solundan. Ve kanunsuzlarla birlikte sayıldı diyen yazı yerine getirildi. Ve yanından geçenler onu küfrediyorlardı, başlarını sallayarak ve söyleyerek: Ha, tapınağı yıkan ve üç günde inşa eden! Kendini kurtar ve çarmıhtan aşağı in. Benzer şekilde, başkâhinler de yazıcılarla birlikte birbirlerine alay ederek diyorlardı: Başkalarını kurtardı, kendisini kurtaramıyor. Mesih, İsrailin Kralı, şimdi haçtan insin ki görelim ve ona inanalım. Onunla birlikte çarmıha gerilmiş olanlar da ona hakaret ediyorlardı.

Altıncı saat olduğunda, dokuzuncu saate kadar bütün toprak üzerine karanlık oldu. Ve dokuzuncu saatte İsa yüksek sesle bağırarak dedi: Eloi, Eloi, lama sabachthani? Bu çevrildiğinde şu anlama gelir: Tanrım, Tanrım, beni niçin terk ettin?

Ve orada duranlardan bazıları işitince, Bak, İlyası çağırıyor diyorlardı. Ama biri koştu ve bir süngerini sirkeyle doldurdu ve kumuşa koyarak ona içirdi, diyerek: Bırakın, görelim İlyas onu

indirmeye geliyor mu. İsa büyük bir ılık atarak son nefesini verdi. Ve tapınağın perdesi yukarıdan aşağıya kadar ikiye yırtıldı. Ama karşısında duran yüzbaşı, onun böyle bağırarak son nefesini verdiğini görünce, Gerçekten bu adam Tanrının oğluydu dedi. Uzaktan izleyen kadınlar da vardı; bunlar arasında Mecdelli Meryem, küçük Yakup ile Yosenin annesi Meryem ve Salome vardı. Onlar Celilede olduğu zaman ona takip ediyorlardı ve ona hizmet ediyorlardı, ve onunla birlikte Kudüse çıkmış olan diğer birçok kadınlar.

Ve zaten akşam olmuştu, çünkü hazırlık günüydü, yani Şabat öncesi. Arimatheadan gelen saygın meclis üyesi Joseph ki kendisi de Tanrının krallığını bekliyordu, cesaret ederek Pilatusa girdi ve İsanın cesedini istedi. Pilate, zaten ölmüş olup olmadığına şaşırdı ve yüzbaşayı çağırarak ona çoktan ölüp ölmediğini sordu. Ve yüzbaşidan öğrendikten sonra, cesedi Yusufa bağışladı. Ve keten bez satın aldıktan sonra onu indirip keten beze sardı ve kayadan oyulmuş olan bir mezara koydu ve mezarın kapısının üzerine bir taş yuvarladı. Ama Mecdelli Meryem ve Yosenin Meryemi, onun nereye konulduğunu gördüler.

16

Ve Şabat geçtikten sonra, Mecdelli Meryem ve Yakubun Meryemi ve Salome, gelerek onu meshetseler diye baharatlar satın aldılar. Ve haftanın ilk günü çok erken sabah, güneş doğmuşken mezara

geliyorlar. Ve kendi aralarında diyorlardı: Kim bizim için taşı mezarın kapısından yuvarlayacak? Ve yukarı baktıklarında taşın yuvarlanmış olduğunu gözlemlerler, çünkü taş çok büyüktü. Ve mezara girdiklerinde, sağ tarafta oturan, beyaz cübbe giymiş genç bir adam gördüler ve şaşırdılar. O ama onlara der ki, şaşırmayın, çarmıha gerilmiş Nazaralı İsayı arıyorsunuz, dirildi, burada değil, bakın onu koydukları yer. Ama gidin, onun öğrencilerine ve Petrusa söyleyin ki, sizden önce Celileye gidiyor; orada onu göreceksiniz, size söylediği gibi. Ve dışarı çıktıktan sonra mezardan kaçtılar, onları titreme ve şaşkınlık tutmuştu, ve hiç kimseye hiçbir şey söylemediler, çünkü korkuyorlardı.

Ayağa kalkmış ve şabatın ilk sabahı, ilk olarak Mecdelli Meryeme görüldü; ondan yedi şeytan atmıştı. O kadın gidip onunla birlikte olanlara haber verdi; yas tutuyorlar ve ağlıyorlardı. Ve onlar, onun yaşadığını ve onun tarafından görüldüğünü işittiklerinde inanmadılar. Bundan sonra, onlardan iki kişiye, tarlaya giderlerken, başka bir biçimde görüldü. Ve onlar gidip geri kalanları bildirdiler, ama onlara da inanılmadı. Sonra, on bir kişi sofraya yaslanmışken onlara görüldü ve onların inanmazlıklarını ve yürek sertliklerini azarladı, çünkü onu dirilmiş olarak görmüş olanlara inanmamışlardı. Ve onlara dedi: Bütün dünyaya giderek müjdeyi tüm yaratılışa ilan edin. İman eden ve vaftiz edilen kurtarılacak, ama inanmayan mahkum edilecektir. İşaretler ise, inanmış olanlara bunlar eşlik edecek: benim adımla cinleri dışarı atacaklar, yeni dillerle konuşacaklar Yılanları kaldıracaklar, ve eğer ölümcül bir şey

iseler bile, onlara asla zarar vermeyecek, hastalar üzerine ellerini koyacaklar ve iyi olacaklar.

Rab, onlarla konuştuktan sonra ge alındı ve Tanrının sağında oturdu. Onlar ise dışarı çıkararak her yerde vaaz ettiler; Rab onlarla birlikte çalışıyor ve sözü, eşlik eden mucizeler aracılığıyla doğruluyordu. Amin.

Sayılar

1

Ve Rab, Musaya Sina çölünde, tanıklık çadırında, onların Mısır topraklarından çıkışlarının ikinci yılının ikinci ayının birinde konuştu, diyerek, İsrailin tüm topluluğunun sayımını akrabalıklarına göre, atalarının evlerine göre, isimlerinin sayısına göre, kişi başına alın. Yirmi yaşında ve yukarı her erkek, İsrail ordusunda savaşa çıkan herkes, onları güçleriyle birlikte sayın, sen ve Harun onları sayın. Ve sizinle birlikte her kabileden yöneticiler olacak, atalarının evlerine göre olacaklar.

Ve bunlar sizinle birlikte duracak olan adamların isimleridir: Rubenden Sediur oğlu Elisur, Şimeonluların Surisadai oğlu Salamiel. Yahudanın soyundan, Aminadabın oğlu Nasson. İssacharın, Nathanael Sogarın oğlu, Zebulundan, Helonun oğlu Eliab; Yusufun oğullarından Efrayimden, Ammihudun oğlu Elişama; Manaşşenin, Gamaliel Pedahzur oğlu. Benyaminden, Gideoninin oğlu Abidan. Danın, Ahiezer Ammişaddayın oğlu. Asherden Phagaiel, Echranın oğlu. Gadın, Raguelin oğlu Elisaph.

Naphtalinin, Enanın oğlu Ahira. Bunlar cemaatin seçilmişleri, kabilelerin yöneticileri, ailelerine göre İsrailin binbaşlarıdır.

Ve Musa ve Harun isimle çağrılmış olan bu adamları aldı. Ve ikinci yılın ikinci ayının birinde bütün cemaati topladılar ve yirmi yaşında ve yukarı her erkek, onların nesillerine göre, onların ailelerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, başlarına göre kaydedildiler. Rabbin Musaya emrettiği tarzda, Sina çölünde sayıldılar.

Ve İsrailin ilk doğanı Rubenin oğulları, akrabalıklarına göre, klanlarına göre, atalarının evlerine göre, isimlerinin sayısına göre, kişi başına, yirmi yaşında ve yukarı bütün erkekler, orduya çıkan herkes olarak sayıldılar. Reuben kabilesinden onların sayımı, kırk altı bin beş yüz. Simeonun oğullarına, onların akrabalıklarına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başlarına göre, bütün erkekler yirmi yaşından ve yukarı, orduda sefere çıkabilecek her kişi. Şimon kabilesinden onların sayımı, elli dokuz bin üç yüz.

Yahudanın oğullarına, onların akrabalıklarına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başlarına göre, bütün erkekler yirmi yaşından ve yukarı, orduda sefere çıkabilecek her kişi. Yahuda kabilesinden yapılan sayımları yetmiş dört bin altı yüz kişiydi.

İssakarın oğullarına, ailelerine göre, kabilelerine göre, atalarının evlerine göre, isimlerinin sayısına göre, kişi başına, bütün erkekler yirmi yaşından yukarı, orduda görev yapabilecek her kişi. İssakar kabilesinden sayımları, elli dört bin dört yüz. Zebulunun oğullarına, onların akrabalıklarına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başlarına göre, bütün erkekler yirmi yaşından ve yukarı, orduya çıkabilecek her kişi, Zabulon kabilesinden olanların sayımı, elli yedi bin dört yüz.

Yusufun oğullarından Efrayimin oğullarına: onların akrabalıklarına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başlarına göre, yirmi yaşından yukarı bütün erkekler, orduda görev yapabilecek her kişi. Efrayim kabilesinden onların sayımı, kırk bin beş yüz. Manaşşenin oğullarına, onların akrabalıklarına göre, kabilelerine göre, atalarının evlerine göre, isimlerinin sayısına göre, başlarına göre, bütün erkekler, yirmi yaşından ve yukarı, orduya çıkabilecek her kişi. Manaşşe kabilesinden olanların sayımı, otuz iki bin iki yüz. Benyamin oğullarına, onların akrabalıklarına göre, kabilelerine göre, atalarının evlerine göre, isimlerinin sayısına göre, başlarına göre, yirmi yaşından yukarı bütün erkekler, orduda savaşa çıkabilecek her kişi, Benyamin kabilesinden onların sayımı, otuz beş bin dört yüz. Gadın oğullarına, onların akrabalıklarına göre, kabilelerine göre, atalarının evlerine göre, isimlerinin sayısına göre, kişi başına, bütün erkekler yirmi yaşından yukarı, orduya çıkabilecek her kişi. Onların sayımı, Gad kabilesinden, kırk beş

bin altı yüz elli.

Dan oğullarına, onların soy bağlarına göre, boylarına göre, atalarının ailelerine göre, isimlerinin sayısına göre, kişi başına, yirmi yaşından yukarı bütün erkekler, orduya çıkabilecek her kişi. Dan kabilesinden sayımları, altmış iki bin yedi yüz. Aşerin oğullarına, onların akrabalıklarına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başlarına göre, bütün erkekler yirmi yaşından ve yukarı, orduda sefere çıkan her kişi, Aşer kabilesinden olanların sayımı, kırk bir bin beş yüz.

Naftalinin oğullarına, onların akrabalıklarına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başlarına göre, bütün erkekler yirmi yaşından ve yukarı, orduya çıkabilecek her kişi, Onların Naftalı kabilesinden sayımı, elli üç bin dört yüz.

Bu, Musa ve Harunun ve İsrailin on iki hükümdarının yaptığı sayımdı; bunlar, her biri kendi kabilesine göre, ataları evlerinin kabilesine göre birer adamdı. Ve İsrail oğullarının tüm sayımı, güçleriyle birlikte, yirmi yaşında ve yukarı olanlardan, İsrailde savaşa çıkan her kişi yapıldı altı yüz bin, üç bin beş yüz elli

Ancak Levililer, ailelerinin kabilesinden, İsrail oğulları arasında sayılmadılar. Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Gör, Levi kabilesini sayıma dahil etmeyeceksin ve onların sayısını İsrail oğullarının arasında almayacaksın. Ve sen Levilileri Tanıklık Çadırının,

onun bütün eşyalarının ve onda bulunan her şeyin üzerine ata; onlar çadırı ve bütün eşyalarını taşıyacaklar, onlar onda hizmet edecekler ve çadırın etrafında kamp kuracaklar. Çadır kaldırılırken Levililer onu sökecekler ve çadır kurulurken dikecekler, yaklaşan yabancı ise ölsün. Ve İsrail oğulları kamp kuracaklar, her adam kendi düzeninde ve her adam kendi önderliğine göre, güçleriyle birlikte. Leviler, Tanıklık Çadırının çevresinde karşılıklı kamp kursunlar ve İsrail oğulları arasında günah olmayacak. Leviler kendileri Tanıklık Çadırının nöbetini tutacaklar. Ve İsrail oğulları, Rabbin Musaya ve Haruna emrettiği her şeye göre yaptılar; böylece yaptılar.

2

Ve Rab, Musaya ve Haruna şöyle dedi: Her adam kendi düzenine, sancaklarına, atalarının evlerine göre tutunarak İsrail oğulları karşıda kamp kursunlar; tanıklık çadırının çevresinde kamp kuracaklar İsrail oğulları. Ve doğuya göre ilk kamp kuranlar, Yahudanın kamp düzeni onların güçleriyle birlikte, ve Yahuda oğullarının hükümdarı Aminadabın oğlu Nasson. Onun gücünün sayılanları, yetmiş dört bin altı yüz. Ve Issachar kabilesinin yanında kamp kuranlar, ve Issachar oğullarının hükümdarı, Sogar oğlu Nathanael. Onun ordusunun sayımı yapılanları, elli dört bin dört yüz. Ve Zebulun kabilesinin yanında kamp kuranlar ve Zebulun oğullarının yöneticisi, Helon oğlu Eliab. Onun denetlenmiş gücü, elli yedi bin dört yüz. Yahuda kampından sayılanların tümü, yüz seksen bin altı yüz

dört, güçleriyle birlikte ilk olarak hareket edecekler. Ruben ordugahının lejyonları güneye doğru, onların kuvvetleri, ve Ruben oğullarının hükümdarı Sediur oğlu Elisur. Onun sayılan gücü, kırk altı bin beş yüz. Ve onun yanında kamp kuranlar Şimon kabilesiydi ve Şimon oğullarının hükümdarı Surisadai oğlu Salamiydi. Onun sayılan gücü, elli dokuz bin üç yüz. Ve onun bitişiğinde kamp kuranlar Gad kabilesidir ve Gad oğullarının yöneticisi Raguel oğlu Elisaftır. Onun sayılan gücü, kırk beş bin altı yüz elli. Ruben kampının sayılanların tümü, yüz elli bir bin dört yüz elli, güçleriyle birlikte ikinci olarak hareket edecekler.

Ve tanıklık çadırı alınacak ve Levililerin kampı kampların ortasında olacak, nasıl kamp kurarlarsa, öyle de yola çıkacaklar, her biri önderliklerine göre yerini tutarak. Efrayim ordugâhının düzeni deniz tarafında, onların kuvvetiyle birlikte ve Efrayim oğullarının hükümdarı Ammihud oğlu Elişama. Onun gücünün sayılanları, kırk bin beş yüz.

Ve Manasseh kabilesinin yanında kamp kuranlar ve Manasseh oğullarının hükümdarı Phadassur oğlu Gamaliel. Onun ordusunun sayımı yapılanlar, otuz iki bin iki yüz. Ve Benyamin kabilesinin yanında kamp kuranlar, ve Benyamin oğullarının hükümdarı, Gidoni oğlu Avidan. Onun sayılan gücü, otuz beş bin dört yüz. Efrayim kampının sayılanların hepsi, yüz sekiz bin yüz kişi, güçleriyle birlikte üçüncü sırada hareket edecekler.

Dan ordugahının düzeni kuzeye doğru, onların güçleriyle

birlikte ve Dan oğullarının önderi Ammişadday oğlu Ahiezer. Onun gücünün sayılanları, altmış iki bin yedi yüz. Ve onun bitişiğinde kamp kuranlar Aşer kabilesi, ve Aşer oğullarının yöneticisi Ekran oğlu Fageel. Onun sayılan gücü, kırk bir bin beş yüz. Ve Naftali kabilesinin yanında kamp kuranlar ve Naftali oğullarının hükümdarı Ainan oğlu Ahire. Onun sayılan gücü, elli üç bin dört yüz. Dan kampının denetlenmiş olanların hepsi, yüz elli yedi bin altı yüz, sonuncular olarak düzenlerine göre çıkacaklar.

Bu, İsrail oğullarının atalar evlerine göre sayımıdır; kampların tüm sayımı güçleriyle birlikte altı yüz bin üç bin beş yüz ellidir. Ama Levililer onların arasında sayılmadılar, Rabbin Musaya emrettiği gibi. Ve İsrail oğulları, Rabbin Musaya emrettiği her şeyi yaptılar; böylece düzenlerine göre konakladılar ve böylece her biri kabilelerine, atalarının evlerine göre yan yana yola çıktılar.

3

Ve bunlar Harun ve Musanın nesilleridir, Rabbin Musaya Sina Dağında konuştuğu gün. Ve bunlar Harunun oğullarının isimleridir: ilk doğan Nadab ve Abihu, Elazar ve Itamar. Bunlar Harunun oğullarının adlarıdır, yağlanmış rahipler, rahip olarak hizmet etmek için elleri takdis edilenler. Nadab ve Abiud, Sina çölünde Rabbin önünde yabancı ateş sunarlarken Rabbin önünde öldüler ve onların çocukları yoktu. Elazar ve Ithamar,

babaları Harun ile birlikte kâhinlik ettiler.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Levi kabilesini al ve onları Rahip Aharonun önüne kur; ona hizmet edecekler. Ve onun bekçiliklerini ve İsrail oğullarının bekçiliklerini tanıklık çadırının önünde tutacaklar, çadırın işlerini yapmak için. Ve onlar tanıklık çadırının tüm kaplarını ve İsrail oğullarının nöbetlerini, çadırın tüm işlerine göre koruyacaklar. Ve Levilileri Haruna ve onun oğullarına, kâhinlere vereceksin; bunlar İsrail oğullarından bana armağan olarak verilmişlerdir. Ve Harunu ve oğullarını Tanıklık Çadırı üzerine atayacaksın; onlar rahipliklerini, sunağa ait her şeyi ve perdenin içini koruyacaklar; dokunan yabancı ise ölecek. Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Ve işte ben Levilileri İsrail oğullarının ortasından aldım, rahmi açan her ilk doğanın yerine, İsrail oğullarından; onların fidyesi olacaklar ve Levililer bana ait olacaklar. Çünkü her ilk doğan banadır; Mısır topraklarındaki her ilk doğanı vurduğum gün, İsraildeki her ilk doğanı kendime ayırdım; insandan hayvana kadar bana ait olacaklar, ben Rabbim.

Ve Rab, Sina çölünde Musaya konuştu ve dedi ki Levi oğullarını atalarının ailelerine ve kabilelerine göre incele; bir aylık ve daha yukarı yaştaki her erkeği say. Ve Musa ve Harun, Rabbin onlara emrettiği şekilde, Rabbin sesi aracılığıyla onları ziyaret ettiler.

Ve bunlar Levinin oğullarıydı, isimleriyle: Gerşon, Kehat ve Merari. Ve bunlar Gedsonun oğullarının klanlarına göre

isimleridir: Lobeni ve Semei. Ve Kaathın oğulları klanlarına göre: Amram ve İsaar, Hebron ve Oziel. Ve Merarinin oğulları klanlarına göre: Mooli ve Mushi, bunlar Levililerin klanlarıdır atasal evlerine göre. Gershona Lobeni halkı ve Şimi halkı; bunlar Gershonun halklarıdır. Onların sayımı, bir aylık ve yukarı her erkeğin sayısına göre, onların sayımı yedi bin beş yüzdü. Ve Gerşonun oğulları çadırın arkasında, deniz tarafında kamp kuracaklar. Ve Gerşon halkının aile evinin başkanı, Dael oğlu Elisaftı. Ve Gerşon oğullarının tanıklık çadırındaki gözcülüğü: çadır ve örtü, ve tanıklık çadırı kapısının örtüsü, ve avlunun perdeleri, ve çadırın üzerinde olan avlunun kapısının perdesi, ve onun tüm işlerinin kalıntıları.

Kohatha: Amram boyu bir, Issachar boyu bir, Hebron boyu bir ve Uzziel boyu bir; bunlar Kohathın boylarıdır, sayılarına göre. Bir aylık ve daha yukarı yaştaki her erkek, sekiz bin altı yüz kişi, kutsal yerlerin bekçiliğini yapıyorlardı. Kehat oğullarının boyları, çadırın güney tarafında konaklayacaklar. Ve Kaat soylarının atasal evinin önderi, Uzziel oğlu Elisafan idi.

Ve onların bekçiliği sandık, masa, şamdan, sunaklar ve kutsal kaplar olacaktır; bunlarla hizmet ettikleri her şey, örtü ve bütün işleri. Ve Levililerin yöneticileri üzerindeki yönetici, rahip Harunun oğlu Elazar, kutsal şeylerin nöbetlerini korumakla görevlendirilmişti. Merariye Mooli halkı ve Mousi halkı; bunlar Merarinin halklarıdır. Sayılarına göre onların sayımı, bir aylık ve yukarısı her erkek, altı bin elli. Ve Merari halkının atalar evinin hükümdarı, Abihailin oğlu Zuriel, çadırın yanlarından

kuzeye doğru kamp kuracaklar. Merari oğullarının gözetiminin sayımı: çadırın başlıkları, onun sürgüleri, onun direkleri, onun tabanları ve bütün kapları ile işleri. ve avlunun çevresindeki sütunları ve onların tabanlarını ve kazıkları ve onların iplerini

Tanıklık çadırının önünde, doğudan kamp kuranlar Musa ve Harun ve onun oğullarıdır; İsrail oğullarının nöbetleri için kutsalın nöbetlerini koruyarak ve dokunan yabancı ölecektir. Musa ve Harunun Rabbin buyruğuyla kabilelerine göre saydıkları Levililerin tüm sayımı, bir aylıktan yukarı her erkek, yirmi iki bin kişiydi.

Ve Rab Musaya şöyle dedi: İsrail oğullarının bir aylık ve daha yukarı yaştaki bütün ilk doğan erkeklerini sayın ve isimlerine göre sayılarını kaydedin. Ve Levilileri bana alacaksınız, ben Rab, İsrail oğullarının bütün ilk doğanlarının yerine, ve Levililerin hayvanlarını İsrail oğullarının hayvanlarındaki bütün ilk doğanların yerine. Ve Musa, Rabbin emrettiği şekilde İsrail oğullarındaki her ilk doğanı ziyaret etti. Ve bütün ilk doğan erkekler, bir aylık ve daha yukarı yaşıta olanlar, isimleriyle sayıya göre sayıldıklarında, yirmi iki bin iki yüz yetmiş üç kişi oldular. Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Levilileri İsrailin tüm ilk doğan oğullarının yerine al ve Levililerin hayvanlarını onların hayvanlarının yerine al ve Levililer benim olacak, ben Rabbim. Ve Levililerden fazla olan iki yüz yetmiş üç kişinin fıdyesi, İsrail oğullarının ilk doğanlarından Ve başına göre beş şekel alacaksınız; kutsal didrahmaya göre alacaksınız, şeklinin yirmi obolu. Ve gümüşü Haruna ve oğullarına vereceksin; onlar

arasında fazla olanların fidyesi olarak. Ve Musa, Levililerin yerine geçenlerin dışında kalan fazla sayıdaki kişilerin fidyeye gümüşünü aldı. İsrail oğullarının ilk doğanlarından bin üç yüz altmış beş şekel gümüş aldı, kutsal şekele göre. Musa, fazla olanların fidyelerini Haruna ve onun oğullarına verdi, Rabbin sesi vasıtasıyla, Rabbin Musaya emrettiği şekilde.

4

Ve Rab, Musaya ve Haruna söyledi, diyerek, Kehat oğullarının sayımını, Levi oğullarının arasından, boylarına göre ve atalarının evlerine göre al. Yirmi beş yaşından elli yaşına kadar, Tanıklık Çadırında bütün işleri yapmak üzere hizmet etmeye giren herkes.

Ve bunlar Kahat oğullarının tanıklık çadırındaki işleridir, en kutsal yerin. Ve Harun ve oğulları, kamp kaldırıldığında girecek ve örten perdeyi indirecekler ve onunla tanıklık sandığını örtecekler. Ve onun üzerine mavi deri bir örtü koyacaklar ve onun üzerine yukarıdan tamamen mavi bir giysi yayacaklar ve sırtları geçirecekler.

Ve önde duran masanın üzerine tamamen mor bir örtü serecekler ve kaseleri, buhurdanları, kupaları ve içinde sunu döktüğü sunu kaplarını koyacaklar; sürekli onun üzerinde olan ekmekler de orada olacak. Ve onun üzerine kırmızı bir örtü koyacaklar ve onu mavi deriden bir örtü ile örtecekler ve

sırıkları onun içinden geçirecekler. Ve mavi bir giysi alacaklar ve ışıık veren kandilliğı, onun lambalarını, onun maşalarını, onun dökme kaplarını ve onlarla hizmet ettikleri yağın bütün kaplarını örtecekler. Ve onu ve tüm kaplarını mavi deri örtünün içine atacaklar ve onu taşıma sıırıklarının üzerine koyacaklar. Ve altın sunak üzerine mavimsi bir giysi örtecekler ve onu mavimsi deri bir örtü ile örtecekler ve onun sıırıklarını geçirecekler.

Ve kutsal yerlerde hizmet ettikleri tüm hizmet kaplarını alacaklar ve onları mavi bir elbiseye koyacaklar ve onları mavi deri bir örtü ile örtecekler ve sıırıkların üzerine yerleştirecekler. Ve örtüyü sunağın üzerine koyacak, ve onun üzerine tamamen mor bir elbise örtecekler. Ve onun üzerine, hizmet ettikleri bütün kapları koyacaklar: buhurdanları, et çengelleri, tasları, örtüyü ve sunağın bütün kaplarını. Sonra onun üzerine mavi deri bir örtü serecekler ve sıırıklarını geçirecekler. Mor bir giysi alacaklar ve leğeni ile ayağını örtecekler, sonra onu mavi deri bir örtünün içine koyacaklar ve sıırıkların üzerine koyacaklar. Harun ve oğulları kutsal şeyleri ve tüm kutsal kapları örtmeyi tamamlayacaklar; kampı kaldırırken, bundan sonra Kehat oğulları taşımak için girecekler ve kutsal şeylere dokunmayacaklar, böylece ölmesinler; bunları Kehat oğulları tanıklık çadırında taşıyacaklar.

Kâhin Aaronun oğlu Eleazar gözetmendir: ışıık yağı, bileşim tütsüsü, günlük kurban ve mesh yağı, bütün çadırın gözetimi ve onun içinde kutsal yerde olan her şey, tüm işlerde.

Ve Rab, Musaya ve Haruna şöyle dedi: Kehat kabilesinin halkını Levililer arasından yok etmeyin. Bunu onlara yapın, ve yaşayacaklar ve ölmeyecekler; onlar en kutsal şeylere yaklaşırken, Harun ve oğulları yaklaşsınlar ve onları her birini kendi görevine göre atayacaklar. ve kutsal şeyleri aniden görmek için asla girmesinler, yoksa ölecekler.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Gershon oğullarının sayımını al ve bunları atalarının ailelerine göre, boylarına göre say. Yirmi beş yaşından elli yaşına kadar onları say; Tanıklık Çadırında hizmet etmek ve işlerini yapmak için giren herkes. Bu, Gedson halkının hizmeti: hizmet etmek ve taşımak. Ve çadırın derilerini, tanıklık çadırını, onun örtüsünü, üzerinde yukarıdan olan mavi örtüyü ve tanıklık çadırının kapısının örtüsünü kaldıracak, ve avlunun perdeleri, tanıklık çadırının üzerinde bulunanlar ve geri kalanlar ve hizmet için kullanılan tüm kaplar, bunlarla hizmet ettikleri her şeyi yapacaklar. Harunun ve oğullarının emrine göre, Gerşon oğullarının hizmeti, onların tüm hizmetlerine ve tüm işlerine göre olacak ve onları ismen gözeteceksin, onlar tarafından taşınan her şeyi. Bu, Gedson oğullarının tanıklık çadırındaki hizmetidir ve onların bekçiliği rahip Harunun oğlu İtamarın elindedir.

Merarinin oğullarını klanlarına ve atalarının ailelerine göre sayın, Yirmi beş yaşından elli yaşına kadar onları sayın; Buluşma Çadırının işlerinde hizmet etmek için giren herkes. Ve bunlar, tanıklık çadırındaki tüm işlerinde onlar tarafından taşınanların korumaları: çadırın başlıkları, sürgüler, direkleri,

tabanları, örtü, onların tabanları, onların direkleri ve çadırın kapısının örtüsü, Avlunun çevresindeki sütunları, bunların temellerini, avlu kapısının perdesinin sütunlarını, bunların temellerini, bunların kazıklarını, bunların iplerini, bunların bütün eşyalarını ve bunların bütün hizmet eşyalarını isimleriyle sayın ve bunlar tarafından taşınanların sorumluluğundaki bütün eşyaları sayın. Bu, Merari oğullarının halkının hizmeti, onların bütün işlerinde, tanıklık çadırında, rahip Harunun oğlu İthamarın elinde.

Ve Musa ve Harun ve İsrail hükümdarları, Kehat oğullarını klanlarına göre, atalarının evlerine göre ziyaret ettiler. Yirmi beş yaşından elli yaşına kadar, tanıklık çadırında hizmet etmek ve iş yapmak için giren herkes. Ve onların kabilelerine göre sayımları iki bin yedi yüz elli oldu. Bu, Kaath halkının sayımıdır; tanıklık çadırında hizmet eden herkes, Musa ve Harunun Rabbin sesi aracılığıyla Musanın eliyle saydığı gibi.

Ve Gerşonun oğulları klanlarına göre, ailelerinin evlerine göre sayıldılar, Yirmi beş yaşından elli yaşına kadar, Tanıklık Çadırında hizmet etmek ve işleri yapmak için giren herkes. Ve onların sayımı, kabilelerine göre, atalarının evlerine göre iki bin altı yüz otuz oldu. Bu, Gerşon oğullarının halkının sayımıdır; tanıklık çadırında hizmet eden herkes, Musa ve Harunun Rabbin sesi vasıtasıyla, Musanın eli aracılığıyla saydıklarıdır.

Merari oğullarının halkı da kendi klanlarına göre, kendi atalarının evlerine göre sayıldılar. Yirmi beş yaşından elli yaşına

kadar, Tanıklık Çadırının işlerinde hizmet etmek için giren herkes. Ve onların sayımı, onların klanlarına göre, onların atalarının evlerine göre, üç bin iki yüz oldu. Bu, Merari oğullarının sayımıdır; onları Musa ve Harun, Rabbin buyruğu üzerine, Musa aracılığıyla saydı. Musa ve Harun ve İsrailin yöneticilerinin Levilileri kabilelerine ve atalarının evlerine göre saydıkları tüm sayılanlar, Yirmi beş yaşından elli yaşına kadar, hizmete giren herkes ve Tanıklık Çadırında taşınan işler. Ve sayılanlar sekiz bin beş yüz seksen oldu. Rabbin sesi aracılığıyla Musanın eli ile onları ziyaret etti, adam adama göre onların işleri üzerine ve onların kaldırdıkları şeyler üzerine, ve Rabbin Musaya emrettiği tarzda sayıldılar.

5

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: İsrail oğullarına emret ve kamptan her cüzzamlıyı, her akıntılıyı ve can üzerine her murdârı dışarı göndersinler. Erkekten dişiye kadar kampın dışına gönderin ve ben onların içinde yaşarken kamplarını kirletmeyecekler. Ve İsrail oğulları böyle yaptılar ve onları kampın dışına gönderdiler, Rabbin Musaya söylediği gibi, İsrail oğulları böyle yaptılar.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: İsrail oğullarına söyle: Bir adam veya kadın, kim olursa olsun insani günahlardan herhangi birini yapar ve göz ardı ederek göz ardı eder ve o ruh suç işlerse, İşlediği günahı itiraf edecek ve ihlali geri ödeyecek, aslını

ve bunun beşte birini üzerine ekleyecek, ve kendisine karşı ihlal ettiği kişiye geri ödeyecek. Eğer adamın, kendisine suçun geri verilmesi için yakın akrabası yoksa, Rabbe geri verilen suç rahibe ait olacaktır; kefareet koçu hariç, onun aracılığıyla onun hakkında kefareet edilecektir.

Ve İsrail oğulları arasındaki bütün kutsal şeylere göre her ilk meyve, Rabbe getirdikleri her şey, kâhinin olacak. Ve her birinin kutsal kılınmış şeyleri kendisinin olacak ve bir adam kâhine ne verirse, ona ait olacak.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: İsrail oğullarına konuş ve onlara diyeceksin ki, herhangi bir adamın kadını sapsa ve küçümseyerek onu görmezden gelse, Ve biri onunla tohum yatağına yatmış olsun ve bu onun adamının gözlerinden kaçmış olsun ve gizlenmiş olsun, o ise kirletilmiş olsun ve onunla birlikte tanık olmamış olsun ve o yakalanmamış olsun, ve ona kıskançlık ruhu gelebilir ve karısını kıskanırsa, kadın da kirlenmiş ise, veya ona kıskançlık ruhu gelebilir ve karısını kıskanırsa, kadın da kirlenmemiş ise Ve adam karısını rahibe götürecektir ve onun hakkında hediye getirecek, efanın onda biri arpa unu; üzerine yağ dökmeyecek ve üzerine günlük koymayacak, çünkü bu kıskançlık kurbanıdır, anma kurbanıdır, günahı hatırlatan.

Ve rahip onu getirecek ve onu Rabbin önünde ayakta duracaktır. Ve kâhin toprak kapta temiz, canlı su alacak ve tanıklık çadırının zemininde olan topraktan alacak ve kâhin bunu suya

atacak. Ve rahip kadını Rabbin önünde duracak ve kadının başını açacak ve onun ellerine anma kurbanını, kıskançlık kurbanını verecek, ama rahibin elinde bu lanetli azarlama suyu olacak. Ve rahip onu yemin ettirecek ve kadına diyecek ki: Eğer biri seninle yatmamışsa, eğer kendi kocanın yanında kirletilmek suretiyle günah işlememişsen, bu lanetli azarlama suyundan masum ol. Eğer sen evli olarak günah işlemişsen ya da kirletilmişsen ve kocanın dışında biri seninle yattıysa Ve rahip, bu lanetlerin yeminleriyle kadına yemin ettirecek ve rahip kadına diyecek ki: Rab seni halkının ortasında lanet ve yemin olarak versin, Rabbin senin uyluğunu düşürmede ve senin karnını şişirmede. Ve bu lanetli su karnına girecek, midenin şişmesi ve uyluğunun düşmesi için, ve kadın diyecek: Olsun, olsun.

Ve kâhin bu lanetleri kitaba yazacak ve lanetleme suyuna silecek. Ve kadına azarlamanın lanetli suyunu içirecek ve azarlamanın lanetli suyu onun içine girecek.

Ve rahip, kadının elinden kıskançlık kurbanını alacak ve kurbanı Rabbin önüne koyacak ve onu sunağa getirecek. Ve rahip, kurbanlardan onun anmasını alacak ve onu sunağın üzerine sunacak, ve bunlardan sonra kadına suyu içirecek. Ve olacak ki, eğer o kirlenmiş ise ve kocasından gizli kalmışsa, ve ona lanetli azarlama suyu girecek, ve karnı şişecek ve uyluğu düşecek, ve kadın halkı için lanet olacak. Eğer kadın kirlenmemişse ve temizse, masum olacak ve tohum verecektir. Bu, kıskançlık kanunudur; evli kadın yoldan çıktığında ve

kirlendiğinde. Ya da eğer bir adam üzerine kıskançlık ruhu gelebilir ve karısını kıskanabilirse ve karısını Rabbin önünde ayakta tutabilirse ve rahip ona bütün bu yasayı yapacak Ve o adam günahıtan masum olacak ve o kadın kendi günahını alacak.

6

Ve Rab Musaya konuştu, diyerek: İsrail oğullarına söyle, Ve sen onlara diyeceksin: Rabbe saflık adayarak arınmak için büyük bir adak adayacak olan adam veya kadın, Şaraptan ve güçlü içkiden arınacaktır; şarap sirkesini ve güçlü içki sirkesini içmeyecektir; üzümünden üretilen her şeyi içmeyecektir; taze üzüm ve kuru üzüm yemeyecektir; adağının bütün günlerinde. Asmadan elde edilen her şeyden, üzüm kabuklarından üzüm çekirdeğine kadar şarabı, arınma günlerinin tümünde yemeyecektir. Jilet onun başının üzerine gelmeyecek, Rabbe adadığı günler tamamlanana kadar, kutsal olacak, adağının Rabbe olan tüm günlerinde başının saçını besleyerek, Ölmüş olan herhangi bir ruh üzerine girmeyecek; baba ve anne üzerine de girmeyecek. Erkek kardeş ve kız kardeş için kirlenmeyecek, onlar öldüğünde, çünkü Tanrısının adağı onun başının üzerindedir.

Adağının bütün günlerinde Rabbe kutsal olacak. Eğer biri onun üzerine aniden ölürse, hemen adak başı kirlenecek ve temizlendiği gün başını tıraş edecek, yedinci gün tıraş edilecek. Ve sekizinci günde iki kumru veya iki güvercin yavrusu

getirecek, rahibe, tanıklık çadırının kapısına.

Ve rahip günah için bir tane ve yakmalık sunu için bir tane yapacak ve rahip, ruh hakkında işlediği günahlar için onun adına kefaret edecek ve Rabbe adadığı o günde başını kutsal kılacak, adak günlerini. Ve bir yaşında bir kuzu suç sunusu olarak getirecek, ve önceki günler geçersiz olacak, çünkü adak başı kirletildi.

Ve bu, adak adayanın kanunudur: adağının günlerini hangi gün tamamlarsa, kendisi tanıklık çadırının kapılarına getirecek. Ve hediyesini Rabbe getirecek: yakmalık sunu için bir yaşında kusursuz bir kuzu, günah için bir yaşında kusursuz bir dişi kuzu ve kurtuluş için kusursuz bir koç, Ve ince undan yağla karıştırılmış mayasız ekmeklerin sepeti ve yağla sürülmüş mayasız yufkalar ve onların kurbanı ve onların içki sunusu. Ve rahip Rabbin önünde getirecek ve onun günahı hakkında yapacak ve onun yakmalık sunusunu sunacak. Ve koçu, mayasız ekmeklerin sepeti üzerine Rabbe kurtuluş kurbanı olarak sunacak, ve rahip onun kurbanını ve onun dökme sunusunu yapacak. Ve adanmış olan, tanıklık çadırının kapılarının yanında adağının başını tıraş edecek ve saçları, kurtuluş kurbanının altında olan ateşin üzerine koyacak.

Ve rahip, koçtan haşlanmış kolu, sepetten bir mayasız ekmek ve bir mayasız yufka alacak ve adak adayan kişi adağını yerine getirmek için saçını tıraş ettikten sonra bunları onun ellerinin üzerine koyacak, Ve rahip onları Rabbin önünde sunu olarak

getirecek, göğsün sallanma sunusu ve kolun kaldırma sunusu üzerine rahip için kutsal olacak, ve bunlardan sonra adak adayan şarap içecek. Bu, Rabbe adakta bulunan kişinin kanunudur; kim Rabbe armağanını adarsa, adağı hakkında, elinin bulacağı şeyler dışında, adağının gücüne göre, saflık kanununa göre adayacağı gibi.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Haruna ve oğullarına söyle, diyerek: İsrail oğullarını böylece kutlayacaksınız, onlara diyerek, Rab seni kutsasın ve seni korusun. Rab yüzünü senin üzerine parlatır ve sana merhamet eder. Rab yüzünü senin üzerine kaldırsın ve sana barış versin. Ve onlar benim ismimi İsrail oğullarının üzerine koyacaklar ve ben Rab onları kutsayacağım.

7

Musanın çadırı kaldırmayı tamamladığı o gün oldu ki, onu meshetti ve onu kutsadı ve onun tüm kaplarını ve sunağı ve onun tüm kaplarını meshetti ve onları kutsadı. Ve İsrailin hükümdarları getirdiler, onların atasal evlerinin on iki hükümdarı, bunlar kabilelerin hükümdarları, bunlar gözetim üzerine duranlar. Ve onların hediyelerini Rabbin önüne getirdiler: altı kapalı araba ve on iki öküz, iki önderin yanında bir araba ve her birinin yanında bir dana, ve bunları çadırın önüne getirdiler. Ve Rab Musaya dedi ki, Onlardan al ve bunlar tanıklık çadırının hizmet işleri için olacak, ve onları Levililere

vereceksin, her birine kendi hizmetine göre. Musa arabaları ve öküzleri alarak onları Levililere verdi. Ve iki arabayı ve dört öküzü Gershonun oğullarına onların hizmetlerine göre verdi. Ve dört arabayı ve sekiz öküzü Merari oğullarına, onların hizmetlerine göre, rahip Harunun oğlu İtamar aracılığıyla verdi. Ve Kahat oğullarına vermedi, çünkü kutsal hizmet eşyalarına sahiptirler; onları omuzlarında taşıyacaklar.

Ve önderler, sunağı yağladığı günde, sunağın adanmasına armağanlar getirdiler ve önderler armağanlarını sunağın önüne getirdiler. Ve Rab Musaya dedi: Bir hükümdar güne göre, bir hükümdar güne göre sunağın adanması için armağanlarını getirecekler.

Ve birinci günde armağanını sunan, Yahuda kabilesinin hükümdarı Aminadab oğlu Nahşon idi. Ve hediyesini getirdi: bir gümüş kase, ağırlığı yüz otuz, bir gümüş tas, yetmiş şekel kutsal şekele göre, ikisi de yağla karıştırılmış ince unla dolu, kurban için. Bir altın buhurdan, on şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için. ve günah için keçilerden bir teke Ve kurtuluş sunusu için iki düve, beş koç, beş teke, beş bir yaşında dişi kuzu; bu, Aminadab oğlu Naasonun armağanıydı.

İkinci günde, Issakar kabilesinin yöneticisi Sogarın oğlu Natanael getirdi. Ve hediyesini getirdi: bir gümüş kase, ağırlığı yüz otuz, bir gümüş tas, yetmiş şekel kutsal şekele göre, ikisi de yağla karıştırılmış ince unla dolu, kurban için. Bir altın

buhurdan, on Şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir buzağı, bir koç, bir yaşımda bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve kurtuluş kurbanı için iki düve, beş koç, beş teke, beş bir yaşımda diş kuzu; bu, Sogar oğlu Nathanaelin armağanıydı.

Üçüncü günde Zebulun oğullarının hükümdarı, Helon oğlu Eliab. Onun hediyesi: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kâse, kutsal Şekele göre yetmiş Şekel ağırlığında bir gümüş tas; ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on Şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşımda bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve selamet kurbanı için iki dana, beş koç, beş teke, beş yaşımda beş diş kuzu, bu Helon oğlu Eliabın hediyesidir.

Dördüncü günde Ruben oğullarının hükümdarı Sediur oğlu Elisur. Onun hediyesi: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kâse, kutsal Şekele göre yetmiş Şekel ağırlığında bir gümüş tas; her ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on Şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşımda bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve kurtuluş kurbanı için iki düve, beş koç, beş teke, beş yaşımda beş diş kuzu; bu, Sediur oğlu Elisurun hediyesiydi.

Beşinci günde Simeon oğullarının önderi, Suriőadday oğlu Őelumiel. Onun hediyesi: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kâse,

kutsal Şekele g re yetmiş Şekel ağırlığında bir g m Ő tas; her ikisi de kurban i in yağı ile karıştırılmış ince unla dolu. On Şekel ağırlığında altın bir buhurdan, buhurla dolu. Sığırlardan bir dana, bir ko , bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu i in, ve g nah i in ke ilerden bir teke Ve esenlik kurbanı i in iki inek, beş ko , beş teke, beş bir yaşında dişi kuzu; bu, Surisadai oğılu Salamielin hediyesidir.

Altıncı g nde Gad oğıullarının h k mdarı, Raguelin oğılu Eliasaph. Onun hediyesi: y z otuz ağırlığında bir g m Ő kase, kutsal Şekele g re yetmiş Şekel ağırlığında bir g m Ő tas; ikisi de kurban i in yağıla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on Şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir ko , bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu i in, ve g nah i in ke ilerden bir teke Ve kurtuluş kurbanı i in iki d ve, beş ko , beş teke, beş yaşında beş dişi kuzu; bu, Raguel oğılu Elisafın hediyesiydi.

Yedinci g nde Efrayim oğıullarının h k mdarı, Ammihud oğılu Elişama. Onun armağıanı: y z otuz ağırlığında bir g m Ő k se, kutsal Şekele g re yetmiş Şekel ağırlığında bir g m Ő tas; her ikisi de kurban i in yağıla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on Şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir ko , bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu i in, ve g nah i in ke ilerden bir teke Ve kurtuluş kurbanı i in iki d ve, beş ko , beş teke, beş bir yaşında dişi kuzu; bu, Ammihud oğılu EliŐamanın armağıanıdır.

Sekizinci günde Manaşşe oğullarının hükümdarı, Phadassurun oğlu Gamaliel. Onun armağanı: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kâse, kutsal şekele göre yetmiş şekel ağırlığında bir gümüş tas; her ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah hakkında keçilerden bir teke Ve esenlik kurbanı için iki inek, beş koç, beş teke, beş bir yaşında dişi kuzu; bu, Fadasur oğlu Gamalielin hediyesidir.

Dokuzuncu günde Benyamin oğullarının hükümdarı, Gidoninin oğlu Abidan. Onun hediyesi: yüz otuz ağırlığında bir gümüş tas, kutsal şekele göre yetmiş şekel ağırlığında bir gümüş kâse; ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve kurtuluş sunusu için iki düve, beş koç, beş teke, beş bir yaşında dişi kuzu; bu, Gadeoni oğlu Abidanın armağanıdır.

Onuncu günde Dan oğullarının hükümdarı, Amişadday oğlu Ahiezer. Onun hediyesi: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kâse, kutsal şekele göre yetmiş şekel ağırlığında bir gümüş tas; ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve selamet kurbanı için iki dana, beş koç, beş teke, beş yaşında beş dişi kuzu; bu, Ammişadday oğlu

Ahiezerin hediyesiydi.

Onbirinci günde Aşer oğullarının hükümdarı Ekran oğlu Fagiel. Onun armağanı: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kâse, kutsal şekele göre yetmiş şekel ağırlığında bir gümüş tas; her ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir buzağı, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve selamet kurbanı için iki düve, beş koç, beş teke, beş bir yaşında dişi kuzu; bu, Echrana oğlu Phagielin hediyesiydi.

Onikinci günde Naftali oğullarının hükümdarı, Enan oğlu Ahira. Onun armağanı: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kâse, kutsal şekele göre yetmiş şekel ağırlığında bir gümüş tas; her ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu olarak, ve günah için keçilerden bir teke Ve selamet kurbanı için iki inek, beş koç, beş teke, beş bir yaşında dişi kuzu; bu, Enan oğlu Ahiranın hediyesidir.

Bu, sunağın adanmasıdır; onu meshetti günde İsrail oğullarının önderlerinden: on iki gümüş çanak, on iki gümüş tas, on iki altın buhurdan. Bir çanak yüz otuz şekel, bir tas yetmiş şekel ağırlığındaydı; kapların tüm gümüşü kutsal şekele göre iki bin dört yüz şekeldi. Altın buhurdanlar on iki, buhur ile dolu, buhurdanların tüm altını, yüz yirmi altın. Yakmalık sunu için

tüm sığırlar: on iki dana, on iki koç, on iki bir yaşında kuzu ve bunların tahıl sunuları ve dökme sunuları, ve günah sunusu için keçilerden on iki teke. Kurtuluş kurbanı için bütün sığırlar: yirmi dört düve, altmış koç, altmış bir yaşında teke, altmış bir yaşında kusursuz dişi kuzu. Bu, sunağın adanmasıdır, onun ellerini doldurduktan sonra ve onu meshettikten sonra.

Musanın tanıklık çadırına ona konuşmak için girmesinde, Rabbin sesini duydu; tanıklık sandığı üzerinde olan bağışlanma yerinin üstünden, iki kerubin arasından ona konuşuyordu ve ona konuştu.

8

Ve Rab Musaya konuştu, diyerek: Haruna konuş, Ve ona diyeceksin ki, lambaları yerleştirdiğin zaman, şamdanın ön tarafına göre yedi lamba ışık verecek. Ve Harun böyle yaptı, şamdanın bir tarafından önüne doğru onun kandillerini yerleştirdi, Rabbin Musaya buyurduğu gibi Ve şamdanın yapımı buydu: sağlam altından, gövdesi ve zambakları sağlam, bütünüyle Rabbin Musaya gösterdiği biçime göre, böylece şamdanı yaptı.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu, Levilileri İsrail oğullarının arasından al ve onları arındır. Ve böylece onların arınmalarını onlara yapacaksın, onları arınma suyu ile serpeceksin, ve ustura onların tüm bedenlerinin üzerine gelecek, ve elbiselerini

yıkayacaklar, ve temiz olacaklar.

Ve sığırlardan bir dana alacaklar, ve bunun için kurban olarak yağda karıştırılmış ince un, ve sığırlardan bir yaşında bir dana alacaksın günah sunusu için. Ve Levilileri Tanıklık Çadırının önüne getireceksin ve İsrail oğullarının bütün cemaatini toplayacaksın, Ve Levilileri Rabbin önüne getireceksin ve İsrail oğulları ellerini Levililerin üzerine koyacaklar. Ve Harun, Levilileri İsrail oğullarından Rabbin önünde adak olarak ayıracak ve onlar Rabbin işlerini yapmak için olacaklar. Levitler ellerini buzağların başlarına koyacaklar ve sen birini günah sunusu, birini de yakmalık sunu olarak Rabbe sunacaksın, onlar için kefareti etmek üzere.

Ve Levilileri Rabbin önünde, Harunun önünde ve onun oğullarının önünde ayakta duracaksın ve onları Rabbin önünde sunu olarak geri vereceksin. Ve Levilileri İsrailoğullarının arasından ayıracaksın ve onlar bana ait olacaklar. Ve bunlardan sonra Leviler, tanıklık çadırının işlerini yapmak için girecekler, ve sen onları temizleyeceksin ve onları Rabbin önünde sunacaksın. Çünkü bunlar bana İsrail oğullarının ortasından armağan olarak verilmişlerdir; İsrail oğullarından her rahmi açanların, bütün ilk doğanların yerine onları kendime almışımdır. Çünkü İsrail oğullarında insanlardan hayvanlara kadar her ilk doğan banadır, Mısır topraklarında her ilk doğanı vurduğum gün onları kendime kutsal kıldım, Ve Levilileri İsrail oğullarının her ilk doğanının yerine aldılar. Ve Levilileri, İsrail oğullarının ortasından Haruna ve oğullarına adak olarak

verilmiş şekilde geri verdim; Tanıklık Çadırında İsrail oğullarının işlerini yapmak ve İsrail oğulları için kefareet etmek üzere. Ve İsrail oğulları arasında kutsal şeylere yaklaşan olmayacak.

Ve Musa ve Harun ve bütün İsrail oğullarının cemaati, Levililer hakkında Rabbin Musaya emrettiği gibi Levililere yaptılar; İsrail oğulları böylece onlara yaptılar. Ve Levililer kendilerini arındırdılar ve giysilerini yıkadılar; Harun onları Rabbin önünde sunu olarak sundu ve Harun onları arındırmak için kefareet etti. Ve bundan sonra Levililer, Harunun ve oğullarının önünde Tanıklık Çadırında kendi hizmetlerini yerine getirmek için girdiler; Rabbin Musaya Levililer hakkında emrettiği gibi, onlara böyle yaptılar.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Bu, Levililer hakkında olanıdır: yirmi beş yaşından ve yukarı olanlar, Tanıklık Çadırında hizmet etmek için gireceklerdir. Ve elli yaşından hizmetten ayrılacak ve artık çalışmayacak. Ve onun kardeşi tanıklık çadırında nöbet tutmak için hizmet edecek, ama iş yapmayacak; böylece Levililere onların nöbetlerinde yapacaksın.

9

Ve Rab, Musaya Sina çölünde, onların Mısır topraklarından çıkışlarının ikinci yılında, birinci ayda söyledi: Dedim ki, İsrail oğulları Fısıhı kendi zamanına göre yapsınlar. İlk ayın on

dördüncü günü akşama doğru onu yapacaksın; zamanlarına göre, onun yasasına göre ve onun yorumuna göre onu yapacaksın. Ve Musa, İsrail oğullarına Sina çölünde ayın on dördüncü gününün başlangıcında hamur bayramını yapmalarını söyledi. Rabbin Musaya emrettiği gibi, İsrail oğulları böylece yaptılar.

Ve bir insanın ölüsü yüzünden kirli olan adamlar geldiler ve o gün Paskalyayı yapamadılar ve o gün Musa ve Harunun önüne yaklaştılar. Ve o adamlar ona dediler ki: Biz bir insanın ölüsü yüzünden kirliyiz; öyleyse İsrail oğullarının arasında Rabbe armağanı zamanında sunmaktan geri mi kalalım? Ve Musa onlara dedi ki: Orada durun ve Rabbin sizin hakkınızda ne emredeceğini duyacağım. Ve Rab Musaya şöyle konuştu: İsrail oğullarına konuş ve de ki: Herhangi bir adam, eğer bir insanın ölüsü üzerine murdar olursa, ya size uzak bir yolda olursa, ya da sizin gelecek nesillerinizde olursa, ikinci ayın ondördüncü gününde Rabbe Fısıh yapacaktır. Onu akşama doğru yapacaklar, mayasız ekmek ve acı otlarla birlikte yiyecekler. Ondan sabaha kadar bir şey bırakmayacaklar ve onun kemiğini kırmayacaklar; onu Paskalya kanununa göre yapacaklar. Ve eğer bir adam temizse ve uzak bir yolculukta değilse ve Fısıhı yapmayı geciktirirse, o ruh kendi halkından yok edilecektir, çünkü Rabbe armağanı zamanında getirmemiştir; o adam kendi günahını alacaktır. Eğer ülkenizde bir yabancı size yaklaşır ve Rab için fısıh yapar, fısıh kanununa göre ve onun düzenlemesine göre onu yapacaktır; size, yabancıya ve ülkenin yerlisine tek bir kanun olacaktır.

Ve çadırın kurulduğu gün, bulut tanıklık evini, yani çadırı örttü ve akşam, çadırın üzerinde sabaha kadar ateş biçiminde idi. Böylece sürekli oluyordu: bulut onu gündüzleri örtüyordu ve ateş biçimi geceyi. Ve bulut çadırdan yukarı çıktığı zaman, bundan sonra İsrail oğulları ayrıldılar ve bulutun durduğu yerde, orada İsrail oğulları konakladılar. Rabbin emriyle İsrail oğulları konaklayacaklar ve Rabbin emriyle yola çıkacaklar; bulutun çadırın üzerinde gölge ettiği bütün günlerde İsrail oğulları konaklayacaklar. Ve bulut çadırın üzerinde daha çok günler çekildiğinde, İsrail oğulları Tanrının bekçiliğini koruyacaklar ve kaldırmayacaklar. Ve olacak ki, bulut çadırın üzerini günler sayısınca örttüğünde, Rabbin sesi sebebiyle kamp kuracaklar ve Rabbin emri sebebiyle yola çıkacaklar. Ve bulut akşamdan sabaha kadar olduğunda ve sabahta yükseldiğinde, gündüz ya da gece yola çıkacaklar. Bulut üzerinde gölge yaparken ayın günleri uzadığında, İsrail oğulları kamp kuracaklar ve kalkmayacaklar. Çünkü Rabbin emri vasıtasıyla yola çıkacaklar; Rabbin bekçiliğini, Rabbin emri vasıtasıyla Musanın elinde tuttular.

10

Ve Rab Musaya şöyle dedi: Kendin için iki gümüş trompet yap, Dövülmüş olanları yapacaksın ve onlar sana cemaati geri çağırmak ve orduları kaldırmak için olacak. Ve onlarda üfüreceksin, ve tüm cemaat tanıklık çadırının kapısı önünde toplanacak. Eğer bir boruyu çalsalar, İsrailin tüm yöneticileri ve

önderleri sana gelecekler. Ve siz işaret borusunu çalacaksınız ve doğuda ordugah kuranlar yola çıkacaklar. Ve siz ikinci işareti çalacaksınız ve Güneyde konaklayanlar ordugahlar yola çıkacaklar, ve siz üçüncü işareti çalacaksınız ve deniz yanında konaklayanlar ordugahlar yola çıkacaklar, ve siz dördüncü işareti çalacaksınız ve Kuzeye doğru konaklayanlar ordugahlar yola çıkacaklar; onların yola çıkışında işaretle çalacaklar. Ve ne zaman cemaati toplansanız, boru çalacaksınız, ama işaretle değil. Ve Harunun oğulları olan rahipler borazanları çalacaklar ve bu sizin için ebedi bir yasa olacak, nesilleriniz boyunca. Eğer sizin toprağınızda size karşı koymuş olan düşmanlara karşı savaşa çıkarsanız ve boruları çalarsanız, Rabbin önünde hatırlanacaksınız ve düşmanlarınızdan kurtarılacaksınız. Ve sevinç günlerinizde, bayramlarınızda ve yeni aylarınızda, yakmalık sunular üzerine ve kurtuluş kurbanlarınız üzerine trompetleri çalacaksınız, ve bu sizin için Tanrınızın önünde bir anma olacak, ben Rabbim, Tanrınız.

Ve ikinci yılın ikinci ayının yirmisinde, bulut tanıklık çadırından yukarı çıktı. Ve İsrail oğulları erzaklarıyla birlikte Sina çölünde yola çıktılar ve bulut Paran çölünde durdu. Ve onlar ilk olarak Rabbin Musa aracılığıyla verdiği emir sebebiyle yola çıktılar.

Ve Yahuda oğullarının kampının düzeni ilk olarak kuvvetleriyle yola çıktı, ve onların kuvvetinin başında Aminadabın oğlu Nahşon vardı. Ve İssakar oğullarının kabilesinin gücü üzerine, Sogarın oğlu Natanael. Ve Zebulun oğulları kabilesinin gücü üzerine Helon oğlu Eliab. Ve çadırı indirecekler ve çadırı taşıyan

Gerşon oğulları ile Merari oğulları yola çıkacaklar.

Ve Ruben kampının düzeni, güçleriyle birlikte yola çıktı ve güçlerinin başında Sediurun oğlu Elisur vardı. Ve Şimon oğullarının kabilesinin gücü üzerine, Surisadainin oğlu Salamiel. Ve Gad oğullarının kabilesinin gücü üzerine Raguelin oğlu Elisaf. Ve Kahatın oğulları kutsal şeyleri taşıyarak çıkacaklar ve onlar varıncaya kadar çadırı dikecekler. Ve Efrayimin kampının düzeni güçleriyle birlikte yola çıkacak ve onların gücünün üzerinde Ammihudun oğlu Elişama olacak.

Ve Manaşşe oğullarının kabilesinin ordusu üzerine, Fadasur oğlu Gamaliel. Ve Benyamin oğullarının kabilesinin gücü üzerine, Gideoninin oğlu Abidan. Ve Dan oğullarının kampının düzeni hareket edecek, tüm kampların en sonuncusu, kendi güçleriyle birlikte, ve onların gücü üzerine Ammişadday oğlu Ahiezer olacak. Ve Aşer oğulları kabilesinin gücü üzerine, Ekran oğlu Fageel. Ve Naftali oğulları kabilesinin gücü üzerine, Enan oğlu Ahira. Bunlar İsrail oğullarının ordularıdır ve onlar güçleriyle yola çıktılar.

Ve Musa, Midyanlı Raguelin oğlu Hobaba, Musanın kayınbabasına dedi: Biz Rabbin Bunu size vereceğim dediği yere doğru ayrılıyoruz. Bizimle gel ve sana iyilik edeceğiz, çünkü Rab İsrail hakkında güzel şeyler söyledi. Ve ona dedi ki, gitmeyeceğim, fakat kendi toprağıma ve kendi soyuma gideceğim. Ve dedi ki: Bizi terk etme, çünkü sen bizimle çölde vardın ve bizim aramızda yaşlı adam olacaksın. Ve eğer bizimle

gidersen, Rabbin bize yapacağı o iyi şeyler ne kadar çok olursa, sana da iyilik yapacağız.

Ve onlar Rabbin dağından üç günlük yol yola çıktılar, ve Rabbin antlaşma sandığı onların önünde üç günlük yol gidiyordu, onlara dinlenme yeri aramak için. Ve sandık kaldırıldığında Musa şöyle dedi: Uyan Rab, düşmanların dağılsın, senden nefret edenlerin hepsi kaçsın. Ve dinlenme sırasında dedi ki, Dön geri Rab, İsraildeki on binlerce kişiye. Ve bulut, onları kamptan kaldırdıkları zaman gündüzleri onların üzerine gölge salan oldu.

11

Ve halk Rabbin önünde kötü şeyler söyleyerek sızlanıyordu, Rab duydu ve öfkeyle kızdı, Rabden onların arasında ateş tutuşturuldu ve ordugahın bir kısmını yuttu. Ve halk Musaya bağırdı, ve Musa Rabbe dua etti, ve ateş durdu. Ve o yerin adı Yangın olarak çağrıldı, çünkü onların arasında Rab tarafından ateş tutuşturuldu. Onların arasındaki karma topluluk şiddetle arzu etti ve oturup ağladılar; İsrailin oğulları da, ve dediler: Kim bizi etle besleyecek? Mısırdaki karşılıksız yediğimiz balıkları, salatalıkları, kavunları, pırasaları, soğanları ve sarmısakları hatırladık. Ama şimdi canımız kurudu; mannadan başka gözlerimize görünen hiçbir şey yok. Manna ise kişniş tohumu gibidir ve görünüşü kristal görünüşündedir. Ve halk geçiyordu, ve topladılar, ve onu değirmende öğüttüler, ve havanda ezdiler,

ve onu tencerede kaynattılar, ve onu kekler yaptılar, ve onun lezzeti sanki yağdan kek tadı idi. Ve çiy geceleyin ordugahın üzerine indiği zaman, manna da onun üzerine iniyordu.

Ve Musa onların kabilelerine göre ağlayanları duydu, her biri kendi kapısının önünde, ve Rab son derece öfke ile öfkelendi, ve Musanın önünde kötü idi. Ve Musa Rabbe dedi ki, neden senin kuluna kötü davrandın ve neden senin önünde lütuf bulamadım ki bu halkın yükünü benim üzerime koyasın? Ben mi rahminde taşıdım tüm bu halkı, ya da ben mi doğurdum onları? Neden bana diyorsun ki, Al onu kucağına, tıpkı bir dadının emzikteki bebeği taşıması gibi, onların atalarına yemin ettiğin topraklara? Nereden bulayım bana et vermek için bütün bu halka? Çünkü ağlıyorlar yanımda, diyorlar ki, bize et ver ki yiyelim. Ben tek başıma bu halkı taşıyamayacağım, çünkü bu söz bana çok ağır geliyor. Eğer böyle yapıyorsan bana, öldür beni tamamen, eğer gözünde lütuf bulduysam, kendi acımı görmeyeyim.

Ve Rab Musaya dedi ki, bana İsrailin ihtiyarlarından yetmiş adam topla, sen kendinin bildiğin kimseleri, çünkü bunlar halkın ihtiyarları ve yazıcılarıdır, ve onları tanıklık çadırına getireceksin, ve orada seninle duracaklar. Ve ineceğim ve orada seninle konuşacağım ve senin üzerindeki ruhtan alacağım ve onların üzerine koyacağım ve halkın yükünü seninle birlikte taşıyacaklar ve sen yalnız başına taşımayacaksın. Ve halka diyeceksin ki: Yarın için kendinizi arındırın ve et yiyeceksiniz, çünkü Rabbin önünde ağladınız ve şöyle dediniz: Kim bize et yedirecek? Mısırdaki bizim için iyiydi. Ve Rab size yemek için et

verecek ve et yiyeceksiniz. Bir gün yemeyeceksiniz, iki gün de değil, beş gün de değil, on gün de değil, yirmi gün de değil, Bir ay boyunca günlerce yiyeceksiniz, ta ki burunlarınızdan çıkana kadar, ve bu sizin için mide bulantısına dönüşecek, çünkü aranızda olan Rabbe itaatsizlik ettiniz ve onun önünde ağlayarak Niçin Mısırdan çıktık? dediniz. Ve Musa dedi ki: Altı yüz bin yaya asker olan halk, ben onların arasındayım, ve sen dedin ki, onlara yemek için et vereceğim ve bir ay boyunca yiyecekler. Koyunlar ve sığırlar onlara kesilecek ve onlara yetecek mi, yoksa denizin bütün balıkları onlara toplanacak ve onlara yetecek mi? Ve Rab Musaya dedi: Rabbin eli yetmez mi? Şimdi sözümün seni yakalayıp yakalamayacağını bileceksin.

Ve Musa çıktı ve Rabbin sözlerini halka konuştu ve halkın yaşlılarından yetmiş adam topladı ve onları çadırın etrafına yerleştirdi. Ve Rab bulut içinde indi ve ona konuştu ve onun üzerindeki ruhtan aldı ve yetmiş ihtiyar adam üzerine koydu, ama ruh onların üzerine konduğunda peygamberlik ettiler ve bir daha devam etmediler. Ve ordugahta iki adam bırakıldı, birinin adı Eldad ve ikincinin adı Medaddı, ve ruh onların üzerine indi, ve bunlar kayıtlı olanlar arasındaydılar, ve çadıra gelmediler, ve ordugahta peygamberlik ettiler. Ve koşarak yaklaşan genç adam Musaya bildirdi ve şöyle dedi: Eldad ve Medad ordugahta peygamberlik ediyorlar. Ve Musanın yanında duran, seçilmiş olan Nun oğlu Yeşu cevap vererek dedi: Efendim Musa, onları durdur. Ve Musa ona dedi: Benim için mi kıskanıyorsun? Keşke Rabbin bütün halkı peygamber olsa, Rab ruhunu onların üzerine verdiğinde! Ve Musa ve İsrailin

ihtiyarları kampa gitti.

Ve Rabbin yanından bir ruh çıktı ve denizden bildircınlar getirdi ve ordugahın üzerine attı; buradan bir günlük yol ve buradan bir günlük yol, ordugahın çevresinde, yerden sanki iki dirsek yüksekliğinde. Ve halk ayağa kalkarak bütün gün, bütün gece ve ertesi günün tamamı boyunca bildircın topladılar; en az toplayan bile on ölçek topladı ve bunları kampın çevresinde kendileri için soğuttular. Et daha dışlerinde iken, bitmeden önce, Rab halka öfkeleni ve Rab halkı son derece büyük bir darbe ile vurdu. Ve o yerin adı Arzunun Mezarları diye çağrıldı, çünkü orada arzulayan halkı gömdüler. Halk, Arzular Mezarlarından Aserota doğru yola çıktı ve Aserota vardı.

12

Ve Miriam ve Harun, Musanın aldığı Etiyopyalı kadın sebebiyle Musaya karşı konuştu, çünkü Etiyopyalı bir kadın almıştı. Ve dediler ki: Rab yalnız Musaya mı konuştu? Bize de konuşmadı mı? Ve Rab işitti. Ve Musa, yeryüzünde yaşayan tüm insanlar arasında son derece alçakgönüllü bir adamdı. Ve Rab hemen Musaya, Haruna ve Miryama şöyle dedi: Siz üçünüz tanıklık çadırına çıkın. Ve üçü tanıklık çadırına çıktılar, ve Rab bulut sütunu içinde indi, ve tanıklık çadırının kapısı üzerinde durdu, ve Harun ile Miryam çağrıldılar, ve ikisi de çıktılar. Ve onlara dedi ki: Sözlerimi dinleyin, eğer sizin peygamberiniz Rabbe olursa, görümde ona kendimi bildireceğim ve uykuda ona

konusacağım. Benim hizmetçim Musa böyle değil, o benim bütün evimde sadıktır, Onunla ağızdan ağıza konuşacağım, açık biçimde, bilmecelerle değil, ve Rabbin görkemini gördü, ve niçin benim hizmetkârım Musaya karşı konuşmaktan korkmadınız? Ve Rabbin gazap öfkesi onların üzerine oldu ve O gitti. Ve bulut çadırdan ayrıldı ve işte Meryem kar gibi cüzzamlıydı ve Harun Meryeme baktı ve işte cüzzamlıydı. Ve Aaron, Mosese dedi: Yalvarırım efendim, bize günahı yükleme, çünkü bilmeden yaptık ve günah işledik. Ölüme eşit olmasın, anasının rahminden çıkan düşük gibi, etinin yarısını yutar. Ve Musa Rabbe doğru bağırdı, diyerek: Ey Tanrı, sana yalvarıyorum, onu iyileştir. Ve Rab Musaya dedi: Eğer babası onun yüzüne tükürseydi, yedi gün utanmaz mıydı? Yedi gün ordugahın dışında ayrılısın ve bundan sonra girecek.

Ve Meryem yedi gün ordugahın dışında ayrıldı ve halk, Meryem temizleninceye kadar hareket etmedi.

Ve bunlardan sonra halk Aserothtan ayrıldı ve Paran çölünde konakladılar.

13

Ve Rab Musaya şöyle dedi: Kendin için adamlar gönder, Ve Kenanlıların topraklarını keşif etsinler ki, ben onu İsrail oğullarına mülk olarak veriyorum; her kabileden bir adam, onların atalarının boylarına göre onları göndereceksin, hepsini

onlardan önder olarak.

Ve Musa onları Paran çölünden Rabbin sesi aracılığıyla gönderdi, bunların tümü İsrail oğullarının önderleri olan adamlardı. Ve bunlar onların isimleridir: Ruben kabilesinden Zakkur oğlu Samuel. Simeon kabilesinden, Souri oğlu Saphat. Yahuda kabilesinden, Yefunnenin oğlu Caleb. İssakar kabilesinden, Yusuf oğlu İgal. Efrayim kabilesinden, Nun oğlu Hoşea. Benyamin kabilesinden, Rafu oğlu Palti. Zebulun kabilesinden, Sudi oğlu Gudiel. Josephin oğullarından Manaşşe kabilesinden, Susinin oğlu Gaddi. Dan kabilesinden, Gamalının oğlu Amiel. Aşer kabilesinden, Mikhaelin oğlu Sathour. Neftali kabilesinden, Sabi oğlu Nabi. Gad kabilesinden Makkinin oğlu Gudiel. Bunlar, Musanın toprağı gözetlemek için gönderdiği adamların isimleridir ve Musa, Nun oğlu Hoşeyayı Yeşu olarak isimlendirdi.

Ve Musa onları Kenan topraklarını casusluk etmeleri için gönderdi ve onlara dedi: Bu çölden çıkın ve dağa çıkacaksınız, Ve toprağın ne olduğunu göreceksiniz ve onun üzerinde oturan halkı, güçlü mü zayıf mı, az mı çok mu olduklarını. Ve bunların üzerinde oturduğu toprak nasıldır, güzel midir yoksa kötü müdür, ve bunların içinde yaşadığı şehirler nasıldır, surlu mudur yoksa sursuz mu. Ve toprak nasıldır, verimli mi yoksa çorak mı, içinde ağaçlar var mı yoksa yok mu, ve sebat ederek toprağın meyvelerinden alacaksınız. Ve günler, bahar günleri, üzümün habercileridir.

Ve yukarı çıkarak Sin çölünden Hamath girişindeki Rehoba kadar olan toprakları keşfettiler. Ve onlar çöle göre yukarı çıktılar ve Hebrona kadar gittiler; orada Anakın nesilleri olan Ahiman, Sheshai ve Talmai vardı; Hebron, Mısırın Tanisinden yedi yıl önce inşa edilmişti. Ve üzüm salkımı vadisine kadar geldiler ve orayı gözetlediler ve oradan bir dal ve üzerinde bir üzüm salkımı kestiler ve onu sırkılar üzerine kaldırdılar ve narlardan ve incirlerden aldılar. Ve o yeri, İsrail oğullarının oradan kestikleri üzüm salkımı sebebiyle, Üzüm Salkımı Vadisi olarak isimlendirdiler. Ve kırk gün sonra toprağı keşfettikten sonra oradan geri döndüler.

Ve gittikten sonra Musaya, Haruna ve İsrail oğullarının tüm cemaatine, Paran çölündeki Kadeşe geldiler ve onlara ve tüm cemaate söz verdiler ve toprağın meyvesini gösterdiler. Ve ona anlattılar ve dediler: Bizi gönderdiğin toprağı geldik; süt ve bal akan toprak ve bu onun meyvesi. Ama orada oturan millet cesurdur ve şehirler surlu, tahkimli ve çok büyüktür ve Enak neslini orada gördük. Amalek güneye doğru toprakta oturur, Hititli, Hivli, Yebuslu ve Amorlu dağlık bölgede oturur, Kenanlı ise deniz kıyısında ve Şeria nehri kıyısında oturur. Ve Kaleb halkı Musaya karşı susturdu ve ona dedi: Hayır, ama çıkarak gideceğiz ve orayı miras alacağız, çünkü onlara karşı güçlü olacağız. Ve onunla birlikte çıkmış olan adamlar dediler ki, Biz çıkmıyoruz, çünkü o millete karşı çıkamayız, çünkü o bizden daha güçlüdür. Ve onlar casusluk ettikleri toprağın dehşetini İsrail oğullarına iletiler, diyerek: Casusluk etmek için geçtiğimiz toprak, üzerinde oturanları yiyen bir topraktır ve orada

gördüğümüz bütün halk çok uzun boylu adamlardır. Ve orada devleri gördük ve onların önünde çekirgeler gibiydik, ama yine de onların önünde böyleydik.

14

Tüm cemaat sesini yükselttikten sonra, halk o gece boyunca ağladı. Ve tüm İsrail oğulları Musa ve Aharona karşı söyleniyorlardı, ve tüm cemaat onlara dedi ki, Keşke Mısır topraklarında ölmüş olsaydık, ya da bu çölde ölmüş olsaydık, ve Rab niçin bizi bu topraklara sokuyor, savaşta düşmek için? Kadınlarımız ve çocuklarımız yağmaya maruz kalacaklar, şimdi öyleyse Mısıra dönmek daha iyidir. Ve birbirlerine dediler ki, bir lider seçelim ve Mısıra dönelim. Ve Musa ve Harun, İsrail oğullarının bütün topluluğunun önünde yüzüstü düştüler.

Nun oğlu Joshua ve Jephunneh oğlu Caleb, toprağı casusluk etmiş olanlardan, giysilerini yırttılar. Ve İsrail oğullarının bütün topluluğuna şöyle dediler: Keşfettiğimiz o toprak son derece, son derece iyidir. Eğer Rab bizi seçerse, bizi bu toprak içine getirecek ve onu bize verecek; süt ve bal akan toprak. Ama Rabden isyancılar olmayın, siz ise yerin halkından korkmayın, çünkü onlar sizin için yiyecektir, zira zaman onlardan uzaklaştı, Rab ise bizdedir, onlardan korkmayın.

Ve bütün cemaat onları taşlarla taşlamayı söyledi ve Rabbin görkemi, tanıklık çadırının üzerinde bulut içinde İsrailin bütün

oğullarına göründü. Ve Rab Musaya dedi: Ne zamana kadar bu halk beni kışkırtacak; ve ne zamana kadar onların içinde yaptığım tüm işaretlere rağmen bana inanmayacaklar? Onları ölümle vuracağım ve onları yok edeceğim, ve seni ve babanın evini büyük bir ulusa dönüştüreğim, bundan çok daha fazlasına. Ve Musa Rabbe dedi: Mısır işitecek, çünkü sen gücünle bu halkı onlardan çıkardın. Ama bu yerin üzerinde oturan herkes duymuştur ki, sen bu halkın içinde Rab'sın, göz göze görünürsün Rab, ve bulutun onların üzerinde durmuştur, ve bulut sütununda sen onların önünde gündüz gidersin ve ateş sütununda gece. Ve bu halkı tek bir adam gibi yok edeceksin, ve senin adını duymuş olan uluslar diyecekler ki, Rabbin onlara yemin ettiği topraklara bu halkı getirebilmemesinden dolayı, onları çölde yere serdi. Ve şimdi gücün yükseltsin Rab, söylediğin şekilde, diyerek, Rab sabırlıdır ve bol merhamet sahibidir ve gerçektir, kanunsuzlukları, adaletsizlikleri ve günahları kaldırır; ancak suçlu olanı temizleme ile temizlemeyecektir, babaların günahlarını çocuklara üçüncü ve dördüncü nesillere kadar geri verir. Bu halkın günahını büyük merhametine göre bağışla, tıpkı Mısırdan şimdiye kadar onlara lütufkâr olduğun gibi.

Ve Rab Musaya dedi: Senin sözüne göre onlara merhametliyim. Ama ben yaşıyorum ve benim ismim yaşıyor, ve Rabbin şanı tüm yeryüzünü dolduracak. Çünkü görkemimi ve Mısırdaki ve çölde yaptığım belirtileri gören bütün adamlar beni bu onuncu kez sınıdılar ve sesimi dinlemediler Gerçekten, onlar babalarına yemin ettiğim toprağı görmeyecekler, ama benimle

burada olan çocukları, iyi ya da kötüyü bilmeyen, her genç ve deneyimsiz olanlar, bunlara toprağı vereceğim; ancak beni kızdıranların hepsi onu görmeyecek. Ama kulum Caleb, çünkü başka bir ruh ondadır ve beni takip etti, onu oraya girdiğı topraklara getireceğim ve onun soyu orayı miras alacak. Amalek ve Kenanlı vadide oturuyor, yarın geri dönün ve siz çöle doğru yola çıkın, Kızıldeniz yoluna.

Ve Rab, Musaya ve Haruna şöyle dedi: Ne zamana kadar bu kötü cemaat; onlar benim önümde sızlanıyorlar, İsrail oğullarının sizin hakkınızda sızlandıkları bu sızlanmayı duydum. Onlara dedim ki: Varlığım hakkı için, diyor Rab, kulağıma söylediğiniz şekilde size yapacağım. Bu çölde bedenleriniz düşecek ve tüm sayımınız ve yirmi yaşından yukarı sayılanlarınızdan bana karşı söylenenler ne kadarsa, Eğer siz, elimi uzattığım ve sizi üzerinde iskân ettireceğim toprağı girecekseniz, yalnızca Yefunne oğlu Kaleb ve Nun oğlu Yeşu girecek. Ve çocukları, sizin yağmalanacak dediğiniz, onları o toprağı getireceğim ve sizin ondan uzaklaştığınız toprağı miras alacaklar. Ve uzuvlarınız bu çölde düşecek. Ama oğullarınız çölde kırk yıl gezinecekler ve bedenleriniz çölde tüketilene kadar sizin zinalarınızı taşıyacaklar. Toprağı gözetlediğiniz günlerin sayısına göre, kırk gün, her gün bir yıl olmak üzere, günahlarınızı kırk yıl çekeceksiniz ve gazabımın öfkesini bileceksiniz. Ben Rab konuştum, gerçekten bu kötü cemaate, bana karşı toplanan bu cemaate böyle yapacağım; bu çölde tüketilecekler ve orada ölecekler.

Ve Musanın toprağı gözetlemek için gönderdiği o insanlar, geldikten sonra cemaate toprak hakkında kötü sözler çıkarmak için onun aleyhinde söylendiler, Ve toprak hakkında kötü şeyler söylemiş olan insanlar Rabbin önünde veba ile öldüler. Ve Nunun oğlu Yeşu ve Yefunnenin oğlu Kaleb, o toprakları casusluk etmek için gitmiş olan adamlar arasından hayatta kaldılar. Ve Musa bu sözleri bütün İsrail oğullarına söyledi ve halk çok yas tuttu.

Ve sabah erkenden kalkarak dağın zirvesine çıktılar ve dediler ki: İşte biz Rabbin söylediğı yere çıkacağız, çünkü günah işledik. Ve Musa dedi ki, Niçin siz Rabbin sözünü çiğniyorsunuz? Bu size başarı getirmeyecek. Yukarı çıkmayın, çünkü Rab sizinle değil, ve düşmanlarınızın önünde düşeceksiniz. Çünkü Amalek ve Kenanlı orada sizin önünüzde ve kılıçla düşeceksiniz, zira Rabbe itaatsizlik ederek dönüp gittiğiniz için, ve Rab sizinle olmayacak. Ve zorlayarak dağın zirvesine çıktılar, ama Rabbin antlaşma sandığı ve Musa kamptan ayrılmadı. Ve Amalek ve o dağda oturan Kenaanlı indi, onları geri çevirdiler ve onları Hormaya kadar kestiler, ve kampa geri döndüler.

15

Ve Rab Musaya dedi ki: İsrail oğullarına söyle, Ve onlara diyeceksin ki, ben size verdiğim oturmanızın toprağına ne zaman girdiğinizde, Ve Rabbe yakmalık sunular yapacaksın: bütün yakmalık sunu veya kurban, adağı yerine getirmek için,

ya gönüllü olarak, ya da bayramlarınızda Rabbe hoş kokulu bir koku yapmak için, ister sığırlardan ister koyunlardan. Ve sunan kişi, armağanını Rabbe getirecek: efanın onda biri ince undan, hinin dörtte biri yağla karıştırılmış bir kurban. Ve içki sunusu için hinin dörtte biri kadar şarap sunacaksınız; yakmalık sunu için ya da kurban için, her bir kuzu başına bunu yapacaksınız; bu kadar sunu Rab için hoş kokulu bir sunu olacaktır. Ve koç için, onu yakmalık sunu veya kurban olarak ne zaman hazırlarsanız, üçte bir hin yağ ile karıştırılmış iki ondalık efa ince undan kurban hazırlayacaksınız. Ve şarabı içki sunusu olarak, hinin üçte biri kadar, Rabbe hoş kokulu bir sunu olarak sunacaksınız.

Eğer sığırlardan yakmalık sunu veya kurban yaparsanız, bir adağı yerine getirmek için veya Rabbe esenlik sunusu olarak, ve buzağı için ince undan kurban getirecek, yağ ile karıştırılmış üç ondalık, yarım hin Ve şarap, hinin yarısı kadar içki sunusu olarak, Rabbe hoş kokulu bir sunu olsun.

Böyle yapacaksınız bir buzağıya, veya bir koça, veya koyunlardan ya da keçilerden bir kuzuya. Ne kadar yaparsanız, onların sayısına göre her birine böyle yapacaksınız.

Her yerli, Rabbe hoş kokulu bir sunu olarak bu şeyleri böyle sunacaktır. Eğer aranızda bir yabancı toprağınızda bulunursa veya nesillerinizde aranızda kim olursa ve Rabbe hoş kokulu sunu yaparsa, siz hangi tarzda yaparsanız, cemaat de Rabbe öyle yapacak.

Bir yasa olacak size ve aranızda oturan yabancılara, ebedi bir yasa nesilleriniz boyunca, siz nasılsanız, yabancı da öyle olacak Rabbin önünde. Bir yasa olacak ve bir hüküm olacak sizin için ve aranızda ikamet eden yabancı için.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: İsrail oğullarına konuş ve onlara şunu söyle: Sizi oraya götürdüğüm toprağa girdiğinizde, Ve olacak ki, ne zaman siz toprağın ekmeklerinden yiyeceksiniz, Rabbe bir sunu adağı ayıracaksınız: hamurunuzun ilk meyvelerini. Ekmeği sunu olarak ayıracaksınız, harman yerinden alınan sunu gibi, böyle onu ayıracaksınız. Hamurunuzun ilk meyvelerini Rabbe sunu olarak nesilleriniz boyunca vereceksiniz.

Rabbin Musaya konuştuğu bütün bu emirleri yapmazsanız ve aşarsanız, Rabbin size Musanın eli aracılığıyla emrettiği gibi, Rabbin size emrettiği günden ve ötesinde sizin nesillerinize, Ve eğer cemaatin gözlerinden kasıtsız olarak bir şey olursa, tüm cemaat sığırlardan kusursuz bir dana alacak, Rabbe hoş kokulu bir yakmalık sunu olarak sunacak ve bunun kurbanını ve dökme sunusunu düzenlemeye göre sunacak ve günahlar için keçilerden bir oğlak sunacak. Ve kâhin, tüm İsrail oğullarının cemaati için kefarete edecek ve onlara bağışlanacak, çünkü kasıtsızdır ve onlar günahları için armağanlarını, sunularını Rabbe, Rabbin önünde, kasıtsız günahları için getirdiler. Ve bağışlanacak İsrail oğullarının her cemaatine göre ve aranızda ikamet eden yabancıya, çünkü tüm halk için kasıtsızdır.

Eğer bir ruh kasıtsız olarak günah işlerse, günah hakkında bir yaşında bir keçi getirecek. Ve kâhin, Rabbin önünde kasıtsız olarak günah işlemiş ve kasıtsız günah işleyen ruh hakkında kefarete edecek, onun hakkında kefarete etmek için. İsrail oğulları arasındaki yerli ile aralarında ikamet eden yabancı için tek bir yasa olacaktır; kim istemeyerek bir şey yaparsa.

Ve yerli halktan ya da yabancılardan olan, kibir eli ile hareket eden ruh, Tanrıyı kışkırtır; o ruh kendi halkından yok edilecektir. Çünkü Rabbin sözünü hor gördü ve onun emirlerini dağıttı, o ruh tamamen yok edilecek, günahı onun içindedir.

Ve İsrail oğulları çöldeyken, Şabat gününde odun toplayan bir adam buldular. Ve onu Şabat gününde odun toplarken bulanlar, Musaya ve Haruna ve bütün İsrail oğulları cemaatine getirdiler. Ve onu hapse koydular, çünkü ona ne yapmaları gerektiğine karar vermemişlerdi. Ve Rab Musaya şöyle konuştu, diyerek: O adam ölümle öldürülsün, bütün cemaat onu taşlarla taşlasın. Ve bütün cemaat onu kampın dışına çıkardı ve bütün cemaat onu kampın dışında taşlarla taşıdı, Rabbin Musaya emrettiği gibi.

Ve Rab Musaya dedi ki, İsrail oğullarına konuş ve onlara söyleyeceksin, kendileri için giysilerinin köşeleri üzerine saçaklar yapsınlar nesilleri boyunca, ve köşelerin saçakları üzerine mavi iplik koyacaksınız. Ve saçaklarınızda size olacak ve onları göreceksiniz ve Rabbin tüm emirlerini hatırlayacaksınız ve onları yapacaksınız ve düşüncelerinizin ardından saptırılmayacaksınız ve gözlerinizin ardından ki onların

peşinden zina ediyorsunuz, böylece hatırlayasınız ve benim tüm emirlerimi yapasınız. Ve Tanrınıza kutsal olacaksınız. Ben, sizin Tanrınız Rab, sizi Mısır topraklarından çıkaran, sizin Tanrınız olmak için; ben, sizin Tanrınız Rab.

16

Ve Levi oğlu Kehat oğlu İzhar oğlu Korah konuştu, ve Eliav oğulları Datan ve Aviram, ve Ruben oğlu Pelet oğlu On, Ve Musanın önünde ayağa kalktılar, ve İsrail oğullarından iki yüz elli adam, cemaatin önderleri, meclisten çağrılmışlar ve ünlü adamlar. Musa ve Harunun üzerine toplandılar ve dediler: Size yeter, çünkü tüm cemaat, hepsi kutsaldır ve Rab onların içindedir. Niçin Rabbin cemaatinin üzerine yükseliyorsunuz? Ve Musa duyunca, yüzüstü düştü. Ve Koraha ve onun tüm cemaatine doğru konuştu, şöyle diyerek: Tanrı kendisine ait olanları ve kutsalları ziyaret etti ve bildi, ve onları kendisine yaklaştırdı, ve kendisi için seçtiklerini kendisine yaklaştırdı. Bunu yapın: Kendinize buhurdanlıklar alın, Korah ve bütün topluluğu, Ve onların üzerine ateş koyun ve onların üzerine buhur koyun Rabbin önünde yarın, ve Rabbin seçtiği adam kutsal olacak; size yeterli olsun, Levinin oğulları. Ve Musa, Koraha dedi: Beni dinleyin, ey Levinin oğulları. Bu sizin için küçük bir şey değil mi, çünkü İsrailin Tanrısı sizi İsrail cemaatinden ayırdı ve sizi kendisine kazandı, Rabbin çadırının hizmetlerini yerine getirmek ve çadırın önünde durup onlara hizmet etmek için? Ve seni ve bütün kardeşlerini, Levi oğullarını

seninle birlikte yaklaştırdı, ve siz kâhinlik etmeyi de mi arıyorsunuz? Böylece sen ve bütün cemaatin Tanrıya doğru toplanmış, peki Harun kim ki ona karşı sızlanıyorsunuz?

Ve Musa, Eliabın oğulları Dathan ve Abiramı çağırarak için gönderdi, ve onlar dediler ki, yukarı gelmiyoruz. Bu küçük bir şey mi, bizi süt ve bal akan bir toprağa çıkardın, bizi çölde öldürmek için, bir de üzerimize hükmetmen yetmiyormuş gibi? Hükümdar mısın sen? Bizi süt ve bal akan toprağa mı getirdin ve bize tarla ve bağ mirası mı verdin? O adamların gözlerini mi oyardın? Çıkıyoruz. Ve Musa son derece üzüldü ve Rabbe şöyle dedi: Onların kurbanına aldırma, onlardan hiçbir şey almadım ve onlardan hiç kimseye kötülük etmedim. Ve Musa, Koraha dedi: Cemaatini takdis et ve yarın sen, Harun ve onlar Rabbin önünde hazır olun. Ve her biriniz kendi buhurdanını alın ve onların üzerine tûtsü koyun ve her biriniz kendi buhurdanını Rabbin önüne getirin, elli ve iki yüz buhurdan, ve sen ve Harun her biriniz kendi buhurdanınızı.

Ve her biri buhurdanını aldı ve onların üzerine ateş koydular ve onların üzerine buhur attılar ve Musa ve Harun tanıklık çadırının kapılarının yanında durdular. Ve Korah, tüm cemaatini tanıklık çadırının kapısı yanında onların üzerine topladı ve Rabbin görkemi tüm cemaate göründü. Ve Rab, Musaya ve Haruna şöyle dedi: Bu cemaatin ortasından ayrılın ve onları bir anda tüketeceğim. Ve yüzüstü düştüler ve dediler: Tanrı, ruhların ve tüm etin Tanrısı, eğer bir adam günah işlediyse, Rabbin öfkesi tüm cemaatin üzerine mi gelecek? Ve

Rab Musaya şöyle konuştu: Cemaate konuş, söyleyerek: Korahın cemaatinin çevresinden çekilin.

Ve Musa kalktı ve Datana ve Abirama doğru gitti, ve İsrailin bütün yaşlıları onunla birlikte gittiler. Ve toplululuğa konuştu, diyerek: Bu sert insanların çadırlarından ayrılın ve onlara ait olan her şeyden dokunmayın, onların bütün günahlarında birlikte yok olmayın. Ve Korahın çadırının etrafından ayrıldılar, Dathan ve Abiram çıktılar ve kendi çadırlarının kapılarının yanında durdular, kadınları, çocukları ve eşyalarıyla birlikte.

Ve Musa dedi: Bununla bileceksiniz ki, Rab beni bütün bu işleri yapmak için gönderdi, çünkü kendimden değil. Eğer bunlar tüm insanların ölümüne göre öleceklerse, eğer onların ziyareti de tüm insanların muayenesine göre olacaksa, Rab beni göndermemiştir. Ama ya Rab bir görümde gösterecek ve yer ağzını açarak onları yutacak ve onların evlerini ve onların çadırlarını ve onlara ait olan her şeyi ve diri diri ölümler diyarına inecekler ve bileceksiniz ki bu insanlar Rabbi kızdırdılar.

Ama tüm bu sözleri konuşmayı durdurunca, toprak onların altında yırtıldı. Ve toprak açıldı ve onları yuttu ve evlerini ve Korah ile birlikte olan tüm insanları ve hayvanlarını yuttu. Ve onlar ve sahip oldukları her şey diri olarak ölümler diyarına indiler ve toprak onları örttü ve cemaatin ortasından yok oldular. Ve çevrelerindeki bütün İsrail onların sesinden kaçtılar, çünkü Sakın toprak bizi de yutmasın diyorlardı. Ve ateş Rabbin yanından çıktı ve buhur sunan iki yüz elli adamı yuttu.

Ve Rab Musaya dedi, Ve Harunun oğlu rahip Elazara, yanmış olanların ortasından tunç buhurdanları alın ve bu yabancı ateşi oraya saçın, çünkü bu günahkarların buhurdanlarını kendi canları pahasına kutsadılar. Ve onları dövülmüş levhalar yaparak sunağa kaplama yap, çünkü Rabbin önünde sunuldu ve kutsandılar ve İsrail oğulları için bir işaret oldular. Ve rahip Harunun oğlu Elazar, yakılmış olanların getirdiği tunç buhurdanlıkları aldı ve onları sunağa kaplama olarak ekledi. İsrail oğullarına bir anıt, öyle ki Harunun soyundan olmayan hiçbir yabancı, Rabbin önünde buhur koymak için yaklaşmasın ve Korah ve onun topluluğu gibi olmasın, nasıl ki Rab Musanın eliyle ona söyledi.

Ve İsrail oğulları ertesi gün Musa ve Haruna karşı mırıldandılar, şöyle diyerek: Siz Rabbin halkını öldürdünüz. Ve cemaat Musa ve Harunun üzerine toplanırken, şahadet çadırının üzerine hücum ettiler ve bulut onu örttü ve Rabbin görkemi göründü. Ve Musa ve Harun tanıklık çadırının önüne girdiler. Ve Rab Musaya ve Haruna şöyle dedi: Bu topluluğun ortasından ayrılın ve onları bir anda tüketeceğim, ve yüzleri üzerine düştüler. Ve Musa, Haruna dedi: Buhurdanı al ve üzerine sunaktan ateş koy, üzerine buhur at ve hızlıca kampa taşı ve onlar için kefarete et, çünkü Rabbin yüzünden gazap çıktı, halkı yok etmeye başladı. Harun, Musanın kendisine söylediği gibi aldı ve topluluğun içine koştu; zaten bela halkın içinde başlamıştı. Tütsüyü sundu ve

halk için kefareti etti. Ve ölümlerle yaşayanlar arasında durdu ve belâ sona erdi. Ve belâda ölenler on dört bin yedi yüz kişi oldu, Korah yüzünden ölenlerin dışında. Ve Harun, tanıklık çadırının kapısında Musaya geri döndü ve veba durdu.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: İsrail oğullarına konuş ve onlardan birer asa al; atalarının evlerine göre, onların bütün yöneticilerinden, atalarının evlerine göre on iki asa al ve her birinin ismini asasının üzerine yaz. Ve Aaronun ismini Levinin asası üzerine yaz, çünkü atalar evinin kabilesine göre bir asadır, onlar verecekler. Ve onları tanıklık çadırının içine, tanıklığın karşısına koyacaksın; orada, sana kendimi bildireceğim yerde. Ve olacak ki, hangi adamı seçersem, onun değneği filizlenecek ve İsrail oğullarının size karşı sızlandıkları sızlanmayı benden kaldıracığım.

Ve Musa İsrail oğullarına konuştu ve onların bütün yöneticileri ona asa verdiler; her bir yöneticiye bir asa, onların atalarının evlerine göre, on iki asa ve Harunun asası onların asalarının arasında. Ve Musa asaları Rabbin önünde tanıklık çadırının içine koydu. Ve ertesi gün oldu ki, Musa ve Harun tanıklık çadırına girdiler ve işte, Harunun asası Levi evi için filizlenmişti, filiz çıkarmıştı, çiçekler açmıştı ve fındıklar üretmişti. Ve Musa bütün asaları Rabbin huzurundan İsrailin bütün oğullarına çıkardı, ve gördüler, ve her biri kendi asasını aldı.

Rab Musaya dedi ki: Harunun değneğini tanıklıkların önüne koy, korunmak üzere, söz dinlemeyenlerin oğullarına bir işaret olsun

ve onların sızlanması benden dursun, böylece ölmesinler. Ve Musa ve Harun, Rabbin Musaya emrettiği gibi yaptılar. Ve İsrail oğulları Musaya dediler ki: İşte tüketildik, yok olduk, mahvolduk. Her Rabbin çadırına dokunan ölür; sonuna kadar mı öleceğiz?

18

Ve Rab Haruna dedi ki: Sen ve oğulların ve babanın evi kutsal şeylerin günahlarını alacaksınız ve sen ve oğulların kâhinliğinizin günahlarını alacaksınız. Ve senin kardeşlerini, Levi kabilesini, babanın halkını kendine yaklaştır ve sana katılsınlar ve sana hizmet etsinler, ve sen ve oğulların seninle birlikte tanıklık çadırının önünde olsunlar. Ve senin nöbetlerini ve çadırın nöbetlerini tutacaklar. Ancak kutsal kaplara ve sunağa yaklaşmayacaklar, yoksa hem bunlar hem de siz öleceksiniz. Ve sana katılacaklar ve tanıklık çadırının nöbetlerini tutacaklar, çadırın bütün hizmetlerine göre ve yabancı sana yaklaşmayacak. Ve siz kutsal şeylerin bekçilerini ve sunağın bekçilerini koruyacaksınız, ve İsrail oğulları arasında öfke olmayacak. Ve ben kardeşleriniz olan Levilileri İsrail oğullarının ortasından almışım, Rabbe verilmiş bir armağan olarak, tanıklık çadırının hizmetlerini yerine getirmek için. Sen ve seninle birlikte oğulların, sunağın her türlü işine ve perdenin içindeki alana göre kâhinliğinizi koruyacaksınız ve kâhinliğinizin bir armağanı olan hizmetleri yerine getireceksiniz; yaklaşan yabancı ise ölecek.

Ve Rab Haruna konuştu: İşte ben size, İsrail oğullarından bana kutsal kılınmış olan her şeyden ilk meyvelerin korunmasını verdim; onları sana ve seninle birlikte oğullarına ödöl olarak, ebedi bir kanun olarak verdim. Ve bu, size ait olsun: kutsal kılınmış kutsal şeylerden, sunulardan, onların tüm armağanlarından, onların tüm kurbanlarından, onların tüm suçlarından ve onların tüm günahlarından, bana geri verdikleri tüm kutsal şeylerden ne kadar varsa, sana ve senin oğullarına ait olacak. Kutsalların kutsalında onları yiyeceksiniz; her erkek onları yiyecek, sen ve oğulların; onlar sana kutsal olacak.

Ve bu sizin için, İsrail oğullarının tüm sunularından onların armağanlarının ilk meyveleri olacak; onları sana ve seninle birlikte oğullarına ve kızlarına verdim, ebedi bir kural olarak; evindeki her temiz kişi onları yiyecek.

Zeytinyağının tüm ilk ürünlerini, şarabın tüm ilk ürünlerini, tahılların ilk ürünlerini, onların Rabbe verecekleri ne kadarını, sana verdim. Onların topraklarındaki bütün ilk ürünler, Rabbe ne getirirlerse, senin olacak; evindeki her temiz kişi onları yiyecek.

İsrail oğulları arasında adanmış olan her şey senin olacak. Ve her etten, insandan hayvana kadar Rabbe sundukları, rahim açan her şey senin olacak, ama insanların ilk doğanları fidyeye ödenen ve kirli hayvanların ilk doğanlarını fidyeye ödeyeceksin. Ve onun kurtuluşu bir aylıktan itibaren, değerlendirme beş şekeldir; kutsal şekerle göre yirmi obol vardır. Fakat

buzaguların ilk doğanlarını, koyunların ilk doğanlarını ve keçilerin ilk doğanlarını kurtarmayacaksın; onlar kutsaldır. Kanlarını sunağa dökeceksin ve yağlarını Rabbe hoş kokulu bir sunu olarak sunacaksın.

Ve et sana ait olacak, sallama sunusunun göğsü ve sağ kol gibi, sana ait olacak. İsrail oğullarının Rabbe ayırdıkları kutsal şeylerden her adağı sana ve seninle birlikte oğullarına ve kızlarına verdim, ebedi bir kural olarak; bu, Rabbin önünde sana ve senden sonra soyuna ebedi bir tuz antlaşmasıdır.

Ve Rab Haruna konuştu: Onların topraklarında miras almayacaksın ve onlarda sana pay olmayacak, çünkü ben senin payın ve senin mirasınım İsrail oğullarının ortasında.

Ve Levinin oğullarına, işte İsraildeki her ondalığı miras olarak verdim, onların hizmetlerinin yerine, tanıklık çadırında sundukları hizmetin karşılığında. Ve İsrail oğulları artık tanıklık çadırına yaklaşmayacaklar, ölümcül günah yüklenmesinler diye. Ve Levili kendisi tanıklık çadırının hizmetini yerine getirecek ve onlar kendi günahlarını üstlenecekler, ebedi bir kural olarak nesilleri boyunca, ve İsrail oğullarının ortasında miras almayacaklar. Çünkü İsrail oğullarının Rabbe ayırdıkları ondalıklarını, adak olarak Levililere miras verdim, bu yüzden onlara söyledim, İsrail oğullarının ortasında miras almayacaklar.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Ve Levililere konuşacaksın ve

onlara diyeceksin ki, eğer İsrail oğullarından miras olarak onlardan size verdiğim ondalığı alırsanız, siz ondan Rabbe bir sunu ayıracaksınız, ondalıktan ondalık. Ve sizin katkılarınız, harman yerinden tahıl gibi ve şarap sıkma yerinden katkı gibi size sayılacak. Böylece siz de onları, Rabbin tüm sunularından ve İsrail oğullarından aldığınız tüm ondalıklarınızdan ayıracaksınız ve onlardan bir sunu Rab için rahip Haruna vereceksiniz. Tüm armağanlarınızdan Rabbe bir sunu ayıracaksınız, ya da tüm ilk ürünlerden kutsal kılınmış olanı ondan ayıracaksınız. Ve onlara şöyle söyleyeceksin: Ne zaman ilk meyveleri ondan alıp götürürseniz, bu Levililere harman ürünü ve şarap sıkma yeri ürünü olarak sayılacaktır. Ve onu her yerde yiyeceksiniz, siz ve aileleriniz, çünkü bu sizin ücretinizdir, Tanıklık Çadırındaki hizmetlerinizin karşılığında. Ve ondan ilk meyveleri ayırdığınız takdirde, bunun üzerinden günah almayacaksınız ve İsrail oğullarının kutsal şeylerini kirletmeyeceksiniz, böylece ölmeyesiniz.

19

Ve Rab Musaya ve Haruna şöyle dedi: Bu, Rabbin emrettiği yasanın ayırımıdır, şöyle diyerek: İsrail oğullarına konuş ve sana kızıl, kusursuz bir düve getirsinler, ki onda hiç kusur olmasın ve üzerine boyunduruk konulmamış olsun. Ve onu rahip Elazara vereceksin, ve onu ordugahın dışına temiz bir yere çıkaracaklar, ve onu onun önünde kesecekler. Ve Eleazar onun kanından alacak ve tanıklık çadırının önünde onun kanından yedi kez

serpecek. Ve onu onun önünde yakacaklar, ve derisi ve eti ve kanı gübresi ile birlikte yakılacak. Ve rahip sedir ağacı, züfa ve kırmızı alacak ve onları düvenin yakılmasının ortasına atacaklar.

Ve rahip giysilerini yıkayacak ve bedenini suyla yıkanacak, ve bunlardan sonra kampa girecek, ve rahip akşama kadar kirli olacak. Ve onu yakan, giysilerini yıkayacak ve bedenini yıkayacak ve akşama kadar murdar olacak. Ve temiz bir adam düvenin külünü toplayacak ve kampın dışına temiz bir yere koyacak, ve İsrail oğullarının cemaati için saklanacak, serpme suyu arınmadır. Ve düvenin külünü toplayan, giysilerini yıkayacak ve akşama kadar murdar olacak; ve bu, İsrail oğulları ve aralarında yerleşen yabancılar için ebedi bir yasa olacak.

Ölmüş herhangi bir insana dokunan kişi yedi gün kirli olacaktır. Bu kişi üçüncü günde ve yedinci günde arındırılacak ve temiz olacaktır; ama eğer üçüncü günde ve yedinci günde arındırılmazsa, temiz olmayacaktır. Her ölmüş insan ruhuna dokunan, eğer ölürse ve arındırılmazsa, Rabbin çadırını kirletmiştir, o ruh İsrailden yok edilecektir, çünkü serpme suyu onun üzerine serpilmedi, murdardır, hala onun kirliliği onun içindedir. Ve bu yasadır: Eğer bir adam evde ölürse, eve giren herkes ve evde ne varsa yedi gün murdar olacaktır. Ve üzerine bağ bağlanmamış her açık kap kirlidir. Ve her kim kırdı yaralının veya ölünün veya insan kemiğinin veya mezarın üzerine dokunursa, yedi gün murdar olacaktır.

Ve kirli olan için, temizlenme kurbanının yakılmış külünden alacaklar ve onun üzerine bir kaba canlı su dökcekler. Temiz bir adam züfa alacak, suya batıracak ve evin üzerine, kapların üzerine, orada bulunan canların üzerine, insan kemiğine dokunan kişinin üzerine ya da yaralının, ölünün veya mezarın üzerine serpecek. Ve temiz olan, kirli olanın üzerine üçüncü günde ve yedinci günde serpecek, ve yedinci günde arındırılacak, ve giysilerini yıkayacak, ve suyla yıkanacak, ve akşama kadar kirli olacak. Ve kirlenen ve temizlenmeyen adam, cemaatin ortasından yok edilecektir o ruh, çünkü Rabbin kutsal şeylerini kirletti, çünkü temizlenme suyu onun üzerine serpilmemiştir, murdardır. Ve size ebedi bir yasa olacak, ve arınma suyunu serpen kişi giysilerini yıkayacak, ve arınma suyuna dokunan kişi akşama kadar murdar olacak. Ve kirli kişinin dokunduğu her şey kirli olacak, ve dokunan kişi akşama kadar kirli olacak.

20

Ve İsrail oğulları, bütün cemaat, birinci ayda Sin çölüne geldiler ve halk Kadeşte kaldı. Meryem orada öldü ve orada gömüldü. Ve cemaat için su yoktu ve Musa ile Harunun üzerine toplandılar. Ve halk Musaya karşı homurdandı, diyerek: Keşke kardeşlerimizin Rabbin önünde yıkımında ölmüş olsaydık. Ve Rabbin topluluğunu niçin bu çöle getirdiniz, bizi ve hayvanlarımızı öldürmek için? Ve niçin bunu yaptınız? Bizi Mısırdan çıkarıp bu kötü yere getirdiniz, ekim yapılmayan, incir

ağaçlarının olmadığı, asmaların olmadığı, narların olmadığı, içecek suyun olmadığı bir yere.

Ve Musa ve Harun cemaatin huzurundan şahitlik çadırının kapısına geldiler ve yüzüstü düştüler ve Rabbin şanı onlara göründü. Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Asanı al ve sen ile kardeşin Harun cemaati toplayın, onların önünde kayaya hitap edin, o sularını verecektir, kayadan onlara su çıkaracaksınız, cemaati ve onların hayvanlarını sulayacaksınız. Ve Musa, Rabbin emrettiği gibi, asayı Rabbin huzurundan aldı. Ve Musa ve Harun cemaati kayanın karşısında topladı ve onlara dedi: Beni dinleyin ey itaatsizler, bu kayadan size su çıkaracağız değil mi? Ve Musa elini kaldırarak kayaya değneğiyle iki kez vurdu ve bol su çıktı ve cemaat ile hayvanları içti. Ve Rab Musaya ve Haruna dedi ki, İsrail oğullarının önünde beni kutsamak için inanmadınız, bu yüzden siz bu cemaati onlara verdiğim toprak içine getirmeyeceksiniz. Bu, Çekişme suyu idi, çünkü İsrail oğulları Rabbin önünde hakarete uğradılar ve O, onlar arasında kutsandı.

Ve Musa, Kadeşten Edom kralına elçiler gönderdi ve dedi: Kardeşin İsrail şunları söyler: Sen, bizi bulan tüm zahmeti bilirsin. Ve babalarımız Mısıra gittiler, ve Mısırdaki uzun günler göçebe yaşadık, ve Mısırlılar bize ve babalarımıza kötü davrandılar. Ve Rabbe feryat ettik ve Rab sesimizi duydu ve bir haberci göndererek bizi Mısırdan çıkardı ve şimdi Kadeş şehrinde, senin sınırlarının bir bölümündeyiz. Senin toprağından geçeceğiz, tarlalardan geçmeyeceğiz, ne de

bağlardan geçeceğiz, ne de senin kuyundan su içeceğiz, kraliyet yoluyla gideceğiz, sağa dönmeyeceğiz ne de sola, senin sınırlarını geçinceye kadar. Ve Edom ona dedi ki, Benim topraklarımdan geçmeyeceksin, yoksa savaşı karşına çıkacağım. Ve İsrailin oğulları ona şöyle derler: Dağın yanından geçeceğiz; eğer senin suyundan ben ve hayvanlarım içerse, sana bedelini vereceğim; ama bu önemli bir şey değildir, dağın yanından geçeceğiz. Ama o dedi ki, Benim aracılığımla geçmeyeceksin, ve Edom ağır bir kalabalık içinde ve güçlü bir el ile ona karşılaşmaya çıktı. Ve Edom, İsrailin kendi sınırlarından geçmesine izin vermek istemedi ve İsrail ondan uzaklaştı. Ve Kadeşten ayrıldılar ve İsrail oğulları, tüm cemaat, Hor dağına geldiler.

Ve Rab, Edom topraklarının sınırlarındaki Hor Dağında Musa ve Haruna dedi ki, Aaron halkına eklensin, çünkü İsrail oğullarına verdiğim toprağa girmeyeceksiniz, çünkü beni hakaret suyunda kızdırdınız. Harunu ve oğlu Elazarı al ve onları Hur dağına çıkar, bütün cemaatin önünde Ve Harunun cüppesini soyundur ve oğlu Elazarı giydir, ve Harun eklenmiş olarak orada ölsün. Ve Musa, Rabbin ona emrettiği gibi yaptı ve onu bütün cemaatin önünde Hor dağına çıkardı. Ve Harunun giysilerini soydu ve onları oğlu Elazara giydirdi, ve Harun dağın zirvesinde öldü, ve Musa ve Elazar dağdan indi. Ve bütün cemaat Harunun öldüğünü gördü, ve bütün İsrail halkı Harun için otuz gün ağladı.

21

Ve çölde oturan Kenanlı kral Arad, İsrailin Atarein yolundan geldiğini duydu ve İsraille karşı savaştı ve onlardan esirler aldı. Ve İsrail Rabbe bir adak adayarak dua etti ve dedi: Eğer bu halkı bana teslim edersen, kontrolüm altına verirsen, onu ve onun şehirlerini tamamen yok edeceğim. Ve Rab İsrailin sesini duydu ve Kenanlıyı onun kontrolü altına teslim etti ve onu ve onun şehirlerini adadı ve o yerin adını Lanetli çağırdılar.

Ve Hor dağından ayrılarak Kızıldeniz yolu üzerine, Edom topraklarını çevrelediler, ve halk yolda cesareti kırıldı. Ve halk Tanrıya karşı ve Musaya göre konuştu, diyerek: Neden bunu yaptın? Bizi Mısırdan çıkardın çölde öldürmek için mi? Çünkü ekmek yok, su da yok, ve ruhumuz bu değersiz ekmekten tiksinişmiş. Ve Rab halka öldürücü yılanlar gönderdi ve halkı ısırıldılar ve İsrail oğullarından çok halk öldü. Ve Musaya gelen halk, Günah işledik, çünkü Rabbe ve sana karşı konuştuk. Öyleyse Rabbe dua et ve yılanı bizden kaldırsın diyorlardı. Ve Musa, halk için Rabbe dua etti ve Rab, Musaya şöyle dedi: Kendin için bir yılan yap ve onu bir direğin üzerine koy; eğer yılan bir adamı ısırırsa, ısırılmış olan herkes onu gördüğünde yaşayacaktır. Ve Musa tunç bir yılan yaptı ve onu bir işaret üzerine dikti, ve ne zaman bir yılan bir adamı ısırır oldu ki, tunç yılanı baktı ve yaşadı.

Ve İsrail oğulları ayrıldılar ve Obotta konakladılar. Ve Obotthan

ayrılarak Achalgada, öte taraftaki çölde konakladılar; bu çöl Moabın önünde, güneşin doğusuna göre idi. Ve oradan ayrıldılar ve Zared vadisine konakladılar. Ve oradan yola çıkarak Arnonun ötesinde, çölde, Amorluların sınırlarından çıkıntı yapan yerde çadır kurdular; çünkü Arnon, Moabın sınırlarıdır, Moab ile Amorlu arasında. Bu yüzden kitapta şöyle denilir: Rabbin savaşı Zahabı ateşe verdi ve Arnon sellerini. Ve selleri Eri yerleştirmek için atadı ve Moabın sınırlarına eklenir.

Ve oradan kuyu geldi, bu kuyu ki Rab Musaya şöyle dedi: Halkı topla ve onlara içecek su vereceğim. O zaman İsrail bu şarkıyı kuyu için söyledi: Ona başlayın, ey kuyu, Onu yöneticiler kazdı, onu ulusların kralları kendi krallıklarında, hükümlerinde sırasında yonttu. Ve kuyudan Manthanaeine, ve Manthanaeinden Naaliele, ve Naalielden Bamotha, ve Bamothtan Ianine ki, Moab ovasında bulunan, yontulmuş olanın zirvesinden, çölün yüzüne doğru bakan.

Ve Musa, Amorluların kralı Sihona barışçıl sözlerle yaşlıları gönderdi, söyleyerek, Senin toprağından geçeceğiz, yolda gideceğiz, ne tarlaya ne de bağı sapmayacağız, Senin kuyundan su içmeyeceğiz, kraliyet yolunda gideceğiz, senin sınırlarından geçene kadar. Ve Sihon, İsrailin sınırlarından geçmesine izin vermedi, ve Sihon bütün halkını topladı, ve İsraille savaşmak için çöle çıktı, ve Jahaza geldi, ve İsraille karşı savaş düzeni kurdu. Ve İsrail onu kılıçla öldürdü ve onun topraklarını Arnondan Jabboka kadar, Ammon oğullarına kadar ele geçirdiler, çünkü Jazer Ammon oğullarının sınırındır. Ve İsrail

bütün bu şehirleri aldı ve İsrail Amorluların bütün şehirlerinde, Heşbonda ve buna sınır olan bütün yerlerde yerleşti. Çünkü Esebon, Amorluların kralı Sihonun şehridir ve o daha önce Moab kralıyla savaştı ve onun tüm toprağını Aroerden Arnona kadar aldılar. Bu yüzden bilmecelerle konuşanlar diyecekler ki: Heşbona gelin, Sihonun şehri inşa edilsin ve kurulsun. Çünkü ateş Heşbondan çıktı, alev Sihon şehriden çıktı ve Moaba kadar yuttu ve Arnonun sütunlarını yuttu. Vay haline Moab! Yok oldun ey Kamoş halkı! Oğulları korunmak için verildi ve kızları Amorlular kralı Sihona esir oldu. Ve onların tohumları yok olacak, Heşbondan Daibona kadar ve kadınlar hâlâ Moab üzerine ateş yaktılar.

İsrail, Amorluların bütün şehirlerinde yerleşti. Ve Musa, Yazeri gözetlemek için gönderdiler ve onu ele geçirdiler ve onun köylerini ve orada oturan Amorluları kovdular. Ve geri dönerek Başana giden yolu çıktılar ve Başan kralı Og bütün halkıyla birlikte onları karşılamaya Edreide savaşa çıktı. Ve Rab Musaya dedi: Ondan korkma, çünkü onu senin ellerine teslim ettim, ve bütün halkını ve bütün topraklarını. Ona da Heşbonda oturan Amorluların kralı Sihona yaptığın gibi yapacaksın. Ve onu ve oğullarını ve bütün halkını vurdu, onun hiç sağ kalanını bırakmayınca kadar, ve onun topraklarını miras aldılar.

22

Ve yola çıkan İsrail oğulları, Moabın batısında, Ürdünün

yanında, Eriha karşısında konakladılar. Ve Sepporun oğlu Balak, İsrailin Amorluya yaptığı her şeyi gördü. Moab halktan çok korktu çünkü onlar çoktu, ve Moab İsrail oğullarının yüzünden tiksime duydu. Ve Moab, Midian konseyine dedi: Şimdi bu cemaat, buzağının ovadan yeşil şeyleri yaladığı gibi, etrafımızdaki her şeyi yalayıp alacak. Ve Balak, Zipporun oğlu, o zaman Moabın kralıydı. Ve Beor oğlu Balaama, halkının oğullarının toprağının nehri üzerinde olan Pethora elçiler gönderdi, onu çağırmak için, şöyle diyerek: İşte Mısırdan bir halk çıkmış ve işte yeryüzünün görünüşünü örtmüş ve bu benim yanımda oturuyor. Ve şimdi buraya gel, bana bu halkı lanet et, çünkü bu güçlü ya da biz, eğer onları vurmaya başarabilirsek, ve onları topraktan kovacağım, çünkü biliyorum ki sen kimi kutlarsan kutlanmışlardır ve sen kimi lanetlersen lanetlenmişlerdir. Ve Moabın yaşlılar meclisi ve Midyanın yaşlılar meclisi gitti, ellerinde kehanetler vardı ve Balaama geldiler ve ona Balakın sözlerini söylediler. Ve onlara dedi: Burada geceyi geçirin ve size cevap vereceğim, Rabbin bana söyleyeceği şeyleri bildireceğim. Ve Moab önderleri Balaamın yanında kaldılar.

Ve Tanrı Balaama geldi ve ona dedi: Yanındaki bu adamlar ne arıyor? Ve Balaam Tanrıya dedi: Sipporun oğlu, Moab kralı Balak onları bana göndererek şöyle dedi, İşte Mısırdan bir halk çıkmış ve yeryüzünün görünüşünü kaplamış, ve bu benim yanımda oturuyor, ve şimdi buraya gel benim için onu lanetlemek, eğer öyleyse onu vurabileceğim ve onu yeryüzünden atacağım. Ve Tanrı Balaama dedi: Onlarla

gitmeyeceksin, ne de o halkı lanetlemeyeceksin, çünkü o mübarek kılınmıştır. Ve Balam sabahleyin ayağa kalkarak Balakın hükümdarlarına dedi ki, efendinize geri gidin, Tanrı beni sizinle gitmeme izin vermiyor. Ve ayağa kalkan Moab önderleri Balaka geldiler ve dediler ki, Balaam bizimle gelmek istemiyor.

Ve Balak bunlardan daha çok ve daha onurlu yöneticiler göndermeye devam etti. Ve Balaama geldiler ve ona şöyle dediler: Sippor oğlu Balak şunları söylüyor: Bana gelmekten çekinmemeni rica ediyorum. Çünkü seni onurlu bir şekilde onurlandıracağım ve ne söylersen sana yapacağım, buraya gel ve benim için bu halkı lanetlemek için. Ve Balaam cevap verdi ve Balakın hükümdarlarına dedi: Eğer Balak bana evini gümüş ve altınla dolu verse bile, Rab Tanrının sözünü çiğneyip aklımda küçük veya büyük bir şey yapamam. Ve şimdi siz de bu gece burada bekleyin ve Rabbin bana konuşmak için ne ekleyeceğini bileceğim. Ve Tanrı gece Balaama geldi ve ona dedi: Eğer bu adamlar seni çağırmak için geldilerse, kalk ve onları takip et, ama sana söyleyeceğim sözü, bunu yapacaksın.

Ve Balaam sabahleyin ayağa kalkarak eşeğini eyerledi ve Moab hükümdarlarıyla birlikte gitti. Ve Tanrı öfkeyle kızdı çünkü o gitti, ve Tanrının elçisi ona karşı çıkmak için kalktı, ve o eşeğine binmişti, ve onun iki hizmetkârı onunla birlikte. Eşek, Tanrının elçisinin yolda durduğunu ve elinde kılıcını çekmiş olduğunu görünce, eşek yoldan saptı ve ovaya doğru gitti, ve onu yolda doğrultmak için değneğiyle eşeği vurdu.

Ve Tanrının meleği bağın izleri arasında durdu, bir yanda it, diğer yanda it. Eşek Tanrının meleğini gördükten sonra kendisini duvara bastırdı ve Balamın ayağını duvara ezdi, o ise hala onu vurmaya devam etti.

Ve Tanrının elçisi bir kez daha gitti ve dar bir yerde durdu; orada sağa ya da sola dönmek mümkün değildi. Eşek Tanrının meleğini görünce Balaamın altına oturdu ve Balaam öfkelen-di ve eşeği değnekle vurdu. Ve Tanrı eşeğin ağzını açtı ve Balaama söylüyor: Sana ne yaptım ki beni bu nc kez vurdun? Balaam eşeğe dedi ki, benimle alay ettin ve eğer elimde kılıç olsaydı seni çoktan delmiştim. Ve eşek Balaama der, Ben senin gençliğinden bugüne kadar bindiğin eşeğin değil miyim? Hiç sana böyle davrandım mı? O ise dedi, Hayır. Ama Tanrı Balamın gözlerini ađđa çıkardı ve yolda karşı durmuş, elinde kılıcı çekilmiş Rabbin elçisini gördü ve eğilerek onun yüzüne secde etti. Ve Tanrının meleği ona dedi: Neden eşeğini bu nc kez vurdun? İşte ben senin karşına çıktım, çünkü yolun benim önümde doğru değildi ve eşek beni görerek bu nc kez benden saptı. Eğer dnmeseydi, şimdi seni öldürmüş, onu ise kurtarmış olurdum. Ve Balaam, Rabbin meleğine dedi ki: Günah işledim, çünkü senin yolda bana karşı çıkmak için geldiğini bilmiyordum, ve şimdi eğer sana uygun değilse, geri döneceğim. Ve Tanrının meleği Balama dedi ki: Adamlarla birlikte git, ancak sana söyleyeceğim sözü konuşmak için sakla. Ve Balam, Balakın hükümdarlarıyla birlikte gitti.

Ve Balak, Balamın geldiğini duyunca, onu karşılamak için Moab

şehrine çıktı; bu şehir Arnon sınırları üzerinde, sınırların bir kısmından olan yerdeydi. Ve Balak Balaama dedi: Seni çağırmak için sana göndermedim mi? Neden bana gelmedin? Gerçekten seni onurlandıramayacak mıyım? Ve Balaam Balaka dedi: İşte şimdi sana geldim. Bir şey konuşabilecek miyim? Tanrının ağzına koyduğu sözü konuşacağım. Ve Balaam, Balak ile birlikte gitti ve çiftlik kentlerine geldiler. Ve Balak koyunlar ve danalar kurban etti ve Balaama ile onunla birlikte olan hükümdarlara gönderdi. Ve sabah oldu, ve Balak Balaamı alarak onu Baalın sütununa çıkardı ve ona oradan halkın bir kısmını gösterdi.

23

Ve Balaam Balaka dedi: Bana burada yedi sunak inşa et ve bana burada yedi dana ve yedi koç hazırla. Ve Balak, Balaamın ona dediği şekilde yaptı ve sunağın üzerine bir buzağı ve bir koç sundu. Ve Balaam Balaka dedi: Kurbanlarının üzerinde dur ve gideceğim; eğer Tanrı bana karşılaşmada görünürse ve bana göstereceği sözü sana bildireceğim. Ve Balak kurbanlarının üzerinde durdu. Ve Balaam Tanrıya sormak için gitti ve doğru gitti, ve Tanrı Balaama göründü ve ona dedi: Balaam, yedi sunağı hazırladım ve sunak üzerine bir buzağı ve bir koç sundum. Ve Tanrı, Balamın ağzına bir söz attı ve dönerek Balaka şöyle dedi: Böyle konuşacaksın. Ve ona doğru döndü, o ise yakmalık sunularının üzerinde duruyordu ve Moabın bütün hükümdarları onunla birlikteydi, ve Tanrının ruhu onun üzerine indi. Ve meselini alarak dedi: Mezopotamyadan beni

çağırttı Moab kralı Balak, doğunun dağlarından, şöyle diyerek: Gel, benim için Yakupu lanetle ve gel, benim için İsraili lanetle. Rabbin lanetlemediğini ben nasıl lanetleyeyim veya Tanrının lanetlemediğini ben nasıl lanetleyeyim? Çünkü onu dağların zirvesinden göreceğim ve tepelerden gözlemleyeceğim; işte bu halk yalnız yaşayacak ve uluslar arasında sayılmayacak. Kim Yakup'un tohumunu mükemmelleştirdi ve kim İsrailin kabilelerini sayacak? Ruhum adil olanların ruhları içinde ölsün ve tohumum bunların tohumu gibi olsun.

Ve Balak Balaama dedi: Bana ne yaptın? Düşmanlarımı lanetlemen için seni çağırdım, ama işte sen bereket ile kutsadın. Ve Balaam, Balaka dedi: Tanrının ağzıma koyduğu her şeyi söylemeyecek miyim? Ve Balak ona dedi ki: Gel, benimle birlikte başka bir yere, oradan onu görmeyeceğin bir yerden, ama onun sadece bir kısmını göreceksin, hepsini ise görmeyeceksin, ve onu benim için oradan lanetleyeceksin.

Ve onu yontulmuş zirvesinin üzerindeki tarla gözetleme kulesine aldı ve orada yedi sunak inşa etti ve sunağın üzerine bir tosun ve bir koç sundu. Ve Balaam, Balaka şöyle dedi: Sen kurbanlarının yanında dur, ben ise gidip Tanrıya soracağım. Ve Tanrı, Balaam ile karşılaştı ve onun ağzına söz koydu ve dedi: Balaka dön ve bunları söyleyeceksin. Ve ona doğru döndü, o ise yakmalık sunusunun başında duruyordu ve Moabın bütün hükümdarları onunla birlikteydi, ve Balak ona dedi, Rab ne konuştu? Ve meseline başlayarak dedi: Kalk Balak ve dinle, kulak ver ey Sippor oğlu tanık. Tanrı, yalan söylemek için insan

gibi değildir, ne de tehdit edilmek için insanoğlu gibi; O söyledi, yapmayacak mı? Konuştu ve yerine getirmeyecek mi? İşte kutsamayı üstlendim, kutsayacağım ve geri çevirmeyeceğim. Yakupta zahmet olmayacak, İsrailde sıkıntı görülmeyecek, Rab onun Tanrısı onunla, hükümdarların şanlı şeyleri ondadır. Tanrı onu Mısırdan çıkarmıştır; ona tek boynuzlunun görkemi gibidir. Çünkü Yakupta kehanet yoktur, ne de İsrailde fal vardır; zamanına göre Yakupa ve İsraille söylenecektir: Tanrı ne yapacak? İşte halk yavru gibi kalkacak ve aslan gibi övünecek, avını yiyene ve yaralıların kanını içene kadar uyumayacak.

Ve Balak Balaama dedi: Bana onu ne lanetlerle lanetleyeceksin ne de kutsayarak onu kutsayacaksın. Ve Balaam cevap vererek Balaka dedi: Tanrının konuşacağı sözü yapacağım diye sana söylemedim mi? Ve Balak, Balaama şöyle dedi: Buraya gel, seni başka bir yere götüreyim; eğer Tanrı hoşnut olursa, oradan onu benim için lanetlersin. Ve Balak, Balaamı çöle uzanan Peorun zirvesine götürdü. Ve Balaam, Balaka dedi: Bana burada yedi sunak inşa et ve bana burada yedi dana ve yedi koç hazırla. Ve Balak, Balaamın ona dediği gibi yaptı ve sunağın üzerine bir buzağı ve bir koç sundu.

24

Ve Balaam, İsraili kutsamanın Rabbin önünde iyi olduğunu görünce, alışkın olduğu gibi kehanetlere gitmedi ve yüzünü çöle çevirdi. Ve Balaam gözlerini kaldırarak İsraili kabilelere göre

kamp kurmuş olarak gördü, ve Tanrının ruhu onun üzerine indi. Ve meseli aldıktan sonra dedi: Beorun oğlu Balaam diyor, gerçekten gören adam diyor, Güçlünün sözlerini işiterek diyor, Tanrının görüşünü uykuda gören, gözleri açılmış olan. Ne güzel evlerin Yakup, çadırların İsrail, Sanki gölge veren vadiler ve nehir kıyısındaki bahçeler gibi, Rabbin diktiği çadırlar gibi ve suların yanındaki sedir ağaçları gibi. Onun tohumundan bir adam çıkacak ve birçok ulusa hükmedecek, Gog krallığı yüceltilecek ve onun krallığı artacak. Tanrı onu Mısırdan dışarı yönlendirdi, tek boynuzlunun ihtişamı gibi ona, düşman milletleri yiyecek ve onların yağlı parçalarının ilğini çekecek ve oklarıyla düşmanı vuracak. Aslan gibi yatıp dinlendi ve yavru gibi, kim onu kaldıracak? Seni kutsayanlar kutlanmışlardır ve seni lanetleyenler lanetlenmişlerdir.

Ve Balak, Balaama öfkелendi ve ellerini cırptı, ve Balak, Balaama dedi: Düşmanımı lanetlemen için seni çağırdım, ama işte sen üçüncü kez kutsadın. Şimdi öyleyse yerine kaç, dedim ki seni onurlandıracağım, ama şimdi Rab seni şereften mahrum etti. Ve Balaam Balaka dedi: Bana gönderdiğin elçilerine de söylemedim mi, diyerek: Eğer Balak bana evini gümüş ve altınla dolu verse, Rabbin sözünü aşarak kendimden iyi ya da kötü bir şey yapamayacağım, Tanrı ne söylerse, bunları söyleyeceğim. Ve şimdi işte ben yerime gidiyorum, gel, sana öğüt vereyim, bu halk senin halkına günlerin sonunda ne yapacak.

Ve meseli alarak dedi,

Balaam, Beorun oğlu söyler; gerçekten gören adam söyler, Tanrının sözlerini işiten, en yüceden bilgi bilen ve Tanrının görümünü uykuda görmüş, gözleri açılmış olan. Ona göstereceğim, ama şimdi değil, kutlayacağım, ama yaklaşıyor, Yakuptan bir yıldız doğacak, İsrailden bir adam kalkacak, ve Moabın liderlerini parçalayacak, ve Setin tüm oğullarını yağmalayacak. Ve Edom miras olacak ve Esavın düşmanı miras olacak ve İsrail güçle hareket etti. Ve Yakuptan biri uyanacak ve şehirden kurtulanı yok edecek. Ve Amaleki gördükten ve meseli alıp söz aldıktan sonra dedi: Ulusların başlangıcı Amalektir ve onların soyu yok olacaktır. Ve Kenliyi gördüğünde ve benzetmesini alarak dedi: Güçlüdür yerleşimin ve eğer kayada koyarsan yuvanı, Ve eğer Beora kurnazlığın yuvası olursa, Asurlular seni esir alacaklar. Ve Ogu görüp onun benzetmesini aldığında dedi: Eyvah, eyvah! Tanrı bunları koyduğunda kim yaşayacak? Ve Kittimin elinden çıkacak, ve Asura eziyet edecekler, ve İbranilere eziyet edecekler, ve onlar hep birlikte yok olacaklar. Ve Balaam ayağa kalkıp kendi yerine geri dönerek gitti, ve Balak da kendi yerine gitti.

25

Ve İsrail Şittimde konaklandı ve halk Moavın kızlarıyla zina ederek kirletildi. Ve onları putlarının kurbanlarına çağırdılar, ve halk onların kurbanlarından yedi, ve onların putlarına secde ettiler. Ve İsrail Baal Peora adandı ve Rab İsraille öfkeyle kızdı. Ve Rab Musaya dedi ki: Halkın bütün liderlerini al ve onları

güneşin karşısında Rab için idam et, böylece Rabbin gazap öfkesi İsrailden dönecektir. Ve Musa İsrail kabilelerine dedi ki, her biriniz Baal Peora adanmış olan yakınınızı öldürün. Ve işte İsrail oğullarından bir adam gelip kardeşini Midyanlı kadına, Musanın önünde ve İsrail oğullarının bütün cemaatinin önünde getirdi; onlar ise Tanıklık Çadırının kapısının yanında ağlıyorlardı. Ve rahip Harun oğlu Elazarın oğlu Pinehas görünce, cemaatin ortasından kalktı ve eline bir mızrak aldı, İsraili adamın ardından fırına girdi ve her ikisini de deldi, hem İsraili adamı hem de kadını rahminden geçirerek, ve İsrail oğulları üzerindeki veba sona erdi. Ve belâda ölenler yirmi dört bin oldu.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Kâhin Aaronun oğlu Eleazarın oğlu Phinehas, İsrail oğullarından benim öfkemi durdurdu, onlar arasında benim gayretimi göstererek, ve ben İsrail oğullarını benim gayretimle yok etmedim. Böylece dedim, işte ben ona barış antlaşması veriyorum. Ve ona ve ondan sonra onun soyuna ebedi rahiplik antlaşması olacak, çünkü o Tanrısı için gayret gösterdi ve İsrail oğulları için kefareti etti. Vurulmuş olan İsraili adamın ismi, Midyanlı kadınla birlikte vurulan, Zambri idi, Salmonun oğlu, Şimon ailesi evinin yöneticisi. Ve vurulan Midyanlı kadının adı Hasbi idi, Midyanın aile soyundan olan Ommot ulusunun hükümdarı Surun kızı.

Ve Rab Musaya konuştu, diyerek: İsrail oğullarına konuş, diyerek, Midyanlılara düşman olun ve onları vurun. Çünkü onlar size hile ile düşmanlık ederler, sizi Peor yoluyla aldattıkları kadar ve Midyan hükümdarının kızı Hasbi

vasıtasıyla, onların kız kardeşi, Peor yüzünden darbe gününde vurulmuş olan.

26

Ve darbeden sonra oldu ki, Rab Musaya ve rahip Eleazara şöyle konuştu İsrail oğullarının tüm cemaatinin sayımını al, yirmi yaşında ve yukarı olanlardan, atalarının evlerine göre; İsrailde savaşı çıkabilecek her kişi.

Ve Musa ve kâhin Elazar, Moavin Aravotunda, Eriha karşısındaki Ürdün üzerinde konuştu, diyerek Yirmi yaşından ve yukarı, Rabbin Musaya emrettiğı tarzda, ve Mısırdan çıkmış olan İsrail oğulları. Reuben, İsrailin ilk doğanıdır; Reubenin oğulları ise Enoch ve Enoch halkı, Pallu ve Pallu halkı. Asrona Asronei halkı, Charmiye Charmi halkı. Bunlar Reubenin halkları ve onların sayımı kırk üç bin yedi yüz otuz oldu.

Ve Pallunun oğulları Eliabdı. Ve Eliabın oğulları Namuel, Dathan ve Abiramdır; bunlar cemaatin çağrılmışlarıdır, bunlar Korahın cemaatinde Musa ve Aaronun üzerine, Rabbin ayaklanmasında ayaklanan kimselerdir. Ve toprak ağzını açarak onları ve Korahı yuttu, cemaatinin ölümünde, ateş elli ve iki yüz kişiyi yediğinde, ve onlar bir işaret oldular. Korahın oğulları ölmedi.

Ve Şimonun oğulları, Şimon oğullarının halkı: Namuele göre Namueliler halkı, Yamine göre Yaminiler halkı, Yahine göre

Yahiniler halkı, Zerahın halkı Zerahlılar, Saulun halkı Saullular. Bunlar Simeonun halkları, onların sayımından: yirmi iki bin iki yüz.

Yahudanın oğulları Er ve Onandı ve Er ile Onan Kenan topraklarında öldüler. Ve Yahudanın oğulları boylarına göre oldular: Şiloma Şilomlu boyu, Perese Peresli boyu, Zeraha Zerahlı boyu. Ve Pharesin oğulları şunlar oldular: Asrondan Asronlu halkı, İamundan İamunlu halkı. Bunlar Yahudanın halkları, onların sayımına göre, yetmiş altı bin beş yüz.

Ve İssacharın oğulları klanlarına göre: Toladan Tolaite halkı, Phuadan Punite halkı, İasouba İasoubi halkı, Samrama Samrami halkı. Bunlar İssakarın halkları, onların sayımından: altmış dört bin dört yüz.

Zebulunun oğulları, kabilelerine göre: Serede, Seredliler kabilesi, Allona, Allonlular kabilesi, Allele, Allelliler kabilesi. Bunlar Zebulun halklarının sayımından altmış bin beş yüz kişi.

Gadın oğulları, onların kabilelerine göre: Safona, Safonlular halkı; Aggiye, Aggililer halkı; Suniye, Sunililer halkı, Azeneye, Azene halkı, Addiye, Addi halkı, Aroda Aroadi halkı, Ariele Arieli halkı. Bunlar Gad oğullarının boylarıdır, sayımlarına göre kırk dört bin beş yüz.

Aşerin oğulları boylarına göre: Yamine Yaminli boyu, Yesuya Yesuli boyu, Bariaya Barialı boyu. Kobere Koberi halkı,

Melchiele Melchieli halkı. Ve Aşerin kızının adı Saradır. Bunlar Aşerin halklarıdır, sayımlarına göre kırk üç bin dört yüz.

Yusufun oğulları, boylarına göre: Manaşşe ve Efrayim.

Manaşşenin oğulları. Makire Makirli halkı, ve Makir Gilatı doğurdu, Gilata Gilatlı halkı. Ve bunlar Gileadın oğullarıdır: Ahiezer, Ahiezerli halkı; Cheleg, Chelegli halkı. Esriele halk Esrieli, Şekeme halk Şekemi, Symaere Symaeri halkı ve Ophere Opheri halkı. Ve Opherin oğlu Salpaadın oğulları olmadı, ancak kızları oldu ve bunlar Salpaadın kızlarının isimleridir: Mala, Noua, Egla, Melcha ve Thersa. Bunlar Manassehnin halkları, onların sayımından: elli iki bin yedi yüz.

Ve bunlar Efrayimin oğullarıdır: Suthalaya Suthalanlı halkı, Taanacha Tahanlı halkı. Bunlar Suthalanın oğullarıdır: Eden, Eden halkı. Bunlar Efrayimin halkları, onların sayımından otuz iki bin beş yüz; bunlar Yusufun oğullarının halkları, onların halklarına göre.

Benyaminin oğulları kabilelerine göre: Baleye Bali kabilesi, Aşubere Aşuberi kabilesi, Yahirana Yahirani kabilesi.

Sophana, Sophanesin halkı. Ve Balenin oğulları Adar ve Noeman oldular; Adara Adari halkı, Noemana Noemani halkı. Bunlar Benyamin oğulları, boylarına göre sayımlarından: otuz beş bin beş yüz.

Ve Danın oğulları, onların boylarına göre: Şuhama, Şuhamlılar boyu; bunlar Danın boyları, onların boylarına göre. Sameinin tüm halkları, onların sayımına göre, altmış dört bin dört yüz.

Naftalinin oğulları, boylarına göre: Asiele ait Asieli boyu, Gauniye ait Gauni boyu. Jesere Jeseri halkı, Selleme Sellemi halkı. Bunlar Naftalinin halklarıdır, sayımlarına göre kırk bin üç yüz.

Bu, İsrail oğullarının sayımıdır: altı yüz bin bin yedi yüz otuz.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Toprak, isimlerin sayısına göre bunlara miras olarak bölünecek. Çok olanlara mirası artıracaksın ve az olanlara onların mirasını azaltacaksın, her birine sayıldıkları gibi onların mirası verilecek. Toprak kura yoluyla isimlere göre bölünecek; atalarının kabilelerine göre miras alacaklar. Kura ile onların mirasını çoklar ve azlar arasında böleceksin.

Ve Levinin oğulları boylarına göre: Gerşona Gerşonlular boyu, Kehata Kehatlılar boyu, Merariye Merarililer boyu. Bunlar Levi oğullarının halkları: Lobeni halkı, Hebroni halkı, Kore halkı ve Musi halkı, ve Kaat Amramı doğurdu. Onun karısının adı Yokhebeddi, Levinin kızı; o, bunları Leviye Mısırdaki doğurdu ve Amrama Harunu, Musayı ve onların kız kardeşi Miryamı doğurdu. Ve Haruna Nadab, Abiud, Eleazar ve İthamar doğdular. Ve Nadab ve Abiud, Sina çölünde Rabbin önünde yabancı ateş sunduklarında öldüler. Onların sayımından yirmi üç bin kişi

oldular, bir aylık ve yukarı her erkek; zira İsrail oğulları arasında sayılmadılar, çünkü İsrail oğulları arasında onlara miras verilmez.

Ve bu, Musanın ve rahip Elazarın sayımıdır; onlar İsrail oğullarını Moabın Arabothunda, Eriha karşısında Ürdün üzerinde saydılar. Ve bunlar arasında, Musa ve Harun tarafından ziyaret edilenlerden hiçbir adam yoktu; onlar İsrail oğullarını Sina çölünde ziyaret etmişlerdi. Çünkü Rab onlara Çölde ölümle ölecekler dedi, ve onlardan bir kişi bile bırakılmadı, Yefunne oğlu Kaleb ve Nun oğlu Yeşu hariç.

27

Ve Yusufun oğullarından Manasse halkından Makir oğlu Galaad oğlu Ofer oğlu Salpaadın kızları yaklaştılar ve bunlar onların isimleridir: Maala, Noua, Egla, Melka ve Thersa, Ve tanıklık çadırının kapısında Musanın önünde, rahip Eleazarın önünde, yöneticilerin önünde ve tüm cemaatin önünde ayakta durup diyorlar, Babamız çölde öldü ve kendisi Rabbin önünde toplanan topluluğun, Korahın topluluğunun ortasında değildi, çünkü kendi günahı yüzünden öldü ve ona oğullar olmadı, babamızın ismi halkının ortasından silinmesin, çünkü ona oğul yoktur, bize babamızın kardeşlerinin ortasında mülk verin. Ve Musa onların yargısını Rabbin önüne getirdi.

Ve Rab Musaya konuştu, Doğru söylüyorsun, Salpaadın kızları

haklı konuşmuşlardır, onlara babalarının kardeşlerinin ortasında miras mülkiyeti armağanı vereceksin ve babalarının mirasını onlara devredeceksin. Ve İsrail oğullarına konuşacaksın, Şöyle diyerek: Eğer bir adam ölür ve onun oğlu yoksa, mirasını onun kızına vereceksiniz. Eğer ona kızı yoksa, mirasını onun kardeşine vereceksiniz. Eğer ona kardeşleri yoksa, mirası onun babasının kardeşine vereceksiniz. Eğer babasının kardeşleri yoksa, mirası onun kabilesinden ona en yakın akrabasına vereceksiniz ki onun mallarını miras alsın, ve bu İsrail oğulları için bir yargı hükmü olacak, Rabbin Musaya emrettiği gibi.

Ve Rab Musaya dedi: Ürdünün ötesindeki dağa, Nebo Dağına çık ve İsrail oğullarına mülk olarak verdiğim Kenan topraklarını gör. Ve onu göreceksin ve sen de halkına katılacaksın, tıpkı kardeşin Aaronun Hor Dağında katıldığı gibi. Çünkü siz Sin çölünde sözümü çiğnediniz, cemaatin karşı çıkması sırasında beni kutsamak gerekirken, onların önünde su başında beni kutsamadınız; bu, Sin çölünde Kadeşteki çekişme suyudur. Ve Musa, Rabbe söyledi Ruhların ve tüm etin Tanrısı olan Rab, bu cemaatin üzerine bir adam atasın. Onların önünde kim çıkacak, onların önünde kim girecek, onları kim dışarı çıkaracak ve onları kim içeri getirecek, böylece Rabbin cemaati çobanı olmayan koyunlar gibi olmayacak. Ve Rab Musaya konuştu, diyerek: Kendine al Yeşuyu, Nunun oğlunu, içinde ruhu olan bir adamı ve ellerini onun üzerine koyacaksın. Ve onu Rahip Eleazarın önünde kuracaksın ve tüm cemaatin önünde ona emredeceksin ve onların önünde onun hakkında emredeceksin.

Ve şanını onun üzerine vereceksin, böylece İsrail oğulları ona itaat edecekler. Ve kâhin Elazarın önünde duracak ve ona Rabbin önünde gösterenlerin hükmünü soracaklar; onun ağzı üzerine çıkacaklar ve onun ağzı üzerine girecekler, kendisi ve İsrailin oğulları bir gönülle ve tüm cemaat.

Ve Musa, Rabbin ona emrettiği gibi yaptı ve Yeşuyu alarak onu Kâhin Elazarın önünde ve bütün cemaatin önünde kurdu, Ve ellerini onun üzerine koydu ve onu atadı, tıpkı Rabbin Musaya emrettiği gibi.

28

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: İsrail oğullarına emret ve onlara şöyle söyle: Armağanlarımı, bağışlarımı, hoş koku sunularımı bayramlarımda bana sunmayı dikkatle yerine getireceksiniz. Ve onlara şunu söyleyeceksin: Rabbe sunacağınız adaklar şunlardır: günde iki adet bir yaşında kusursuz kuzu, sürekli yakmalık sunu olarak. Bir kuzuyu sabahleyin yapacaksın ve ikinci kuzuyu akşama doğru yapacaksın.

Ve ephahın onda birini ince unu, hinin dörtte biri yağ ile karıştırılmış kurban olarak yapacaksın. Sina Dağında yapılan sürekli yakmalık sunu, Rab için hoş kokulu bir koku olarak. Ve onun içki sunusu, bir kuzu için dörtte bir hin olacak; kutsal yerde Rabbe güçlü içkiden içki sunusu döneceksin. Ve ikinci kuzuyu akşama doğru sunacaksın, onun tahıl sunusuna ve onun

içki sunusuna göre yapacaksınız, Rab için hoş kokulu bir sunu olarak. Ve Şabat gününde kusursuz, bir yaşında iki kuzu ve yağla karıştırılmış ince unun onda ikisini kurban ve içki sunusu olarak getirmelisiniz, Şabatların yakmalık sunusu, şabatlarda sürekli olan yakmalık sununun üzerine ve onun içki sunusu.

Ve yeni aylarda Rabbe yakmalık sunu getireceksiniz: sığırlardan iki dana ve bir koç, bir yaşında yedi kusursuz kuzu, Bir buzağı için yağla karıştırılmış ince undan üç ondalık, ve bir koç için yağla karıştırılmış ince undan iki ondalık Ondalık ondalık ince un, yağ içinde karıştırılmış, bir kuzuya; kurban, güzel kokulu sunu Rabbe. Onların içki sunusu bir buzağı için yarım hin olacak ve bir koç için üçte bir hin olacak. Ve bir kuzu için dörtte bir hin şarap olacak; bu, yılın ayları boyunca her ay sunulacak yakmalık sunudur.

Ve keçilerden bir teke günah sunusu için Rabbe, sürekli yakmalık sunu ile birlikte yapılacaktır ve onun içki sunusu da.

Ve birinci ayın on dördüncü günü Rabbe paskalyaydı. Ve bu ayın onbeşinci gününde bayram olacak, yedi gün mayasız ekmek yiyeceksiniz. Ve ilk gün sizin için kutsal çağrılmış olacak, hiçbir kölelik işi yapmayacaksınız. Ve Rabbe yakmalık sunu olarak iki dana, bir koç ve yedi yaşında yedi kuzu getireceksiniz; bunlar sizin için kusursuz olacaklar. Ve onların kurbanı yağ ile karıştırılmış ince un, bir buzağı için üç ondalık ve bir koç için iki ondalık. Her bir kuzuya onda bir, yedi kuzuya onda bir yapacaksınız. Ve günahınız için kefareet etmek amacıyla keçilerden

bir oğlak Sürekli sabah yakma sunusu hariç, ki o devamlı yakma sunusudur. Bunları bunlara göre yapacaksınız, her günü yedi gün boyunca; armağan sunusu, hoş koku kokusu Rabbe. Sürekli yakmalık sunu üzerine onun içki sunusunu yapacaksınız. Ve yedinci gün sizin için kutsal çağrılmış olacak, onda hiçbir köle işi yapmayacaksınız.

Ve yeni ürünler günü, ne zaman Rabbe haftalar bayramında yeni bir kurban sunarsanız, sizin için kutsal bir toplantı olacak, hiçbir köle işi yapmayacaksınız. Ve Rabbe hoş kokulu bir koku olarak yakmalık sunular getireceksiniz: sığırlardan iki dana, bir koç, bir yaşında kusursuz yedi kuzu. Onların kurbanı yağ ile karıştırılmış ince un olacak: bir buzağı için üç ondalık ve bir koç için iki ondalık. Her bir kuzu için onda bir, yedi kuzu için Ve günahınız için keçilerden bir teke ile kefareet etmek için, sürekli yapılan yakmalık sunudan başka Ve onların kurbanını bana sunacaksınız; sizin için kusursuz olacaklar ve onların dökme sunularını da sunacaksınız.

29

Ve yedinci ayın birinde, sizin için kutsal bir toplantı olacak, hiçbir köle işi yapmayacaksınız, sizin için işaret günü olacak. Ve Rabbe hoş kokulu bir koku olarak yakmalık sunular yapacaksınız: sığırlardan bir buzağı, bir koç, bir yaşında yedi kusursuz kuzu. Onların kurbanı yağ ile karıştırılmış ince un olacak: bir buzağı için üç ondalık ve bir koç için iki ondalık, Her

bir kuzu için onda bir, yedi kuzu için Ve günahınız için kefareret etmek amacıyla keçilerden bir oğlak Yeni ayın yakmalık sunuları hariç, onların kurbanları, onların dökme sunuları, sürekli yakmalık sunu, onların kurbanları ve onların dökme sunuları, onların yorumuna göre Rabbe hoş koku olarak sunulacaktır.

Ve bu ayın onuncusu sizin için kutsal çağrılmış olacak, ve ruhlarınızı sıkıntıya sokacaksınız, ve hiçbir iş yapmayacaksınız. Ve Rabbe hoş kokulu bir koku olması için yakmalık sunular getireceksiniz, Rabbe sunular: sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında yedi kuzu; bunlar sizin için kusursuz olacaktır. Onların kurbanı yağ ile karıştırılmış ince un olacak: bir buzağı için üç ondalık ve bir koç için iki ondalık, Yedi kuzunun her biri için onda bir Ve keçilerden bir teke, sizin için günah hakkında kefareret etmek için, kefaretin günahı hakkında olanın dışında, ve sürekli yakmalık sunu, onun kurbanı ve onun içki sunusu yorumuna göre, hoş kokulu bir sunu olarak Rabbe.

Ve yedinci ayın on beşinci gününde sizin için kutsal bir toplantı olacak, hiçbir kölelik işi yapmayacaksınız ve Rab için bu bayramı yedi gün kutlayacaksınız. Ve Rabbe hoş kokulu bir sunu olarak yakmalık sunular getireceksiniz; birinci günde sığırlardan on üç buzağı, iki koç, bir yaşında on dört kuzu getireceksiniz; bunlar kusursuz olacaktır. Onların kurbanları yağ ile karıştırılmış ince undur: on üç danadan her bir dana için üç ondalık, iki koçtan her bir koç için iki ondalık, Her bir kuzu için birer onda birlik, on dört kuzu üzerine Ve günah sunusu

için keçilerden bir teke, sürekli yakmalık sunudan başka, onların kurbanları ve onların dökme sunuları.

Ve ikinci günde on iki dana, iki ko, on dört yaşında kusursuz kuzu. Onların kurbanı ve içki sunusu, buzağılar, koçlar ve kuzular için sayılarına ve yorumlarına göre olacaktır. Ve günah sunusu için keçilerden bir teke, sürekli yakmalık sunudan başka, onların kurbanları ve onların dökme sunuları.

nc günde on bir buzağı, iki koç ve bir yaşında kusursuz on dört kuzu. Onların kurbanı ve içki sunusu, buzağılar, koçlar ve kuzular için, onların sayısına ve yorumuna göre olacaktır. Ve günah sunusu için keçilerden bir teke, sürekli yakmalık sunudan başka, onların kurbanları ve onların dökme sunuları.

Dördüncü günde on buzağı, iki ko, bir yaşında on dört kusursuz kuzu. Onların kurbanları ve içki sunuları, buzağılara, koçlara ve kuzulara, sayılarına göre ve yorumlarına göre sunuldu. Ve günah sunusu için keçilerden bir teke, sürekli yakmalık sunudan başka, onların kurbanları ve onların dökme sunuları.

Beşinci günde dokuz dana, iki ko, on dört yaşında kusursuz kuzu. Onların kurbanları ve içki sunuları, buzağılara, koçlara ve kuzulara, sayılarına göre ve yorumlarına göre sunuldu. Ve günah için keçilerden bir teke, sürekli yapılan yakmalık sunudan ayrı olarak, onların kurbanları ve onların dökme sunuları.

Altıncı günde sekiz buzağı, iki koç, bir yaşında on dört kusursuz kuzu. Onların kurbanları ve içki sunuları, buzağılara, koçlara ve kuzulara, sayılarına göre ve yorumlarına göre sunuldu. Ve günah sunusu için keçilerden bir teke, sürekli yakmalık sunudan başka, onların kurbanları ve onların dökme sunuları.

Yedinci günde yedi dana, iki koç, on dört yaşında kusursuz kuzu. Onların kurbanları ve içki sunuları, buzağılara, koçlara ve kuzulara, sayılarına göre ve yorumlarına göre sunuldu. Ve günah sunusu için keçilerden bir teke, sürekli yakmalık sunudan başka, onların kurbanları ve onların dökme sunuları. Ve sekizinci günde sizin için bir kapanış toplantısı olacak, bu günde hiçbir köle işi yapmayacaksınız. Ve Rabbe hoş kokulu yakmalık sunular getireceksiniz: bir dana, bir koç, bir yaşında yedi kusursuz kuzu. Onların kurbanları ve içki sunuları, buzağıya, koça ve kuzulara sayılarına göre ve düzenlemelerine göre sunulacaktır. Ve günah sunusu için keçilerden bir teke, sürekli yakmalık sunudan başka, onların kurbanları ve onların dökme sunuları.

Bunları Rabbe bayramlarınızda yapacaksınız; dualarınız, gönüllü sunularınız, yakmalık sunularınız, kurbanlarınız, dökme sunularınız ve esenlik sunularınız hariç.

30

Ve Musa, Rabbin kendisine emrettiği her şeye göre İsrail

oğullarına konuştu. Ve Musa, İsrail oğullarının kabilelerinin önderlerine şunu söyledi: Bu, Rabbin emrettiği sözdür. Bir adam Rabbe adak adarsa, ya ant içerse, ya da kendi canı hakkında bağlayıcı bir yükümlülük altına girerse, sözünü bozmayacak; ağzından çıkan her şeyi yapacaktır. Eğer bir kadın Rabbe adak adarsa ya da babasının evinde gençliğinde bir yükümlülük altına girerse, Ve babası onun dualarını ve ruhuna karşı belirlediği yükümlülüklerini duyacak ve babası susacak, ve onun tüm duaları geçerli olacak ve ruhuna karşı belirlediği tüm yükümlülükler ona kalacak. Eğer babası reddederse, hangi gün duysa onun tüm dualarını ve ruhuna göre belirlediği yükümlülüklerini, bunlar geçerli olmayacak ve Rab onu temizleyecek, çünkü babası reddetti.

Eğer bir adama varmış olursa ve duaları onun üzerinde ise, dudaklarının ayırımına göre, ruhuna karşı belirlediği Ve onun kocası duyacak ve ona sessiz kalacak, hangi gün duyarsa, böylece onun tüm duaları geçerli olacak ve onun ruhuna karşı belirlediği yükümlülükleri geçerli olacak. Eğer kocası, duyduğu gün reddetme ile reddederse, onun tüm duaları ve canına karşı belirlediği yükümlülükleri geçerli kalmaz, çünkü kocası onu reddetti ve Rab onu temizleyecek.

Ve dul kadının ve kovulmuş olanın adağı, kendi ruhuna göre ne adayacak olursa, ona kalacaktır. Eğer onun kocasının evinde onun adağı veya yeminle ruhuna karşı hüküm varsa, Ve onun kocası duyacak ve ona karşı susacak ve onu reddetmeyecek, ve onun tüm duaları geçerli olacak ve onun ruhuna göre belirlediği

tüm yükümlölükleri onun aleyhine geçerli olacak. Eğer kocası duyduğu gün bunları iptal ederse, dudaklarından çıkan her şey, dualarına ve ruhuna göre yükümlölüklerine göre, geçerli olmayacaktır, kocası bunları iptal etmiştir ve Rab onu temizleyecektir. Ruhuna zarar vermek için yapılan her adak ve her yeminli bağı, onun kocası ona kuracak ve onun kocası kaldıracak. Eğer onu duyduğu gün sessiz kalarak günden güne sessiz kalırsa, onun bütün adaklarını ve üzerindeki bağlayıcı beyanlarını ona kuracaktır, çünkü onu duyduğu gün sessiz kaldı. Eğer kocası, duyduğu günden sonra kaldırırsa, günahı kendisi alacak. Bunlar, Rabbin Musaya emrettiği kanunlardır: adam ile karısı arasında ve baba ile babasının evinde gençlik çağındaki kızı arasında.

31

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: İsrail oğullarının intikamını Midyanlılardan al, ve sonra halkına katılacaksın. Ve Musa halka şöyle dedi: Aranızdan adamları silahlandırın ve Midyana karşı Rabbin önünde savaş düzenine girin, Rabbin Midyandan intikamını almak için. Her kabileden bin kişi, İsrail oğullarının tüm kabilelerinden savaşmak üzere gönderin. Ve İsrailin binlerinden kabile başına bin kişi, savaş düzenine silahlanmış on iki bin kişi saydılar. Ve Musa onları her kabileden bin kişi, her kabileden bin kişi olarak kendi kuvvetleriyle birlikte gönderdi ve kahin Harun oğlu Elazarın oğlu Pinehası ve kutsal kapları ve ellerinde işaret borazanlarını gönderdi.

Ve Rabbin Musaya emrettiği gibi, Midyana karşı savaş düzenine girdiler ve bütün erkekleri öldürdüler. Ve Midyan krallarını, onların yaralılarıyla birlikte öldürdüler: Eviyi, Rokonu, Suru, Uru ve Roboku; Midyanın beş kralını ve Beorun oğlu Balaamı kılıçla, onların yaralılarıyla birlikte öldürdüler. Ve Midyan kadınlarını, onların eşyalarını, hayvanlarını, tüm mülklerini ve güçlerini yağmaladılar. Ve onların yerleşimlerindeki bütün şehirlerini ve çiftliklerini ateşle yaktılar. Ve onların bütün yağmasını ve onların bütün ganimetlerini, insandan hayvana kadar aldılar. Ve onları Musaya, rahip Elazara ve İsrailin bütün oğullarına getirdiler: esirleri, ganimetleri ve yağmayı Eriha karşısındaki Şeria Irmağı üzerinde bulunan Moab Arabothundaki kampa. Ve Musa, rahip Elazar ve cemaatin tüm önderleri onları karşılamak için ordugahın dışına çıktılar. Ve Musa, savaş düzeninden gelen ordunun denetçilerine, binbaşılara ve yüzbaşılara öfkeleni. Ve Musa onlara şöyle dedi: Neden bütün dişileri sağ bıraktınız? Bunlar, İsrail oğullarını Rabbin sözünden uzaklaştırmak ve onu göz ardı etmelerine neden olmak için Balaamın sözüne göre olanlar idi, Peor uğruna, ve Rabbin cemaati içinde veba meydana geldi. Ve şimdi bütün ganimet içinde her erkeği öldürün, erkekle yatmış olan bütün kadınları öldürün. Ve erkek yatağını bilmeyen kadınların tümünü sağ bırakın. Ve siz kampın dışında yedi gün kamp kurun; öldüren her kişi ve öldürülmüşe dokunan, üçüncü günde ve yedinci günde arındırılacak, siz ve esirleriniz. Ve her örtüyü, her deri kabı, keçi derisinden yapılmış her işi ve her tahta kabı arındıracaksınız.

Ve rahip Elazar, savaşın savaş hattından gelen gücün adamlarına dedi: Bu, Rabbin Musaya emrettiği yasanın hükmüdür. Altın, gümüş, bronz, demir, kurşun ve kalay hariç, Ateşten geçecek her şey temizlenecek, ama temizleme suyuyla arındırılacak, ve ateşten geçmeyen her şey sudan geçecek. Ve giysileri yedinci günde yıkayacaksınız ve temizleneceksiniz, ve bundan sonra kampa gireceksiniz.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Esir ganimetlerin toplamını, insandan hayvana kadar, sen ve rahip Elazar ve cemaatin ailelerinin önderleri alın. Ve ganimetleri, savaş düzenine giden savaşçılar ile tüm cemaat arasında böleceksiniz. Ve siz, savaş düzenine çıkmış olan savaşçı insanlardan Rab için bir pay ayıracaksınız: beş yüzden bir ruh, insanlardan, hayvanlardan, sığırlardan, koyunlardan ve eşeklerden. Ve onların yarısından alacaksınız. Ve Rabbin ilk ürünlerini rahip Elazara vereceksin. Ve İsrail oğullarının yarısından ellide bir alacaksın: insanlardan, sığırlardan, koyunlardan, eşeklerden ve tüm hayvanlardan; ve onları Rabbin çadırında nöbet tutan Levililere vereceksin.

Ve Musa ve kâhin Elazar, Rabbin Musaya emrettiği gibi yaptılar. Savaşçı adamların ganimet olarak aldıkları koyunlardan arta kalan fazlalık altı yüz yetmiş beş bin oldu. Ve öküzler, yetmiş iki bin, Ve eşekler, altmış bir bin, Ve erkek yatağını bilmeyen kadınlardan insan canları, bütün canlar, otuz iki bin kişi. Ve savaşa gidenlerin payının yarısı, koyun sayısından üç yüz otuz bin yedi bin beş yüz oldu. Ve Rabbe koyunlardan altı yüz yetmiş beş pay düştü. Ve otuz altı bin sığır ve Rabbe verilen pay yetmiş

iki, Ve eşekler otuz bin beş yşz, ve Rabbe verilen pay altmış bir. Ve insanların canları on altı bin, ve onların sonu Rabbe iki ve otuz can.

Ve Musa, Tanrının sunusunu Rabbe verdi, rahip Elazara, Rabbin Musaya emrettiği gibi. İsrail oğullarının yarısından, Musanın savaşçılardan ayırdıklarından. Ve cemaatin koyunlarından alınan yarı, üç yşz otuz bin yedi bin beş yşz oldu. Ve sığrılar, otuz altı bin, Eşekler, otuz bin beş yşz, Ve insanların canları, on altı bin. Musa, İsrail oğullarının yarım kısmından ellide birini insanlardan ve hayvandan aldı ve onları Rabbin çadırının bekçiliğini yapan Levililere verdi; tıpkı Rabbin Musaya emrettiği gibi.

Ve ordunun binlik bölüklerine atanmış olan herkes, binbaşılar ve yşzbaşılar Musaya yaklaştı. Ve Musaya dediler ki: Senin kulların, yanımızdaki savaşçı adamların sayımını aldılar ve onlardan hiçbirisi eksik olmamıştır. Ve Rabbe hediye yi sunduk; her adam bulduğu altın eşyayı: bilezik, halhal, yşzük, pazıbent ve gerdanlık; Rabbin önünde kendimiz için kefare t etmek üzere. Ve Musa ile kâhin Elazar, onlardan işlenmiş her altın kabı aldı. Ve Rabbe sunulan tüm altın, binbaşılardan ve yşzbaşılardan alınan on altı bin yedi yşz elli şekel oldu. Savaşçı erkekler, her biri kendi için yağmaladı. Musa ve kâhin Elazar, binbaşılardan ve yşzbaşılardan altını aldılar ve onu tanıklık çadırına getirdiler; İsrail oğullarının Rab önünde anması için.

Ve Ruben oğullarının ve Gad oğullarının çok sayıda hayvan sürüleri vardı, son derece çoktu, ve Yazer topraklarını ve Gilad topraklarını gördüler, ve o yer hayvanlar için uygun bir yerdi. Ve yaklaşan Rubenin oğulları ve Gadın oğulları, Musaya ve rahip Elazara ve cemaatin önderlerine dediler ki, Ataroth, Daibon, Jazer, Nimrah, Heshbon, Elealeh, Sebama, Nebo ve Baian, Rabbin İsrail oğullarının önünde verdiği toprak hayvancılık toprağıdır ve senin kullarının hayvanları vardır. Ve dediler ki, eğer senin önünde lütuf bulduysak, bu toprak senin hizmetkarlarına mülk olarak verilsin ve bizi Ürdünden geçirme.

Ve Musa, Gad oğullarına ve Ruben oğullarına dedi ki, kardeşleriniz savaşa gidiyorlar ve siz burada mı oturacaksınız? Ve niçin İsrail oğullarının zihinlerini, Rabbin onlara verdiği topraklara geçmemeleri için saptırıyorsunuz? Sizin babalarınız, onları Kadeş Barneadan toprağı görmek için gönderdiğimde böyle yapmadılar mı? Ve onlar üzüm salkımı vadisine çıktılar ve o toprağı gözlemlediler, ve İsrail oğullarının kalbini çevirdiler, böylece Rabbin onlara verdiği toprağı girmesinler diye. Ve Rab o gün öfkeyle kızdı ve ant içerek dedi ki, Mısırdan çıkan, yirmi yaşında ve üzerinde olan, iyiyi ve kötüyü bilen bu insanlar, İbrahime, İshaka ve Yakupa ant içtiğim toprakları görecekler mi? Hayır, çünkü onlar beni takip etmediler.

Ayrılmış olan Jephunnehin oğlu Caleb ve Nunun oğlu Joshua

hariç, çünkü Rabbin ardından takip ettiler. Ve Rab İsraille öfkeyle kızdı ve onları çölde kırk yıl dağıttı, Rabbin önünde kötülük yapan tüm nesil tükeninceye kadar. İşte babalarınızın yerine kalktınız, günahkâr insanların yıkımı olarak, Rabbin gazabının öfkesini İsrail üzerine daha da artırmak için. Çünkü ondan geri döneceksiniz, onu çölde bırakmaya devam edeceksiniz ve bütün bu cemaate karşı yasadızlık edeceksiniz.

Ve ona yaklaştılar ve dediler ki: Burada hayvanlarımız için koyun ağılları ve eşyalarımız için şehirler inşa edeceğiz. Ve biz İsrail oğullarından önce silahlanmış bir öncü olarak, onları kendi yerlerine götürene kadar, ve eşyamız bu toprağın sakinleri yüzünden surlu şehirlerde oturacak. Bizim evlerimize geri dönmeyeceğiz, İsrail oğullarının her biri kendi mirasına bölünene kadar. Ve artık onlarla birlikte Ürdünün ötesinden ve daha öteye miras almayacağız, çünkü paylarımızı Ürdünün ötesinde, doğuda aldık.

Ve Musa onlara dedi ki, eğer bu söze göre yaparsanız, eğer Rabbin önünde savaşa silahlanırsanız, Ve sizin her silahlı adamınız Rabbin önünde Ürdünü geçecek, düşmanı onun önünden yok edilene kadar Ve toprak Rabbin önünde boyun eğdirilsin, ve bundan sonra geri döneceksiniz ve Rabbin önünde ve İsrailden suçsuz olacaksınız, ve bu toprak Rabbin önünde size mülk olacak. Eğer böyle yapmazsanız, Rabbin önünde günah işlemiş olacaksınız ve kötülükler sizi yakaladığında günahınızı bileceksiniz. Ve eşyalarınız için kendinize şehirler ve hayvanlarınız için çiftlikler inşa edeceksiniz, ve ağzınızdan

çıkanı yapacaksınız.

Ve Reubenin oğulları ve Gadın oğulları Musaya dediler, diyerek: Senin kulların Rabbimiz emrettiği gibi yapacaklar. Bagajımız, kadınlarımız ve tüm hayvanlarımız Gilead şehirlerinde olacak. Ama senin hizmetkârların hepsi silahlı ve sıralanmış olarak Rabbin önünde savaşa geçecekler, efendinin söylediği şekilde.

Ve Musa onlara rahip Elazarı, Nunun oğlu Yeşuyu ve İsrail kabilelerinin aile yöneticilerini atadı. Ve Musa onlara dedi ki, eğer Ruben oğulları ve Gad oğulları sizinle birlikte Ürdünü geçerlerse, her biri Rabbin önünde savaşa silahlanmış olarak, ve önünüzdeki toprağı boyun eğdirirseniz, o zaman onlara Gilad topraklarını mülk olarak vereceksiniz. Eğer onlar sizinle birlikte Rabbin önünde savaşa silahlanmış olarak geçmezlerse, siz onların eşyalarını, kadınlarını ve hayvanlarını sizden önce Kenan topraklarına geçireceksiniz ve onlar sizinle birlikte Kenan topraklarında miras alacaklar. Ve Reubenin oğulları ve Gadın oğulları cevap verip dediler ki: Rab hizmetkarlarına ne söylerse, biz de öyle yapacağız. Rabbin önünde silahlı olarak Kenan topraklarına geçeceğiz ve siz bize Ürdünün ötesinde mülkiyet vereceksiniz.

Ve Musa, Gad oğullarına, Ruben oğullarına ve Yusuf oğullarından Manaşşe kabilesinin yarısına Amorlular kralı Sihonun krallığını ve Başan kralı Ogun krallığını verdi; toprakları ve sınırları ile birlikte şehirleri, çevredeki toprakların şehirlerini verdi. Ve Gadın oğulları Daibonu, Atarotu ve Aroeri

inşa ettiler. ve Sopharı, Jazeri ve onları yükselttiler; ve Namramı ve Baitharanı, tahkimli şehirler ve koyun çiftlikleri. Ve Reubenin oğulları Heshbonu, Elealehi ve Kiriathaimi inşa ettiler; ve kuşatılmış Beelmeonu ve Sebamayı, ve inşa ettikleri şehirlerin isimlerini kendi isimlerine göre isimlendirdiler. Ve Manassehin oğlu Machirin oğlu Gileada gitti ve orayı aldı ve orada oturan Amorluları yok etti. Ve Musa, Gileadı Manassehnin oğlu Machire verdi ve o orada oturdu. Ve Manassehin oğlu Jair gitti ve onların çiftliklerini aldı ve onları Jairin çiftlikleri olarak adlandırdı. Ve Nabau gitti ve Kaathı ve onun köylerini aldı ve onları kendi isminden Naboth olarak isimlendirdi.

33

Ve bunlar İsrail oğullarının konakları, Musa ve Harunun eliyle güçleriyle birlikte Mısır topraklarından çıktıkları gibi. Ve Musa onların hareketlerini ve onların duraklarını Rabbin sözü vasıtasıyla yazdı, ve bunlar onların yolculuğunun duraklarıdır. Birinci ayın onbeşinci günü, Fısıh bayramının ertesi günü Ramesesten ayrıldılar; İsrail oğulları bütün Mısırlıların önünde yüksek elle çıktılar. Ve Mısırlılar, Rabbin vurduğu bütün ölülerini, Mısır ülkesindeki her ilk doğanı gömüyorlardı ve Rab onların tanrılarına karşı intikamı yaptı. Ve İsrailin oğulları Ramsesten yola çıkarak Sukkota konakladılar. Ve Sokkothtan ayrılarak Buthana konakladılar, ki o çölün bir kısmıdır. Ve Buthandan ayrıldılar ve Eiroth ağzı üzerine kamp kurdular ki o Beelsephonun karşısındadır, ve Magdolounun karşısında kamp

kurdular. Ve Eirothun karşısından ayrıldılar ve denizin ortasından geçerek çöle vardılar ve çölde üç günlük yol gittiler ve Pikriaiste konakladılar. Ve Acı Sulardan ayrıldılar ve Elime geldiler, ve Elimde on iki su kaynağı ve yetmiş hurma ağacı gövdesi vardı, ve orada suyun yanında konakladılar. Ve Elimden ayrıldılar ve Kızıldeniz üzerine kamp kurdular. Ve kırmızı denizden ayrıldılar ve Sin çölüne konakladılar.

Ve onlar Sîn çölünden ayrıldılar ve Refakada kamp kurdular. Ve onlar Raphakadan ayrıldılar ve Ailousta konakladılar. Ve onlar Ailoustan ayrıldılar ve Raphidinde konakladılar ve orada halkın içmesi için su yoktu. Ve onlar Raphidinden ayrıldılar ve Sina çölünde kamp kurdular. Ve Sina çölünden ayrıldılar ve arzunun mezarlarında kamp kurdular. Ve arzu mezarlarından ayrıldılar ve Aserotta konakladılar. Ve onlar Aserothtan ayrıldılar ve Rathamahta konakladılar.

Ve onlar Ratamadan ayrıldılar ve Remmon Fareste konakladılar. Ve onlar Remmon Pharesten ayrıldılar ve Lebonada konakladılar. Ve Lebonadan ayrıldılar ve Ressana konakladılar. Ve Ressandan ayrıldılar ve Makellatha konakladılar. Ve Makellathtan ayrılıp Safarda konakladılar. Ve Şaferden ayrıldılar ve Haradathta konakladılar. Ve Charadathtan ayrıldılar ve Makelotha konakladılar. Ve Makelothtan ayrıldılar ve Kataathta konakladılar. Ve onlar Kataathtan ayrıldılar ve Tarathta konakladılar. Ve Tarathtan ayrıldılar ve Mathekkaya konakladılar. Ve Mathekkadan ayrıldılar ve Selmonaha konakladılar. Ve Selmonadan ayrıldılar ve Masurutha

konakladılar. Ve Masuruthtan ayrıldılar ve Banaiada konakladılar. Ve onlar Banaiadan ayrıldılar ve Gadgad dağında konakladılar.

Ve onlar Gadgad dağından ayrıldılar ve Etebathada kamp kurdular. Ve Etebathadan ayrıldılar ve Ebronaha konakladılar. Ve Ebronahdan ayrıldılar ve Ezion Gebere konakladılar. Ve onlar Ezion Gaberden ayrıldılar ve Sin çölünde konakladılar, ve Sin çölünden ayrıldılar ve Paran çölüne konakladılar, bu Kadeshtir. Ve Kadeşten ayrıldılar ve Edom topraklarına yakın Hor Dağına konakladılar.

Ve Harun kâhin, Rabbin emri nedeniyle yukarı çıktı ve orada, İsrail oğullarının Mısır topraklarından çıkışının kırkuncı yılında, beşinci ayın birinci gününde öldü. Ve Harun yüz yirmi üç yaşındaydı, Hor Dağında öldüğü zaman. Kenanlı kral Arad işitmişti ve Kenan topraklarında oturuyordu, İsrail oğulları giriyorlarken. Ve onlar Hor dağından ayrıldılar ve Selmonada konakladılar. Ve Selmonadan ayrıldılar ve Phinona konakladılar. Ve Phinondan ayrıldılar ve Obothta konakladılar.

Ve Ovottan ayrıldılar ve Moav sınırlarının ötesinde Ayda konakladılar. Ve Aiden ayrılıp Dibon-Gada konakladılar. Ve Daibon Gaddan ayrıldılar ve Gelmon Deblathaimde konakladılar. Ve onlar Gelmon Deblathaimden ayrıldılar ve Nabaunun karşısındaki Abarim dağları üzerine konakladılar. Ve Abarim dağlarından ayrıldılar ve Moabın batısında, Eriha karşısında Ürdün üzerinde kamp kurdular. Ve Yordanın

yanında, Aesimoth ile Belsa arasında, Moabın batısında kamp kurdular.

Ve Rab, Eriha karşısında Ürdünün yanında, Moab ovalarında Musaya şöyle konuştu İsrail oğullarına konuş ve onlara şöyle söyleyeceksin: Siz Ürdünü geçerek Kenan topraklarına giriyorsunuz. Ve önünüzde toprakta oturan tümünü yok edeceksiniz, ve onların gözetleme yerlerini kaldıracaksınız, ve onların dökme putlarının tümünü yok edeceksiniz, ve onların dikili taşlarının tümünü kaldıracaksınız. Ve o toprakta oturanların tümünü yok edeceksiniz ve orada oturacaksınız, çünkü onların topraklarını size miras olarak verdim. Ve onların topraklarını kura ile kabilelerinize göre miras alacaksınız; daha kalabalık olanlara mülklerini çoğaltacaksınız ve daha az olanlara mülklerini azaltacaksınız; kimin adı çıkarsa, orada onun olacak; atalarınızın kabilelerine göre miras alacaksınız. Eğer toprağın üzerinde oturanları önünüzden yok etmezseniz, onlardan bıraktıklarınız gözlerinizde dikenler ve yanlarınızda oklar olacak ve size düşman olacaklar, üzerinde oturacağınız toprakta. Ve onları yapmayı nasıl karar verdiysem, sizi de öyle yapacağım.

34

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: İsrail oğullarına emret ve onlara diyeceksin ki, siz Kenan topraklarına giriyorsunuz, bu size miras olacak, Kenan toprakları onun sınırlarıyla birlikte. Ve sizin

güney tarafınız Sin çölünden Edoma bitişik olana kadar olacak ve sizin güney sınırlarınız tuzlu denizin doğu kısmından olacak. Ve sınırlar sizi güneyden Akrabin yokuşuna doğru çevirecek ve Ennaktan geçecek ve onun çıkışı güneye Kadeş-Barneaya olacak ve Arad yerleşimine çıkacak ve Asemonadan geçecek. Ve sınırlar Asemonadan Mısır selini çevreleyecek ve çıkışı deniz olacak. Ve denizin sınırları size şöyle olacak: büyük deniz sınır belirleyecek, bu size denizin sınırları olacak.

Ve bu sizin kuzey sınırlarınız olacak: büyük denizden başlayarak kendiniz için dağa kadar ölçeceksiniz. Ve dağdan dağı onlara ölçeceksiniz, Hamatha girenlerin, ve onun geçidi Saradak sınırları olacaktır. Ve sınırlar Dephronaya çıkacak ve onun çıkışı Arsenain olacak; bu size kuzeyden sınırlar olacak. Ve sınırlar Sephephamardan Belaya, doğudan pınarlara inecek ve sınırlar Beladan Chinnereth denizinin sırtına, doğudan inecek. Ve sınırlar Sephamardan Belaya, doğudan kaynaklar üzerine inecek ve sınırlar Beladan Chinnereth denizinin sırtı üzerine doğudan inecek. Ve sınırlar Ürdüne inecek ve çıkışı Tuzlu Deniz olacak; bu, çevresindeki sınırlarıyla birlikte size ait toprak olacak.

Ve Musa, İsrail oğullarına şöyle emretti: Bu, kura ile miras alacağınız topraktır; Rabbin onu dokuz kabileye ve Manaşşe kabilesinin yarısına vermek için emrettiği şekilde. Çünkü Ruben oğullarının kabilesi ve Gad oğullarının kabilesi atalarının evlerine göre ve Manaşşe kabilesinin yarısı paylarını aldılar. İki kabile ve yarım kabile, paylarını Ürdünün ötesinde, Erihanın

karşısında, güneydoğuda aldılar.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: Bunlar size toprağı miras olarak bölecek adamların isimleridir: Rahip Elazar ve Nun oğlu Yeşu. Ve her kabileden bir önder alacaksınız, size toprak miras olarak bölüştürmek için.

Ve bunlar adamların adlarıdır, Yahuda kabilesinden, Yefunne oğlu Kaleb. Simeon kabilesinden, Semiud oğlu Salamiel. Benjamin kabilesinden, Chaslon oğlu Eldad, Dan kabilesinin yöneticisi, Egli oğlu Bakchir. Yusufogullarından, Manaşşeoğulları kabilesinden, yönetici Aniel, Soufinin oğlu. Efrayim oğulları kabilesinin yöneticisi Sabathan oğlu Kamuel. Zebulun kabilesinden yönetici Elisaphan, Parnach oğlu. İssachar oğulları kabilesinin yöneticisi, Oza oğlu Phaltiel. Aşer oğulları kabilesinin yöneticisi Selemi oğlu Ahior. Naftali kabilesinin hükümdarı, Iamioudun oğlu Fadael.

Rab bunlara, Kenan topraklarını İsrail oğulları arasında bölüştürmelerini emretti.

35

Ve Rab, Musaya Moab ovalarında, Ürdünün yanında, Erihaya göre konuştu, diyerek İsrail oğullarına emret, ve onların mülkiyet paylarından Levililere oturmak için şehirler verecekler, ve şehirlerin çevresindeki banliyölerini Levililere

verecekler. Ve şehirler onların oturmaları için olacak ve çitleri onların sığırları, tüm dört ayaklı hayvanları için olacak. Ve Levililere vereceğiniz şehirlerin bitişik alanları, şehrin duvarından dışarıya doğru çevresinde iki bin arşın olacak. Ve şehrin dışında doğuya doğru olan tarafı iki bin arşın, güneye doğru olan tarafı iki bin arşın, denize doğru olan tarafı iki bin arşın ve kuzeye doğru olan tarafı iki bin arşın ölçeceksiniz; şehir bunun ortasında sizin için olacak ve şehirlerin sınırları da. Ve şehirleri Levililere vereceksiniz: sığınma yerlerinin altı şehrini, ki bunları katil eden kişinin oraya kaçması için vereceksiniz, ve bunlara ek olarak kırk iki şehir. Levililere bütün şehirleri vereceksiniz: kırk sekiz şehir, bunları ve varoşlarını. Ve İsrail oğullarının mülkiyetinden vereceğiniz şehirleri, çok olanlardan çok, az olanlardan az alarak, her biri miras alacağı mirasına göre Levililere şehirlerden verecekler.

Ve Rab Musaya şöyle konuştu: İsrail oğullarına konuş ve onlara şöyle söyle: Siz Ürdünü geçerek Kenan topraklarına giriyorsunuz. Ve kendinize onlar için şehirler ayıracaksınız; sığınma yerleri olacak size, oraya kaçacak öldüren, canı istemeyerek vuran her kişi. Ve şehirler sizin için kan öç alıcısından sığınma yerleri olacak, ve katil cemaatin önünde yargıya durana kadar ölmeyecek. Ve vereceğiniz altı şehir sizin için sığınma yerleri olacaktır. Üç şehri Ürdünün ötesinde vereceksiniz ve üç şehri Kenan topraklarında vereceksiniz.

Bu şehirler İsrailin oğulları, yabancı ve aranızda olan yerleşik yabancı için sığınak olacak; ruhu kasıtsız olarak vuran herkesin

oraya kaçması için sığınak olacaklar.

Eğer onu demir bir aletle vurursa ve ölürse katildir; katil ölümle cezalandırılınsın. Eğer elden bir taşla, onunla ölebileceği bir taşla onu vurur ve ölürse, katildir; katil ölümle öldürülsün. Eğer tahta bir kap ile elinden, onunla öleceği şekilde onu vurur ve ölürse, katildir; katil mutlaka ölümle öldürülsün.

Kan gâvuru, katil ile karşılaştığında onu öldürecektir. Ama eğer düşmanlık yoluyla onu iter ve pusudan onu üzerine herhangi bir nesne fırlatır ve ölürse, Ya öfke yüzünden onu eliyle vurdu ve o öldü, vuran kişi ölümle öldürülsün; o bir katildir. Öldüren kişi ölümle öldürülsün. Kan öcü alıcı, katili ona rastladığında öldürecek.

Ama eğer aniden, düşmanlık yoluyla değil onu iterse, ya da onun üzerine herhangi bir nesne atarsa, pusu kurmadan, ya da herhangi bir taşla, onunla öleceği taşla, bilmeden, ve o taş onun üzerine düşer ve ölür, ama kendisi onun düşmanı değildi, ne de ona zarar vermek istiyordu, Ve cemaat, vuran ile kan öcünü alan arasında bu hükümlere göre yargılayacak. Ve cemaat, katil olanı kan davası güden yakın akrabadan kurtaracak ve cemaat onu, kaçmış olduğu sığınma şehrine geri getirecek ve orada, kutsal yağla meshedilmiş olan başrahip ölünceye kadar oturacak.

Eğer katil kaçtığı şehrin sınırlarını terk ederse ve kan ganiçi onu sığınma şehrinin sınırlarının dışında bulur ve kan ganiçi katili

öldürürse, suçlu değildir. Çünkü büyük rahip ölene kadar sığınma şehrinde otursun ve büyük rahip öldükten sonra, öldüren kişi kendi mülkiyetinin topraklarına geri dönecektir.

Ve bunlar sizin için hüküm hakkı olacak, sizin bütün yerleşimlerinizde nesilleriniz boyunca. Her ruhu vuran kişiyi tanıklar vasıtasıyla öldüreceksin ve bir tanık, bir ruhun ölmesi için tanıklık etmeyecek. Ve katil olan suçlunun canı için fidye almayacaksınız, çünkü ölümle öldürülecektir. Büyük rahip ölene kadar, sığınma şehirlerine kaçmak için fidye almayacaksınız, toprak üzerinde tekrar oturmak için. Ve siz oturduğunuz toprağı katletmeyeceksiniz, çünkü bu kan toprağı katletir ve toprak, onun üzerine dökülen kandan kefaretlendirilmeyecek, ancak döken kişinin kanı üzerine. Ve üzerinde oturduğunuz, benim içinizde konakladığım toprağı kirletmeyeceksiniz, çünkü ben İsrail oğullarının ortasında konaklamakta olan Rabbim.

36

Ve Gilead oğullarının kabile yöneticileri -Machir oğlu, Manasseh oğlu- Joseph oğullarının kabilesinden yaklaştılar ve Musanın önünde, rahip Eleazarın önünde ve İsrail oğullarının ailelerinin evlerinin yöneticilerinin önünde konuştular. Ve dediler ki, Rabbimiz efendimize İsrail oğullarına miras toprağını kura ile vermeyi emretti ve Rab efendimize kardeşimiz Salpaadın mirasını onun kızlarına vermeyi emretti. Ve İsrail oğullarının kabilelerinden birine kadın olacaklar ve onların kurası bizim

babalarımızın mülkiyetinden alınacak ve hangi kabileye kadın olurlarsa onun mirasına eklenecek ve bizim miras kuramızdan alınacaktır. Eğer İsrail oğullarının özgürleşmesi olursa, onların mirası evlendikleri kabilenin mirası üzerine eklenecek ve bizim aile kabilemizin mirasından onların mirası alınacaktır.

Ve Musa, Rabbin emri vasıtasıyla İsrail oğullarına emretti, söyleyerek: Böylece Yusuf oğullarının kabilesi söylüyor. Bu, Rabbin Salpaadın kızlarına emrettiği sözdür: Onların hoşlarına giden kimseyle evlensinler, ancak babalarının halkından evlensinler. Ve İsrail oğullarının mirası bir kabileden diğer kabileye devredilmeyecek, çünkü İsrail oğullarının her biri kendi ailesinin kabilesinin mirasına sıkıca bağlı kalacak. Ve İsrail oğullarının kabilelerinden miras alan her kız, babasının halkından birine karı olacaklar, ki İsrail oğulları her biri kendi atalarından gelen mirasını miras alsın. Ve miras bir kabileden başka bir kabileye devredilmeyecek, ancak İsrail oğulları her biri kendi mirasına bağlı kalacaktır.

Rabbin Musaya emrettiği şekilde, Salpaadın kızları böylece yaptılar. Ve Thersa, Egla, Melcha, Noua ve Malaa, Salpaadın kızları, kendi yeğenleriyle evlendiler. Yusufun oğulları Manaşşe halkından kadınlar oldular ve onların mirası babalarının halkının kabilesine geçti. Bunlar Rabbin Musanın eli aracılığıyla Moabın batısında, Şeria Irmağı üzerinde, Erihaya göre emrettiği emirler, hükümler ve yargılardır.

Yuhanna İncili

1

Başlangıçta Söz vardı ve Söz Tanrının yanındaydı ve Söz Tanrı idi. Bu, başlangıçta Tanrının yanındaydı. Her şey onun aracılığıyla var oldu ve onsuz var olan hiçbir şey olmadı. Onda yaşam vardı ve yaşam insanların ışığıydı. Ve ışık karanlıkta parlar ve karanlık onu kavramadı.

Tanrıdan gönderilmiş bir insan oldu, onun adı Yuhanna idi. Bu, ışık hakkında tanıklık etmek için tanıklığa geldi, ki herkes onun aracılığıyla inansın. O, ışık değildi; ancak ışık hakkında tanıklık etmek için geldi. Gerçek ışık vardı, dünyaya gelen her insanı aydınlatan. Dünyada idi ve dünya onun aracılığıyla var oldu ve dünya onu tanımadı. Kendi yerine geldi ve kendine ait olanlar onu kabul etmediler. Ama onu kaç çok kabul ettilerse, onlara Tanrının çocukları olma yetkisini verdi, onun adına inananlara. Onlar kandan değil, ne bedeninin isteğinden ne de erkeğin isteğinden, ancak Tanrıdan doğdular. Ve Söz beden oldu ve aramızda çadır kurdu, ve onun görkemine tanık olduk; Babadan

gelen biricik Oğulun görkemi, lütuf ve gerçekle dolu. Yahya onun hakkında tanıklık eder ve şöyle haykırdı: Benden sonra gelen benden önce oldu, çünkü benden önce vardı, dediğim kişi buydu. Ve onun doluluğundan biz hepimiz aldık ve lütuf yerine lütuf aldık. Çünkü yasa Musa aracılığıyla verildi; lütuf ve gerçek ise İsa Mesih aracılığıyla geldi. Tanrıyı hiç kimse asla görmemiştir, Babanın kucagında olan tek doğmuş Oğul, O açıklamıştır.

Ve bu, Yahudiler Kudüsten rahipler ve Levililer gönderip ona Sen kimsin? diye sorsunlar diye gönderdiğinde, Yahyanın tanıklığıdır. Ve kabul etti ve inkâr etmedi ve Ben Mesih değilim diye ikrar etti. Ve ona sordular, Öyleyse ne? Sen Eljah mısın? Ve der, Değilim. Sen peygamber misin? Ve cevapladı, Hayır. O halde ona dediler: Kim sen? Bizi gönderenlere cevap verelim. Kendin hakkında ne diyorsun? Dedi, Ben çölde haykıranın sesiyim, Rabbin yolunu düz yapın, İşaya peygamberin dediği gibi.

Ve gönderilmiş olanlar Ferisilerdendi. Ve ona sordular ve dediler: Öyleyse neden vaftiz ediyorsun, eğer sen ne Mesih, ne İlyas, ne de peygamber değilsen? Yuhanna onlara şöyle cevap verdi: Ben suyla vaftiz ederim, ama aranızda sizin tanımadığınız biri duruyor. O, benim ardımdan gelen, benden önce var olmuş olan kişidir; ben onun çarığının bağını çözmeye layık değilim. Bu şeyler, Yuhannanın vaftiz ettiği Ürdünün ötesindeki Beytanyada oldu.

Ertesi gün Yuhanna, kendisine doğru gelen İsayı görür ve şöyle

der: İşte Tanrının kuzusu, dünyanın günahını taşıyan. Bu, hakkında söylediğim kişidir: Benden sonra gelen bir adam var ki, benden önce olmuştur, çünkü benden önce vardı. Ve ben onu tanıımıyordum, ama İsraille açıklanması için, bu yüzden ben suyla vaftiz ederek geldim. Ve Yuhanna tanıklık etti, şöyle diyerek: Ruhun gökten güvercin gibi indiğini gördüm ve Onun üzerinde kaldı. Ve ben onu bilmiyordum, ama beni suda vaftiz etmek için gönderen, o bana dedi ki: Üzerine Ruhun indiğini ve kaldığını gördüğün kişi, Kutsal Ruhta vaftiz eden odur. Ve ben gördüm ve tanıklık ettim ki bu, Tanrının Oğludur.

Ertesi gün yine Yuhanna ve onun öğrencilerinden iki kişi duruyordu. Ve yürümekte olan İsaya baktıktan sonra diyor ki, İşte Tanrının kuzusu. Ve iki öğrenci onun konuştuğunu duydular ve İsaya takip ettiler. İsa dönüp onları takip ederken görünce onlara söyler, Ne arıyorsunuz? Onlar ise ona dediler: Rabbi -ki tercüme edildiğinde öğretmen demektir- nerede kalıyorsun? Onlara, Gelin ve görün dedi. Bunun üzerine geldiler ve nerede kaldığını gördüler ve o gün onun yanında kaldılar; saat yaklaşık onuncu idi. Andreas, Yuhannadan işitip ona tabi olan iki kişiden biri olan Simun Petrusun kardeşiydi. Bu ilk önce kendi kardeşi Simonu bulur ve ona, Mesihi bulduk der; ki bu çevrildiğinde Mesih anlamına gelir. Ve onu İsaya getirdi. İsa ona bakarak dedi: Sen Simon, Yunanın oğlusun; sen Kefas çağrılacaksın ki bu Petrus olarak yorumlanır.

Ertesi gün İsa, Celileye çıkmak istedi ve Filipusu bulur ve ona, Beni takip et der. Philip, Andrew ve Petrusun şehri olan

Bethsaidadandı. Filipus, Natanaeli bulur ve ona şöyle der: Musanın yasa kitabında ve peygamberlerin yazdığı kişiyi bulmuşuz: Yusufun oğlu, Nasıralı İsayı. Ve Nathanael ona, Nazarethten iyi bir şey çıkabilir mi? dedi. Philippos ona, Gel ve gör der. İsa, kendisine doğru gelen Nathanaeli gördü ve onun hakkında söyler: İşte gerçekten bir İsraili, onda hile yoktur. Natanael ona dedi ki, Beni nereden tanıyorsun? İsa cevap verdi ve ona dedi ki, Filipus seni çağırmadan önce, incir ağacının altındayken seni gördüm. Nathanael cevap verdi ve ona dedi ki, Rabbi, sen Tanrının oğlusun, sen İsrailin kralısın. İsa cevap verdi ve ona dedi: Sana Seni incir ağacının altında gördüm dediğim için mi inanıyorsun? Bunlardan daha büyüklerini göreceksin. Ve ona der ki: Gerçekten, gerçekten size söylerim, şu andan itibaren göğü açılmış göreceksiniz ve Tanrının meleklerinin İnsanoğlunun üzerine çıkıp indiğini göreceksiniz.

2

Ve üçüncü gün Celilenin Kana'sında bir düğün oldu ve İsanın annesi oradaydı, İsa ve öğrencileri de düğüne çağrıldı. Ve şarap tükenince, İsanın annesi ona, Şarapları yok dedi. İsa ona der, Bunun seninle benim ne ilgim var, kadın? Benim saatim henüz gelmedi. Annesi hizmetkârlara söyler, Size ne söylerse, onu yapın. Orada, Yahudilerin temizlenmesine göre duran altı taş su testisi vardı, her biri iki veya üç ölçü tutuyordu. İsa onlara Su testilerini su ile doldurun dedi. Onlar da testileri ağzına kadar doldurdular. ve onlara dedi ki, şimdi çekin ve baş garsona

götürün. ve götürdüler. Ziyafet ustası şarap olmuş suyu tattığında bunun nereden geldiğini bilmiyordu, ama suyu çekmiş olan hizmetkârlar biliyorlardı; ziyafet ustası damadı çağırır. Ve ona der ki: Her insan önce iyi şarabı koyar ve misafirler sarhoş olduklarında o zaman daha az kalitelisini sunar, ama sen iyi şarabı şimdiye kadar saklamışsın. İsa, Celilenin Kana kentinde mucizelerinin ilkini gerçekleştirdi ve görkemini açığa çıkardı; öğrencileri de ona iman ettiler.

Bundan sonra o, annesi, kardeşleri ve öğrencileri Kapernauma indi ve orada çok fazla gün kalmadılar.

Ve Yahudilerin Paskalyası yakındı, ve İsa Kudüse çıktı. Ve tapınakta öküz, koyun ve güvercin satanları ve oturma para değiştiricileri buldu. Ve iplerden bir kırbaç yaparak hepsini tapınaktan dışarı sürdü, hem koyunları hem öküzleri, ve para değiştiricilerin paralarını döktü ve masalarını devirdi, Ve güvercinleri satanlara dedi: Bunları buradan kaldırın, babamın evini bir ticaret evi yapmayın. Ama onun öğrencileri hatırladılar ki yazılmıştır, Senin evin için olan gayret beni yiyip bitirecek. Yahudiler bu yüzden cevap verdiler ve ona dediler: Bunları yaptığın için bize hangi işareti gösteriyorsun? İsa cevap verdi ve onlara dedi, Bu tapınağı yıkın ve üç gün içinde onu kaldıracam. Yahudiler o halde dediler: Bu tapınak kırk altı yılda inşa edildi ve sen onu üç günde mi kaldıracaksın? O ise kendi bedeninin tapınağı hakkında söylüyordu. O ölülerden diriltildiğinde, öğrencileri onun bunu söylediğini hatırladılar ve yazıya ve İsanın söylediği söze inandılar.

Ama o Kudüste Paskalya bayramında iken, çokları onun yaptığı işaretleri görerek adına inandılar. Ama İsanın kendisi, herkesi tanıdığı için kendini onlara emanet etmiyordu. Ve insanın hakkında birinin tanıklık etmesine ihtiyacı yoktu, çünkü kendisi insanın içinde ne olduğunu biliyordu.

3

Ferisilerin içinden bir adam vardı, adı Nikodim, Yahudilerin yöneticisiydi. Bu adam gece onun yanına geldi ve ona dedi: Rabbi, biliyoruz ki Tanrıdan gelmiş bir öğretmensin, çünkü Tanrı onunla olmadıkça hiç kimse senin yaptığın bu mucizeleri yapamaz. İsa cevap verdi ve ona dedi: Gerçekten, gerçekten sana söylüyorum, eğer biri yukarıdan doğmadıysa, Tanrının krallığını göremez. Nikodemos ona der ki, Bir insan yaşlı iken nasıl doğabilir? Annesinin karnına ikinci kez girip doğamaz ki? İsa cevap verdi: Gerçekten, gerçekten sana söylüyorum, eğer biri sudan ve Ruhtan doğmamışsa, Tanrının krallığına giremez. Etten doğan ettir ve Ruhtan doğan ruhtur. Sana Sizin yukarıdan doğmanız gereklidir dediğim için şaşırma. Ruh nerede isterse orada eser ve onun sesini duyarsın, ama nereden geldiğini ve nereye gittiğini bilmezsin; Ruhtan doğmuş olan herkes böyledir. Nikodim cevap verdi ve ona dedi, Bu şeyler nasıl olabilir? İsa cevap verdi ve ona dedi, Sen İsrailin öğretmenisin ve bu şeyleri bilmiyor musun? Gerçekten, gerçekten sana söylüyorum ki, bildiğimizi konuşuyoruz ve gördüğümüze tanıklık ediyoruz, ama tanıklığımızı kabul etmiyorsunuz. Eğer size yeryüzü

şeylerini söyledim ve inanmıyorsunuz, nasıl size göksel şeyleri söylersem inanacaksınız? Göğe hiç kimse yükselmemiştir; ancak gökten inen, gökte olan İnsanoğlu hariç. Ve Musa çölde yılanı nasıl yükselttiyse, insanoğlunun da öylece yükseltilmesi gereklidir. Öyle ki, ona iman eden herkes yok olmasın, aksine sonsuz hayata sahip olsun. Çünkü Tanrı dünyayı o kadar çok sevdi ki, biricik oğlunu verdi, öyle ki ona iman eden herkes yok olmasın, fakat sonsuz hayata sahip olsun. Çünkü Tanrı, oğlunu dünyaya dünyayı yargılamak için değil, fakat dünya onun aracılığıyla kurtulsun diye gönderdi. Ona iman eden yargılanmaz, ama iman etmeyen zaten yargılanmıştır, çünkü Tanrının biricik Oğlunun adına iman etmemiştir. Bu ise şu hükümdür: çünkü ışık dünyaya gelmiştir ve insanlar ışıktan çok karanlığı sevmişlerdir, zira onların işleri kötüydü. Zira değersiz şeyler yapan herkes ışıktan nefret eder ve ışığa gelmez, böylece işleri ifşa olmasın. Ama gerçeği yapan ışığa gelir ki, onun işleri ortaya çıkarılsın, çünkü Tanrıda yapılmıştır.

Bundan sonra İsa ve öğrencileri Yahudiye topraklarına geldiler, ve orada onlarla birlikte kalarak vaftiz ediyordu. Yuhanna da Salime yakın Ainonda vaftiz ediyordu, çünkü orada çok su vardı ve insanlar gelip vaftiz oluyorlardı. Çünkü Yuhanna henüz hapishaneye atılmamıştı. Bu yüzden Yahyanın öğrencileri ile bir Yahudi arasında temizlenme hakkında bir tartışma oldu. Ve Yuhannaya geldiler ve ona dediler ki: Rabbi, seninle birlikte Ürdünün ötesinde olan ve senin hakkında tanıklık ettiğin kişi, işte o vaftiz ediyor ve herkes ona geliyor. Yuhanna cevap verdi ve dedi ki: Bir insan, gökten kendisine verilmedikçe hiçbir şey

alamaz. Siz kendiniz bana tanıklık ediyorsunuz ki ben dedim: Ben Mesih değilim, ama onun önünde gönderilmiş biriyim. Geline sahip olan damattır, ama damadın arkadaşı, ayakta duran ve onu dinleyen, damadın sesi nedeniyle sevinçle sevinir. Dolayısıyla bu benim sevincim tamamlanmıştır. Onun artması gereklidir, ama benim azalmam gereklidir. Yukarıdan gelen her şeyin üstündedir. Yerden olan, yerdendir ve yerden konuşur; gökten gelen her şeyin üstündedir. Ve o görmüş ve duymuş olduğunu tanıklık eder, ve onun tanıklığını hiç kimse kabul etmez. Onun tanıklığını alan, Tanrının gerçek olduğunu mühürlemiştir. Tanrının gönderdiği kişi, Tanrının sözlerini konuşur, çünkü Tanrı Ruhunu ölçüyle vermez. Baba oğlunu sever ve her şeyi onun eline vermiştir. Oğula iman eden sonsuz hayata sahiptir, ancak Oğula itaatsizlik eden hayatı görmeyecektir; aksine Tanrının gazabı onun üzerinde kalır.

4

Rab, Ferisilerin İsanın Yahyadan daha fazla öğrenci edindiğini ve vaftiz ettiğini duyduklarını öğrendiğinde Her ne kadar İsanın kendisi vaftiz etmiyordu, fakat öğrencileri vaftiz ediyordu. Yahudiyeyi bıraktı ve Celileye gitti. Ama onun Samariyadan geçmesi gerekliydi. O hâlde Yakupun oğlu Yusuf'a verdiği yerin yakınında bulunan, Sychar denilen Samaria şehrine gelir Orada Yakubun pınarı vardı. Bunun üzerine İsa, yolculuktan yorulmuş olarak pınarın üzerine öylece oturdu; saat altıncıya yakındı. Samariadan su çekmek için bir kadın gelir. İsa ona der, Bana

içecek ver. Çünkü ğrencileri yiyecek almak için ehre gitmişlerdi. O zaman Samiriyeli kadın ona der: Nasıl sen Yahudi olarak benden, Samiriyeli bir kadından içmek istiyorsun? Çünkü Yahudiler Samiriyelilerle ilişki kurmazlar. İsa cevap verdi ve ona dedi ki, eğer Tanrının armağanını bilseydin ve sana bana içecek ver diyen kimin olduğunu bilseydin, sen ondan isterdin ve o sana yaşayan suyu verirdi. Kadın ona der ki, Efendim, ne kovan var ne de kuyu derindir, yleyse bu yaşayan suyu nereden bulacaksın? Sen babamız Yakuptan daha büyük müsün ki, o bize bu kuyuyu verdi ve kendisi ondan içti, oğulları ve hayvanları da? İsa cevap verdi ve ona dedi: Bu sudan içen herkes tekrar susayacak, Kim benim ona vereceğim sudan içerse, sonsuza dek susamayacak, ama ona vereceğim su, onun içinde sonsuz hayata fişkıran bir su kaynağı olacak. Kadın ona der ki, Efendim, ver bana bu suyu, öyle ki susuzluk ekmeyeyim ve buraya su çekmeye gelmeyeyim. İsa ona der ki, Git, kocanı çağır ve buraya gel. Kadın cevap verdi ve Kocam yok dedi. İsa ona İyi söyledin, çünkü kocam yok dedin dedi. Çünkü beş erkek sahibi oldun ve şimdi sahip olduğun senin kocan değil, bunu doğru söyledin. Kadın ona der ki, Efendim, senin bir peygamber olduğunu görüyorum. Atalarımız bu dağda tapındılar ve siz Kudüste tapınılması gereken yerin olduğunu söylüyorsunuz. İsa ona der ki: Kadın, bana güven, çünkü öyle bir saat gelir ki ne bu dağda ne de Kudüste Babaya tapınacaksınız. Siz bilmediğiniz şeye tapınırsınız, biz bildiğimiz şeye tapınırsınız, çünkü kurtuluş Yahudilerden ıkar. Ama bir saat gelir ve şimdi o saattir ki, gerçek tapınanlar Babaya ruhta ve gerçekte tapacaklar, çünkü Baba kendisine tapınanlar arasında böylelerini arar. Tanrı

ruhtur ve ona tapanların ruh ve gerçek içinde tapınması gerekir. Kadın ona der ki, biliyorum ki Mesih geliyor, Kurtarıcı denilen, o geldiğinde bize her şeyi bildirecek. İsa ona der ki, Seninle konuşan benim. Ve bunun üzerine onun öğrencileri geldiler ve bir kadınla konuştuğu için şaşırdılar, ancak hiç kimse Ne arıyorsun? ya da Onunla ne konuşuyorsun? demedi. Kadın su testisini bıraktı ve şehre gitti, ve insanlara söylüyor, Gelin, bana yaptığım her şeyi söyleyen adamı görün; acaba bu, Mesih mi? Bu yüzden şehirden dışarı çıktılar ve ona doğru geliyorlardı.

Bu arada öğrenciler ona Rabbi, ye diyerek rica ediyorlardı. O ama onlara dedi ki, Benim yemek için bir yiyeceğim var ki, siz onu bilmiyorsunuz. Bu nedenle öğrenciler birbirlerine, Biri ona yemek getirdi mi? diye soruyorlardı. İsa onlara der ki: Benim yiyeceğim, beni gönderenin iradesini yapmak ve onun işini tamamlamaktır. Siz Daha dört ay var ve hasat gelecek demiyor musunuz? İşte size söylüyorum, gözlerinizi kaldırın ve topraklara bakın, çünkü onlar şimdiden hasada doğru beyazdır. Ve biçen ücret alır ve meyveyi sonsuz hayat için toplar, öyle ki hem eken hem de biçen birlikte sevinir. Çünkü bu konuda söz gerçektir, zira eken başkadır ve biçen başkadır. Ben sizi, sizin emek vermediğiniz şeyi biçmek için gönderdim; başkaları emek verdi ve siz onların emeğine dahil oldunuz. O şehirden birçok Samiriyalı, kadının tanıklığı aracılığıyla ona inandılar, çünkü kadın Bana yaptığım her şeyi söyledi diye tanıklık ediyordu. Bu yüzden Samariyeliler ona geldiklerinde, ondan yanlarında kalmasını rica ettiler ve orada iki gün kaldı. Ve onun sözü nedeniyle çok daha fazlası inandı Kadına şöyle diyorlardı: Artık

senin sözün yüzünden inanmıyoruz, çünkü kendimiz işittik ve biliyoruz ki bu, gerçekten dünyanın kurtarıcısı olan Mesih'tir.

Ama iki gün sonra oradan çıktı ve Celileye gitti. Çünkü İsanın kendisi tanıklık etti ki bir peygamber kendi vatanında onura sahip değildir. Celileye geldiğinde, Celileliler onu kabul ettiler, çünkü onun Kudüste bayramda yaptığı her şeyi görmüşlerdi, zira kendileri de bayrama gelmişlerdi.

İsa bu yüzden yine Celilenin Kana'sına geldi, neredeseyse suyu şarap yapmıştı. Ve bir kraliyet görevlisi vardı, onun oğlu Kapernaumda hastaydı, Bu, İsanın Yahudiyadan Celileye geldiğini duyarak onun yanına gitti ve oğlunu iyileştirmesi için aşağı inmesini rica etti, çünkü ölmek üzereydi. İsa ona dedi ki, eğer işaretler ve harikalar görmezseniz, asla inanmazsınız. Kraliyet görevlisi ona, Efendim, çocuğum ölmeden aşağı in dedi. İsa ona Git, oğlun yaşıyor der. Adam, İsanın kendisine söylediği söze inandı ve gitti. Zaten o inerken köleleri ona karşıladılar ve Hizmetkarın yaşıyor diyerek bildirdiler. O halde onlardan hangi saatte daha iyi olduğunu sordu. Ve ona dediler ki: Dün yedinci saatte ateş onu bıraktı. Baba, İsanın ona Oğlun yaşıyor dediği o saatte olduğunu anladı ve kendisi ile bütün evi inandı. Bu, İsanın Yahudiyeden Celileye geldikten sonra yaptığı ikinci işaretti.

5

Bundan sonra Yahudilerin bayramı vardı ve İsa Kudüse çıktı. Kudüste koyun kapısı yanında, İbranice Bethesda adı verilen, beş sütunlu revaklı bir havuz vardır. Bunların içinde hastaların, körlerin, topalların, felçlilerin büyük bir kalabalığı yatıyordu, suyun hareketini bekleyerek. Çünkü belirli zamanlarda bir melek havuza iniyordu ve suyu karıştırıyordu, bu nedenle suyun karışmasından sonra ilk giren kişi hangi hastalığa tutulmuş olursa olsun iyileşiyordu. Orada otuz sekiz yıldır hastalığında olan bir adam vardı. İsa onu yatarken görünce ve uzun zamandır bu durumda olduğunu bilince, ona Sağlıklı olmak ister misin? dedi. Hasta ona cevap verdi: Efendim, benim bir adamım yok ki su karıştırıldığında beni havuza atsın, ama ben gelirken başkası benden önce iniyor. İsa ona der ki, Kalk, şilteni al ve yürü. Ve adam hemen sağlıklı oldu, şiltesini kaldırdı ve yürümeye başladı. Ancak o gün Şabattı. O halde Yahudiler, iyileştirilmiş olana söylüyorlardı: Şabattır, şilteyi kaldırman sana izin verilmez. Onlara cevap verdi: Beni sağlıklı yapan o kişi bana Hasırını kaldır ve yürü dedi. Bu yüzden ona sordular: Sana Şilteni kaldır ve yürü diyen adam kim? Ama iyileştirilen kişi onun kim olduğunu bilmiyordu, çünkü İsa o yerde kalabalık varken sıvışmıştı. Bundan sonra İsa onu tapınakta bulur ve ona dedi: Bak, sağlıklı oldun, artık günah işleme, böylece sana daha kötü bir şey olmasın. Adam gitti ve Yahudilere İsanın onu sağlıklı yapan olduğunu bildirdi.

Ve bu yüzden Yahudiler İsayı takip ediyorlardı ve onu öldürmeye çalışıyorlardı, çünkü bu şeyleri Şabat gününde yapıyordu. Ama İsa onlara cevap verdi: Benim Babam şimdiye

kadar çalışıyor ve ben de çalışıyorum. Bu yüzden Yahudiler onu daha çok öldürmeye çalışıyorlardı, çünkü sadece Şabati bozmakla kalmıyordu, aynı zamanda Tanrıyı kendi babası diyerek kendisini Tanrıya eşit yapıyordu.

İsa bu yüzden onlara cevap verdi ve dedi: Gerçekten gerçekten size söylüyorum, oğul kendisinden hiçbir şey yapamaz, eğer babanın yaptığını görmezse; zira o ne yaparsa, bunları oğul da benzer şekilde yapar. Çünkü baba oğlu sever ve kendisinin yaptığı her şeyi ona gösterir, ve bunlardan daha büyük işleri ona gösterecek, böylece siz şaşırırsınız. Tıpkı Babanın ölüleri diriltip hayat vermesi gibi, Oğul da dilediği kimselere hayat verir. Zira baba hiç kimseyi yargılamaz, ama tüm yargıyı oğula vermiştir, Öyle ki herkes Oğulu onurlandırsın, nasıl ki Babayı onurlandırıyorlarsa. Oğulu onurlandırmayan, onu gönderen Babayı da onurlandırmaz. Gerçekten gerçekten söylüyorum size ki o benim sözümü işiten ve gönderene beni inanan sahiptir hayatı sonsuz, ve içine yargıyı değil gelir, ama geçmiştir dışında ölümün içine hay Gerçekten, gerçekten size söylüyorum ki, ölülerin Tanrının Oğlunun sesini işitecekleri saat geliyor ve şimdi o saattir; ve işitenler yaşayacaklar. Tıpkı Babanın kendi içinde hayata sahip olması gibi, böylece Oğula da kendi içinde hayata sahip olmasını verdi. Ve ona yetki verdi ve yargı yapma yetkisi verdi, çünkü o insanoğludur. Buna şaşmayın, çünkü mezarlarda olanların hepsinin onun sesini işiteceği saat geliyor, Ve iyi şeyleri yapmış olanlar hayat dirilişine çıkacaklar, ama değersiz şeyleri yapmış olanlar yargı dirilişine çıkacaklar.

Ben kendimden hiçbir şey yapamam. Nasıl duyarsam öyle yargılarım ve benim yargım adildir, çünkü kendi iradeimi değil, beni gönderen Babanın iradesini ararım. Eğer ben kendim hakkında tanıklık edersem, benim tanıklığım doğru değildir. Benim hakkımda tanıklık eden başka biri var, ve biliyorum ki onun benim hakkımda ettiği tanıklık doğrudur. Siz Yuhannaya göndermişsinizdir ve o gerçeğe tanıklık etmiştir. Ben insandan tanıklık almam, ama bunları söylerim ki siz kurtulasınız. O, yanan ve parlayan lambadı, siz ise bir süre onun ışığında sevinmek istediniz. Ben ise Yahyanın tanıklığından daha büyük bir tanıklığa sahibim, çünkü Babanın tamamlamam için bana verdiği işler, benim yaptığım bu işler, Babanın beni gönderdiğine dair benim hakkımda tanıklık eder. Ve beni göndermiş olan Baba, kendisi benim hakkımda tanıklık etmiştir. Siz ne onun sesini hiç işittiniz ne de onun biçimini gördünüz. Ve onun sözü sizde kalmıyor, çünkü onun gönderdiğine siz inanmıyorsunuz. Siz yazıları araştırıyorsunuz, çünkü onlarda sonsuz hayata sahip olduğunuzu düşünüyorsunuz ve onlar benim hakkımda tanıklık edenlerdir. Ve hayata sahip olmak için bana gelmek istemiyorsunuz. İnsanlardan şan almam. Ama sizi biliyorum ki, Tanrının sevgisine içinizde sahip değilsiniz. Ben babamın adıyla geldim ve beni kabul etmiyorsunuz, eğer başka biri kendi adıyla gelirse, onu kabul edeceksiniz. Birbirinizden şan alırken, tek Tanrıdan gelen şanı aramadığınız halde nasıl inanabilirsiniz? Benim sizleri babaya karşı suçlayacağımı sanmayın, sizleri suçlayan Musadır, kendisine umut bağladığınız kişi. Eğer Musaya inandıysanız, bana da inanırdınız, çünkü o benim hakkımda yazdı. Eğer onun yazılarına inanmıyorsanız, benim

sözlerime nasıl inanacaksınız?

6

Bundan sonra İsa, Celile Denizinin, yani Tiberias Gölünün ötesine gitti. Ve büyük bir kalabalık ona takip ediyordu, çünkü hastaların üzerinde yaptığı mucizeleri görüyorlardı. İsa dağa çıktı ve orada öğrencileriyle oturuyordu. Paskalya, Yahudilerin bayramı yakındı. İsa gözlerini kaldırıp büyük bir kalabalığın kendisine doğru geldiğini gördüğünde, Filipusa Bunların yemesi için nereden ekmek satın alalım? dedi. Ama bunu onu test ederek söylüyordu, çünkü kendisi ne yapacağını biliyordu. Filipus ona cevap verdi: İki yüz denarlık ekmek onlara yetmez ki her biri biraz alsın. Öğrencilerinden biri, Simon Petrusun kardeşi Andreas, ona söyler, Burada beş arpa ekmeği ve iki balığı olan bir çocuk var, ama bunlar bu kadar çok kişi için ne ki? İsa, İnsanları yere oturtun dedi; orada bol çimen vardı. Adamlar oturdular, sayıları beş bin kadardı. İsa ekmekleri aldı ve şükrettikten sonra öğrencilere dağıttı, öğrenciler de uzananlara, benzer şekilde balıklardan da istedikleri kadar dağıttı. Ama doyunca, öğrencilerine söyler: Artan parçaları toplayın, böylece hiçbir şey yok olmasın. Bu yüzden topladılar ve yemiş olanlardan artan beş arpa ekmeğinin parçalarıyla on iki sepeti doldurdular. O halde insanlar, İsanın yaptığı işareti gördükten sonra, Bu, gerçekten dünyaya gelen peygamberdir diyorlardı. Jesus bu nedenle, onların gelip onu kapmak ve onu kral yapmak niyetinde olduklarını bilerek, tekrar dağa tek

başına çekildi.

Akşam olduğunda, onun öğrencileri denize indiler. Gemiye binerek denizin ötesine, Kapernauma doğru geliyorlardı. Karanlık çoktan olmuştu ve İsa onlara gelmemişti. Büyük bir rüzgar eserken deniz kabarıyordu. Böylece yirmi beş ya da otuz stadyum kürek çektikten sonra, İsayı denizin üzerinde yürürken ve tekneye yaklaşırken görüyorlar, ve korktular. Ama o onlara, Benim, korkmayın der. O zaman onu tekneye almak istediler ve hemen tekne, gitmekte oldukları toprağa ulaştı.

Ertesi gün, denizin ötesinde duran kalabalık, orada başka küçük tekne olmadığını, sadece öğrencilerinin bindiği o teknenin olduğunu ve İsanın öğrencileriyle birlikte küçük tekneye girmediğini, yalnızca öğrencilerinin gittiğini görerek, Ama Tiberiastan tekneler geldi, Rabbin şükrettiği ekmeği yedikleri yerin yakınına. Kalabalık, İsanın orada olmadığını ve öğrencilerinin de olmadığını görünce, kendileri gemilere binerek Kapernauma geldiler ve İsayı aradılar. Ve onu denizin ötesinde bulduktan sonra ona dediler ki: Rabbi, ne zaman buraya geldin? İsa onlara cevap verdi ve dedi: Gerçekten, gerçekten size söylüyorum, beni arıyorsunuz, çünkü işaretler gördünüz diye değil, ama ekmeklerden yediğiniz ve doyduğunuz için. Yok olan yiyecek için değil, sonsuz hayata kalıcı olan yiyecek için çalışın, onu İnsanoglu size verecek, zira Baba Tanrı onu mühürledi. Bu yüzden ona dediler: Tanrının işlerini yapmak için ne yapmalıyız? İsa cevap verdi ve onlara dedi: Tanrının işi budur ki, Onun gönderdiğine inanasınız.

Bu yüzden ona dediler: Sen ne işaret yapıyorsun ki görelim ve sana inanalım? Ne iş yapıyorsun? Atalarımız çölde man yediler; yazıldığı gibi, gökten ekmek verdi onlara yemeleri için. İsa bu yüzden onlara dedi: Gerçekten, gerçekten size söylüyorum, Musa size gökten ekmeği vermemiştir, ama benim Babam size gökten gerçek ekmeği veriyor. Çünkü Tanrının ekmeği, gökten inen ve dünyaya hayat veren olandır. Bu yüzden ona dediler ki, Efendi, bu ekmeği bize her zaman ver. İsa onlara dedi, Ben hayat ekmeğiyim, bana gelen asla acıkmayacak ve bana iman eden asla susamayacak.

Ama size dedim ki beni gördünüz ve inanmıyorsunuz. Babanın bana verdiği her şey bana gelecek ve bana gelen kimseyi asla dışarı atmayacağım. Çünkü gökten inmiş bulunuyorum, kendi isteğimi yapmak için değil, ama beni gönderenin isteğini yapmak için. Bu ise beni gönderen babanın iradesidir ki, bana verdiği her şeyi ondan kaybetmeyeyim, ama onu son günde dirilteyim. Bu ise beni gönderenin iradesidir ki, Oğulu gören ve ona iman eden herkes sonsuz hayata sahip olsun ve ben onu son günde dirilteyim. Yahudiler, Ben gökten inen ekmek benim dediği için onun hakkında homurdandılar. Ve diyorlardı, Bu, Yusufun oğlu İsa değil mi, biz onun babasını ve annesini biliyoruz; öyleyse bu nasıl gökten inmiş bulunuyorum diyor? İsa bu yüzden cevap verdi ve onlara dedi, Birbirinizle mırıldanmayın. Hiç kimse bana gelemmez, eğer beni gönderen baba onu çekmezse, ve ben onu son günde dirilteceğim. Peygamberlerde yazılmıştır ve hepsi Tanrı tarafından öğretilmiş olacaklar. Babadan işiten ve öğrenen herkes bana gelir, Babayı

kimse görmemiştir, ancak Tanrının yanında olan, işte o babayı görmüştür. Amen, amen, size söylüyorum, bana iman eden sonsuz hayata sahiptir. Ben hayatın ekmeğiyim. Babalarınız çölde manna yedi ve öldüler. Bu, gökten inen ekmektir, öyle ki biri ondan yesin ve ölmesin. Ben gökten inen yaşayan ekmeğim, eğer biri bu ekmekten yerse, sonsuza dek yaşayacak. Ve benim vereceğim ekmek benim bedenimdir, bunu dünyanın hayatı için vereceğim. Yahudiler birbirlerine karşı kavga ediyorlardı, şöyle diyerek: Bu nasıl bize yememiz için etini verebilir? İsa bu yüzden onlara dedi: Gerçekten, gerçekten size söylüyorum, eğer İnsanoğlunun etini yemez ve onun kanını içmezseniz, kendinizde hayata sahip değilsiniz. Benim etimi yiyen ve kanımı içen ebedi hayata sahiptir ve ben onu son günde dirilteceğim. Çünkü benim etim gerçekten yemektir ve benim kanım gerçekten içmektir. Benim etimi yiyen ve benim kanımı içen bende kalır ve ben de onda kalırım. Yaşayan baba beni nasıl gönderdiyse ve ben baba sayesinde yaşıyorsam, beni yiyen de benim sayemde yaşayacaktır. Bu, gökten inen ekmektir, babanızın man yiyip öldüğü gibi değil; bu ekmeği yiyen sonsuza dek yaşayacaktır. Bu şeyleri cemaatte öğretirken Kapernaumda söyledi.

Bunun üzerine öğrencilerinden birçoğu bunu işitince dediler ki: Bu söz zordur, kim bunu dinleyebilir? İsa, öğrencilerinin bu konuda homurdandıklarını kendi içinde bilerek onlara dedi: Bu sizi tökezletiyor mu? Peki ya insanoğlunun daha önce olduğu yere yükseldiğini görürseniz? Ruh, hayat verendir; et hiçbir fayda vermez; benim size söylediğim sözler ruhtur ve hayattır.

Ama sizden bazıları vardır ki inanmıyorlar. Çünkü İsa başlangıçtan beri inanmayanların kimler olduğunu ve onu ele verecek olanın kim olduğunu biliyordu. Ve diyordu: Bu yüzden size söyledim ki hiç kimse bana gelemmez, eğer ona benim Babam tarafından verilmemişse. Bundan dolayı, öğrencilerinin birçoğu geri döndü ve artık onunla birlikte yürümüyorlardı. İsa bu nedenle on ikiye, Siz de mi gitmek istiyorsunuz? dedi. Simon Peter ona cevap verdi, Rab, kime gideceğiz? Sonsuz hayatın sözlerine sahipsin, Ve biz inandık ve bildik ki sen yaşayan Tanrının oğlu Mesih'sin. İsa onlara cevap verdi, Ben sizi on ikiye seçmedim mi? Ve sizden biri şeytandır. Ama Simon İskariotun oğlu Yahudayı kastediyordu, çünkü o, on ikiden biri olmasına rağmen, onu ele verecekti.

7

Ve İsa bunlardan sonra Celilede yürüyordu, çünkü Yahudiyede yürümek istemiyordu, zira Yahudiler onu öldürmek istiyorlardı. Yahudilerin Çadırlar Bayramı yakındı. Bu yüzden onun kardeşleri ona dediler: Buradan ayrıl ve Yahudiye'ye git, ki senin öğrencilerin de senin yaptığın işleri görsünler, Hiç kimse gizlide bir şey yapmaz ve kendisi açıkta olmayı aramaz. Eğer bunları yapıyorsan kendini dünyaya göster. Çünkü kardeşleri bile ona inanmıyordu. İsa onlara şöyle der: Benim zamanım henüz gelmedi, ama sizin zamanınız her zaman hazırdır. Dünya sizi nefret edemez, ama beni nefret eder, çünkü ben onun hakkında tanıklık ediyorum ki onun işleri kötüdür. Siz bu bayrama gidin,

ben henüz bu bayrama çıkmıyorum, çünkü benim zamanım henüz dolmamıştır. Ama onlara bu şeyleri söyledikten sonra Celilede kaldı. Ama onun kardeşleri gittikten sonra, o zaman kendisi de bayrama gitti, açıkça değil, ama gizlice. Yahudiler bu yüzden onu bayramda arıyorlardı ve O nerede? diyorlardı. Ve kalabalıklar arasında onun hakkında çok mırıldanma vardı. Bunlar gerçekten iyi biridir diyorlardı, diğerleri ise hayır, ama kalabalığı saptırıyor diyorlardı. Ancak hiç kimse, Yahudilerin korkusu yüzünden onun hakkında açıkça konuşmuyordu.

Bayram ortasındaiken İsa tapınağa çıktı ve öğretiyordu. Ve Yahudiler şaşırarak dediler ki, Bu adam nasıl oluyor da öğrenmemiş olduğu halde yazıları biliyor? İsa onlara şöyle cevap verdi ve dedi: Benim öğretim benim değil, ama beni gönderenin öğretimidir. Eğer biri Onun iradesini yapmak isterse, bu öğretinin Tanrıdan mı olduğunu yoksa benim kendiliğimden mi konuştuğumu bilecektir. Kendisinden konuşan kendi şanını arar, ama onu gönderenin şanını arayan, bu kişi gerçektir ve onda haksızlık yoktur. Musa size kanunu vermedi mi? Ve hiçbiriniz kanunu yerine getirmiyor. Neden beni öldürmeye çalışıyorsunuz? Kalabalık cevapladı ve dedi: Sana cin musallat olmuş, kim seni öldürmeye çalışıyor? İsa cevap verdi ve onlara dedi: Bir iş yaptım ve hepiniz bundan dolayı şışıyorsunuz. Musa size sünneti vermiştir, çünkü o Musadan değil, ama atalardan gelir, ve Şabatta bir adamı sünnet edersiniz. Eğer insan Şabat günü sünnet olursa ki Musanın kanunu bozulmasın diye, bana kızılıyorsunuz çünkü ben bütün bir insanı Şabat günü sağlıklı yaptım Görünüşe göre

yargılamayın, ama adil yargı yapın. Öyleyse Kudüslülerden bazıları şöyle diyorlardı: Bu, öldürmeye çalıştıkları kişi değil mi? Ve işte açıkça konuşuyor ve ona hiçbir şey söylemiyorlar. Yoksa yöneticiler bunun gerçekten Mesih olduğunu mu anladılar? Ama biz bunun nereden olduğunu biliyoruz, fakat Mesih geldiğinde hiç kimse onun nereden olduğunu bilmez. O halde İsa tapınakta öğretirken bağırdı ve dedi ki: Beni de biliyorsunuz ve nereden olduğumu da biliyorsunuz. Ben kendiliğimden gelmedim, ama beni gönderen gerçektir ve siz Onu bilmiyorsunuz. Ben onu biliyorum, çünkü ben onun yanındanım ve o beni gönderdi. Bu yüzden onu yakalamayı arıyorlardı, ve hiç kimse onun üzerine elini atmadı, çünkü henüz onun saati gelmemişti. Ama kalabalıktan çokları ona inandılar ve diyorlardı ki: Mesih geldiğinde, bunun yaptıklarından daha fazla mucize yapar mı? Ferisiler, kalabalığın onun hakkında bunları mırıldandığını duydular ve Ferisiler ile baş rahipler onu yakalasınlar diye yardımcılar gönderdiler. İsa bu yüzden şöyle dedi: Hâlâ kısa bir süre sizinle birlikteyim ve beni gönderene gidiyorum. Beni arayacaksınız ve bulamayacaksınız, ve benim olduğum yerde, siz gelemesiniz. Yahudiler bu yüzden kendi aralarında dediler ki, Bu adam nereye gitmeyi planlıyor ki biz onu bulamayacağız? Acaba Yunanlıların dağılımlılığına gidip Yunanlılara öğretmeyi mi planlıyor? Beni arayacaksınız ve bulamayacaksınız ve ben nerede olursam siz gelemesiniz dediği bu söz nedir?

Bayramın büyük son gününde İsa ayakta durdu ve bağırarak dedi: Eğer biri susuzluk çekiyorsa, bana gelsin ve içsin. Bana

iman eden kişi için, Kutsal Yazıların dediği gibi, onun içinden diri su ırmakları akacaktır. Ama bunu, kendisine iman edenlerin alacakları Ruh hakkında söyledi, çünkü İsa henüz yüceltilmemişti, bu yüzden Kutsal Ruh henüz yoktu. Kalabalıktan çoğu bu sözü işittikten sonra, Bu gerçekten peygamberdir diyorlardı. Diğerleri Bu, Mesihtir diyorlardı, diğerleri ise Mesih, Celileden mi geliyor? diyorlardı. Yazı, Mesihin Davudun soyundan ve Davudun bulunduğu köy Beytlehemden geleceğini söylemedi mi? Bu yüzden kalabalık arasında onun yüzünden bir bölünme meydana geldi. Ama onlardan bazıları onu yakalamak istediler, fakat hiç kimse onun üzerine ellerini atmadı. Böylece yardımcılar baş rahiplerin ve Ferisilerin yanına geldiler ve onlar onlara, Neden onu getirmediğiniz? dediler. Yardımcılar cevap verdiler: Hiçbir zaman hiçbir insan bu adam gibi konuşmadı. Ferisiler bu nedenle onlara cevap verdiler: Siz de mi saptırıldınız? Yöneticilerden veya Ferisilerden biri ona inandı mı? Ama bu kalabalık, yasayı bilmeyen, lanetlidir Onlara Nikodemos söyler, geceleyin ona gelmiş olan, onlardan biri olan: Bizim kanunumuz, önce ondan duymadan ve ne yaptığını öğrenmeden bir adamı yargılar mı? Cevap verdiler ve ona dediler: Sen de Celileden misin? Araştır ve gör ki Celileden peygamber çıkmamıştır. Ve her biri kendi evine gitti.

8

Jesus ise Zeytinler Dağına gitti Şafakta yine mabede geldi ve

bütün halk ona doğru geliyordu; oturarak onlara öğretiyordu. Yazıcılar ve Ferisiler zinada yakalanmış bir kadını getiriyorlar ve onu ortaya dikiyorlar. Ona şöyle derler: Öğretmen, bu kadın zina ederken suçüstü yakalanmıştır, Ve bizim kanunumuzda Musa böylelerini taşlamayı emretti. Sen öyleyse ne diyorsun? Bunu ise onu test ederek söylediler, böylece ona karşı bir suçlama elde edebilsinler. İsa ise aşağı eğilerek parmağıyla toprağa yazıyordu. Ama onlar ona sormakta ısrar ettiklerinde, doğruldu ve onlara dedi ki, Sizden günahsız olan ilk taşı ona atsin. ve tekrar aşağı eğilerek yere yazıyordu Onlar ise duyunca, yaşlılardan başlayarak birer birer çıkıyorlardı, ve İsa ile ortada duran kadın bırakıldı. Yukarı bakarak İsa ona dedi, Kadın, nerede onlar? Hiç kimse seni mahkum etmedi mi? O ise dedi: Hiç kimse, Efendim. İsa ise dedi: Ben de seni mahkum etmiyorum; git ve şu andan itibaren artık günah işleme.

Yine bu yüzden İsa onlara şöyle diyerek konuştu: Ben dünyanın ışığıyım, beni takip eden karanlıkta asla yürümeyecek, ama hayatın ışığına sahip olacak. Ferisiler bu yüzden ona dediler, Sen kendi hakkında tanıklık ediyorsun, senin tanıklığın gerçek değildir. İsa cevap verdi ve onlara dedi: Eğer ben kendim hakkında tanıklık etsem bile, tanıklığım doğrudur, çünkü nereden geldiğimi ve nereye gittiğimi biliyorum; ama siz nereden geldiğimi veya nereye gittiğimi bilmiyorsunuz. Siz tene göre yargılıyorsunuz, ben hiç kimseyi yargılamıyorum. Ve eğer ben yargılasam, benim yargım gerçektir, çünkü yalnız değilim, fakat ben ve beni gönderen Baba varız. Ve sizin kanununuzda da yazılmıştır ki iki insanın tanıklığı doğrudur. Ben kendim

hakkında tanıklık edenim ve beni gönderen baba da benim hakkımda tanıklık eder. Bunun üzerine ona dediler ki, Senin baban nerede? İsa cevap verdi: Ne beni biliyorsunuz ne de babamı; eğer beni bilseydiniz, babamı da bilirdiniz. Bu sözleri İsa hazine, tapınakta öğretirken söyledi ve hiç kimse onu yakalamadı, çünkü onun saati henüz gelmemiştir.

İsa bu yüzden onlara tekrar dedi: Ben gidiyorum ve beni arayacaksınız, ve sizin günahınızda öleceksiniz; ben nereye gidiyorum, siz gelemesiniz. Bu yüzden Yahudiler diyorlardı, Yoksa kendini öldürecek mi, çünkü Ben nereye gidiyorsam, siz gelemesiniz diyor? Ve onlara dedi ki: Siz aşağıdan olanlardansınız, ben yukarıdan olanlardan varım; siz bu dünyadan olanlardansınız, ben bu dünyadan değilim. Bu yüzden size dedim ki günahlarınız içinde öleceksiniz, çünkü eğer ben olduğuma inanmazsanız, günahlarınız içinde öleceksiniz. Öyleyse ona söylüyorlardı: Sen kimsin? Ve İsa onlara dedi: Size en başından beri söylediğim şeyi. Sizin hakkınızda konuşacak ve yargılayacak çok şeyim var, ama beni gönderen gerçektir ve ben ondan duyduklarımı dünyaya söylüyorum. Babanın onlara söz ettiğini bilmediler. İsa bu yüzden onlara dedi: Ne zaman İnsanoğlunu kaldırdığınızda, o zaman ben olduğumu bileceksiniz ve kendimden hiçbir şey yapmıyorum, ama Babam bana nasıl öğrettiyse, bunları konuşuyorum. Ve beni gönderen benimle birlikte, baba beni yalnız bırakmadı, çünkü ben ona hoş olan şeyleri her zaman yapıyorum. O bu şeyleri konuşurken, çoğu ona inandı.

İsa, kendisine inanmış olan Yahudilere şöyle diyordu: Eğer siz benim sözümde kalırsanız, gerçekten benim öğrencilerimsiniz, Ve gerçeği bileceksiniz ve gerçek sizi özgür kılacak. Ona cevap verdiler: Biz İbrahimin soyundanız ve hiç kimseye hiçbir zaman köleleştirilmedik, sen nasıl özgür olacaksınız diyorsun? İsa onlara cevap verdi, gerçekten gerçekten size söylüyorum ki günah işleyen her kişi günahın kölesidir. Ama köle evde sonsuza dek kalmaz, oğul sonsuza dek kalır. Eğer Oğul sizi özgür kılarsa, gerçekten özgür olacaksınız. Biliyorum ki İbrahimin tohumlarısınız, ama beni öldürmeye çalışıyorsunuz, çünkü benim sözüm sizde yer etmiyor. Ben babamın yanında gördüğüm şeyi söylerim ve siz de babanızın yanında gördüğünüz şeyi yaparsınız. Cevap verdiler ve ona dediler ki, bizim babamız İbrahimdir. İsa onlara söyler, eğer İbrahimin çocukları olsaydınız, İbrahimin işlerini yapardınız. Ama şimdi beni öldürmeyi arıyorsunuz, size Tanrıdan duyduğum gerçeği konuşmuş olan bir adamı; bunu İbrahim yapmadı. Siz babanızın işlerini yaparsınız. Bunun üzerine ona dediler: Biz zinadan doğmadık, bir babamız var: Tanrı. İsa bu yüzden onlara dedi: Eğer Tanrı sizin babanız olsaydı, beni severdiniz, zira ben Tanrıdan çıktım ve geldim, ne de kendimden gelmişim, ama O beni gönderdi. Neden benim konuşmamı anlamıyorsunuz? Çünkü benim sözümü işitmeye muktedir değilsiniz. Siz şeytanın babasından geliyorsunuz ve babanızın arzularını yapmak istiyorsunuz. O başlangıçtan beri katildi ve hakikatte durmaz, çünkü onda hakikat yoktur. Ne zaman yalan konuşsa kendi özünden konuşur, çünkü o yalancıdır ve onun babasıdır. Ama ben gerçeği söylediğim için bana inanmıyorsunuz. Sizden kim

beni günah konusunda suçlu bulabilir? Eğer gerçeği söylüyorsam, neden siz bana inanmıyorsunuz? Tanrıdan olan, Tanrının sözlerini işitir; bundan dolayı siz işitmezsiniz, çünkü Tanrıdan değilsiniz. Yahudiler bu yüzden cevap verdiler ve ona dediler: Senin Samiriyeli olduğunu ve cin sahibi olduğunu söylemekte haklı değil miyiz? İsa cevap verdi: Benim bir şeytanım yok, ama Babamı onurlandırıyorum ve siz beni onursuzlaştırıyorsunuz. Ben şanımlı aramıyorum, arayan ve yargılayan vardır. Gerçekten, gerçekten size söylüyorum: Eğer biri benim sözümü tutarsa, ölümü asla sonsuza dek görmeyecektir. Yahudiler bu yüzden ona dediler, Şimdi anladık ki cin çarpmışsın. İbrahim öldü ve peygamberler de öldü, ama sen diyorsun ki, eğer biri sözümü tutarsa, sonsuza kadar ölümü asla tatmayacak. Sen bizim babamız İbrahimden daha büyük müsün ki, o öldü; peygamberler de öldüler, sen kendini kim sanıyorsun? İsa cevap verdi, eğer ben kendimi yüceltirsem, benim şerefim hiçbir şey değildir, beni yücelten benim babamdır, sizin Tanrınız olduğunu söylediğiniz, Ve siz onu bilmediniz, ama ben onu biliyorum. Ve eğer onu bilmiyorum dersem, sizin gibi yalancı olacağım, ama onu biliyorum ve onun sözünü tutuyorum. Babanız Abraham, benim günümü görmek için sevinçle coştı; gördü ve sevindi. Yahudiler bu yüzden ona dediler: Henüz elli yaşında değilsin ve İbrahimi görmüşsün? İsa onlara dedi ki, Gerçekten, gerçekten size söylüyorum, İbrahim olmadan önce ben varım. Taşları aldılar ki üzerine atınsınlar. Ama İsa gizlendi ve tapınaktan çıktı, onların ortasından geçerek uzaklaştı.

9

Ve geçerken doğuştan kör bir adam gördü. Ve onun öğrencileri ona sordular: Rabbi, kim günah işledi, bu mu yoksa onun ebeveynleri mi ki kr doğdu? İsa cevap verdi: Ne bu günah işledi ne de ebeveynleri, ancak Tanrının işleri onda açığa çıksın diye. Gündüz olduğu sürece beni gönderenin işlerini yapmam gerekir, gece gelir o zaman hiç kimse çalışamaz. Ne zaman dünyada olsam, dünyanın ışığıyım. Bu şeyleri söyledikten sonra yere tükürdü ve tükürükten çamur yaptı, ve çamuru krn gözlerine sürdü. Ve ona dedi: Git, Siloan havuzunda yıkan; bu gönderilmiş anlamına gelir. Bunun zerine gitti, yıkandı ve görerek geldi.

Komşular ve onu daha önce kr olduğunu görenler, Bu oturan ve dilenen değil mi? diyorlardı. Diğerleri Bu odur diyordu, diğerleri ise Ona benziyor diyordu. O ise Benim diyordu. O halde ona söylüyorlardı: Senin gözlerin nasıl açıldı? O cevap verdi ve dedi ki: İsa denilen adam çamur yaptı ve benim gözlerime sürdü ve bana dedi ki, Siloam havuzuna git ve yıka. Gittim ve yıkandım, görmeye başladım. Dediler o halde ona: Nerede o? Der ki: Bilmem.

Onu Ferisilere götürüyorlar, bir zamanlar kr olanı. İsanın amuru yapıp onun gözlerini aığı gün şabattı. Yine bu yüzden Ferisiler ona nasıl gördüğünü soruyorlardı. O ise onlara şöyle dedi: amuru gözlerimin üzerine koydu, yıkandım ve görüyorum. Ferisilerin bazıları dolayısıyla diyorlardı: Bu adam

Tanrıdan değildir, çünkü Şabat gününü tutmaz. Diğerleri diyorlardı: Günahkar bir adam nasıl böyle işaretler yapabilir? Ve onların arasında bölünme vardı. Kör adama yine söylediler: Sen onun hakkında ne söylersin, çünkü senin gözlerini açtı? O ise dedi ki: Peygamberdir. Yahudiler bu yüzden onun hakkında kör olduğuna ve yeniden gördüğüne inanmadılar, görmüş olanın ebeveynlerini çağırınca kadar Ve onlara şunu sorarak dediler: Bu, sizin kör doğduğunu söylediğiniz oğlunuz mu? Öyleyse şimdi nasıl görüyor? Onun ebeveynleri onlara cevap verdiler ve dediler ki: Biliyoruz ki bu bizim oğlumuzdur ve kör doğdu. Ama şimdi nasıl gördüğünü bilmiyoruz, ya da kim onun gözlerini açtı biz bilmiyoruz, kendisi reşittir, ona sorun, kendisi hakkında kendisi konuşacak. Bunları onun ebeveynleri söyledi, çünkü Yahudilerden korkuyorlardı; zaten Yahudiler anlaşılmışlardı ki, eğer biri onu Mesih olarak itiraf ederse, havra dışı edilsin. Bu nedenle anne babası, Reşittir, ona sorun dedi. Onlar kör olan adamı ikinci kez çağırdılar ve ona dediler: Tanrıyı yücelt, biz bu adamın günahkâr olduğunu biliyoruz. O halde o cevap verdi ve dedi: Günahkâr mı, bilmiyorum; bir şey biliyorum ki, kör olduğum halde şimdi görüyorum. Ona tekrar dediler, Sana ne yaptı? Gözlerini nasıl açtı? Onlara cevap verdi: Size zaten söyledim ve duymadınız, neyi yine duymak istiyorsunuz? Siz de mi onun öğrencileri olmak istiyorsunuz? Ona hakaret ettiler ve dediler: Sen onun öğrencisisin, biz ise Musanın öğrencileriyiz. Biz biliyoruz ki Tanrı Musaya konuşmuştur, ama bunun nereden olduğunu bilmiyoruz. Adam cevap verdi ve onlara dedi: Çünkü bu harika bir şeydir, siz onun nereden olduğunu bilmiyorsunuz ve o benim gözlerimi açtı. Biz

biliyoruz ki Tanrı günahkârları dinlemez, ama eğer biri Tanrıdan korkan biri ise ve Onun iradesini yaparsa, onu dinler. Çağlardan beri, birinin doğuştan kör olan birinin gözlerini açtığı duyulmadı. Eğer bu Tanrıdan olmasaydı, hiçbir şey yapamazdı. Cevap verdiler ve ona dediler: Sen bütünüyle günahlar içinde doğdun, sen mi bize öğretiyorsun? ve onu dışarı attılar. İsa, onu dışarı attıklarını duydu ve onu bularak ona dedi, Sen Tanrının Oğluna inanıyor musun? O cevap verdi ve dedi, Peki kimdir o, Efendim, ki ona inanayım? İsa ona dedi ki, Onu gördün ve seninle konuşan işte odur. O ise İnaniyorum, Efendim dedi ve ona secde etti. Ve İsa dedi ki: Ben bu dünyaya yargı için geldim, öyle ki görmeyenler görsün ve görenler kör olsun. Ve Ferisilerden olanlar onunla birlikte bunları işittiler ve ona dediler: Biz de mi körüz? İsa onlara dedi: Eğer kör olsaydınız, günahınız olmazdı; ama şimdi görüyoruz diyorsunuz, bu yüzden günahınız kalır.

10

Gerçekten, gerçekten size söylüyorum ki, koyunların avlusuna kapıdan girmeyip de başka yerden çıkan, o hırsızdır ve hayduttur. Ama kapıdan giren koyunların çobanıdır. Bunun için kapıcı kapıyı açar ve koyunlar onun sesini duyar ve kendi koyunlarını adlarıyla çağırır ve onları dışarı çıkarır. Ve kendi koyunlarını dışarı çıkardığında, onların önünde gider ve koyunlar ona uyar, çünkü onun sesini bilirler. Ama yabancıya asla takip etmeyecekler, fakat ondan kaçacaklar çünkü

yabancıların sesini bilmiyorlar. İsa bu meseli onlara söyledi, ama onlar kendilerine söylediklerinin ne olduğunu bilmediler. İsa bu yüzden onlara tekrar dedi: Gerçekten, gerçekten size söylüyorum ki, ben koyunların kapısıyım. Benden önce gelen herkes hırsız ve soyguncudur, ama koyunlar onları dinlemedi. Ben kapıyım; benim aracılığım ile eğer biri girerse kurtarılacak, girecek ve çıkacak, ve otlak bulacaktır. Hırsız ancak çalmak, öldürmek ve yok etmek için gelir; ben ise onların hayata sahip olmaları ve bolluk içinde olmaları için geldim. Ben iyi çobanım. İyi çoban ruhunu koyunları için verir. Ücretli işçi ise çoban olmadığı için, koyunlar kendisine ait olmadığından, gelen kurdu görür ve koyunları bırakıp kaçar; kurt da onları kapışır ve koyunları dağıtır. Ama ücretli işçi kaçar, çünkü o ücretli işçidir ve koyunlar onun için önemli değildir. Ben iyi çobanım ve benimkileri tanırım ve benimkiler tarafından tanınırım. Baba beni nasıl biliyorsa ben de babayı biliyorum ve ruhumu koyunlar için feda ediyorum. Ve başka koyunlarım var ki, onlar bu avludan değildir, ve onları da getirmem gerekir, ve benim sesimi duyacaklar, ve tek bir sürü olacak, tek bir çoban. Bu yüzden Baba beni sever, çünkü ben ruhumu koyuyorum ki onu yeniden alayım. Hiç kimse onu benden almaz, ama ben onu kendiliğimden veririm. Onu vermeye yetkiye sahibim ve onu tekrar almaya yetkiye sahibim. Bu emri Babamdan aldım. Bu yüzden bu sözler nedeniyle Yahudiler arasında tekrar bölünme meydana geldi. Ama onlardan birçoğu diyordu ki, Cini var ve deliriyor, neden onu dinliyorsunuz? Diğerleri diyorlardı: Bu sözler cin çarpmış birinin sözleri değildir. Bir cin körlerin gözlerini açabilir mi?

Kudüste adanma bayramı oldu ve kış mevsimiydi. Ve İsa, tapınakta Süleymanın revakında yürüyordu. Yahudiler onu kuşattılar ve ona dediler ki: Ne zamana kadar ruhumuzu alacaksın? Eğer sen Mesih isen, bize açıkça söyle. İsa onlara cevap verdi: Size dedim ve inanmıyorsunuz, benim Babamın adıyla yaptığım işler, bunlar benim hakkımda tanıklık eder. Ama siz inanmıyorsunuz, çünkü benim koyunlarımdan değilsiniz, size söylediğim gibi. Benim koyunlarım benim sesimi duyar, ben onları bilirim ve onlar beni takip eder. Ve ben onlara sonsuz hayat veririm, ve sonsuza dek yok olmazlar, ve kimse onları benim elimden kapamayacak. Bana vermiş olan babam hepsinden daha büyüktür ve hiç kimse babamın elinden çalıp alamaz. Ben ve Baba biriz. Yahudiler bu nedenle onu taşlamak için yeniden taşlar taşıdılar. İsa onlara cevap verdi: Babamdan size birçok güzel iş gösterdim; bunlardan hangi iş yüzünden beni taşıyorsunuz? Yahudiler ona cevap vererek dediler ki, seni güzel bir iş hakkında taşlamıyoruz, ama küfür hakkında ve çünkü sen insan olarak kendini Tanrı yapıyorsun. İsa onlara cevap verdi, Yasanızda Ben dedim, siz tanrılarsınız diye yazılmamış mı? Eğer Tanrının sözünün kendilerine geldiği o kişilere tanrılar dediyse ve yazı çözülemezse, Babamın kutsayıp dünyaya gönderdiği kişi ben olduğum halde, siz Tanrının Oğluyum dedim diye bana küfrediyorsun mu diyorsunuz? Eğer babamın işlerini yapmıyorsam, bana inanmayın, Ama eğer yapıyorsam, bana inanmasanız bile işlere inanın ki, Babanın bende ve benim onda olduğumu bilersiniz ve inanasınız. Bu yüzden onu tekrar yakalamaya çalışıyorlardı ve o onların elinden çıktı.

Ve tekrar Ürdünün ötesine, Yuhannanın ilk başta vaftiz ettiği yere gitti ve orada kaldı. Ve birçok kişi ona geldiler ve şöyle diyorlardı: Yuhanna gerçekten hiçbir mucize yapmadı, ama Yuhannanın bunun hakkında söylediği her şey gerçektir. Ve orada birçokları ona inandı.

11

Bethanyden, Meryemin ve onun kız kardeşi Marthanın köyünden hasta olan Lazarus adında biri vardı. Maryam, Rabbi kokuyla mesheden ve ayaklarını kendi saçlarıyla silen kadındı; onun kardeşi Lazar hastaydı. Bu yüzden kız kardeşler ona haber göndererek dediler ki: Efendimiz, bak, sevdiğin kişi hastadır. İsa bunu işitince dedi ki: Bu hastalık ölüme değil, Tanrının yüceliği içindir ki, Tanrının Oğlu bunun aracılığıyla yüceltilsin. İsa, Marthayı, onun kız kardeşini ve Lazarı seviyordu. O halde hasta olduğunu duyduğunda, bulunduğu yerde iki gün daha kaldı, Sonra bundan sonra öğrencilere söyler: Yahudiye yeniden gidelim. Öğrenciler ona söylerler, Rabbi, şimdi Yahudiler seni taşlamak istiyorlardı, ve sen yine oraya mı gidiyorsun? İsa cevap verdi: Günün on iki saati yok mu? Eğer biri gündüz yürürse tökezlemez, çünkü bu dünyanın ışığını görür. Ama eğer biri gece yürürse tökezler, çünkü ışık onda değildir. Bunları söyledi ve bundan sonra onlara şöyle der: Arkadaşımız Lazarus uykuya dalmıştır, ama onu uyandırmak için gidiyorum. O halde öğrencileri ona dediler: Efendi, eğer uyumuşsa, kurtulacaktır. İsa onun ölümü hakkında söylemişti, ama onlar uykunun

uykusu hakkında söylüyor sandılar. O zaman İsa onlara açıkça dedi: Lazar öldü, Ve sizin için seviniyorum, inanasınız diye, çünkü orada değildim, ama gidelim ona. Bunun üzerine İkiz denilen Thoma, öğrenci arkadaşlarına dedi: Gidelim biz de onunla birlikte ölelim.

İsa geldiğinde, onu mezarda zaten dört gündür olduğunu buldu. Bethany, Kudüse yaklaşık on beş stadyon uzaklıktaydı. ve Yahudilerden birçoğu Martha ve Meryemin yanına gelmişti ki onları kardeşleri hakkında teselli etsinler. Martha, İsanın geldiğini duyunca onu karşıladı, Meryem ise evde oturuyordu. Martha, İsaya dedi ki: Rab, eğer burada olsaydın, kardeşim ölmezdi. Ama şimdi de biliyorum ki Tanrıdan ne istersen, Tanrı sana verecek. İsa ona, Kardeşin dirilecektir dedi. Martha ona der ki, Biliyorum ki son günde, diriliş zamanında dirilecek. İsa ona, Diriliş ve yaşam benim dedi. Bana iman eden, ölse bile yaşayacaktır, ve yaşayan ve bana iman eden herkes sonsuza dek asla ölmeyecektir. Buna inanıyor musun? Ona dedi ki: Evet Efendim, ben senin dünyaya gelen Mesih, Tanrının Oğlu olduğuna inandım. Ve bunları söyledikten sonra gitti ve kız kardeşini Meryemi gizlice çağırarak dedi ki, öğretmen burada ve seni çağırıyor. O, duyar duymaz hızlıca kalktı ve ona doğru geldi. İsa henüz köye gelmemişti, fakat Martanın onu karşıladığı yerdeydi. O halde, evde onunla birlikte olan ve onu teselli eden Yahudiler, Meryemin çabucak kalkıp çıktığını görünce, onu takip ettiler ve Orada ağlamak için mezara gidiyor dediler. O halde Meryem, İsanın olduğu yere geldiğinde, onu görünce onun ayaklarına düştü ve ona dedi ki, Efendim, eğer burada olsaydın,

kardeşim ölmezdi. Jesus bu nedenle onu ağlarken ve onunla bir araya gelmiş Yahudilerin ağladığını gördüğünde, ruhta derinden sızlandı ve kendini rahatsız etti Ve dedi, Onu nereye koydunuz? Ona diyorlar, Efendimiz, gel ve gör. İsa gözyaşı döktü. Yahudiler o halde diyorlardı ki, Bakın onu nasıl seviyordu. Ama onlardan bazıları dediler ki, Körün gözlerini açan bu adam, bunun da ölmemesini sağlayamazdı mı? İsa bu nedenle, kendi içinde yine derinden hareketlenmiş olarak mezara gelir; orası bir mağaraydı ve üzerine bir taş konmuştu. İsa der ki, Taşı kaldırın. Ölmüş olanın kız kardeşi Marta ona der ki, Efendim, zaten kokuyor, çünkü dördüncü gündür. İsa ona, Sana, eğer inanırsan Tanrının görkemini göreceğini söylemedim mi? der. Ölü'nün yattığı yerdeki taşı kaldırdılar. İsa gözlerini yukarı kaldırdı ve dedi: Baba, sana teşekkür ederim çünkü beni duydun. Ben ama biliyordum ki sen beni her zaman duyarsın, ama çevreleyen kalabalık yüzünden söyledim ki, sen beni gönderdiğine inanabilsinler. Ve bunları söyledikten sonra yüksek sesle bağırdı: Lazarus, dışarı gel! Ve ölü dışarı çıktı, ayakları ve elleri bezlerle bağlıydı ve yüzü bezle sarılmıştı. İsa onlara söyler, Onu çözün ve gitmesine izin verin.

Dolayısıyla Yahudilerden Meryeme gelen ve İsanın yaptıklarını gören birçoğu ona inandı. Ama onlardan bazıları Ferisilere gittiler ve İsanın yaptıklarını onlara söylediler. Bu yüzden başkâhinler ve Ferisiler meclisi topladılar ve dediler ki: Ne yapıyoruz? Çünkü bu adam birçok mucize yapıyor. Eğer onu böyle bırakırsak, herkes ona inanacak ve Romalılar gelecek ve yerimizi de ulusumuzu da alacaklar. Onlardan biri olan Kayafa,

o yılın başrahibi olarak, onlara dedi ki, siz hiçbir şey bilmiyorsunuz, Ne de düşünüyorsunuz ki bir adamın halk için ölmesi bize faydalıdır ve bütün ulus yok olmasın. Ama bunu kendiliğinden söylemedi, fakat o yılın başkâhini olarak peygamberlik etti ki İsa, ulusun için ölmek üzereydi. Ve sadece o ulus için değil, ama aynı zamanda Tanrının dağılmış çocuklarını bir araya getirsin diye. O günden itibaren, onu öldürmek için birlikte karar aldılar. İsa bu nedenle artık Yahudiler arasında açıkça dolaşmıyordu, fakat oradan çölün yakınındaki bölgeye gitti, Efrayim denilen şehre, ve orada öğrencileriyle birlikte kalıyordu. Yahudilerin Paskalyası yakındı ve birçokları Paskalyadan önce kendilerini arındırmak için taşradan Kudüse gittiler. Bu yüzden İsayı arıyorlardı ve tapınakta dururken birbirleriyle konuşuyorlardı: Size ne görünüyor, bayrama gelmeyecek mi? Başkâhinler ve Ferisiler emir vermişlerdi ki, eğer biri onun nerede olduğunu bilirse bildirsin, böylece onu yakalasınlar.

12

İsa, Paskalyadan altı gün önce, ölüler arasından dirilttiği Lazarın bulunduğu Beytanyaya geldi. Bu yüzden orada ona bir akşam yemeği yaptılar ve Martha hizmet ediyordu, Lazarus ise onunla birlikte sofrada uzananlardan biriydi. Meryem, saf ve değerli nardın yağından bir libre alarak İsanın ayaklarını meshetti ve saçlarıyla onun ayaklarını sildi, ev ise yağın kokusundan doldu. Bu yüzden onun öğrencilerinden biri olan ve onu teslim etmek

üzere olan Simun İskariyotlu Yahuda söyler, Neden bu koku yağı üç yüz denariusu satılmadı ve fakirlere verilmedi? Ama bunu söyledi, fakirler hakkında endişelendiği için değil, çünkü hırsızdı ve para kutusunu tutuyordu ve içine atılan şeyleri çalıyordu. İsa bu yüzden dedi ki: Onu bırak, benim defnim günü için onu sakladı. Yoksulları her zaman kendinizle birlikte bulundurursunuz, ama beni her zaman bulundurmayacaksınız. Yahudilerden büyük bir kalabalık orada olduğunu öğrendi ve geldiler, sadece İsa için değil, ama aynı zamanda ölülerden dirilttiği Lazarı görmek için. Baş rahipler ise Lazarusu da öldürmek için plan yaptılar. Çünkü Yahudilerden birçoğu onun yüzünden gidiyor ve İsaya inanıyordu.

Ertesi gün, bayrama gelmiş olan büyük kalabalık, İsanın Kudüse geldiğini işitince, Hurma ağaçlarının dallarını aldılar ve onu karşılamaya çıktılar, ve bağırıyorlardı, Hoşana, Rabbin adıyla gelen kutsanmıştır, İsrailin kralı. İsa genç bir eşek bulmuş ve onun üzerine oturmuştu, yazılmış olduğu gibi, Korkma, Siyon kızı, işte senin kralın geliyor, bir eşek tayı üzerine oturmuş.

Bu şeyleri onun öğrencileri ilk başta bilmediler, ama İsa yüceltiltiği zaman, o zaman hatırladılar ki bu şeyler onun hakkında yazılmıştı ve bu şeyleri ona yaptılar. Bu yüzden, Lazarusu mezardan çağırdığında ve onu ölülerden dirilttiğinde onunla birlikte olan kalabalık tanıklık etti. Bu yüzden kalabalık onu karşıladı, çünkü onun bu işareti yaptığını duymuşlardı. Ferisiler bu yüzden kendi aralarında dediler ki, hiçbir fayda sağlamadığınızı görmüyor musunuz? Bakın, dünya onun

peşinden gitti.

Bayramda tapınmak için çıkanlardan bazı Yunanlılar vardı. Bunlar bu yüzden Celilenin Beytsayda'sından olan Filipusa geldiler ve ona şöyle diyerek rica ettiler: Efendimiz, İsayı görmek istiyoruz. Filipus gelir ve Andreasa söyler, ve tekrar Andreas ve Filipus İsaya söylerler, Ama İsa onlara cevap verdi diyerek: İnsanoğlunun yüceltileceği saat geldi. Gerçekten, gerçekten size söylüyorum: Eğer buğday tanesi toprağa düşüp ölmezse, yalnız kalır; ama eğer ölürse, çok meyve verir. Ruhunu seven onu kaybedecek ve ruhunu bu dünyada nefret eden, onu sonsuz yaşam için koruyacak. Eğer biri bana hizmet ederse, beni takip etsin, ve ben nerede isem, orada benim hizmetkârım da olacak, ve eğer biri bana hizmet ederse, Baba onu onurlandıracak. Şimdi ruhum rahatsız oldu ve ne söyleyeyim? Baba, beni bu saatten kurtar. Ama bunun için bu saate geldim. Baba, adını yücelt. Bunun üzerine gökten bir ses geldi: Yücelttim ve yine yücelteceğim. O halde ayakta duran ve işiten kalabalık, Gök gürültüsü oldu diyordu; diğerleri ise Bir haberci ona konuştu diyorlardı. İsa cevap verdi ve dedi, Bu ses benim için değil, ama sizin için oldu. Şimdi bu dünyanın yargısıdır, şimdi bu dünyanın hükümdarı dışarı atılacaktır. Ve ben eğer yerden yükseltirsem, herkesi kendime çekeceğim. Ama bunu, hangi ölümle ölmek üzere olduğunu işaret ederek söylüyordu. Kalabalık ona cevap verdi: Biz yasadan duyduk ki Mesih sonsuza dek kalır, peki sen nasıl İnsanoğlu yüceltilmelidir diyorsun? Bu İnsanoğlu kimdir? İsa onlara şöyle dedi: Işık daha kısa bir süre sizinle birlikte, ışığa sahipken yürüyün ki

karanlık sizi yakalamasın, ve karanlıkta yürüyen nereye gittiğini bilmez. Işığa sahipken, ışığa inanın ki ışığın oğulları olasınız. İsa bunları söyledi ve oradan ayrılıp onlardan gizlendi.

O, onların önünde bu kadar çok mucize yapmış olmasına rağmen, ona inanmadılar. Öyle ki peygamber Yeşayanın sözü yerine getirilmiş olsun; o dedi ki: Rab, kim inandı haberimize? Ve Rabbin kolu kime açıklandı? Bu yüzden inanmaya muktedir değillerdi, çünkü İşaya yine şöyle dedi, O, onların gözlerini kör etmiştir ve onların kalbini katılaştırmıştır ki, gözleriyle görmesinler ve kalpleriyle anlamasınlar ve dönmesinler, ve ben onları iyileştireceğim.

Bu şeyleri Yeşaya, onun yüceliğini gördüğünde söyledi ve onun hakkında konuştu. Yine de yöneticilerden birçoğu ona inandı, ama Ferisiler yüzünden itiraf etmediler, böylece cemaattan atılmasınlar, Çünkü insanların şanını Tanrının şanından daha çok sevdiler.

Jesus bağırdı ve dedi: Bana inanan, bana değil, ama beni gönderene inanır. Ve beni gören, beni göndereni görür. Ben ışık olarak dünyaya geldim, böylece bana inanan herkes karanlıkta kalmasın. Ve eğer biri benim sözlerimi işitir ve inanmazsa, ben onu yargılamam; çünkü dünyayı yargılamak için değil, dünyayı kurtarmak için geldim. Beni reddeden ve sözlerimi kabul etmeyen kişinin onu yargılayacak olanı vardır; konuştuğum söz, işte o, onu son günde yargılayacaktır. Çünkü ben kendiliğimden konuşmadım, fakat beni gönderen Babanın kendisi bana ne

söyleyeceğim ve ne konuşacağım konusunda emir verdi. Ve biliyorum ki onun emri sonsuz hayattır. Dolayısıyla ben ne konuşuyorsam, Baba bana nasıl söylediyse öyle konuşuyorum.

13

Fakat Paskalya bayramından önce İsa, bu dünyadan Babaya gitmek için saatinin geldiğini bilerek, dünyada kendine ait olanları sevmiş olduğu gibi, onları sonuna kadar sevdi. Ve akşam yemeği olmuşken, şeytan İskariyotlu Simun Yahudanın kalbine onu ele vermesi için zaten atmıştı. İsa, babanın her şeyi onun ellerine verdiğini ve Tanrıdan çıktığını ve Tanrıya gittiğini bilerek, Akşam yemeğinden kalkar ve giysilerini bir kenara koyar, havluyu alarak kendini kuşanır. Sonra leğene su attı ve öğrencilerin ayaklarını yıkamaya ve kuşandığı havluyla silmeye başladı. Öyleyse Simon Petera geliyor ve o ona söylüyor, Rab, sen benim ayaklarımı mı yıkıyorsun? İsa cevapladı ve ona dedi, Ben ne yapıyorum sen şimdi bilmiyorsun, ama bundan sonra bileceksin. Petrus ona söyler: Ayaklarımı asla yıkamayacaksın. İsa ona cevap verdi: Eğer seni yıkamazsam, benimle payın olmaz. Simon Peter ona der ki, Efendim, sadece ayaklarımı değil, aynı zamanda ellerimi ve başımı da. İsa ona der ki: Yıkanmış olan, ayaklarını yıkamaktan başka ihtiyacı yoktur, çünkü bütünüyle temizdir; siz de temizsiniz, ama hepiniz değil. Çünkü onu teslim edeni biliyordu, bu yüzden Hepsiniz temiz değilsiniz dedi.

Ne zaman onların ayaklarını yıkadı ve giysilerini aldı, tekrar yerine yaslanarak onlara dedi: Size ne yaptığımı biliyor musunuz? Siz bana Öğretmen ve Efendi diye hitap ediyorsunuz ve doğru söylüyorsunuz, çünkü öyleyim. Eğer öyleyse ben sizin ayaklarınızı yıkadım, Rab ve Öğretmen olarak, siz de birbirinizin ayaklarını yıkamakla yükümlüsünüz. Çünkü size bir örnek verdim, böylece ben size nasıl yaptıysam, siz de öyle yapasınız. Gerçekten, gerçekten size söylüyorum, köle efendisinden daha büyük değildir, ne de elçi onu gönderenden daha büyük değildir. Eğer bunları biliyorsanız, onları yaparsanız mutlusunuz. Hepiniz hakkında söylemiyorum, ben kimi seçtiğimi biliyorum, ama yazı yerine gelsin diye, benimle ekmek yiyen topuğunu bana karşı kaldırdı. Şimdi size, olmadan önce söylüyorum ki, olduğu zaman inanasınız diye ben Oyum. Gerçekten, gerçekten size söylüyorum: Eğer birini gönderirsem, onu alan beni almış olur; beni alan ise beni göndereni almış olur.

Bu sözleri söyledikten sonra İsa ruhunda huzursuz oldu ve tanıklık etti ve dedi: Gerçekten, gerçekten size söylüyorum ki, sizden biri beni teslim edecek. Öyleyse öğrenciler, kimin hakkında söylediği konusunda şaşkın olarak birbirlerine bakıyorlardı. İsanın göğsüne yaslanmış olan öğrencilerinden biri vardı, İsa onu severdi. Simon Petrus, söz ettiği kişinin kim olduğunu öğrenmek için ona eğilir. O, İsanın göğsüne düşerek ona Rab, kim o? der. İsa cevap veriyor: O kişi, ben lokmayı batırıp vereceğim kişidir. Ve lokmayı batırıp Simun İskariyotlunun oğlu Yahudaya veriyor. Ve lokmadan sonra o

zaman şeytan onun içine girdi. İsa ona şöyle der: Yaptığın şeyi daha çabuk yap. Ama sofrada uzananlardan hiç kimse ona ne için bunu söylediğini bilmedi. Bazıları, Yahuda para kutusunu tuttuğu için, İsanın ona Bayram için ihtiyacımız olanları satın al ya da fakirlere bir şey versin diye dediğini düşündüler. O halde o kişi lokmayı alınca hemen dışarı çıktı, hava karanlıktı.

Ne zaman çıktı, İsa der ki, şimdi insanoğlu yüceltildi ve Tanrı onda yüceltildi. Eğer Tanrı onda yüceltildiyse, Tanrı da onu kendi içinde yüceltecek ve hemen onu yüceltecek. Küçük çocuklar, hâlâ kısa bir süre sizinle birlikteyim. Beni arayacaksınız ve Yahudilere söylediğim gibi, benim gittiğim yere siz gelemesiniz, bunu şimdi size söylüyorum. Yeni bir emir veriyorum size: Birbirinizi sevin, nasıl ben sizi sevdiysem, siz de birbirinizi sevin. Bunda herkes sizin benim öğrencilerim olduğunuzu bilecek, eğer birbirinize karşı sevginiz olursa. Simon Peter ona söyler: Efendim, nereye gidiyorsun? İsa ona cevap verdi: Benim gittiğim yere şimdi beni takip edemezsin, ama sonra takip edeceksin. Petrus ona der ki, Efendim, neden sana şimdi hemen takip edemiyorum? Canımı senin için vereceğim. İsa ona cevap verdi: Ruhunu benim için mi koyacaksın? Gerçekten, gerçekten sana söylüyorum, horoz ötmeyecek, sen beni üç kez inkâr edene kadar.

14

Kalbiniz huzursuz olmasın, Tanrıya inanıyorsunuz ve bana

inanıyorsunuz. Babamın evinde birçok konut vardır; eğer olmasaydı size söylerdim. Size yer hazırlamaya gidiyorum. Ve eğer gider ve size bir yer hazırlarsam, yine gelirim ve sizi yanıma alırım, öyle ki ben nerede isem siz de orada olarsınız. Ve nereye gittiğimi biliyorsunuz ve yolu biliyorsunuz. Tomas ona söyler, Efendi, nereye gittiğini bilmiyoruz ve yolu nasıl bilebiliriz? İsa ona der ki: Ben yolum, gerçeğim ve hayatım; hiç kimse benim aracılığımla gelmezse Babaya gelemaz. Eğer beni tanımış olsaydınız, babamı da tanımış olurdunuz. Şimdiden itibaren onu tanıyoruz ve onu görmüş bulunuyorsunuz. Filipus ona der ki, Efendi, bize Babayı göster ve bu bize yeter. İsa ona der ki: Bu kadar zaman sizinle birlikteyim ve beni tanımadın mı, Filipus? Beni görmüş olan Babayı görmüştür, ve sen nasıl söylersin, Bize Babayı göster? Sen, benim Babada olduğuma ve Babanın bende olduğuna inanmıyor musun? Size söylediğim sözleri kendimden söylemiyorum; ama bende kalan Babanın kendisi bu işleri yapıyor. Bana inan ki ben Babanın içindeyim ve Baba benim içimde; eğer inanmıyorsanız, o işlerin kendisi yüzünden bana inan. Gerçekten, gerçekten size söylüyorum: Bana iman eden, benim yaptığım işleri o da yapacak ve bunlardan daha büyüklerini yapacak, çünkü ben Babama gidiyorum. Ve benim adımla ne isterseniz, bunu yapacağım, öyle ki Baba Oğulda yüceltilsin. Eğer benim adımla bir şey isterseniz, ben yapacağım.

Eğer beni seviyorsanız, emirlerimi tutun. Ve ben Babadan isteyeceğim ve O size başka bir Savunucu verecek, böylece sonsuza dek sizinle kalacak. Hakikatin Ruhunu dünya alamaz,

çünkü onu ne görür ne de tanır, ama siz onu tanırsınız, çünkü yanınızda kalır ve içinizde olacaktır. Sizi öksüz bırakmayacağım, size geliyorum. Biraz daha ve dünya beni artık görmeyecek, ama siz beni göreceksiniz, çünkü ben yaşıyorum ve siz de yaşayacaksınız. O gün siz bileceksiniz ki ben babamın içindeyim ve siz benim içimdesiniz ve ben sizin içinizdeyim. Benim emirlerime sahip olan ve onları tutan kişi, beni seven kişidir; beni seven kişi ise Babam tarafından sevinecektir ve ben de onu seveceğim ve kendimi ona göstereceğim. Yahuda, İskariotlu olmayan, ona der ki: Rab, ne oldu ki kendini bize göstereceksin de dünyaya göstermeyeceksin? İsa cevap verdi ve ona dedi: Eğer biri beni severse, sözümü koruyacak ve babam onu sevecek ve ona geleceğiz ve onun yanında konut yapacağız. Beni sevmeyen benim sözlerimi tutmaz, ve duyduğunuz söz benim değildir, ama beni gönderen Babanıdır.

Bunları size, yanınızda kalırken söyledim Ama Yardımcı, benim adımla Babanın göndereceği Kutsal Ruh, o size her şeyi öğretecek ve size söylediğim her şeyi hatırlatacak. Huzuru size bırakıyorum, benim huzurumu size veriyorum; dünyanın verdiği gibi ben vermiyorum size. Kalbiniz rahatsız olmasın ve korkmasın. Duydunuz ki ben size dedim: Gidiyorum ve size geliyorum. Eğer beni sevdiyseniz, Babaya gidiyorum dediğim için sevinirdiniz, çünkü Baba benden daha büyüktür. Ve şimdi size bunları olmadan önce söyledim ki, olduğunda inanasınız. Artık sizinle çok konuşmayacağım, çünkü dünyanın hükümdarı geliyor ve onun bende hiçbir şeyi yoktur. Ama dünya bilsin ki Babayı seviyorum ve Baba bana nasıl emrettiyse, öyle

yapıyorum. Kalkın, buradan gidelim.

15

Ben gerçek asmayım ve babam çiftçidir. Bende meyve taşımayan her dalı alır, meyve taşıyan her dalı ise temizler ki daha çok meyve taşısun. Zaten siz, size konuştuğum söz nedeniyle temizsiniz. Bende kalın, ben de sizde kalayım. Nasıl ki dal asmada kalmazsa kendiliğinden meyve veremez, öyle de siz de bende kalmazsanız meyve veremezsiniz. Ben bağ asmasıyım, siz dallarsınız. Bende kalan ve ben onda olan, bu çok meyve verir, çünkü bensiz hiçbir şey yapamazsınız. Eğer biri bende kalmazsa, dal gibi dışarı atıldı ve kurudu, ve onları toplarlar ve ateşe atarlar ve yanar. Eğer bende kalırsanız ve sözlerim sizde kalırsa, ne isterseniz isteyin ve size olacaktır. Babam bunun içinde yüceltildi ki, çok meyve veresiniz ve benim öğrencilerim olasınız. Baba beni nasıl sevdiyse, ben de sizi öyle sevdim; benim sevgimde kalın. Eğer benim emirlerimi tutarsanız, benim sevgimde kalacaksınız, nasıl ki ben babamın emirlerini tutmuşum ve onun sevgisinde kalırım. Bunları size söyledim ki benim sevincim sizde kalsın ve sizin sevinciniz tamamlansın. Bu benim buyruğumdur, birbirinizi sevin, nasıl ki ben sizi sevdiysem. Bundan daha büyük sevgiye hiç kimse sahip değildir; öyle ki biri ruhunu arkadaşları için feda edebilsin. Eğer size emrettiğim her şeyi yaparsanız, siz benim arkadaşlarım olursunuz. Artık sizi köleler olarak söylemiyorum, çünkü köle efendisinin ne yaptığını bilmez, ama sizi dostlar olarak

söyledim, çünkü babamdan duyduğum her şeyi size bildirdim. Siz beni seçmediniz, ama ben sizi seçtim ve sizi koydum, böylece siz gidip meyve taşıyasınız ve sizin meyveniz kalsın, böylece benim adımla Babadan ne isterseniz size versin. Bunları size emrediyorum ki, birbirinizi sevesiniz.

Eğer dünya sizden nefret ederse, bilin ki benden önce sizden nefret etmiştir. Eğer dünyadan olsaydınız, dünya kendine ait olanı severdi, ama dünyadan olmadığınız için, ben sizi dünyadan seçtim, bu yüzden dünya sizden nefret eder. Sizlere söylediğim sözü hatırlayın: köle efendisinden daha büyük değildir. Eğer bana zulüm etmişlerse, size de zulüm edecekler; eğer benim sözümü tutmuşlarsa, sizinkini de tutacaklar. Ama bunların hepsini size benim adımdan dolayı yapacaklar, çünkü beni göndereni bilmiyorlar. Eğer gelip onlara konuşmasaydım, günahları olmazdı; ama şimdi günahları hakkında bahaneleri yoktur. Benden nefret eden, babamdan da nefret eder. Eğer onlarda başka hiç kimsenin yapmadığı işleri yapmasaydım, günahları olmazdı, ama şimdi hem görmüşler hem de nefret etmişler, hem benden hem de babamdan. Ama yasalarında yazılı olan söz yerine gelsin diye, çünkü benden karşılıksız nefret ettiler. Ama ben size Babadan göndereceğim yardımcı geldiğinde, Babadan çıkan gerçeğin Ruhu, o benim hakkımda tanıklık edecek. Ve siz de tanıklık edersiniz, çünkü başlangıçtan beri benimle birliktesiniz.

Bu şeyleri size söyledim ki gücendirilmeyesiniz. Sizi dışlanmış yapacaklar, ama öyle bir saat geliyor ki sizi öldüren her biri Tanrıya hizmet sunduğunu sanacak. Ve bunları yapacaklar, çünkü ne babayı ne de beni tanımadılar. Ama bunları size söyledim, böylece saat geldiğinde onları hatırlarsınız, çünkü ben size söyledim. Bunları ise size başlangıçtan söylemedim, çünkü sizinle idim. Ama şimdi beni gönderene gidiyorum ve hiç kimse sizden bana nereye gittiğini sormuyor Ama size bu şeyleri söylediğim için, keder sizin kalbinizi doldurmuş. Ama ben size gerçeği söylüyorum, benim gitmem sizin için faydalıdır. Çünkü eğer ben gitmezsem, Yardımcı size gelmeyecek, ama eğer gidersem, Onu size göndereceğim. Ve o geldiğinde dünyayı günah, adalet ve yargı konusunda ikna edecek. Günah hakkında, çünkü bana inanmıyorlar, Adalet hakkında ise, çünkü Babama gidiyorum ve artık beni görmüyorsunuz, Yargı hakkında ise, çünkü bu dünyanın hükümdarı yargılanmıştır. Hâlâ size söyleyecek çok şeyim var, ama şimdi taşıyamazsınız. Ne zaman o gelirse, Gerçeğin Ruhu, sizi bütün gerçeğe rehberlik edecek, çünkü kendisinden konuşmayacak, ama ne işitse onu konuşacak ve gelecek şeyleri size bildirecek. O, beni yüceltecek, çünkü benden alacak ve size bildirecek. Babanın sahip olduğu her şey benimdir, bu yüzden benimkinden alacak ve size bildirecek dedim. Kısa bir süre sonra beni görmeyeceksiniz ve yine kısa bir süre sonra beni göreceksiniz, çünkü ben Babaya gidiyorum. Onun öğrencilerinden birbirine dediler ki, Bize söylediği bu nedir: Kısa bir süre ve beni görmezsiniz, ve yine kısa bir süre ve beni göreceksiniz ve Ben babaya gidiyorum? Öyleyse söylüyorlardı, Bu nedir ki o küçük diyor? Ne konuştuğunu

bilmiyoruz. İsa, onun ona soru sormak istediklerini bildi ve onlara dedi: Benim Az bir zaman sonra beni görmeyeceksiniz ve yine az bir zaman sonra beni göreceksiniz dediğim şey hakkında birbirinizle mi tartışıyorsunuz? Gerçekten, gerçekten size söylüyorum ki siz ağlayacaksınız ve yas tutacaksınız, ama dünya sevinecek; siz ise keder duyacaksınız, ama sizin kederiniz sevinç olacak. Kadın doğum yaptığında acı çeker, çünkü saati gelmiştir, ama çocuğu doğurduğunda artık sıkıntıyı hatırlamaz, çünkü dünyaya bir insan doğmuştur diye sevinir. Ve siz bu yüzden şimdi gerçekten acı çekiyorsunuz, ama sizi yine göreceğim ve kalbiniz sevinecek ve sevincinizi sizden hiç kimse almaz. Ve o gün bana hiçbir şey sormayacaksınız, amen amen söylüyorum size ki babadan benim adımla ne isterseniz, size verecek. Şimdiye kadar benim adımla hiçbir şey istemediniz, isteyin ve alacaksınız, böylece sevinciniz dolu olsun. Bunları size mesellerle söyledim, ama artık size mesellerle konuşmayacağım, açıkça Baba hakkında size bildireceğim bir saat geliyor. O gün benim adımla isteyeceksiniz ve size babadan sizin için isteyeceğim demiyorum, Çünkü Babanın kendisi sizi sever, zira siz beni sevdiniz ve benim Tanrıdan çıktığıma inandınız. Babanın yanından çıktım ve dünyaya geldim; yine dünyayı bırakıyorum ve Babaya gidiyorum. Öğrencileri ona, Bak, şimdi açıkça konuşuyorsun ve hiçbir mesel söylemiyorsun derler. Şimdi biliyoruz ki her şeyi biliyorsun ve birinin seni sorgulaması için ihtiyacın yok. Bundan dolayı inanıyoruz ki Tanrıdan geldin. İsa onlara cevap verdi, Şimdi mi inanıyorsunuz? İşte bir saat geliyor ve şimdi gelmiş bulunuyor, böylece her biriniz kendi yerinize dağılacaksınız ve beni yalnız

bırakacaksınız, ama ben yalnız değilim, çünkü Baba benimle birlikte bulunuyor. Bu şeyleri size söyledim ki bende huzura sahip olasınız. Dünyada sıkıntı çekeceksiniz, ama cesur olun, ben dünyayı yendim.

17

Bu şeyleri İsa konuştu ve gözlerini göğe kaldırdı ve dedi: Baba, saat geldi, senin oğlunu yücelt ki senin oğlun da seni yüceltsin. Sen ona her et üzerinde yetki verdiğin gibi, ona verdiğin her şeye o da onlara sonsuz hayat versin diye. Bu ise sonsuz yaşamdır: Seni, tek gerçek Tanrıyı ve gönderdiğin İsa Mesihini bilsinler. Ben seni yeryüzünde yücelttim, bana yapmam için verdiğin işi tamamladım, Ve şimdi beni yücelt sen, Baba, kendi yanında, dünyanın var olmasından önce senin yanında sahip olduğum şan ile. Ben senin adını, dünyadan bana verdiğin insanlara açıkladım. Onlar seninkildi ve sen onları bana verdin ve onlar senin sözünü korudular. Şimdi onlar, bana verdiğin her şeyin senden olduğunu anladılar. Çünkü senin bana verdiğin sözleri onlara verdim ve onlar aldılar ve gerçekten senin yanından çıktığımı bildiler ve senin beni gönderdiğine inandılar. Ben onlar için rica ediyorum, dünya için değil, ama bana verdiklerin için rica ediyorum, çünkü onlar senindir, Ve benim her şeyim senindir ve senin her şeyin benimdir, ve onlarda yüceltildim. Ve artık dünyada değilim, bunlar dünyadadırlar ve ben sana geliyorum. Kutsal Baba, onları senin bana verdiğin isminde koru ki, bizim gibi bir olsunlar. Ben onlarla dünyada

olduğum zaman, senin adınla onları koruyordum; bana verdiklerini korudum ve onlardan hiç kimse yok olmadı, yalnızca yıkım oğlu hariç, böylece yazı yerine gelsin. Ama şimdi sana geliyorum ve bunları dünyada konuşuyorum, böylece benim sevincim onlarda doldurulmuş olsun. Ben onlara senin sözünü verdim ve dünya onlardan nefret etti, çünkü onlar dünyadan değiller, tıpkı benim dünyadan olmadığım gibi. Onları dünyadan çıkarmanı istemiyorum, ama onları kötülükten korumanı istiyorum. Onlar dünyadan değiller, tıpkı benim dünyadan olmadığım gibi. Onları senin gerçeğinle kutsa; senin sözün gerçektir. Nasıl ki sen beni dünyaya gönderdin, ben de onları dünyaya gönderdim. Ve onlar için ben kendimi kutsarım ki, onlar da gerçekte kutsanmış olsunlar. Yalnız bunlar hakkında sormuyorum, ama aynı zamanda onların sözü vasıtasıyla bana inananlar hakkında da, Öyle ki hepsi bir olsunlar, nasıl ki sen Baba bende ve ben sende olduğum gibi, öyle ki onlar da bizde bir olsunlar, öyle ki dünya senin beni gönderdiğine inansın. Ve ben senin bana verdiğin ihtişamı onlara verdim, böylece bizim bir olduğumuz gibi onlar da bir olsunlar, Ben onlarda ve sen bende, böylece onlar bir olarak mükemmelleştirilmiş olsunlar ve böylece dünya bilsin ki sen beni gönderdin ve onları beni sevdiğin gibi sevdin. Baba, bana vermiş olduğun kimselerin, ben nerede isem onların da benimle birlikte olmalarını istiyorum ki, bana vermiş olduğun yüceliğimi görsünler, çünkü sen beni dünyanın kuruluşundan önce sevdin. Adil Baba, dünya seni tanımadı, ama ben seni tanıdım ve bunlar da senin beni gönderdiğini bildiler. Ve senin adını onlara bildirdim ve bildireceğim ki, beni sevdiğin sevgi onlarda olsun ve ben de

onlarda olayım.

18

İsa bu sözleri söyledikten sonra öğrencileriyle birlikte Kidron sel deresinin ötesine çıktı, orada bir bahçe vardı, o ve öğrencileri oraya girdiler. Onu teslim eden Yahuda da o yeri biliyordu, çünkü İsa öğrencileriyle birlikte orada sık sık toplanmıştı. Bunun üzerine Yahuda, askeri birliği ve başkâhinlerle Ferisilerin görevlilerini alarak oraya meşaleler, kandiller ve silahlarla gelir. Jesus bu nedenle, üzerine gelecek olan tüm şeyleri bilerek, dışarı çıktı ve onlara, Kimi arıyorsunuz? dedi. Ona cevap verdiler: Nasıralı İsayı. İsa onlara söyler: Benim. Onu teslim eden Yahuda da onlarla birlikte duruyordu. Onlara Ben Oyum dediğinde, geriye gittiler ve yere düştüler. Yine bu yüzden onlara sordu: Kimi arıyorsunuz? Onlar ise dediler: Nasıralı İsayı. İsa cevap verdi, Size dedim ki ben Oyum. Öyleyse eğer beni arıyorsanız, bunların gitmesine izin verin. Söylediği söz yerine getirilsin diye: Bana verdiklerinden hiç kimseyi kaybetmedim. Simon Petrus yanında bulunan kılıcı çekti ve başkâhinin kölesini vurarak sağ kulağını kesti; kölenin adı Malchustu. İsa, Petrusa şöyle dedi: Kılıcı kınına koy. Babanın bana verdiği kupayı içmeyecek miyim?

Bu yüzden birlik, komutan ve Yahudilerin yardımcıları İsayı yakaladılar ve onu bağladılar Ve onu önce Hanana götürdüler, çünkü o, o yılın başkâhini olan Kayafanın kayınpederiydi.

Kayafa, Yahudilere bir adamın halk için helak olmasının faydalı olduğunu tavsiye etmiş olan kişiydi. Simun Petrus ve diğer öğrenci İsayı takip ediyordu. Ama o öğrenci başkâhine tanınıyordu ve İsa ile birlikte başkâhinin avlusuna girdi. Ama Petrus dışarıda kapının yanında duruyordu. Bu yüzden baş rahibin tanıdığı olan diğer öğrenci çıktı ve kapıcıya söyledi ve Petrusu içeri getirdi. Bunun üzerine kapıcı genç kadın Petrusa, Sen de bu adamın öğrencilerinden misin? diye sorar. O, Değilim der. Köleler ve yardımcılar soğuk olduğu için kömür ateşi yapmışlardı ve ısınyıyorlardı, Petrus da onlarla birlikte durarak ısınyıyordu. Bunun üzerine başrahip İsaya öğrencileri ve öğretisi hakkında sordu. İsa ona cevap verdi: Ben dünyaya açıkça konuştum, ben her zaman cemaatte ve mabette öğrettim, Yahudilerin her zaman bir araya geldiği yerde, ve gizlice hiçbir şey konuşmadım. Neden bana soruyorsun? Onlara ne konuştuğumu duymuş olanlara sor; bak, bunlar benim söylediklerimi biliyorlar. Ama o bunları söyleyince, yardımcılardan biri yanında durup İsaya bir tokat vurdu ve dedi: Başkâhine böyle mi cevap veriyorsun? İsa ona cevap verdi: Eğer kötü konuştum, kötülük hakkında tanıklık et; ama eğer iyi konuştum, neden beni dövüyorsun? Annas, onu bağlı olarak Başkâhin Kayafaya gönderdi. Simon Peter ayakta duruyor ve ısınyıyordu. Bunun üzerine ona dediler: Sen de onun öğrencilerinden değil misin? O halde o inkar etti ve dedi, Değilim. Başrahibin kölelerinden biri, Petrusun kulağını kestiği kişinin akrabası olarak, Ben seni onunla birlikte bahçede görmedim mi? dedi. Petrus yine inkar etti ve hemen horoz öttü.

Bu yüzden İsayı Kayafadan praetoriuma götürürler. Sabah olmuştu ve kendileri praetoriuma girmediler, böylece kirletilmesinler, ama böylece paskalyayı yesinler. Bu yüzden Pilatus onlara doğru çıktı ve dedi, Bu adamın aleyhine ne suçlama getiriyorsunuz? Cevap verdiler ve ona dediler ki: Eğer bu adam kötülük yapan biri olmasaydı, onu sana teslim etmezdik. Pilatus onlara dedi: Onu siz alın ve kendi kanununuza göre onu yargılayın. Yahudiler ona dediler: Bize hiç kimseyi öldürmek izin verilmemiştir. İsanın, hangi ölümle ölmek üzere olduğunu işaret ederek söylediği sözü yerine getirilsin diye. Pilatus bu yüzden tekrar praetoriuma girdi ve İsayı çağırarak ona dedi, Sen Yahudilerin kralı mısın? İsa ona cevap verdi, Bunu sen kendin mi söylüyorsun yoksa başkaları mı sana benim hakkımda söyledi? Pilatus cevap verdi, Ben Yahudi miyim? Senin ulusun ve başkâhinler seni bana teslim ettiler, ne yaptın? İsa cevap verdi: Benim krallığım bu dünyadan değildir. Eğer benim krallığım bu dünyadan olsaydı, hizmetkârlarım Yahudilere teslim edilmemem için mücadele ederlerdi. Ama şimdi benim krallığım buradan değildir. Bunun üzerine Pilatus ona dedi: Öyleyse sen bir kralsın? İsa cevap verdi: Sen söylüyorsun, ben bir kralım. Ben bunun için doğdum ve bunun için dünyaya geldim ki, hakikate tanıklık edeyim. Hakikatten olan herkes benim sesimi işitir. Pilatus ona söyler, Gerçek nedir? ve bunu söyledikten sonra tekrar Yahudilere doğru çıktı ve onlara söyler, Ben onda hiçbir suç bulamıyorum, Ama sizin bir âdetiniz var ki Fısıhta size birini serbest bırakayım; öyleyse istiyorsunuz, size Yahudilerin kralını serbest bırakayım mı? Bunun üzerine hepsi tekrar bağırdılar ve dediler ki: Bunu değil,

ama Barabbası! Barabbas ise bir hayduttu.

19

O zaman Pilatus İsayı aldı ve kamçılardı. Ve askerler dikenlerden ördükleri tacı onun başına koydular ve ona mor bir giysi giydirdiler. Ve diyorlardı: Selam, Yahudilerin kralı! ve ona tokatlar vuruyorlardı. Pilatus bu yüzden tekrar dışarı çıktı ve onlara dedi ki, Bakın, onu size dışarı getiriyorum, böylece onda hiçbir suç bulmadığımı bilesiniz. İsa bu yüzden dışarı çıktı, dikenli taç ve mor giysiyi taşıyarak. Ve onlara şöyle der: İşte bu adam. Başkâhinler ve görevliler onu gördüklerinde bağırarak dediler ki: Çarmıha ger, çarmıha ger onu! Pilatus onlara der: Onu siz alın ve çarmıha gerin, çünkü ben onda hiçbir suç bulmuyorum. Yahudiler ona cevapladılar: Bizim bir yasamız var ve yasamıza göre ölmesi gerekir, çünkü kendisini Tanrının oğlu yaptı. Ne zaman Pilatus bu sözü duydu, daha çok korktu. Ve tekrar praetoriuma girdi ve İsaya Sen nerelisin? dedi. Ama İsa ona cevap vermedi. Pilatus o zaman ona söyler: Bana konuşmuyor musun? Bilmiyor musun ki seni çarmıha germek için yetkim var ve seni serbest bırakmak için yetkim var? İsa cevap verdi, sen bana karşı hiçbir yetkiye sahip değildin, eğer sana yukarıdan verilmemiş olsaydı, bu yüzden beni sana teslim eden daha büyük günaha sahiptir. Bundan sonra Pilatus onu serbest bırakmayı arıyordu, ama Yahudiler bağırarak şöyle diyorlardı: Eğer bunu serbest bırakırsan, Sezarın dostu değilsin. Kendini kral yapan herkes Sezara karşı çıkıyor. O zaman Pilatus

bu sözü duyunca İsayı dışarı getirdi ve Taş Döşeli denilen yerde, İbranicede ise Gabbatha olan yerde, platformun üzerine oturdu. Paskalya hazırlığıydı ve saat altıncıya yakındı, ve Yahudilere, İşte sizin kralınız dedi. Onlar ise bağırdılar: Kaldır, kaldır, onu çarmıha ger! Pilatus onlara der: Kralınızı çarmıha gerim mi? Başkâhinler cevap verdiler: Sezardan başka kralımız yok. O zaman öyleyse onu onlara teslim etti ki çarmıha gerilsin.

İsayı aldılar ve götürdüler, ve haçını taşıyarak kafatası yeri denilen yere çıktı, ki bu İbranicede Golgotha denir. Onu çarmıha gerdikleri yerde, onunla birlikte iki kişiyi daha, bir yandan ve bir yandan, ortada ise İsayı çarmıha gerdiler. Pilatus bir başlık da yazdı ve onu çarmıhın üzerine yerleştirdi; yazılmıştı: Nasıralı İsa, Yahudilerin Kralı. Bu nedenle Yahudilerden birçoğu bu yazıyı okudu, çünkü İsanın çarmıha gerildiği yer şehre yakındı ve İbranice, Yunanca, Latince yazılmıştı. Yahudilerin baş rahipleri Pilatusa diyorlardı: Yahudilerin Kralı yazma, ama o dedi ki, ben Yahudilerin kralıyım. Pilatus cevap verdi: Ne yazdımsa yazdım.

Askerler bu yüzden İsayı çarmıha gerdiklerinde giysilerini aldılar ve dört parça yaptılar, her askere bir parça ve tuniği de aldılar; ama tunik dikişsizdi, yukarıdan baştan sona dokunmuştu. Bu yüzden birbirlerine dediler ki: Onu yırtmayalım, fakat kimin olacağı hakkında kura atalım, böylece şöyle diyen yazı yerine gelmiş olsun: Giysilerimi aralarında böldüler ve elbisem üzerine kura attılar.

Askerler bu şeyleri yaptılar. İsanın haçının yanında ise onun annesi ve annesinin kız kardeşi Klopasın Meryemi ve Magdalalı Meryem duruyorlardı. Jesus bu nedenle anneyi ve yanında duran, sevdiği öğrenciyi gördüğünde, annesine der: Kadın, işte oğlun. Sonra öğrenciyi söyler, İşte senin annen. Ve o saatten itibaren öğrenci onu kendi evine aldı. Bundan sonra İsa, her şeyin zaten tamamlanmış olduğunu bilerek, yazı yerine gelmesi için Susuzum der. Dolayısıyla sirke dolu bir kap orada duruyordu; onlar ise bir süngerî sirke ile doldurdular ve çalı çırpıya sararak onun ağzına getirdiler. İsa sirkeyi aldığında, Tamamlanmıştır dedi ve başını eğerek ruhunu teslim etti.

Yahudiler bu yüzden, cesetlerin Şabat gününde çarmıh üzerinde kalmaması için, çünkü hazırlık günüydü, zira o Şabat günü büyük bir gündü, Pilatusa sordular ki onların bacakları kırılsın ve alınsınlar. Askerler geldiler ve birincinin bacaklarını kırdılar, ayrıca onunla birlikte çarmıha gerilmiş olan diğerinin de bacaklarını kırdılar. Ama İsaya geldiklerinde, onu zaten ölmüş olarak gördüklerinde, onun bacaklarını kırmadılar Ama askerlerden biri mızrakla onun yanını deldi ve hemen kan ve su çıktı. Ve görmüş olan tanıklık etmiştir ve onun tanıklığı gerçektir, ve o da bilir ki gerçek şeyler söyler, böylece sizler de inanasınız. Bunlar oldu ki, yazı yerine gelsin: Onun kemiği kırılmayacaktır. Ve yine başka bir yazı der ki, Delip geçtikleri kişiye bakacaklar.

Bunlardan sonra Aramatyalı Yusuf, Pilatusa sordu; o İsanın öğrencisiydi, ama Yahudilerin korkusundan dolayı gizlenmişti,

İsanın bedenini alması için, ve Pilatus izin verdi. Böylece geldi ve İsanın bedenini aldı. Nikodemos da geldi, o ilk defa gece İsaya gelmiş olan, yaklaşık yüz libre mür ve öd ağacı karışımı taşıyarak. Bu yüzden İsanın vücudunu aldılar ve onu baharatlarla birlikte keten bezlere sardılar, tıpkı Yahudilerin gömme âdeti olduğu gibi. Ama çarmıha gerildiği yerde bir bahçe vardı, ve bahçede henüz hiç kimsenin konulmadığı yeni bir mezar vardı, Orada, Yahudilerin hazırlığı nedeniyle, mezar yakın olduğu için İsaya koydular.

20

Sebt gününün birinde, Mecdelli Meryem sabah erkenden, henüz karanlıkken mezara gelir ve taşın mezardan kaldırılmış olduğunu görür. O halde koşar ve Simon Petrusa ve İsanın sevdiği diğer öğrenciye gelir, ve onlara söyler: Rabbi mezardan aldılar ve onu nereye koydukları bilmiyoruz. Bunun üzerine Petrus ve diğer öğrenci dışarı çıktılar ve mezara doğru geliyorlardı. İkiisi birlikte koşuyorlardı, ve diğer öğrenci Petrstan daha hızlı öne koştu ve mezara birinci geldi. Ve eğilerek baktığında orada yatan keten bezleri görür, ancak içeri girmedi. Simon Peter ona takip ederek gelir, mezara girdi ve orada yatan keten bezleri görür. Ve onun başının üzerinde olan yüz bezi, keten bezlerle birlikte yatmıyordu, ama ayrı bir yere sarılmıştı. O zaman bu nedenle mezara ilk gelen diğer öğrenci de içeri girdi, gördü ve inandı. Çünkü henüz yazıyı bilmiyorlardı ki, onun ölülerden dirilmesi gereklidir. Öğrenciler bu yüzden

tekrar kendi yerlerine gittiler. Mary mezarın yanında dışarıda ağlayarak ayakta duruyordu. Ağlarken mezara eğildi ve beyazlar içinde oturan iki meleği gördü, biri başın yanında ve biri ayakların yanında, İsanın bedeninin yattığı yerde. Ve onlar ona derler, Kadın, neden ağlıyorsun? Onlara der ki, Efendimi aldılar ve onu nereye koydukları bilmiyorum. Ve bunları söyledikten sonra arkasına döndü ve İsayı ayakta dururken gördü, ama Onun İsa olduğunu bilmedi. İsa ona der ki, Kadın, neden ağlıyorsun? Kimi arıyorsun? O, bahçıvan olduğunu sanarak ona der ki, Efendim, eğer sen onu götürdünse, bana nereye koyduğunu söyle, ben de onu alıp götüreyim. İsa ona Meryem der. O dönüp ona Rabbuni der ki, bu öğretmen demektir. İsa ona şöyle der: Bana dokunma, çünkü henüz Babama yükselmedim. Ama kardeşlerime git ve onlara söyle: Benim Babama ve sizin Babanıza, benim Tanrıma ve sizin Tanrınıza yükseliyorum. Mecdelli Meryem, Rabbi gördüğünü ve Onun kendisine bunları söylediğini öğrencilere bildirmeye gelir.

O gün, Şabat gününün birincisi akşam olduğunda ve kapılar kapalıyken, öğrenciler Yahudilerden korktukları için toplandıkları yerde, İsa geldi ve ortada durdu ve onlara Size barış olsun dedi. Ve bunu söyledikten sonra onlara ellerini ve yanını gösterdi. Öğrenciler Efendiyi gördükten sonra sevindiler. İsa onlara yeniden dedi: Size barış olsun. Baba beni nasıl gönderdiyse, ben de sizi gönderiyorum. Ve bunu söyledikten sonra üfledi ve onlara, Kutsal Ruhu alın dedi. Eğer bazılarının günahlarını bağışlarsanız, onlara bağışlanmış olur; eğer bazılarınınkini tutarsanız, tutulmuş olur.

Ama Thomas, İkiz diye çağrılan, onikilerden biri, İsa geldiğinde onlarla birlikte değildi. Bu yüzden diğer öğrenciler ona, Efendiyi gördük diyorlardı. O ise onlara dedi ki, Eğer onun ellerinde çivilerin izini görmezsem ve parmağımı çivilerin izine koymazsam ve elimi onun yanına koymazsam, asla inanmayacağım. Ve sekiz gün sonra yeniden onun öğrencileri içeride idiler ve Tomas onlarla birlikte idi. Kapılar kapatılmış olduğu halde İsa gelir ve ortada durdu ve dedi, Size barış olsun. Sonra Tomasa şöyle der: Parmağını buraya getir ve ellerimi gör, elini getir ve yanıma koy, inançsız olma, ama inançlı ol. Ve Thoma cevap verdi ve ona dedi: Efendim ve Tanrım benim. İsa ona der ki: Beni gördün, inandın; görmeden inananlar ne mutludur.

İsa gerçekten öğrencilerinin önünde başka birçok işaret de yaptı, hangileri bu kitapta yazılmamıştır, Bunlar ise yazılmıştır ki, İsanın Tanrının Oğlu Mesih olduğuna inanasınız ve inanarak Onun adıyla hayata sahip olasınız.

21

Bu olaylardan sonra İsa, kendini öğrencilerine Taberiye Gölü kıyısında tekrar gösterdi ve bunu şöyle yaptı. Simon Peter, İkiz diye çağrılan Thomas, Celilenin Kana kentinden Nathanael, Zebedinin oğulları ve onun öğrencilerinden iki kişi daha birlikte idiler. Simon Peter onlara, Balık tutmaya gidiyorum der. Ona, Biz de seninle geliyoruz derler. Çıktılar ve hemen gemiye bindiler ve

o gece hiçbir şey yakalayamadılar. Sabah olmuşken, İsa sahilde durdu, ancak öğrenciler onun İsa olduğunu bilmiyorlardı. İsa onlara şöyle der: Çocuklar, hiç balığınız yok mu? Ona cevap verdiler: Hayır. O ama onlara dedi: Ağı teknenin sağ tarafına atın ve bulacaksınız. Bunun üzerine attılar ve balıkların çokluğundan ağı artık çekmeye güçleri yetmedi. O halde İsanın sevdiği o öğrenci Petrusa Rabdir dedi. Simun Petrus, Rab olduğunu duyunca üst giysisini kuşandı -çünkü çıplaktı- ve kendini denize attı. Diğer öğrenciler ise tekneyle geldiler, çünkü karadan uzak değillerdi, ancak yaklaşık iki yüz arşın uzaktaydılar ve balık ağını sürüklüyorlardı. Bu nedenle karaya çıktıklarında, üzerinde balık bulunan bir kömür ateşi ve ekmek gördüler. İsa onlara söyler, Şimdi yakaladığınız balıklardan getirin. Simun Petrus yukarı çıktı ve ağı yere çekti, yüz elli üç büyük balıkla dolu, ve bu kadar çok olmasına rağmen ağ yırtılmadı. İsa onlara Gelin, kahvaltı edin der. Öğrencilerden hiçbiri ise Sen kimsin? diye onu sorgulamaya cesaret edemedi, çünkü Onun Rab olduğunu biliyorlardı. Öyleyse İsa gelir ve ekmeği alır ve onlara verir, balığı da aynı şekilde verir. Bu, İsanın ölülerden dirildikten sonra öğrencilerine görüldüğü üçüncü kereydi.

Onlar kahvaltı ettikten sonra, İsa Simon Petrusa der: Yunus oğlu Simun, sen beni bunlardan daha çok seviyor musun? O ona der: Evet, Rab, sen bilirsin ki seni seviyorum. İsa ona der: Kuzularımı otlat. Ona tekrar, ikinci kez söyler: Simon, Yunusun oğlu, beni seviyor musun? Ona der: Evet Efendi, sen bilirsin ki seni severim. Ona der: Koyunlarımı güt. Ona üçüncü kez söyler,

Simun Yunus, beni seviyor musun? Petrus üzüldü çünkü ona üçüncü kez Beni seviyor musun? dedi, ve ona dedi, Rab, sen her şeyi bilirsin, sen benim seni sevdiğimi bilirsin. İsa ona söyler, Koyunlarımı otlat. Sana gerçekten, gerçekten söylüyorum: Gençken kendini kuşanıyor ve istediğin yere yürüyordun; ama ihtiyarlayınca ellerini uzatacaksın ve başkası seni kuşatacak ve istemediğin yere götürecektir. Ama bunu, hangi ölümle Tanrıyı yücelteceğini işaret ederek söyledi. Ve bunu söyledikten sonra ona, Beni takip et der. Petrus döndüğünde, İsanın sevdiği ve takip eden öğrenciyi görüyor; o ki akşam yemeğinde Onun göğsüne yaslanmış ve Efendi, sana ihanet eden kim? demişti. Bunu gören Petrus, İsaya söyler: Rab, peki bu ne olacak? İsa ona şöyle der: Eğer ben gelene kadar onun kalmasını istiyorsam, bundan sana ne? Sen beni takip et. Bu yüzden kardeşler arasına şu söz çıktı ki o öğrenci ölmüyor, ama İsa ona ölmüyor demedi, aksine eğer ben gelinceye kadar onun kalmasını istersem, sana ne?

Bu, bunlar hakkında tanıklık eden ve bunları yazmış olan öğrencidir, ve biliyoruz ki onun tanıklığı doğrudur. Ama İsanın yaptığı başka pek çok şey de vardır ki, eğer bunlar tek tek yazılsa, sanırım dünya bile yazılan kitapları sığdıramaz. Amin.

Tesniye

1

Bunlar Musanın bütün İsraille Ürdünün ötesinde, çölde, batıya doğru, Kızıldeniz yakınında, Paran, Tofel, Lobon, Aulon ve Katahrysea arasında konuştuğu sözlerdir. Horebden Seir dağı yolu üzerinden Kadeş Barneaya kadar on bir gün. Ve kırkıncı yılda, on birinci ayın birinde oldu ki, Musa İsrailin bütün oğullarına konuştu, Rabbin ona onlar için emrettiği her şeye göre, vurduktan sonra Heshbonda yaşamış olan Amorluların kralı Sihonu ve Ashtarothta ve Edreide yaşamış olan Bashan kralı Ogu, Ürdünün ötesinde, Moav topraklarında, Musa bu kanunu açıklamaya başladı ve dedi ki, Rabbimiz Tanrımız bize Horevde konuştu ve dedi ki: Bu dağda oturmanız size yeter. Geri dönün ve yola çıkın, siz de Amorluların dağına girin ve Arabanın bütün komşularına, dağa ve ovaya, Güneye, Kenanlıların sahil topraklarına ve Anti Lübnana, büyük ırmak Fırata kadar. Bakın, toprağı önünüze teslim etti; girerek o toprağı miras alın ki, onu babalarınıza İbrahim'e, İshaka ve Yakupa ve onlardan sonra onların soyuna vermek için yemin

ettim.

Ve o zamanda size şöyle dedim: Sizi yalnız başıma taşıyamayacağım. Rabbiniz Tanrı sizi çoğalttı ve işte bugün göğün yıldızları gibi çok sayıdasınız. Rab, babalarınızın Tanrısı, size olduğunuz gibi bin kat eklesin ve size konuştuğu gibi sizi kutsasın. Nasıl tek başıma sizin zahmetinizi, sizin temelinizi ve sizin itirazlarınızı taşıyabilirim? Kabilelerinize bilge, bilgili ve anlayışlı adamları kendiniz için verin, ve onları sizin liderleriniz olarak atayacağım. Ve bana cevap verdiniz ve dediniz ki: Söylediğin sözü yerine getirmek güzeldir. Ve sizin içinizden bilge, bilgili ve anlayışlı erkekleri aldım ve onları sizin üzerinize binbaşılar, yüzbaşılar, ellibaşılar, onbaşılar ve hâkimlerinize kâtipler olarak atadım. Ve ben o zamanda hakimlerinize emrettim, diyerek: Kardeşleriniz arasında dinleyin ve bir adam ile kardeşi arasında ve onun yabancıları arasında adilce yargılayın. Yargıda yüz tanımayacaksınız, küçüğe göre ve büyüğe göre yargılayacaksınız, insanın yüzüne göre kayırmayacaksınız, çünkü yargı Tanrınınır, ve hangi söz eğer zor olursa, sizden, onu bana getireceksiniz, ve onu işiteceğim. Ve o zaman size yapacağınız tüm sözleri emrettim.

Ve Horevden ayrıldıktan sonra, Rabbimiz Tanrımızın bize emrettiği gibi, gördüğünüz o büyük ve korkutucu çölün tamamından, Amorluların dağına giden yoldan geçerek Kadeş Barneye kadar gittik. Ve size dedim ki, Rabbimiz Tanrımızın size verdiği Amorluların dağına kadar geldiniz. Bakın, Rabbiniz Tanrı önünüzde toprağı size teslim etmiştir; çıkın ve

babalarınızın Tanrısı Rabbin size söylediği şekilde miras alın, korkmayın ve cesaretinizi kaybetmeyin. Ve hepiniz bana geldiniz ve dediniz ki: Önümüzden adamlar gönderelim ve bize toprağı casusluk etsinler ve bize hangi yoldan çıkacağımızı ve hangi şehirlere gireceğimizi bildirsinler. Ve bu söz beni hoşnut etti ve sizden on iki adam aldım, her kabileden birer adam. Ve geri dönerek dağa çıktılar ve üzüm salkımı vadisine kadar geldiler ve orayı gözetlediler. Ve onlar ellerinde topraktan meyve aldılar ve size getirdiler ve dediler ki, Rabbimiz Tanrının bize verdiği toprak iyidir.

Ve yukarı çıkmak istemediniz, ama Rabbimiz Tanrının sözüne itaatsizlik ettiniz. Ve çadırlarınızda mırıldandınız ve dediniz ki, Rab bize nefret ettiği için bizi Mısır topraklarından çıkardı, bizi Amorluların ellerine teslim etmek için, bizi yok etmek için. Nereye çıkıyoruz? Ama kardeşleriniz kalbinizi çevirdiler, şöyle söyleyerek: Bizden büyük, kalabalık ve daha güçlü bir millet var, ve göğ'e kadar uzanan surlarla çevrili büyük şehirler var, hem de orada devlerin oğullarını gördük. Ve size dedim ki, korkuya kapılmayın ve onlardan korkmayın. Rabbiniz Tanrınız, önünüzde giden, Mısır topraklarında size yaptığı her şeye göre ve gördüğünüz bu çölde, Amorluların dağının yolunda Rabbin sizi taşıdığı gibi, onlarla sizinle birlikte savaşacaktır. Tanrın, tıpkı bir adamın oğlunu taşıdığı gibi, sizi yürüdüğünüz tüm yol boyunca bu yere gelinceye kadar taşıdı.

Ve bu sözde Rabbimiz Tanrımıza inanmadınız, Kim yolda sizden önce gider, size yer seçmek için, sizi geceleyin ateşte yol

göstererek, size üzerinde gittiğiniz yolu göstererek, ve gündüz bulutta.

Ve Rab sizin sözlerinizin sesini duydu ve kışkırtılarak ant içti, diyerek, Eğer bu adamlardan biri, onların babalarına yemin ettiğim bu iyi toprağı göreceksen, ancak Caleb, Jephunnehin oğlu, bu onu göreceksin ve ona bastığı toprağı vereceğim, ve onun oğullarına da, çünkü o Rabbe bağılı kaldı. Ve Rab size yüzünden bana öfkelenmiş, diyerek: Sen de oraya girmeyeceksin. Nunun oğlu Joshua, senin yanında duran, o oraya girecek; onu güçlendir, çünkü o, İsrail'e onu miras olarak verecek. Ve bugün iyi ya da kötüyü bilmeyen her genç çocuk, bunlar oraya girecekler ve ben onlara onu vereceğim ve onlar onu miras alacaklar. Ve siz geri döndükten sonra çölde kamp kurdunuz, Kızıldenize giden yol üzerinde.

Ve cevap verdiniz ve dediniz: Rabbimiz Tanrımızın önünde günah işledik, biz çıkıp Rabbimiz Tanrımızın bize emrettiğı her şeye göre savaşacağız, ve her biriniz askeri teçhizatını alarak ve toplanarak dağı çıkıyorsunuz. Ve Rab bana dedi, onlara şöyle dedim: Çıkmayacaksınız ve savaşmayacaksınız, çünkü ben sizinle değilim, ve düşmanlarınızın önünde ezileceksiniz. Ve size konuştum, ve beni dinlemediniz, ve Rabbin sözünden ayrıldınız, ve zorla davranarak dağı çıktınız. Ve o dağıda oturan Amorlu sizinle karşılaşmak için çıktı ve arıların yaptığı gibi sizi kovaladı ve sizi Seirden Hormaya kadar yaraladı. Ve Rabbimiz Tanrının önünde oturarak ağladınız, ama Rab sesinizi duymadı ve size kulak asmadı.

Ve Kadeşte uzun günler oturdunuz, tıpkı oturduğunuz günler kadar.

2

Ve geri dönerek çöle doğru ayrıldık, Kızıldeniz yoluna, Rabbin bana söylediği şekilde, ve Seir dağını uzun günler boyunca çevreledik. Ve Rab bana dedi, Bu dağın etrafında dolanmanız size yeter, öyleyse kuzeye dönün. Ve halka emret, diyerek: Siz, Seirde oturan kardeşleriniz Esav oğullarının sınırlarından geçiyorsunuz, ve onlar sizden korkacaklar ve sizden çok sakınacaklar. Onlarla savaşa girmeyin, çünkü size onların topraklarından bir ayak izi kadar bile vermeyeceğim, zira Seir dağını miras olarak Esaunun oğullarına verdim. Onlardan gümüşle yiyecek satın alın ve yiyin, ve onlardan gümüşle su da ölçüyle alacaksınız ve içeceksiniz. Çünkü Rabbimiz Tanrı seni ellerinin her işinde mübarek kıldı, o büyük ve korkunç çölden nasıl geçtiğini fark et; işte kırk yıl Tanrın Rab seninleydi, hiçbir şeye muhtaç olmadın.

Ve Seirde oturan kardeşlerimiz Esavın oğullarının yanından, Arabah yolundan, Ailondan ve Ezion Geberden geçtik ve dönerek Moab çölü yolundan geçtik. Ve Rab bana dedi: Moavlılara düşman olmayın ve onlarla savaşa girmeyin, çünkü onların topraklarından size miras olarak vermeyeceğim, zira Lutun oğullarına Aroeri miras olarak verdim. Omminler daha önce onun üzerine yerleşmişti, tıpkı Anakim gibi büyük,

kalabalık ve güçlü bir ulus. Bunlar da tıpkı Anakim gibi Rephaim sayılacaklar ve Moavlılar onları Emim diye çağırırlar. Ve Seirde önceden Horri kalmıştı, ve Esaunun oğulları onları yok ettiler, ve onları önlerinden yok ettiler. Ve onların yerine yerleştiler, tıpkı İsrailin Rabbin onlara verdiği miras topraklarına yaptığı gibi. Şimdi öyleyse kalkın ve yola çıkın, ve Zaret vadisini geçin.

Ve Kadeş Barneadan Zaret vadisini geçinceye kadar yolculuk ettiğimiz günler otuz sekiz yıldır, Rabbin yemin ettiği gibi, tüm savaşçı erkekler nesli ölererek ordugahtan düşene kadar. Tanrı onları cezalandırdı. Ve Tanrının eli onların üzerine idi, onları ordugahın ortasından yok etmek için, tamamen yok oluncaya kadar.

Ve oldu ki, tüm savaşçı erkekler halkın ortasından ölüp düştüklerinde, konuştu Rab bana şöyle dedi: Sen bugün sınırlardan geçeceksin. Moabın Aroerini, Ve Ammon oğullarına yaklaşıacaksınız, onlara düşmanlık etmeyin, ne de onlarla savaşa girmeyin, çünkü Ammon oğullarının toprağından sana miras olarak vermeyeceğim, zira onu Lotun oğullarına miras olarak vermişimdir. Bu toprak Refaim toprağı sayılacak, çünkü onun üzerinde eskiden Refaimler oturdular ve Ammonlular onları Zamzummim adlandırırlar. Sizden daha büyük, daha kalabalık ve daha güçlü bir millet, tıpkı Enakeim gibi, ve Rab onları onların önünde yok etti, ve miras aldılar ve onların yerine yerleştiler, bu güne kadar. Tıpkı Seirde oturan Esaunun oğullarına yaptıkları gibi, Horriyi önlerinden yok ettikleri

şekilde, onları miras aldılar ve onların yerine bu güne kadar yerleştiler. Ve Asedothtan Gazzeye kadar oturan Euaioileri, Kapadokyadan çıkmış olan Kapadokyalılar yok ettiler ve onların yerine yerleştiler.

Şimdi öyleyse kalkın ve yola çıkın, siz Arnon vadisini geçin; işte senin ellerine verdim Heşbon kralı Sihonu, Amorluyu ve onun topraklarını. Miras almaya başla, bu günde onunla savaşa gir. Göğün altındaki tüm ulusların yüzüne senin titreyişini ve senin korkunu vermeye başla; senin ismini duyanlar rahatsız olacaklar ve senin yüzünden sancılar çekecekler.

Ve Kedomot çölünden Heşbon kralı Sihona barışçıl sözlerle elçiler gönderdim ve dedim ki, Senin toprağından geçeceğim, yolda gideceğim, sağa da sola da dönmeyeceğim. Yiyecekleri gümüş karşılığında bana vereceksin ve yiyeceğim, ve suyu gümüş karşılığında bana vereceksin ve içeceğim, ancak ayaklarımla geçeceğim. Seirde oturan Esaunun oğulları ve Aroerde oturan Moablılar bana nasıl yaptılarsa, Rabbimiz Tanrının bize verdiği topraklara Ürdünü geçinceye kadar öyle yapın. Ve Heshbon kralı Sihon, bizim onun topraklarından geçmemizi istemedi, çünkü Rabbimiz Tanrımız onun ruhunu sertleştirdi ve kalbini güçlendirdi ki, bugünkü gibi senin ellerine teslim edilsin.

Ve Rab bana dedi: İşte senin önünde Heşbon kralı Amorlu Sihonu ve toprağını teslim etmeye başladım, ve onun toprağını miras almaya başla. Ve Heshbon kralı Sihon bizimle

karşılaşmaya çıktı, kendisi ve bütün halkı, Jahazda savaşa. Ve Rabbimiz Tanrımız onu önümüze teslim etti ve biz onu, oğullarını ve tüm halkını vurduk. Ve o zaman onun bütün şehirlerini aldık ve her şehri sırayla tamamen yok ettik ve onların kadınlarını ve çocuklarını, diri bırakmadık. Hayvanlar hariç yağmaladık ve kentlerin ganimetlerini aldık. Arnon selinin kıyısında bulunan Aroerden, vadide bulunan şehirden ve Gilead dağına kadar hiçbir şehir bizden kaçamadı. Rabbimiz Tanrımız hepsini ellerimize teslim etti. Ancak Ammon oğullarına yakın yerlere yaklaşmadık, Jabbok selinin bitişiğindeki tüm yerlere ve dağlık bölgedeki şehirlere, çünkü Rabbimiz Tanrımız bize emretmişti.

3

Ve geri dönerek Başana giden yolu çıktık ve Başan kralı Og, kendisi ve bütün halkıyla birlikte, Edrayimde savaşmak için bize karşı çıktı. Ve Rab bana dedi: Ondan korkma, çünkü onu senin ellerine teslim ettim ve bütün halkını ve bütün toprağını. Ona da tıpkı Heşbonda oturan Amorluların kralı Sihona yaptığın gibi yapacaksın. Ve Rabbimiz Tanrımız onu ellerimize teslim etti, ve Başan kralı Ogu ve bütün halkını, ve onu vurduk, onun soyundan kimseyi bırakmayıncaya kadar.

Ve o zaman onun tüm şehirlerini aldık, onlardan almadığımız hiçbir şehir yoktu, altmış şehir, Başandaki kral Ogun Argobunun tüm çevre bölgeleri. Bütün şehirler tahkimli, duvarlar yüksek,

kapılar ve sürgüler vardı; son derece çok sayıdaki Perizlilerin şehirleri hariç. Heshbon kralı Sihona yaptığımız gibi yok ettik ve her şehri sırayla, kadınları ve çocukları yok ettik. Ve tüm hayvanları ve kentlerin ganimetlerini kendimiz için yağmaladık.

Ve o zamanda, Ürdünün ötesinde Arnon selinden Hermona kadar olan Amorluların iki kralının elinden toprağı aldık. Fenikeliler Hermonu Sanior diye adlandırırlar ve Amorlu onu Sanir diye adlandırdı. Misurun bütün şehirleri ve bütün Gilead ve Elchaya ve Edraime kadar bütün Bashan, Ogun Bashandaki krallığının şehirleri, Çünkü sadece Başan kralı Og, Refaimden kalan son kişiydi; işte onun yatağı demir bir yataktı, işte bu Ammon oğullarının ucundadır, uzunluğu dokuz arşın ve genişliği dört arşındır, bir adamın arşınıyla. Ve o toprak o zaman miras aldık, Arnon selinin kenarında olan Aroerden, ve Gilead dağının yarısını ve onun şehirlerini Reubene ve Gada verdim. Ve Gileadın kalan kısmını ve Ogun tüm Bashan krallığını Manasseh kabilesinin yarısına verdim ve Argobun tüm çevre bölgesini; o tüm Bashan, Rephaim toprağı sayılacaktır. Ve Manasseh oğlu Jair, Gargasi ve Maachathi sınırlarına kadar Argobun tüm çevre bölgesini aldı, onları kendi adı üzerine Bashan Thauoth Jaeir olarak adlandırdı, bu güne kadar. Ve Gileadı Machire verdim. Ve Rubene ve Gada Gileaddan Arnon seline kadar verdim; selin ortası sınırdır ve Jabboka kadar, sel Ammon oğullarına sınırdır. Ve Arabah ve Şeria, Mahanarethin sınırı ve Arabah denizine kadar, Asedothun altında tuz denizi, Phasganın doğusunda.

Ve o zaman size emrettim, diyerek: Rabbiniz Tanrı size bu

toprakları miras olarak verdi, silahlanarak kardeşlerinizin, İsrail oğullarının önünde gidin, her güçlü kişi. Ancak kadınlarınız, çocuklarınız ve hayvanlarınız—biliyorum ki çok hayvanınız var—size verdiğim şehirlerinizde otursunlar, Rab dinlendirene kadar. Tanrınız sizin kardeşlerinize de tıpkı size yaptığı gibi yapsın ve bunlar da Rabbimiz Tanrımızın Ürdünün ötesinde onlara verdiği toprağı miras alsınlar ve her biriniz size verdiğim mirasına döneceksiniz.

Ve o zaman Yeşuya emrettim, diyerek: Gözleriniz, Rabbimiz Tanrının bu iki krala yaptığı her şeyi gördü; Rabbimiz Tanrı, senin oraya geçtiğin bütün krallıklara da böyle yapacak. Onlardan korkmayacaksınız, çünkü Rabbimiz Tanrı kendisi sizin için savaşacak.

Ve o zamanda Rabbe yalvararak dedim ki Rab Tanrım, sen kuluna gücünü, kuvvetini, güçlü elini ve yüksek kolunu göstermeye başladın; çünkü gökte veya yeryüzünde senin yaptığın gibi ve senin gücüne göre yapacak olan hangi Tanrı var? Öyleyse Ürdünü geçmiş olarak, Ürdünün ötesinde olan bu iyi toprak, bu iyi dağ ve Anti-Lübnanı göreceğim.

Ve Rab sizin yüzünüzden beni görmezden geldi ve beni dinlemedi, ve Rab bana dedi: Sana yeter, bu sözü bir daha söylemeye devam etme. Yontulmuş kayanın zirvesine çık ve gözlerini denize, kuzeye, güneye ve doğuya doğru kaldırıp bak, gözlerinle gör, çünkü bu Ürdünü geçmeyeceksin. Ve Yeşuya emret ve onu güçlendir ve onu cesaretlendir, çünkü bu halkın

önünde o geçecek ve onlara gördüğün tüm toprağı miras olarak verecek. Ve Peor evinin yakınındaki vadide oturduk.

4

Ve şimdi İsrail, bugün size yapmayı öğrettiğim tüzükleri ve hükümleri dinle, böylece yaşayasınız ve çoğalasınız ve girip atalarınızın Tanrısı Rabbin size verdiği toprakları miras alasınız. Size bugün emrettiğim söze bir şey eklemeyeceksiniz ve ondan bir şey çıkarmayacaksınız; Tanrımız Rabbin bugün size emrettiğim emirlerini koruyun. Gözleriniz, Rabbimiz Tanrımızın Baal Peora yaptığı her şeyi gördü, çünkü Baal Peorun ardından giden her insanı Rabbiniz Tanrınız aranızdan yok etti. Ama siz, Rabbiniz Tanrınıza bağlı olanlar, bugün hepiniz yaşıyorsunuz.

Bakın, size kuralları ve hükümleri gösterdim, Rabbin bana emrettiği gibi, böylece oraya girip miras alacağınız toprakta yapmanız için. Ve bunları koruyacak ve yapacaksınız, çünkü bu sizin bilgeliğiniz ve anlayışınızdır bütün ulusların önünde; bunlar bu kuralların hepsini duyduklarında diyecekler ki: İşte bilge ve bilgili bir halk, bu büyük ulus. Çünkü hangi büyük ulus vardır ki, kendisine Tanrı, Rabbimiz Tanrımız gibi yaklaşsın, Onu çağırdığımız her durumda? Ve hangi büyük ulus vardır ki, bugün ben sizin önünüzde verdiğim tüm bu yasaya göre adil tüzükleri ve yargıları olsun?

Kendin için dikkat et ve ruhunu pek çok korusun, gözlerinin

gördüğü bütün sözleri unutma ve hayatının bütün günlerinde kalbinden ayrılmasınlar, ve oğullarına ve oğullarının oğullarına öğreteceksin, Horevde Rabbimiz Tanrımızın önünde durduğunuz günü, toplantı gününde, ne zaman dedi ki Rab bana dedi, halkı bana doğru topla ve sözlerimi işitsinler, böylece yeryüzünde yaşadıkları bütün günler boyunca benden korkmayı öğrensinler ve oğullarına öğretsinler. Ve yaklaştınız ve dağın yanında durdunuz, ve dağ göğ'e kadar ateşle yanıyordu, karanlık, karartı, fırtına. Ve Rab sizlere ateşin ortasından sözlerin sesini konuştu; siz onu işittiniz ve hiçbir benzerlik görmediniz, fakat sadece sesi. Ve onun antlaşmasını size bildirdi, ki size yapmayı emretti, on sözü, ve onları iki taş tablet üzerine yazdı.

Ve Rab o zaman bana, size kuralları ve hükümleri öğretmem için emretti, ki siz onları orada miras alacağınız toprağın üzerinde uygulayasınız. Ve canlarınızı son derece koruyacaksınız, çünkü Rabbin Horevde dağda ateşin ortasından size konuştuğu gün hiçbir benzerlik görmediniz. Yasasızca davranmayın ve kendiniz için oyulmuş benzerlik, erkek veya dişinin her imge benzeri yapmayın, Yeryüzünde bulunan her hayvanın benzerliğı, göğün altında uçan her kanatlı kuşun benzerliğı, Yerin üzerinde sürünen her sürünen şeyin benzerliğı, yerin altındaki sulara bulunan her balığın benzerliğı. Ve göğ'e bakıp da güneş, ay, yıldızları ve göğün tüm düzenini görünce yoldan saptırılarak onlara tapmamalısın ve onlara kulluk etmemelisin; bunları Rabbin, senin Tanrın, göğün altındaki tüm uluslara tahsis etti. Ama sizi Tanrı aldı ve sizi

Mısır topraklarından, demir fırından çıkardı, bugün olduğu gibi ona mülk halk olmak için.

Ve Rab Tanrı, sizin tarafınızdan söylenenler hakkında bana kızdı ve ant içti ki bu Ürdünü geçmeyeyim ve Rab Tanrının sana miras olarak verdiği topraklara girmeyeyim. Ben çünkü bu toprakta ölüyorum ve bu Ürdünü geçmiyorum, siz ise geçiyorsunuz ve bu iyi toprakı miras alacaksınız. Dikkat edin, Tanrımız Rabbin sizinle yaptığı ahdi unutmayın, yasadızlık etmeyin ve kendinize Tanrınız Rabbin size emrettiği hiçbir şeyin oyma benzerliğini yapmayın. Çünkü Rabbin Tanrın yakıp yok eden bir ateştir, kıskanç bir Tanrıdır.

Eğer oğullar ve oğullarının oğulları doğurursan ve yeryüzünde gecikirseniz ve yasadızlık ederseniz ve her şeyin oyulmuş benzerliğini yaparsanız ve Rabbin önünde kötülük yaparsanız Tanrınızı öfkeliendirmek için, bugün size göğü ve yeri tanık gösteriyorum ki, miras almak üzere Ürdünü geçerek oraya gittiğiniz topraktan yıkımla yok olacaksınız; orada uzun günler yaşamayacaksınız, aksine tamamen yok edileceksiniz. Ve Rab sizi bütün uluslar arasında dağıtacak, ve bütün uluslar arasında sayıca az bırakılacaksınız, Rabbin sizi oraya götüreceği uluslar içinde. Ve orada, insanların ellerinin işleri olan, ahşap ve taşlardan yapılmış diğer tanrılara hizmet edeceksiniz; onlar görmezler, duymazlar, yemezler ve koklamazlar. Ve orada Rabbiniz Tanrıyı arayacaksınız ve onu bulacaksınız, ne zaman onu bütün kalbinizden ve bütün ruhunuzdan arayıp bulacaksınız, sıkıntınız içinde. Ve bütün bu sözler günlerin

sonunda seni bulacak, ve senin Tanrın Rabbe döneceksin, ve onun sesini işiteceksin, Çünkü Rab senin Tanrın merhametli bir Tanrıdır, seni terk etmeyecek ve seni yok etmeyecek, Rabbin babalarına ant içtiği antlaşmayı unutmayacak.

Senden önceki günleri, Tanrının insanı yeryüzünde yarattığı günden beri olan önceki günleri soruştur ve göğün bir ucundan göğün öbür ucuna kadar, bu büyük söz gibi bir şey olmuş mudur, böyle bir şey duyulmuş mudur, bir millet ses duymuş mudur. Ateşin ortasından konuşan yaşayan Tanrıyı, senin işittiğin ve yaşadığın şekilde, Eğer Tanrı, bir milleti başka bir milletin ortasından almak için girerek deneme yaptıysa, denemelerle, işaretlerle, harikalarla, savaşla, güçlü elle, yüksek kolla ve büyük görümlerle, Rabbimiz Tanrımızın Mısırdan senin gözlerin önünde yaptığı her şeye göre, Öyle ki sen bilesin ki Rab senin Tanrın, bu Tanrıdır ve ondan başka yoktur. Gökten onun sesi duyulabilir oldu seni eğitmek için, ve yeryüzünde onun büyük ateşini sana gösterdi, ve onun sözlerini ateşin ortasından işittin.

Senin atalarını sevdiği için, ve onların soyunu onlardan sonra sizi seçti, ve seni kendisi büyük gücüyle Mısırdan çıkardı, Senin önünde senden daha büyük ve daha güçlü milletleri yok etmek, seni içeri getirmek, onların topraklarını sana miras olarak vermek için, bugün sahip olduğun gibi.

Ve bugün bileceksin ve zihninde döneceksin ki, senin Rabbin Tanrın, bu Tanrı, yukarıda gökte ve aşağıda yerde olan Tanrıdır

ve Ondan başka yoktur. Ve onun buyrukları ile kurallarını koruyun, bugün sana emrettiğim kadarını, ki sana ve senden sonra oğullarına iyi olsun, ki Rabbin Tanrının sana verdiği toprak üzerinde bütün günler boyunca uzun ömürlü olasınız. O zaman Musa, Ürdünün ötesinde, güneşin doğusundan üç şehir ayırdı. Oraya, komşusunu bilmeden öldüren katil kaçacak, ve bu kişi onu dünden ve önceki günden beri nefret etmeyen biri olacak, ve bu şehirlerden birine sığınacak ve yaşayacak. Çöldeki ova arazisinde Rubene ait Bosoru, Gileadda Gada ait Ramotu ve Başanda Manaşşeye ait Gaulonu.

Bu, Musanın İsrail oğullarının önüne koyduğu kanundur. Bunlar, Musanın İsrail oğullarına söylediği tanıklıklar, düzenlemeler ve hükümlerdir; onlar Mısır topraklarından çıktıktan sonra. Ürdünün ötesinde, vadide, Peor evinin yakınında, Heşbonda oturan Amorlular kralı Sihonun topraklarında, Musa ve İsrail oğullarının Mısır topraklarından çıktıklarında vurdukları. Ve onlar, Ürdünün ötesinde güneşin doğusunda bulunan Amorluların iki kralının, onun ve Başan kralı Ogun topraklarını miras aldılar. Arnon selinin kenarında bulunan Aroerden ve Hermon olan Sihon dağından, Ürdünün ötesindeki tüm Arabahı, güneşin doğusunda, yontulmuş Asedothun yanında.

5

Ve Musa bütün İsraili çağırdı ve onlara dedi: Dinle İsrail, bugün sizin kulaklarınızda konuştuğum yasaları ve hükümleri; onları

öğreneceksiniz ve onları uygulamayı gözeteceksiniz. Rabbiniz Tanrı sizinle Horebde bir antlaşma yaptı. Rab bu antlaşmayı atalarınızla değil, bugün burada yaşayan sizlerle yaptı. Rab sizinle dağda ateşin ortasından yüz yüze konuştu. Ve ben o zamanda Rabbin ve sizin aranızda durdum, size Rabbin sözlerini bildirmek için, çünkü ateşin yüzünden korktunuz ve dağa çıkmadınız, şöyle diyerek Ben, seni Mısır topraklarından, kölelik evinden çıkaran Tanrının Rabbinim.

Benim yüzümün önünde sana başka tanrılar olmayacak.

Kendin için put yapmayacaksın, ne de yukarıda gökyüzünde olan, aşağıda yeryüzünde olan ve yeryüzünün altındaki sularda olan her şeyin benzerini yapmayacaksın. Onlara tapmayacaksın ve onlara hizmet etmeyeceksin, çünkü ben Rab senin Tanrınım, kıskanç bir Tanrı, babaların günahlarını üçüncü ve dördüncü kuşağa kadar benden nefret edenlerin üzerine geri veren. Ve beni sevenlere ve emirlerimi koruyanlara binlerce nesle merhamet yapan Rabbinin Tanrının adını boş yere almayacaksın, çünkü Rabbin Tanrının onun adını boş yere alanı temize çıkarmayacak.

Şabat gününü kutsamak için onu koru, Rabbin Tanrının sana emrettiği şekilde. Altı gün çalışacaksın ve bütün işlerini yapacaksın. Ama yedinci gün Rabbin Tanrının için şabattır; o günde hiçbir iş yapmayacaksın: sen ve oğlun ve kızın, hizmetkârın ve cariyen, öküzün ve yük hayvanın ve bütün hayvanların ve sende ikamet eden yabancı, ki hizmetkârın ve

cariyen ve yük hayvanın dinlensin, tıpkı senin gibi. Ve hatırlayacaksın ki Mısır topraklarında köle idin ve Rab Tanrın seni oradan güçlü el ile ve yüksek kol ile çıkardı, bu nedenle Rab Tanrın sana şabat gününü koruman ve onu kutsal kılman için emretti. Babana ve annene saygı göster, Rabbin Tanrın sana emrettiği şekilde, böylece sana iyi olur ve böylece Rabbin Tanrının sana verdiği toprak üzerinde uzun ömürlü olursun. Sen katletmeyeceksin. Sen zina etmeyeceksin. Çalmayacaksın. Komşuna karşı yalan tanıklık etmeyeceksin. Komşunun karısını arzu etmeyeceksin, komşunun evini arzu etmeyeceksin, ne onun tarlasını, ne onun hizmetkârını, ne onun hizmetçisini, ne onun öküzünü, ne onun yük hayvanını, ne onun her hayvanını, ne komşuna ait olan her şeyi.

Bu sözleri Rab, dağda ateşin ortasından, karanlık, koyu karanlık, fırtına ve büyük sesle sizin bütün topluluğunuza konuştu ve daha fazlasını eklemedi; ve onları iki taş levha üzerine yazdı ve bana verdi. Ve siz ateşin ortasından gelen sesi işittiğinizde, dağ ateşle yanıyordu ve sizin kabilelerinizin bütün önderleri ve ihtiyarlar meclisiniz bana yaklaştınız. Ve siz söylüyordunuz: İşte Rabbimiz Tanrımız bize kendi şanını gösterdi ve sesini ateşin ortasından duyduk. Bu günde gördük ki Tanrı insana konuşacak ve o yaşayacak. Ve şimdi ölmeyelim, çünkü bu büyük ateş bizi tüketecek, eğer biz Rabbimiz Tanrımızın sesini hala duymaya devam edersek, öleceğiz. Hangi insan, bizim gibi, ateşin ortasından konuşan yaşayan Tanrının sesini duydu ve yaşadı? Sen yaklaş ve Rabbimiz Tanrımızın söyleyeceği her şeyi dinle, ve Rabbimiz Tanrımızın sana söyleyeceği her şeyi bize anlat, biz de

dinleyip yapacağız.

Ve Rab, bana konuşanların sizin sözlerinizin sesini duydu ve Rab bana dedi: Bu halkın sana konuştukları sözlerin sesini duydum; sana konuştukları her şeyi doğru konuştular. Kim verecek onlara böyle bir kalp, öyle ki benden korksunlar ve emirlerimi her gün korusunlar, öyle ki onlara ve oğullarına sonsuza dek iyi olsun? Git, onlara dedim, siz kendi evlerinize geri dönün. Ama sen onun yanında benimle birlikte dur ve sana emirleri, hükümleri ve yargıları konuşacağım; onları ne kadar öğreteceksen, onlar da ben onlara miras olarak verdiğim toprakta böylece yapsınlar. Ve Rabbin Tanrınızın size emrettiği şekilde yapmaya dikkat edeceksiniz, sağa ya da sola sapmayacaksınız, Rabbin Tanrınızın size yürümenizi emrettiği tüm yol boyunca yürüyün ki, sizi dinlendirsın ve sizin için iyi olsun ve miras alacağınız toprakta uzun yaşayasınız.

6

Ve bunlar, Rabbimiz Tanrınızın size öğretmek için emrettiği emirler, yasalar ve hükümlerdir; böylece orada miras almak için girdiğiniz toprakta bunları yapasınız. Tanrınız Rabden korkasınız diye, bugün sana emrettiğim onun bütün hükümlerini ve emirlerini tutasınız, sen ve oğulların ve oğullarının oğulları, hayatınızın bütün günlerinde, öyle ki uzun yaşayasınız.

Ve dinle ey İsrail, ve yapmayı koru, böylece sana iyi ola ve böylece son derece çoğalasınız, tıpkı Rab, babalarının Tanrısı, sana süt ve bal akan toprak vermeyi söz verdiği gibi. Ve bunlar Rabbin İsrail oğullarına çölde, Mısır topraklarından çıktıktan sonra emrettiği kanunlar ve hükümlerdir. Dinle İsrail, Rabbimiz Tanrı, Rab birdir. Ve Rabbin Tanrını bütün aklınla, bütün ruhunla ve bütün gücünle seveceksin. Ve bugün sana emrettiğim bu sözler senin kalbinde ve senin ruhunda olacak. Ve onları oğullarına öğreteceksin ve evde otururken, yolda yürürken, yataarken ve kalkarken onlar hakkında konuşacaksın. Ve onları elin üzerine bir işaret olarak bağlayacaksın ve gözlerin önünde sarsılmaz olacak. Ve onları evlerinizin kapı sövelerine ve kapılarınıza yazacaksınız.

Ve olacak ki, Rabbin Tanrın seni babaların İbrahime, İshaka ve Yakupa ant içerek vermeye söz verdiği topraklara getirdiğinde, sana inşa etmediğin büyük ve güzel şehirler verecek, Doldurmadığın tüm iyi şeylerle dolu evler, yontmadığın yontulmuş sarnıçlar, dikmediğin bağlar ve zeytin bahçeleri, ve yedikten ve doyduktan sonra, kendine dikkat et, unutma Seni Mısır topraklarından, kölelik evinden çıkaran Rabbin Tanrının. Rabbin Tanrından korkacaksın ve yalnız ona hizmet edeceksin ve ona bağlanacaksın ve onun adı üzerine yemin edeceksin.

Etrafınızdaki ulusların tanrılarından, diğer tanrıların arkasından gitmeyin, Çünkü Tanrın Rab, sendeki kıskanç bir Tanrıdır; Tanrın Rab sana karşı öfkeyle kızmasın ve seni yeryüzünden yok etmesin.

Rabbini Tanrınızı, denemede denediğiniz gibi denemeyeceksiniz. Tanrın Rabbinin sana emrettiği emirleri, tanıklıkları ve hükümleri özenle koruyacaksın. Ve Rabbin Tanrının önünde hoş olanı ve güzel olanı yapacaksın, böylece sana iyi olsun ve giresin ve Rabbin babalarınıza yemin ettiği iyi toprağı miras alasin, Rabbin söylediğı gibi, bütün düşmanlarını önünden kovmak için.

Ve olacak ki, ne zaman oğlun seni yarın sorsa, Nedir bu tanıklıklar, düzenlemeler ve yargılar ki Rab Tanrımız bize emretti? Ve oğluna şöyle söyleyeceksin: Mısır topraklarında Firavunun hizmetkârlarıydık ve Rab bizi oradan güçlü elle ve yüksek kolla çıkardı. Ve Rab, Mısırdaki, Firavunda ve onun evinde bizim önümüzde büyük ve kötü işaretler ve harikalar verdi. Ve bizi oradan çıkardı, babalarımıza vermeye yemin ettiği bu toprakları bize vermek için. Ve Rab bize tüm bu kararnameleri yapmayı, Tanrımız Rabden korkmayı emretti ki, tüm günler bize iyi olsun, tıpkı bugün olduğu gibi yaşayalım. Ve merhamet bize olacak, eğer Rabbimiz Tanrımızın önünde tüm bu emirleri yapmayı korursak, nasıl bize emrettiyse.

7

Eğer Rabbin Tanrın seni oraya girmekte olduğunu, miras alacağını o toprak içine getirirse ve önünden büyük milletleri, Hittiti, Girgaşiti, Amoriti, Kenanlıyı, Periziti, Hiviti ve Yebusiti, sizden çok ve daha güçlü yedi milleti sürerse, Ve Rab Tanrın onları

senin ellerine teslim edecek ve sen onları vuracaksın, onları tamamen yok edeceksin, onlarla antlaşma yapmayacaksın ve onlara merhamet etmeyeceksiniz. Ne de onlarla evlenmeyeceksiniz, kızınızı onun oğluna vermeyeceksiniz ve onun kızını oğlunuza almayacaksınız. Çünkü oğlunu benden döndürecek ve başka tanrılara hizmet edecek, ve Rab size karşı öfkeyle öfkelenecek ve seni hızlıca yok edecek. Ama onlara böyle yapacaksınız: onların sunaklarını yıkacaksınız ve onların dikili taşlarını parçalayacaksınız ve onların kutsal koruluklarını keseceksiniz ve onların tanrılarının oyma putlarını ateşle yakacaksınız. Çünkü sen Rabbin Tanrına kutsal bir halksın ve Rab Tanrın seni, yeryüzünün yüzündeki bütün uluslar arasından kendisine özel mülk olan bir halk olmak üzere seçti.

Rab sizi seçmedi çünkü bütün milletler arasında çok sayıdaydınız; Rab sizi seçti, zira siz bütün milletler arasında az sayıdasınız. Ama Rabbin sizi sevmesinden ve babalarınıza yemin ettiği andı korumasından dolayı, Rab sizi güçlü elle çıkardı ve Rab seni kölelik evinden, Mısır kralı Firavunun elinden kurtardı. Ve bileceksin ki, Rab Tanrın, bu Tanrı, sadık Tanrıdır; onu sevenlere ve emirlerini tutanlara bin nesle kadar antlaşmasını ve merhametini koruyandır. Ve nefret edenlere yüzlerine karşı onları yok etmek için karşılık verir ve nefret edenlere gecikme yapmaz, yüzlerine karşı onlara karşılık verecektir.

Ve sen emirleri, hükümleri ve bugün sana yapmayı emrettiğim bu yargıları tutacaksın. Ve olacak ki, ne zaman bu hükümleri

işitir, korur ve onları yaparsanız, Rab Tanrınız size ahdi ve merhameti koruyacak; o, sizin babalarınıza yemin etti. Ve seni sevecek, seni kutsayacak, seni çoğaltacak ve rahmin dölünü, toprağının meyvesini, tahılını, şarabını, yağı, sığır sürülerini ve koyun sürülerini kutsayacak; Rabbin atalarına sana vermek için yemin ettiğı toprak üzerinde. Tüm milletler arasında mübarek olacaksın, aranızda kısır olmayacak, ne de kısır olmayacak ve hayvanlarınızda da olmayacak. Ve Rabbin Tanrın senden tüm hastalığı kaldıracak ve Mısırın gördüğün ve bildiğın tüm kötü hastalıklarını senin üzerine koymayacak ve onları senden nefret edenlerin hepsi üzerine koyacak.

Ve Rabbin Tanrının sana verdiğı ulusların tüm ganimetlerini yiyeceksin, gözün onlara acımayacak ve onların tanrılarına hizmet etmeyeceksin, çünkü bu senin için bir tuzaktır.

Eğer aklından Bu ulus benden daha büyük, onları nasıl yok edebileceğim? diye geçirirsen. Onlardan korkmayacaksın, Rabbin Tanrının Firavuna ve bütün Mısırlılara yaptığı her şeyi hatırlayacaksın, Gözlerinin gördüğü büyük denemeleri, o büyük işaretleri ve harikaları, güçlü eli ve yüksek kolu, Rabbin Tanrın seni nasıl çıkardıysa, Rabbin Tanrı da senin yüzlerinden korktuğın tüm milletlere böyle yapacak. Ve Rab, Tanrın, eşekarılarını onların üzerine gönderecek, kalanlar ve senden gizlenenler yok edilene kadar. Onların yüzünden vurulmayacaksın, çünkü Rab senin Tanrın sendedir, büyük ve güçlü Tanrı. Ve Rab Tanrın bu milletleri önünden yavaş yavaş tüketecek; onları hızlıca yok edemeyeceksin, öyle ki toprak ıssız

kalmasın ve vahşı hayvanlar üzerine çoğalmasın. Ve Rab, Tanrın, onları senin ellerine teslim edecek ve sen onları büyük bir yıkımla yok edeceksin, ta ki onları tamamen yok edene kadar Ve onların krallarını ellerinize teslim edecek, ve onların ismini o yerden yok edeceksiniz, hiç kimse yüzünüze karşı duramayacak, onları tamamen yok edene kadar.

Onların Tanrıların oyma putlarını ateşle yakacaksınız, gümüşe özlem duymayacaksınız, onlardan altını da kendiniz için almayacaksınız, onun yüzünden tökezlemeyin, çünkü bu Rabbin Tanrınız için iğrençliktir. Ve iğrençliği evine getirmeyeceksin, ve bunun gibi lanetli olacaksın, iğrençlikle iğreneceksin ve tiksintiyle tiksineceksin, çünkü o lanetli bir şeydir.

8

Bugün size emrettiğim bütün emirleri yerine getirmek için koruyacaksınız, öyle ki yaşayasınız ve çoğalasınız ve Rabbin Tanrınızın babalarınıza yemin ettiği toprağa girip onu miras alasınız. Ve Rabbin Tanrının seni çölde yönlendirdiği tüm yolu hatırlayacaksın; böylece seni alçaltacak ve seni sınavacak, kalbindeki şeyler bilinecek: onun emirlerini koruyup korumayacağın ya da değil. Ve O seni ezdi, seni açlığa uğrattı ve seni man ile besledi; senin babaların bunu bilmiyorlardı ki, sana bildirsin: insan yalnız ekmekle yaşamayacak, fakat Tanrının ağzından çıkan her sözle insan yaşayacaktır. Giysilerin

üzerinden eskimedi, sandalların üzerinden yıpranmadı, ayakların nasırlaşmadı, işte kırk yıl.

Ve kalbinle bileceksin ki, nasıl bir insan oğlunu terbiye ederse, öyle Rabbin Tanrın seni terbiye edecek. Ve sen Rabbin Tanrının buyruklarını tutacaksın, onun yollarında yürüyeceksin ve ondan korkacaksın.

Çünkü Rabbin senin Tanrın seni iyi ve geniş bir toprağa getirecek; orada suların selleri ve ovalardan ve dağlardan çıkan derinliklerin kaynakları var. Buğday ve arpa toprağı, asmalar, incir ağaçları, narlar, zeytin yağı ve bal toprağı, Toprak ki üzerinde yoksulluk olmadan ekmeğini yiyeceksin ve onun üzerinde hiçbir şeye ihtiyaç duymayacaksın, toprak ki taşları demir ve dağlarından bronz madenciliğı yapacaksın.

Ve yiyeceksin ve doycaksın, ve Rabbin Tanrını kutsayacaksın sana verdiği iyi toprak üzerinde. Kendine dikkat et, Rabbin Tanrını unutma; bugün sana emrettiğim onun emirlerini, hükümlerini ve kurallarını korumamak için. Yedikten ve doyduktan, güzel evler inşa edip onlarda oturduktan sonra, ve sığırların ve koyunların sana çoğaltıldığında, gümüş ve altın sana çoğaltıldığında, ve sana ait olacak her şey sana çoğaltıldığında Kalbinde yükselir ve seni Mısır topraklarından, kölelik evinden çıkaran Rabbin Tanrını unutursun Seni o büyük ve korkunç çölden geçiren, orada ısırın yılan, akrep ve susuzluk olan, orada su olmayan, sana keskin kenarlı kayadan su kaynağı çıkaran. Seni çölde man ile besleyen, onu ne sen bildin ne de

babaların bildi, seni alçaltmak, seni sınamak ve günlerinin sonunda sana iyilik yapmak için. Kalbinde Benim gücüm ve elimin kudreti bana bu büyük kuvveti kazandırdı deme. Ve Rabbin, Tanrını hatırlayacaksın, çünkü O sana güç verir, kuvvet yapman için, ve böylece Rabbin babalarına yemin ettiği antlaşmasını kurabilsin, bugün olduğu gibi.

Ve eğer Rabbin Tanrını unutur unutursan ve başka tanrıların ardından gider, onlara hizmet eder ve onlara tapınırsan, bugün size göğü ve yeri tanık göstererek şahitlik ederim ki, yıkımla yok olacaksınız. Rabbiniz Tanrının önünüzde yok ettiği kalan uluslar gibi, siz de böylece yok olacaksınız, çünkü Rabbiniz Tanrının sesini dinlemediniz.

9

Dinle İsrail, sen bugün Ürdünü geçiyorsun, sizden daha büyük ve daha güçlü milletleri miras almak için girmek üzere, göğeye kadar uzanan büyük ve surlu şehirleri. Büyük, kalabalık ve uzun boylu bir halk, Anakın oğulları, onları sen biliyorsun ve sen duydun, Anakın oğullarının karşısında kim durabilir? Ve bugün bileceksin ki, senin Tanrın Rab, senin önünde gidecek olan, yakıp yok eden bir ateştir; O onları yok edecek ve O onları senin önünden geri çevirecek ve onları hızla yok edecek, tıpkı Rabbin sana söylediği gibi. Rab Tanrın bu ulusları senin önünde yok ettiğinde, kalbinde Rab beni doğruluğum nedeniyle bu iyi toprakları miras almak için getirdi diyerek söyleme. Senin

doğruluğun yoluyla değil, ne de senin kalbinin kutsallığı yoluyla onların topraklarını miras almak için giriyorsun, ama bu ulusların dinsizliği yoluyla Rab onları senin önünden yok edecek ve böylece Rabbin atalarımız İbrahime, İshaka ve Yakupa yemin ettiği antlaşmayı kuracak.

Ve bugün bileceksin ki, Rab Tanrın sana bu iyi toprakları miras olarak vermesi senin doğruluklarından dolayı değildir, çünkü sen dik boyunlu bir halksın. Hatırla, Mısırdan çıktığınız günden beri bu yere gelinceye kadar çölde Rabbin Tanrını ne kadar kızdırdığını unutma; Rabbe karşı itaatsizlik etmeye devam ettiniz.

Ve Horebde Rabbi kızdırdınız ve Rab size öfkелendi, sizi yok etmek için. Dağa çıktığımda taş levhaları, Rabbin sizinle yaptığı antlaşmanın taş levhalarını almak için, dağda kırk gün ve kırk gece kaldım, ekmek yemedim ve su içmedim. Ve Rab bana Tanrının parmağıyla yazılmış iki taş levhayı verdi, ve bunların üzerinde Rabbin toplanma gününde dağda size söylediği bütün sözler yazılmıştı. Ve kırk gün ve kırk gece boyunca Rab bana iki taş levhayı, ahit levhalarını verdi. Ve Rab bana dedi: Kalk, buradan hızlıca aşağı in, çünkü Mısır topraklarından çıkardığın halkın kanun dışı davrandı, onlara emrettiğim yoldan hızlıca saptılar ve kendilerine dökme put yaptılar.

Ve Rab bana dedi ki: Sana bir kez ve iki kez söyledim, dedim ki: Bu halkı gördüm ve işte bu halk dik boyunludur, Ve şimdi bana onları yok etmem için izin ver ve onların adını göğün altından

sileceğim ve seni büyük, güçlü ve bundan çok daha fazla bir ulusa yapacağım. Ve geri dönerek dağdan indim, ve dağ göğesi kadar ateşle yanıyordu, ve tanıklıkların iki levhası iki elimdeydi. Ve gördüm ki Rabbiniz Tanrının önünde günah işlediniz, ve kendinize dökme put yaptınız, ve Rabbin size yapmayı emrettiği yoldan saptınız, Ve iki levhayı tutarak onları iki elimden attım ve sizin önünüzde kırdım. Ve Rabbin önünde ikinci kez yalvardım, tıpkı daha önce olduğu gibi, kırk gün ve kırk gece ekmek yemedim ve su içmedim, işlediğiniz bütün günahlarınız hakkında, Rab Tanrının önünde kötülük yaparak onu kızdırmak için. Ve öfke ve gazap yüzünden korkmuştum, çünkü Rab sizi yok etmek için size karşı kıskırtılmıştı, ve Rab beni dinledi ve bu zamanda da. Ve Aarona öfkeleni onu yok etmek için, ve o zamanda Aaron için de dua ettim. Ve yaptığınız günahınızı, buzağıyı aldım ve onu ateşte yaktım ve onu çok ince olana kadar ezerek parçaladım ve toz gibi oldu ve tozu dağdan inen sel deresine attım.

Ve yakma olayında, deneme sırasında ve şehvet mezarlarında Rabbi kıskırtmıştınız. Ve Rab sizi Kadeş Barneadan gönderdiği zaman, Çıkın ve size verdiğim toprağı miras alın diyerek, Tanrınız Rabbin sözüne itaatsizlik ettiniz ve ona inanmadınız ve sesini dinlemediniz. Rabbe karşı itaatsizlik ediyordunuz, Onun size tanıtıldığı günden beri. Ve Rabbin önünde kırk gün ve kırk gece yalvardım, ne kadar çok yalvardım; çünkü Rab sizi yok etmek istedi. Ve Tanrıya dua ettim ve dedim ki: Rab, tanrıların kralı, halkını ve payını yok etme; onları kurtardın, Mısır topraklarından büyük gücünle, güçlü elinle ve yüksek kolunla

çıkardın. Hizmetkârların İbrahimi, İshakı ve Yakupu hatırla; onlara kendi adına yemin ettin. Bu halkın sertliğine, dinsizliklerine ve günahlarına bakma. Bizi oradan çıkardığın toprakta yaşayanlar demesinler diye, şöyle söyleyerek: Rab onları kendilerine söylediği toprağa sokamadığı için ve onlardan nefret ettiği için, onları çölde öldürmek üzere çıkardı. Ve bunlar senin halkın ve senin mirasıdır, onları Mısır topraklarından büyük gücünle, güçlü elinle ve yüce kolunla çıkardın.

10

O zaman Rab bana dedi ki: Kendin için ilkiler gibi iki taş tablet yont ve dağa, bana doğru çık; kendin için tahtadan bir sandık yapacaksın. Ve tabletlerin üzerine, kırdığın ilk tabletlerde olan sözleri yazacaksın ve onları sandığın içine koyacaksın. Ve çürümez tahtadan bir sandık yaptım ve ilk levhalar gibi taş levhaları yonttum ve dağa çıktım; iki levha ellerimde idi. Ve levhaların üzerine ilk yazıya göre on sözü yazdı, bunları Rab dağda ateşin ortasından size söylemişti, ve Rab onları bana verdi. Ve geri dönerek dağdan indim ve levhaları yaptığım sandığın içine koydum ve orada idiler, Rabbin bana emrettiği gibi. Ve İsrail oğulları Jakan oğullarının Beerotundan Moseraha ayrıldılar, orada Harun öldü ve orada gömüldü ve onun yerine oğlu Eleazar kâhinlik etti. Oradan Gadgada ayrıldılar ve Gadgaddan Etebathaya, su sellerinin toprağına.

O zamanda Rab, Levi kabilesini ayırdı: Rabbin antlaşma

sandığını taşımak, Rabbin önünde durmak, hizmet etmek ve Onun adı üzerine dua etmek için, bu güne kadar. Bu yüzden Levililerin kardeşleri arasında payı ve mirası yoktur, Rabbin kendisi onun mirasıdır, kendisine söylediği gibi. Ve ben dağda kırk gün ve kırk gece durdum. Ve Rab beni dinledi ve bu zamanda Rab sizi yok etmek istemedi. Ve Rab bana dedi: Git, bu halkın önünde yola çık ve girsinler ve miras alsınlar toprağı ki, onların babalarına onlara vermeye yemin ettim.

Ve şimdi, ey İsrail, Rabbin senin Tanrın senden ne istiyor, ancak Rabden, senin Tanrından korkmak, ve onun bütün yollarında yürümek, ve onu sevmek, ve Rabbe, senin Tanrına bütün kalbin ve bütün ruhunla hizmet etmek, Tanrın Rabbin emirlerini ve bugün sana emrettiğim bütün nizamlarını tutasın ki, sana iyi olsun. İşte Rabbinin Tanrının göğü ve göklerin göğü, yeryüzü ve onun içindeki her şey. Ancak Rab atalarınızı onları sevmeyi seçti ve onların soyunu, onlarla birlikte sizi, bütün uluslar arasından bu güne göre seçti. Ve kalp sertliğinizi sünnet edeceksiniz ve boynunuzu katılaştırmayacaksınız. Zira sizin Rabbiniz Tanrınız, bu tanrıların Tanrısı ve rablerin Rabbi, büyük, güçlü ve korkunç Tanrı, kim yüze bakmaz, ne de rüşvet almaz, yabancıya, yetime ve dul kadına hükmünü veren ve yabancıyı severek ona ekmek ve giysi veren. Ve yabancıyı seveceksiniz, çünkü Mısır ülkesinde yabancılar idiniz.

Rabbini, Tanrını korkacaksın ve ona hizmet edeceksin ve ona bağlanacaksın ve onun adı üzerine yemin edeceksin. Bu senin övücüdür ve bu senin Tanrındır, o ki sende bu büyük ve

görkemli şeyleri yaptı, bunları senin gözlerin gördü. Yetmiş kişi ile babaların Mısıra indi, şimdi ise Rab Tanrının seni gökteki yıldızlar gibi çoklukta yaptı.

11

Ve Rabbin Tanrını seveceksin ve onun korumalarını, hükümlerini, emirlerini ve yargılarını tüm günler boyunca koruyacaksın. Ve bugün bileceksiniz ki, sizin çocuklarınız değil, bilmeyenler ve görmeyen Rab Tanrınızın eğitimini ve onun büyük işlerini ve güçlü eli ve yüksek kolu, Ve onun işaretlerini ve mucizelerini, Mısırın ortasında Firavuna, Mısır kralına ve onun bütün topraklarına yaptığı her şeyi Ve Mısırlıların gücüne ne yaptığını, onların savaş arabalarına, atlarına ve güçlerine, Kızıldenizin suyunun sizin arkanızdan onları takip ederlerken yüzlerine nasıl su bastırdığını ve Rabbin onları bugüne kadar nasıl yok ettiğini, ve siz bu yere gelene kadar çölde bize ne kadar çok şey yaptı Ve Reubenin oğlu Eliabın oğulları Dathan ve Abirama neler yaptı; yer ağzını açarak onları, evlerini, çadırlarını ve yanlarındaki tüm varlıklarını bütün İsrailin ortasında yuttu. Çünkü gözleriniz, Rabbin bugün aranızda yaptığı tüm büyük işleri gördü.

Ve bugün sana emrettiğim onun tüm emirlerini tutacaksınız, böylece yaşayacaksınız ve çoğalacaksınız ve Ürdünü geçerek orada miras alacağınız toprağa girip onu miras alacaksınız, Öyle ki, Rabbin babalarınıza ve onların soyuna vermek için yemin ettiği

toprak üzerinde uzun yaşayınız; süt ve bal akan toprak. Çünkü oraya miras almak için gireceğin toprak, Mısır toprağı gibi değildir; oradan çıkmışsınız, orada tohumu ektiklerinde ve kendi ayaklarıyla suladıklarında, sanki sebze bahçesi gibi. Ama oraya girmekte olduğun, miras alacağın toprak, dağlık ve ovalık bir topraktır, göklerden yağın yağmurdan su içecektir. Toprak ki, Rabbin senin Tanrının onu sürekli gözetler, Rabbin senin Tanrının gözleri yılın başlangıcından yılın tamamlanmasına kadar onun üzerindedir.

Eğer bugün sana emrettiğim tüm emirleri gerçekten işitir, Rabbin Tanrını sevmek ve ona bütün kalbin ve bütün ruhunla hizmet etmek için dinlerseniz, ve toprağına mevsiminde erken ve geç yağmuru verecek, ve tahılını, şarabını ve yağın getireceksin, ve senin tarlalarında senin hayvanlarına yem verecek, ve yemiş ve doymuş olarak, Dikkat et kendine, kalbin şişmanlaşmasın ve sapıp başka tanrılara hizmet edip onlara tapınmayasınız, Ve Rab size karşı öfkeyle kızarak göğü kapatacak ve yağmur olmayacak ve toprak ürününü vermeyecek ve Rabbin size verdiği iyi topraktan çabucak yok olacaksınız.

Ve bu sözleri kalbinize ve ruhunuza atacaksınız, ve onları elinizin üzerine işaret olarak bağlayacaksınız, ve gözlerinizin önünde sarsılmaz olacak, Ve siz onları çocuklarınıza öğreteceksiniz, evinde otururken, yolda giderken, uyurken ve kalkarken onlar hakkında konuşmayı. Ve onları evlerinizin ve kapılarınızın sövelerine yazacaksınız. Öyle ki uzun yaşayınız

ve oğullarınızın günleri, Rabbin atalarınıza vermeye yemin ettiği toprak üzerinde, göğün günleri yeryüzü üzerinde olduğu gibi olsun. Ve olacak ki, eğer işiterek işitirseniz bütün bu emirleri ki ben sana bugün emrediyorum, yapmayı, Rab Tanrımızı sevmeyi ve onun bütün yollarında yürümeyi ve ona bağlanmayı, Ve Rab bütün bu ulusları sizin önünüzden atacak, ve sizden daha büyük ve güçlü ulusları miras alacaksınız. Ayağınızın izi nereye basarsa, bütün o yer sizin olacak; çölden ve Antilübnandan, büyük nehir Fırat Nehrinden ve batıdaki denize kadar sınırlarınız olacak. Hiç kimse sizin yüzünüze karşı duramayacak ve Rabbiniz Tanrınız, sizin korkunuzu ve titremenizi, üzerine basacağınız tüm toprağın yüzüne koyacaktır, size söylediği şekilde.

İşte ben bugün sizin önünüze bereketi ve laneti veriyorum Eğer bugün size emrettiğim Rabbiniz Tanrının buyruklarını dinlerseniz, bereketi alacaksınız. ve laneti, eğer Rabbiniz Tanrının bugün size emrettiğim emirlerini dinlemezseniz ve size emrettiğim yoldan saparak bilmediğiniz başka tanrılara hizmet etmeye giderseniz. Rabbin Tanrın seni miras alman için oraya geçtiğin o toprak içine getirdiğinde, Garizin dağı üzerine bereketi ve Ebal dağı üzerine laneti vereceksin. Bunlar Ürdünün ötesinde, batıya doğru güneşin yolunun arkasında, Kenan toprağında, batıda oturan, Golgola bitişik, yüksek meşenin yakınında değil mi? Siz Ürdünü geçiyorsunuz; Rabbiniz Tanrının size miras olarak verdiği toprakları miras almak için oraya girerek bütün günler boyunca orada oturacaksınız.

Ve onun tüm emirlerini yapmayı koruyacaksınız ve bugün sizin önünüzde verdiğim bu hükümleri koruyacaksınız.

12

Ve bunlar, babalarınızın Tanrısı Rabbin size miras olarak verdiği toprakta yapmanız için koruyacağınız emirler ve hükümlerdir; bunları toprak üzerinde yaşadığınız bütün günler boyunca koruyacaksınız. Miras alacağınız yerlerde, onların tanrılarına hizmet ettikleri tüm yerleri yıkımla yok edeceksiniz: yüksek dağların üzerinde, tepelerin üzerinde ve gür ağacın altında. Ve onların sunaklarını yıkacaksınız, onların dikili taşlarını parçalayacaksınız, onların kutsal koruluklarını keseceksiniz, onların tanrılarının oyma putlarını ateşle yakacaksınız ve onların adını o yerden yok edeceksiniz. Rabbiniz Tanrınıza böyle yapmayacaksınız. Ama Rabbin Tanrınızın, şehirlerinizden birinde adını orada yerleştirmek ve çağrılmak için seçeceği yere arayacaksınız ve oraya geleceksiniz. Ve yakmalık sunularınızı, kurbanlarınızı, ilk meyvelerinizi, dualarınızı, gönüllü sunularınızı, anlaşmalarınızı, öküzlerinizin ve koyunlarınızın ilk doğanlarını oraya getireceksiniz. Ve orada Rabbiniz Tanrının önünde yiyeceksiniz ve elinizi koyduğunuz her şey üzerine sevineceksiniz, siz ve aileleriniz, nasıl ki Rabbin Tanrınız sizi kutsadı.

Burada bugün bizim yaptığımız her şeyi yapmayacaksınız, herkes kendi gözünde hoş olanı yapıyor Çünkü henüz

dinlenmeye ve Rabbimiz Tanrımızın size verdiği mirasa gelmediniz. Ve Ürdünü geçeceksiniz ve Rabbimiz Tanrının size miras olarak verdiği toprak üzerine oturacaksınız ve O sizi çevrenizdeki tüm düşmanlarınızdan dinlendirecek ve güvenlik içinde oturacaksınız. Ve Rabbiniz Tanrınızın kendi ismini çağırmak için seçeceği yer olacak, oraya bugün size emrettiğim her şeyi getireceksiniz: yakmalık sunularınızı, kurbanlarınızı, ondalıklarınızı, ellerinizin ilk meyvelerini ve Rabbiniz Tanrınıza adayacağınız armağanlarınızın her seçilmişini. Ve siz, oğullarınız, kızlarınız, hizmetkârlarınız, genç kadınlarınız ve kapılarınızda olan Levili, Rabbiniz Tanrınızın önünde sevineceksiniz, çünkü onun sizinle birlikte ne payı ne de mirası yoktur. Kendin için dikkat et, gördüğün her yerde yakmalık sunularını sunma. Ama Rab Tanrının kabilelerinden birinde seçeceği yere, oraya yakmalık sunularınızı taşıyacaksınız ve orada bugün sana emrettiğim her şeyi yapacaksın. Ama bütün arzunda keseceksin ve et yiyeceksin, Rabbin Tanrının sana her şehirde verdiği berekete göre; senin içindeki temiz olmayan ve temiz kişi onu birlikte yiyecek, ceylan veya geyik gibi. Ancak kanı yemeyeceksiniz, onu su gibi toprağa dökeceksiniz.

Senin şehirlerinde tahılının ondalığını, şarabının ve yağının ondalığını, sığırlarının ve koyunlarının ilk doğanlarını, adayabileceğiniz bütün adakları, anlaşmalarınızı ve ellerinin ilk ürünlerini yiyemeyeceksin. Fakat Rabbin Tanrının önünde onu yiyeceksin, Rab Tanrının kendisi için seçeceği yerde; sen ve oğlun ve kızın, hizmetkarın ve genç kadının ve şehirlerinizdeki yabancı, ve Rabbin Tanrının önünde sevineceksin, elini

uzattığın her şeyde.

Dikkat et, yeryüzünde yaşadığın sürece Leviliyi terk etme.

Eğer Rab Tanrın senin sınırlarını genişletirse, tıpkı sana söylediği gibi, ve sen et yiyeceğin dersin, eğer ruhun arzu ederse et yemek için, ruhunun bütün arzusuyla et yiyeceksin. Eğer Rabbin Tanrının orada adının çağrılması için seçeceği yer senden uzak olursa, sana emrettiğim şekilde Tanrının sana vereceği sığırlarından ve koyunlarından kurban edeceksin ve şehirlerinde ruhunun arzusuna göre yiyeceksin. Ceylan ve geyik nasıl yenirse, onu öyle yiyeceksin; sendeki kirli ve temiz kişi aynı şekilde yiyecek. Kan yememen için kuvvetle dikkat et, çünkü kan onun canıdır; can, etlerle birlikte yenmeyecek. Yemeyeceksiniz, onu su gibi toprağın üzerine dökeceksiniz. Onu yemeyeceksin, ki sana ve senden sonra oğullarına iyi olsun, eğer Tanrın Rabbin önünde iyi ve hoşnut edici olanı yaparsan. Ancak kutsal şeylerin sana ait olursa ve dualarını alarak, Rabbin Tanrının adının orada çağrılması için seçeceği yere geleceksin. Ve yakmalık sunularını yapacaksın, etleri Rabbin Tanrının sunağı üzerine sunacaksın, ama kurbanlarının kanını Rabbin Tanrının sunağının temeline dökeceksin, ama etleri yiyeceksin. Kuru ve dinle ve ben sana emrettiğim tüm sözleri yapacaksın, böylece sana ve oğullarına çağlar boyunca iyi olur, eğer Rabbin Tanrının önünde hoşnut eden ve güzel olanı yaparsın.

Eğer Rab Tanrın, senin oraya topraklarını miras almak için girdiğin milletleri senin önünden yok ederse ve sen onu mülk

edinip onların topraklarında yerleşirsen, Kendin için dikkat et, onlar senin önünden yok edildikten sonra onları takip etmeyi araştırmayasın diye, şöyle söyleyerek: Bu uluslar tanrılarına nasıl yapıyorlar? Ben de öyle yapacağım. Senin Tanrına böyle yapmayacaksın, çünkü Rabbin nefret ettiği iğrenç şeyleri onlar kendi tanrılarına yaptılar, çünkü oğullarını ve kızlarını ateşte kendi tanrılarına yakıyorlar.

13

Bugün size emrettiğim her sözü yapmayı koruyacaksın, onun üzerine eklemeyeceksin ve ondan almayacaksın.

Eğer sende bir peygamber veya rüya gören ortaya çıkar ve sana bir işaret veya mucize verirse, Ve sana söylediği işaret veya mucize gerçekleşirse, Gidelim ve bilmediğiniz diğer tanrılara hizmet edelim diyerek, O peygamberin ya o rüyayı gören kişinin sözlerini dinlemeyeceksiniz, çünkü Rabbiniz Tanrınız sizi sınıyor, Tanrınızı bütün kalbinizle ve bütün ruhunuzla sevip sevmediğinizi bilmek için. Tanrınız Rabbin ardından gidin ve ondan korkun, onun sesini dinleyin ve ona bağlı kalın. Ve o peygamber veya o rüya gören ölecek, çünkü seni Rabbin Tanrından saptırmak için konuştu, seni Mısır topraklarından çıkararak, seni kölelikten kurtaran Rabbin Tanrının sana yürümen için emrettiği yoldan seni uzaklaştırmak için, ve kötüyü kendi aranızdan yok edeceksiniz.

Eğer seni babanın ya da annenin oğlu olan kardeşin, ya da oğlun, ya da kızın, ya da koynunda olan kadının, ya da canın kadar değerli arkadaşın gizlice teşvik edip, Gidelim ve senin de babalarının da bilmediği başka tanrılara hizmet edelim derse Etrafınızdaki ulusların tanrılarından, sana yakın olanlardan veya senden uzak olanlardan, yeryüzünün bir ucundan yeryüzünün öbür ucuna kadar Ona razı olmayacaksın ve onu dinlemeyeceksin, gözün ona acımayacak, ona merhamet etmeyeceksin ve onu korumayacaksın. İlan eden, onun hakkında ilan edeceksin ve ellerin onu öldürmek için ilk önce onun üzerine olacak ve bütün halkın elleri en son olacak. Ve onu taşlarla taşılayacaklar ve ölecek, çünkü o seni Rabbinden, seni Mısır topraklarından, kölelik evinden çıkaran Tanrından uzaklaştırmaya çalıştı. Ve bütün İsrail duyduğunda korkacak ve artık bu kötü sözü sizin aranızda yapmaya devam etmeyecek.

Eğer Rab Tanrının sana oturman için verdiği şehirlerinden birinde söyleyenleri duyarsan, Kanun tanımaz adamlar sizin aranızdan çıktılar ve onların toprağında oturanların tümünü saptırdılar, diyerek: Gidelim ve sizin bilmediğiniz başka tanrılara hizmet edelim. Ve gerilimler ve sorular olacak ve çok araştıracaksın, ve işte söz açıkça doğrudur, bu iğrençlik sizin aranızda gerçekleşmiştir. Yok ederek, o toprakta oturan herkesi kılıçla öldüreceksin; onu ve içindeki her şeyi lanetli şeye adayacaksınız. Ve onun tüm ganimetini meydanlarına toplayacaksın ve şehri ateşle yakacaksın ve onun tüm ganimetini halkla birlikte Tanrın Rabbin önünde yakacaksın ve sonsuza dek ıssız kalacak, bir daha yeniden inşa edilmeyecek. Ve

adanmış şeylerden hiçbir şey senin eline yapışmayacak, öyle ki Rab gazabının öfkesinden dönsün ve sana merhamet versin ve sana merhamet etsin ve seni çoğaltsın, babalarına yemin ettiği şekilde. Eğer Rabbin Tanrının sesini duyarsan, bugün sana emrettiğim onun bütün emirlerini korumak ve Rabbin Tanrının önünde iyi ve hoş olanı yapmak için.

14

Siz Rabbiniz Tanrının oğullarısınız, bir ölü için gözlerinizin arasına kellik koymayacaksınız. Çünkü sen Rabbin Tanrın için kutsal bir halksın ve Rab Tanrın seni, yeryüzünün yüzündeki tüm uluslar arasından kendisine özel mülk olan bir halk olmak üzere seçti. Her iğrençliği yemeyeceksiniz. Bunlar yiyeceğiniz hayvanlardır: sığırlardan buzağı, koyunlardan kuzu ve keçilerden oğlak, Geyik, ceylan, pygarg, oriks ve zürafa. Tırnağı çatallanan, iki çatal tırnaklı pençeleri olan ve hayvanlar arasında geviş getiren her hayvanı yiyeceksiniz. Ve bunları yemeyeceksiniz: geviş getiren, tırnakları bölen ve pençeleri yarık hayvanlardan deveyi, tavşanı ve kaya porsuğunu; çünkü bunlar geviş getirir ama tırnaklarını bölmezler, bunlar sizin için kirlilidir. Ve domuz, çünkü tırnağı bölünmüştür ve tırnağın tırnaklarını ayırır, ama bu geviş getirmez, bu size kirlidir; onların etlerinden yemeyeceksiniz, onların leşlerine dokunmayacaksınız.

Ve bunlardan yiyeceksiniz: sudaki tüm canlılardan, içlerinde

yüzgeç ve pul bulunanların hepsini yiyeceksiniz. Ve yüzgeçleri ve pulları olmayan her şeyi yemeyeceksiniz, bunlar sizin için murdardır. Her temiz kuşu yiyeceksiniz. Ve bunları onlardan yemeyeceksiniz: kartalı, griffini ve deniz kartalını, ve akbabayı ve çaylağı ve ona benzerleri Ve serçe, ve baykuş ve martı. ve balıkçıl, ve kuğu ve çeltikçi, ve karabatak, şahin ve ona benzer olanlar, ibibik ve gece kuzgunu ve pelikan, yağmurkuşu ve ona benzer olanlar, erguvani su tavuğu ve yarası Kuşların bütün sürünen şeyleri sizin için kirlidir, onlardan yemeyeceksiniz. Her temiz kuşu yiyebilirsiniz. Her ölü hayvanı yemeyeceksiniz; şehirlerinizdeki yabancıya verilecek ve o yiyecek, ya da yabancıya satacaksınız, çünkü siz Rabbiniz Tanrınız için kutsal bir halksınız. Kuzuyu annesinin sütünde haşlamayacaksınız.

Her yıl tohumunun bütün ürününün onda birini, tarlanın ürününü yıldan yıla vereceksin. Ve onu, Rabbin Tanrının adının orada çağrılmasını seçeceği yerde yiyeceksin; tahılının, şarabının ve yağının ondalıklarını, sığırlarının ve koyunlarının ilk doğanlarını getireceksiniz ki, bütün günlerinde Rabbin Tanrından korkmayı öğrenesin. Eğer yol senden uzak olursa ve onları sunamayacaksan, çünkü Rabbin Tanrının isminin orada çağrılması için seçeceği yer senden uzaktır, çünkü Rabbin Tanrın seni kutsayacak, Ve onları gümüşe çevireceksin, ve o gümüşü ellerinde alacaksın, ve Rabbin Tanrının seçeceği yere gideceksin. Ve ruhunun arzu ettiği her şey için gümüş vereceksin: sığırlar için veya koyunlar için, veya şarap veya güçlü içki için, veya güçlü içki için, veya ruhunun arzu ettiği her şey için, ve orada Rabbin Tanrının önünde yiyeceksin ve sen ve

evin sevineceksiniz. Ve senin şehirlerindeki Levili, çünkü onun seninle birlikte payı ve mirası yoktur.

Üç yıl sonra, ürünlerinin tüm ondalığını çıkaracaksın; o yılda onu şehirlerinde koyacaksın. Ve Levili gelecek, çünkü onun seninle birlikte ne payı ne de mirası yoktur, ve garip ve yetim ve şehirlerindeki dul kadın, ve yiyecekler ve doycaklar, öyle ki Rab Tanrın seni kutsasın, eğer yapacağın bütün işlerinde.

15

Yedi yılda bir salıverme yapacaksın. Ve böylece bırakma emrini şöyle uygulayacaksın: Sana borçlu olan komşunun her borcunu bağışlayacaksın ve kardeşinden talep etmeyeceksin, çünkü Rabbin Tanrın için bırakma ilan edilmiştir. Yabancıdan onun sana olan borcunu ne kadar varsa talep edeceksin, ama kardeşinin borcunu bağışlayacaksın. Çünkü sende yoksul olmayacak, çünkü Rabbin Tanrın, sana miras olarak miras almak için verdiği toprakta seni bereketleyerek bereketleyecek.

Eğer Rabbiniz Tanrınızın sesini gerçekten işitir ve bugün sana emrettiğim bütün bu emirleri korur ve yaparsanız, Çünkü Rabbin Tanrın seni kutsadı, sana söylediği gibi, ve sen birçok ulusa ödünç vereceksin ama sen ödünç almayacaksın, ve sen birçok ulusa hükmedeceksin ama onlar sana hükmetmeyecekler.

Eğer senin kentlerinden birinde, Rabbin Tanrının sana verdiği toprakta, kardeşlerinden muhtaç biri olursa, kalbini katılaştırmayacaksın ve muhtaç olan kardeşinden elini kapatmayacaksın. Ellerini ona sonuna kadar açacaksın ve ona ihtiyaç duyduğu kadar ödünç vereceksin, çünkü muhtaçtır. Kendine dikkat et, kalbinde gizli bir yasadızlık sözü olmasın, şöyle diyerek: Yedinci yıl, borçların bağışlanması yılı yaklaşıyor ve gözün muhtaç kardeşine karşı kötü olsun ve ona vermeyesin, o da senin aleyhine Rabbe feryat etsin ve sende büyük bir günah olsun. Ona vererek vereceksin ve ona ihtiyacı olduğu kadar ödünç vereceksin, çünkü o muhtaçtır, ve ona verirken kalbin üzülmeyecek, çünkü bu söz sebebiyle Rabbin Tanrın seni bütün işlerinde ve elin koyduğun her şeyde kutsayacak. Çünkü senin toprağından yoksul eksik olmayacak, bu yüzden ben sana bu sözü yerine getirmeyi emrediyorum: Ellerini senin fakir kardeşine ve toprağın üzerindeki muhtaç olana sonuna kadar açacaksın.

Eğer sana İbrani kardeşin ya da İbrani kadın satılırsa, sana altı yıl hizmet edecek ve yedinci yılda onu özgür olarak yanından göndereceksin. Ne zaman onu yanından özgür olarak gönderirsen, onu eli boş göndermeyeceksin. Onu koyunlarından, unundan ve şarabından azıklayacaksın; Tanrın Rabbin seni kutsadığı gibi ona vereceksin.

Ve hatırlayacaksın ki Mısır topraklarında hizmetkârdın ve Rabbin Tanrın seni oradan kurtardı, bu nedenle ben sana bu sözü yerine getirmeni emrediyorum. Eğer o sana Senin

yanından çıkmayacağım derse, çünkü seni ve evini sevmiştir, çünkü senin yanında onun için iyidir. Ve bizi alacaksın ve onun kulağını kapıya doğru deleceksin ve sana sonsuza dek hizmetkâr olacak ve senin cariyen için de aynı şekilde yapacaksın. Onları özgür olarak yanından gönderirken bu senin önünde zor olmayacak, çünkü altı yıl boyunca kiralık bir işçinin yıllık ücreti karşılığında sana hizmet etti, ve Rab Tanrın yaptığıın her şeyde seni kutsayacak.

Sığırlarında ve koyunlarında doğan her ilk doğan erkek hayvanı Rabbin Tanrına takdis edeceksin, ilk doğan buzağınla çalışmayacaksın ve koyunlarının ilk doğanlarını kırkmayacaksın. Rabbin önünde onu yıldan yıla, Rabbin Tanrının seçeceği yerde yiyeceksin, sen ve evin. Eğer onda kusur varsa, topal veya kör, kötü bir kusur varsa, onu Rabbin Tanrına kurban etmeyeceksin.

Onu şehirlerinde yiyeceksin; sende kirli olan da, temiz olan da aynı şekilde ceylan veya geyik gibi yiyecek. Ancak kan yemeyeceksiniz, onu toprak üzerine su gibi dökeceksiniz.

16

Gençlerin ayını koru ve Tanrın Tanrıya Fısıhı yap, çünkü gençlerin ayında Mısırdan gece çıktın. Ve Rabbin Tanrına Fısıh kurbanını koyunlar ve öküzler olarak, Rabbin Tanrının adının orada anılması için seçeceği yerde kurban edeceksin. Onun

üzerine maya yemeyeceksin, yedi gün onun üzerine mayasız ekmek, sıkıntı ekmeği yiyeceksin, çünkü Mısırdan gayretle çıktınız, ki Mısır topraklarından çıkışınızın gününü hayatınızın bütün günlerinde hatırlayasınız. Yedi gün boyunca tüm sınırların içinde sana maya görülmeyecek, ve ilk gün akşam kurban edeceğin etlerden sabaha kadar hiçbir kalmayacak. Rabbin Tanrının sana verdiği kentlerinden hiçbirinde Fısıh kurbanını kesemeyeceksin Ama Rabbin Tanrının adını çağırmak için seçeceği yere, orada fısıh kurbanını akşam, güneşin batışına doğru, Mısırdan çıktığın zamanda kurban edeceksin. Ve haşlayacaksın ve kızartacaksın ve Rabbin Tanrının seçeceği yerde yiyeceksin, ve sabahleyin dönüp evlerine geleceksin. Altı gün mayasız ekmek yiyeceksin ve yedinci gün Rabbin Tanrın için kapanış bayramıdır, o günde hiçbir iş yapmayacaksın, ancak can için yapılacak olanlar hariç.

Yedi hafta sayacaksın kendin için, orağını hasada koyduğun zaman başlayarak, yedi hafta saymaya başlayacaksın. Ve Rabbin Tanrın sana vereceği kadar, elin güçlü olduğu ölçüde, Rabbin Tanrın için haftalar bayramı yapacaksın.

Ve Rabbin Tanrının önünde sevineceksin, sen ve oğlun ve kızın, hizmetkarın ve genç kadının ve Levili ve yabancı ve öksüz ve içinde olan dul, Rabbin Tanrının isminin orada çağırılması için seçeceği yerde.

Ve Mısır topraklarında köle olduğunu hatırlayacaksın ve bu emirleri koruyacaksın ve yerine getireceksin. Harman yerinden

ve üzüm sıkma yerinden topladığın zaman, kendin için yedi gün Çadırlar Bayramı yapacaksın. Ve bayramında sevineceksin; sen ve oğlun ve kızın, hizmetkarın ve cariyenin, ve Levili ve yabancı ve yetim ve şehirlerinde olan dul. Yedi gün Rabbin Tanrına, Rabbin Tanrının kendisi için seçeceği yerde bayram edeceksin; eğer Rabbin Tanrın seni bütün ürünlerinde ve ellerinin her işinde kutsarsa, sevinçli olacaksın.

Yılın üç zamanında her erkeğin Rabbin Tanrının önünde, Rabbin seçeceği yerde görülecek: Mayasız Ekmek Bayramında, Haftalar Bayramında ve Çardaklar Bayramında. Rabbin Tanrının önünde eli boş görülmeyeceksin. Her biri ellerinizin gücüne göre, Rabbiniz Tanrınızın size verdiği berekete göre.

Senin şehirlerinde, Rab Tanrının sana verdiği kabilelere göre, kendin için hakimler ve memurlar atayacaksın ve onlar halkı adil bir şekilde yargılayacaklar. Onlar yargıdan dönmezler ve armağan almazlar, çünkü armağanlar bilgelerin gözlerini kör eder ve adil olanların sözlerini kaldırır. Adilce adil olanı takip etmelisin ki yaşayasın ve girerek Rabbin Tanrının sana verdiği toprakları miras alasın.

Kendin için koru dikmeyeceksin, Tanrının sunağının yanına hiçbir ağaç dikmeyeceksin. Tanrın Rabbin nefret ettiği dikili taşı kendin için kurmayacaksın.

Tanrın Rabbe, içinde kusur bulunan dana veya koyunu kurban etmeyeceksin; her kötü şey Tanrın Rabbe iğrenç bir şeydir.

Eğer Rabbin Tanrının sana verdiği şehirlerinden birinde, Rabbin Tanrının önünde kötülük yapan ve onun antlaşmasını çiğneyen bir adam veya kadın bulunursa ve gelip başka tanrılara hizmet etsinler ve onlara, güneşe ya da aya ya da göksel dünyanın her şeyine tapınsınlar ki bunları sana emretmedim, ve sana bildirildiğinde çok dikkatli araştıracaksın, ve işte gerçekten bu söz olmuştur, bu iğrençlik İsrailde meydana gelmiştir Ve o adamı veya o kadını dışarı çıkaracaksın ve onları taşlarla taşılayacaksınız ve ölecekler. İki ya da üç tanık üzerine ölecek; ölen kişi bir tanık üzerine ölmeyecek. Ve tanıkların eli, onu öldürmek için ilk önce onun üzerine olacak ve halkın eli son olarak, ve kötüyü aranızdan çıkaracaksınız.

Eğer senden bir söz yargıda imkansız olursa, kan ile kan arasında, yargı ile yargı arasında, temas ile temas arasında ve itiraz ile itiraz arasında, şehirlerinizde yargı sözleri varsa, kalkıp Rabbin Tanrının orada seçeceği yere çıkacaksın. Ve Levili rahiplere ve o günlerde görev yapan hakime gideceksin, ve araştırdıktan sonra sana hükmü bildirecekler. Ve Rabbin Tanrın seçeceği yerden sana bildirecekleri şeye göre yapacaksın ve sana emredilen her şeyi yapmaya dikkat edeceksin. Sana söyleyecekleri yasaya ve hükme göre yapacaksın, sana bildirecekleri sözden sağa ya da sola sapmayacaksın.

Kibir içinde hareket eden adam öyle ki, Rabbin Tanrının adına

hizmet etmek için duran rahibe ya da o günlerdeki hakime itaat etmesin, o adam ölecek ve sen kötüyü İsrailden çıkaracaksın. Ve bütün halk duyunca korkacak ve artık saygısızca davranmayacak.

Eğer Rabbin Tanrının sana verdiği toprağa girersen ve onu miras alırsan ve onun üzerine oturursan ve Çevremdeki kalan uluslar gibi kendim üzerine bir yönetici atayacağım dersin, Atayarak atayacaksın kendinin üzerine bir hükümdar, Rab Tanrı kimi seçerse onu, kardeşlerinden atayacaksın kendinin üzerine bir hükümdar, kuramayacaksın kendinin üzerine yabancı bir adamı, çünkü o senin kardeşin değildir. Çünkü kendisi için atları çoğaltmayacak, halkı Mısır'a geri çevirmeyecek, böylece kendisine atları çoğaltmasın, ama Rab dedi, bu yolda geri dönmeye devam etmeyeceksiniz. Ve kendisi için kadınları çoğaltmayacak, böylece kalbi dönmesin, ve kendisi için gümüş ile altını aşırı çoğaltmayacak.

Ve ne zaman kendi hükümdarlığı üzerine otursa, Levili rahiplerin yanından bu tüzüğü kendisi için bir kitaba yazacak, Ve o onunla olacak ve onu hayatının bütün günlerinde okuyacak, böylece Rab Tanrı'dan korkmayı öğrene ve bütün bu emirleri tutmayı ve bu hükümleri yapmayı öğrene. Öyle ki kalbi kardeşlerinin üzerine yükseltilmesin, öyle ki emirlerden sağa veya sola sapmasın, öyle ki yönetiminde günlerini uzatsın, kendisi ve oğulları İsrail oğulları arasında.

18

Rahiplere, Levililere, Levinin bütün kabilesine İsrail ile birlikte ne pay ne de kura olmayacak, Rabbin sunuları onların kurasıdır, onları yiyecekler. Onların kardeşleri arasında onlara miras olmayacak, Rab kendisi onun mirasıdır, tıpkı ona dediği gibi. Ve bu, rahiplerin halktan, kurban kesenlerin kurbanlarından alacakları hükümdür; ister buzağı, ister koyun olsun, kolu, yanakları ve mideyi rahibe vereceksin. Ve tahılının, şarabının ve yağının ilk meyvelerini ve koyunlarının kırpıntılarının ilk meyvesini ona vereceksin. Çünkü Rab onu senin tüm kabilelerin arasından seçti, Rab Tanrının önünde durmak, hizmet etmek ve Onun adı üzerine kutsamak için; kendisi ve oğulları İsrail oğulları arasında.

Eğer Levili, İsrail oğullarının tüm kentlerinden birinden, kendisinin ikamet ettiği yerden gelirse, ruhunun arzuladığı gibi seçeceği yere, O, Tanrısı Rabbin adına hizmet edecek, tıpkı bütün kardeşleri olan Levililerin orada senin Tanrın Rabbin önünde ayakta durduğu gibi. Aileye göre olan satış hariç olmak üzere, bölünmüş hisseyi yiyecek. Eğer Rabbin Tanrının sana verdiği toprağa girersen, o ulusların iğrençliklerine göre yapmayı öğrenmeyeceksin.

Senin aranızda oğlunu ve kızını ateşten geçiren, falcılık yapan, fal bakan, alametleri yorumlayan, kuş falına bakan ve büyücülük yapan kimse bulunmayacak. Büyü sözleri söyleyen,

karından konuşan ve kehanet yorumlayıcısı, ölümlere danışan. Çünkü bunları yapan herkes senin Tanrın Rabbe iğrençtir, zira Rab bu iğrenç şeyler yüzünden onları senin önünden yok edecektir. Senin Tanrın Rabbin önünde mükemmel olacaksın. Çünkü sen bu ulusların mülküne el koyacaksın; onlar fal ve kehanetlere kulak verirler, ama Rab Tanrın sana böyle izin vermedi.

Senin Tanrın Rab, senin kardeşlerin arasından benim gibi bir peygamber sana çıkaracak, onu dinleyeceksiniz. Senin Tanrın Rabden Horevde, toplantı gününde istediğin her şeye göre, şöyle diyerek: Senin Tanrın Rabbin sesini bir daha duymayacağız ve bu büyük ateşi bir daha görmeyeceğiz, yoksa öleceğiz. Ve Rab bana dedi: Sana söyledikleri her şey doğrudur. Onlara kardeşlerinden bir peygamber kaldıracam, tıpkı senin gibi, ve sözlerimi onun ağzına koyacağım, ve ona emredeğim her şeyi onlara söyleyecek. Ve o adam ki eğer benim adım üzerine o peygamberin konuşacağı her şeyi duymazsa, ben ondan hesap soracağım. Ancak benim adım üzerine emretmediğim bir söz söylemek için dinsizce davranan peygamber ve başka tanrıların adıyla konuşan kişi ölecektir, o peygamber. Eğer kalbinde dersin, Rabbin konuşmadığı sözü nasıl bileceğiz? O peygamber Rabbin adına ne kadar çok şey konuşursa ve bunlar olmaz ve gerçekleşmezse, bu Rabbin konuşmadığı sözdür; o peygamber saygısızlıkla konuşmuştur, ondan korkmayacaksınız.

Eğer Rab Tanrın, Tanrının sana toprak verdiği milletleri yok ederse ve sen onları miras alırsan ve onların şehirlerinde ve onların evlerinde yerleşirsen, Üç şehri kendine ayıracaksın, Rabbin Tanrının sana verdiği toprağının ortasında. Senin için yolu düşün ve Rabbin Tanrının sana dağıttığı toprağının sınırlarını üçe böl ve her katil için sığınak olacak. Bu, orada kaçacak ve yaşayacak katilin emri olacaktır: komşusunu bilmeden vuran ve onu dünden ve üçüncü günden önce nefret etmeyen kişi. Ve kim eğer komşusuyla birlikte ormana odun toplamak için girerse, ve baltayla ağacı keserken eli kayarsa, ve demir ağaçtan düşüp komşuya isabet ederse, ve ölürse, bu kişi bu kentlerden birine sığınacak ve yaşayacak. Öyle ki kan yakın akrabası, kalbi ısınmış olduğu için, katilin peşinden takip etmesin ve eğer yol daha uzunsa onu yakalayıp ruhunu vurmasın, ve buna ölüm hükmü yoktur, çünkü onu dünden önce de, üçüncü günden önce de nefret etmiyordu. Bu yüzden sana bu sözü emrediyorum, diyerek: Kendin için üç şehir ayıracaksın.

Eğer Rab Tanrın senin sınırlarını genişletirse, babalarına yemin ettiği gibi, ve Rab sana babalarına vermeyi söylediği bütün toprağı verirse, Eğer bugün sana emrettiğim bütün bu emirleri yapmayı, Rabbin Tanrını sevmeyi, bütün günler onun bütün yollarında yürümeyi iştirirsen, kendin için bu üç şehre üç şehir daha ekleyeceksin. Ve Rabbin Tanrın sana miras olarak verdiği toprakta masum kan dökülmeyecek ve sen kana suçlu olmayacaksın.

Eğer sende komşusundan nefret eden bir adam olursa ve onu

pusuya yatarsa ve onun üzerine ayaklanırsa ve onun ruhunu vurursa ve ölürsa ve bu şehirlerden birine kaçarsa Ve onun şehrinin ihtiyarlar meclisi gönderecek ve onu oradan alacaklar ve onu kan gütme hakkı olanların ellerine teslim edecekler ve ölecek. Gözün ona acımayacak ve masum kanı İsrailden temizleyeceksin, böylece senin için iyi olacak.

Komşunun sınırlarını hareket ettirmeyeceksin; babaların senin mirasında diktiği sınırları, miras aldığın toprakta, Rabbin Tanrın sana kura ile verdiği toprakta. Bir tanık, bir insana karşı her türlü haksızlık, her türlü günah ve işlediği her türlü günah hakkında tanıklık etmek için yeterli olmayacaktır; iki tanığın sözü üzerine ve üç tanığın sözü üzerine her söz geçerli olacaktır. Eğer ama haksız bir tanık bir adama karşı çıkar, onun dinsizliğini ileri sürerek, Ve iki insan, kendilerine ait anlaşmazlık olan, Rabbin önünde, rahiplerin önünde ve o günlerde kim olurlarsa olsunlar yargıçların önünde duracaklar. Ve hakimler dikkatle incelesinler; işte haksız tanık, kardeşine karşı haksız şeyler için tanıklık etti. Ve ona, kardeşine karşı yapmayı kötülükle davrandığı tarzda yapacaksınız, ve kötülüğü aranızdan çıkaracaksınız. Ve geri kalanlar duyduklarında korkacaklar ve artık bu kötü sözü sizin aranızda yapmaya devam etmeyecekler. Gözün ona acımayacak, ruh yerine ruh, göz yerine göz, diş yerine diş, el yerine el, ayak yerine ayak.

Eğer sen düşmanlarına karşı savaşa çıkarsan ve at, binici ve senden daha fazla halk görürsen, onlardan korkma, çünkü seni Mısır topraklarından çıkaran Tanrın Rab seninledir. Ve savaşa yaklaştığın zaman, rahip yaklaşıp halka konuşacak, Ve onlara diyecek: Dinle İsrail, siz bugün düşmanlarınıza karşı savaşa gidiyorsunuz, kalbiniz zayıf olmasın, korkmayın, ne parçalanın, ne de onların yüzünden geri dönün. Çünkü sizinle birlikte önden giden Rab Tanrınız, düşmanlarınıza karşı sizin için savaşacak ve sizi kurtaracaktır.

Ve yazıcılar halka şöyle söyleyecekler: Yeni bir ev inşa etmiş ve onu adamamış olan adam kim? Gitsin ve evine dönsün; savaşta ölmesin de başka bir adam onu adasın. Bağ dikip de ondan sevinç duymamış olan kişi kimdir? Gitsin ve evine dönsün ki savaşta ölmesin de başka biri ondan sevinç duymasın. Ve kim o adam ki bir kadınla nişanlanmış ve onu almamıştır? Gitsin ve evine dönsün, savaşta ölmesin ve başka bir adam onu alsın. Yazıcılar halka konuşmaya devam edecekler ve diyecekler ki: Kalbinde korkan ve korkak olan adam kimdir? Gitsin ve evine dönsün ki kardeşinin kalbini kendi kalbi gibi korkak yapmasın. Ve yazıcılar halka konuşmayı ne zaman bırakırlarsa, ordunun halkı yöneten komutanlarını atayacaklar.

Eğer bir şehre onlarla savaş etmek için yaklaşırsan, onları barışla çağır. Eğer sana barışçıl bir yanıt verirlerse ve kapılarını sana açarlarsa, orada bulunan bütün halk sana vergi ödeyen ve sana tabi olacaktır. Eğer sana itaat etmezlerse ve sana karşı savaş açarlarsa, onu kuşatacaksın, Rab Tanrın onu ellerine

teslim edene kadar bekleyeceksin ve onun bütün erkeklerini kılıçla vurup öldüreceksin. Ancak kadınlar, eşyalar ve bütün hayvanlar ile şehirde var olan her şey hariç, bütün ganimetleri kendin için yağmalayacaksın ve Rabbin Tanrının sana verdiği düşmanlarının bütün ganimetini yiyeceksin. Böyle yapacaksın, senden çok uzak olan tüm şehirlere, bu ulusların şehirlerinden olmayanlara. Tanrın Rabbin sana miras olarak topraklarını verdiği onların topraklarını. Hiçbir nefes alan şeyi canlı bırakmayacaksınız, Ama onları lanete adayacaksınız: Hittiliyi, Amorluyu, Kenanlıyu, Perizziliyi, Hivliyi, Yevusluyu ve Girgaşlıyı, Tanrınız Rabbin size emrettiği şekilde, Onlar, tanrılarına yaptıkları bütün iğrenç şeyleri size öğretmesinler diye, yoksa Tanrınız Rabbin önünde günah işlemiş olursunuz.

Eğer bir şehri ele geçirmek için birçok gün kuşatırsan, ağaçlarını yok etmeyeceksin, onlara balta vurmayacaksın, ama ondan yiyeceksin, onu ise kesmeyeceksin; çünkü tarladaki ağaç insan mı ki senin önünden hendek içine girsin? Ama bildiğin ağaç ki meyve vermeyen olan, bunu yok edeceksin ve keseceksin, ve şehir üzerine kuşatma işleri inşa edeceksin, ki sana karşı savaş yapar, teslim edilene kadar.

21

Eğer Rabbin Tanrının sana miras olarak verdiği toprakta, ovada düşmüş bir yaralı bulunursa ve onu vuran kişiyi bilmiyorlarsa Senin yaşlılar meclisin ve hakimlerin çıkacak ve öldürülenin

etrafındaki şehirlere kadar ölcekler. Ve yaralı adama en yakın olan şehir olacak, ve o şehrin yaşlılar meclisi sığırlardan bir düve alacak ki, o çalıştırılmamış ve boyunduruk çekmemiş olacak. Ve o kentin yaşlılar meclisi düveyi sert bir vadiye indirecekler, işlenmemiş ve ekilmemiş olan, ve düvenin boynunu vadide kıracaklar. Ve Levili rahipler yaklaşacaklar, çünkü Rab Tanrı onları huzurunda durmak ve Onun adı üzerine kutsamak için seçti, ve her itiraz ve her temas onların sözüne göre olacak. Ve o şehrin tüm ihtiyarlar meclisi, yaralıya yaklaşanlar, vadide boynu kırılmış düvenin başı üzerine ellerini yıkayacaklar. Ve cevap vererek diyecekler ki: Bizim ellerimiz bu kanı dökmediler ve bizim gözlerimiz görmediler. Halkın İsrailde merhametli ol, onları kurtardın Rab, böylece halkın İsrailde suçsuz kan olmasın ve kan onlara kefarete edilecek. Sen ise masum kanı onlardan çıkaracaksın, eğer Rabbin Tanrının önünde iyi ve hoşnut edici olanı yaparsan.

Eğer düşmanlarına karşı savaşa çıkmış olsan ve Rabbin Tanrın onları ellerine teslim etsin ve ganimetlerini yağmalasan, ve ganimette güzel görünümlü bir kadın görürsen ve onu arzularsan ve onu kendin için eş olarak alırsan Ve onu evinin içine getireceksin ve onun başını tıraş edeceksin ve onun tırnaklarını keseceksin, Ve onun esaret elbiselerini kaldıracaksın, ve senin evinde oturacak, ve babasını ve annesini bir ay boyunca ağlayacak, ve bundan sonra ona gireceksin ve onunla birlikte yaşayacaksın, ve senin kadının olacak.

Ve eğer onu istemezsen, onu özgür göndereceksin, ve gümüş için

satılmayacak, onu değersiz saymayacaksın, çünkü onu alçalttın.

Eğer bir adamın iki kadını olursa, biri sevilen, biri nefret edilen, ve sevilen ile nefret edilen ona çocuk doğururlarsa, ve nefret edilenin ilk doğan oğlu olursa, Ve o gün geldiğinde, oğullarına mallarını miras olarak paylaştırdığında, nefret edilenin ilk doğmuş oğlunu göz ardı ederek, sevilenin oğluna ilk doğmuşluk hakkı veremeyecektir, Ama sevimsiz olan kadının ilk doğan oğlunu tanıyacak ve ona, kendisinde bulunan her şeyden çift pay verecek, çünkü bu onun çocuklarının başlangıcıdır ve ilk doğmuşluk hakları buna aittir. Eğer birinin itaatsiz ve asi bir oğlu varsa, babasının ve annesinin sözünü dinlemeyen, onu terbiye etseler de onları dinlemeyen, Ve onu yakaladıktan sonra babası ve annesi, onu şehrinin ihtiyarlar meclisine ve yerin kapısına çıkaracaklar, Ve onlar kendi şehirlerinin erkeklerine diyecekler: Bu bizim oğlumuz itaatsizlik eder ve kıskırtır, bizim sözümüzü dinlemez, sahtekârdır ve aşırı şarap içer. Ve onun şehrinin adamları onu taşlarla taşılayacaklar ve ölecek, ve kötüyü aranızdan çıkaracaksınız; geri kalanlar da duyarak korkacaklar.

Eğer birisinde ölüm cezası gerektiren bir günah olursa ve ölürse ve onu bir ağaca asarsanız, Onun vücudu ağacın üzerinde uyumayacak, ama onu o gün gömeceksiniz, çünkü ağaç üzerine asılan herkes Tanrı tarafından lanetlenmiştir, ve Rabbin Tanrınızın size miras olarak verdiği toprağı kirletmeyeceksiniz.

Kardeşinin buzağısını veya koyununu yolda başıboş dolaşırken görüp görmezden gelmeyeceksin, onları kesinlikle kardeşine geri götüreceksin ve ona iade edeceksin. Eğer kardeşin sana yaklaşmazsa ve onu tanımazsan, onu evinin içine toplayacaksın ve kardeşin onları arayana kadar seninle kalacak ve ona geri vereceksin. Kardeşinin eşeğine böyle yapacaksın, giysisine de böyle yapacaksın ve kardeşinin kaybettiği her şeye böyle yapacaksın; ondan kaybolan ve senin bulduğun her şeyi görmezden gelemeyeceksin. Kardeşinin eşeğini veya buzağısını yolda düşmüş görmezlikten gelmeyeceksin, onları görmezden gelmeyeceksin, onunla birlikte kaldıracaksın.

Kadın üzerine erkek eşyaları olmayacak, erkek de kadın elbisesi giymeyecek, çünkü bunları yapan herkes Rabbin Tanrının için iğrençtir. Eğer yolda, herhangi bir ağaçta veya yerde, yavruları ya da yumurtaları olan bir kuş yuvasıyla karşılaşırırsan ve anne yavruların ya da yumurtaların üzerinde kuluçkada oturuyorsa, anneyi yavrularıyla birlikte almayacaksın. Anneyi kesinlikle göndereceksin, ama yavruları kendin için alacaksın, böylece sana iyi olsun ve uzun ömürlü olasın.

Eğer yeni bir ev inşa edersen, damına korkuluk yapacaksın ve eğer düşen kişi oradan düşerse, evinde cinayet işlememiş olacaksın. Bağına farklı tohum ekmeyeceksin, böylece ürün ve bağının ürünüyle birlikte ekeceğin tohum kutsal kılınmasın.

Buzağı ve eşekle birlikte çift sürmeyeceksin. Aynı kumaşta yün ve keten karışımı sahte giysi giymeyeceksin. Giysilerinin dört kenarı üzerine, eğer onları giyersen diye, kendin için bükülmüş püsküller yapacaksın.

Eğer biri bir kadın alır ve onunla yaşar ve sonra ondan nefret ederse Ve ona iftira atabilir ve onun adını kötüleyebilir ve der ki: Bu kadını almıştım ve ona yaklaşıncı onun bakire olmadığını gördüm Ve kızın babası ve annesi alarak kızın bekaret belirtilerini yaşlılar meclisine kapıya götürecekler. Ve çocuğun babası ihtiyarlar meclisine söyleyecek: Bu kızımı bu adama kadın verdim ve onu nefret etmiş. Şimdi bu adam, ona bahane niteliğinde sözler yüklemektedir, diyerek ki, Senin kızında bekaret bulmadım, ve bunlar benim kızımın bekaretinin kanıtlarıdır. Ve giysiyi şehrin ihtiyarlar meclisinin önünde açacaklar. Ve o şehrin yaşlılar meclisi o adamı alacak ve onu eğitecekler. Ve onu yüz şekel ile cezalandıracaklar ve genç kadının babasına verecekler, çünkü İsraili bir bakire hakkında kötü bir isim çıkardı, ve onun karısı olacak; onu hayatı boyunca gönderemeyecek.

Eğer bu söz gerçek olursa ve genç kadında bakirelik bulunmadıysa Ve genç kadını babasının evinin kapılarına çıkaracaklar ve onu taşlarla taşılayacaklar ve ölecek, çünkü İsrail oğulları arasında akılsızlık yaptı, babasının evini zina ettirerek, ve kötüyü aranızdan kaldıracaksın.

Eğer bir adam, bir adama evlenmiş bir kadınla yatarken

bulunursa, ikisini de öldüreceksiniz: kadınla yatan adamı ve kadını. Böylece kötülüğü İsrailden temizleyeceksin. Eğer bir adama nişanlı bakire bir hizmetçi olursa ve bir adam onu şehirde bulup onunla yatarsa ikisini de kendi şehirlerinin kapısına çıkaracaksınız ve taşlarla taşlanacaklar ve ölecekler; genç kadını, çünkü şehirde bağırmadı, ve adamı, çünkü komşusunun karısını alçalttı, ve kötülüğü aranızdan çıkaracaksınız. Eğer bir adam ovada nişanlı hizmetçiyi bulur ve onu zorlayarak onunla yatarsa, onunla yatan adamı yalnız öldüreceksiniz. Ve genç kadının ölüm günahı yoktur; nasıl ki bir insan komşusunun üzerine ayaklanır ve onun ruhunu öldürürse, bu mesele de böyledir. Çünkü onu tarlada buldu, nişanlı genç kadın bağırdı ve ona yardım edecek kimse yoktu.

Eğer birisi nişanlanmamış olan bakire bir kızı bulur ve zorlayarak onunla yatar ve bulunursa, Onunla yatan adam, genç kadının babasına elli gümüş didrachma verecek ve o, onun karısı olacak; onu aşağıladığı için onu hayatı boyunca gönderemeyecek.

23

Bir adam babasının karısını almayacak ve babasının örtüsünü açığa çıkarmayacak.

Hadım edilmiş veya kesilmiş olan Rabbin topluluğuna girmeyecektir. Fahişeden doğan Rabbin cemaatine girmeyecek.

Ammonlu ve Moablu Rabbin topluluğuna girmeyecek, ve onuncu nesle kadar Rabbin topluluğuna girmeyecek, ve o çağa kadar. Onların Mısırdan çıkarken yolda size ekmek ve su ile karşılamadıkları için, ve Mezopotamyadan Beor oğlu Balaamı sizi lanetlemek için sizin üzerinize kiraladıkları için. Ve Rab senin Tanrın Balaamı dinlemek istemedi, ve Rab senin Tanrın lanetleri berekete çevirdi, çünkü Rab senin Tanrın seni sevdi. Onlara barışçıl ve onlar için avantajlı şeyler söylemeyeceksin, tüm günlerin boyunca sonsuza dek. Edomludan iğrenmeyeceksin, çünkü o senin kardeşindir; Mısırlıdan iğrenmeyeceksin, çünkü onun toprağında misafir oldun. Eğer onlara oğullar doğarsa, üçüncü nesilde Rabbin meclisine girecekler.

Eğer düşmanlarına karşı kamp kurmak için çıkarsan, her kötü sözden sakınacaksın. Eğer sende, geceleyin akıntısından dolayı temiz olmayan bir adam varsa, ordugahın dışına çıkacak ve ordugaha girmeyecek. Ve akşama doğru vücudunu suyla yıkayacak, ve güneş battıktan sonra ordugaha girecek. Ve kampın dışında sana bir yer olacak ve oraya, dışarıya çıkacaksın. Ve kemerinin üzerinde bir kazık olacak, ve ne zaman dışarıda oturduğunda onunla kazacaksın ve çıplaklığını örteceksin. Çünkü Rabbin Tanrın, seni kurtarmak ve düşmanını önüne teslim etmek için kampında dolaşır ve kampın kutsal olacaktır; sende hiçbir edepsiz şey görülmeyecek ve O senden dönmeyecektir.

Efendisinden sana sığınmış olan köleyi efendisine teslim

etmeyeceksin. Seninle birlikte oturacak, sizin aranızda, nerede hoşuna giderse orada oturacak; onu sıkıntıya sokmayacaksın. İsrailin kızlarından fahişe olmayacak ve İsrailin oğullarından fuhuş yapan olmayacak, İsrailin kızlarından ayinleri başlatan olmayacak ve İsrailin oğullarından ayinlere katılan olmayacak. Fahişenin ücretini ve köpeğin karşılığını Tanrın Rabbin evine hiçbir adak için getirmeyeceksin, çünkü her ikisi de Tanrın Rabbin için iğrençtir.

Kardeşine gümüş faizi, yiyecek faizi ve ödünç vereceğin her şeyin faizini almayacaksın. Yabancıya faiz ile ödünç vereceksin, ama kardeşine faiz ile ödünç vermeyeceksin ki, Rab Tanrın seni kutsasın tüm işlerinde, miras almak için oraya girmekte olduğun toprak üzerinde.

Eğer Rabbin Tanrına adak adarsan, onu geri vermeyi geciktirmeyeceksin, çünkü Rabbin Tanrın onu senden mutlaka arayacak ve bu sende günah olacak. Eğer dua etmek istemezsen, sende günah yoktur. Dudaklarından çıkanları koruyacaksın ve Rab Tanrıya adadığın armağanı, ağzınla konuştuğun şekilde yapacaksın.

Eğer komşunun hasadına girersen ve ellerinle başak toplarsın, ama orağı komşunun hasadına sürmeyeceksin. Eğer komşunun bağına girersen, ruhun doyuncaya kadar üzüm yersin, ama kaba atmayacaksın.

Eğer biri bir kadın alır ve onunla yaşarsa, ve olur ki eğer onun gözünde lütuf bulmazsa, çünkü onda ayıp bir şey bulmuştur, ona boşanma belgesi yazacak ve onun eline verecek ve onu evinden gönderecektir. Ve gidip başka bir adama varırsa, Ve son adam ondan nefret ederse ve ona boşanma belgesi yazıp onun eline verirse ve onu evinden kovacak olursa, ve onu kendisine kadın olarak alan son adam ölürse, İlk karısını boşamış olan adam, kadın kirletildikten sonra geri dönerek onu tekrar kendisine eş olarak alamayacaktır, çünkü bu Tanrın Rabbin önünde iğrençliktir, ve Tanrın Rabbin sana miras olarak verdiği toprağı kirletmeyeceksiniz.

Eğer biri yakın zamanda bir kadın almışsa, savaşa çıkmayacak ve ona hiçbir iş yüklenmeyecek, evinde suçsuz olacak, bir yıl aldığı kadını sevindirecek.

Değirmen taşını rehin almayacaksın, ne de üst değirmen taşını, çünkü bu, ruhu rehin alır. Eğer bir adam, İsrail oğullarının kardeşlerinden birinin ruhunu çalarken yakalanırsa ve onu ezdikten sonra satarsa, o hırsız ölecektir ve kötüyü aranızdan çıkaracaksınız. Cüzzam belasına yakalanma konusunda kendin için çok dikkat et, Levili rahiplerin size bildireceğı tüm yasaya göre yapmayı son derece koru, size emrettiğim tarzda yapmayı koru. Mısırdan çıkarken yolda, Rabbin Tanrının Meryeme yaptığı her şeyi hatırla.

Eğer komşunda bir borç varsa, herhangi bir borç varsa, onun rehnini almak için onun evine girmeyeceksin. Dışarıda duracaksın ve kendisine borç verdiği adam rehini sana dışarıda çıkaracak. Eğer adam fakirleşirse, onun rehniinde yatmayacaksın. Güneş batarken onun rehini geri vereceksin, ve o kendi giysisinde uyuyacak, ve seni kutsayacak, ve bu sana Rabbin Tanrının önünde sadaka olacak. Yoksul ve muhtaç kardeşlerinin ya da şehirlerindeki yabancıların ücretine haksızlık etmeyeceksin. Aynı gün onun ücretini vereceksin, güneş onun üzerine batmayacak, çünkü o fakirdir ve umudunu buna bağlamıştır, ve o sana karşı Rabbe haykıracaktır ve bu sende günah olacaktır. Babalar çocukları için ölmeyecek ve oğullar babaları için ölmeyecek; herkes kendi günahı yüzünden ölecek. Yabancının, yetimin ve dul kadının hükmünü saptırmayacaksın. Dul kadının elbisesini rehin almayacaksın ve hatırlayacaksın ki Mısır topraklarında köle idin ve Rab Tanrın seni oradan kurtardı, bu nedenle ben sana bu sözü yerine getirmeni emrediyorum.

Eğer tarlanda hasat biçersen ve tarlanda bir demet unutursan, onu almak için geri dönmeyeceksin; o, yabancıya, öksüze ve dul kadına olacak, böylece Rab Tanrın seni ellerinin bütün işlerinde mübarek kılsın. Eğer zeytin toplarsan, arkanda kalanları toplamak için geri dönmeyeceksin; onlar yabancıya, yetime ve dul kadına kalacak ve hatırlayacaksın ki Mısır topraklarında köle idin; bu nedenle ben sana bu sözü yerine getirmeni emrediyorum. Eğer bağını hasat edersen, arkanda kalanları yeniden hasat etmeyeceksin, onlar yabancıya, yetime ve dul

kadına olacak. Ve hatırlayacaksın ki Mısır topraklarında köle idin; bu nedenle ben sana bu sözü yerine getirmeyi emrediyorum.

25

Eğer insanlar arasında bir ihtilaf olursa ve yargıya başvururlarsa ve yargılayıp adil olanı haklı çıkarır ve dindarca olmayanı mahkum ederlerse, Ve olacak ki, eğer tanrısız darbeler layıkça, onu hakimlerin önünde yere indireceksin ve onlar onu kendi önlerinde dinsizliğine göre kırbaçlayacaklar. Ve onu kırk sayıda kamçılacaklar, daha fazla eklemeyecekler; ama eğer bu darbelerden daha fazlasını ekleyerek kamçılırsan, kardeşin senin önünde onursuzlaştırılacak. Harman döven öküze ağızlık takmayacaksın.

Eğer kardeşler birlikte otururlarsa ve onlardan biri ölürse, çocuğu olmadıysa, ölen adamın karısı yabancı bir adama olmayacak, onun kocasının kardeşi ona girecek ve onu kendisine karı alacak ve onunla birlikte yaşayacak. Ve eğer doğuracağı çocuk olursa, ölenin adından kurulacak ve onun adı İsrailden silinmeyecektir.

Eğer adam kardeşinin karısını almak istemezse, kadın kapıya, yaşlılar meclisine çıkacak ve diyecek ki, kocamın kardeşi, kardeşinin ismini İsrailde ayakta tutmak istemiyor, kocamın kardeşi istemedi. Ve onun şehrinin yaşlılar meclisi onu

çağırarak ve ona söyleyecekler, ve ayağa kalkıp şöyle dese: Onu almak istemiyorum, Ve kardeşinin kadını, ihtiyarlar meclisinin önünde yaklaşıarak, onun bir ayağından ayakkabısını çıkaracak ve onun yüzüne tükürücek ve cevap vererek diyecek: Böyle yapacaklar, İsrailde kardeşinin evini inşa etmeyecek olan adama. Ve onun adı İsrailde, sandalini çözmüş olanın evi diye çağrılacak.

Eğer insanlar birbirleriyle kavga ederlerse, bir adam kardeşiyle, ve onlardan birinin kadını kocasını kurtarmak için yaklaşı onu vuranın elinden, ve elini uzatarak onun hayalarını tutarsa, Eli keseceksin, gözün ona acımayacak.

Torbanda büyük veya küçük olmak üzere farklı ağırlıklar bulunmayacak. Evinde büyük veya küçük, ölçü ve ölçü olmayacak. Ağırlığın doğru ve adil olacak, ölçün de doğru ve adil olacak, böylece Rabbin Tanrının sana miras olarak verdiği toprakta uzun ömürlü olasın. Çünkü bunları yapan herkes, haksızlık yapan herkes senin Tanrın Rabbe iğrençtir.

Mısır topraklarından çıkarken, yolda Amalekin sana neler yaptığını hatırla, Yolda sana nasıl karşı durduğunu ve arkanda kalan yorgun olanları, senin art muhafızını nasıl kestiğini hatırla; sen ise aç ve yorgunken, o Tanrıdan korkmadı. Ve olacak ki, eğer Rab Tanrın seni etrafındaki tüm düşmanlarından dinlendirirse, Rab Tanrının sana miras olarak verdiği toprakta, Amalekin ismini göğün altından sileceksin ve unutmayacaksın.

Eğer sen Rabbin Tanrının sana miras olarak vermekte olduğu toprağa girersen, onu miras alırsan ve onun üzerinde oturursan olacak ki, Ve Rabbin Tanrının sana verdiği toprağının meyvelerinin ilk ürünlerinden alacaksın ve sepete koyacaksın ve Rabbin Tanrının isminin orada çağrılması için seçeceği yere gideceksin. Ve o günlerde görevli olacak kâhine geleceksin ve ona diyeceksin: Bugün Rabbim Tanrıma bildiriyorum ki, Rabbin atalarımıza bize vermeye yemin ettiği topraklara girdim. Ve rahip sepeti senin ellerinden alacak ve onu senin Tanrın Rabbin sunağının önüne koyacak. Ve cevap vererek senin Tanrın Rabbin önünde diyecek: Babam Suriyeyi terk etti ve Mısıra indi ve orada az sayıda misafir olarak kaldı ve orada büyük bir ulus ve büyük bir topluluk oldu. Ve Mısırlılar bize kötü muamele ettiler, bizi alçalttılar ve bize ağır işler yüklediler. Ve Rabbimiz Tanrımıza feryat ettik ve Rab sesimizi duydu ve aşağılanmamızı, zahmetimizi ve baskımızı gördü. Ve Rab bizi Mısırdan kendi büyük gücüyle, güçlü eliyle ve yüksek koluyla, büyük görümlerle, işaretlerle ve mucizelerle çıkardı. Ve bizi bu yere getirdi ve bize bu toprağı verdi, süt ve bal akan toprağı. Ve şimdi işte, bana verdiğin Rab, süt ve bal akan topraktan elde edilen ürünlerin ilk meyvelerini getirdim ve onu Tanrın Rabbin önüne bırakacaksın ve Tanrın Rabbin önünde tapınacaksın. Ve Rabbin Tanrının sana verdiği tüm iyi şeylerde sevineceksin, sen ve evin, Levili ve sendeki garip.

Eğer ürünlerinin tüm ondalığını üçüncü yılda ondalık vermeyi tamamlarsan, ikinci ondalığı Leviliye ve yabancıya ve yetime ve dul kadına vereceksin, ve onlar senin şehirlerinde yiyecekler ve sevinecekler.

Ve Rabbin Tanrının önünde şöyle söyleyeceksin: Kutsal şeyleri evimden çıkardım ve onları Leviliye, yabancıya, öksüze ve dul kadına verdim; bana emrettiğin bütün emirlere göre verdim. Emrini çiğnemedim ve unutmadım. Ve onlardan acım içinde yemedim, onlardan kirli bir şey için meyve almadım, onlardan ölüye vermedim, Rabbimiz Tanrımızın sesine itaat ettim, bana emrettiğin gibi yaptım. Kutsal evinden gökten aşağı bak ve halkın İsraili mübarek kıl, ve onlara verdiğin toprağı da mübarek kıl, babalarımıza yemin ettiğin gibi, bize süt ve bal akan toprak vermek için.

Bu günde Rabbin Tanrın sana tüm bu emirleri ve hükümleri yapmayı emretti, ve siz onları bütün kalbinizden ve bütün ruhunuzdan koruyacak ve yapacaksınız. Tanrıyı bugün senin Tanrın olması için seçtin ve onun bütün yollarında yürümeyi, emirleri ve hükümleri korumayı ve onun sesine itaat etmeyi kabul ettin. Ve Rab seni bugün, söylediğı gibi, emirlerini korumak için kendisine özel bir halk olmak üzere seçti. Ve seni bütün ulusların üstünde kılmak için, seni ünlü, övünç ve şanlı yaptığı gibi, Rabbin Tanrın için kutsal bir halk olmak üzere, konuştuğı gibi.

Ve Musa ve İsrailin yaşlılar meclisi emretti, diyerek: Bugün size emrettiğim bütün bu emirleri koruyun. Ve Şeriatı geçeyeğiniz gün, Rabbin Tanrının sana verdiği toprağa girdiğinizde, kendiniz için büyük taşlar dikeceksiniz ve onları sıva ile sıvayacaksınız. Ve sen bu taşların üzerine bu yasanın bütün sözlerini yazacaksın, Ürdünü geçtiğinizde, Rab olan Tanrın, babalarının Tanrısının sana vereceği, süt ve bal akan toprağa girdiğinizde, tıpkı Rab olan Tanrın, babalarının Tanrısının sana söylediği gibi. Ve Ürdünü geçtiğinizde, bugün sana emrettiğim bu taşları Ebal dağında dikeceksiniz ve onları sıva ile sıvayacaksınız. Ve orada Rabbin Tanrına bir sunak inşa edeceksin, taşlardan bir sunak; onun üzerine demir koymayacaksın, Bütün taşlarla Rabbin Tanrına bir sunak inşa edeceksin ve onun üzerine Rabbin Tanrına yakmalık sunular sunacaksın. Ve orada kurtuluş kurbanı keseceksin, yiyeceksin, doyacaksın ve Rabbin Tanrının önünde sevineceksin. Ve bu yasanın tamamını taşların üzerine çok açık bir şekilde yazacaksın.

Ve Musa ve Levili rahipler bütün İsraile şöyle konuştular: Sessiz ol ve dinle İsrail, bu günde Rabbin Tanrının halkı oldun. Ve Rabbin Tanrının sesini duyacaksın ve onun bütün emirlerini ve hükümlerini yapacaksın, bugün sana emrettiğim kadarını.

Ve Musa o gün halka şöyle emretti Bunlar Şeriatı geçtikten

sonra halkı kutsamak için Garizim Dağında duracaklar: Şimon, Levi, Yahuda, İssakar, Yusuf ve Benyamin. Ve bunlar lanet için Ebal dağında duracaklar: Ruben, Gad, Aşer, Zevulun, Dan ve Naftali.

Ve Leviler, tüm İsraille yüksek sesle cevap verecekler Lanetli olsun, oyma ve dökme put yapan adam; bu, Rabbe iğrenç olan, zanaatkarların ellerinin işidir ve onu gizli yere koyacaktır; ve bütün halk cevap vererek diyecekler ki: Olsun. Babasını veya annesini onursuzlaştıran lanetlidir, ve bütün halk diyecek ki, olsun. Komşusunun sınırlarını değiştiren lanetlidir ve bütün halk diyecek ki: Öyle olsun. Yolda körü saptıran lanetli olsun ve bütün halk diyecek ki, olsun. Lanetli olsun, yabancının, yetimin ve dul kadının hakkını çiğneyen kişi. Bütün halk, Amin diyecek. Lanetli olsun babasının karısı ile yatan, çünkü babasının örtüsünü açığa çıkardı, ve bütün halk diyecek ki, olsun. Herhangi bir hayvanla yatan lanetlidir, ve bütün halk diyecek ki, öyle olsun. Babasının ya da annesinin kız kardeşiyle yatan lanetlidir. Ve bütün halk diyecek ki, olsun. Lanetli olsun geliniyle yatan, ve bütün halk diyecek ki, olsun, lanetli olsun karısının kız kardeşiyle yatan, ve bütün halk diyecek ki, olsun. Komşusunu hile ile vuran lanetlidir ve bütün halk Olsun diyecek. Lanetli olsun masum kanın ruhunu vurmak için rüşvet alan kim olursa, ve bütün halk diyecek: Olsun. Lanetli olsun bu yasanın bütün sözlerinde kalıp onları yapmayan her insan, ve bütün halk diyecek ki, öyle olsun.

Ve eğer Tanrın Rabbin sesini gerçekten işitir, bugün sana emrettiğim bütün bu emirleri korur ve yaparsan, Tanrın Rab seni yeryüzünün bütün milletlerinin üstüne yükseltecektir. Ve bütün bu bereketler senin üzerine gelecek ve seni bulacaklar, eğer Rabbin Tanrının sesini gerçekten işitirsen Sen şehirde mübareksin ve sen tarlada mübareksin. Rahminin dölü, toprağının ürünleri, sığır sürülerin ve koyun sürülerin kutsanmış olsun. Senin depoların ve artıkların kutsanmış. Girişinde mübarek olasın sen ve çıkışında mübarek olasın sen.

Rab Tanrın, sana karşı koyan düşmanlarını senin önünde kırılmış olarak teslim edecek; bir yoldan sana doğru çıkacaklar ve yedi yoldan senin yüzünden kaçacaklar. Rab, senin ambarlarına ve elin değdiği her şeye bereket göndersin, Tanrın Rabbin sana verdiği toprak üzerinde. Rab seni kendisi için kutsal bir halk olarak kaldıracak, babalarına yemin ettiği gibi, eğer Rabbin Tanrının sesini işitirsen ve onun bütün yollarında gidersen Ve yeryüzünün tüm milletleri seni görecekler, çünkü Rabbin ismi sana çağırılmış ve senden korkacaklar. Ve Rabbin Tanrın seni iyiliklerle çoğaltacak: rahminin torunlarında, hayvanlarının torunlarında ve toprağının ürünlerinde; Rabbin atalarına yemin ederek sana vereceğini söylediği toprağında.

Rab sana iyi hazinesini, gökyüzünü açacak, toprağına zamanında yağmur verecek, ellerinin bütün işlerini kutsayacak

ve sen birçok ulusa ödünç vereceksin, ama sen ödünç almayacaksın. Ve sen birçok ulusa hükmedeceksin, ama onlar sana hükmetmeyecekler. Tanrın Rab seni baş yapacak, kuyruk değil, ve o zaman yukarıda olacaksın, aşağıda olmayacaksın; eğer Tanrın Rabbinin sesini dinler ve bugün sana buyurduğum her şeyi yerine getirirsen. Bugün sana emrettiğim tüm emirlerden sağa ya da sola sapmayacaksın, başka tanrıların ardından gidip onlara hizmet etmeyeceksin.

Ve eğer Rabbin Tanrının sesini dinlemezsen, bugün sana emrettiğim onun bütün emirlerini tutmak için, bütün bu lanetler senin üzerine gelecek ve seni yakalayacak. Şehirde lanetlisin ve tarlada lanetlisin. Ambarların ve artıkların lanetli olsun. Lanetli senin rahminin dölü ve senin toprağının ürünü, senin sığır sürülerin ve senin koyun sürülerin, Girişinde lanetli olasın sen ve çıkışında lanetli olasın sen.

Rab, elini koyacağın her şey üzerine yokluğu, tükenmeyi ve yok olmayı sana gönderecek; seni yok edene kadar ve kötü alışkanlıkların yüzünden seni hızla mahvedene kadar, çünkü sen beni terk ettin. Rab, ölümü sana yapıştırsın, oraya miras almak için girdiğin topraktan seni tamamen tüketene kadar. Rab seni çaresizlikle, ateşle, titreme ile, iltihaplanma ile, küfle ve soluklukla vuracak ve seni yok edene kadar takip edecekler. Ve senin başının üstündeki gök tunç olacak ve senin altındaki toprak demir olacak. Rabbin Tanrın senin toprağının yağmurunu toz olarak verebilir ve gökten toz inecek, seni yok edene kadar ve seni hızla mahvedene kadar. Rab seni

düşmanların önünde yenilgiye uğratsın, onlara karşı tek yoldan çıkacaksın ve onların önünden yedi yoldan kaçacaksın, ve yeryüzünün bütün krallıklarında dağılmış olacaksın. Ve ölümlerinizi göğün kuşlarına ve yerin vahşi hayvanlarına yem olacak, ve onları korkutup kaçırın olmayacak. Rab seni Mısır çibaniyle, oturak yerinde, vahşi uyuzla ve kaşıntıyla vuracak, öyle ki iyileşemeyeceksin. Rab seni delilikle, körlükle ve zihin çılgınlığıyla vuracak. Ve öğle vakti el yordamıyla arayacaksın, sanki biri karanlıkta kör gibi el yordamıyla arar, ve yolların refaha ermeyecek, ve o zaman haksızlığa uğrayacaksın, ve bütün günler yağmalanacaksın, ve yardım eden olmayacak.

Bir kadın alacaksın ve başka bir adam ona sahip olacak, bir ev inşa edeceksin ve onda oturmayacaksın, bir bağ dikeceksin ve onu hasat etmeyeceksin. Buzağın senin önünde kesilecek ve ondan yemeyeceksin, eşeğin senden zorla alınacak ve sana geri verilmeyecek, koyunların düşmanlarına verilecek, Ve sana yardım eden olmayacak. Oğulların ve kızların başka bir ulusa verilecek ve gözlerin onlara tükenerek bakacak, elin güçlü olmayacak. Senin toprağının ürünlerini ve bütün emeklerini, senin tanımadığın bir millet yiyecek ve sen bütün günler boyunca haksızlığa uğrayan ve ezilmiş olacaksın. Ve gözlerinin göreceği görüler yüzünden deliye döneceksin.

Rab seni dizlerin üzerine ve bacakların üzerine kötü bir yara ile vuracak, öyle ki ayaklarının tabanından başının tepesine kadar iyileşemeyeceksin.

Rab seni ve üzerine atayacağın yöneticilerini, senin ve babalarının bilmediği bir millete götürebilir ve orada tahta ve taştan yapılmış diğer tanrılara kulluk edeceksin. Ve orada bilmece, benzetme ve anlatı içinde olacaksın, Rabbin seni oraya götüreceği tüm uluslar arasında.

Tarlaya çok tohum taşıyacaksın ve az hasat getireceksin, çünkü onları çekirge yiyecek. Bağ dikeceksin ve işleyeceksin, ama şarap içmeyeceksin ve ondan sevinmeyeceksin, çünkü kurt onları yiyecek. Bütün sınırlarında zeytin ağaçların olacak, ama yağ sürmeyeceksin, çünkü zeytin ağacın dökülecek. Oğullar ve kızlar doğuracaksın ama onlar olmayacak, çünkü esarete gidecekler. Tüm ahşap eşyalarını ve toprağının ürünlerini küf tüketecek. Senin içinde olan yabancı gittikçe yükselecek, sen ise gittikçe alçalacaksın. Bu sana ödünç verecek, ama sen buna ödünç vermeyeceksin, bu baş olacak, ama sen kuyruk olacaksın.

Ve bütün bu lanetler senin üzerine gelecek ve seni takip edecekler ve seni yakalayacaklar, seni yok edene kadar ve seni mahvedene kadar, çünkü Tanrın Rabbin sesini dinlemedin, onun emirlerini ve sana emrettiği hükümlerini korumak için. Ve sende işaretler olacak ve senin soyunda sonsuza kadar harikalar olacak. Rab Tanrına sevinç ve iyi bir zihinle, her şeyin bolluğu içinde hizmet etmediğin için.

Ve Rabbin senin üzerine göndereceği düşmanlarına hizmet edeceksin; açlık içinde, susuzluk içinde, çıplaklık içinde ve her şeyin yoksunluğu içinde. Ve O seni yok edene kadar boynuna

demir boyunduruk koyacak. Rab senin üzerine uzaktan, dünyanın sonundan bir millet getirecek, kartalın saldırısı gibi, sesini duymayacağın bir millet, Yüzsüz bir ulus ki, yaşlı adamın yüzüne saygı duymayacak ve gence merhamet etmeyecek. Ve hayvanlarının yavrularını ve toprağının ürünlerini yiyecek, öyle ki sana tahıl, şarap, yağ, sığır sürülerini ve koyun sürülerini bırakmayacak, ta ki seni yok edene kadar. Ve seni şehirlerinde yok edecek, yüksek ve güçlü surlar yıkılana kadar, sen onlara güvendiğin surlar, tüm toprağında, ve seni şehirlerinde sıkıntıya sokacak, sana verdiği şehirlerde. Ve karnının ürünlerini, sana verilen oğullarının ve kızlarının etlerini yiyeceksin, sıkıntıda ve düşmanının sana vereceği darlıkta.

Senin içindeki yumuşak ve son derece hassas olan kişi, gözüyle kardeşini, koynundaki karısını ve geriye kalan çocuklarını kıskanacak. ona, öyle ki yiyeceği çocuklarının etlerinden hiçbirini onlardan birine vermeyecek, çünkü senin sıkıntıda ve senin çilende ona hiçbir şey bırakılmayacak, düşmanların seni bütün şehirlerinde sıkıntıya sokacakları zaman.

Ve aranızdaki nazik ve narin kadın ki ayağı yeryüzünde yürüme tecrübesi olmamıştır, narinliği ve nezaketi sebebiyle kendi gözüyle kucağındaki kocasını, oğlunu ve kızını kıskanacaktır, Ve baldırları arasından çıkan eş ile doğuracağı çocuğu yiyecek, çünkü her şeyin yokluğu yüzünden onları gizlice yiyecek; senin sıkıntıda ve düşmanının seni şehirlerinde sıkıştıracağı darlıkta. Eğer bu yasanın tüm sözlerini, bu kitapta yazılı olanları yapmak için dinlemezsen, bu onurlu ve harika isimden, Rab Tanrından

korkmayacaksın. Ve Rab senin darbelerini ve tohumunun darbelerini harika kılacak, büyük ve harika darbeler ve kötü ve kalıcı hastalıklar. Ve Mısırın kötü acısının tümünü, onların yüzünden kaçındığın acıyı geri getirecek ve sana yapışacaklar. Ve her hastalığı, yazılmamış olan her darbeyi ve bu yasa kitabında yazılmış olan her şeyi Rab senin üzerine getirecek, seni yok edene kadar. Ve küçük bir sayıda bırakılacaksınız, göğün yıldızları gibi çok olmanıza rağmen, çünkü Rabbin Tanrınızın sesini dinlemediniz.

Ve Rabbin size iyilik yapmaktan ve sizi çoğaltmaktan sevindiği gibi, Rab sizi yok etmekten de sevinecek ve oraya girip miras alacağınız topraktan hızla alınıp götürüleceksiniz. Ve Rabbin Tanrın seni bütün uluslara, yerin bir ucundan yerin öbür ucuna kadar dağıtacak ve orada başka tanrılara, senin ve babalarının inanmadığı tahtalara ve taşlara kulluk edeceksin. Ama o uluslar arasında seni dinlendirmeyecek, ayağının tabanına duruş olmayacak ve Rab orada sana itaatsiz başka bir kalp, tükenen gözler ve eriyen bir ruh verecek. Ve hayatın gözlerinin önünde asılı olacak, ve gece gündüz korkacaksın, ve hayatına inanmayacaksın. Sabah keşke akşam olsa diyeceksin ve akşam keşke sabah olsa diyeceksin, kalbinin korkusundan dolayı korkacağın şeylerden ve gözlerinin göreceği görümlerden dolayı. Ve Rab seni Mısır gemilerde geri çevirecek, hangi yolda, dedim, onu daha görmeyeceksin, ve orada düşmanlarınıza köle ve cariye olarak satılacaksınız, ve satın alan olmayacak.

Bunlar, Rabbin Musaya İsrail oğullarıyla Moav topraklarında

kurmayı emrettiği ahdin sözleridir; Horevde onlarla yaptığı ahdin dışında.

29

Ve Musa, İsrailin bütün oğullarını çağırđı ve onlara dedi: Siz, Rabbin Mısır topraklarında sizin önünüzde Firavuna, onun hizmetkârlarına ve bütün topraklarına yaptığı her şeyi gördünüz, Gözlerinin gördüğü büyük denemeleri, o büyük işaretleri ve mucizeleri. Ve Rab Tanrı size bilecek bir kalp, görecek gözler ve işitecek kulaklar bu güne kadar vermedi. Ve sizi kırk yıl çölde götürdü, elbiseleriniz eskimedi ve sandallarınız ayaklarınızdan yıpranmadı. Ekmek yemediniz, şarap ve güçlü içki içmediniz ki, benim Rabbiniz Tanrınız olduğumu bilesiniz. Ve bu yere kadar geldiniz, ve Heşbon kralı Sihon ve Başan kralı Og savaşta bize karşı çıktı. Ve onları vurduk ve onların topraklarını aldık ve onu miras olarak Rubene, Gada ve Manaşşe kabilesinin yarısına verdim. Ve bu antlaşmanın bütün sözlerini yapmayı koruyacaksınız, ki yapacağınız her şeyi anlayasınız.

Siz hepiniz bugün Rabbiniz Tanrının önünde duruyorsunuz: kabile başkanlarınız, yaşlılar meclisiniz, yargıçlarınız, memurlarınız ve İsrailin her adamı, Kadınlarınız, çocuklarınız ve kampınızın ortasındaki yabancı, odun keseninizden su taşıyanınıza kadar, Rabbiniz Tanrının ahdinde ve onun lanetlerinde geçmek için, Rabbin Tanrının bugün seninle yaptığı

kadar, O seni kendisine bir halk olarak kurabilsin ve kendisi senin Tanrın olacak, sana söylediği şekilde ve ataların İbrahime, İshaka ve Yakupa yemin ettiği şekilde. Ve ben bu antlaşmayı ve bu laneti yalnızca size kurmuyorum, Ama hem bugün burada Rabbiniz Tanrının önünde sizinle birlikte olanlara, hem de bugün burada sizinle birlikte olmayanlara.

Çünkü siz Mısır topraklarında nasıl oturduk, geçtiğiniz ulusların ortasından nasıl geçtik biliyorsunuz. Ve onların iğrençliklerini ve putlarını görün: ağaç ve taş, gümüş ve altın ki bunlar onların yanındadır. Aranızda bir erkek, bir kadın, bir atasal gelenek ya da bir kabile var mı ki, zihin Rabbiniz Tanrınızdan dönerek o ulusların tanrılarına hizmet etmeye gitmiş olsun; aranızda safra ve acılık içinde yukarı doğru büyüyen bir kök var mı, Ve olacak ki, eğer bu lanetin sözlerini duyar ve kalbinde kendi kendine diyerek söylerse: Bana kutsal olurdu, çünkü kalbimin sapmasıyla gideceğim, böylece günahkar günahsız birlikte yok etmesin, Tanrı ona bağışlamayı istemeyecek, ama o zaman Rabbin öfkesi ve kıskançlığı o adamda tutuşacak, ve bu antlaşmanın bu kitapta yazılmış olan bütün lanetleri ona yapışacak, ve Rab onun adını göğün altından silecek. Ve Rab onu, bu yasa kitabında yazılı olan antlaşmanın bütün lanetlerine göre, tüm İsrail oğullarından ayırarak kötülüklere teslim edecek.

Ve diğer kuşak, sizden sonra ayağa kalkacak olan oğullarınız ve uzak topraklardan gelecek olan yabancı diyecekler ki, o toprağın belâlarını ve Rabbin onun üzerine gönderdiği hastalıklarını

görecekler, Kükürt ve tuz yakılmış, onun tüm toprağı ekilmeyecek, ne filizlenecek, ne de üzerine hiçbir yeşillik çıkmayacak. Tıpkı Rabbin öfke ve gazap içinde yıktığı Sodom ve Gomorra, Admah ve Zeboiimin yıkılması gibi, Ve bütün uluslar diyecekler ki, Rab bu toprak için neden böyle yaptı? Bu büyük öfkenin gazabı nedir? Ve diyecekler ki, babalarının Rab Tanrısının antlaşmasını terk ettiler; o antlaşmayı ki onları Mısır topraklarından çıkardığı zaman babalarıyla yapmıştı. Ve gidip başka tanrılara hizmet ettiler, onları bilmiyorlardı ve onları onlara vermemişti, Ve Rab o toprak üzerine öfkeyle kızdı ve bu yasa kitabında yazılı olan bütün lanetleri onun üzerine getirdi. Ve Rab onları kendi topraklarından öfke, gazap ve çok büyük hiddet içinde çıkardı ve onları başka bir toprağa kovdu, tıpkı şimdi olduğu gibi.

Gizli şeyler Rab Tanrımıza aittir, ama açık olan şeyler sonsuza dek bize ve çocuklarımıza aittir; bu yasanın tüm sözlerini yerine getirmek için. Gizli şeyler Rab Tanrımıza aittir, ama açık olan şeyler sonsuza dek bize ve çocuklarımıza aittir; bu yasanın bütün sözlerini yerine getirmek için.

30

Ve olacak ki, üzerine geldiğinde tüm bu sözler, senin önüne koyduğum bereket ve lanet; bunları kalbine alacaksın, Rabbin seni dağıttığı tüm uluslar arasında orada, ve Rabbin Tanrına döneceksin ve bugün sana emrettiğim her şeye göre onun sesini

işiteceksin, bütün kalbin ile ve bütün ruhun ile. Ve Rab senin günahlarını iyileştirecek ve sana merhamet edecek ve seni yine Rabbin seni oraya dağıttığı bütün milletlerden toplayacak. Eğer dağılman göklerinin bir ucundan diğer ucuna kadar olsa bile, oradan seni Rabbin Tanrın toplayacak ve oradan seni Rabbin Tanrın alacak. Ve Tanrın seni oradan babalarının miras aldığı topraklara getirecek ve sen onu miras alacaksın, ve seni iyi yapacak ve seni babalarından daha çok sayıda yapacak. Ve Rab senin kalbini ve tohumunun kalbini temizleyecek, Rab Tanrını bütün kalbinle ve bütün ruhunla sevmen için, böylece sen yaşayasın.

Ve Rabbin, Tanrın bu lanetleri senin düşmanlarının ve sana nefret edenlerin üzerine verecek; onlar sana zulüm etmişlerdi. Ve sen döneceksin ve Rabbin Tanrının sesini işiteceksin ve bugün sana emrettiğim onun bütün emirlerini yapacaksın. Ve Rab Tanrın seni ellerinin her işinde, karnının soylarında, hayvanlarının soylarında ve toprağının ürünlerinde kutsayacak, çünkü Rab Tanrın babalarının üzerine sevindiği gibi, senin üzerine iyilikler için sevinmek üzere dönecek. Eğer Rabbin Tanrının sesini dinlersen, onun emirlerini, hükümlerini ve bu yasa kitabında yazılı yargılarını tutmak için, eğer bütün kalbin ve bütün ruhunla Rabbin Tanrına dönersen. Çünkü bu emir ki ben sana bugün emrediyorum, çok zor değildir, ne de senden uzaktır. O, yukarıda gökte değildir; Kim bizim için göğe çıkacak ve onu bizim için alacak, biz de onu işitip yapacağız? diyerek. Ne de denizin ötesinde değildir, Kim bizim için denizin ötesine geçecek ve onu bizim için alacak ve onu bize işitilebilir kılacak,

biz de yapacağız? diyerek. Kelime sana çok yakındır; ağzında, kalbinde ve ellerinde onu yapmak için.

İşte bugün önüne hayatı ve ölümü, iyiliği ve kötülüğü verdim. Eğer Rabbin Tanrının emirlerini dinlersen, bugün sana emrettiğim şeyleri: Rabbin Tanrını sevmeyi, onun bütün yollarında yürümeyi, onun hükümlerini ve yargılarını korumayı; o zaman yaşayacaksınız, çok olacaksınız ve Rabbin Tanrın seni kutsayacak, miras almak için oraya girdiğin bütün toprakta. Ve eğer kalbin dönerse ve dinlemezsen ve yoldan çıkarılarak başka tanrılara tapınırsan ve onlara hizmet edersen, Sana bugün bildiriyorum ki, yıkımla yok olacaksınız ve üzerinde uzun ömürlü olmayacaksınız o toprağın; Ürdünü geçip orada onu miras almak için gittiğiniz toprağın.

Bugün size göğü ve yeri tanık gösteriyorum; hayatı ve ölümü önünüze koydum, bereketi ve laneti. Hayatı seç sen, yaşayasın diye sen ve soyun. Rabbin Tanrını sevmek, sesini dinlemek ve ona tutunmak; çünkü bu senin hayatın ve günlerinin uzunluğudur, Rabbin senin babaların İbrahim'e, İshaka ve Yakupa vermek için yemin ettiği toprak üzerinde oturmak.

31

Ve Musa bütün bu sözleri İsrail oğullarının tümüne söylemeyi tamamladı. Ve onlara dedi ki, yüz yirmi yaşındayım bugün, artık girip çıkamayacağım, Rab ise bana dedi ki, bu Ürdünü

geçmeyeceksin. Senin önünde giden Tanrın Rab, bu milletleri senin önünden yok edecek ve sen onları miras alacaksın, ve Rabbin söylediği gibi, Yeşu senin önünde gidecek. Ve Rabbin Tanrın onlara, Ürdünün ötesinde olan Amorluların iki kralı Sihona ve Oga yaptığı gibi ve onların topraklarını tamamen yok ettiği gibi yapacak. Ve Rab onları size teslim etti ve onlara, size emrettiğim gibi yapacaksınız. Cesur ol ve güçlü ol, korkma, korkak olma ve onların yüzünden dehşete düşme, çünkü seninle birlikte olan, önünüzde giden Rabbin Tanrın seni asla bırakmayacak ve seni asla terk etmeyecek. Ve Musa, Yeşuyu çağırdı ve tüm İsrailin önünde ona dedi: Cesur ve güçlü ol, çünkü sen bu halkın önünde, Rabbin babalarınıza onlara vermeye yemin ettiği topraklara gireceksin ve sen onlara miras olarak vereceksin. Ve seninle birlikte yolculuk eden Rab seni bırakmayacak, seni terk etmeyecek, korkma ve korkaklık etme.

Ve Musa bu yasanın sözlerini bir kitaba yazdı ve Rabbin antlaşma sandığını taşıyan Levi oğulları olan rahiplere ve İsrail oğullarının ihtiyarlarına verdi.

Ve Musa o gün onlara şöyle diyerek emretti: Yedi yıl sonra, salıveriliş yılının zamanında, Çadırlar Bayramında, Tüm İsrailin Rabbiniz Tanrının önünde görölmek için birlikte yolculuk ettiği zaman, Rabbin seçeceği yerde, bu yasaı tüm İsrailin önünde onların kulaklarına okuyacaksınız, Halkı, erkekleri, kadınları, çocukları ve şehirlerinizde bulunan yabancıları toplayarak işitsinler ve Rabbiniz Tanrınızdan korkmayı öğrensinler diye, ve bu yasanın bütün sözlerini yerine getirmeyi işitecekler. Ve

bilmeyen oğulları duyacaklar ve Tanrın Rabden korkmayı öğrenecekler, yaşadıkları bütün günler boyunca, Ürdünü geçip miras alacağınız toprakta.

Ve Rab Musaya dedi ki: İşte senin ölüm günlerin yaklaştı, Yeşuyu çağır ve tanıklık çadırının kapılarının yanında durun, ona emredeceğim. Ve Musa ile Yeşu tanıklık çadırına gittiler ve tanıklık çadırının kapılarının yanında durdular. Ve Rab bulut içinde indi ve tanıklık çadırının kapılarının yanında durdu, ve bulutun sütunu tanıklık çadırının kapılarının yanında durdu. Ve Rab Musaya dedi ki, işte sen babalarınızla uyuyacaksınız, ve bu halk ayağa kalkıp gireceği bu toprağın yabancı tanrılarının ardından zina edecek, ve beni terk edecekler, ve onlarla yaptığım antlaşmamı bozacaklar. Ve o gün onlara öfkeyle kızacağım, onları terk edeceğim ve yüzümü onlardan çevireceğim. Yiyecek olacak ve onu birçok kötülük ve sıkıntı bulacak. O gün diyecek ki: Rabbim Tanrım benimle olmadığı için bu kötülükler beni buldu. Ben ise o gün, yabancı tanrılara döndükleri için işledikleri bütün kötülükler yüzünden yüzümü onlardan kesinlikle çevireceğim.

Ve şimdi bu şarkının sözlerini yazın ve onu İsrail oğullarına öğretin ve onu onların ağzına koyun, böylece bu şarkı İsrail oğulları arasında tanıklık ederek benim için olsun. Çünkü onları babalarına vermeye yemin ettiğim iyi toprağa, süt ve bal akan toprağa getireceğim, ve yiyecekler, ve doymuş olarak tatmin olacaklar, ve yabancı tanrılara dönecekler, ve onlara hizmet edecekler, ve beni kışkırtacaklar, ve benim antlaşmamı

bozacaklar. Ve bu şarkı onların yüzüne karşı tanıklık ederek yerine konulacak, çünkü onların ağzından ve onların tohumunun ağzından unutulmayacak, çünkü ben onların kötülüğünü biliyorum, bugün burada ne yapıyorlar, onları babalarına yemin ettiğim iyi toprağa getirmemden önce.

Ve Musa bu şarkıyı o gün yazdı ve onu İsrail oğullarına öğretti. Ve Yeşuya emretti ve dedi: Cesur ol ve güçlü ol, çünkü sen İsrail oğullarını Rabbin onlara yemin ettiği toprağa getireceksin ve O seninle olacak.

Musa bu kanunun tüm sözlerini bir kitaba sonuna kadar yazmayı tamamladığında Ve Rabbin ahit sandığını taşıyan Levililere şöyle emretti Bu yasanın kitabını aldıktan sonra, onu Rabbiniz Tanrının antlaşma sandığının yanına koyacaksınız ve orada sizin için bir tanıklık olacak. Çünkü ben senin kışkırtmanı ve senin sert boynunu biliyorum, çünkü hala ben sizinle yaşarken bugün, Tanrıya karşı isyan ediyordunuz, benim ölümümünden sonra nasıl etmeyeceksiniz? Kabile liderlerinizi, ihtiyarlarınızı, yargıçlarınızı ve memurlarınızı bana toplayın ki, bütün bu sözleri onların kulaklarına konuşayım ve onlara göğü ve yeri tanık göstereyim. Biliyorum ki ölümümün sonunda kanunsuzlukla kanunsuzluk yapacaksınız ve size emrettiğim yoldan döneceksiniz, ve günlerin sonunda kötülükler size gelecek, çünkü Rabbin önünde kötülük yapacaksınız, ellerinizin işleriyle onu kızdıracaksınız.

Ve Musa bu şarkının sözlerini sonuna kadar tüm toplulukun

kulaklarına söyledi.

32

Dikkat et ey gök ve konuşacağım, ve yer ağzımdan çıkan sözleri işitsin. Sözüm yağmur gibi beklenmeli ve sözlerim çiy gibi inmeli, ot üzerine yağmur gibi ve ot üzerine kar gibi. Çünkü Rabbin adını çağırdım, Tanrımıza büyüklük verin. Tanrı, onun işleri gerçektir ve onun bütün yolları yargılardır, Tanrı sadıktır ve haksızlık yoktur, Rab adil ve kutsaldır. Günah işlediler; ona ait olmayan kınanası çocuklardır, eğri ve sapkın bir nesil. Bunları Rabbe mi karşılık veriyorsunuz? Böyle ahmak ve bilge olmayan bir halk mı? Bu senin baban seni edinen, seni yapan ve seni biçimlendiren değil mi? Çağın günlerini hatırlayın, nesillerin nesillerden nesillere yıllarını anlayın. Babanıza sorun ve size bildirecek, yaşlılarınıza sorun ve size söyleyecekler.

En Yüce ulusları böldüğünde, Ademin oğullarını dağıttığı gibi, ulusların sınırlarını Tanrının meleklerinin sayısına göre belirledi. Ve Rabbin kısmı halkı oldu; Yakup onun ölçülmüş payı, İsrail onun mirası. O, onu çölde idame ettirdi, yakıcı sıcaklığın susuzluğunda, susuz toprakta; onu kuşattı ve terbiye etti, onu göz bebeği gibi korudu. Kartal yuvasını nasıl örterse, yavrularının üzerinde özlemle kanat gererse, kanatlarını gerip onları kabul eder ve sırtına alırsa öyle. Rab yalnız onları götürüyordu, onlarla birlikte yabancı bir tanrı yoktu. Onları yeryüzünün gücü üzerine çıkardı, onları tarlaların ürünleriyle

besledi, kayadan bal emdiler ve katı kayadan yağ emdiler. Sığırların tereyağını ve koyunların sütünü, kuzuların ve koçların yağı ile, boğaların oğullarını ve tekeleri, buğdayın böbreklerinin yağı ile ve üzümün kanını içti, şarap olarak. Yakup yedi ve doydu, sevgili tepti, şişmanladı, kalınlaştı, genişledi ve onu yaratan Tanrıyı terk etti ve kurtarıcısı Tanrıdan ayrıldı.

Beni yabancı tanrılarla kızdırdılar, iğrençlikleriyle beni öfkeliendirdiler. Onlar cinlere kurban kestiler ve Tanrıya değil, bilmedikleri tanrılara, yeni ve yakın zamanda gelmiş olanlara, babalarının bilmediği tanrılara. Seni doğurmuş olan Tanrıyı terk ettin ve seni besleyen Tanrıyı unuttun.

Ve Rab gördü ve kıskandı ve oğullarının ve kızlarının öfkesi yüzünden kıskırtıldı. Ve dedi ki, yüzümü onlardan çevireceğim ve son günlerde onların başına ne geleceğini göstereceğim, çünkü sapkın bir nesildir, içlerinde inanç olmayan oğullardır.

Onlar beni Tanrı olmayanla kıskandırdılar, putlarıyla beni öfkeliendirdiler, ben de onları halk olmayanla kıskandıracacağım, akılsız bir halkla onları öfkeliendireceğim. Çünkü benim öfkemden bir ateş tutuşturulmuştur, aşağıda Hadese kadar yanacaktır, toprağı ve onun ürünlerini yiyip bitirecektir, dağların temellerini tutuşturacaktır. Onların üzerine kötülükler toplayacağım ve oklarımı onlarla savaşıarak tüketeceğim. Kıtlıkla erimekte ve kuşların yiyeceğı ile, ve tedavi edilemez kasılma; vahşî hayvanların dişlerini onların üzerine

göndereceğim, yerde sürüklenen öfke ile birlikte. Dışarıdan kılıç onları çocuksuz bırakacak ve ambarların içinden korku; genç adam bakire ile birlikte, emziren çocuk yaşlı adam ile birlikte. Dedim ki, onları dağıtacağım ve insanlar arasından onların anısını sileceğim. Eğer düşmanların öfkesi yoluyla olmasaydı, onların bunu uzatmaması için, düşmanların birlikte saldırmaması için, Bunların hepsini bizim yüksek elimiz yaptı, Rab değil demesinler diye.

Ulus, öğüdünü kaybetmiş olandır ve onlarda bilgi yoktur. Anlamayı düşünmediler; bunları gelecek zaman için kabul etsinler. Nasıl bir kişi binleri kovalayacak ve iki kişi on binleri yerinden edecek, eğer Tanrı onları satmadıysa ve Rab onları teslim etmediyse? Çünkü onların tanrıları bizim Tanrımız gibi değildir ve düşmanlarımız akılsızdır. Çünkü onların asması Sodomun asmasından ve onların dalı Gomoradandır; onların üzümü safra üzümüdür, onlar için acılık salkımıdır. Onların şarabı ejderhaların öfkesidir ve engerekler öfkesi iyileşmezdir. Bunlar benim yanımda toplanmış ve hazinelerimde mühürlenmiş değil mi? İntikam gününde karşılık vereceğim, ayakları kaydığında, çünkü yıkım günü onlara yakındır ve hazır olan sizin için hazırdır. Çünkü Rab kendi halkını yargılayacak ve kendi kulları üzerine merhamet edecek, zira onları felç olmuş, baskı altında tükenmiş ve gevşemiş gördü. Ve Rab dedi: Nerede onların güvendikleri tanrıları? Onların kurbanlarının yağını yiyordunuz ve onların dökme sunularının şarabını içiyordunuz; kalksınlar ve size yardım etsinler ve size koruyucular olsunlar. Bakın, bakın, ben Oyum ve benden başka Tanrı yoktur; ben

öldürürüm ve yaşatırım, vururum ve ben iyileştiririm, ve benim elimden kurtaracak kimse yoktur. Çünkü elimi göğ'e doğru kaldıracağım ve sağ elim üzerine ant içeceğim ve diyeceğim ki, ben sonsuza dek yaşıyorum, Çünkü kılıcımı şimşek gibi keskinleştireceğim ve elim yargıyı tutacak ve düşmanlara ceza ödeyeceğim ve benden nefret edenlere karşılık vereceğim. Oklarımı kanla sarhoş edeceğim ve kılıcım yaralıların kanından ve düşman hükümdarların başlarından gelen esirlikten et yiyecek.

Gökler, Onunla birlikte sevinin ve Tanrının bütün elçileri Ona secde etsinler; uluslar, Onun halkıyla birlikte sevinin ve Tanrının bütün oğulları Ona güç versinler, çünkü Onun oğullarının kanının öcü alınıyor ve öç alacak ve düşmanlara cezalarını verecek ve nefret edenlere karşılık verecek ve Rab kendi halkının toprağını temizleyecektir.

Ve Musa bu şarkıyı o gün yazdı ve onu İsrail oğullarına öğretti, ve Musa girdi ve bu yasanın tüm sözlerini halkın kulaklarına konuştu, kendisi ve Nun oğlu Yeşu. Ve Musa bütün İsraille konuşmayı tamamladı. Ve onlara dedi ki, Bugün size tanıklık ettiğim tüm bu sözlere kalbinizle dikkat edin; bunları oğullarınıza emredeceksiniz, bu kanunun tüm sözlerini korumak ve yapmak için. Çünkü bu size boş bir söz değildir, zira bu sizin hayatınızdır ve bu söz uğruna, Ürdünü geçip orada miras alacağınız toprakta uzun yaşayacaksınız. Ve Rab bu günde Musaya şöyle diyerek konuştu: Abarim dağına çık, Moab topraklarında Jerichonun karşısında olan bu Nabau dağına, ve

İsrail oğullarına verdiğim Canaan topraklarını gör, Ve oraya çıktığın dağda öleceksin ve halkına katılacaksın, tıpkı kardeşin Harunun Hor Dağında ölüp kendi halkına katıldığı gibi. Çünkü siz İsrail oğulları arasında, Sin çölündeki Kadeşteki çekişme suları başında benim sözüme itaatsizlik ettiniz, çünkü beni İsrail oğulları arasında kutsallaştırmadınız. Karşısında toprağı göreceksin, ama oraya girmeyeceksin.

33

Ve bu, Tanrının adamı Musanın ölümünden önce İsrail oğullarını kutsadığı bereketiydi. Ve dedi: Rab Sinadan geldi, Seirden bize göründü ve Paran dağından acele etti, Kadeşin on binleriyle birlikte, sağında melekleri onunla. Ve halkını esirgedi ve senin ellerin tarafından kutsanmış olanların hepsi ve bunlar senin altındadır ve onun sözlerini kabul etti Musanın bize emrettiği yasa, Yakupun cemaatlerine mirastır. Ve sevilen kişi bir hükümdar olacak, halkların önderleri İsrail kabileleriyle birlikte toplandığında. Ruben yaşasın ve ölmesin, sayıca çok olsun.

Ve bu Yahudadır, ya Rab, Yahudanın sesini işit ve onun halkına gelesin, elleri onu ayırt etsin ve düşmanlarına karşı yardımcı olasın.

Ve Leviye dedi: Levinin açık işaretlerini ve gerçeğini kutsal adama verin; onu deneme ile sınadılar, çelişki suyunun başında

ona hakaret ettiler. Babasına ve annesine Seni görmedim diyen, kardeşlerini tanımayan ve oğullarını reddeden, senin sözlerini korudu ve senin antlaşmanı gözettiler. Hükümlerini Yakuba bildirecekler ve kanununu İsrail'e; buhuru senin öfkende sürekli sunağının üzerine koyacaklar. Rab, onun gücünü kutsa ve ellerinin işlerini kabul et; ona karşı ayaklanmış düşmanların belini parçala ve ona nefret edenler ayağa kalkmasınlar. Ve Benyamine dedi: Rab tarafından sevilen, güvenerek oturacak ve Tanrı bütün günler boyunca onun üzerine gölge salacak ve onun omuzları arasında dinlenecek.

Ve Yusuf'a dedi: Onun toprağı Rabbin bereketinden, göğün mevsimlerinden ve çiyden, ve aşağıdan derinliklerin pınarlarından, ve ürünlerin mevsimlerine göre, güneşin dönüşlerine göre ve ayların birleşmelerine göre, Dağların zirvesinden, başlangıçtan ve ebedi akan tepelerin zirvesinden Ve yerin doluluk vaktine göre, ve çalıda görüne kabül edilenler Yusufun başı üzerine gelsin, ve kardeşleri arasında yüceltilmiş olanın zirvesi üzerine. İlk doğan boğanın güzelliğı onundur, tek boynuzlunun boynuzları onun boynuzlarıdır, onlarla milletleri dünyanın ucundan uca kadar birlikte boynuzlayacak, bunlar Efrayimin on binleridir ve bunlar Manaşşenin binleridir. Ve Zevuluna şöyle dedi: Sevin Zevulun, senin yolculuğunda ve İssakar kendi çadırlarında. Uluslar yok edecekler ve orada çağıracaksınız ve orada adalet kurbanı keseceksiniz, çünkü denizin zenginliğı seni emzirecek ve kıyılarda oturanların ticareti.

Ve Gada dedi: Mübarek olsun Gadı genişleten; aslan gibi dinlendi, kolu ve hükümdarı parçalamış olarak. Ve onun ilk meyvelerini gördü, çünkü orada hükümdarların toprağı bölündü, halkların önderleriyle birlikte toplanmışlardı; Rab adaleti yaptı ve onun yargısını İsrail ile birlikte yaptı.

Ve Dana şöyle dedi: Dan bir aslan yavrusudur ve Başandan sıçrayacaktır. Ve Naftaliye dedi: Naftali kabul edilebilir şeylerin doluluğudur ve Rabden gelen bereketle doldurulsun; denizi ve güneyi miras alacak. Ve Aşere dedi: Aşer, çocuklar arasında mübarek olsun ve kardeşlerine kabul edilebilir olacak, ayağını yağa batıracak. Onun sandalı demir ve bronz olacak; günlerin gibi gücün de olacak.

Sevgilinin Tanrısı gibi olan yoktur; göge basan senin yardımcın ve gökkubbenin görkemli olanı. Ve Tanrının başlangıcı seni örtecek ve ebedi kolların gücü altında olacaksın, ve düşmanı senin önünden kovacak, Yok ol diyerek. Ve İsrail güvenerek yerleşecek, Yakupun toprağında tek başına, tahıl ve şarap üzerinde, ve gök sana çiyle bulutlu olacak. Mübarek ol sen İsrail, kim senin gibidir, Rab tarafından kurtarılan halk? Yardımcın seni koruyacak ve kılıç senin övüncüdür. Düşmanların sana yalan söyleyecekler ve sen onların boyunları üzerine basacaksın.

Ve Musa Moabın Arabothundan Nabau dağına, Jerichonun karşısında olan Phasga zirvesine çıktı, ve Rab ona Gileaddan Dana kadar bütün toprakları gösterdi, Ve tüm Naftali topraklarını ve tüm Efrayim topraklarını ve Manaşşeyi ve tüm Yahuda topraklarını en uzak denize kadar ve çölü ve Erihanın çevre bölgelerini, hurma ağaçları şehrini, Soara kadar Ve Rab Musaya dedi: Bu, İbrahime, İshaka ve Yakupa yemin ettiğim topraktır. Tohumunuza onu vereceğim diyerek yemin ettim. Onu gözleriyle gösterdim, ama oraya girmeyeceksin.

Ve Musa, Rabbin kulu, Moab topraklarında Rabbin sözü ile öldü. Ve onu Aide, Peor evinin yakınında gömdüler, ve hiç kimse onun defnini bu güne kadar görmedi. Moses yüz yirmi yaşındaydı ölüırken, gözleri kararmadı ve kaplumbağaları da yok olmadı.

Ve İsrail oğulları Musa için Moabın Arabothunda, Ürdünün üzerinde, Erihaya göre otuz gün ağladılar ve Musanın yas ağlamasının günleri tamamlandı. Ve Nunun oğlu Yeşu anlayış ruhuyla dolduruldu, zira Musa ellerini onun üzerine koymuştu, ve İsrail oğulları onu dinlediler, ve Rabbin Musaya emrettiği gibi yaptılar.

Ve İsrailde Musa gibi, Rabbinin yüz yüze tanıdığı bir peygamber bir daha ortaya çıkmadı. Rabbin onu Mısır topraklarında Firavuna, onun hizmetkârlarına ve bütün topraklarına bunları yapmak üzere göndermesiyle gerçekleşen tüm belirtilerde ve harikalarda, Büyük harikaları ve güçlü eli, Musanın bütün İsrailin önünde yaptığı.

Yuhanna'nın Mektubu

1

Başlangıçtan beri var olan, işittiğimiz, gözlerimizle gördüğümüz, seyrettiğimiz ve ellerimizle dokunduğumuz, hayat sözü hakkında, Ve yaşam açığa çıkarıldı ve biz gördük, tanıklık ediyoruz ve size sonsuz yaşamı bildiriyoruz; bu yaşam Baba ile birlikteydi ve bize açığa çıkarıldı. Gördüğümüzü ve işittiklerimizi size bildiriyoruz ki, siz de bizimle ilişkiye sahip olasınız ve bizim ilişkimiz ise Baba ile ve Onun Oğlu İsa Mesih ile birlikte. Ve bunları size yazıyoruz ki, sevincimiz dolu olsun.

Ve bu, ondan duyduğumuz ve size bildirdiğimiz mesajdır: Tanrı ışıktır ve onda hiçbir karanlık yoktur. Eğer onunla ilişkimiz olduğunu söyler de karanlıkta yürürsek, yalan söylüyoruz ve gerçeği yapmıyoruz. Eğer ışıktayız, kendisi ışıktaydı gibi, birbirimizle ilişkimiz olur ve onun oğlu İsa Mesih'in kanı bizi tüm günahattan temizler. Eğer günahımız yok dersek, kendimizi aldatırız ve gerçek içimizde değildir. Eğer günahlarımızı itiraf edersek, O sadıktır ve adildir; böylece

günahlarımızı bağışlar ve bizi tüm haksızlıktan temizler. Eğer günah işlemedik dersek, onu yalancı yaparız ve onun sözü bizde değildir.

2

Benim çocuklarım, bunları size günah işlemeyin diye yazıyorum ve eğer biri günah işlerse, Babanın yanında bir savunucumuz var, adil olan İsa Mesih. Ve o, günahlarımız için keffarettir; sadece bizim günahlarımız için değil, aynı zamanda bütün dünyanın günahları için. Ve bununla onu tanıdığımızı biliriz, eğer onun emirlerini tutarsak. Onu tanıdım diyen ve onun emirlerini tutmayan yalancıdır ve bu kişide gerçek yoktur. Ama kim onun sözünü tutarsa, gerçekten onun içinde Tanrının sevgisi tamamlanmıştır. Bundan biliriz ki ona ait olduğumuzu. Onda kalmak olduğunu söyleyen kişi, Onun yürüdüğü gibi kendisi de öyle yürümekle yükümlüdür.

Kardeşler, size yeni bir emir yazmıyorum, ama başlangıçtan sahip olduğunuz eski emri yazıyorum; eski emir, başlangıçtan duyduğunuz sözdür. Yine size yeni bir emir yazıyorum, bu Onda ve sizde gerçektir, çünkü karanlık geçip gidiyor ve gerçek ışık şimdiden parlıyor. Işıktaki olduğunu söyleyen ve kardeşinden nefret eden, şimdiye kadar karanlıktadır. Kardeşini seven ışıktaki kalır ve onda tökezleme taşı yoktur. Ama kardeşinden nefret eden karanlıkta olan ve karanlıkta yürür, ve nereye gittiğini bilmez, çünkü karanlık onun gözlerini kör etti.

Size yazıyorum, küçük çocuklar, çünkü günahlarınız Onun adı sayesinde bağışlanmıştır. Size yazıyorum babalar, çünkü başlangıçtan beri olanı bildiniz. Size yazıyorum genç adamlar, çünkü kötü olanı yendiniz. Size yazdım çocuklar, çünkü Babayı tanıdınız. Size yazdım babalar, çünkü başlangıçtan beri olanı tanıdınız. Size yazdım gençler, çünkü güçlüsünüz ve Tanrının sözü içinizde kalır ve kötü olanı yendiniz.

Dünyayı sevmeyin ne de dünyadaki şeyleri sevmeyin. Eğer biri dünyayı seviyorsa, Babanın sevgisi onda değildir. Çünkü dünyadaki her şey, etin arzusu ve gözlerin arzusu ve hayatın övünmesi, Babadan değildir, ama dünyadandır. Ve dünya geçip gidiyor ve onun arzusu da, ama Tanrının iradesini yapan sonsuza dek kalır.

Çocuklar, son saattir ve duyduğunuz gibi antichrist geliyor, ve şimdi birçok antichrist ortaya çıkmıştır, bundan dolayı son saat olduğunu biliyoruz. Bizden çıktılar, ama bizden değillerdi, çünkü eğer bizden olsalardı, bizimle kalmış olurlardı, ama böylece açığa çıksınlar ki hepsi bizden değildir. Ve siz kutsal olandan gelen meshetmeye sahipsiniz ve her şeyi biliyorsunuz. Size gerçeği bilmediğiniz için yazmadım, ama onu bildiğiniz için yazdım ve hiçbir yalan gerçekten değildir. Yalancı kimdir, İsanın Mesih olduğunu inkar edenden başkası değilse? Bu, babayı ve oğulu inkar eden dinsözdür. Oğlu inkar eden kimse babaya da sahip değildir. Siz bu yüzden başlangıçtan duyduğunuz o, sizde kalsın. Eğer başlangıçtan duyduğunuz o sizde kalırsa, siz de Oğulda ve Babada kalacaksınız. Ve bu, kendisinin bize vadettiği

vaattir: sonsuz hayat. Bunları size sizi aldatanlar hakkında yazdım. Ve siz, ondan aldığınız mesih içinizde kalır, ve birinin sizi öğretmesine ihtiyacınız yoktur, ama aynı mesih sizi her şey hakkında öğretir, ve gerçektir ve yalan değildir, ve sizi öğrettiği gibi onda kalacaksınız. Ve şimdi, küçük çocuklar, Onda kalın ki, O ortaya çıktığında cesaret sahibi olabilelim ve Onun gelişinde Ondan utanç duymayalım. Eğer Onun adil olduğunu biliyorsanız, adaleti yapan herkesin Ondan doğmuş olduğunu da bilirsiniz.

3

Bakın, Baba bize ne tür bir sevgi vermiş ki Tanrının çocukları olarak çağrılalım. Bu yüzden dünya sizi tanımıyor, çünkü Onu tanımadı. Sevgililer, şimdi Tanrının çocuklarıyız ve ne olacağımız henüz açığa çıkarılmadı, ama biliyoruz ki eğer O açığa çıkarılırsa, Ona benzer olacağız, çünkü Onu olduğu gibi göreceğiz. Ve bu umuda ona sahip olan herkes kendini arındırır, o saf olduğu gibi.

Günah işleyen herkes yasadızlık da işler ve günah yasadızlıktır. Ve biliyorsunuz ki O, bizim günahlarımızı kaldırmak için göründü ve Onda günah yoktur. Onda kalan herkes günah işlemez; günah işleyen herkes onu ne görmüştür ne de tanımıştır. Küçük çocuklar, hiç kimse sizi aldatmasın; doğruluğu yapan adildir, tıpkı Onun adil olduğu gibi. Günah işleyen şeytandandır, çünkü şeytan başlangıçtan beri günah işler.

Tanrının Oğlu, şeytanın işlerini yok etmek için ortaya çıktı. Tanrıdan doğmuş olan herkes günah işlemez, çünkü Onun tohumu onun içinde kalır ve günah işleyemez, çünkü Tanrıdan doğmuştur. Bundan Tanrının çocukları ve şeytanın çocukları bellidir. Doğruluk yapmayan herkes Tanrıdan değildir ve kardeşini sevmeyen de. Çünkü başlangıçtan işittiğiniz haber budur ki, birbirimizi sevelim. Kain gibi olmayın, o şeytandan idi ve kardeşini kesti, ve hangi sebeple onu kesti? Çünkü onun işleri şeytani idi, ama kardeşinin işleri adildi. Şaşırmayın kardeşlerim, eğer dünya sizden nefret ediyorsa. Biz biliyoruz ki ölümden hayata geçmiştiz, çünkü kardeşleri seviyoruz; kardeşini sevmeyen ölümden kalır. Her kardeşinden nefret eden bir katildir ve biliyorsunuz ki hiçbir katil kendisinde kalan sonsuz hayata sahip değildir. Bunda sevgiyi anladık, çünkü o bizim için kendi ruhunu koydu, ve biz de kardeşler için ruhlarımızı koymak zorundayız. Kim dünyanın geçimine sahip olur ve kardeşinin ihtiyacı olduğunu görür ve yüreğini ondan kapatırsa, Tanrının sevgisi nasıl onda kalır? Çocuklarım, sözle ya da dille değil, eylemle ve gerçeikle sevelim. Ve bundan gerçekten olduğumuzu biliyoruz ve onun önünde kalplerimizi ikna edeceğiz. Çünkü eğer kalbimiz bizi mahkum ederse, Tanrı kalbimizden daha büyüktür ve her şeyi bilir. Sevgililer, eğer kalbimiz bizi mahkum etmezse, Tanrıya karşı cesaret sahibiyiz. Ve eğer ne istersek Ondan alırız, çünkü Onun emirlerini tutarız ve Onun önünde hoş olan şeyleri yaparız. Ve bu onun emridir, böylece onun oğlu İsa Mesihin adına inanacağız ve emri verdiği gibi birbirimizi seveceğiz. Ve onun emirlerini tutan kişi onda kalır ve o da ondadır. Bundan biliriz ki o bizde kalır, bize verdiği Ruhtan

dolayı.

4

Sevgililer, her ruha inanmayın, ama ruhları sınavın Tanrıdan olup olmadığını, çünkü birçok sahte peygamber dünyaya çıkmıştır. Bununla Tanrının ruhunu bilirsiniz, İsa Mesihin bedende gelmiş olduğunu itiraf eden her ruh Tanrıdandır, Ve her ruh ki İsa Mesihin bedende gelmiş olduğunu itiraf etmez, Tanrıdan değildir, ve bu Deccalin ruhudur ki geldiğini duymuşsunuz, ve şimdi dünyada zaten vardır. Siz Tanrıdan geliyorsunuz, küçük çocuklar, ve onları yendiniz, çünkü sizdeki, dünyadakinden daha büyüktür. Onlar dünyadan olanlardır, bu yüzden dünyadan konuşurlar ve dünya onları duyar. Biz Tanrıdanız. Tanrıyı bilen bizi dinler. Kim Tanrıdan değilse bizi dinlemez. Bundan hakikat ruhunu ve sapkınlık ruhunu biliriz.

Sevgililer, birbirimizi sevelim, çünkü sevgi Tanrıdandır ve seven herkes Tanrıdan doğmuştur ve Tanrıyı bilir. Sevmeyen Tanrıyı bilmedi, çünkü Tanrı sevgidir. Tanrının sevgisi bize şu şekilde açığa çıkarıldı: Tanrı biricik Oğlunu dünyaya gönderdi ki, Onun aracılığıyla yaşayalım. Sevgi budur: biz Tanrıyı sevdiğimiz için değil, ama O bizi sevdiği ve günahlarımız için kefarete olarak Oğlunu gönderdiği için. Sevgililer, eğer Tanrı bizi böyle sevdiyse, biz de birbirimizi sevmeliyiz. Tanrıyı hiç kimse asla görmemiştir; eğer biz birbirimizi seversek, Tanrı bizde kalır ve onun sevgisi bizde mükemmelleştirilmiştir. Bunda biliriz ki

Onda kalırız ve O bizde, çünkü Ruhundan bize vermiştir. Ve biz gördük ve tanıklık ediyoruz ki Baba, Oğulu dünyanın kurtarıcısı olarak göndermiştir. Kim İsanın Tanrının Oğlu olduğunu ikrar ederse, Tanrı onda kalır ve o da Tanrıda kalır. Ve biz Tanrının bize olan sevgisini bildik ve inandık. Tanrı sevgidir ve sevgide kalan Tanrıda kalır ve Tanrı onda kalır. Bu sayede sevgi bizimle mükemmelleştirilmiştir, öyle ki yargı gününde cesarete sahip olalım, çünkü O nasılsa, biz de bu dünyada öyleyiz. Korku, sevginin içinde değildir, ama mükemmel sevgi korkuyu dışarı atar, çünkü korku cezayı içerir, fakat korkan kişi sevgide tamamlanmamıştır. Biz onu sevmeliyiz, çünkü o bizi ilk sevdi. Eğer biri Tanrıyı seviyorum der ve kardeşinden nefret ederse, yalancıdır, çünkü gördüğü kardeşini sevmeyen, görmediği Tanrıyı nasıl sevebilir? Ve bu emri ondan alırız ki, Tanrıyı seven kardeşini de sevsin.

5

İsanın Mesih olduğuna iman eden herkes Tanrıdan doğmuştur ve doğurana seven, ondan doğmuş olanı da sever. Bununla, Tanrıyı sevip emirlerini tuttuğumuzda, Tanrının çocuklarını sevdiğimizi biliriz. Zira bu, Tanrının sevgisidir ki Onun emirlerini tutalım, ve Onun emirleri ağır değildir. Çünkü Tanrıdan doğmuş olan her şey dünyayı yener ve dünyayı yenmiş olan zafer bizim inancımızdır. Dünyayı yenen kim, İsanın Tanrının oğlu olduğuna inanan değilse? Bu, su ve kan aracılığıyla gelen İsa Mesih'tir; yalnızca suda değil, ama suda ve

kanda, ve Ruh tanıklık edendir, çünkü Ruh gerçektir. Çünkü gökte tanıklık eden üç vardır: Baba, Söz ve Kutsal Ruh, ve bu üçü birdir, ve yeryüzünde tanıklık eden üç vardır Ruh, su ve kan; ve bu üçü birdir. Eğer insanların tanıklığını alıyorsak, Tanrının tanıklığı daha büyüktür, çünkü bu, Tanrının kendi Oğlu hakkında tanıklık ettiği tanıklıktır. Tanrının Oğluna iman eden, tanıklığı kendi içinde taşır; Tanrıya iman etmeyen ise Onu yalancı durumuna düşürmüştür, çünkü Tanrının kendi Oğlu hakkında ettiği tanıklığa inanmamıştır. Ve bu tanıklıktır ki, Tanrı bize sonsuz yaşam verdi ve bu yaşam Onun Oğlundadır. Oğula sahip olan hayata sahiptir, Tanrının Oğluna sahip olmayan hayata sahip değildir.

Bu şeyleri size yazdım, Tanrının Oğlunun adına inananlar, böylece sonsuz hayata sahip olduğunuzu bilebilesiniz ve böylece Tanrının Oğlunun adına inanabilesiniz. Ve bu, Ona karşı sahip olduğumuz açıklıktır, çünkü eğer Onun iradesine göre bir şey istiyorsak, bizi duyar. Ve eğer Onun bizden ne istersek duyduğunu bilirsek, Ondan istediğimiz isteklere sahip olduğumuzu biliriz. Eğer biri kardeşinin ölüme götürmeyen bir günah işlediğini görürse, isteyecek ve ona hayat verecektir, ölüme götürmeyen günah işleyenlere. Ölüme götüren günah vardır; o hakkında istemesi için söylemiyorum. Her haksızlık günahdır ve ölüme götürmeyen günah vardır. Tanrıdan doğmuş olan herkesin günah işlemediğini biliyoruz, ancak Tanrıdan doğmuş olan kendisini korur ve kötü olan ona dokunmaz. Tanrıdan olduğumuzu biliyoruz ve bütün dünya kötülüğün içinde yatmaktadır. Biz biliyoruz ki Tanrının Oğlu gelmiştir ve

bize gerçek olanı bilelim diye akıl vermiştir, ve biz gerçek
olanda, Onun Oğlu İsa Mesihde varız. Bu, gerçek Tanrı ve sonsuz
hayattır.

Küçük ocuklar, kendinizi putlardan koruyun, amin.

Yeşu

1

Ve Musanın ölümünden sonra oldu ki, Rab, Musanın yardımcısı Nun oğlu Yeşuya şöyle dedi: Musa, benim yardımcım öldü. Şimdi öyleyse ayağa kalk ve Ürdünü geç, sen ve bütün bu halk, ben onlara verdiğim topraklara. Her yerine ayaklarınızın tabanıyla bastığınız yeri size vereceğim, Musaya söylediğim gibi. Çöl ve Anti-Lübnandan büyük nehir Fırat Nehrine kadar ve en uzak denize, güneşin batısına kadar sizin sınırlarınız olacak. Hiçbir insan senin hayatının tüm günlerinde önünde karşı duramayacak, ve tıpkı Musa ile olduğum gibi, böylece seninle de olacağım, ve seni terk etmeyeceğim ne de seni göz ardı edeceğim. Güçlü ol ve cesur ol, çünkü sen bu halka, babalarınıza vermeye ant içtiğim toprağı böleceksin. Bu yüzden güçlü ol ve cesur ol, Musa benim hizmetkarım sana emrettiği gibi korumak ve yapmak için, ve onlardan sağa ya da sola dönmeyeceksin, ki yaptığın her şeyde başarılı olasın. Ve bu yasa kitabı senin ağzından ayrılmayacak, ve onda gece gündüz düşüneceksin, böylece yazılmış olan her şeyi yapmayı bilebilesin, o zaman

başarılı olacaksın ve yollarını başarılı kılacaksın, ve o zaman anlayacaksın. İşte sana emrettim, güçlü ol ve cesur ol, korkak olma ve korkma da, çünkü Rab Tanrın seninle, nereye gidersen git. Ve Yeşu halkın yazıcılarına emrederek dedi ki, Halkın kampının ortasına girin ve halka şöyle emredin: Erzak hazırlayın, çünkü üç gün sonra bu Ürdünü geçeceksiniz; babalarınızın Tanrısı Rabbin size verdiği toprakları ele geçirmek için oraya gireceksiniz.

Ve Rubene, Gada ve Manaşşe kabilesinin yarısına Yeşu dedi, Hatırlayın, Rabbin hizmetkârı Musanın size emrettiği sözü, der ki: Tanrınız Rab sizi dinlendirdi ve size bu toprak verdi. Kadınlarınız, çocuklarınız ve hayvanlarınız size verdiği toprakta otursunlar, ama sizler kardeşlerinizden önce silahlı olarak geçeceksiniz, güçlü olan herkes, ve onlara yardım edeceksiniz. Rabbimiz Tanrımız sizin kardeşlerinizi de tıpkı sizi dinlendirene kadar, ve bunlar da Rabbimiz Tanrımızın onlara verdiği toprağı miras alana kadar, ve sonra her biriniz Musanın size Ürdünün ötesinde, güneşin doğusunda verdiği mirasına gideceksiniz. Ve Yeşuya cevap vererek dediler ki: Bize ne emredersen hepsini yapacağız ve bizi nereye gönderirsen oraya gideceğiz. Musayı duyduğumuz her şeye göre seni dinleyeceğiz, yalnız Rabbimiz Tanrımız seninle olsun, Musa ile olduğu gibi. Ama sana itaatsizlik edecek olan adam ve eğer ona emredersen sözlerini duymayacak olan kim olursa olsun ölsün, fakat sen güçlü ol ve cesur ol.

2

Ve Nun oğlu Yeşu, Şittimden iki genç adamı casusluk etmeleri için gönderdi ve dedi: Çıkın ve toprağı ve Erihayı görün. Ve iki genç adam gittikten sonra Erihaya girdiler ve Rahav adında bir fahişe kadının evine girdiler ve orada konakladılar.

Ve Eriha kralına bildirildi: İsrail oğullarından adamlar toprağı casusluk etmek için buraya girmişler. Eriha kralı Rahaba haber gönderdi ve dedi ki: Gece evine girmiş olan adamları çıkar, çünkü ülkeyi casusluk etmek için gelmişlerdir. Ve kadın iki adamı alıp onları sakladı ve onlara şöyle dedi: Adamlar bana gelmişlerdi, Kapı karanlıkta kapatılırken adamlar çıktılar, nereye gittiklerini bilmiyorum, onların peşinden takip edin, belki onları yakalarsınız. Ama bu, onları damın üzerine çıkardı ve onları damın üzerinde yığılmış keten sapları içinde sakladı. Ve adamlar onların arkasından Ürdün üzerindeki geçitlere giden yolu takip ettiler ve kapı kapatıldı.

Ve takip edenler onların peşinden dışarı çıktıklarında, onlar uyumadan önce, bu kadın damın üzerine onlara doğru çıktı. Ve onlara dedi: Biliyorum ki Rab size bu toprakları verdi, çünkü sizin korkunuz üzerimize düşmüştür. Duymuştuk çünkü Rab Tanrı, siz Mısır topraklarından çıktığınızda, kızıl denizi önünüzden kuruttu ve Ürdünün ötesinde olan Amorluların iki kralına, Sihona ve Oga neler yaptı, onları yok ettiniz. Ve biz bunu duyduğumuzda kalbimiz şaşkına döndü ve yüzünüzden

dolayı bizden hiç kimsenin içinde ruh kalmadı, çünkü sizin Rabbiniz Tanrı, yukarıda gökte ve aşağıda yeryüzünde Tanrıdır. Ve şimdi bana Rab Tanrıya ant için, çünkü size merhamet gösteriyorum, siz de benim babamın evine merhamet gösterin, ve babamın evini sağ bırakın, annemi ve kardeşlerimi ve tüm evimi ve onlara ait olan her şeyi, ve ruhumu ölümden kurtarın.

Ve adamlar ona dediler ki, Canımız sizin yerinize ölüme, ve o dedi, Rab size şehri teslim ettiğinde, bana merhamet ve sadakat göstereceksiniz. Ve onları pencereden aşağı indirdi, Ve onlara dedi: Dağlık bölgeye gidin, takip edenler size rastlamasın ve orada üç gün saklanın, ta ki takip edenler arkanızdan geri dönene kadar, ve bundan sonra yolunuza gideceksiniz.

Ve adamlar ona dediler: Biz senin bu yeminine karşı masumuz. İşte biz şehrin bir parçasına giriyoruz ve sen işareti koyacaksın, bu kırmızı ipi bizi indirdiğin pencereye salacaksın, babanı, anneni, kardeşlerini ve babanın tüm evini kendine doğru, evine toplayacaksın. Ve her kim senin evinin kapısından dışarı çıkarsa, kendisi suçlu olacak, biz ise senin bu antına karşı masum olacağız, ve kaç kişi seninle birlikte evinde olursa, biz suçlu olacağız. Eğer biri bize zarar verirse veya bu sözlerimizi açığa çıkarırsa, senin bu yeminine karşı suçsuz olacağız. Ve onlara dedi: Sözüünüz üzere olsun. Sonra onları gönderdi ve onlar gittiler. Ve dağlık bölgeye geldiler ve orada üç gün kaldılar ve takip edenler bütün yolları aradılar ve bulamadılar.

Ve iki genç adam geri döndü ve dağdan indi ve Nun oğlu Yeşuya

geçti ve ona başlarına gelen bütün olayları anlattı. Ve Yeşuya dediler ki: Rab bütün toprakları elimize vermiş ve o toprakta oturan herkes bizden korkudan eriyip gitmiş.

3

Yeşu sabahleyin erken kalktı ve Şittimden ayrıldı, Ürdüne kadar geldiler ve geçmeden önce orada konakladılar. Ve üç gün sonra yazıcılar kampın içinden geçtiler. Ve halka emrettiler, diyerek: Ne zaman Rabbimiz Tanrımızın antlaşma sandığını ve onu taşıyan rahiplerimizi ve Levilileri görürseniz, yerlerinizden hareket edeceksiniz ve onun ardından gideceksiniz. Ama aranızda ve onun arasında uzak olsun, iki bin arşın kadar duracaksınız, ona yaklaşmayın, böylece gideceğiniz yolu bilebilirsiniz, çünkü dünden ve üçüncü günden beri bu yolu gitmemişsiniz.

Ve Yeşu halka dedi: Kendinizi yarın için arındırın, çünkü yarın Rab aranızda harikulade şeyler yapacak. Ve Yeşu kâhinlere dedi: Rabbin antlaşma sandığını kaldırın ve halkın önünde gidin. Kâhinler Rabbin antlaşma sandığını kaldırdılar ve halkın önünde gittiler. Ve Rab Yeşuya dedi: Bu günde seni bütün İsrail oğullarının önünde yüceltmeye başlıyorum, ki bilsinler çünkü Musa ile nasıl idiysem, seninle de öyle olacağım. Ve şimdi, ahit sandığını taşıyan rahiplere şöyle diyerek emret: Şerianın suyunun bir kısmına girdiğinizde, Şeriada duracaksınız.

Ve Yeşu, İsrail oğullarına dedi: Buraya yaklaşın ve Rabbimiz Tanrının sözünü işitin. Bununla bileceksiniz ki, yaşayan Tanrı sizin içinizdedir ve önümüzden Kenanlıyı, Hititliyi, Perizziyi, Hivliyi, Amorluyu, Girgaşlıyı ve Yevusluyu tamamen yok edecektir. İşte bütün dünyanın Rabbinin antlaşma sandığı Şeria Irmağını geçiyor. Kendinize İsrail oğullarından on iki adam seçin, her kabileden birer tane. Ve olacak ki, bütün dünyanın Rabbinin antlaşma sandığını taşıyan rahiplerin ayakları Ürdünün suyunda dinlendiğinde, Ürdünün suyu kesilecek ve inen su duracak.

Ve halk, Ürdünü geçmek için çadırlarından ayrıldı ve rahipler Rabbin antlaşma sandığını halkın önünde taşıdılar. Ama antlaşma sandığını taşıyan rahipler Şeriaya girerken ve Rabbin antlaşma sandığını taşıyan rahiplerin ayakları Şerianın suyunun bir kısmına batırıldığında, Şeria buğday hasadı günlerinde olduğu gibi bütün kıyısı boyunca doluyordu. Ve yukarıdan aşağı inen sular durdu, donmuş bir kütle olarak Kiriath jearim bölgesine kadar son derece uzakta durdu, ama aşağı inen kısım Arabah denizine, tuz denizine indi ve sonuna kadar kesildi, ve halk Jerichonun karşısında durdu. Ve Rabbin ahit sandığını taşıyan rahipler Şerianın ortasında kuru yerde durdular ve İsrailin bütün oğulları kuru yerden geçiyorlardı, Şeriayı geçen bütün halk geçişi bitirene kadar.

4

Ve bütün halk Ürdünü geçmeyi bitirdiğinde, Rab Yeşuya şöyle dedi: Halktan her kabileden birer erkek almış olarak Onlara emredin ve Şerianın ortasından hazır on iki taş alın, ve bunları sizinle birlikte karşıya taşıyarak, onları kampınızda, orada geceyi geçireceğiniz yere koyun.

Ve Yeşu, İsrail oğullarından seçkinlerden on iki adam çağırdı, her kabileden birer. Onlara dedi: Benim önümde, Rabbin huzurunda Şerianın ortasına getirin ve oradan her biri bir taş alsın, onu omuzları üzerine kaldırsın, İsrailin on iki kabilesinin sayısına göre, Böylece bunlar size sürekli duran bir işaret olsun ki, yarın oğlun sana Bu taşlar bizim için nedir? diye sorduğunda. Ve sen oğluna açıklayacaksın, şöyle diyerek: Şeria nehri, tüm yerin Rabbinin antlaşma sandığının önünden kesildi, o geçerken ve bu taşlar İsrail oğullarına sonsuza kadar sizin için bir anıt olacak.

Ve İsrail oğulları, Rabbin Yeşuya emrettiği gibi böylece yaptılar, ve Rabbin Yeşuya İsrail oğullarının geçişinin tamamlanmasında emrettiği gibi, Ürdünün ortasından on iki taş aldılar ve bunları kendileriyle birlikte kampa taşıdılar ve orada koydular. Yeşu ayrıca on iki taş daha dikti, Şeria Irmağının içinde, Rabbin Antlaşma Sandığını taşıyan kâhinlerin ayaklarının altında bulunan yerde, ve onlar bugüne kadar oradadırlar.

Ahit sandığını taşıyan rahipler Şeriada durmuşlardı, Rabbin halka bildirmesini emrettiği her şeyi Yeşu tamamlayana kadar, halk acele etti ve geçti. Ve oldu ki, bütün halk geçmeyi

tamamladığında, Rabbin antlaşma sandığı ve taşlar onların önünde geçti. Ve Rubenin oğulları, Gadın oğulları ve Manaşşe kabilesinin yarısı, İsrail oğullarının önünde hazırlanmış olarak geçtiler, tıpkı Musanın onlara emrettiği gibi. Kırk bin savaşa hazır asker, Rabbin önünde Eriha şehrine karşı savaşmak üzere geçti. O gün Rab, Yeşuyu bütün İsrail halkının önünde yüceltti ve ondan, Musadan korktukları gibi, yaşadığı sürece korktular.

Ve Rab Yeşuya dedi ki, Rabbin antlaşma sandığını taşıyan kâhinlere Ürdünden çıkmalarını emret. Ve Yeşu rahiplere emretti, diyerek: Ürdünden çıkın. Ve öyle oldu ki, Rabbin antlaşma sandığını taşıyan rahipler Şeriadan çıktıklarında ve ayaklarını toprağa bastıklarında, Şerianın suyu yerine hücum etti ve daha önce olduğu gibi tüm kıyı boyunca akıyordu.

Ve halk, birinci ayın onuncu günü Şeriadan çıktı ve İsrail oğulları Gilgalda, Erihanın doğusunda kamp kurdular. Ve Yeşu, Şeriadan aldığı bu on iki taşı Gilgalda dikti. Oğullarınız size Bu taşlar nedir? diye sorduklarında diyerek. Oğullarınıza duyurun ki, İsrail bu Ürdünü kuru toprak üzerinden geçti. Rabbimiz Tanrımız onların önünde Şerianın suyunu kuruttuğunda, onlar geçinceye kadar, tıpkı Rabbimiz Tanrımız Kızıldenizi yaptığı gibi, Rabbimiz Tanrımız önümüzde onu kurutmuştu, biz geçinceye kadar, Yeryüzünün bütün ulusları, Rabbin gücünün güçlü olduğunu bilsinler ve siz de her işte Rabbimiz Tanrıya tapınasınız diye.

Ve oldu ki, Amorluların Ürdünün ötesinde olan kralları ve Fenikelilerin deniz kıyısındaki kralları, Rab Tanrının İsrail oğullarının geçişi sırasında Ürdün nehrini önlerinden kuruttuğunu duyduklarında, zihinleri eridi ve korkuyla vuruldular ve İsrail oğullarının yüzü karşısında onlarda hiçbir sağduyu kalmadı.

Ve bu zaman Rab Yeşuya dedi, kendin için keskin kenarlı kayadan taş kılıçlar yap ve oturarak İsrail oğullarını ikinci kez sünnet et. Ve Yeşu keskin taş kılıçlar yaptı ve İsrail oğullarını Sünnet Derileri Tepesi denilen yerde sünnet etti. Yeşunun İsrail oğullarını hangi şekilde temizlediği, yolda kaç tanesi olduysa ve Mısırdan çıkmış olanlardan kaç tanesi sünnetsiz idiye, Yeşu bütün bunları sünnet etti, zira İsrail kırk iki yıl Mabaritidit çölünde dolaştı. Bu yüzden Mısır topraklarından çıkmış olan savaşçıların çoğu sünnetsizdi, Tanrının emirlerine itaatsizlik edenlerdi, onlara Rab, atalarına yemin ettiği süt ve bal akan toprağı görmeyeceklerini buyurmuştu. Bunların yerine, Yeşunun sünnet ettiği oğullarını koydu, çünkü onlar yolda sünnetsiz doğmuşlardı. Sünnet edildikten sonra orada kampta oturarak sessizce beklediler, iyileşene kadar. Ve Rab, Nun oğlu Yeşuya dedi: Bugün Mısırın ayıplamasını sizden aldım. Ve o yerin adını Gilgal koydu.

Ve İsrail oğulları, Fısıhı ayın on dördüncü gününde akşamdan

itibaren Erihanın batısında, Ürdünün ötesindeki ovada yaptılar. Ve onlar topraktan elde edilen tahıldan mayasız ve taze ekmek yediler. O gün man kesildi, onlar yerin tahılından yedikten sonra, ve artık İsrail oğulları için man yoktu, ama o yıl Hurma ağaçları toprağını hasat ettiler.

Ve oldu olarak idi Yeşu içinde Eriha, ve yukarı bakmış olan gözlere gördü adam duran önünde onun, ve kılıç çekilmiş içinde O ama ona dedi: Ben Rabbin ordusunun başkomutanıyım, şimdi geldim. Yeşu yüzüstü yere kapandı ve ona dedi: Efendim, kulunuza ne emredersiniz? Ve Rabbin baş komutanı Yeşuya şöyle der: Ayaklarındaki sandalını çöz, çünkü şimdi üzerinde durduğun yer kutsaldır.

6

Ve Jericho kapatılmış ve tahkim edilmişti, hiç kimse oradan dışarı çıkmıyor ne de içeri giriyordu. Ve Rab Yeşuya dedi: Gördüm, ben Erihayı, onun kralını ve içindeki güçlü, kuvvetli olanları sana teslim ediyorum. Sen de savaşçıları bunun etrafına çepeçevre yerleştir. Ve boruyu çaldığınızda, bütün halk birlikte bağırırsın, ve onlar bağırduğında şehrin surları kendiliğinden düşecek ve bütün halk her biri doğruca şehre□□ederek girecek.

Ve Nun oğlu Yeşu rahiplerin yanına girdi, Ve onlara şöyle dedi: Halka emir verin, şehri dolaşsınlar ve kuşatsınlar, ve savaşçılar silahlanmış olarak Rabbin önünde geçsinler. Ve yedi rahip, yedi

kutsal boruya sahip olarak, aynı şekilde Rabbin önünde geçsinler ve şiddetle çalsınlar, ve Rabbin antlaşma sandığı takip etsin. Ama savaşçılar önde yürüsünler ve rahipler, Rabbin antlaşma sandığının arkasında borazanlar çalarak geride kalsınlar. Yeşu halka emretti ve dedi: Bağırmayın, hiç kimse sesinizi iştmesin, kendisi haykırma gününü duyurana kadar, ve sonra haykıracaksınız. Ve Tanrının antlaşma sandığı dolaştıktan sonra hemen kampa gitti ve orada uyudu.

Ve ikinci gün Yeşu sabah erkenden kalktı ve kâhinler Rabbin Antlaşma Sandığını aldılar. Ve yedi borazan taşıyan yedi rahip Rabbin önünde ilerliyordu, ve bunların ardından savaşçılar giriyordu, ve kalan kalabalık Rabbin antlaşma sandığının arkasındaydı. Ve rahipler borazanları çaldılar ve kalan tüm kalabalık şehri yakından altı kez kuşattı ve tekrar kampa gitti; böylece altı gün boyunca yaptı.

Ve yedinci günde şafakta kalktılar ve o gün şehrin etrafında yedi kez yürüdüler. Ve yedinci turda rahipler boruları çaldılar ve Yeşu İsrail oğullarına dedi ki, bağırın, çünkü Rab şehri size teslim etti. Ve şehir lanetli olacak, kendisi ve içinde olan her şey Rab Sabaotha ait olacak, ancak fahişe Rahabı ve evinde olan her şeyi bağışlayın. Ama siz kendinizi adanmış şeylerden çok dikkatli koruyacaksınız, sakın düşünerek kendiniz adanmış şeylerden almayın ve İsrail oğullarının kampını lanetli hale getirmeyin ve bizi yok etmeyin. Ve her gümüş veya altın, veya bronz veya demir, Rabbe kutsal olacak ve Rabbin hazinesine getirilecek.

Ve rahipler boruları çaldılar, halk boruların sesini işitince, tüm halk birlikte büyük ve güçlü bir savaş çılgılığıyla haykırdı, ve surun tamamı çevresinden düştü, ve tüm halk şehre girdi. Ve Yeşu onu adadı ve şehirde adamdan kadına, genç adamdan yaşlı adama, buzağıya ve yük hayvanına kadar ne varsa kılıcın ağzıyla yok etti.

Ve casusluk yapmış olan iki genç adama Yeşu dedi ki: Kadının evine girin ve onu oradan çıkarın ve ona ait olan her şeyi de. Ve şehri gözetlemiş olan iki genç adam kadının evine girdiler ve fahişe Rahabı, babasını, annesini, kardeşlerini, akrabalarını ve ona ait olan her şeyi çıkardılar ve onu İsrail ordugahının dışına yerleştirdiler. Ve şehir, içindeki her şeyle birlikte ateşle yakıldı; ancak gümüş, altın, bronz ve demir Rabbin hazinesine getirilmek üzere verildi.

Ve Yeşu, fahişe Rahabı ve onun tüm babasının evini sağ bıraktı ve İsrailde bugüne kadar yerleştirdi, çünkü Yeşunun Erihayı casusluk etmek için gönderdiği casusları sakladı. Ve Yeşu o gün Rabbin önünde yemin ettirerek dedi ki: Lanetli olsun o şehri yeniden inşa edecek adam; ilk doğanı pahasına onun temelini atacak ve en küçük oğlu pahasına kapılarını kuracak. Ve Beytelli Uzen böyle yaptı: İlk doğanı Abiron pahasına onun temelini attı ve kurtarılan en küçük oğlu pahasına kapılarını kurdu.

Ve Rab Yeşu ile birlikte idi ve onun adı bütün ülkede biliniyordu.

Ve İsrail oğulları büyük bir suç işlediler ve adanmış şeylerden zimmetlerine geçirdiler; ve Yahuda kabilesinden Zara oğlu Zambri oğlu Karmi oğlu Akar adanmış şeylerden aldı, ve Rab İsrail oğullarına gazapla öfkeleni.

Ve Yeşu, Beytele göre olan Aya adamlar gönderdi ve dedi ki, Ayı gözetleyin. Adamlar gittiler ve Aiye gözetlediler. Yeşuya döndüler ve ona dediler: Bütün halk gitmesin, ancak iki bin ya da üç bin adam gidip şehri kuşatsın. Bütün halkı oraya götürme, çünkü onlar azdır. Ve yaklaşık üç bin adam yukarı gitti ve Ai adamlarının önünden kaçtılar. Ve Ay adamları onlardan otuz altı adam öldürdüler ve onları kapıdan kovaladılar ve onları inişte ezdiler ve halkın kalbi korkuya kapıldı ve su gibi oldu.

Yeşu giysilerini yırttı ve yere, yüzüstü, Rabbin önünde akşama kadar düştü; kendisi ve İsrailin ihtiyarları başlarının üzerine toz koydular. Ve Yeşu dedi ki: Yalvarırım Rab, niçin kulun bu halkı Şeriadan geçirdi, onu Amorlulara teslim etmek ve bizi yok etmek için? Keşke Şerianın yanında kalsaydık ve yerleşseydik. Ve ne söyleyeceğim, çünkü İsrail düşmanının karşısında boyun çevirdi? Ve Kenanlı duyduğunda ve o toprakta oturanların hepsi, bizi çevreleyecekler ve bizi topraktan yok edecekler, ve senin büyük adına ne yapacaksın?

Ve Rab Yeşuya dedi: Kalk, neden sen yüzünün üzerine

düşmüşsün? Halk günah işledi ve onlarla kurduğum antlaşmayı çiğnedi; adanmış şeyden çalarak kendi kaplarına attılar. Ve İsrail oğulları düşmanlarının yüzüne karşı dayanamayacaklar, düşmanlarının önünde boyun geri çevirecekler, çünkü lanetli oldular; eğer lanetli şeyi aranızdan çıkarmazsanız, artık sizinle olmayacağım. Kalkarak halkı kutsa ve yarın kutsanmalarını söyle. İsrailin Tanrısı Rab şunları söyler: Lanetli şey içinizdedir. Lanetli şeyi içinizden çıkarana kadar düşmanlarınızın karşısında duramayacaksınız. Ve hepiniz sabahleyin kabilelere göre toplanacaksınız ve Rabbin göstereceği kabileyi boylara göre getireceksiniz ve Rabbin göstereceği boyu aile başına getireceksiniz ve Rabbin seçeceği aileyi kişi başına getireceksiniz. Ve kim gösterilirse ateşte yakılacaktır ve ona ait olan her şey, çünkü Rabbin antlaşmasını çiğnedi ve İsrailde kanunsuzluk yaptı.

Ve Yeşu erken kalktı ve halkı kabilelere göre getirdi ve Yahuda kabilesi seçildi. Ve boylar üzere getirildi ve Zeraî boyu gösterildi. Ve adam üzere getirildi, ve Zara oğlu Zambrinin oğlu Akar gösterildi.

Ve Yeşu, Akara dedi: Bugün İsrailin Tanrısı Rabbe yücelik ver ve itirafta bulun, bana ne yaptığını bildir ve benden gizleme. Ve Achar, Yeşuya cevap verdi ve dedi: Gerçekten İsrailin Tanrısı Rabbin önünde günah işledim, şöyle böyle yaptım. Ganimette işlemeli ince bir kumaş, iki yüz didrahma gümüş ve elli didrahma değerinde altın bir külçe gördüm ve bunları arzularak aldım; işte bunlar çadırımda gizli ve gümüş onların

altında gizli. Ve Yeşu haberciler gönderdi ve onlar kamptaki çadıra koştular; bunlar onun çadırında gizlenmişti ve gümüş onların altındaydı. Ve onları çadırdan dışarı çıkardılar ve onları Yeşuya ve İsrailin yaşlılarına getirdiler ve onları Rabbin önüne koydular.

Ve Yeşu, Zara oğlu Akarı, onun oğullarını, kızlarını, buzağılarını, yük hayvanlarını, tüm koyunlarını, çadırını ve tüm mallarını aldı ve Akor vadisine götürdü; tüm halk da onunla birlikteydi ve onları Emek Akora götürdü. Ve Yeşu, Akara dedi: Bizi ne için yok ettin? Rab bugün seni de yok etsin. Ve bütün İsrail onu taşlarla taşladı ve onun üzerine büyük bir taş yığını diktiler, ve Rabbin gazap öfkesi durdu. Bu nedenle oraya bu güne kadar Emek achor adını verdi.

8

Ve Rab Yeşuya dedi: Korkma ve yılma, yanına bütün savaşçıları al ve kalkıp Aya çık. İşte Ay kralını ve onun topraklarını eline verdim. Ve Aiye, Erihaya yaptığın tarzda yapacaksın ve onun kralına, ve hayvanların yağmasını kendin için yağmalayacaksın, ama şehrin arkasına kendin için pusu kur.

Yeşu ve bütün savaşçı halk Aya çıkmak için kalktı. Yeşu otuz bin güçlü ve kuvvetli adam seçti ve onları gece gönderdi. Ve onlara şöyle emretti: Siz şehrin arkasında pusuya yatın, şehirden uzak olmayın ve hepiniz hazır olun. Ben ve benimle birlikte olanların

hepsi şehre yaklaşıcağız ve Aide oturanlar daha önce olduğu gibi bizi karşılamaya çıktıklarında onların önünden kaçacağız. Ve eğer arkamızdan dışarı çıkarlarsa, onları şehirden uzaklaştıracağız ve diyecekler ki, bunlar bizim yüzümüzden kaçıyorlar, daha önce olduğu gibi. Siz ise pusudan kalkacaksınız ve şehre gideceksiniz. Bu söze göre yapacaksınız, işte size emrettim. Yeşu onları gönderdi ve pusunun içine gittiler, Beytel ile Ay arasında, Ayın batısında yerleştiler.

Yeşu sabah erkenden kalkarak halkı gözden geçirdi ve kendisi ile ihtiyarlar halkın önünde Aya doğru çıktılar. Ve onunla birlikte tüm savaşçı halk yukarı çıktı ve yürüyerek şehrin doğusundan karşısına geldiler. Ve şehrin pususu denizden, Ve Ai kralı görünce acele etti ve onlarla karşılaşmak için doğruca savaşa çıktı, kendisi ve yanındaki bütün halk, ve kendisi şehrin arkasında kendisine pusu kurulduğunu bilmiyordu. Ve gördü ve Yeşu ile İsrail onların önünden çekildi. Ve İsrail oğullarının arkasından kovaladılar ve kendileri şehirden ayrıldılar. Ayda İsrailin peşinden koşmayan hiç kimse kalmadı ve şehri açık bırakarak İsrailin peşinden koştular.

Ve Rab Yeşuya dedi: Elindeki mızrakla elini şehrin üzerine uzat, zira onu senin ellerine teslim ettim ve puskular yerlerinden süratle ayağa kalkacaklar. Ve Yeşu elini mızrakla şehrin üzerine uzattı. Ve pusu birlikleri hızla yerlerinden kalktılar ve o elini uzattığında çıktılar ve şehre girdiler ve onu ele geçirdiler ve acele ederek şehri ateşle yaktılar. Ve Ayın sakinleri arkalarına baktıklarında, şehirden göğe yükselen dumanı gördüler ve artık

ne buraya ne de oraya kaçacak yerleri kalmamıştı. Yeşu ve bütün İsrail, pusunun şehri ele geçirdiğini ve şehrin dumanının göğe yükseldiğini gördüler ve geri dönerek Ayın adamlarını vurdular. Ve bunlar şehirden çıkıp karşılaşmaya gittiler ve ordugahın ortasında boşaltıldılar, bunlar bir yandan ve bunlar öbür yandan, ve onları vurdular, onlardan kurtulan ve kaçan bırakılmayana kadar. Ve Ainin kralını diri yakaladılar ve onu Yeşuya getirdiler.

Ve İsrail oğulları Ayda, ovalarda ve iniş yerindeki dağda bulunan herkesi öldürmeyi bıraktıklarında, onları oradan sonuna kadar kovaladılar; ve Yeşu Aya döndü ve onu kılıcın ağzıyla vurdu. Ve o gün düşenler, erkekten kadına kadar, on iki bin kişi oldular; Ayın bütün sakinleri. İsrail oğulları, Rabbin Yeşuya emrettiği şekilde, Rabbin buyruğuna göre, kentteki ganimetler dışında yağmaladıkları her şeyi kendileri için aldılar.

Ve Yeşu şehri ateşle yaktı, onu sonsuza dek iskansız bir höyük yaptı, bu güne kadar. Ve Ai kralını çatal ağaca astı ve akşama kadar ağaç üzerindeydi ve güneş batarken Yeşu emretti ve onun bedenini ağaçtan indirdiler ve onu çukura attılar ve onun üzerine taş yığını diktiler, bu güne kadar.

9

Amorluların kralları duyduklarında - Ürdünün ötesindekiler, dağlık bölgedekiler, ovadakiler, büyük denizin tüm kıyı

bölgesindekiler, Anti-Lübnana doğru olanlar, Hititler, Kenanlılar, Perizliler, Hivliler, Amorlular, Girgaşlılar ve Yevuslular -

Yeşuya ve İsraille karşı savaş etmek için hepsi birlikte toplandılar.

Ve Gibeonda oturanlar, Rabbin Erihaya ve Aya yaptığı her şeyi duydular. Ve onlar da kurnazlıkla hareket ettiler, geldiler, kendilerini erzaklandırdılar ve hazırladılar, omuzlarının üzerine eski çuvallar aldılar ve eski, yırtılmış ve bağlanmış şarap tulumları aldılar. Ve ayakkabılarının içi boş kısımları ve sandaletleri eskiydi ve ayaklarında yamalıydı, giysileri üzerlerinde yıpranmıştı ve erzak ekmekleri kuru, küflü ve ufalanmıştı.

Ve Yeşuya, İsrailin Gilgaldaki kampına geldiler ve Yeşuya ve İsraille dediler ki: Uzak bir topraktan geldik, şimdi bizimle bir antlaşma yapın. Ve İsrailin oğulları Horluya dediler: Bak, sen aramızda oturuyorsun, nasıl seninle antlaşma yapabilirim? Ve Yeşuya dediler: Senin hizmetkârlarınız. Ve Yeşu onlara dedi: Neredensiniz ve nereden geldiniz? Ve dediler ki, çok uzak topraklardan gelmişler senin hizmetkârların senin Tanrın Rabbin adıyla, çünkü onun adını duymuşuz ve Mısırdan ne kadar şey yaptığını, Ve Ürdünün ötesinde olan Amorluların krallarına, Amorluların kralı Sihona ve Aştarotta ve Edreide oturan Başan kralı Oga yaptığı her şeyi. Ve bizim yaşlılarımız ve toprağımızda oturan herkes duyarak bize dediler ki: Yolculuk için kendinize erzak alın ve onlarla karşılaşmaya gidin ve onlara diyeceksiniz

ki, Senin hizmetkârlarınız biziz, ve şimdi bizimle antlaşma yapın. Bu ekmekler, size gelmek için yola çıktığımız gün sıcakken yanımıza aldık, ama şimdi kurudular ve küflendiler. Ve şarap tulumlarını yeni doldurmuştuk, bunlar yırtıldı ve elbiselerimiz ile sandaletlerimiz çok uzun yoldan son derece eskidi.

Ve hükümdarlar erzaklarını aldılar ve Rabbe sormadılar. Ve Yeşu onlarla barış yaptı, ve onları kurtarmak için onlarla antlaşma yaptılar, ve cemaatin yöneticileri onlara yemin ettiler.

Onlarla antlaşma yaptıktan üç gün sonra, bunların yakınlarında olduklarını ve aralarında oturduklarını işittiler. İsrail oğulları ayrıldılar ve onların şehirlerine geldiler; onların şehirleri ise Gabaon, Kefira, Beerot ve İarin şehirleriydi. Ve İsrail oğulları onlarla savaşmadılar, çünkü tüm yöneticiler onlara İsrailin Tanrısı Rabbi ant içerek yemin etmişlerdi, ve tüm topluluk yöneticilere karşı homurdandı.

Ve yöneticiler tüm toplantıya dediler: Biz onlara İsrailin Tanrısı Rabbi ant içtik ve şimdi onlara dokunamayacağız. Bunu yapacağız, onları diri yakalayacağız ve onları koruyacağız, ve ant içtiğimiz yemin yüzünden bize karşı öfke olmayacak. Yaşayacaklar ve tüm cemaat için odun kesmeciler ve su taşıyıcılar olacaklar, tıpkı yöneticilerin onlara söylediği gibi.

Ve Yeşu onları bir araya çağırdı ve onlara dedi: Neden beni aldattınız, Senden çok uzaktayız diyerek? Oysa siz bizde

oturanların komşularısınız. Ve şimdi lanetlenmiş olursunuz; sizden köle eksilmeyecek, ne odun kesen ne de su taşıyan, bana ve Tanrıma. Ve onlar Yeşuya cevap verdiler, söyleyerek: Bize bildirildi ki, Rabbin senin Tanrın Musaya, onun hizmetkârına, bu toprakları size vermek ve bizim yüzünüzden bizi ve onun üzerinde yaşayan herkesi yok etmek için emretti, ve biz sizin yüzünüzden canlarımız hakkında çok fazla korktuk, ve bu şeyi yaptık. Ve şimdi işte biz size tabiyiz; size nasıl hoş geliyorsa ve size nasıl görünüyorsa, bize öyle yapın.

Ve onlara böyle yaptılar ve Yeşu o gün onları İsrail oğullarının ellerinden kurtardı ve onları öldürmediler. Yeşu onları o gün tüm topluluk ve Tanrının sunağı için odun kesmeciler ve su taşıyıcılar olarak atadı. Bu yüzden Givonda oturanlar, Rabbin seçeceği yere kadar, Tanrının sunağının odun kesmecileri ve su taşıyıcıları bugüne kadar oldular.

10

Kudüs kralı Adonibezek, Yeşunun Ayı aldığını ve onu tamamen yok ettiğini, Erihaya ve onun kralına yaptıkları gibi Aya ve onun kralına da böyle yaptıklarını ve Givon sakinlerinin Yeşuya ve İsrail'e teslim olduklarını duydu. Ve onlardan çok korktular, çünkü biliyordu ki Gibeon büyük bir şehirdi, sanki kraliyet şehirlerinden biri gibi, ve onun tüm adamları güçlüydü. Ve Kudüs kralı Adonibezek, Hebron kralı Elama, Jarmuth kralı Pidona, Lakiş kralı Jephthaya ve Odollam kralı Dabire haber

göndererek dedi ki, Gelin, yanıma çıkın ve bana yardım edin, Gibeona karşı savaşalım, çünkü onlar Yeşuya ve İsrail oğullarına sığındılar. Ve Yevusilerin beş kralı yukarı gitti: Yerusâlim kralı, Hevron kralı, Yerimut kralı, Lakiş kralı ve Odollam kralı, kendileri ve tüm halkları. Ve Gavonu çepeçevre kuşattılar ve onu muhasara ettiler.

Ve Gabaonda oturanlar, İsrailin Galgaladaki kampına Yeşuya gönderdiler, diyerek: Ellerini hizmetkârlarından çekme, bize hızlıca gel ve bize yardım et ve bizi kurtar, çünkü Amorluların dağlık bölgede oturan tüm kralları bize karşı toplanmışlardır. Ve Yeşu Gilgaldan çıktı, o ve onunla birlikte tüm savaşçı halk, kuvvet bakımından güçlü olan herkes.

Ve Rab Yeşuya dedi: Onlardan korkma, çünkü onları senin ellerine teslim ettim, onlardan hiç kimse sizin önünüzde bırakılmayacak.

Ve Yeşu aniden onların üzerine geldi, çünkü bütün gece Gilgaldan yürüdü. Ve Rab onları İsrail oğullarının önünde şaşkına çevirdi ve Rab onları Gabaonda büyük bir ezmeyle ezdi ve onları Horon yokuşu yolunda kovaladılar ve onları Azekaya ve Makkedaya kadar kestiler. Onlar İsrail oğullarının önünden Beyt-Horon inişinde kaçarlarken, Rab onların üzerine gökten dolu taşları attı, Azekaya kadar. Dolu taşları yüzünden ölenler, İsrail oğullarının savaşta kılıçla öldürdüklerinden daha çok oldu.

O zaman Yeşu Rabbe konuştu; Tanrının Amorluları İsrailin kontrolü altına teslim ettiği gün, onları Givonda ezdiği ve İsrail oğullarının önünden ezildikleri zaman, Yeşu şöyle dedi: Güneş Givon üzerinde dursun ve ay Ayalon vadisi üzerinde dursun. Ve güneş ve ay hareketsiz durdu, Tanrı onların düşmanlarını savunana kadar, ve güneş göğün ortasında durdu, bir günün sonuna kadar batıya doğru ilerlemedi. Ve böyle bir gün ne daha önce oldu ne de sonra, öyle ki Tanrı insanı dinledi, çünkü Rab İsrail ile birlikte savaştı.

Ve bu beş kral kaçtılar ve Makedadaki mağaraya gizlendiler. Ve Yeşuya bildirildi, şöyle denildi: Beş kral Makkedadaki mağarada gizlenmiş olarak bulunmuşlar. Ve Yeşu dedi ki, taşları mağaranın ağzının üzerine yuvarlayın ve onları korumak için adamlar atayın. Siz ama durmayın, düşmanlarınızın arkasından takip ederek, ve onların art muhafızını yakalayın, ve onların şehirlerine girmelerine izin vermeyin, çünkü Rab Tanrımız onları ellerimize teslim etti. Ve oldu ki, Yeşu ve İsrailin bütün oğulları onları son derece büyük bir kırımla sonuna kadar kesmeyi bıraktığında, kurtulanlar tahkimli şehirlere kaçıp kurtuldular.

Ve tüm halk Yeşuya Makkedaya sağ salim döndü, ve İsrail oğullarından hiç kimse diliyle hırlamadı.

Ve Yeşu dedi ki, mağarayı açın ve bu beş kralı mağaradan dışarı çıkarın. Ve beş kralı mağaradan çıkardılar: Kudüs kralını, Hebron kralını, Yerimut kralını, Lakiş kralını ve Odollam kralını.

Ve onları Yeşuya çıkardıkları için, Yeşu tüm İsraili ve savaşın başında ona eşlik edenleri bir araya çağırdı ve onlara şöyle dedi: İlerleyin ve ayaklarınızı onların boyunları üzerine koyun. Ve yaklaşarak ayaklarını onların boyunları üzerine koydular. Ve Yeşu onlara dedi: Onlardan korkmayın, yılmayın da, cesur olun ve güçlü olun, çünkü Rab sizin savaştığınız tüm düşmanlarınıza böyle yapacak. Ve Yeşu onları öldürdü ve onları beş ağaca astı ve akşama kadar ağaçlarda asılı kaldılar. Ve güneş batarken Yeşu emretti ve onları ağaçlardan indirdiler ve onları kaçmış oldukları mağaraya attılar ve mağaranın üzerine bugüne kadar taşlar yuvarladılar.

Ve o gün Makkedahı aldılar ve onu kılıçtan geçirdiler, orada bulunan nefes alan her şeyi tamamen yok ettiler ve orada kurtulmuş ve kaçmış hiç kimse bırakılmadı, ve Makkedahın kralına, Jerichonun kralına yaptıkları şekilde yaptılar.

Ve Yeşu ve bütün İsrail onunla birlikte Makedadan Livnaya gitti ve Livnayı kuşattı. Ve Rab onu İsrailin ellerine teslim etti, ve onu aldılar, ve onun kralını, ve onu kılıcın ağzıyla katlettiler, ve orada nefes alan her şeyi, ve orada kurtarılmış ve kaçmış kimse bırakılmadı, ve onun kralına, Erihanın kralına yaptıkları tarzda yaptılar.

Ve Yeşu ve onunla birlikte tüm İsrail Lebнадan Lakişe gitti ve onu kuşattı ve onu muhasara etti. Ve Rab, Lakişi İsrailin ellerine teslim etti ve onu ikinci günde aldılar ve onu kılıcın ağzıyla katlettiler ve onu tamamen yok ettiler, Lebнаya yaptıkları

tarzda. O zaman Gazer kralı Elam, Lakişe yardım etmek için çıktı ve Yeşu onu kılıç ağzıyla vurdu ve halkını da öyle ki, onlardan kurtarılmış ve kaçmış kimse kalmadı.

Ve Yeşu ve bütün İsrail onunla birlikte Lakişten Odollama gitti ve orayı kuşattı ve orayı ele geçirdi. Ve Rab onu İsrailin eline teslim etti ve onu o gün aldılar ve onu kılıcın ağzıyla katlettiler ve orada nefes alan her şeyi katlettiler, tıpkı Lakişe yaptıkları gibi.

Ve Yeşu ve bütün İsrail onunla birlikte Hebrona gitti ve orayı kuşattı. Ve onu kılıçtan geçirdi, ve orada bulunan her canlı nefes alan şey kurtarılmadı; Odollama yaptıkları gibi, onu ve orada bulunan her şeyi tamamen yok ettiler.

Ve Yeşu ve tüm İsrail Debire döndü ve onu kuşattı. Onu, kralını ve köylerini aldılar ve onu kılıç ağzıyla vurdular ve onu tamamen yok ettiler ve orada nefes alan her şeyi ve orada hiç kimseyi sağ bırakmadılar, Hebrona ve kralına yaptıkları gibi, Debire ve kralına da öyle yaptılar.

Ve Yeşu dağlık bölgenin tüm toprağını, Negevi, ovayı, Asedotu ve onun krallarını vurdu; onlardan kurtulan bırakmadılar ve yaşam nefesi alan her şeyi tamamen yok etti, tıpkı İsrailin Tanrısı Rabbin emrettiği tarzda. Kadesh Barneadan Gazaya kadar, tüm Gosemi Gibeona kadar. Ve Yeşu onların tüm krallarını ve topraklarını bir kerede vurdu, çünkü İsrailin Tanrısı Rab, İsrail ile birlikte savaştı.

11

Asor kralı Iabis duyduğunda, Maron kralı Iobaba, Symoon kralına ve Aziph kralına gönderdi. Ve büyük Sidon civarındaki krallara, dağlık bölgeye ve Kenerothun karşısındaki Arabaha, ovaya ve Phenaeddora, Ve doğudan kıyı Kenanlılara, ve kıyı Amorlulara, ve Hititlere, ve Perizzilere, ve dağdaki Yevuslulara, ve Hivlilere, ve Hermonun altındakilere, Massyma topraklarına. Ve onlar ve kralları onlarla birlikte çıktılar, sayıca denizin kumu gibi, atlar ve savaş arabaları son derece çoktu. Ve bütün krallar toplandılar ve aynı yere geldiler ve İsraille karşı savaşmak için Maron suyunun yanında kamp kurdular.

Ve Rab Yeşuya dedi: Onların yüzünden korkma, çünkü yarın bu saatte ben onları İsrailin önünde bozguna uğratılmış olarak teslim ediyorum; atlarının sinirlerini keseceksin ve savaş arabalarını ateşte tamamen yakacaksın. Ve Yeşu ve bütün savaşçı halk, aniden Maron suları yanında onların üzerine geldi ve dağlık bölgede onların üzerine saldırdılar. Ve Rab onları İsrailin eline teslim etti ve onları keserek büyük Sidona kadar, Maserona kadar ve doğuya doğru Massoch ovalarına kadar kovaladılar ve onları hiçbir kurtulan kalmayacak şekilde kestiler. Ve Yeşu onlara, Rabbin kendisine emrettiği şekilde yaptı: atlarının sinirlerini kesti ve savaş arabalarını ateşle yaktı.

Ve Yeşu o zaman geri döndü ve Hasoru ve onun kralını ele geçirdi, Hasor ise önceden bütün bu krallıklara hükmediyordu.

Ve orada nefes alan her şeyi kılıçla öldürdüler ve hepsini tamamen yok ettiler ve orada nefes alan hiçbir şey bırakılmadı ve Hasoru ateşle yaktılar. Ve Yeşu, krallıkların tüm şehirlerini ve onların krallarını aldı ve onları kılıç ağzıyla öldürdü ve onları tamamen yok ettiler; Rabbin kulu Musanın emrettiği şekilde. Ama İsrail, tahkimli şehirlerin hepsini yakmadı; yalnızca Asoru yaktı. Ve İsrail oğulları onun tüm ganimetlerini kendileri için yağmaladılar; onların hepsini kılıcın ağzıyla tamamen yok ettiler, onları yok edene kadar onlardan nefes alan hiçbir şey bırakmadılar. Rabbin kulu Musaya emrettiği tarzda, Musa da aynı şekilde Yeşuya emretti ve Yeşu böylece yaptı; Musanın ona emrettiği her şeyden hiçbir şeyi çiğnemedi.

Ve Yeşu dağlık bölgenin tüm toprağını, Negevin tüm toprağını, Goşenin tüm toprağını, ovayı, batıya doğru olanı, İsrail dağını ve alçak yerleri aldı Dağa doğru olan yerler, Helka dağından, Seire doğru yükselen yerden Baal-Gada kadar ve Hermon dağının altındaki Lübnan ovalarından; onların bütün krallarını aldı, yok etti ve öldürdü. Ve Yeşu bu krallara karşı uzun günler boyunca savaş yaptı.

Ve İsrailin almadığı şehir yoktu, hepsini savaşta aldılar. Çünkü Rabbin vasıtasıyla onların kalpleri güçlendirildi, İsraille karşı savaşa girmek için, ki yok edilsinler, ki onlara merhamet verilmesin, ama ki yok edilsinler, Rabbin Musaya söylediği şekilde.

Ve Yeşu o zaman geldi ve Anakimi dağlık bölgeden, Hebrondan,

Debirden, Anabothtan ve bütün Yahudadan şehirleriyle birlikte yok etti; Yeşu onları tamamen yok etti. İsrail oğullarından Anakimden kimse kalmadı, ancak Gazzede, Gatta ve Aşdodda kaldı.

Ve Yeşu tüm toprakları aldı, çünkü Rab Musaya emretmişti, ve Yeşu onları İsraille miras olarak kabilelerine göre bölüşümle verdi, ve toprak savaştan dinlendi.

12

Ve bunlar, İsrail oğullarının öldürdüğü ve topraklarını miras olarak aldığı yerin krallarıdır; Ürdünün ötesinde, güneşin doğusundan, Arnon vadisinden Hermon dağına kadar ve bütün Arava topraklarını doğudan. Heşbonda yaşayan Amorluların kralı Sihon; vadide bulunan Arnondan, vadinin bir kısmına göre ve Gilatın yarısından Yabboka kadar, Ammon oğullarının sınırlarına kadar hükmetti. Ve Arav, Kinerot Denizinin doğusuna kadar ve Arav Denzine, yani Tuz Denzine kadar, doğudan Beyt-Yeşimot yolu boyunca, Taymandan Asedot-Pisganın eteğine kadar. Ve Bashan kralı Og, devlerden geriye kalan ve Ashtaroth ile Edreide ikamet eden oydu. Hermon dağından ve Secchaiden hükmeden ve tüm Bashanı Gergesi sınırlarına kadar, Machiyi ve Heshbon kralı Sihonun sınırlarının yarım Gileadını yöneten hükümdar. Rabbin kulu Musa ve İsrail oğulları onları yendiler, ve Musa orayı miras olarak Rubene, Gada ve Manaşşe kabilesinin yarısına verdi.

Ve bunlar, Yeşunun ve İsrail oğullarının Ürdünün ötesinde, Lübnan ovasındaki Balagad denizi yanında ve Seire çıkanların Chelcha dağına kadar öldürdükleri Amoritlerin krallarıdır ve Yeşu onu İsrail kabilelerine kuralarına göre miras olarak verdi. Dağda ve ovada ve Aravda ve Asedotta ve çölde ve Negevde, Hititliyi ve Amorluyu ve Kenanlıyı ve Perizliyi ve Hivliyi ve Yevusluyu.

Jericho kralını ve Bethele yakın olan Ai kralını Yeruşalim kralı, Hebron kralı, Hierimouth kralı, Lachiş kralı, Elam kralı, Gezer kralı, Debir kralını, Gader kralını, Kral Hermath, kral Ader, Lebna kralı, Adullam kralı, Kral gitti. Kral Taphout, Kral Opher, Arokun kralı Ophek Kral Asom, Kral Symoon, Kral Mambroth, Kral Aziph, Kadeş kralı, Zahhak kralı, Maredoth kralı, Carmelli İekom kralı Pheneadorun Odollam kralını, Galiledeki Gei kralını, Thersa kralı, bütün bu krallar yirmi dokuz.

13

Ve Yeşu yaşlı, günlerde ilerlemiş idi ve Rab Yeşuya dedi: Sen günlerde ilerlemiş oldun ve miras olarak çok toprak kalmıştır. Ve bu terk edilmiş toprak, Filistinlilerin sınırları, Gesirli ve Kenanlı, Mısırın karşısındaki ıssız bölgeden Ekron sınırlarına kadar, Kenanlıların solunda kalan topraklar, Filistlilerin beş satrapisi sayılır: Gazalılar, Aşdotlular, Aşkelonlular, Gatlılar, Ekronlular ve Euaionlular. Temandan ve tüm Kenan topraklarından Gazze önünde, ve Sidonlular Afeke kadar,

Amorluların sınırlarına kadar, ve Filistinlilerin tüm Galiath topraklarını ve güneşin doğusundan itibaren tüm Lübnanı, Gilgaldan Hermon dağının eteğinden Hamath girişine kadar Lübnandan Masereth Memphomaime kadar dağlık bölgede oturan herkes. Tüm Sidonluları ben İsrailin önünden yok edeceğim, ama onu kura ile İsraille dağıt, sana emrettiğim şekilde.

Ve şimdi bu toprağı dokuz kabileye ve Manasseh kabilesinin yarısına miras olarak böl. Ürdünden büyük denize kadar, güneşin batısına göre onu vereceksin; büyük deniz sınır olacak. İki kabileye ve Manaşşe kabilesinin yarısına, Rubene ve Gada Musa verdi Ürdünün ötesinde, güneşin doğusuna göre; ona Musa, Rabbin kulu, vermiştir Arnon selinin kenarında bulunan Aroerden ve vadinin ortasındaki şehri ve Medebadan itibaren tüm Misoru, Heşbonda hüküm süren Amorlular kralı Sihonun, Ammon oğullarının sınırlarına kadar olan bütün şehirleri, Ve Galaaditisi, ve Gesirinin sınırlarını, ve Machatiyi, tüm Hermon dağı, ve tüm Basanitisi Achaya kadar, Başandaki tüm Og krallığını, Aştarotta ve Edreide hüküm süren, devlerden kalan bu kişiyi Musa vurdu ve yok etti. Ve İsrail oğulları Geşurluları, Maakalıları ve Kenanlıları tamamen yok etmediler ve Geşurluların kralı ile Maakalılar İsrail oğulları arasında bugüne kadar oturdular.

Ancak Levi kabilesine miras verilmedi; İsrailin Tanrısı Rab, bu onların mirasıdır, Rabbin onlara söylediğı gibi. Ve bu, Musanın İsrail oğullarına Moabın Arabothunda, Ürdünün ötesinde,

Erihaya göre bölüştüğü paylaşımıdır.

Ve Musa, Ruben kabilesine klanlarına göre verdi. Ve onların sınırları Aroerden başladı, o ki Arnon vadisinin karşısındadır, ve Arnon vadisindeki şehir ve tüm Misor, Heşbona kadar ve Misorda bulunan bütün şehirler ve Daibon ve Bamot Baal ve Meelbotun evi, ve Bashan, ve Bamoth, ve Mephaath ve Kiriathaim ve Sebama, ve Serada, ve Siyon Enab dağında, ve Beytpeor, ve Asedot Pisga, ve Beyttaseinot, Ve Misorum tüm şehirleri ve Amorluların kralı Sihonun tüm krallığı; Musa onu ve Midyanın liderlerini, Eviyi, Rekemi, Suru, Huru ve Siyonun öldürülmüş yöneticisi Rebayı ve Siyonda oturanları vurdu.

Ve Beorun oğlu kahin Balaamı dönüm noktasında öldürdüler.

Reubenin sınırları Şeria nehri sınır oldu, bu Reuben oğullarının klanlarına göre mirası, onların şehirleri ve çiftlikleri.

Musa, Gad oğullarına boylarına göre verdi. Ve onların sınırları Yazer, Giladın tüm şehirleri ve Ammon oğullarının topraklarının yarısı, Aradın karşısında olan Arabaya kadar oldu. Ve Heşbondan Arabotha kadar Missefaya göre ve Botanım ve Maan, Daibonun sınırlarına kadar, ve Enadom ve Othargai ve Bainthanabra ve Sokchotha ve Saphan ve Heshbon kralı Sihonun kalan krallığı ve Ürdün, Ürdünün ötesinde doğudan Chinnereth denizinin bir kısmına kadar sınır belirleyecek. Bu, Gad oğullarının boylarına ve şehirlerine göre mirası; boylarına göre düşmanlarının önünde boyun dönecekler, çünkü şehirleri

ve çiftlikleri boylarına göre oldu.

Ve Musa, Manaşşe kabilesinin yarısına boylarına göre verdi. Ve onların sınırları Maandan başladı ve Başanın tüm krallığı ve Başan kralı Ogun tüm krallığı ve Başanda bulunan Yairin tüm köyleri, altmış şehir oldu. Ve Gileadın yarısı ve Ashtarothta ve Edreide Ogun Bashandaki krallığının şehirleri, Manassehnin oğlu Machirin oğullarına ve Manassehnin oğlu Machirin oğullarının yarısına, onların klanlarına göre verildi. Bunlar Musanın Şeria Irmağının ötesinde, Moav Aravotunda, Erihanın doğusundaki Şeria Irmağının ötesinde miras olarak verdiği kimselerdir.

14

Ve bunlar İsrail oğullarına Kenan topraklarında miras dağıtan olanlardır, onlara Elazar rahip ve Nun oğlu Yeşu ve İsrail oğullarının kabilelerinin aile başları miras verdiler. Rabbin Yeşunun eli aracılığıyla dokuz kabileye ve yarım kabileye emrettiği tarzda, kura ile miras aldılar. Ürdünün ötesinden. Ve Levililere onlar arasında miras vermedi. Çünkü Yusufun oğulları iki kabile idi, Manaşşe ve Efrayim, ve Levililere toprakta pay verilmedi, ancak oturmak için şehirler ve hayvanları için ayrılmış yerler verildi. Rabbin Musaya emrettiği tarzda, İsrail oğulları böylece yaptılar ve toprağı böldüler.

Ve Yahudanın oğulları Gilgalde Yeşuya yaklaştılar ve Kenizli

Yefunne oğlu Kaleb ona dedi: Sen, Rabbin Tanrı adamı Musaya Kadeş Barneada benimle ve seninle ilgili konuştuğu sözü bilirsin. Kırk yaşındaydım ki Musa, Tanrının kulu, beni Kadeş Barneadan toprağı casusluk etmek için gönderdi ve ona onun aklına göre söz cevap verdim. Benimle birlikte yukarı çıkan kardeşlerim halkın kalbini değıştirdiler, ama ben Rabbin Tanrımı takip etmeye tamamen kararlıydım. Ve Musa o gün yemin etti, diyerek: Üzerine bastığın toprak, sana ve çocuklarına sonsuza dek miras olacak, çünkü Rabbiniz Tanrınızın ardından gitmeye kendin adadın. Ve şimdi Rab beni besledi, söylediğı şekilde, bu kırkıncı ve beşinci yıl, Rabbin bu sözü Musaya konuştuğundan beri, ve İsrail çölde gitti, ve şimdi işte ben bugün seksen beş yaşındayım Hâlâ bugün güçlüyüm, tıpkı Musanın beni gönderdiği zamanki gibi, aynı şekilde şimdi savaşa çıkmak ve girmek için güçlüyüm. Ve şimdi senden bu dağı istiyorum, Rabbin o gün söylediğı gibi, çünkü sen o gün bu sözü duydun, şimdi ama Anakim orada var, tahkimli ve büyük şehirler var, eğer öyleyse Rab benimle olursa, onları yok edeceğim, Rabbin bana söylediğı şekilde.

Ve Yeşu onu kutsadı ve Hebronu Yefunne oğlu Kenaz oğlu Kalebe miras olarak verdi. Bu yüzden Hebron, Kenazlı Yefunne oğlu Kalebe miras olarak bugüne kadar kaldı, çünkü o İsrailin Tanrısı Rabbin emrine uydu. Hebronun adı daha önce Argob şehriydi; bu, Anakimin ana kentiydi ve topraklar savaştan rahata kavuştu.

15

Ve Yahuda kabilesinin sınırları onların klanlarına göre İdumeanın sınırlarından, Sin çölünden Kadeşe kadar güneye doğru oldu.

Ve onların sınırları güneydeki tuzlu denizin bir kısmına kadar, güneye doğru uzanan sırtten başlayarak belirlendi. Ve Akrabin yokuşunun karşısından geçer ve Senayı dolaşır ve güneyden Kadeş Barneaya çıkar ve Hesrona çıkar ve Addara yükselir ve batıdaki Kadeşe çıkar, ve Salmona üzerine çıkar ve Mısır vadisine kadar geçer ve sınırların çıkış yeri denize olacak, bu onların güneyden olan sınırlarıdır

Ve doğudan sınırlar, tuzlu denizin tamamı Ürdüne kadar. Ve onların sınırları kuzeyden, denizin sırtından ve Ürdünün kısmından. Sınır Bethaglaime çıkar ve kuzeyden Betharabaha geçer ve sınır Reuben oğlu Bohanın taşına yükselir. Ve sınır Akor vadisinin dördüncü kısmına doğru yükselir ve Gilgale iner, ki bu Adummim yokuşunun karşısındadır, ki bu vadinin güneyindedir, ve güneş pınarının suyuna doğru geçer ve onun çıkışı Rogel pınarı olacaktır. Ve sınır Hinnom vadisine çıkar, Yebusinin sırtı üzerine güneyden; bu Yerusalayimdir. Ve sınır dağın zirvesi üzerine geçer; o, Hinnom vadisinin karşısında denize doğrudur ve Refaim topraklarının kısmından kuzeydedir. Ve sınır dağın zirvesinden Naphto su kaynağı üzerine geçer, ve Ephron dağına geçer, ve sınırı Baale götürecektir, bu Iarim

şehridir. Ve sınır Baaldan denize doğru gidecek ve Assar Dağına geçecek, Jarin şehrinin kuzeyden sırtı üzerine; bu Chaslondur ve güneş şehrine inecek ve güneye geçecek. Ve sınır Ekronun arkasından kuzeye doğru geçer ve sınırlar Sukkota çıkacak ve sınırlar güneye geçecek ve Lebnaya çıkacak ve sınırların çıkışı denize olacaktır. Ve onların sınırları denizden, büyük deniz sınır çizecek. Bunlar Yahuda oğullarının boylarına göre çevrelerindeki sınırlardır.

Tanrının emriyle Yefunne oğlu Kalebe Yahuda oğullarının ortasında bir pay verildi ve Yeşu ona Anakın ana şehri olan Arbok şehrini verdi; bu Hebrondur. Ve Yefune oğlu Kaleb, oradan Anakın üç oğlunu yok etti: Şeşayı, Talmayı ve Ahimanı. Ve Kaleb oradan Debirde oturanların üzerine çıktı; Debirin adı daha önce Yazılar Şehri idi.

Ve Kaleb dedi ki: Kim Yazılar şehrini alır, vurur ve ona sahip olursa, ona kızım Aksayı karı olarak vereceğim. Ve onu Kalebin kardeşi Kenezin oğlu Gotoniel aldı ve ona kızı Aşkanı kadın olarak verdi. Ve onun dışarı gitmesinde oldu ki, ona danıştı, diyerek: Babamdan bir tarla isteyeceğim. Ve eşekten bağırdı ve Kaleb ona dedi: Sana ne oldu? Ve ona dedi: Bana bir bereket ver, çünkü beni Negev topraklarına verdin, bana Bothanisi ver. Ve ona yukarı Gonathlahı ve aşağı Gonathlahı verdi.

Bu, Yahuda oğullarının kabilesinin mirasıdır. Onların şehirleri, Yahuda oğullarının kabilesine ait, Edom sınırlarında çölde bulunan şehirler oldu: Baseeleel, Ara ve Hasor. ve Ikam, ve

Regma ve Arouel, ve Kadeş, ve Asorionain ve Mainam, ve Balmaana ve onların köyleri ve Asheron şehirleri, bu Hazor ve Sin, ve Salma, ve Moladah, ve Seri ve Baalath, ve Cholasheola, ve Beersheba ve onların köyleri ve onların çiftlikleri, Bala, ve Bakok ve Asom, ve Elboudad, ve Bethel ve Hormah, ve Ziklag, Macharim ve Sethennak, ve Labos, ve Sale, ve Eromoth, yirmi dokuz şehir ve onların köyleri.

Düzlükte Aştaol, Zorah ve Eştaol. Ve Dikilmiş, ve Gerilmiş, ve Iluthoth ve Ebe, ve Jermouth, Odollam, Membra, Saocho ve Iazeka ve Sakarim ve Gadera ve bunların çiftlikleri; on dört şehir ve köyleri. Seneh, Adasan ve Magadalgad, ve Dalad, Maspha ve Iachareel, ve Basedoth, Ideadalea ve Chabra, Maches ve Maachos, ve Gedor, Bagadiel, Noman ve Machedan; on altı şehir ve bunların köyleri Lebna, Ithak ve Enoch, Ve İana ve Nasib, ve Keilam ve Akiezi ve Kezib ve Bathesar ve Ailom, on şehir ve onların köyleri Ekron ve köyleri ve çiftlikleri, Ekron'dan Gemnaya kadar ve Asedotha komşu olan bütün yerler ve bunların köyleri, Asiedoth ve köyleri ve çiftlikleri, Gaza ve köyleri ve çiftlikleri Mısır seline kadar, ve büyük deniz sınır oluşturur.

Ve dağlık bölgede Samir, Yeter ve Sokoh, ve Akıcı ve Yazılar şehri; bu, Debirdir. ve Anon, ve Es, ve Man ve Aisam. ve Gosem ve Halu ve Hanna ve Gilom, onbir şehir ve bunların köyleri Airem, Remna ve Soma, ve Jemain, Baethachu ve Phakoua, Ve Euma ve Arbok şehri -ki bu Hebrondur- ve Sorath, dokuz şehir ve bunların çiftlikleri, Maon, Carmel, Ziph ve Juttah, ve Jariel,

Arikam ve Zakanaim ve Gibeah ve Timnah, dokuz şehir ve bunların köyleri Ailoua, Beth zur ve Geddon ve Magaroth ve Bethanam ve Thekoum, altı şehir ve onların köyleri Kiriath baal, yani Jarim şehri ve Sotheba; iki şehir ve bunların çiftlikleri. ve Baddargeis, ve Tharabaam ve Ainon, Ve Aiochioza, ve Naflazon, ve Sadon şehirleri, ve Arkades, yedi şehir, ve onların köyleri.

Ve Yevuslu Yerusalımde yaşadı, ve Yahuda oğulları onları yok etmeye güç yetiremediler, ve Yevuslular Yerusalımde bu güne kadar yaşadılar.

16

Ve Yusuf oğullarının sınırları Şeriadan, Erihaya göre doğudan oldu ve Erihadan dağlık bölgeye, çöle, Beytel Luza çıkacak. Ve Beytile çıkacak ve Ahatartinin sınırlarından geçecek. Ve deniz üzerine, Aptalim sınırlarına, aşağı Baythoron sınırlarına kadar geçecektir ve onların çıkışı deniz üzerine olacaktır. Ve Yusufun oğulları Efrayim ve Manaşşe miras aldılar.

Ve Efrayim oğullarının sınırları klanlarına göre belirlendi, ve miraslarının sınırları doğudan Atarot ve Eroktan yukarı Beyt-Horona ve Gazaraya kadar oldu. Ve sınırlar deniz üzerine Iksasmona gelecek, Kuzeyden Sıcaktan doğuya doğru Thenasaya ve Sellese dolaşacak ve doğudan Ianokaya geçecek. Ve Machoya, Atarotha ve onların köylerine gelecek, Jericho üzerine gelecek ve Ürdüne çıkacak. Ve sınırlar mezardan denize, Chelkanaya

doğru gidecek ve onların çıkışı deniz üzerinde olacak; bu, Efraim kabilesinin boylarına göre mirasıdır.

Ve Efrayim oğullarına ayrılmış olan şehirler Manaşşe oğullarının mirası arasındaydı; tüm şehirler ve onların köyleri. Ve Efraim, Gezerde oturan Kenanlıyı yok etmedi, ve Kenanlı bu güne kadar Efraimde oturdu, ta ki Mısır kralı Firavun çıkıp onu aldı ve onu ateşle yaktı, ve Kenanlıları, Perizlileri ve Gezerde oturanları öldürdüler, ve Firavun onu kızına çeyiz olarak verdi.

17

Ve Manaşşe oğullarının kabilesinin sınırları oluştu, çünkü bu Yusufun ilk doğanıydı, Manaşşenin ilk doğanı Makire, Giladın babasına, çünkü o savaşçı bir adamdı, Giladda ve Başanda. Ve Manaşşenin geri kalan oğullarına, boylarına göre pay verildi: İezinin oğullarına, Kelezin oğullarına, İezielin oğullarına, Şekemin oğullarına, Şemarimin oğullarına ve Oferin oğullarına; bunlar erkeklerdi, boylarına göre.

Ve Opherin oğlu Salpaadın oğulları yoktu, ancak kızları vardı ve bunlar Salpaadın kızlarının isimleridir: Maala, Noua, Egla, Melcha ve Thersa. Ve Elazar rahibin, Yeşunun ve hükümdarların önünde durdular ve dediler ki: Tanrı, Musanın eli vasıtasıyla bize kardeşlerimizin ortasında miras vermeyi emretti ve Rabbin buyruğu vasıtasıyla onlara babalarının kardeşleri arasında kura verildi. Ve onların ipi Anassadan ve Labek ovası Gilead

topraklarından düştü; o, Ürdünün ötesindedir. Çünkü Manaşşe oğullarının kızları, kardeşlerinin arasında miras aldılar, Gilat toprağı ise Manaşşenin geri kalan oğullarına verildi.

Ve Manasseh oğullarının sınırları Delehanath oldu; bu, Anath oğullarının karşısındadır ve Jamin ile Jassib üzerinden sınırlara, Taphthoth kaynağına kadar gider. Manassehe ait olacak, ve Manassehin sınırları üzerindeki Taphath, Ephraimin oğullarına ait olacak. Ve sınırlar Karan vadisine inecek, güneyde Yariel vadisine göre, Efrayimin terebent ağacı Manaşşe şehri arasında, ve Manaşşenin sınırları kuzeyde sele doğru, ve onun çıkışı deniz olacak. Güneyden Efrayime ve kuzeyde Manaşşeye; deniz onların sınırı olacak ve kuzeyde Aşer ile birleşecekler ve doğudan Issakar ile. Ve Manaşşeye İssakarda ve Aşerde Baitan ve onların köyleri, ve Dorun sakinleri ve onun köyleri, ve Megiddonun sakinleri ve onun köyleri, ve Mafetanın üçüncüsü ve onun köyleri olacak.

Ve Manassehnin oğulları bu şehirleri yok etmeyi başaramadılar ve Kenanlı bu toprakta oturmaya başladı. Ve oldu ki, İsrail oğulları güçlenince Kenanlıları tebaa yaptılar, ama onları tamamen yok etmediler.

Yusufun oğulları Yeşuya cevap verdiler ve dediler ki: Neden bize bir miras payı ve bir ölçülmüş bölüm verdin? Ben ise kalabalık bir halkım ve Tanrı beni kutsadı. Ve Yeşu onlara dedi: Eğer sen çok sayıda bir halksın, ormana çık ve kendin için temizle, eğer Efrayim dağı seni sıkıştırıyorsa. Ve dediler ki, Efrayim dağı bize

yetmez ve Kenanlının seçkin atları ve demiri var; o Beytşeanda ve köylerinde, Yizreel vadisinde oturuyor. Ve Yeşu, Yusufun oğullarına dedi ki: Eğer sen çok halksın ve büyük güce sahipsen, sana bir kura olmayacak. Çünkü orman senin olacak, onu temizleyeceksin ve senin olacak, ve Kenanlıyı tamamen yok ettiğinde, çünkü onun seçkin atları var, sen ondan üstün geleceksin.

18

Ve İsrail oğullarının tüm cemaati Şiloda toplandı ve orada tanıklık çadırını diktiler ve toprak onlar tarafından boyun eğdirildi.

Ve İsrail oğullarından miras almamış olanlar, yedi kabile kaldı. Ve Yeşu İsrail oğullarına dedi: Ne zamana kadar Rabbimiz Tanrının verdiği toprakları miras almakta yorgun düşeceksiniz? Kabilenizden üçer adam verin ve ayağa kalkarak toprağı geçsinler ve onu benim önümde tarif etsinler, onu bölmek için gerekli olacağı gibi. Ve ona doğru geçtiler. Ve onlara yedi pay böldü, Yahuda güneyde onlar için sınır belirleyecek ve Yusufun oğulları kuzeyde onlar için sınır belirleyecekler. Siz ise toprağı yedi parçaya bölün ve buraya bana getirin, ve Rabbimiz Tanrımızın önünde sizin için kura çıkaracağım. Çünkü Levi oğullarının sizin aranızda payı yoktur, zira Rabbin kâhinliği onun payıdır, ve Gad ve Ruben ve Manaşşe kabilesinin yarısı miraslarını Şerianın ötesinde, doğuda aldılar, onu onlara Rabbin

hizmetkârı Musa verdi.

Ve adamlar ayağa kalkıp gittiler ve Yeşu, toprağı araştırmak için giden adamlara emrederek dedi ki: Gidin ve toprağı araştırın ve bana gelin, burada Şiloda Rabbin önünde sizin için kura çıkaracağım. Ve gittiler ve toprağı geçtiler ve onu gördüler ve onu şehirlere göre yedi bölüm halinde kitaba yazdılar ve Yeşuya getirdiler. Ve Yeşu onlara Şiloda Rabbin önünde kura attı.

Ve Benyamin kabilesinin kurası klanlarına göre birinci olarak çıktı, ve onların kurasının sınırları Yahuda oğulları ile Yusuf oğulları arasında çıktı.

Ve onların sınırları Kuzeyden başladı; sınırlar Ürdünden Erihanın sırtına göre Kuzeyden çıkacak ve dağa doğru denize doğru yükselecek ve onun çıkışı Mabdaritis Bethon olacak. Ve sınır oradan Luza geçecek, Luzun güneyindeki sırtına, bu Betheldir, ve sınır Matarot Oreche inecek, dağlık bölgeye, ki bu aşağı Beth horonun güneyine doğrudur.

Sınır geçecek ve denize bakan kısma, Güneyden, dağdan Beythoronun karşısına, Güneye doğru geçecek ve çıkışı Kiryat Baale olacak; bu, Yahuda oğullarının şehri olan Kiryatyearimdir. Bu, denize doğru olan kısımdır.

Ve Kariath Baal parçasından Güneye doğru olan kısım, ve sınırlar Gasine geçecek, Naphto su kaynağının üzerine. Ve sınırlar bir kısma inecek; bu, Sonnam vadisinin karşısındadır ki

o, Rephaim Emekin kısmından Kuzeydedir; ve Gaienna, Jebousainin sırtına Güneyden inecek; Rogel kaynağına inecek. Ve Beytşemeş kaynağının üzerinden geçecek ve Galilotun üzerinden geçecek; o, Etam yokuşunun karşısındadır ve Ruben oğullarının Baiyon taşının üzerine inecektir. Ve Betharabahın sırtından Kuzeyden geçecek ve sınırlara inecek, denizin sırtına doğru Kuzeyden. Ve sınırların çıkışı, Güneyden Ürdünün kısmına doğru Kuzeyde tuz denizinin sırtı üzerinde olacak; bunlar Güneyden olan sınırlardır.

Ve Ürdün doğu tarafından sınır çizecek, bu Benyamin oğullarının mirası, onun sınırları boylarına göre çevresinde.

Ve Benyamin oğullarının kentleri kabilelerine göre Eriha, Bethagai ve Amekasis oldu. ve Baithabara, ve Sarai ve Besana, ve Aien, ve Phara ve Ephrathah, ve Caraphah ve Chephirah ve Moni ve Gibeah, on iki şehir ve onların köyleri Gibeon, Ramah ve Beeroth, ve Massema, Miron ve Amoke, ve Phira, Kaphan, Nakan, Zelekan ve Thareela Ve Jebus, bu Kudüstür, ve Gabaoth, Jarim, on üç şehir ve onların köyleri, bu Benyamin oğullarının boylarına göre mirasıdır.

19

Ve Şimon oğullarının ikinci kurası çıktı ve onların mirası Yahuda oğullarının kuraları arasında oldu. Ve onların kurası Beersheba, Samaa ve Moladah oldu. ve Arsola, Bola ve Jason ve

Erthoula, ve Planlar ve Horma, ve Sicelac, ve Baithmachereb, ve Sarsusin, ve Batharoth ve onların tarlaları, on üç şehir ve onların köyleri. Eremmon, Thalcha, Jether ve Asan; dört şehir ve bunların köyleri. Onların şehirlerinin çevresinde, Güneye doğru Bamethe giden Baleke kadar, bu Simeon oğulları kabilesinin boylarına göre mirasıdır. Yahudanın payından Şimon oğullarının kabilesinin mirası verildi, çünkü Yahuda oğullarının payı kendilerinkinden daha büyük olmuştu ve Şimon oğulları onların payının ortasında miras aldılar.

Ve üçüncü kura, Zebuluna onların boylarına göre çıktı; onların mirasının sınırları Esedekgola olacak, onların sınırları Deniz ve Magelda, ve Betharabahta, Jeknamın karşısındaki vadide birleşecek. Ve Seddouktan doğu yönünden Beth Shemeshin karşısından döndü, Chaselothe Aithin sınırlarına doğru, ve Dabiroth üzerinden geçecek ve Phanggaiye çıkacak. Ve oradan karşıdan doğuya doğru Gebereye, Katasem şehrine dönecek ve Remmona Matharaozaya geçecek. Ve sınırlar kuzeyde Hamatha doğru dönecek ve onların çıkışı Ziphronda olacak, ve Katanath, Nabaal, Symoon, Jericho ve Baithman. Bu, Zebulun oğullarının kabilesinin boylarına göre mirası, şehirleri ve köyleridir.

Ve dördüncü kura Issakara çıktı. Ve onların sınırları Iaziel, Chasalothe ve Sunam oldu. ve Agis, Siona, Reeroth ve Anachereth ve Dabiron, ve Kishon, ve Rebes, ve Remmas, Ieon, Tomman, Aimarek ve Bersaphes. Ve sınırlar Gaithbor üzerinde birleşecek ve Salim üzerinde denize göre ve Baithsamys, ve sınırların çıkışı onun Ürdün olacak. Bu, İssakar oğullarının kabilesinin

klanlarına göre mirası, onların şehirleri ve köyleridir.

Ve beşinci kura Aşere kabilelerine göre çıktı. Ve onların sınırları Exeleketh, Aleph, Baithok ve Keaph oldu. ve Elimelech, ve Ammiel, ve Maaseiah, ve denize göre Carmel ile birleşecek, ve Zion ile, ve Labanath ile. Ve güneşin doğusundan ve Baithegenetten dönecek ve Zabulona ve Ekgaiye birleşecek ve Phtaiel kuzeye göre ve Saphthaibaitmenin sınırlarına girecek ve İnaele ve Khobamasomele geçecek. Ve Elbona gelmiş olarak, ve Rahab, ve istekli olmuştum, ve Kanthan büyük Sidona kadar. Ve sınırlar Ramaya dönecek, ve Masphassat pınarına kadar, ve Surluların, ve sınırlar Jasiphe dönecek, ve onun çıkışı deniz olacak, ve Apoleb, ve Echozob, ve Archob, Aphek ve Rhaau. Bu, Aşer oğullarının kabilesinin klanlarına göre mirası, şehirleri ve köyleridir.

Ve altıncı kura Naftaliye çıktı. Ve onların sınırları Moolam, Mola, Besemiin, Arme, Nabok ve Iephthamai oldu, Dodama kadar, ve onun geçitleri Şeria oldu. Ve sınırlar Aththaborda denize döner, ve oradan Iakanaya geçer, ve Güneyden Zebulun ile birleşir, ve Asher denize göre birleşir, ve Ürdün güneşin doğusundan.

Ve Surluların surlu şehirleri: Sur, Omathadaketh ve Kenereth, ve Armath, ve Arael ve Hazor, ve Kades, ve Assari, ve Asor kaynağı ve Keroe, ve Megalaarım, ve Baiththame ve Thessamys. Bu, Naftali oğullarının kabilesinin mirasıdır.

Ve Dana yedinci kura çıktı. Ve onların sınırları Sarath, Asa ve

Sammaus şehirleri oldu. ve Salamisi, Kumu ve Silathayı ve Elonu, ve Timnahı, ve Ekronu aldı, ve Alcatha, Begeton ve Gebeelan ve Azor, Banaibakat ve Gethremmon ve Şahinler denizinden Yafaya komşu sınır Bu, Dan oğullarının kabilesinin boylarına göre mirası, kentleri ve köyleridir.

Ve Dan oğulları gittiler ve Lakiş ile savaştılar ve onu ele geçirdiler ve onu kılıcın ağzıyla vurdular ve oraya yerleştiler ve onun adını Lasendan koydular.

Ve onlar, kendi sınırlarına göre toprakları mülk olarak almak için gittiler ve İsrail oğulları, Nun oğlu Yeşuya aralarında miras verdiler. Tanrının emri vasıtasıyla ona istediği şehri verdiler: Efrayim dağında bulunan Thamnasaarchı. O da şehri inşa etti ve orada oturdu.

Bunlar, rahip Eleazarın, Nun oğlu Yeşunun ve İsrail kabilelerindeki aile önderlerinin Şiloda Rabbin önünde, Tanıklık Çadırının kapılarının yanında kurallarla miras olarak verdikleri bölümlerdir ve onlar toprağı mülk edinmeye gittiler.

20

Ve Rab, Joshuaya söyleyerek konuştu. İsrail oğullarına konuş ve de ki: Size Musa aracılığıyla söylediğim sığınma şehirlerini verin. Kasıtsızca bir ruha vuran katil için sığınak, ve şehirler sizin için sığınak olacaklar, ve katil kanın öç alanı tarafından

ölmeyecek, cemaatin önünde yargıya durana kadar.

Ve Celilede Naftali dağında Kadeşi, Efrayım dağında Şekemi ve Yahuda dağında Arbok şehrini, yani Hebronu ayırdı.

Ve Ürdünün ötesinde Ruben kabilesinden çöldeki ovada Bosoru, Gad kabilesinden Giladda Aremothu ve Manaşşe kabilesinden Başanda Gaulonu verdi.

Bunlar, İsrail oğullarına ve aralarında ikamet eden yabancıya belirlenen şehirlerdir; istemeyerek bir ruha vuran herkesin oraya sığınması için, böylece kanın öcünü alan kişinin elinde ölmesin, cemaatin önünde yargıya çıkana kadar.

21

Ve Levi oğullarının baş ataları, rahip Elazara ve Nun oğlu Yeşuya ve İsrail kabilelerinden ataların baş liderlerine yaklaştılar Ve onlara Kenan topraklarında Şiloda dedim ki, Rab Musanın eli aracılığıyla bize oturmak için şehirler ve hayvanlarımız için otlaklar vermeyi emretti. Ve İsrail oğulları, Rabbin emri gereğince miras bölüşümünde Levililere şehirleri ve onların otlaklarını verdiler.

Ve kura Kahat halkına çıktı, ve Levili rahipler olan Harunun oğullarına Yahuda kabilesinden ve Şimon kabilesinden ve Bünyamin kabilesinden kurayla on üç şehir verildi.

Ve Kahatın kalan oğullarına Efrayim kabilesinden, Dan kabilesinden ve Manaşşenin yarım kabilesinden kurayla on şehir verildi.

Ve Gerşon oğullarına İssakar kabilesinden, Aşer kabilesinden, Naftali kabilesinden ve Manaşşenin yarım kabilesinden Başanda on üç kent verildi.

Ve Merarinin oğullarına, onların klanlarına göre, Ruben kabilesinden, Gad kabilesinden ve Zevulun kabilesinden kura ile on iki şehir verildi.

Ve İsrail oğulları Levililere şehirleri ve otlaklarını verdiler, Rabbin Musaya emrettiği şekilde, kura ile.

Ve Yahuda oğullarının kabilesi, Şimon oğullarının kabilesi ve Bünyamin oğullarının kabilesinden bu şehirleri verdiler ve adlandırıldılar. Harunun oğullarına, Levi oğullarından Kahat halkından verildi, çünkü kura bunlara düştü. Ve onlara Enakın ana şehri Kariatharbóku verdi, bu Yahuda dağında bulunan Hebrondur, ama onun çevresindeki otlakları, Ve şehrin tarlalarını ve onun köylerini Yeşu, Yefunne oğlu Kalebin oğullarına mülk olarak verdi.

Ve Harunun oğullarına, katil için sığınma şehri olan Hebronu ve onunla birlikte ayrılmış yerleri, ve Lemnayı ve ona ait ayrılmış yerleri verdi. Ve Ailomu ve ona ayrılmış yerleri, ve Temayı ve ona ayrılmış yerleri, Ve Gellayı ve ona ayrılmış yerleri, ve Dabiri

ve ona ayrılmış yerleri, Ve Asa ve ona ayrılmış yerler, ve Tanu ve ona ayrılmış yerler, ve Baithsamus ve ona ayrılmış yerler, bu iki kabileden dokuz şehir. Ve Benyamin kabilesinden Gabaonu ve ona ayrılmış yerleri, ve Gatheti ve ona ayrılmış yerleri, Ve Anatot ve onun ayrılmış toprakları ve Gamala ve onun ayrılmış toprakları, dört şehir. Harunun oğullarının, rahiplerin, bütün şehirleri on üçtür.

Ve Kaath oğullarından kalan Levili Kaath oğullarının halklarına, onların rahiplerinin şehri Efrayim kabilesinden verildi. Ve onlara sığınma şehrini, katilin şehrini, Şekemi ve ona ayrılmış yerleri, Gazarayı ve ona ait yerleri ve ona ayrılmış yerleri verdiler. Ve Beth horon ve bunun için ayrılmış şehirler, dört tane. Ve Dan kabilesinden, Elkothaimi ve ona ayrılan yerleri, ve Gethedanı ve ona ayrılan yerleri, Ve Ayalon ve ona ayrılmış olanlar ve Geteremmon ve ona ayrılmış olanlar, dört şehir. Ve Manaşşenin yarım kabilesinden Tanahı ve ona ayrılmış yerleri, Iebathayı ve ona ayrılmış yerleri, iki şehir. Kahat oğullarının geri kalan halklarına verilen bütün şehirler on taneydi ve bunlara ait ayrılmış topraklar.

Ve Levili olan Gerşon oğullarına, Manaşşenin yarım kabilesinden, katil olanlar için ayrılmış şehirleri verdiler: Başandaki Gaulonu ve ona ait ayrılmış yerleri, Bezeri ve ona ait ayrılmış yerleri; iki şehir. Ve Issachar kabilesinden Kishonu ve onun ayrılmış topraklarını, ve Debbayı ve onun ayrılmış topraklarını, Ve Remmathı ve ona ayrılmış yerleri, Yazıların Pınarını ve ona ayrılmış yerleri; dört şehir. Ve Aşer kabilesinden

Basellathı ve ona ayrılmış olanları ve Dabbonu ve ona ayrılmış olanları Ve Chelkat ve ona ayrılmış yerler, ve Rahab ve ona ayrılmış yerler, dört şehir. Ve Naftali kabilesinden, katil için ayrılmış şehir olan Celiledeki Kadeş ve ona ait ayrılmış yerler, ve Nemmat ve ona ait ayrılmış yerler, ve Temmon ve ona ait ayrılmış yerler, üç şehir. Gedsonun klanlarına göre tüm şehirler, on üç şehir.

Ve Merari oğullarının halkına, geri kalan Levililere, Zevulun kabilesinden Maanı ve onun otlaklarını ve Kadeşi ve onun otlaklarını verdiler. Ve Zillah ve onun çevre toprakları, üç şehir. Ve Ürdünün ötesinde, Erihaya göre, Ruben kabilesinden, katilin sığınma şehri olan Bosoru çölde, Misoyu ve onun otlaklarını, ve Yazeri ve onun otlaklarını, Ve Dekmonu ve onun otlaklarını ve Maphayı ve onun otlaklarını, dört şehir. Ve Gad kabilesinden, katilin sığınak şehrini, Gileaddaki Ramotu ve onun otlaklarını, Mahanaimi ve onun otlaklarını, ve Heşbonu ve onun otlaklarını, ve Yazeri ve onun otlaklarını; toplam dört kent. Levi kabilesinden geri kalanlardan, Merari oğullarına boylarına göre verilen tüm şehirler on iki şehirdi.

Levililerin tüm şehirleri, İsrail oğullarının mülkiyeti ortasında, kırk sekiz şehir ve bunların otlakları. bu şehirlerin etrafında, şehir ve şehrin etrafındaki otlak alanlar bütün bu şehirlere

Ve Rab, İsraille babalarına vermeye yemin ettiği tüm toprağı verdi ve onlar onu miras aldılar ve orada yerleştiler. Ve Rab onları her yandan dinlendirdi, nasıl ki babalarına yemin etmişti;

tüm düşmanlarından hiç kimse onların önünde ayağa kalkmadı, tüm düşmanlarını Rab onların ellerine teslim etti. Rabbin İsrail oğullarına söylediği güzel sözlerin tümünden hiçbirisi boşa gitmedi, hepsi gerçekleşti.

22

O zaman Yeşu, Ruben oğullarını, Gad oğullarını ve Manaşşe kabilesinin yarısını birlikte çağırdı. Ve onlara dedi: Siz, Rabbin hizmetkârı Musanın size emrettiği her şeyi işittiniz ve size emrettiği her şeye göre benim sesime itaat ettiniz. Kardeşlerinizi bu uzun günler boyunca terk etmediniz; bugüne kadar Tanrınız Rabbin buyruğunu yerine getirdiniz. Şimdi Rabbimiz Tanrımız kardeşlerimizi dinlendirdi, onlara söylediği şekilde. Şimdi öyleyse dönün ve evlerinize gidin ve Musanın size Ürdünün ötesinde verdiği mülkiyet toprağınıza gidin. Ama Rabbimizin hizmetkârı Musanın bize yapmayı emrettiği emirleri ve yasayı son derece dikkatle yerine getirmeye, Tanrımız Rabbi sevmeye, onun bütün yollarında yürümeye, onun emirlerini korumaya, ona bağlı olmaya ve ona bütün zihninizle ve bütün ruhunuzla hizmet etmeye özen gösterin. Ve Yeşu onları kutsadı ve onları gönderdi, ve onlar evlerine gittiler.

Ve Manaşşe kabilesinin yarısına Musa Başanda verdi, ve yarısına Yeşu onun kardeşleriyle birlikte Ürdünün ötesinde deniz tarafında verdi, ve Yeşu onları evlerine gönderdiğinde onları kutsadı. Ve çok paralarla evlerine gittiler ve çok fazla

sığır, gümüş, altın, demir ve çok giysiyle düşmanların yağmasını kardeşleriyle böldüler.

Ve Rubenin oğulları, Gadın oğulları ve Manaşşe kabilesinin yarısı, İsrail oğullarından Kenan topraklarındaki Şilodan, Rabbin Musanın eli aracılığıyla verdiği emir uyarınca miras aldıkları mülkiyet toprakları olan Gilada gitmek üzere yola çıktılar.

Ve Şerianın Gileadına geldiler ki o, Kenan topraklarındadır, ve Ruben oğulları ve Gad oğulları ve Manaşşe kabilesinin yarısı orada Şeria üzerinde bir sunak inşa ettiler, görölmek için büyük bir sunak.

Ve İsrail oğulları şöyle söyleyenleri duydular: İşte Ruben oğulları, Gad oğulları ve Manaşşe kabilesinin yarısı, Kenan topraklarının sınırları üzerine, Gileadda, Ürdünün İsrail oğullarının ötesinde bir sunak inşa etmişler. Ve İsrailin tüm oğulları Şiloya toplandılar, öyle ki çıkıp onlara karşı savaş etsinler.

İsrail oğulları, Gilad topraklarına, Ruben oğullarına, Gad oğullarına ve Manaşşe kabilesinin yarısının oğullarına, başkâhin Harun oğlu Elazarın oğlu Pinehası gönderdiler. Ve on yönetici onunla birlikte, İsrailin tüm kabilelerinden her bir aile evinden birer yönetici; bunlar İsrailin binbaşılıarı olan aile evlerinin yöneticileridir. Ve Rubenin oğullarına, Gadın oğullarına ve Manaşşe kabilesinin yarısına Gilad topraklarına

geldiler ve onlara şöyle konuştular: Rabbin bütün topluluğu bu şeyleri söylüyor: İsrailin Tanrısının önünde işlediğiniz bu suç nedir ki, bugün Rabden dönüp kendinize bir sunak inşa ederek Rabden dönek oldunuz? Peor günahı bize küçük değil mi, çünkü bugüne kadar ondan temizlenmedik ve Rabbin cemaatinde veba oldu? Ve siz bugün Rabden döndünüz ve eğer bugün Rabden ayrılırsanız, yarın tüm İsrailin üzerine gazap olacak. Ve şimdi eğer mülkiyetinizin toprağı küçükse, Rabbin mülkiyetinin toprağına geçin; orada Rabbin çadırı konaklıyor ve aramızda miras alacaksınız. Tanrıdan asiler olmayın ve siz de Rabden ayrılmayın, Rabbimiz Tanrının sunağının dışında bir sunak inşa etmeniz sebebiyle. İşte Zerah oğlu Achar adanmış şeyden ihanet ederek günah işlemedi mi ve tüm İsrail cemaatinin üzerine gazap gelmedi mi? Ve bu adam tek başına kendi günahında ölmedi mi?

Ve Reubenin oğulları, Gadın oğulları ve Manasseh kabilesinin yarısı cevap verdiler ve İsrailin binbaşlılarına söyleyerek konuştular, Tanrı Tanrı Rabdir, ve Tanrı Tanrı kendisi bilir, ve İsrail kendisi bilecektir, eğer isyan içinde Rabbin önünde günah işlediysek, bizi bu günde kurtarın. Ve eğer Tanrımız Rabden ayrılmak için kendimize bir sunak inşa ettiysek, onun üzerine yakmalık sunular kurban sunmak için, onun üzerinde kurtuluş kurbanı yapmak için, Rab arayacaktır.

Ama bir sözün dikkati için bunu yaptık, şöyle söyleyerek: Yarın sizin çocuklarınız bizim çocuklarımıza, İsrailin Tanrısı Rable ne ilginiz var? demesinler diye. Ve Rab bizimle sizin aranızda sınır

olarak Şeriyayı koydu, ve sizin Rabde payınız yok, ve sizin oğullarınız bizim oğullarımızı yabancılaştıracaklar, ki Rabbe tapınmasınlar. Ve böyle yapmayı söyledik: bu sunağı inşa etmek sunular için değil, kurbanlar için de değil. Ama böylece bu, bizimle sizin aramızda ve bizden sonraki nesillerimiz arasında bir tanıklık olsun ki, Rabbin hizmetini onun önünde sunularımızla, kurbanlarımızla ve kurtuluş kurbanlarımızla yerine getirelim ve sizin çocuklarınız yarın bizim çocuklarımıza Rabde sizin payınız yoktur demesinler. Ve dedik ki: Eğer bir gün bize ya da yarın bizim nesillerimize konuşurlarsa ve derlerse ki, Görün, babalarımızın yaptığı Rabbin sunağının benzerliğine bakın; bu, adaklar için ya da kurbanlar için değil, ama sizinle bizim aramızda ve bizim oğullarımız arasında bir tanıklıktır. Öyleyse bugün Rabden dönmemiz, Rabden ayrılmamız olmaz olsun ki, Rabbin çadırının önünde olan sunağından başka, meyve sunuları, Salamis kurbanları ve kurtuluş kurbanı için bir sunak inşa edelim.

Ve kâhin Phinehas ve İsrail cemaatinin onunla birlikte olan tüm önderleri, Reuben oğullarının ve Gad oğullarının ve Manasseh kabilesinin yarısının konuştuıkları sözleri duyduklarında, bu onları hoşnut etti. Ve rahip Phinehas, Reubenin oğullarına, Gadın oğullarına ve Manasseh kabilesinin yarısına dedi: Bugün anladık ki Rab bizimle beraberdir, çünkü Rabbin önünde bir günah işlemediniz ve İsrail oğullarını Rabbin elinden kurtardınız. Ve Phinehas rahip ve yöneticiler Reubenin oğullarından, Gadın oğullarından ve Manassehin yarım kabilesinden Gileaddan Kenan topraklarına, İsrailin oğullarına

doğru geri döndüler ve onlara sözleri cevapladılar. İsrail oğullarını hoşnut etti ve İsrail oğullarına konuştular ve İsrail oğullarının Tanrısını kutsadılar ve artık onlara karşı savaşa çıkmamak, Ruben oğullarının, Gad oğullarının ve Manaşşe kabilesinin yarısının toprağını yok etmemek için dediler ve onun üzerinde yerleştiler.

Ve Yeşu, Rubenin, Gadın ve Manaşşenin yarım kabilesinin sunağını adlandırdı ve dedi ki, bu onların arasında bir tanıklıktır, çünkü Rab onların Tanrısıdır.

23

Ve daha fazla günler geçtikten sonra, Rab İsraili çepeçevre tüm düşmanlarından dinlendirdikten sonra, Yeşu yaşlanmış ve günlerde ilerlemiş olmuştu. Ve Yeşu, tüm İsrail oğullarını ve onların ihtiyaçlar meclisini ve onların yöneticilerini ve onların hakimlerini ve onların yazıcılarını bir araya çağırdı ve onlara şöyle dedi: Ben yaşlanmış oldum ve günlerimde ilerlemiş oldum. Siz ise Rabbimiz Tanrımızın bütün bu uluslara bizim yüzümüzden neler yaptığını gördünüz, çünkü Rabbiniz Tanrınız sizin için savaşıyor. Bakın, size kalan bu ulusları kabilelerinize miras olarak verdim: Şeriadan başlayarak tüm ulusları yok ettim ve büyük denizden güneşin batışına kadar sınır belirleyecek.

Rab, Tanrımız onları yüzümüzden yok edecek, ta ki helak

oluncaya kadar, ve onlara vahşi hayvanları gönderecek, ta ki onları ve krallarını yüzünüzden yok edinceye kadar, ve Rabbimiz Tanrımız size söylediği gibi onların topraklarını miras alacaksınız. Bu yüzden, Musanın yasa kitabında yazılı olan her şeyi korumak ve yapmak için son derece güçlü olun, böylece sağa veya sola sapmayasınız, Öyle ki bu kalan uluslara girmeyesiniz, ve onların tanrılarının isimleri aranızda anılmasın, ne onlara hizmet edesiniz, ne de onlara tapınasınız, Ama Tanrımız Rabbe yapışacaksınız, tıpkı bu güne kadar yaptığınız gibi. Ve Rab büyük ve güçlü milletleri önünüzden yok edecek, ve bu güne kadar hiç kimse önümüzde karşı durmadı. Biriniz bin kişiyi kovaladı, çünkü Rabbimiz Tanrımız sizin için savaştı, tıpkı bize söylediği gibi.

Ve Rabbimiz Tanrımızı sevmekten son derece sakının. Eğer dönüp sizinle birlikte olan bu kalan uluslara katılırsanız ve onlarla evlilikler yaparsanız ve onlarla karışırırsanız ve onlar da sizinle karışırsa, Bilin ki Rab, bu ulusları önünüzden yok etmeye devam etmeyecektir, ve onlar sizin için tuzaklar, sendelemeler, topuklarınızda çiviler ve gözlerinizde oklar olacaklar, ta ki Rabbiniz Tanrınızın size verdiği bu iyi topraktan yok olana kadar.

Ben de yolu gidiyorum, tıpkı yeryüzündeki herkes gibi, ve siz kalbinizle ve ruhunuzla bileceksiniz ki, Rabbimiz Tanrımızın bize ait olan her şey hakkında söylediği bütün sözlerden bir tek söz bile boşa düşmedi, onlardan hiçbirisi gerçekleşmeden kalmadı. Ve Rabbin sizin üzerinize konuştuğu tüm güzel sözler

bize nasıl geldiyse, Rab Tanrı da sizin üzerinize tüm kötü sözleri öylece getirecek, Rabbin size verdiği bu iyi topraktan sizi yok edene kadar. Rabbimiz Tanrının bize emrettiği antlaşmayı çiğnemenizde ve gidip başka tanrılara hizmet edip onlara tapınmanızda.

24

Ve Yeşu, İsrailin tüm kabilelerini Şiloya topladı ve onların ihtiyarlarını, yazıcılarını ve yargıçlarını çağırdı ve onları Tanrının huzurunda durdurdu.

Ve Yeşu tüm halka şöyle dedi: İsrailin Tanrısı Rab bunları söyler: Babalarınız başlangıçtan beri nehrin ötesinde oturdular, İbrahimin babası ve Nahorun babası Terah, ve başka tanrılara hizmet ettiler. Ve babanız İbrahimi ırmağın ötesinden aldım ve onu bütün toprakta yönlendirdim ve onun soyunu çoğalttım ve ona İshakı verdim Ve İshaka Yakupu ve Esavı verdim, ve Esava Seir dağını miras olarak ona verdim, ve Yakup ve oğulları Mısıra indiler, ve orada büyük ve kalabalık ve güçlü bir ulus oldular, ve Mısırlılar onlara kötü davrandılar. Ve Mısırı, onların içinde yaptığım işaretlerle vurdum. Ve bundan sonra atalarımızı Mısırdan çıkardı ve Kızıldenize girdiniz, ve Mısırlılar atalarımızı arabalarla ve atlarla Kızıldenize kadar kovaladılar. Ve biz Rabbe haykırdık ve O, bizimle Mısırlılar arasına bulut ve karanlık verdi ve onların üzerine denizi getirdi ve onları örttü. Sizin gözleriniz Rabbin Mısır topraklarında yaptığı her şeyi gördü ve siz çölde

uzun günler geçirdiniz.

Ve bizi Ürdünün ötesinde oturan Amorluların topraklarına getirdi ve Rab onları ellerimize teslim etti ve siz onların topraklarını miras aldınız ve onları yüzünüzün önünden yok ettiniz.

Ve Sipporun oğlu Balak, Moab kralı ayağa kalktı ve İsraille karşı savaş düzeni kurdu ve elçi göndererek Balamı bizi lanetlemesi için çağırdı. Ve Rab, Tanrın, seni yok etmek istemedi ve bizi bereketlerle bereketledi ve bizi onların ellerinden kurtardı ve onları teslim etti. Ve siz Şeriayı geçtiniz ve Erihaya geldiniz ve Erihada oturanlar bize karşı savaştılar: Amorlular, Kenanlılar, Perizzililer, Hivliler, Yebuslular, Hititliler ve Girgaşlılar ve Rab onları bizim ellerimize teslim etti. Ve sizden önce eşekarısını gönderdi ve onları önümüzden kovdu, Amorluların oniki kralını; senin kılıcınla değil ve senin yayınla da değil.

Ve size üzerinde emek vermediğiniz toprak verdi, inşa etmediğiniz şehirler verdi ve onlarda yerleştiniz, ve sizin ekmediğiniz bağları ve zeytin bahçelerini yiyorsunuz.

Ve şimdi Rabden korkun ve ona doğruluk ve adalet içinde hizmet edin, ve babalarımızın nehrin ötesinde ve Mısırdaki hizmet ettikleri yabancı tanrıları uzaklaştırın, ve Rabbe hizmet edin. Eğer size Rabbe hizmet etmek hoş gelmiyorsa, bugün kendiniz için kime hizmet edeceğinizi seçin, ya babalarınızın nehrin ötesindeki tanrılarına, ya da topraklarında oturduğunuz

Amorluların tanrılarına; ben ve evim ise Rabbe hizmet edeceğiz, çünkü O kutsaldır.

Ve halk cevap vererek dedi ki, Rabbi bırakıp başka tanrılara hizmet etmek bize olmaz. Rab Tanrımız, kendisi Tanrıdır, kendisi bizi ve babalarımızı Mısırdan çıkardı ve bizi gittiğimiz tüm yol boyunca ve aralarından geçtiğimiz tüm uluslar arasında korudu. Ve Rab, Amorluları ve toprakta oturan tüm ulusları bizim önümüzden kovdu, ama biz de Rabbe hizmet edeceğiz, çünkü bu bizim Tanrımızdır.

Ve Yeşu halka dedi: Rabbe hizmet edemezsiniz, çünkü O kutsal Tanrıdır ve kıskanç olan bu, günahlarınızı ve kanunsuz işlerinizi bağışlamayacaktır, Ne zaman Rabbi terk eder ve başka tanrılara hizmet ederseniz, gelip size zarar verecek ve sizi tüketecektir, size iyi yaptıklarının yerine. Ve halk Yeşuya dedi ki: Hayır, fakat biz Rabbe hizmet edeceğiz.

Ve Yeşu halka dedi: Siz kendinize karşı tanıklarsınız, çünkü Rabbe hizmet etmeyi siz seçtiniz. Ve şimdi aranızdaki yabancı tanrıları çıkarın ve kalbinizi İsrailin Tanrısı Rabbe doğrultun. Ve halk Yeşuya dedi: Rabbe hizmet edeceğiz ve onun sesini işiteceğiz.

Ve Yeşu o gün halkla bir antlaşma yaptı ve ona Şiloda İsrailin Tanrısının çadırının önünde yasa ve hüküm verdi. Ve bu sözleri Tanrının kanunlar kitabına yazdı ve büyük bir taş aldı ve Yeşu onu Rabbin karşısındaki sakız ağacının altına dikti. Ve Yeşu

halka dedi ki: İşte bu taş sizde tanıklık olacak, çünkü Rabbin kendisine söylenen her şeyi o işitmiştir; çünkü bugün size konuştu. Ve bu, son günlerde Rabbim Tanrıya yalan söylediğinizde sizde tanıklık olacak. Ve Yeşu halkı gönderdi ve her biri kendi yerine gitti. Ve İsrail, Yeşunun bütün günlerinde ve Yeşudan sonra zamanı uzatan ihtiyarların bütün günlerinde ve Rabbin İsraille yaptığı bütün işleri gören ihtiyarların günlerinde Rabbe hizmet etti.

Ve onlardan sonra oldu ki, Rabbin kulu Nun oğlu Yeşu yüz on yaşında öldü. Ve onu kendi payının sınırlarında, Thamnasaarchta, Efrayim dağında, Gilead dağının kuzeyinde gömdüler.

Ve İsrail oğulları Yusufun kemiklerini Mısırdan getirdiler ve Şekemde, Yakupun Şekemde oturan Amorlulardan yüz kuzu karşılığında edindiği tarlanın parçasında gömdüler ve onu Yusufa miras olarak verdi.

Ve bunlardan sonra oldu ki, baş rahip Harunun oğlu Eleazar öldü ve oğlu Pinehasın Efrayim dağında ona verdiği Giveada gömüldü.